TĖV. PIRMIN HASENOEHRL, O. F. M.

SERAFIŠKUOJU KELIU

MĄSTYMAI PAGAL BAŽNYTINIUS METUS

Iš vokiečių kalbos išvertė
KAN. M. VAITKUS

Išleido
PRANCIŠKONAI
Kennebunkport, Maine
1967

Nihil obstat:

FR. BENVENUTUS RAMANAUSKAS, O.F M
Censor Deputatus

JOANNES BALKŪNAS
Censor Deputatus
Bruklyni, die XXIX Novembris 1961

Imprimi potest:

FR. LEONARDUS ANDRIEKUS, O.F.M.
Custos Regiminis

Imprimatur:

BRYAN JOSEPHUS McENTEGART, D.D.
Episcopus Bruklyniensis
Bruklyni, die XXIX Novembris 1961

Spausdinta Pranciškonų spaustuvėje Brooklyne 1967

L E I D Ė J Ų   Ž O D I S

Džiaugiamės, galėdami išleisti ir II tomą T. Pirmino Hasenoehrl, O.F.M. veikalo "Mąstymai apie Mažesniųjų Brolių regulą ir gyvenimą", lietuviškame vertime pavadintą "Serafiškuoju keliu". Šis tomas apima bažnytinių metų laikotarpį nuo Sekminių iki Advento. Taip pat ir jo spausdinimo išlaidas apmokėjo lietuvių pranciškonų vienuolynas St. Catharines mieste Kanadoje.

I tomas mąstymų buvo maloniai sutiktas dvasinio gyvenimo puoselėtojų kaip vertingas indėlis į mūsų religinę raštiją. Jis išleistas gausiu tiražu, laikant prieš akis ne tik šią dieną, bet daugelį ateities metų, kai gilesnio religinio žodžio šauksis Lietuva. Tokiu pat tiražu leidžiamas ir šis tomas, kad patenkintų ir dabarties, ir ateities reikalavimus.

Mąstymai yra parašyti grynai pranciškoniškoje dvasioje. Šiuo atžvilgiu tokio veikalo pasirodymas mūsų religinėje literatūroje yra naujas reiškinys. Šv. Pranciškaus Asyžiečio taikos ir meilės galia bus mieliausia atgaiva daugeliui sielų, patyrusių karo ir neapykantos žiaurybių. Ji bus švelnus balzamas ypač lietuviui tėvynėje, nešiojančiam daugelį dvasinių žaizdų. Tai pramatant, į veikalą įjungti mąstymai apie šv. Kazimierą jo perkėlimo šventėje, rugpiūčio 27 d.

Leidėjai dar sykį dėkoja šių mąstymų vertėjui kan. Mykolui Vaitkui, didžiu triūsu paruošusiam dvasinio peno savo broliams lietuviams. Jeigu ne jis, vargu kas kitas būtų ėmęsis tokio įkyraus darbo — šio didelio veikalo vertimo. Mes linkime taip pat, kad šie mąstymai, šv. Pranciškui laiminant, daugelį sielų labiau priartintų prie Dievo.

T ė v a i   P r a n c i š k o n a i

III DALIS

SEKMINIŲ LAIKAS

Sekminių sekmadienis

ŠV. DVASIOS NUŽENGIMAS

Dievui Tėvui pasireiškus kūrime ir Sūnui įsikūnijime, štai ir trečiasis Dievo asmuo, šv. Dvasia, palieka savo paslaptingą nuošalumą ir duodasi pažįstama pasauliui. Yra tai didis, pasaulį sujudinąs įvykis — šv. Dvasios nužengimas, kurį šiandien su visa Bažnyčia iškilmingai minime. Kad geriau suprastume didelę šv. Dvasios geradarybę, pamąstykime: 1. kas yra šv. Dvasia ir 2. kaip Ji pasireiškia?

1 PUNKTAS. KAS YRA ŠV. DVASIA?

Svarstymas. Išganytojas dažnai kalbėjo apaštalams apie šv. Dvasią ir žadėjo Ją greitai atsiųsti. Per paskutiniąją Vakarienę Jis sakė apaštalams: "Aš melsiu Tėvą, ir Jis duos jums kitą Ramintoją, kad pasiliktų su jumis per amžius, tiesos Dvasią". "Ramintojas, šventoji Dvasia, kurį Tėvas atsiųs mano vardu, Jis viso išmokys jus ir primins jums visa, ką tik aš jums kalbėjau" (Jon. 14, 16-26).

Iš to galime neabejodami daryti išvadą, kas yra šv. Dvasia. Jinai yra tikras Dievas, nes visa, ką Viešpats apie Ją yra pasakęs, galima tarti tik apie Dievą. Vadinas, Ji drauge su Tėvu ir Sūnum dalyvauja toje pat nedalomoje Dievo prigimtyje ir turi su jais bendras visas Dievo ypatybes. Toliau, šv. Dvasia yra tikras asmuo, skirtingas nuo Tėvo ir Sūnaus. Pagaliau, Jėzus sa-

ko, jog šv. Dvasia kyla iš Tėvo ir Sūnaus, arba, kaip Viešpats išsireiškia, "Ji . . . ims iš to, kas mano" (Jon. 16, 14).

Čia stovime prieš didžią paslaptį. Teologai aiškindami viena tegali pasakyti: jog Sūnus kyla per Dievo protą, o šv. Dvasia — per Dievo valią, arba per meilę, nes valia-noras yra, iš tikrųjų, meilė. Norima to, ką mėgstama-mylima, o mylima tai, ko norima. Tad šv. Dvasia kyla per Tėvo bei Sūnaus meilės kvėpimą, kuriuo juodu viens antrą tartum apglėbia. Tą meilės kvėpimą suteikia šv. Dvasiai Dievo prigimtis (Walter).

Pritaikymas. Nors neįstengiame švč. Trejybės paslapties suprasti, vis tik su kūdikio nuolankumu palenkime savo protą šventajam tikėjimui ir sakykim: Tikiu į Dievą Tėvą visagalį ... ir į Jėzų Kristų, vienatinį Jo Sūnų ... ir į šv. Dvasią, Viešpatį bei Gaivintoją, kuri kyla iš Tėvo ir Sūnaus, kuri drauge su Tėvu ir Sūnum garbinama bei šlovinama". Džiaukimės šiandien, kaip popiežius Leonas Didysis sako, pagerbdami šv. Dvasią, kuri pašvenčia visą Katalikų Bažnyčią, kuri pripildo kiekvieną išmintingą sielą, kuri yra tikėjimo Teikėja, mokslo Mokytoja, meilės Šaltinis, skaistybės Antspaudas ir kiekvienos dorybės Ragintoja. Tesidžiaugia visi tikintieji, kad visame pasauly visos kalbos išpažįsta ir garbina vieną Dievą, Tėvą ir Sūnų, ir šv. Dvasią, ir kad per veikimą bei malonių teikimą tebėra tai pat, kas pasireiškė ugnies liežuvių pavidalu; nes Tiesos Dvasia savo didybės namus pati peršviečia savo šviesa ir nepakenčia savo šventovėj jokios tamsybės, jokio apsileidimo.

2 PUNKTAS. KAIP PASIREIŠKIA ŠV. DVASIA?

Svarstymas. Tai, kaip šv. Dvasia pasireiškė per Sekmines, visai atitinka Jos prigimtį. Ji pasireiškė su ūžesiu. "Štai ūmai pasigirdo iš dangaus ūžimas, lyg kad kilstančio smarkaus vėjo, ir pripildė visus namus, kuriuose jie sėdėjo" (Apd. 2, 2). Kaip Dievas, yra Ji Dvasia ir kaip trečiasis Dievo Asmuo vadinas šv. Dvasia, nes Ji, lyg kvėpavimo dvasia, eina iš Tėvo ir Sūnaus per jų meilės kvėpimą. Tad ūžimas yra gražus dvelkiančios šv. Dvasios ženklas.

Antra, Ji pasireiškia liepsninių liežuvių pavidalu. "Jiems pasirodė pasidalinę tarsi ugnies liežuviai ir ant kiekvieno iš jų nusileido po vieną. Visi jie pasidarė pilni šventosios Dvasios" (Apd. 2, 3-4). Šv. Dvasia yra asmeninė Tėvo ir Sūnaus meilė — tad ar gali būti tinkamesnis šv. Dvasios pasireiškimo pavidalas bei simbolis, kaip liepsnų liežuviai? Liepsna šviečia — šv. Dvasia yra šviesa; liepsna šildo — šv. Dvasia yra meilės karštis; liepsna naikina — šv. Dvasia yra sieloj naikinama liepsna; liepsna įsidega traškėdama-sproginėdama — šv. Dvasia teikia liežuviui kalbos dovaną. Visa tai regime apaštaluos įvykus pirmose Sekminėse.

Pritaikymas. Nors šv. Dvasios pasireiškimas toks galingas ir didingas, o vis tiek Ji yra meilinga. Tad koks malonus mums turi būti Jos pasirodymas ir kaip krikščionims, ir kaip vienuoliams, ir kaip kunigams! Už kiek daug turime Jai dėkoti, kiek daug iš Jos tikėtis! Tad visuomet būkime pamaldūs į šv. Dvasią, ypač Sekminių savaitėj. Tikrai tinka, jog bažnytiniuose metuose turime laiką, skirtą ypatingai šv. Dvasios garbei, — sako religinis rašytojas Meschleris, — iš dalies, kad atitaisytume, ką tuo atžvilgiu esame praleidę, iš dalies, kad atnaujintume į šv. Dvasią pamaldumą, kuris toks svarbus, ir pasidarytume dalyviais brangių vaisių, kuriuos kasmet atneša tą dieną nužengianti šv. Dvasia.

Paskatinimas. Garbinkime ir šlovinkime, ir nusilenkime šv. Dvasiai. Dėkokime Jai, kad teikiasi mums apsireikšti ir susijungti. Atverkime Jai savo širdis ir melskime, kad teiktųsi jose apsilankyti.

Malda į šv. Dvasią

Ateik, šv. Dvasia, ir pripildyk mane,
Tėvo Dvasia, suteik man gyvybės,
Sūnaus Dvasia, atpirk mane,
Savo ugnim įžiebk mane!

NUŽENGUSIOS ŠV. DVASIOS VEIKIMAS

Įsivaizduokime apaštalus valgomajame kambary ir stebėkime tą stebuklingą veikimą, kurį juose šv. Dvasia pareiškia. Melskime, kad ir mumyse šv. Dvasia, kiek tai mums įmanoma, padarytų tai, ką padarė apaštaluose.

1 PUNKTAS. DIDŽIOJI ŠV. DVASIOS DOVANA

Svarstymas. Apsireiškimas ir suteikimas apaštalams šv. Dvasios Sekminių dieną buvo naujas ir negirdėtas dalykas. Taip, šv. Dvasia buvo jau pasireiškusi Senajame Įstatyme pranašams. Taip pat Jėzaus krikšto metu ir Taboro kalne Jam persimainius; bet tie pasireiškimai buvo tik trumpalaikiai ir įvykę ypatingu tikslu. O dabar pasireiškia visų malonių pradininkė, trečiasis švč. Trejybės Asmuo, kad pasirodytų visiems žmonėms ir, pati nuolat būdama Kristaus Bažnyčioj, ją padarytų laimingą. Apaštalai turi būti įrankiai teikti žmonėms šv. Dvasią su Jos dovanomis bei malonėmis.

Savo nužengimu ant apaštalų šv. Dvasia susiejo nuostabiausias malonės dovanas, kurias suteikė ne tiek patiems apaštalams, kiek visos Bažnyčios labui. Išganytojas, — atitinkamai pranašo Joelio žodžiams, — buvo jas jau iš anksto pažadėjęs, ir jos pasireiškė tuoj po šv. Dvasios nužengimo. Šv. Paulius šitaip tas nepaprastas dovanas arba charizmas skaičiuoja: "Kiekvienam duodama Dvasios apsireiškimas, kad būtų iš to naudos. Vienam Dvasios suteikiama išminties kalba, kitam tos pačios Dvasios — tikėjimas; kitam tos vienos Dvasios — gydymo dovana; kitam — stebuklų darymas; kitam — pranašystė; kitam — dvasių atskyrimas; kitam — įvairios kalbos; kitam — kalbų aiškinimas. Visa gi tai daro viena ir ta pati Dvasia, dalindama kiekvienam, kaip ji nori" (1 Kor. 12, 7-12). Tame pat laiške šv. Paulius pamini dar keletą šv. Dvasios dovanų: pranašavimo dovaną; apaštalavimo dovaną, kurioj telpa visos kitos charizmos; mokytojavimą; beturčių bei ligonių gelbėjimą; pagaliau

— sugebėjimą valdyti ir vesti krikščionių bendruomenes (1 Kor. 12, 28). Visos tos nuostabios charizmos dabar pasireiškė apaštaluose.

Šv. Augustinas balsiai sušunka: "Kokia nepaprastai didelė yra dieviško Išganytojo meilė! Žmogų Jis pakėlė į dangų, o Dievą — šv. Dvasią — nusiuntė žemėn! Taip vėl susivienija tai, kas Dievo, su tuo, kas žmogaus. Susijungia šv. Dvasia, kaip Išganytojo vietininkas ir įpėdinis, su Jo Bažnyčia. Ką pradėjo Dievas-žmogus, tai baigia Jinai; ką anas atpirko, tai pašvenčia Jinai; ką Kristus įsigijo, tą veda ir saugo Jo bei Tėvo šv. Dvasia".

Pritaikymas. Žydų Sekminės buvo prisiminimas Sinajaus įstatymų gavimo ir tuo pačiu piūties šventė. Kaip gerai sutvarkė Dievas, kad per tą iškilmę šv. Dvasia atėjo į Bažnyčią ir įgalino apaštalus skelbti naująjį Kristaus įstatymų mokslą bei pradėti rinkti šventą derlių žmonių sielose.

Šv. Dvasia siunčiama ir mums. Tai atsitinka kiekvieną kartą, kai Ji su pašvenčiamąja malone apsilanko mūsų sielose, kad jose apsigyventų. Esame priėmę šv. Dvasią per šv. Krikštą, kai per Jos malonę tapome Dievo vaikais ir Augščiausiojo būstine. Priėmėme šv. Dvasią ir per šv. Sutvirtinimą, kai likome patepti būti Kristaus kariais. Gavome šv. Dvasią per kunigo šventimus, kai buvome paskirti Kristaus reikalų tvarkytojais. Kiekvieną sakramentą priimdami, gauname šv. Dvasią ir tuo pačiu su Ja nesuskaitomas paprastas bei ypatingas dovanas, kiek patys esame jų verti arba kiek kiti yra jų reikalingi. Ar visuomet tinkamai branginome tas neapsakomai didžias šv. Dvasios dovanas ir ar veikėme bendrai su Jos pagalba?

2 PUNKTAS. APAŠTALŲ PERMAINYMAS

Svarstymas. Kai šv. Dvasia aplankė apaštalus, jie visiškai persimainė. Pirma pažinojom apaštalus, kaip vyrus, turinčius, tiesa, gerų ypatybių: jie buvo teisingi, tikį, saugojosi nedorybių. Bet jie turėjo ir silpnybių bei klaidų. Esame girdėję juos ginčijantis dėl garbingesnių vietų Kristaus karalystėje; matėme juos bailius pavojuose; pastebėjome juos turint daug žemiškų įsivaizdavimų apie Dievo karalystę ir t.t. Bet nužengusi šv. Dva-

sia persmelkė visą jų vidų savo jėga, apvaldė jų sielos galias, jų protą ir valią, visą mąstyseną bei troškimą antgamtiškai pakilnino ir sustiprino — juos visai perkeitė. Tie, kurie pirmiau buvo neišmaningi, bailūs, garbėtroškos, svyruoją, šv. Dvasiai nužengus, tapo pilni išminties, tikėjimo drąsos, Dievo meilės ir trokštą sielų išganymo. Tai buvo valanda, apie kurią Viešpats jiems buvo sakęs: "Pasilikite mieste, iki būsite aprūpinti galybe iš augštybės" (Luk. 24, 49).

Apaštalų permaina įvyko staiga, bet buvo paruošta, jiems lėtai vystantis, ir tam tikra prasme užsipelnyta ištikimumu Dievo malonei. Dabar jie gavo tikrai nepaprastų dovanų ne tik sau patiems, bet ir kitų naudai. Visos tos dovanos skirtos žmonėms švęsti ir Bažnyčiai ugdyti.

Pritaikymas. Permaina per šv. Dvasios malonę turi įvykti ir mumyse. Nors ji ir ne ūmai įvyksta, kaip apaštaluose ar kai kuriuose šventuosiuose, tačiau ji vyksta pamažu per metų metus. Privalome nesustoti šventumo kely. Sustoti reiškia eiti atgal. Jei save klausiame, kodėl tiek mažai esame pažengę, turime prisipažinti blogai naudojęsi šv. Dvasios dovanomis bei įkvėpimais. Nusitatykime ateity nesipriešinti Jos malonei.

Paskatinimas. Kūrėjau, šv. Dvasia, maloningai remk katalikų Bažnyčią, stiprink ją savo dangiškąja galybe, priešams ją puolant; atnaujink savo meile bei malone dvasią savo tarnų, kuriuos esi patepęs, kad jie išaugštintų Tavy Tėvą ir viengimį Jo Sūnų Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen. (Atlaidų maldelė).

Dievo meilės malda

Suteik man, Viešpatie, malonę, kad Tave visa širdim, visa siela, visomis jėgomis mylėčiau, kaip liepi ir esi vertas!

Sekminių antradienis

KALBŲ DOVANOS STEBUKLAS

Įsivaizduok apaštalus, minios apsuptus ir kaip tie žmonės klausosi jų žodžių. Melsk malonės naudingai skelbti Dievo žodį ir pačiam naudingai Jo klausytis.

1 PUNKTAS. KALBŲ DOVANOS STEBUKLAS

Svarstymas. Pirma mąstyk, kaip tūkstantinė įvairių tautų minia veržiasi prie namų, kur susirinko apaštalai. Atsidaro durys — ir tie nuošalieji apaštalai bei kiti mokiniai drąsiai išeina į minią. Jų veidai spinduliuoja paslaptingą šviesą ir jų lūpos taria nuostabų žodį: "Suėjo minia ir nežinojo, ką manyti, nes kiekvienas girdėjo juos kalbančius savo kalba. Visi buvo be galo nustebę ir šnekėjosi tarp savęs: štai, argi ne visi šitie, kurie kalba, galiliejiečiai? Tai kaipgi kiekvienas mūsų girdime savo gimtąją kalbą?" (Apd. 2, 6-8).

Kad apaštalai ir Kristaus mokiniai kalbėjo svetimomis kalbomis, ir dar taip iškalbingai, buvo dvejopas stebuklas. Jie buvo visai paprasti žmonės be ypatingo išsilavinimo. Jie savaime negalėjo staiga tapti iškalbingi ir šnekėti apie didžias tikėjimo paslaptis. Savaime jie negalėjo vartoti svetimų kalbų, kurių jie nebuvo mokęsi. Netgi jei jie, kaip kai kas mano, būtų naudojęsi tik aramajų kalba, o svetimieji būtų juos supratę, vistiek ir tai būtų buvęs didelis stebuklas.

Kodėl Dievas jiems suteikė tą nepaprastą kalbų dovaną? Mat, norėjo žmonėms parodyti, jog Jėzaus mokiniai yra skirti mokyti visas tautas. Toliau — kad visa žmonija turi tapti viena Kristuje. Pagaliau — kad krikščionybėje visų kalbų žmonės galės susirasti tą pačią laimę. Daugelis iš tikrųjų tame įvyky pastebėjo Dievo pirštą, "bet kiti tyčiodamiesi sakė: Jie nusigėrę saldžiu vynu" (Apd. 2, 13).

Pritaikymas. Kalbų dovana turėjo pasilikti Kristaus Bažnyčioj nedažna dovana, retai tesuteikiama kai kuriems Dievo palaimintiesiems vyrams. Bet šv. Dvasia kitokiu būdu vis dar veikia Bažnyčioj — būtent, padarydama savo tarnų, Dievo žodžio skelbėjų, liežuvį iškalbingą. Todėl mes, ypač pamokslininkai, privalome labai gerbti ir dažnai šauktis į šv. Dvasią, kad Ji įdėtų į mūsų lūpas kilnius ir įtikinančius žodžius. Kalbų skirtingumas neturi būti kliūtis tikėjimui ir meilei. Kristus pažįsta tik vieną katalikišką, vadinasi, visus apimančią, o ne kokią ten tautinę Bažnyčią. Tuo pasmerktas kitus išskiriąs nesugyvena-

mas nacionalizmas. Dievas mėgsta visur vienybę. Nors kalbų įvairumas skiria tautas viena nuo kitos, bet jos neprivalo dėl to būti priešais. Kristaus meilė privalo jas jungti. Žinoma, yra įgimta žmogui branginti savo motinos kalbą, tėvynę ir sielotis jos reikalais, bet neleistina nekęsti bei persekioti kitos tautybės žmonių tik dėl to, kad jie kitataučiai. Deja, šiandien ne toks retas atsitikimas, kad net dvasininkai labiau laikosi savo nacionalizmo, nei katalikiškumo. O juk Kristaus tarnas pirmiausia privalo laikyti save Bažnyčios, o ne savo tautos atstovu. Nekantrusis šovinizmas yra velnio išradimas, kaip ir nemaža kitų moderniųjų "izmų", kuriais jis galvas aptemdo, širdis apnuodija ir žmonių santaiką sugriauna. To privalome labai saugotis!

2 PUNKTAS. APAŠTALŲ KUNIGAIKŠČIO PAMOKSLAS

Svarstymas. Visiems ten esantiems, ne vien geros valios žmonėms, bet ir pašaipiems, apaštalai turėjo išaiškinti, ką reiškia tie napaprasti įvykiai tuose namuose. Tad Petras, kaip pirmasis tarp apaštalų, stojosi ir pasakė uždegančią kalbą. Turinys buvo tos dienos įvykis — šv. Dvasios nužengimas. Apaštalas paminėjo eilę šv. Rašto posakių, kurie arba iš anksto skelbė šv. Dvasią ateisiant ir stebuklingai veiksiant, arba pranašavo apie Dievo žadėtąjį Mesiją •Jėzų Kristų, apie Jo gyvenimą, mirtį ir atsikėlimą. Jį turi jie tikėti. "Vyrai, broliai, tebūnie man leista drąsiai jums pasakyti... tą tai Jėzų Dievas prikėlė, ir mes visi esame to dalyko liudytojai. Dievo dešine išaugštintas ir gavęs iš Tėvo šventosios Dvasios pažadėjimą, Jis Ją išliejo, kaip jūs patys matote ir girdite ... Todėl tegul tikrai žino visi Izraelio namai, kad Dievas Jį padarė ir Viešpačiu, ir Kristumi" (Apd. 2, 29-36).

To pamokslo įspūdis buvo didingas. Trys tūkstančiai žmonių tą dieną įtikėjo ir sakė "Petrui ir kitiems apaštalams: Ką mes turime daryti, vyrai, broliai? Petras jiems atsakė: Darykite atgailą, ir tepasikrikštija kiekvienas iš jūsų Jėzaus Kristaus vardan jūsų nuodėmėms atleisti; taip jūs gausite šv. Dvasios dovaną. Nes tas pažadas duotas jums ir jūsų vaikams, ir visiems toli esantiesiems, kuriuos tik Viešpats mūsų Dievas pašauks... Gelbėkitės iš tarpo šitos sugedusios kartos" (Apd. 2, 37-40). Jie

buvo pakrikštyti ir gavo šv. Dvasią. Jų pavyzdžiu greit pasekė daug kitų. Kristaus Bažnyčia augo ir palaimingai tvirtėjo.

Pritaikymas. Savo pamoksle žydams Petras naudojasi žodžiais, kuriuos šv. Dvasia jau buvo įkvėpusi kitiems savo rinktiniams vyrams. Sekime Petro pavyzdžiu, kai kalbame apie dvasiškus dalykus. Šv. Rašto žodžiuose glūdi savotiška jėga. Nepasikliaukime per daug prigimtine iškalba, o labiau pasitikėkime Dievo malonės galybe. Tik ji tikrai randa kelią į žmonių širdis. Tad daug melskimės dėl tos malonės. Be maldos nėra palaimingos sielovados, nėra gero pamokslo (Muellendorf).

Iki apaštalai vis dar nebuvo šv. Dvasios paruošti apaštaliniam veikimui, jie turėjo, anot Kristaus, glūdėti pasislėpę ir ruoštis priimti šv. Dvasią. Tik Sekminės pašaukė apaštalus į jų vietą viešumoj. Taip ir jauni žmonės privalo gauti laiko kūnu ir dvasia sustiprėti bei dorybėse išsilavinti, prieš uždedant ant jų pečių sunkias naštas. Jie patys neturėtų veržtis į priekį per anksti, o nusižeminusiai bei kantriai laukti, iki Dievas pašauks juos veikti viešumon.

Paskatinimas. Šv. Dvasia, padaryk ir mano širdy savo malonės stebuklus, kad būčiau tinkama priemonė Tavo rankoj. Šv. Petrai, savo galingu užtarimu padėk man, kad darbuočiausi šv. Bažnyčiai, kaip pridera, ir sujungčiau sielų uolumą su nusižeminimu, tvirtumą su išmintimi.

Dievo meilės malda

Domine, labia mea aperias! — Atverk, Viešpatie, mano lūpas, kad jos visuomet skelbtų Tavo šlovę!

Sekminių trečiadienis

ŠV. DVASIA KRISTAUS BAŽNYČIOJE

Šv. Dvasios nusileidimas ant apaštalų tuo pačiu reiškia to dangaus Ramintojo įžengimą į Kristaus Bažnyčią, nuo kurios šv. Dvasia daugiau nebeatsitraukė. Pagerbkime trečiąjį švč. Trejy-

bės Asmenį ir melskime, kad duotų mums pažinti savo veikimo Bažnyčioje palaimą ir joj patiems dalyvauti. Pamąstykime apie tris didžias šv. Dvasios dovanas — tiesą, šventumą ir vienybę.

1 PUNKTAS. TIESOS DVASIA

Svarstymas. Šv. Dvasia gyvena Katalikų Bažnyčioj kaip tiesos Dvasia. Tai žinome iš paties Kristaus lūpų: "Aš melsiu Tėvą, ir Jis duos jums kitą Ramintoją, kad pasiliktų su jumis per amžius, tiesos Dvasią, kurios pasaulis negali priimti, nes jos nemato ir jos nepažįsta. Jūs gi pažinsite Ją, nes Ji pasiliks pas jus ir bus jumyse" (Jon. 14, 16-17).

"Kas yra tiesa?" — klausiame su pagoniu Pilotu, tik kitokiu būdu. Tiesa yra nepaprastai didelis dalykas. Ji yra mūsų sielos gyvas reikalas. Žmogus jos trokšta: jis norėtų suprasti svarbiausius savo būties klausimus, apie savo paskirtį, apie pasaulį, Dievą. Savy pačiam žmogus randa tik silpną supratimą, aplinkui — tokį pat nežinojimą, ir visur — apgaulę bei melą. Kokia tad laimė turėti savo tarpe visiškai patikimą tiesos mokytoją! Kokia paguoda tikrai žinoti, kad Kristaus Bažnyčioj turime neklaidingą mokomąjį autoritetą! Iš Bažnyčios gauname pilnai patenkinamą atsakymą į visus būtinuosius klausimus, kurie liečia mus, kaip žmones ir krikščionis.

Pritaikymas. Visai mažai kas temoka įvertinti tą laimę, kad šv. Bažnyčioje randame visų trokštamąją ir ieškomąją tiesą, nes jiems nėra tekę dėl tos tiesos kovoti nei kad ją surastų, kaip konvertitai, nei kad ją išlaikytų, kaip kenčiantieji sopulingus abejojimus. Dėkokime šiandien už tą laimę, kad galime netrukdomi puoselėti savo tikėjimą. Kokia nelaimė būtų eiti klaidingu keliu svarbiausiuose gyvenimo klausimuose bei reikaluose! Todėl dažnai prisiminkime maldoj ne tik pagonis misijų kraštuose, bet ir moderniuosius pagonis čia pat! O, kad visi savo širdis atvertų tiesos Dvasiai!

2 PUNKTAS. ŠVENTUMO DVASIA

Svarstymas. Šv. Dvasia gyvena Bažnyčioj dar kaip šventumo Dvasia. Tai Ji duoda Bažnyčiai tą gražų "šventosios" titulą.

Tai Ji tikinčiuosius daro šventus per savo malonę, kursto ir įgalina Dievui patinkamai gyventi. Pats Kristus vadina Ją šventąja Dvasia: "Ramintojas, šventoji Dvasia, kurį Tėvas atsiųs mano vardu, jus viso išmokys ir primins jums visa, ką tik aš jums kalbėjau" (Jon. 14, 26). Vadinasi, Ji mus mokys eiti Dievo įsakymų bei Kristaus sekimo keliu.

Iš gausaus šv. Dvasios šaltinio teka septyni upeliai, kurie neša mums sakramentų malones. Krikštas daro mus krikščionimis ir Dievo vaikais. Kadangi negalime pasilikti kūdikiais, o privalome augti ir subręsti Kristaus kovotojais, tad per Sutvirtinimą mes padaromi Kristaus karžygiais. Šv. Eucharistijoje turime stipriųjų Duoną, dvasinį maistą. Atgailos sakramente susitaikome su Dievu, kai mums atsitinka nelaimė Jį įžeisti. Paskutinis Patepimas mus paguodžia ir sustiprina mirties valandoj. Kunigystės sakramentas suteikia mums reikalingų tarpininkų tarp Dievo ir žmogaus. Pagaliau, Moterystė dovanoja pasauliui krikščioniškų šeimų, iš kurių kyla tikintieji, kunigai ir vienuoliai.

Pritaikymas. Vienuolijose šv. Dvasia yra susidariusi lyg apsaugos sodus, kur Ji ypatingai meiliai ugdo parinktus dorybės daigus. Ir mums yra tekusi ta laimė. O ar pakankamai ją branginome? Gausumas tų malonių, kurios mums plūsta per tą šventumo Dvasią, yra toks didis, jog neįstengtume jo suprasti. Tik pasvarstykime malones, kurias esame gavę kaip krikščionys, vienuoliai ir kunigai! Priklausome prie tobulumo luomo, mūsų pašaukimas reikalauja švento gyvenimo, o mes taip mažai apie tai galvojame! Kas gi kliudo mus kely į tobulumą? Gal kokio tvarinio meilė? Gal yra tai tam tikras abejingumas dvasiniams dalykams? Pasiryžkime šiandien pasikeisti ir pasitaisyti. Šv. Dvasios malonė padės, jei prašysime.

3 PUNKTAS. VIENYBĖS DVASIA

Svarstymas. Kristus yra krikščionių kaimenės Ganytojas, o šv. Dvasia yra jos jungėja vienybės bei meilės ryšiais. Šv. Paulius sako Efezo krikščionių bendruomenės vyresniesiems: "Žiūrėkite patys savęs ir viso būrio, kuriame šv. Dvasia pa-

statė jus vyskupais valdyti Dievo Bažnyčios, kurią Jis yra įgijęs savo krauju" (Apd. 20, 28). Vienybė ir meilė yra ne mažiau vertos, kaip ir tiesa bei šventumas; šių dviejų netgi negalima be anų įsivaizduoti, dar labiau išlaikyti. Vienybei Bažnyčioje tarnauja viršininkai — tad privalome visada tiek bažnytinę, tiek vienuolinę vyresnybę labai gerbti. Juk šv. Dvasia stato vyresnybę ir ją patvirtina. Kaip mus, vienuolius, saisto paklusnumo ir pagarbos pareiga, taip panašiai savo tarpe ir krikščioniška artimo ir brolių meilė. O meilę brolių širdyse ugdo ir kilnina šv. Dvasia.

Pritaikymas. Tegu šios dienos mąstymas vėl atgaivina mūsų širdyse vienybės, paklusnumo ir meilės dvasią. Visuomet esame tada labiausiai patenkinti ir turime daugiausia pasisekimo, kai duodamės vedami paklusnumo. Tad stipriai jo laikykimės ir puoselėkime meilės bei vienybės dvasią.

Paskatinimas. Ačiū Tau, Dieve Dvasia, už tą garbę ir laimę, kad esi su mumis. Pasaulis skleidžia vis naujas klaidas; o Tu saugoji mus, kad nepatektume į tą pražūties verpetą. Valdyk ir mano širdį, kaip valdai visą Bažnyčią! Auklėk many visas dorybes bei šventumą, o ypač mokyk paklusnumo ir meilės!

Dievo meilės malda

Suteik man Tavo meilės, Jėzau, kad per ją visuomet būčiau viena su Tavim, Tėvu ir šv. Dvasia!

Sekminių ketvirtadienis

PAŠVENČIAMOJI MALONĖ

Per pašvenčiamąją malonę šv. Dvasia padaro žmogaus sielą savo šventove: įspaudžia joj Dievo paveikslą, padaro panašią į Dievą — tad šventą ir Dievui malonią. Labai branginkime pašvenčiamąją malonę ir stenkimės savy visuomet išlaikyti Dievo paveikslą.

1 PUNKTAS. PAŠVENČIAMOSIOS MALONĖS ESMĖ

Svarstymas. Kas yra ta pašvenčiamoji malonė? Turime pripažinti ją esant didele paslaptim. Galime jaustis laimingi, kai ją turime; galime pergyventi jos praradimą per sunkią nuodėmę, bet niekuomet neįstengiame suprasti jos esmės. Žinome, kad žmogus gimsta nuodėmėje ir nebeturi tos pašvenčiamos malonės, kuria džiaugėsi pirmasis žmogus prieš nupuldamas. Per Krikštą žmogus atgauna aną brangiąją malonę, ir dabar nuo jo paties pareina ją išlaikyti. O jei praranda ją, tai per Dievo pasigailėjimą jam lieka galimybė atgauti tą vertybę per šv. Atgailos sakramentą. Tai žinokime, bet kas mums pasakys, kas yra ta pati pašvenčiamoji malonė? Romos katekizmas vadina ją su siela susijusia dieviška ypatybe ir tartum kokia šviesa, kuri sunaikina visas mūsų sielos dėmes ir pačią sielą padaro gražesnę. Dievas Išganytojas pats dažnai kalba apie tą malonę; bet, kalbėdamas liaudiškai, nusako jos savybes vaizdais, vadindamas ją kartais nuplaunančiu vandeniu, kartais puikiu vestuviniu apdaru, dar kartais gyvybiniais syvais, kurie persunkia žalią kekę. Daugiausia, ką galime apie pašvenčiamąją malonę pasakyti, yra tai, kad ji mus iškelia į antgamtinę Dievo vaikų vertę ir daro mums galima užsitarnauti dangų.

Pritaikymas. Kokia graži mintis: esu Dievo vaikas! Kiek laimės pasitikėti, kad esi Dievo malonės padėty! Šventieji puikiai moka pašnekėti apie gražumą tos sielos, kurioj gyvena šv. Dvasia su savo malone. Tad kaip karštai privalome dėkoti tam malonių teikėjui! Kaip uoliai turime rūpintis išsaugoti tą brangią dovaną! Įsijauskime gerai į šv. Ambrozijaus įspėjimą: "Žmogau, esi brangus paveikslas, išėjęs iš didžiausiojo menininko Dievo rankos. Nesužalok to paveikslo, kurio grožis yra ne kokia tuščia išvaizda, o tiesa!". Bet kaip lengvai ir kaip dažnai žmonės tą paveikslą sunaikina savo nuodėmėmis! Jei Dievas per begalinį savo gailestingumą iš naujo to paveikslo neatkurtų, būtų jis negrąžinamai žuvęs. Kokia baisi mintis: nebeturėti Dievo draugu ir tėvu, tik priešu ir teisėju!

Svarstymas. Tiesa, malonė yra laisva Dievo dovana, bet Dievas nėra palikęs mūsų užgaidai ją priimti ar atmesti. Tikrai sakant, yra tai aiški Dievo valia, griežtas Jo įsakymas, kad Jo malonę priimtume ir išlaikytume; Jis nenori matyti mūsų kitokių, kaip tik apsitaisiusius vestuviniais Jo malonės drabužiais. Žmonių malonės galime nepriimti, bet Dievo — neleistina! Išganytojas tai visur patvirtina, kur tik kalba apie pašvenčiamąją malonę, pav.: "Jei kas nepasiliktų manyje, bus laukan išmestas, kaip šakelė, ir sudžius, ją surinks, įmes į ugnį, ir ji sudegs" (Jon. 15, 6). O tam žmogui, kuris atėjo be vestuvinio drabužio, Jis karaliaus lūpomis sako: "Surišę jam rankas ir kojas, išmeskite jį laukan į tamsybes; ten bus verksmo ir dantų griežimo" (Mat. 22, 13).

O mes kunigai ir vienuoliai turime dar vieną pagrindą daugiau: mes stovime pačiam šventyklos vidury, mes tikinčiųjų tarpe turime Dievui pašvęstų asmenų garbę, mes nešame kitiems ramybę ir susitaikymą su Dievu, mes kalbame apie malonę bei palaimą. Tad, jei mes patys neturėtume pašvenčiamosios malonės, koks čia būtų prieštaravimas! Kokio užmokesčio galėtume laukti iš Dievo už visus savo darbus, jei neturėtume savy Jo meilės? Šv. Paulius sako: "Jei aš kalbėčiau žmonių ir angelų kalbomis, bet neturėčiau meilės, aš būčiau kaip žvangantis varis ir skambantis kimbolas" (1 Kor. 13, 1).

Pritaikymas. Tegul šis mąstymas pripildo mus išganomos baimės, kad vengtume sunkios nuodėmės, ir tegul gyvai primena mums, kaip tai būtina ir kokia tai laimė turėti Dievo malonę! Jei norime bent kiek įsivaizduoti, kuo siela Dievo malonėj skiriasi nuo sielos Dievo nemalonėje, tai žvilgterėkime į gamtą: kaip tamsu ir liūdna yra visa nakties metu, o kaip skaidru ir miela, kai saulutė apšviečia visa savo spinduliais! Taip yra ir su krikščionio siela. Todėl padovanokime savo širdį Viešpačiui, kad ten visuomet gyventų šv. Dvasios malonė!

Paskatinimas. O, didis ir šventas Dieve! Tu teikeis apsigyventi varganoj mano širdy. Tikėdamas ir nusižeminęs garbinu

Tave ir dėkoju už tą neužsitarnautą malonę! Nors aš ir labai džiaugiuos Tavo apsilankymu bei buvimu pas mane, bet tuo pačiu privalau ir nuolat bijotis didelės savo silpnybės, kad per nuodėmę vėl Tavęs nepraraščiau. Deja! Kaip dažnai tai yra jau man atsitikę! O Tu per savo neapsakomą gerumą vis ir vis nusileisdavai, man širdį išvalydavai ir savo buveine paversdavai! Nusižeminęs meldžiu, apsaugok mane ateity nuo tos nelaimės — sunkios nuodėmės — ir išlaikyk mane vienybėje su Tavim per pašvenčiamąją malonę.

Dievo meilės malda

Paruošk many, Dieve, sau vertą poilsio vietą ar garbės sostą, kad, anot savo pažado, many gyventum ir viešpatautum. Išnaikink many visa, kas Tavo visa matančioms akims nepatinka, ir perdirbk mane į žmogų pagal Tavo širdį. Persmeik man sielos gelmes saldžiomis savo meilės strėlėmis. Ateik ir pripildyk mane brangiojo vyno — tobulo susivienijimo su Tavim. (Šv. Petras Alkantarietis).

Sekminių penktadienis

GELBIAMOJI MALONĖ

Kai šv. Dvasia su savo malone gyvena mūsų sieloj, Ji ne tik dailiai išpuošia sielą, bet dar ir veikia joj gelbiamąja savo malone. Melskime šv. Dvasią pažinimo malonės, kad naudingai atliktume tą mąstymą ir ateity noriau vykdytume tai, ką Ji mums įkvepia.

1 PUNKTAS. MALONĖS VEIKIMAS SIELOJE

Svarstymas. Gelbiamosios arba padedamosios malonės esmė. Ji skiriasi nuo pašvenčiamosios. Ši yra kažkas pastovaus sieloj, o anoji — praeinama šv. Dvasios įtaka. Katekizmas vadina padedamąją malonę "antgamtine laikinai suteikiama sielai

malone, kuri mums padeda atlikti gerus, išganymui patarnaujančius darbus". Tą malonę gerai pavaizdavo ūžesys, kilęs nusileidžiant šv. Dvasiai pirmųjų Bažnyčios Sekminių dieną. Tad negana, kad šv. Dvasia apipila sielą savo malonės šviesa, kaip saulė nužeria dienos spinduliais žemę, bet dar persmelkia sielą gaiviu padedamosios malonės vėjeliu — žadina daryti gera ir gelbsti tai daryti. Ir kokia reikalinga yra mums ta malonė! Išganytojas sako: "Kaip vynmedžio šakelė negali nešti vaisiaus pati savaime, jei nepasilieka vynmedyje, taip ir jūs, jei nepasiliekate manyje" (Jon. 15, 4). Tridento susirinkimas aiškina, kad Išganytojas tuos žodžius pasakė apie malonę. Mums, savo šakelėms, Kristus įkvepia lyg vynmedžiui savo jėgą; toji jėga pralenkia geruosius mūsų darbus, juos palydi ir seka paskui, ir tie darbai, be Jėzaus jėgos, negali būti Dievui malonūs, o mums nuopelningi. Be malonės esame lyg negalįs kalbėti vaikutis, lyg akis be šviesos, lyg paukštis sulaužytais sparnais.

O kaip ta padedamoji malonė mumyse veikia? Ji remiasi prigimtosiomis galiomis ir savotiškai jas paliečia. Ji kreipiasi į protą, apšvietusi jį skaidria šviesa, taip jog jis pamato ir supranta, kas šiaip būtų jam palikę paslėpta arba ką būtų pažinęs netobulai. Šv. Dvasia yra puikus Mokytojas. Pranašas taria: "Visi tavo sūnūs bus Viešpaties pamokyti" (Iz. 54, 13). Ir Jėzus pareiškia: "Ramintojas, šventoji Dvasia, ... jus viso išmokys" (Jon. 14, 26). Malonė kreipiasi į valią, nugalėdama jos nenorą ir padarydama ją palankią Dievo valiai, kaip Jėzus sako: "Niekas negali ateiti pas mane, jei Tėvas ... jo nepatrauks" (Jon. 6, 44). Šv. Dvasia kreipiasi į širdį, kad žmogus padovanotų Dievui savo meilę: "Štai aš stoviu prie angos ir beldžiu: jei kas išgirs mano balsą ir atidarys man duris, aš pas jį įeisiu ir su juo vakarieniausiu, ir jis su manim" (Apr. 3, 20). Be to, Ji dar padeda žmogui atbaigti gera ir ištverti ligi galo.

Pritaikymas. O, kad mes pagaliau įtikėtume ir įsisąmonintume, jog be malonės nieko neįstengiame! Bet mes vis per daug pasitikime savim — savo supratimu bei jėgomis. Todėl taip dažnai puolame. Ir kaip dažnai girdime malonės balsą, tik neklausome! Imkime pagaliau į širdį psalmininko žodžius, kuriuos ir šv. Paulius primena žydams: "Šiandien, jei išgirstu-

mėte Jo balsą, nekietinkite savo širdžių, kaip erzinime, gundymo dieną tyruose, kur jūsų tėvai mane gundė; jie ištyrė mane ir matė mano darbus per keturias dešimtis metų. Todėl aš buvau susirūstinęs tai giminei ir tariau: Jie visuomet klysta širdžia. Bet jie nepažino mano kelių. Taigi, aš prisiekiau savo rūstybėje: jie neįeis į mano poilsį. Žiūrėkite, broliai, kad kartais nebūtų kuriame jūsų piktos netikėjimo širdies atstoti nuo gyvojo Dievo" (Žyd. 3, 7-12).

2 PUNKTAS. MŪSŲ VEIKIMAS BENDRAI SU ŠV. DVASIA

Svarstymas. Malonė verste neverčia mūsų daryti gera, o tik ragina. Ji nepašalina mūsų valios laisvės. Gera, kurį mes, malonei padedant, padarome, yra ir jos veikalas, kaip ir mūsų. Taip yra nutaręs Tridento susirinkimas prieš protestantų klaidas. Šv. Bernardas savo rašte apie malonę ir žmogaus valios laisvę sako: "Ką, malonei padedant, laisvoji valia pradeda, tai draug su ja ir baigia. Ne dalį atlieka malonė, o dalį laisvoji valia, bet abi bendrai padaro visa. Ištisą darbą atlieka laisvoji valia, ištisą — ir malonė; bet, kaip visa padaroma su laisva valia, taip visa padaroma per malonę".

Malonė nepašalina visų sunkenybių, tik padaro mums gera lengvesnį. Tad negalime niekuomet laukti, jog, darydami gera, nesutiksime kliūčių; dar labiau nereikia manyti, jog, malonei padedant, visa pasidarys lyg savaime. Turime kaip tik labai stengtis, kad padarytume ką gera. Tiesa, kartais šv. Dvasia mus šventąja savo galybe gaute pagauna ir ištraukia iš kokio mirtinio dorinio pavojaus arba suteikia galingos pagalbos atlikti kokiam sunkesniam dorybės veiksmui; bet tai išimtys, o ir tais atvejais mūsų valia pasilieka laisva; ir vėl turime nelengvai kovoti dvasinę kovą.

Pritaikymas. Kai pagalvojame apie savo neklusnumą malonės įtaigoms, ar neturime stebėtis Dievo kantrumu? O kokia tai beprotystė stumte atstumti didįjį Dievą, kai Jis ateina pas mus į svečius! Argi netenka bijoti, kad Jis duos mums daug mažiau malonių ir mus paliks užkietėjime? Dažniau kartokime šv. Augustino žodžius: "Bijau Jėzaus, kai Jis eina pro šalį!".

Bijau, kad Jis daugiau nebesibels, jei Jam tuoj neatidarau, ir praeis pro šalį!

Paskatinimas. Dėkokim šv. Dvasiai už visus įkvėpimus, raginimus ir pagalbą, darant gera, kurį esame savo gyvenime patyrę. Pažadėkime, kad ateity būsime paklusnesni. Nuolat melskime daug malonių, ypač tam, kad ištikimai atliktume sunkias savo pašaukimo pareigas.

Dievo meilės malda

Veik many, šv. Dvasia, kaip tinkama — aš Tau visiškai pasiduodu!

Sekminių šeštadienis

ĮLIETOSIOS DORYBĖS

Anot Bažnyčios mokslo, kai žmogus apsivalo nuo sunkių nuodėmių, tai pašvenčiamoji malonė ateina į jo sielą ne viena, o atsiveda visą chorą vadinamųjų įlietųjų dorybių, kurios padaro žmogų gabų ir palankų tam tikriems dorybių veiksmams. Kadangi tos įlietosios dorybės yra krikščioniškame gyvenime tokios reikšmingos, pamąstysime apie jų esmę bei veikimą.

1 PUNKTAS. KURIOS YRA TOS ĮLIETOSIOS DORYBĖS?

Svarstymas. Gero krikščionio gyvenimas sukasi tikėjimo, vilties ir meilės rate. Tikėjimas atveria jam naują pasaulį, rodo jam praeitį, dabartį ir ateitį visai kitokią, negu jam protas buvo pavaizdavęs. Per tikėjimą žmogus pažįsta savo Dievą ir nulenkia galvą prieš šventąsias paslaptis. Krikščionio gyvenimas yra viltis, kad Dievas padės kūno ir sielos reikaluose, laikinuose ir amžinuose, kad suteiks atlyginimą bei laimę amžinybėj. Krikščionio gyvenimas yra meilė ryškiausia prasme: yra nuolatinis meilės veikimas augščiausiojo Gėrio atžvilgiu, būtent, Dievo atžvilgiu, ir atžvilgiu žmonių, kurie juk yra Dievo

atspindys. Kad įstengtume tikrai krikščioniškai atlikti tas tris pareigas Dievui, nuteisinimo valandoj, drauge su pašvenčiamąja malone, suteikiamos mums tam tikros jėgos, kurios padaro mūsų sielai galimu dalyku atlikti tikėjimo, vilties ir meilės aktus bei veiksmus. Tai aiškiai moko visuotinis Tridento susirinkimas. Ir Romos katekizmas kalba apie tris dieviškąsias dorybes — puikiausiąsias pašvenčiamosios malonės palydoves. Šv. Paulius rašo romėnams: "Dievo meilė mūsų širdyse išlieta šventosios Dvasios, kuri mums yra duota" (Rom. 5, 5). O kur yra meilė, yra, kaip sako šv. Augustinas, ir tikėjimas su viltim.

Be to, kaip mano visi teologai, drauge su pašvenčiamąja malone mums įliejamos dar ir moralinės dorybės, kurių pirmiausiosios yra keturios pagrindinės dorybės: išmintingumas, teisingumas, susivaldymas ir tvirtumas. Išminties knygoj randame: "Ir jei kas myli teisybę, jos pastangos padaro didelių dorybių; nes ji moko blaivumo ir gudrumo, ir teisybės, ir stiprybės, dalykų, už kuriuos nėra žmonėms nieko naudingesnio gyvenime" (Išm. 8, 7).

Pritaikymas. Stebėkimės begaliniu Dievo gerumu, kuris visuomet stengiasi dorybių vykdymą padaryti mums lengvą. Negalima paneigti, jog gamtiniam žmogui vykdyti krikščioniškąsias dorybes, būtent, tikėjimą, viltį ir meilę, yra sunku, netgi neįmanoma; o pasidaro tai krikščioniui lengva, kai šv. Dvasia suteikia reikalingą malonę. Tad dėkokime šv. Dvasiai už brangią pirmąją dovaną, kurią Ji padėjo mums jau į lopšį per šv. Krikštą, ir žiūrėkim — nepraraskim jos per nuodėmę. Kiekviena sunki nuodėmė sunaikina pašvenčiamąją malonę ir nuo jos neatskiriamąją meilę. Tikėjimas su viltim gali dar rusenti, bet jei ir toliau dar nusidedama, gali ir tai išnykti!

2 PUNKTAS. KAIP IŠLAIKYTI BEI PUOSELĖTI ĮLIETĄSIAS DORYBES?

Svarstymas. Įlietosios dorybės reiškia dvasiniame gyvenime maždaug tai, ką paprastajame gabumai, talentai, miklumas (Meschler). Be muzikinės klausos, be meninio gabumo, nei garsų pasauly, nei šiaip jau kurioj nors meno šakoj niekas ne-

sukurs nieko tikrai vertingo. Kiekvienam svarbesniam darbui, kiekvienam menui reikia turėti atitinkamo gabumo bei talento. Tiesa, uoliai lavinantis, galima pasiekti šiokių tokių rezultatų, bet tai nebus kūryba nei menas. Panašiai yra ir dvasiniame gyvenime. Kai turime įlietąsias dorybes, tai tikėjimas, viltis, meilė, kantrybė, išsižadėjimas yra lengvas dalykas.

Tačiau kiekvienas gabumas ar talentas turi būti puoselėjamas, jei norima, kad nesunyktų. Puoselėjame įlietąsias dorybes, jei uoliai jas vykdome. Kiekvienas doras veiksmas padidina pašvenčiamąją malonę, o tuo pačiu ir dorybės jėgą, kaip kiekvienas medis neša vaisių, o šiame — naujo medžio užuomazgą. Tad darykime dorybės aktus, ypač tikėjimo, vilties ir meilės, kiek tik galėdami; mūsų luomas bei pašaukimas duoda mums kasdien begales progų. Pagaliau — puoselėkime įlietąsias dorybes, atlikinėdami pamaldas į šv. Dvasią. Ji yra tų dorybių Teikėja ir Išlaikytoja.

Paskatinimai. Mano Dieve, tikiu Tavim, nes esi neklaidinga Tiesa. Pasitikiu Tavim, nes esi visagalis, be krašto geras ir gailestingas. Myliu Tave užvis labiau, nes esi begalinė ir meilės verčiausioji Gėrybė!

Dievo meilės malda

Mano Dieve ir mano visa! Palaikyk many tikėjimą, viltį, meilę! Padaryk, kad Tave tobulai mylėčiau!

Pirmasis sekmadienis po Sekminių

ŠVENČIAUSIOSIOS TREJYBĖS IŠKILMĖ

Šiandien Bažnyčia mini švč. Trejybės šventę. Nors ir labai augšta yra mintis, kuri pagrindžia šią iškilmę, tačiau joj yra kartu ir kažkas malonaus bei patrauklaus, kas kvieste kviečia pamąstyti. Todėl pulk, mąstančioji siela, minty priešais šven-

čiausiosios Trejybės sostą ir nusižeminusi pagerbk Ją. Prašyk malonės ir apšvietimo, kad pasisemtumei naudos, mąstydama apie tokią kilnią paslaptį.

1 PUNKTAS. ŠVČ. TREJYBĖS APSIREIŠKIMAI

Svarstymas. Švč. Trejybės apsireiškimai prasidėjo su žmonija. Tiesa, pradžioj jie buvo tamsūs ir paslaptingi, kaip pati ta paslaptis yra slėpininga; bet jie darėsi vis aiškesni, kol, lyg tekančios saulės spinduliai, skaidriai sušvito Dievo Sūnaus įsikūnijimo stebukle ir šv. Dvasios atsiuntime Sekminių iškilmėje.

Jau prie žmonijos lopšio randame šv. Rašte reikšmingus Dievo žodžius: "Padarykime žmogų pagal mūsų paveikslą ir mūsų panašumą" (Prad. 1, 26). Šventieji Tėvai tuose žodžiuose randa ženklą, kad Dievuje yra keli asmens, o viena prigimtis. Sandoros Angelo pasirodymą degančiame erškėčių krūme šventieji Tėvai aiškina kaip Dievo Žodžio apsireiškimą. Pranašas Joelis pranašauja nužengsiant šv. Dvasią: "Aš išliesiu savo dvasią ant kiekvieno kūno; jūsų sūnūs ir dukterys pranašaus" (Joel. 2, 28). Pranašas Izaijas viename regėjime regi Dievo sostą ir girdi angelus giedant triskart Šventas (Iz. 6, 3). Tai vėl nurodymas į triasmenį Dievą.

Bet tik Naujajame Testamente tikrai buvo apreikšta neišsemiamoji švč. Trejybės paslaptis. Jau arkangelo pranešime Marijai randame tris Dievo Asmenis: augščiausiąjį Tėvą, Jo Sūnų, turintį gimti iš Marijos, ir šv. Dvasią, kuri nužengs ant Marijos ir pridengs ją savo šešėliu (Luk. 1, 35). Jėzaus krikšto metu irgi pasireiškia visa švč. Trejybė: Sūnus stovi Jordane, šv. Dvasia karvelio pavidalu sklendena viršum Jo, o Tėvas pasigirsta kalbąs: "Tas yra mano mylimasis Sūnus, kurį aš sau pamėgau" (Mat. 3, 17). Pagaliau, pats Išganytojas, liepdamas žmones krikštyti, pamini visus tris Dievo Asmenis: "Vardan Tėvo ir Sūnaus, ir šventosios Dvasios" (Mat. 28, 19). Ir kokie visi tie apsireiškimai meilingi!

Pritaikymas. Senojo Įstatymo šventieji vyrai, kaip Abraomas, Mozė ar Dovydas, buvo gavę šiokių tokių nurodymų, liečiančių švč. Trejybės paslaptį, bet labai nedaug; tik mums buvo

lemta išgirsti aiškų jos apsireiškimą. Pažįstame Dievą, kiek tai mums reikalinga; žinome Jį esant didį, bet ir labai maloningą. Trijų Dievo Asmenų savitarpio santykiai pasilieka mums paslaptis. Užtat daugiau žinome apie jų santykius su mumis. Žinome, ką esame skolingi Tėvui, ką Sūnui ir ką šv. Dvasiai. Kai slėpininga Trivienio didybė įkvepia mums baigštumo, net siaubo, Dievo maloningumas kvieste kviečia mus eiti prie Jo sosto ir Jį pasveikinti, kaip tėvą ir bičiulį. O per savo Viešpatį Jėzų esame įgalioti vadintis savo tarpe broliais. Tie svarstymai tikrai turi mūsų širdį atverti giliausiai Dievo meilei.

2 PUNKTAS. PASLAPTIES NESUPRANTAMUMAS

Svarstymas. Bažnyčios mokslas apie švč. Trejybės paslaptį yra pateiktas Romos katekizme šitaip: "Dievo Tėvo vardas rodo, jog vienoje Dievo esmėje reikia priimti ir tikėti esant įvairių Asmenų, nes vienoj dievybėj yra trys Asmens: Tėvo, kuris niekieno nepagimdytas; Sūnaus, kuris prieš amžių amžius yra Tėvo pagimdytas; Šventosios Dvasios, kuri nuo amžių amžių kyla iš Tėvo ir Sūnaus. Tad Tėvas toj pat vienoj Dievo prigimty yra pirmasis Asmuo, kuris su viengimiu Sūnum ir šv. Dvasia yra vienas Viešpats ir vienas Dievas, betgi ne vieno Asmens vienume, tik vienos esmės trivienybėje.

Būtų bedieviška apie tuos tris Asmenis sakyti ką nors nelygaus ar negarbingo, galime tik mąstyti juos esant skirtingus savo ypatybėmis; būtent — Tėvas yra nepagimdytas; Sūnus yra Tėvo pagimdytas; šv. Dvasia kyla iš abiejų".

Pasak teologų, Sūnaus gimdymas įvyksta per Dievo protą; todėl Sūnus vadinamas "Žodžiu". Šv. Dvasios kilimas iš Tėvo ir Sūnaus pasidaro per Dievo valios kvėpimą; šv. Dvasia yra asmeninė Tėvo ir Sūnaus Meilė. Labiau įsigilint į tą paslaptį yra neįmanoma: "Kas tą didybę tyrinėja, yra sutriuškinamas jos didumo". Beje, jei mūsų aprėžtam protui pasisektų visai suprasti tą paslaptį (kas neįmanoma), Dievas jau būtų nebe Dievas, nebe toji begalinė, neaprėpiama Būtybė.

Pritaikymas. Sunku yra tikėti, ko negalima suprasti: "kieta yra kalba". Tačiau, nors ir labai tamsūs yra debesys, kurie

gaubia tą paslaptį, ji kaip tik tuo teikia man vertingiausią Dievo didybės sampratą (Colmar). Bet tą pačią paslaptį, kurią ką tik keliais mikčiojimais vargingai pasakėme, galėsime kada nors savo akimis pamatyti ir neapakti nuo dievybės švytėjimo. Koks tai bus džiaugsmas! Bet kaip tai gera išdidžiajai mūsų dvasiai, kad ji dabar turi su pranašu Jeremiju prisipažinti: "Viešpatie Dieve, štai aš nemoku kalbėti, nes aš vaikas" (Jer. 1, 6).

Paskatinimas. Šventasis triasmenis Dieve, ačiū Tau, kad teikeis mums apreikšti didžiąją savo triasmenybės paslaptį. Ačiū Tau ir už visus Tavo gerumo bei meilės ženklus. Duok man gyventi ir mirti, tikint Tave — Tėvą, Sūnų ir šv. Dvasią, kad galėčiau Tave regėti veidu veidan.

Dievo meilės malda

Kaip galėčiau Tavęs nemylėti, trivienis Dieve, už Tavo didumą, gražumą ir maloningumą? Bet mokyk mane, padaryk man galima, kad Tave galėčiau mylėti ir iš tikrųjų mylėčiau. Tu to nori ir įsakai!

Pirmadienis po sekmadienio po Sekminių

ALTORIAUS SAKRAMENTO PAŽADĖJIMAS

Visų Sakramentų didžiausia yra šv. Eucharistija. Todėl Kristus, dar toli prieš įsteigdamas tą Sakramentą, priruošė savo mokytinius, kad palengvintų jiems tai tikėti ir sukeltų stiprų norą. Savo tikėjimui sustiprinti pamąstykime apie švč. Sakramentą jo pažadėjimo šviesoj.

1 PUNKTAS. PAŽADĖJIMO APLINKYBĖS

Svarstymas. Maždaug metus prieš tą Sakramentą įsteigdamas, Viešpats pradėjo mokytinius tam įvykiui ruošti. Tuo tikslu Jis padarė du didelius stebuklus: nuošalioj vietoj palei Genezareto ežerą Jis pasotino 5000 vyrų su moterimis ir vaikais

5 kepalais miežinės duonos ir 2 žuvim. Kitą naktį, visiems mokytiniams regint, Jis vaikščiojo per įaudrinto ežero bangas. Duonos padauginimas turėjo įrodyti dievišką Jo galybę, o vaikščiojimas vandens paviršium — Jo nepriklausomumą nuo gamtos įstatymų. Tie stebuklai stipriausiai sujaudino visus; tad visur aplink ežerą žmonės kalbėjo apie Jėzų, kaip apie atsiųstąjį Mesiją ir Dievo Sūnų.

Dabar Viešpats nebenorėjo daugiau nuo mokytinių slėpti didį savo sumanymą — įsteigti savo Meilės Sakramentą. Tas pažadas buvo ir jų tikėjimo išbandymas, kuris galutinai turėjo nulemti, ar jie liks Jo mokytiniais. Jau anksti rytą, šeštadienį, nuėjo Jėzus su apaštalais bei kitais mokiniais į savo mylimojo Kafarnaumo sinagogą pasimelsti ir viešai paskelbti eucharistinę duoną.

Pritaikymas. Išmintis bei atsarga, kuriom Išganytojas ruošia didžiausiąjį savo Sakramentą, teikia mums svarbią pamoką dvasiniam gyvenimui: būtent, kad reikia sielą ruošti bei nuteikti malonei gauti. Nepasiruošus, lengva neatkreipti tinkamą dėmesį į Dievo skatinimus daryti tai, kas gera bei nuopelninga. Nepaprastais atvejais gana lengvai suvokiame Dievo malonės tikslus, bet kasdieniuose dalykuose praleidžiame daugybę progų. Ūmai blykstelėjusi gera mintis, kuklutis žodis, kurį randame knygoj ar išgirstame kalboj, mažutis nusigalėjimas, kurių pasitaiko kas dieną — tai visa gali atnešti mums didelių malonių, jei tuoj pat imame bendradarbiauti. Tad uoliai naudokime kiekvieną įtaigą, akstiną ir apšvietimą. Kas nori tapti didelis, turi pradėti nuo mažo.

2 PUNKTAS. PAŽADO ŽODŽIAI

Svarstymas. Vos tik Išganytojas su mokytiniais pasirodė sinagogoj, pasigirdo garsūs balsai, prašą, kad Jis duotų naują dieviškosios savo pasiuntinybės įrodymą. Tegul Jis, kaip kadaise Mozė, leidžia iš dangaus palyti gardžios manos. Pats Išganytojas tą prašymą dėte įdėjo jiems į lūpas: tai buvo proga pažadėti jiems eucharistinę duoną. Pirma Jėzus pavadino save dangiška duona (dvasine prasme), būtent — Dievo atsiųstuo-

ju tiesos Mokytoju, kuris visiems turi gyvenimo žodžių, kuris visiems geros valios žmonėms turi duoti tikrojo tikėjimo duonos. Tada Jis pridūrė švč. Sakramento pažadą:

"Aš esu gyvoji duona, kurs iš dangaus nužengiau. Kas valgys tos duonos, bus gyvas per amžius; o duona, kurios aš duosiu, yra mano kūnas dėl pasaulio gyvybės ... Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums: jei nevalgysite žmogaus Sūnaus kūno ir negersite Jo kraujo, neturėsite savyje gyvenimo. Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą, ir aš prikelsiu jį paskutinę dieną. Nes mano kūnas tikrai yra valgis, ir mano kraujas tikrai yra gėrimas. Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas pasilieka manyje ir aš jame" (Jon. 6, 51-57).

Taip Išganytojas pažadėjo įvykdyti didžiąją savo paslaptį, kurią Jis įsteigė savo kančios išvakarėse. Tuose žodžiuose glūdi visas mokslas apie švč. Sakramentą. Tai yra vienas didingiausiųjų Jėzaus apsireiškimų. Bet, nors Jis ir labai atsidėjęs priruošė tą pažadėjimą, ne visi klausytojai jį priėmė džiugiu tikėjimu. Net kai kurie Jo mokiniai manė tą kalbą esant kietą ir netikėtiną, garsiai murmėjo prieš Viešpatį ir atkrito nuo Jo. Bet apaštalai ir daugelis kitų gerai išlaikė tą bandymą. Jų vardu atsistojo Petras ir suteikė Jėzui paguodos, karštai išpažindamas: "Viešpatie, pas ką mes eisime? Tu turi amžinojo gyvenimo žodžius. Mes įtikėjome ir žinome, kad Tu Kristus, Dievo Sūnus" (Jon. 6, 69-70).

Pritaikymas. Privalome dėkingai ir pasitikėdami priimti didįjį Kristaus pažadą ir nelaukti, kad kas mus varyte varytų prie Jo stalo. Labiausiai privalome stengtis užversti du netikėjimo šaltinius: žemišką mąstyseną bei išdidumą. Bloga būtų, jei žemės rūpesčiai bei reikalai, juslingumas ar net kūninė aistra pakurstytų kurį iš mūsų atsisakyti nuo dangaus Šeimininko kvietimo į vaišes ir įpulti į abejingumą ar net netikėjimą.

Apie išdidumą gražiai sako šv. Augustinas: "Išgydyk išdidumą — ir nebebus neteisingumo. Kad išgydytų visų ligų priežastį, t. y. išdidumą, Dievo Sūnus nužengė žemėn ir pasidarė nusižeminęs. Kodėl tu išdidus, žmogau? Dievas dėl tavęs pasi-

darė nusižeminęs. Gal galėtumei gėdytis pamėgdžioti nusižeminusį žmogų, bet privalai sekti nusižeminusiojo Dievo pavyzdžiu. Tau įsakyta būti nusižeminusiam. Nėra tau įsakyta iš žmogaus Dievo Sūnus atėjo žmogaus pavidale ir buvo nusižeminęs. pasidaryti gyvuliu. Jis, Dievas, pasidarė žmogum; tu, žmogau, suprask esąs žmogus; visas tavo nusižeminimas yra vien savęs pažinimas".

Kaip būtų gera, kad visada stengtumės nusižeminusia širdim eiti prie Dievo stalo: tada ir mūsų tikėjimui netrūktų stiprumo bei gyvumo.

Paskatinimas. Jėzau švč. Sakramente, garbinu Tave, kaip tikrąjį gyvąjį Dievą! Nuostabioji angelų Duona, būk man maloniu šaltiniu ir gydomąja priemone nuo nuodėmių! Iš Tavęs noriu mokytis nusižeminimo bei savęs išsižadėjimo, švelnumo bei kantrybės, skaistumo ir šventos meilės! Tvirtai tikiu šventąjį Tavo žodį, pasitikiu Tavo pažadais, myliu Tave, savo Viešpatį ir Dievą!

Dievo meilės malda

O sacrum convivium, in quo Christus sumitur — O šventasis pokyli, kuriame Kristų priimame! Ateik, Viešpatie Jėzau! Duok man save patį — ir aš tikėsiu Tavim ir dėkingai mylėsiu!

Antradienis po 1 sekmadienio po Sekminių

MEILĖS SAKRAMENTAS

Duonos padauginimo stebuklas turėjo priruošti žmones kitam stebuklingam duonos padauginimui — švč. Sakramentui. Kai Išpažintis yra pasigailėjimo Sakramentas, Eucharistija yra Meilės Sakramentas. Šia prasme imsime jį mąstymo dalyku, kad savy įžiebtume eucharistinės meilės ugnį.

1 PUNKTAS. MEILINGI JĖZAUS TIKSLAI

Svarstymas. Jau toji mintis, kuria Jėzus įsteigė švč. Sakramentą, rodo, kaip Jis mus myli. "Mylėjęs savuosius, kurie buvo pasaulyje, parodė jiems savo meilę iki galo" (Jon. 14, 1). Tais žodžiais pradeda evangelistas Jonas savo pasakojimą apie paskutiniąją vakarienę. Iki galo mylėti reiškia — iki paties gyvenimo galo, net ir po mirties. Šv. Augustinas sako: "Neįmanoma manyti, kad su mirtim pasibaigianti meilė to, kuris net miręs nesiliauja buvęs". Arba tai gali reikšti dar iki kraštutinės galimybės, taip jog didesnės meilės nebegalima įsivaizduoti. Kad Jėzus mus taip myli, Jis yra tai įrodęs žodžiu ir darbu.

Ypatingi Jėzaus sumetimai įkuriant Eucharistiją buvo šie trys: pirmas — mums reikėjo nuolatinės Dievui malonios aukos, kuri mus su Juo sutaikytų. Ir čia pasireiškia Jėzaus meilė, nes su meile drauge eina susitaikymas. Antrasis sumetimas — mes buvome reikalingi stipraus maisto sielai; jį turėjome rasti Eucharistijoj. O meilė džiaugiasi bendroj puotoj. Kaip Jėzui rūpi pasotinti mūsų alkį, Jis aiškiai tai pasakė, antrą kartą padaugindamas duoną: "Gaila man minios, nes štai jau tris dienas jie lieka pas mane ir neturi ko valgyti. Jei aš paleisiu juos į jų namus nevalgiusius, jie apalps kelyje, nes kai kurie iš jų yra iš tolo atėję" (Mork. 8, 2-3). Trečiasis sumetimas — reikėjo turėti užstatą, kuris teiktų mums visišką tikrumą, kad Jėzus mus myli ir nepaliaujamai globoja. "Aš jau nebevadinu jūsų tarnais, nes tarnas nežino, ką jo viešpats daro. Jus aš pavadinau prieteliais, nes pasakiau jums visa, ką tik esu girdėjęs iš savo Tėvo" (Jon. 15, 15).

Pritaikymas. Švč. Sakramentas turės suteikti mums pagrindinę mąstymams mintį šioj ir sekančioj savaitėj. Juk šv. Eucharistija yra tokia puiki priemonė žemės keleiviui apsivalymo kely. Ji apvalydama veikia šv. mišių aukoj, taip pat priimant šv. komuniją. O, kad mes Viešpačiui visuomet leistume veikti savo širdyse, daug greičiau bėgtume tobulybės keliu! Bet mes darome Jam visur kliūčių. Kada gi pagaliau pasitaisysime?

Jei kas nori mums gera ir trokšta parodyti savo meilę, juk

nevalia tokio atstumti! Mano siela, argi tu būtumei tokia nedėkinga savo Viešpačiui ir Išganytojui? Atsiliepki meile į Jo meilę ir būk Jam dėkinga!

2 PUNKTAS. JĖZAUS DOSNUMAS

Svarstymas. Juo meilė didesnė, juo dosnesnis davėjas, juo vertingesnė dovana. Ką nors vertingesnio ir brangesnio, negu savo kūną ir kraują, Jėzus nebūtų galėjęs mums suteikti. "Niekas neturi didesnės meilės, kaip ta, kad kas guldo savo gyvybę už savo prietelius" (Jon. 15, 13). O Kristus tai padarė, kad mus atpirktų ir Eucharistijoje mums suteiktų atpirkimo laidą.

Ir Jis yra be galo dosnus, duodamas tą gėrį. Jis duoda mums jį ne vieną sykį, o tiek sykių, kiek tik norime, — net kas dieną. Ir ne vien tam ar kitam asmeniui Jis jį duoda, visiems, kas tik nori.

Pritaikymas. Taip šv. Eucharistija yra tikrai meilės Sakramentas. Bet kuo mes atsiliepiame į Jėzaus meilę? Ogi didžiai vertindami šv. mišių auką, priimdami Jėzų į savo širdis visu tyrumu bei karštumu, pasistatę dvasinę palapinę šalia tabernakulo. Šiandien pat ištirkime, ar tikrai mylime Jėzų, ir vėl įkaitinkime savo meilę.

Paskatinimas. Viešpatie, argi atsilygintumei man, po tiek mano klaidų bei neištikimumų, už mano šaltumą ir nedėkingumą prieš Tavo meilę? Nebandysiu teisintis, bet trokštu Tau pasakyti, jog noriu turėti gerą valią, nors jaučiuosi esąs labai silpnas. Nuvalyk mano kūną ir sielą nuo visko, kas Tau nepatinka. Įžiebk many grynos Tavo meilės ugnį, kad ji many išdegintų visa, kas nešvaru!

Dievo meilės malda

Ecce Panis angelorum factus cibus viatorum — Štai angelų Duona, tapusi keleivių maistu. O, kaip ilgiuosi Tavęs! Kai man visą save atiduodi, neatsisakysi suteikti savo meilę ir duoti malonę, kad ir aš galėčiau Tave mylėti!

SIELOS MAISTAS

Šiandien mąstykime apie tai, kodėl Viešpats save vadina gyvybės duona ir kodėl Jis, kaip eucharistinius pavidalus, parinko kaip tik duoną ir vyną. Iš to mąstymo privalome įsigyti didelį eucharistinio maisto alkį ir garbinti Apvaizdą toj didžioj paslapty. Kad mūsų dvasia turėtų kuo atsiremti, vėl įsivaizduokim tą vietą, kur Kristus pažadėjo Eucharistijos Sakramentą.

1 PUNKTAS. KODĖL KRISTUS KALBA APIE GYVENIMO DUONĄ

Svarstymas. Kai kurie Rašto aiškintojai, ypač protestantai, bandė tik simboliškai imti Jėzaus žodžius "Duona, kurios aš duosiu, yra mano kūnas dėl pasaulio gyvybės" (Jon. 6, 52). Bet kiekvienam, neturinčiam iš anksto prietaringo žvilgsnio, čia nėra jokio abejojimo: tuos Kristaus žodžius reikia imti pagal raidę, ir tik taip imant, jie turi prasmę. Ir žydai suvokė Kristaus žodžius ne vaizdiškai - simboliškai, tik raidiškai, ir Viešpats nepasipriešino tam jų samprotavimui, tik dar sykį patvirtino: "Mano kūnas tikrai yra valgis ir mano kraujas tikrai yra gėrimas" ir "Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums: jei nevalgysite žmogaus Sūnaus kūno ir negersite jo kraujo, neturėsite savyje gyvenimo" (Jon. 6, 56 ir 54). Vienbalsis Bažnyčios tėvų bei Bažnyčios susirinkimų aiškinimas taip pat liudija, jog tuos Jėzaus žodžius reikia suprasti raidiškai. Tad yra tikras dalykas, jog Kristus iš tiesų norėjo duoti mums savo kūną maistu, ir todėl pilna teise galėjo pasivadinti gyvenimo Duona.

Bet kodėl Jėzus norėjo mums duoti tokį didelį savo meilės įrodymą? Ar neužtenka, kad Dievas davė gamtinį gyvenimą ir mus aprūpina viskuo, ko tas gyvenimas yra reikalingas? Ne. Beribiam Dievo gerumui to nebuvo gana. Kaip mūsų kūnas, taip ir siela yra reikalinga maisto. Kūno maistas yra kūninis, sielos maistas, atitinkamai jos dvasinę prigimtį, yra dvasinis. Tad atpirktosios sielos maistas yra Dievo žodis ir malonė. Tai pats Jėzus teigia: "Žmogus yra gyvas ne vien duona, bet kiek-

vienu žodžiu, kurs išeina iš Dievo burnos" (Mat. 4, 4). O apie malonę: "Aš vynmedis, jūs vynmedžio šakelės... Jei kas nepasiliktų manyje, bus laukan išmestas, kaip šakelė, ir sudžius; ją surinks, įmes į ugnį, ir ji sudegs" (Jon. 15, 5-6).

Bet atsižvelgdamas į kūninę - dvasinę žmogaus prigimtį, Viešpats parūpino mums dar labai ypatingą valgį, kurį galėtų naudoti drauge kūnas ir siela, o tuo maistu Jis norėjo būti pats — su savo kūnu ir krauju, su savo dievybe ir žmogybe. Ar galime surasti didesnę meilę?

Akiplėšiški žydai klausė: "Kaip jis gali mums duoti valgyti savo kūną?" (Jon. 6, 53). Bet Viešpats jiems neatsakė, jie nebuvo to verti. Vienintelis įmanomas atsakymas: Dievui viskas yra galima! To ir mums užtenka. Ir turi užtekti!

Pritaikymas. Jei žmogus serga, pasireiškia nenoras valgyti. Taip pat yra ir su siela: jei siela serga netramdomų aistrų ligomis, ji praranda amžinųjų tiesų skonį, ir dingsta dvasinis alkis — troškimas Dievo, Jo malonės, Jo meilės, o ypačiai — šv. komunijos. Galima tai pastebėti daugely, kurie nemaldingai ir nepagarbiai aukoja šv. mišias, arba kurie be pasiruošimo, šalta ir nešvaria širdim, eina prie Dievo stalo. O, Viešpatie, koks tai nedėkingumas, koks akiplėšiškumas! Turėtume trokšte trokšti Kristaus Kūno ir Kraujo: juk mums taip reikia to sielos maisto! Privalome dėkoti Viešpačiui tyliai ir garsiai už tokį Jo gerumą ir nusileidimą! Tad stenkimės, kad mūsų prisiruošimui prie šv. komunijos netrūktų niekuomet ilgesio bei troškimo, ir tai tokio, apie kurį ne tik lūpos kalba, bet kurį ir širdis jaučia!

2 PUNKTAS. KODĖL KRISTUS PASIRINKO DUONĄ IR VYNĄ

Svarstymas. Kristus save vadina gyvenimo duona. Ir tuos žodžius Eucharistijos atžvilgiu turime imti raidine prasme: kad Viešpats teikia save patį savo tikintiesiems kaip maistą duonos pavidalu. O duoną bei vyną Kristus pasirinko, kaip sakramentinę maisto formą, dėl visai ypatingų sumetimų. Romos katekizmas sako: "Nieko nėra tikinčiųjų maldingumui tinkamesnio ir naudingesnio, kaip pagarbiai branginti to nuostabiojo Sakramento didybę ir stebėti jame augščiausią Dievo Apvaizdą, kad

Jis įsakė dalyti švenčiausiąją Paslaptį po duonos bei vyno pavidalais. Natūraliai imant, žmogui yra atgrasu valgyti žmogaus kūną: todėl Dievas įsakė mums priimti Kristaus kūną ir kraują tokiu pavidalu, prie kurio esame pripratę ir kuris mums malonus, kaip tai yra duonos bei vyno atveju. Tad mūsų priešai neturi ko mums prikišti, kad mes, girdi, valgą žmogaus mėsą. Ir Kristaus kraują geriame kūno pojūčiams pastebimu būdu, ir tuo pačiu neatimama iš mūsų būtinybė tikėti, jog čia yra pats Kristus." Duona ir vynas yra paprasčiausieji bei stipriausieji valgiai. Todėl ir Kristus parinko juos mums eucharistinio maisto pavidalais.

Pritaikymas. Venkime neišmintingo protavimo apie tas nesuvokiamas paslaptis. Dugno vistiek nepasieksime, tik paskęsime maišaty. Žinia, kunigams pritinka studijuoti mokslo veikalus; o šiaip visi mieliau imkime skaityti asketines knygas, kurios kalba apie Eucharistiją, kad rastume daugiau maisto savo tikėjimui bei maldingumui, nei kad ištirtume paslaptį.

Paskatinimas. Viešpatie, neklausinėsiu, kaip Tu gali mums duoti savo kūną valgyti ir savo kraują gerti. Verčiau tikėsiu. Tu gali viską — tad ir šį dalyką. Stebėsiuosi Tavo meile, dėkosiu už ją ir stengsiuos meile atsilyginti už meilę. Pripildyk man širdį giliu ilgėjimusi Tavęs ir stipriu gyvu tikėjimu, jog Tu esi švč. Sakramente.

Dievo meilės malda

Eucharistine Jėzaus Širdie, Tu degi meile mums — uždek ir mūsų širdis Tavo meile!

Ketvirtadienis po 1 sekmadienio po Sekminių

DIEVO KŪNO ŠVENTĖ

Dievo Kūnas! Kurio krikščionio širdis neplaka gyviau, paminėjus tą šventę? Ir mes dalyvausime šioj bendroj linksmybėje, o savo pamaldumui padidinti mąstysime apie Dievo Kūno šventę, kaip apie garbės ir džiaugsmo iškilmę.

1 PUNKTAS. "DIEVO KŪNAS" — GARBĖS ŠVENTĖ

Svarstymas. Pats Išganytojas panoro, kad toji šventė būtų kaip tik tokia ir tą savo norą pranešė vienai maldingai vienuolei, Julijonai iš Liutticho. Nuo pat savo jaunystės ji nuoširdžiai garbino švč. Sakramentą ir nuo 16 metų daug kartų turėjo regėjimus. Juose matydavo mėnulį, iš kurio skritulio būdavo vienas gabalas išlaužtas. To regėjimo ji nemokėjo išsiaiškinti, kol pagaliau pats Viešpats jai išaiškino. Mėnulio skritulys — tai Bažnyčia su savo šventėmis, išlaužtasis gabalas — tai trūkstanti tame švenčių rate viena šventė, būtent, švč. Sakramento garbei. Julija esanti skirta tai skelbti pasauliui ir veikti, kad toji šventė būtų įvesta. Julija išsigando ir ilgai nedrįso; pagaliau pasipasakojo keletui maldingų bei mokytų vyrų, tarp kitų — tuometiniam Liutticho arkidiakonui, būsimajam popiežiui Urbonui IV. Daug teko jai dėl tų vizijų bei pastangų iškentėti; bet prieš amžiaus galą ji susilaukė džiaugsmo, kad Bažnyčia patvirtino tą šventę. 1264 metais Urbonas IV išleido bulę "Transiturus", kurioj jis visai Bažnyčiai įsakė švč. Sakramento garbei švęsti ketvirtadienius po švč. Trejybės ir toj iškilmėj dalyvaujančius apdovanojo atlaidais. Popiežius pavedė šv. Tomui Akviniečiui sukurti tam reikalui atitinkamas brevijoriaus maldas. Pradžioje dar nebuvo daroma procesija su Švenčiausiuoju; ji buvo įvesta vėliau be ypatingo iškilmingumo.

Dabar švenčiama Dievo Kūno šventė yra tikra švč. Sakramento triumfo iškilmė. Tiesa, Atpirkėjui kaip tik tame meilės Sakramente suteikiama labai daug negarbės ir nedėkingumo pačioj Eucharistijos pagarbinimo dienoj. Bet yra tikra, jog tą dieną Išganytojui suteikiama ir tiek garbės, kiek jokią kitą metų dieną. Bažnyčia yra padariusi visa, kad ta šventė išeitų tikrai puiki ir garbinga. O ir tikintieji nuoširdžiai stengiasi išreikšti Atpirkėjui Švenčiausiajame visą savo meilę ir pagarbą. Tą dieną atrodo, jog mielajam Jėzui tabernakulas bei bažnyčia pasidaro per ankšti, ir Jis veržias į laisvę, į tolį. Tą dieną ir tikintieji, atrodo, nebesitenkina kukliu Jėzaus garbinimu bažnyčioj — jie veržias draug su Juo lauk; jie norėtų pasakyti visam pasauliui: štai Jėzus švč. Sakramente, ir mes tikime! Ti-

kėkit ir jūs! Ir jūs atiduokit jam savo meilę! Ne vienas, kuris iš žmonių baimės ar dėl per silpno tikėjimo dar nesiryžta pareikšti Kristui savo pagarbos ir meilės, šiandien, pagautas iškilmės didingumo ir tūkstančių pavyzdžio, nejučiom atsiklaupia ir pagarbina Viešpatį.

Pritaikymas. Dievo Kūno šventė privalo ir mus paskatinti gyviau garbinti švč. Sakramentą. Ak, kaip greit atvėsta pamaldumas, kai užgęsta meilė. Todėl privalome savo meilei suteikti maisto, mąstydami apie tą didžiąją Eucharistijos paslaptį. Tada geriau atlikinėsime Švenčiausiojo aplankymus, savo prisiruošimus šv. mišioms bei šv. komunijai ir padėkojimus.

2 PUNKTAS. DIEVO KŪNAS — DŽIAUGSMO ŠVENTĖ

Svarstymas. Džiaugiamės, turėdami Jėzų švč. Sakramente. Jau didįjį Ketvirtadienį Bažnyčia mini švč. Sakramento paslapties įkūrimą; bet, esant čia pat Viešpaties kančios dienoms, nėra galima džiaugsmingai minėti švč. Sakramento paslapties šventės. Dabar niekas netrukdo džiaugsmo: Kristus yra dangaus garbėj; šv. Dvasia jau yra nužengusi; dabar laikas džiaugtis, kad Jėzus pasilieka su mumis Eucharistijoj. Pop. Urbonas IV gražioje savo bulėje "Transiturus" sako: "Visų širdys, balsai ir lūpos privalo giedoti švento džiaugsmo himnus; tikėjimas privalo skelbti šlovę, viltis linksmintis, meilė džiūgauti, maldingumas garsiai šaukti, choras giesmėmis garbę reikšti".

Džiaugiamės ir garbe, kurią žmonės ypač šią dieną teikia Kristui meilės Sakramente. Mes nebūtume tikri Kristaus mokiniai, jei visa tai paliktų mus abejingus.

Džiaugiamės visomis malonėmis, kurios šiandien ir visuomet plaukia iš Švenčiausiojo viešai ir slaptai.

Pritaikymas ir paskatinimas. "Kur yra arba kur buvo kada tokia tauta, kuri savo dievus turėjo taip arti, kaip kad mes turime savo Dievą? Viengimis Augščiausiojo Sūnus, norėdamas mus padaryti savo dievybės dalyviais, priėmė žmogaus prigimtį; kad mus padarytų tartum dievais, Jis tapo žmogum, dargi pasiaukojo ant kryžiaus altoriaus. O kad to meilės žygio atmi-

nimas neišnyktų mumyse, Jis davė mums savo Kūną maistu ir savo Kraują gėrimu po duonos ir vyno pavidalais" (Šventės Officium).

Nepamirškim to, ypač šiandien! Duokim valią geriems savo pasiryžimams ir kartokim Viešpačiui, jog Jį mylim, Jam esam dėkingi ir atsiduodame Jam iki pat mirties!

Švč. Sakramento garbinimas

Garbinkime didį šventą
Jėzaus meilės Sakramentą!

Penktadienis po 1 Sekmadienio po Sekminių

PRISIRUOŠIMAS ŠV. KOMUNIJAI

Geriausias būdas prisiruošti šv. Komunijai yra paties Jėzaus mums nurodytas paskutinės vakarienės aprašymas, kada Jis įsteigė švč. Sakramentą. Pamąstysim, ką mums įsako Viešpats.

1 PUNKTAS. "NUĖJĘ PRIRENKITE MUMS VALGYTI VELYKŲ AVINĖLĮ"

Svarstymas. "Atėjo Neraugintosios duonos diena, kurią reikėjo piauti Velykų avinėlis. Tuomet Jėzus siuntė Petrą ir Joną ir tarė: Nuėję prirenkite mums valgyti Velykų avinėlį" (Luk. 22. 7-8). Žydų Velykos buvo tai žydų iš Egipto nelaisvės išvadavimo atminimas. Tai priminė ypač Velykų vakarienės apeigos. O Velykų vakarienė, kurią Kristus su savo mokytiniais valgė kančios išvakarėse, turėjo ypatingą reikšmę, nes čia jungėsi paveikslas su tikrove. Jei žydų velykinė vakarienė buvo pilna tikėjimo apeiga, tai paskutinė Jėzaus velykinė vakarienė buvo kažkas nepalyginti didesnio: čia Kristus pats tapo aukos avinė-

liu sotinti visiems tikintiesiems. Tad kaip gi būtų galima tą dangaus duoną valgyti be tinkamo pasiruošimo, be gilaus tikėjimo?

Pritaikymas. Pirmoji gero šv. komunijai prisiruošimo sąlyga yra tvirtai pagrįstas gyvas tikėjimas. Dvasios akim perskverbkim šv. ostijos šviesų pavidalą, išvyskime čia esantį Jėzų savo begalinėje didybėje, bet kartu ir meilėje, ir gerume. Čia — Dievo Avinėlis, kuris naikina pasaulio nuodėmes! O koks yra mūsų tikėjimas, mūsų nusižeminimas, mūsų pagarba Švenčiausiajam? Priimti šv. komuniją ruoškimės taip rūpestingai, kaip Petras su Jonu ruošė velykinį avinėlį!

2 PUNKTAS. "GEISTE GEIDŽIAU"

Svarstymas. "Valandai atėjus, Jis sėdosi prie stalo ir drauge su Juo dvylika apaštalų. Tuomet Jis jiems tarė: Geiste geidžiau valgyti drauge su jumis šių Velykų vakarienę prieš kentėdamas" (Luk. 22, 14-15). Kokį didį dalyką Viešpats tais žodžiais pasakė! Šventoji komunija yra didinga Jėzaus meilės išraiška. Jei Jis mus myli, turim ir mes Jį mylėti! Jei Jėzus trokšta pas mus ateiti, tai ir mes taip turim Jo trokšti!

Pritaikymas. Šv. Bonaventūra sako: "Velykų avinėlio mėsa turėjo būti ant ugnies kepama. Ugnis reiškia meilę, kuri turi degti ant širdies altoriaus. Ant tos ugnies turi degti Jėzaus Kūnas, nes jį galima valgyti tik meilėje. Žalią Kūną valgo, kas be meilės eina prie šv. komunijos".

Sakoma, jog didžiųjų stebuklingųjų vietų gyventojai dažnai nemoka tinkamai įvertinti jiems skirtųjų malonių. O ką, jei apie mus taip būtų sakoma? Juk mes kas dieną turime glaudžiausių reikalų su Švenčiausiuoju! Kokia būtų mūsų atsakomybė, jei drįstume su Švenčiausiuoju elgtis nepagarbiai ir nejaustume Jam privalomos meilės? Tad tegul nė vienas brolis ar klierikas iš drungnumo nevengia šv. komunijos! O ir mes, kunigai, neprivalome prieiti prie to, kad mums būtų galima prikišti abejingumą ir šaltumą! O ilgesys juk plaukia iš meilės.

3 PUNKTAS. "JŪS ESATE NESUTEPTI, BET NE VISI"

Svarstymas. Po vakarienės Kristus ryžosi numazgoti mokiniams kojas. Petras smarkiai priešinosi. Bet Viešpats jam pareiškė: "Jei aš tavęs nenumazgosiu, tu neturėsi dalies su manim". Tada Petras panoro, kad Viešpats jam numazgotų ne tik kojas, bet ir galvą, ir rankas. Jėzus jam atsakė: "Kas nusiplovęs, tas neprivalo daugiau, kaip tik kojas nusimazgoti; jis visas nesuteptas. Ir jūs esate nesutepti, bet ne visi" (Jon. 13, 4-10). Jėzus numazgojo savo mokiniams kojas, kad jiems parodytų, jog reikia grynos širdies, norint priimti šv. komuniją. Todėl Viešpats labai apgailestavo, kad išdaviko širdis buvo nešvari ir tokia norėjo pasilikti.

Pritaikymas. Esame numazgoti atgimimo šaltinių. Bet, jei kas po to vėl susitepė nuodėme, tenusimazgoja Atgailos sakramente. Kai kas nesileidžia Kristaus atstovo numazgojamas ne iš nusižeminimo, kaip Petras, bet iš klaidingos gėdos, arba iš blogos valios, nes jo širdis yra užkietėjusi. Ką toks žmogus turi mąstyti, priimdamas Švenčiausiąjį, kai prisimena Kristaus žodžius: "Jūs esate nesutepti, bet ne visi!" Nuolat atsiminkime šv. Pauliaus žodžius: "Teištiria žmogus pats save ir taip tevalgo tos duonos ir tegeria iš tos taurės" (1 Kor. 11, 28).

4 PUNKTAS. "DAVIAU JUMS PAVYZDĮ"

Svarstymas. Numazgojęs apaštalams kojas, Jėzus kalbėjo: "Ar suprantate, ką aš jums padariau? .. Aš daviau jums pavyzdį, kad, kaip aš jums dariau, taip ir jūs darytumėte. Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, tarnas ne didesnis už savo valdovą nei pasiuntinys ne didesnis už tą, kurs jį siuntė. Jūs palaiminti, jei tai žinote ir tai darysite. Aš kalbu ne apie jus visus. Aš žinau, ką aš išsirinkau; tačiau turi įvykti Raštas" (Jon. 13, 12-18). Anot Kristaus, tas kojų mazgojimas vaizdžiai reiškia veiklią bei pasiaukojančią meilę artimo atžvilgiu.

Pritaikymas. Šv. komunija yra tikra meilės puota, į kurią privalome atsinešti ne tik Dievo, bet ir artimo meilę. Tikra broliška meilė privalo jungti draugėn visus priimančius šv. komu-

niją. O ar visuomet taip yra? Kaip tai skaudu Jėzaus širdžiai! Bet ypač kokie yra vienuolinei bendruomenei žalingi visi kitas kito nemėgimai bei savitarpio įsitempimai! Ne vienas, neturėdamas vienuolyne broliškos meilės, bando jos ieškoti pasauly — savo paties nelaimei! Tad neleiskime savo tarpe įsikerėti jokiems priešiškumams!

Paskatinimas. Didžioji Jėzaus meile mums! Kuo galėčiau, geriausiasis Viešpatie, atsidėkoti Tau už meilės puotą? O, dovanok man tikėjimo, skaistumo ir meilės!

Dievo meilės malda

Kaip elnias trokšta vandens upelių, taip mano siela geidžia tavęs, Dieve! Ateik, Viešpatie, ir nedelsk!

Šeštadienis po 1 sekmadienio po Sekminių

DĖKOJIMAS PRIĖMUS ŠV. KOMUNIJĄ

Kaip prisiruošimo prie šv. komunijos, taip ir dėkojimo priėmus galime pasimokyti iš Atpirkėjo, stebėdami Jį paskutinės vakarienės metu.

1 PUNKTAS. KRISTUS DĖKOJA TĖVUI

Svarstymas. Šv. Luko evangelijoj randame: "Paėmęs duonos, Jis dėkojo, laužė, davė jiems ir tarė: Tai yra mano kūnas" (Luk. 22, 19). Čia kiekvienas žodis turiningas ir reikšmingas. Išganytojas ima duoną į švenčiausias savo rankas: dabar yra atėjus valanda, kada Jis duos pasauliui pažadėtąją dangaus duoną. Jis laimina duoną, kad ją vertingai paruoštų tuoj būsimai konsekracijai. Jis dėkoja Tėvui karštoj maldoj. O, Jis turi už ką dėkoti! Dėkoja, kad Tėvas teikiasi per Jį, žmogum tapusį savo Sūnų, tokius didžius dalykus padaryti žmonių gimi-

nei. Jis dėkoja savo Bažnyčios vardu už visas gėrybes, plaukiančias iš šv. Eucharistijos. Jis laužo duoną, duodamas ją savo apaštalams valgyti, bet kartu tuo laužymu primindamas, jog savo švč. kūną paaukosiąs per kančią ir mirtį.

Kaip Kristus, įsteigdamas šv. Eucharistiją ir teikdamas apaštalams pirmąją komuniją, pirmiausia dėkojo Tėvui, taip ir mes privalome, sekdami Juo, sakyti ačiū Tėvui. Juk Jėzus jau pirma buvo pažadėjęs: "Mano Tėvas duoda jums tikrosios duonos iš dangaus" (Jon. 6, 32). Ne mažiau privalome dėkoti pačiam Jėzui, kad Jis karštame meilės ir kančios židiny nelyginant iškepė mums tą duoną ir kad Jis teikiasi pats būti mums ja šv. komunijoje.

Pritaikymas. Teisingai maldą po komunijos vadiname "padėka". Tas vardas sako mums, ką privalome tą valandą mąstyti. O, čia nereikia didelių minčių nei daugelio žodžių! Kristus mus supras, jei tik leisim širdžiai kalbėti. Būtų didžiausia neteisybė eiti šalin nuo Viešpaties stalo, netarus karšto ačiū! Patyrinėkim, koks lig šiol buvo tas mūsų dėkojimas. Gal reikia šį tą pataisyti?

2 PUNKTAS. VIEŠPATS PAAUKOJA SAVO KŪNĄ

Svarstymas. Palaiminęs duoną, Jėzus tarė: "Tai yra mano kūnas, kurs už jus duodamas; tai darykite mano atsiminimui" (Luk. 22, 19). Taip pat Jis paėmė taurę po valgio ir tarė: "Ta taurė yra naujoji sandora mano kraujuje, kurs bus už jus išlietas" (ten pat 22, 20). Viešpats pasisakė paskutinėj savo vakarienėj paaukojęs auką, kuri, tiesa, buvo pabaigta tik ant kryžiaus. Jis davė apaštalams savo kūne aukos valgį ir jiems įsakė ateity taip pat daryti. Nors žodžiai "tai darykite mano atsiminimui" pirmiausia ir tikrąja prasme taikomi apaštalams ir jų įpėdiniams kunigystėje, bet tie žodžiai turi savo reikšmę ir kitiems tikintiesiems. Priimdamas šv. komuniją, temini krikščionis savo Viešpaties Atpirkėjo kančią ir teaukoja dangaus Tėvui Jo Sūnaus auką. Nėra tobulesnės aukos už Kristaus Kūną ir Kraują. O ko esame labiau reikalingi, kaip atgailos ir atsilyginimo už daugybę savo nuodėmių? Ir kaip galime geriau pa-

remti savo maldas į dangaus Tėvą, kaip Jam aukodami Jo paties Sūnų?

Pritaikymas. Paskutinės vakarienės metu Viešpats kalbėjo: "Tą dieną" (vadinasi, po Jo išaugštinimo) "jūs prašysite mano vardu; aš nesakau jums, kad aš prašysiu už jus Tėvą, nes pats Tėvas myli jus, dėl to, kad jūs mane mylėjote ir tikėjote, jog aš nuo Dievo išėjau" (Jon. 16, 26-27). Tad visu pasitikėjimu galime dangaus Tėvui pavesti visus savo negandus bei reikalus. Dėkojimo valandėlė yra kartu ir patogiausioji ko nors prašyti. Esame labai iškalbingi, kai žmonėms vaizduojame savo kančias bei reikalus; tad argi nerastume žodžių geriausiajam Tėvui pasisakyti? O gal mums trūksta stipraus tikėjimo bei pasitikėjimo?

3 PUNKTAS. VIEŠPATS EINA Į ALYVŲ DARŽELĮ

Svarstymas. "Pakalbėję giesmę, jie išėjo į Alyvų kalną" (Mork. 14, 26), į Getsemanio daržą. Viešpats su malda palieka vakarienės salę ir eina į Alyvų kalną vėl melstis, nes artinasi kančios laikas. Jėzaus pavyzdys mums sako, jog privalome stengtis išlaikyti šv. komunijos vaisius. Alyvų kalnas mums vaizduoja kasdienį gyvenimą su eiliniais jo priešingumais, kančiomis, bandymais, pagundomis ir pavojais. Ir mes imkime širdin Viešpaties patarimą apaštalams: "Budėkite ir melskitės, kad neįpultumėte į pagundą. Dvasia, tiesa, stropi, bet kūnas silpnas" (Mat. 26, 41). Petras iškilmingai buvo pasižadėjęs: "Jei ir visi tavim pasipiktintų, aš niekuomet nepasipiktinsiu!" (Mat. 26, 33). Ir visi kiti taip pat sakė. O tačiau po keletos valandų Petras išsižada Kristaus, ir kiti apaštalai pabėga.

Pritaikymas. Kaip dažnai ir mums taip atsitinka! Ryto metą, priimdami šv. komuniją, mes tokie maldingi, o po valandos jau padarome net nemažą nuodėmę! Visa tai per atsargumo, budrumo ir uolumo stoką. O gal mes tik bažnyčioj pamaldūs, o namie su artimaisiais nemeilūs ir nepakenčiami? Argi toks mūsų dievobaimingumas bei pamaldumas yra tikras ir Dievui patinka?

Paskatinimas. Jėzau, ačiū Tau už brangią Tavo kūno ir kraujo dovaną! Atsiprašau už savo šaltus dėkojimus po šv. komu-

nijos! Pasiaukok pats savo Tėvui, kaip padėkos bei prašymo auka! Išgauk man iš Jo visas reikalingas malones!

Dievo meilės malda

Gerasis Jėzau, Tu teikeisi taip nusižeminti — įžengti į tą mano širdį, tokią menką buveinę! Išpuošk ją pats ir suteik man gausių malonių, kad mano širdis pasidarytų Tavęs bent kiek verta buveine! Atsilsėk joje, kad ir mano širdis rastų atilsį Tavy! Viešpatie, nepasitenkink davęs man švenčiausią savo kūną, duok man ir savo malones, kurias nori žmonėms suteikti! Gyvenimo duona man nedaug tesuteiks naudos, jei kartu negausiu Tavo malonių. Jėzau, duok man tokią širdį, kuri savo meile būtų kiek galima į Tavo panašesnė! Dovanok man ramią mirtį, kuri būtų amžinojo gyvenimo pradžia! To laukiu, prašau ir tikiuosi iš Tavęs, amžinasis Dieve, per švč. Sakramento galią. Amen. (500 dienų atl. Poenitentiaria 1935).

Antrasis sekmadienis po Sekminių

APIE DIDŽIĄJĄ PUOTĄ

Mąstykime apie šios dienos evangeliją, apie didžiąją puotą, turėdami dėmesy šv. Eucharistiją, ir atnaujinkime maldingumą, priimdami tą dangaus valgį.

1 PUNKTAS. ŠEIMININKO PAKVIETIMAS IR SVEČIŲ ATSISAKYMAS

Svarstymas. Būdamas sykį svečiu vieno įžymaus farizėjaus namuose ir, šalia Jo esant daug kitų tokių farizėjų, Kristus, norėdamas jiems priminti, kaip jie atmetė Jo mokslą, papasakojo šį palyginimą: "Vienas žmogus paruošė didelę vakarienę ir daug pakvietė. Vakarienės valandą jis siuntė savo tarną pasakyti

pakviestiesiems, kad ateitų, nes visa jau paruošta. Tuomet jie visi drauge ėmė išsikalbinėti" (Luk. 14, 16-18).

Tą vakarienę pirmiausia reikia suprasti kaip dalyvavimą Dievo karalystės malonėse žemėje; bet, anot šventųjų tėvų, ypačiai kaip Jėzaus šv. vakarienę. Ir šv. Bažnyčia taip aiškina: štai jinai tą evangelijos skyrių pasirinko sekmadieniui Dievo Kūno oktavoje ir tą palyginimą taiko švč. Sakramentui. Juk šis ir yra didelė puota: didelė per rinktinį valgį, kuris joje teikiamas; didelė dėl gausaus pakviestųjų skaičiaus; didelė dėl dalyvių orumo, nes jie juk ateina apsitaisę vestuviniais malonės drabužiais; didelė dėl šventumo tos vietos, kur ji paruošta; didelė dėl paslapčių, kurios joje slypi. Begalinė laimė! Visi esame pakviesti, ir Viešpats siunčia tarnus, kad mums praneštų.

Brangi puota paruošta, bet nuostabu: svečiai paeiliui atsisakinėja, prašydami pranešti šeimininkui, kad jie negalį ateiti dėl visokių kliūčių. Vienas pirkęs ūkį ir turįs vykti jo apžiūrėti. Kitas pirkęs penkis jungus jaučių ir privaląs juos išbandyti. Trečias vedęs žmoną ir dėl to negalįs ateiti. Kristus kaip kliūtis mini susirūpinimą žemės dalykais, dėl kurių pakviestieji nenori atvykti. Juk ir žydai, ypač kilmingesnieji, dėl to atsisakė prisidėti prie Dievo karalystės. Laikini interesai ir kūno malonumai daro žmogų buką ir abejingą visam, kas kilnu ir šventa. Taip yra ir su eucharistine puota: ir atvėsusieji krikščionys teisinasi panašiai į palyginimo svečius, kai Viešpats juos kviečia šv. komunijai.

Pritaikymas. Rūpintis žemiškais dalykais pasaulio akyse yra išmintinga, o Dievo akyse — dažnai susimąstymo verta klaida. Galime teigti, jog per didelį rūpinimąsi šios žemės reikalais ne mažiau žmonių amžinai pražūna, kaip per atviras nuodėmes bei nedorybes. Žemės rūpesčiai neturi mūsų kliudyti, kai Dievo malonė mus kviečia. O, kokia žalinga yra žemiškumo persvara žmonėse! Kiek pasaulis ir kūnas įsigali tavo širdy, tiek jie sumažina tavo susidomėjimą dangaus gėrybėmis. Ir štai pirma ateina drungnumas, paskui abejingumas, tada, iš pradžių baikščiai, vėliau visai atvirai — biaurėjimasis dangiškais dalykais. Niekas negali tarnauti dviem ponam. Tik prisimink, pavyz-

džiui, savo jaunystę, savo pirmuosius vienuolinius metus: pilnas tikėjimo ir meilės eidavai tada prie altoriaus, prie Kristaus stalo; koks laimingas, koks sustiprėjęs grįždavai nuo jo! O dabar? Kaip visa yra pasikeitę! Kaip dažnai Viešpats kviečia tave, o tu neeini ar eini priverstas! Kiek kliūčių tave traukia šalin ir kiek pasiteisinimų sugalvoji! Kur čia kaltė? Pats žinai: tavo žemiškame nusiteikime. Nusikratyk juo, kad neprarastumei Dievo malonės ir Jo meilių pakvietimų!

2 PUNKTAS. ŠEIMININKO UŽSIRŪSTINIMAS

Svarstymas. Sugrįžęs tarnas pranešė šeimininkui, jog pakviestieji atsisakė. Viešpats supyko ir įsakė tarnui: "Eik greitai į miesto gatves ir skersgatvius ir vesk čia beturčius, luošus, aklus ir raišus" (Luk. 14, 21). Didžiosios vaišės buvo paruoštos, bet be reikalo, nes pakviestieji nenorėjo ateiti. Tačiau Dievas nieko nedaro nesėkmingo. Kai pirmieji pakviestieji nedalyvauja, Jis išleidžia antrą kvietimą, būtent tiems, kurie mielai jį priima. Tai beturčiai, silpni, akli, luoši gatvėse. Jiems siūloma malonės karalystė, ir jie skubinasi ateiti, nes jie alksta.

Tarnas išpildo viešpaties įsakymą, bet vis dar lieka vietų aplink didįjį stalą. Tada viešpats sako tarnui: "Eik į kelius ir patvorius ir priversk eiti, kad mano namai būtų pilni. Sakau jums: nė vienas anų pakviestųjų žmonių neragaus mano vakarienės" (Luk. 14, 22-24). Kokia gėda išdidiesiems turtuoliams, kad jų vietoj pakviečiami į vaišes jų paniekintieji beturčiai ir luoši! Jie patys parodė, jog neverti jie Viešpaties garbės. Tad nėra ko stebėtis, kad Viešpats juos išskiria iš savo svečių tarpo. Bet kokia tai baisi jiems mintis, jog jie išskirti iš dangaus puotos, iš Dievo bičiulystės ir šventųjų bendruomenės!

Pritaikymas. Taip yra ir šiandien: tariamieji doringieji, išmintingieji ir turtingieji neieško Atpirkėjo, o vargšai ir beturčiai atranda kelią. Todėl, kas yra vargšas, persekiojamas, kenčiąs, kas skęsta baimėj dėl savo nuodėmių, kas liūdi dėl savo nežinojimo, kas kankinamas visokių abejonių, tas teatmena, jog tariamoj jo nelaimėj glūdi laimė, kad jis yra pakviestas Jėzaus Kristaus į Dievo puotą! Luoši ir akli varguoliai ir silpni yra

Dievo pašaukti (Hirscher). Stalas bus pilnai apsodintas; bet aplink jį sėdės ne visi, kurie buvo pakviesti. Jie neįvertino Dievo pakvietimo ir savo širdį pririšo prie žemės gėrybių. Kai malonės laikas bus praėjęs, jie pamatys, kad yra išmesti į amžinąsias tamsybes. O, kaip baisu net pamąstyt apie tai!

Paskatinimas. O, be galo geras amžinasis Dieve! Tu pakvietei mane į savo dangaus puotą, o aš pasirodžiau besąs toks nevertas Tavo pakvietimo! Kai koks turtuolis mane kviečia, bėgte bėgu pas jį; o kai Tu, mano Dieve, kvieti, visokiais būdais bandau atsikalbėti! Kaip man tenka stebėtis begaline Tavo kantrybe! Jau seniai būtumei galėjęs man tarti: Esi nevertas mano puotos! Bet prisimink mano silpnybę ir sutvarkyk mano širdies palinkimus, kad aš nukreipčiau tik į Tave!

Dievo meilės malda

Viešpatie, kvieti mane — aš klausau! Padaryk mane vertą priimti Tavo Kūną ir Kraują! Trauk mane pas save savo meile!

Pirmadienis po 2 sekmadienio po Sekminių

EUCHARISTINIS SIELOS MAISTO VEIKIMAS

Kai Išganytojas įsteigė švč. Sakramentą, Jis per jį norėjo suteikti mums ypatingų malonių, nes, kaip kiekvienas sakramentas turi tam tikras savo pasekmes, taip ir altoriaus sakramentas. Pamąstykime apie Eucharistijos veikimą tuose, kurie maldingai ją priima, būtent — pirma, apie susijungimą meilėj su Kristum ir, antra — apie malonės padauginimą.

1 PUNKTAS. SUSIJUNGIMAS MEILĖJ SU KRISTUM

Svarstymas. Pirmasis šv. komunijos veikimas yra susijungimas meilėj su Kristum. Priimdami Eucharistiją, tiesiogiai su-

siliečiame su šv. Jėzaus kūnu, susijungiame su Juo glaudžiausiai. Bet ne tą susijungimą čia vadiname šv. komunijos veikimu; tuo veikimu laikome ypačiai mistinį, slėpiningą susivienijimą su Jėzumi per meilę. Todėl Eucharistija ir vadinasi meilės sakramentu. Pats Kristus tą meilės bei gyvenimo bendrumą pavadino tikruoju šv. komunijos vaisium, sakydamas: "Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas pasilieka manyje ir aš jame ... Kurs mane valgo, bus gyvas per mane" (Jon. 6, 57-58). Romos katekizmas apie tą meilės susivienijimą sako: "Visus gerumus, kuriuos duona ir vynas teikia kūnui, suteikia ir šv. Eucharistija sielos sveikatai bei sustiprinimui, tik geriau ir tobuliau, nes tas sakramentas nepareina, kaip duona bei vynas, į mūsų substanciją, o tik tam tikru būdu perkeičia mus į savo prigimtį, taip jog čia teisingai galima pritaikyti šv. Augustino posakį: "Aš — paaugusiųjų valgis. Auk ir valgysi mane. Tik tu manęs nepermainysi į save, kaip kūno maistą, o pats būsi permainytas į mane".

Pritaikymas. Tikrai yra kažkas didingo, kai Viešpats mus iš meilės traukia prie savo širdies, ypač kad susivienijimas su Kristum per malonę yra pirmoji sąlyga pasiekti mūsų amžinajam tikslui. Tad dažniau mąstykim apie tą komunijos vaisių, branginkim jį, ieškokim jo. Tik nestatykim jokių kliūčių tam meilės susivienijimui su Kristum. Juk taip dažnai meldžiame tikrosios Dievo meilės: tad, kai ji mums suteikiama, nevalia jos atmesti. Kaip gi galėtų įvykti meilės susivienijimas su Kristum, jei kurioj sieloj viešpatauja nuodėmės meilė, pati nuodėmė, net pats šėtonas? Todėl visomis jėgomis stenkimės pašalinti iš sielos nuodėmę!

2 PUNKTAS. MALONĖS PADAUGINIMAS

Svarstymas. Antrasis šv. komunijos veikimas yra malonės padauginimas. Eucharistija yra gyvųjų sakramentas, tad jos tikslas yra ne suteikti pirmąją malonę, t. y. išteisinamąją, bet padauginti malones. Romos katekizmas tai aiškina taip: "Kaip mirusiems kūnams gamtinis maistas jokios naudos neteikia, taip ir šventosios paslaptys neteikia jokios naudos sielai, jeigu ji gy-

vena ne pagal dvasią. Kaip tik dėl to čia yra duonos bei vyno pavidalai, jog parodytų, kad Eucharistija nėra įsteigta sielai grąžinti į gyvenimą, bet ją išlaikyti gyvą. Ir toliau, kaip kūnas yra prigimto maisto ne vien palaikomas, bet ir stiprinamas, ir kaip skonio juslė iš valgių kasdien semiasi naujo noro bei malonumo, taip ir eucharistinis maistas ne vien išlaiko sielą gyvą, bet ir suteikia jai daugiau jėgų ir padaro, kad dvasia labiau ir labiau pamėgsta Dievo dalykus. Todėl tikrai ir teisingai sakoma, jog per tą sakramentą suteikiama malonė". Kaip galima pagražinti drabužį taip, jog jis labiau tinka savo dėvėtojui ir jį padaro malonesnį kitiems, taip ir pašvenčiamosios malonės drabužis gali būti pagražintas per malonės padidėjimą, o tai įvyksta daugiausia priimant šv. komuniją.

Su pašvenčiamąja malone drauge auga ir kitos malonės, kurios lydi pašvenčiamąją: trys dieviškosios malonės, keturios pagrindinės, septynios šv. Dvasios dovanos. Taip siela nuolat per šv. komuniją tampa vis jaunesnė, stipresnė ir gražesnė. Be padedamosios malonės žmogus labai lengvai pasidaro savo blogųjų palinkimų sviediniu, ir įvairiuose atsitikimuose, progose ir pagundose gresia pavojus, kad jis pails ir bus nugalėtas. Siela, kaip koks keleivis, turi kartkartėmis ilsėtis ir pasistiprinti valgiu bei gėrimu. O tikrasis sielos maistas yra šv. komunija. Dažnai net ir kūnas gauna paragauti to maisto stiprybės bei skonio. Todėl kai kurie šventieji galėjo metų metus išbūti be kito maisto, o šiaip tikrai pamaldžios sielos lengvai pakelia visokias aukas, trūkumus, ilgą alkį ir sunkiausius darbus. Nenuostabu, kad dažnai, maldingai priimant šv. komuniją, jaučiama ypatingas malonumas bei saldumas.

Pritaikymas. Ir mes patys labai aiškiai jaučiame, jog mūsų dvasinės jėgos silpnėja, kai ilgiau nepriimame švč. Sakramento. Net tą pačią pirmąją dieną galime pastebėti, jog mūsų sielos jėgos eina silpnyn. Juo daugiau laiko praėjo po komunijos, juo toliau mes pasišalinome nuo tabernakulo — tuo labiau ir mūsų širdys atsitolino nuo Jėzaus.

Nors nėra būtino reikalo iš komunijos trokšti jausminio pamaldumo, bet tikrai privalome komunijoj ieškoti reikalingo savo dvasisi sustiprinimo. Kai pasauliečiai, kurie rečiau priima

komuniją, yra doriškai silpni, ir jiems sunku pradėti tikrai dorinį gyvenimą, tai lengvai suprantama; bet kai kunigai bei vienuoliai neįstengia kiek ilgiau išbūti malonės padėty ir rimtai nesistengia įsigyti reikalingų dorybių, tai tikrai jie nepakankamai gerai priiminėja švč. Sakramentą! Šią pat dieną rimtai ištirkime save, ar daug vaisių gauname iš savo dažnų, net kasdienių komunijų?

Paskatinimas. Sakyk karštai ačiū Atpirkėjui už tą garbę ir laimę, kad tau leista meilėj jungtis su Juo! Dovanok Jam savo širdį nepadalytą! Melsk, kad padidintų tau malonę!

Dievo meilės malda

Visa širdimi dėkoju Tau, mieliausiasis Jėzau, už brangią dovaną — šventąją Eucharistiją! Esi be galo tobulas, be galo mielas: visa širdim myliu Tave! Duok man malonę, kad Tavęs niekad daugiau nebeįžeisčiau! Stiprink mane čia žemėj tuo, kad esi su mumis švč. Sakramente ir ypač kiekvieną kartą priimant šv. komuniją. Ypač padidink mano širdy meilę ir leisk man kada nors draug su Marija džiaugtis Tavo amžinu artimumu ir Tavo meile! Amen.

Antradienis po 2 sekmadienio po Sekminių

TOLESNI ŠV. KOMUNIJOS VEIKIMAI

Įsivaizduokime įspūdingąją pirmosios apaštalų komunijos valandą. Įsigilinkime į tą paslaptį ir šio mąstymo metu bandykime suvokti dar kitas gerai priimtos komunijos veikmes.

1 PUNKTAS. LENGVŲJŲ NUODĖMIŲ IŠDILDYMAS

Svarstymas. Kai Viešpats rengėsi nuplauti šv. Petrui kojas, šis griežtai priešinosi ir Kristus turėjo jam pasakyti: "Jei aš tavęs nenumazgosiu, tu neturėsi dalies su manim". Tada karš-

tuolis mokinys prašo, kad Viešpats numazgotų ne tik kojas, bet ir rankas, ir galvą! Jėzus paaiškino: "Kas nusiplovęs, tas neprivalo daugiau, kaip tik kojas nusimazgoti; jis visas nesuteptas. Ir jūs esate nesutepti, bet ne visi" (Jon. 13, 8-10).

Šv. Augustinas čia pastebi: "Viešpats sako, kad ir tam reikia mazgotis kojas, kuris šiaip yra nusimazgojęs. Kodėl? jūs klausiat. O todėl, kad, nors žmogus per šv. Krikštą buvo visai nuplautas, ir kojų neišskiriant, bet paskiau vėl gyvena žemės sąlygose, trypia žemę. Žmogaus jausmai, kuriais juk nenusikratysi, yra tartum jo kojos, kurias žemės daiktai mums sutepa. Jei sakytume neturį nuodėmių, save pačius apgaudinėtume, ir mumyse nebūtų tiesos. Todėl kasdien nuplauna mums kojas tas, kuris mus užtaria".

Priimant šv. komuniją, kaip tik Viešpats vėl ir vėl numazgoja mums kojas, nuvalydamas mus nuo lengvųjų nuodėmių. Tai patvirtina Jėzaus žodžiai, kuriuos Jis ištarė apaštalams per pirmąją jų komuniją. Ir Bažnyčia mums sako, kad Eucharistija yra vaistas nuo kasdienių suklupimų ir priemonė prieš mirtinas nuodėmes. Tikrai, argi galima, kad, sielai taip glaudžiai susijungiant meilėje su Kristum maldingoje komunijoje, dar pasiliktų joje biaurios lengvųjų nuodėmių dėmės?

Pritaikymas. Iš to mąstymo darome išvadą, jog turime eiti prie komunijos nors ir ne be svyravimo ir baimės, bet ir su viltim, šventu troškimu ir vidiniu džiaugsmu. Tačiau privalome saugotis ir mažiausių nuodėmėlių, mąstydami: juk ryt eisiu prie komunijos! Šv. Augustinas čia primena žodžius iš Giesmių Giesmės: "Nusiploviau savo kojas, kaip gi aš vėl jas sutepsiu?" (5, 3). Toliau jis rašo: "Bažnyčia sako tai apie tuos, kurie, nusivalę nuo bet kurio nešvarumo, gali tarti: norėčiau nūn išsiskirti su kūnu ir būti su Kristum; bet pasilikti dar kūne yra reikalinga dėl jūsų". — Bažnyčia sako tai per tuos, kurie Kristų skelbia ir Jam atidaro duris, kad Jis per tikėjimą apsigyventų žmonių širdyse. Ji sako tai per tuos, kurie abejoja, ar jie gali prisiimti tarnybą, kai jaučiasi mažai tinkami ir neįstengtų jos atlikti be nusikaltimo — kad, kitiems sakydami pamokslus, nebūtų patys atmesti. Saugiau yra tiesų klausytis, negu jas skelbti, nes

klausant išsaugoma nusižeminimas; o kai jas skelbiame, lengvai įsibrauja tuštumas, kuriuo kaip tik susitepama kojos".

2 PUNKTAS. APSAUGOJIMAS NUO SUNKIOS NUODĖMĖS

Svarstymas. Didelė paguoda yra iš Bažnyčios išgirsti, jog šv. komunija turi savy jėgą mums išsaugoti nuo sunkios nuodėmės. Bažnyčia čia remiasi Kristaus žodžiais: "Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas pasilieka manyje ir aš jame" (Jon. 6, 57).

Šv. komunija pasiekia tai pirmiausia netiesiogiai, tramdydama blogus polinkius. Romos katekizmas moko: "Eucharistija tramdo ir kūno geidulius, nes vis labiau ir labiau uždegdama jausmus meilės liepsna, tuo pačiu gesina blogus geidulius". Tai panašu į audrą, kurią Jėzus jūroj nuramino tik savo žodžiu. Juk dvasinės galios yra taip pat Jo valdžioj, kaip ir gamtos jėgos. Be to, Viešpats apsaugo mus nuo nupuolimo, atitolindamas nuo mūsų gundytojus — žmones ir velnius — arba pagundos metu mus stipriai gelbėdamas, kaip šv. Krizostomas teigia: "Jei kuriame žmoguje dega aistra, tegul jis bėga prie to šaltinio ir užgesina ugnį; tas šaltinis užslopina liepsnas ir vėsina žaizdas".

Pritaikymas. Tarp priemonių, kurios vartojamos prieš įvairias pagundas bei nedorybes — dažna, net kasdienė, komunija yra tikrai geriausia. Tad kaip turėtų kunigas ar vienuolis neišlikti nepajudinamas? Visomis jėgomis stenkimės šv. komuniją priiminėti kuo pamaldžiausiai!

3 PUNKTAS. GARBINGO ATSIKĖLIMO IR AMŽINOS LAIMĖS LAIDAS

Svarstymas. Visus šv. komunijos veikimus apvainikuoja garbingo atsikėlimo bei amžinos laimės užtikrinimas. Pats Kristus sako: "Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą, ir aš prikelsiu jį paskutinę dieną" (Jon. 6, 55). Šv. Kirilas Aleksandrietis nurodo pagrindą: "Nors mirtis, kuri už nuodėmę ant mūsų atėjo, priverčia žmogaus kūną supūti, bet mes tikrai atsikelsime, nes mumyse yra Kristaus kūnas. Juk bū-

tų neįtikima, net negalima, kad pats gyvenimas, kuris mumyse yra, nepadarytų mūsų nemirtingų".

Pritaikymas ir paskatinimas. Džiaukis, jog kada nors garbingai atsikelsi ir būsi amžinai laimingas. Taip! Ateis valanda, kai mums nebeteks dejuoti po mirtingo kūno našta. Bet iki tol dar turime būti kantrūs ir savo kūną tramdyti apsimarinimais. Su apaštalais džiaukis gražiais šv. komunijos vaisiais. Tuo pačiu su jais sakyk ačiū Dievui ir stenkis savy tuos vaisius išsaugoti!

Dievo meilės malda

Dieve, Švenčiausiuoju Sakramentu palikęs mums savo kančios atminimą, išmokyk mus taip garbinti šventąsias Tavo Kūno ir Kraujo paslaptis, kad galėtume nuolat naudotis atpirkimo vaisiais. To prašome Tave, kuris gyveni ir viešpatauji per amžius. Amen.

Trečiadienis po 2 sekmadienio po Sekminių

DVASINĖ KOMUNIJA

Be tikrosios šv. komunijos, labai svarbi tobulam gyvenimui yra dvasinė komunija, arba troškimo komunija. Todėl ir norime čia apie tai pamąstyti.

1 PUNKTAS. DVASINĖS KOMUNIJOS GARBINGUMAS

Svarstymas. Dvasinė komunija yra karštas troškimas bent dvasia susijungti su Kristum meilės Sakramente. Kur tik yra Jėzaus meilė, ten yra ir noras su Juo susivienyti tikrai, ar bent dvasiniai. Ta dvasinė komunija yra augštos pagarbos verta jau vien dėl savo seno amžiaus.

Ji yra, kaip vienas naujas rašytojas sako, nuo pat Bažnyčios pradžios nuolatinė bei tyli tikrosios komunijos palydovė bei at-

stovė (Keppler). Jau šv. kankiniai ją praktikavo, būdami tamsiuose kalėjimuose ir negalėdami pasiguosti tikrąja komunija. Tad minty jie lankydavo slaptus krikščionių susirinkimus ir dalyvaudavo bendroje eucharistinėje puotoje. Tą troškimą susijungti su Kristum švč. Sakramente šv. Ignotas kankinys taip išreiškia, rašydamas romėnams: "Nesidžiaugiu žemės gėrybėmis, negeidžiu šio pasaulio džiaugsmų; ne, aš noriu Dievo duonos, dangiškos duonos, gyvenimo duonos, kuri yra Dievo Sūnaus Jėzaus Kristaus kūnas; aš noriu švenčiausiojo Jo kraujo gėrimo, kuris yra nenykstamoji meilė". Kaip tas šventasis, taip ir vėlesnių amžių šventieji, ir iš viso Dievą mylintieji žmonės, nuolat praktikuodavo tą troškimo komuniją. Apie šv. Pranciškų šv. Bonaventūra pasakoja, jog šis nuolat buvo dvasiniame meilės santyky su Jėzum ir, taip sakant, nuolat regėjo prieš save įsikūnijusįjį Dievo Sūnų. Šv. Pranciškus degte degė meile Jėzui švč. Sakramente ir trokšte troško susijungti su savo dieviškuoju Mokytoju.

Bažnyčia pripažįsta dvasinę komuniją, minėdama ją šalia tikrosios. "Anot Tridento susirinkimo, galima skirti tris komunijos priėmimo rūšis: vieni priima tik Sakramentą — tai nusidėjėliai, kurie nevertai komunikuojasi; apie kitus sakoma, kad jie tik dvasioj priima šv. komuniją; tai tie, kurie aną teikiamąją dangaus duoną priima troškimu bei valia, užsidegę gyvu tikėjimu, kuris veikia per meilę; iš to priėmimo jie pasisemia, jei ne visus, tai bent labai didžius vaisius bei naudą; o kiti priima šv. Eucharistiją drauge Sakramente ir dvasioj".

Pritaikymas. Jei dvasinė komunija yra tokia svarbi, kodėl ja ne dažniau naudojomės? Gal mes mažai vertiname troškimo komunijos paprotį ar esame jai abejingi, nors tų savo silpnybių gal ir nevisai tepastebėjome? Priimti tikrąją komuniją gal mus vertė įpratimas ar tam tikras moralinis spaudimas — tada mes negalėjome ir nenorėjome praleisti kasdienę komuniją. O dvasiškai priiminėti komuniją niekas mūsų neverčia nei nespaudžia. Tik Jėzaus meilė bei Jo troškimas mus ragina. Jei meilės bei troškimo mums trūksta, tai nenuostabu, kad mes apleidome dvasinę komuniją. Atsiprašykime Jėzų už savo šaltumą ir toliau uoliau praktikuokime dvasinę komuniją.

2 PUNKTAS. DVASINĖS KOMUNIJOS VAISIAI

Svarstymas. Romos katekizmas aiškiai teigia, jog dvasinė komunija, nors ir neatneša visų tikrosios komunijos vaisių, tačiau maldingai ją priimantiems duoda labai didelių malonių. Troškimo komunija, žinoma, neįvykdo mumyse sakramentinio su Jėzum susivienijimo, bet ji suteikia mums panašų malonės veikimą, kaip tikroji komunija: sustiprina malonės padėtį, padidina tris dieviškąsias dorybes — tikėjimą, viltį, meilę, — nuvalo mažąsias nuodėmes, susilpnina blogus palinkimus ir t.t. Juk negalima net pamąstyti, kad Jėzaus Širdies meilės balsas neiššauktų daugiabalsio aido, ir kad Jį mylinčios sielos troškimas nepasiektų Jėzaus Širdies, ir Jis to troškimo nepatenkintų! Ne vieno šventojo gyvenime skaitome, jog Jėzus pats stebuklingai patenkindavo jų šv. komunijos troškimą. Vienas senas šaltinis pasakoja apie šv. Bonaventūrą, kad Išganytojas jį vieną kartą stebuklingai paguodęs: mat, jis vieną dieną, jausdamasis nevertas, pats neaukojo šv. mišių, o tik klausė kito aukojamų. Komunijos metu nuo altoriaus pakilo viena ostijėlė ir atskrido į šventojo lūpas. Apie šv. Stanislovą Kostką skaitome panašų atsitikimą.

Pritaikymas. Dažnai priiminėti dvasinę komuniją yra labai naudinga sielai ir patinka Dievui. Tai patvirtina Bažnyčios istorija ir patyrimas. Tad ir mes pripraskime dažnai priimti komuniją dvasiniu būdu. Bet pasiryžimai dažniausiai lieka neįvykdyti, tad tiksliai nustatykime progas bei dienos valandas, kada priiminėsime dvasinę šv. komuniją. Galime tai daryti maldos metu, mišių metu, prieš priimdami tikrą komuniją, lankydami Švč. Sakramentą, trumpai pakeldami savo sielą į Dievą, kalbėdami ar giedodami brevijorių, net prie valgomojo stalo ar poilsio metu. Galime priimti dvasinę komuniją darbo metu, kai patiriame sunkumų, taip pat kai darome gerą intenciją ar ją atnaujiname. Galime taip komunikuotis dvasiškų ginčų metu, pagundų metu, sielos pavojuose, o taipgi ir ramiomis valandomis. Vysk. Keppleris tą komuniją vadina nakties komunija: nemigo naktimis, ar kada dėl rūpesčių miegas mūsų nelanko, ar kada gundytojas

traukia mus į blogą, geriausia tada bėgti pas Jėzų ir Jį prašyti, kad bent dvasiškai apsilankytų mūsų sieloj.

Paskatinimai. "Dvasia ir sužieduotinė sako: ateik. Ir kas girdi, tegul sako: ateik. Kas trokšta, teateinie; ir kas nori, tegul ima gyvybės vandens dovanai . . . Taip, aš veikiai ateinu. Amen. Ateik, Viešpatie Jėzau!" (Apr. 22, 17-20).

Aš tikiu Tave esant švč. Sakramente. Meldžiu ir laukiu iš Tavęs viso gero. Myliu Tave ir trokštu, kad ir visi Tave mylėtų. Ateik, Viešpatie Jėzau, kad gyventum many ir aš Tavy.

Dievo meilės malda

Jėzau, esąs altoriuje, garbinu Tave ir trokštu Tavęs. Ateik į mano širdį su savo malone. Ateik, Viešpatie, nevėluoki!

Ketvirtadienis po 2 sekmadienio po Sekminių

NEVERTA KOMUNIJA

Baisi tai mintis, kad krikščionis, net vienuolis, gali drįsti priimti Viešpatį į savo širdį nevertai! Čia galimas vienas tik palyginimas: Judo išdavimas! Kadangi, žmonėms esant tokiems silpniems, net vienuolyne gali atsitikti, jog kas nevertai priima Kristų, čia mąstysime apie tokio pasielgimo nedorumą ir ieškosime priemonių nuo tokios nelaimės apsisaugoti.

1 PUNKTAS. NEVERTOS KOMUNIJOS PIKTYBĖ

Svarstymas. Įsivaizduok žmogų, kuris mirtinos nuodėmės padėty priima šv. komuniją. Ką jis daro? Jis nusikalsta šventvagyste, jis Viešpačiui teikia neapsakomo pažeminimo, nes verčia Jį įžengti į biauriai nešvarią širdį. Todėl apaštalas sako: "Kas valgo tą duoną ar geria Viešpaties taurę nevertai, tas bus kaltas Viešpaties kūnu ir krauju . . . tas valgo ir geria sau teismą, neatskirdamas Viešpaties kūno" (1 Kor. 11, 27-29). Jei net pa-

prastą duoną be reikalo mesti į šiukšlyną būtų peiktinas Dievo dovanos nepagerbimas, tai ką bekalbėti, jei kas Švenčiausiąjį priverčia įeiti į biauriai suterštą širdį?! Tai baisus nusikaltimas! Pirmasis Viešpaties tikslas šv. komunijoj yra meilėj susijungti su siela. O kaip gali Kristus susijungti su nuodėmėmis susitepusia? "Koks yra bendravimas tarp teisybės ir neteisybės? Arba kokia gali būti vienybė tarp šviesos ir tamsybių? Koks sutikimas tarp Kristaus ir Belialio? Arba kokią dalį turi tikintis su netikinčiuoju? Koks gi sutarimas Dievo bažnyčios su stabais? Nes jūs esate gyvojo Dievo bažnyčia, kaip Dievas sako: aš gyvensiu juose ir vaikščiosiu jų tarpe; būsiu jų Dievas, ir jie bus mano tauta" (2 Kor. 6, 14-17). Taip rašo šv. Paulius korintiečiams. Kas gi dabar nesupras, koks tai akiplėšiškumas yra neverta šv. komunija? Vienas dvasiškas rašytojas (Čalter) duoda palyginimą, ką žiaurus imperatorius Maksimilijanas sugalvojo ištikimiems krikščionims: jis kai kuriuos suimtuosius liepė surišti su pūvančiais lavonais tokiu būdu, kad kankinio akys susiliestų su lavonu, lūpos — su lūpomis, krūtinė su krūtine, ir taip juos palikti, kad kankinys, skęsdamas baimėj ir pasibiaurėjime, pamažu apnuodytas lavono nuodais, pats pagaliau pavirstų lavonu. Tai yra gana ryškus vaizdas, kas padaroma Kristui per nedorą komuniją! Kokia tai nuodėmė!

Neverta šv. komunija yra dar ir žemiausias nedėkingumas mielajam Išganytojui. Jis įsteigė švč. Sakramentą, kad parodytų mums savo meilę ir gerumą: tai didžiausioji malonės dovana save patį mums duoti! Šv. Jonas savo evangelijoj pasakoja: "Pirm Velykų švenčių Jėzus, žinodamas, kad buvo atėjusi jo valanda eiti iš šio pasaulio pas Tėvą, mylėjęs savuosius, kurie buvo pasaulyje, parodė jiems savo meilę iki galui" (Jon. 13, 1), t. y. įsteigė šv. mišių auką bei švč. Sakramentą ir jiems paliko tuo būdu augščiausią savo meilės įrodymą. O nevertai priimąs tą dovaną, tartum atstumia ją su panieka ir verčiau pasirenka kokį žemės padarą, užuot atsidavęs savo Viešpačiui, ir Jį biauriausiai išniekina!

Pritaikymas. Bet gana apie tą baisybę! Man širdis dreba, pamąsčius apie akiplėšiškumą bei nedėkingumą to, kuris nevertai priima Švenčiausiąjį. Baimė mane pagauna, pagalvojus apie

Dievo teismą. O. Jėzau! Nedrįstu nė pats sau atsakyti, bene ir aš esu paniekinęs Tavo meilės paslaptį, nevertai ją priimdamas! Jei taip, tai pasigailėk vargšės mano sielos, kaip būtum pasigailėjęs išdaviko Judo, jei tik jis būtų Tave nuoširdžiai prašęs pasigailėti! Kaip atsiteisimą už visas nevertąsias komunijas, pavedu Tau šventas komunijas nekalčiausiosios Mergelės Marijos, apaštalų, serafiškojo tėvo Pranciškaus ir visų šventųjų. Tik apsaugok mane nuo tos baisios nelaimės — nevertos komunijos!

2 PUNKTAS. PRIEMONĖS IŠVENGTI NEVERTOS KOMUNIJOS

Svarstymas. Pirmoji priemonė yra dažna nuoširdi išpažintis. Palyginime apie karaliaus puotą šis sako įsibrovėliui: "Prieteliau, kaip čia įėjai, neturėdamas vestuvinio drabužio?" (Mat. 22, 12). Karalius nebūtų daręs tam žmogui priekaišto, jei šis nebūtų turėjęs jokios progos vestuviškai apsirengti. Žinia, patys mes negalime pasiimti vestuvinio apdaro — pašvenčiamosios malonės; bet Dievas mums ją suteikia per šv. Krikštą, o jei paskiau gyvenime ją prarandame, grąžina mums ją per išpažintį. Tad Viešpats teisingai sako nusidėjėliui, kuris veržiasi prie švento stalo, nenusivalęs atgaila: "Prieteliau, kaip čia įėjai, neturėdamas vestuvinio drabužio?". Todėl būtinai stenkimės turėti visuomet pašvenčiamąją malonę, jei kasdien aukojame šv. mišias ar priimame šv. komuniją. Kaip mūsų ordino nuostatai įsako, eikime išpažinties kas aštuonios dienos. Jei kuriam atsitiko nelaimė sunkiai nusidėti, arba jei abejoja esąs malonės padėty, tegul, pirmai progai pasitaikius, eina išpažinties.

Antroji priemonė apsisaugoti nuo nevertos komunijos yra stengimasis įsigyti jautrią sąžinę. Šv. Augustinas ragina: "Kiek daug žmonių ima nuo altoriaus ir miršta, o miršta kaip tik per tą priėmimą. Todėl sako apaštalas: Jis valgo ir geria sau teismą! Tad ir jūs, broliai, žiūrėkit: valgykit dangaus duoną dvasiškai, atsineškit prie altoriaus gryną sąžinę! Nuodėmės, jei jos net yra kasdienės, tenebūna bent mirtinosios! Prieš prieidami prie altoriaus, pagalvokit, ką sakote: atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams! Jei tu atleidi, ir tau bus atleista — eik pasitikėdamas: čia duona, o ne nuo-

dai! Bet žiūrėk, ar tu atleidi! Nes, jei neatleidi, tu meluoji ir nori apgauti tą, kurio negalima apgauti! Dievui meluoti tu gali, bet apgauti negali. Jis žino, ką turi daryti. Jis tave permato kiaurai ir teisia kiaurai. Jis pasmerkia arba apvainikuoja pačią tavo gelmę!".

Paskatinimas. Siela, jei tu myli Kristų, tai šis mąstymas neturėtų tavęs per daug gąsdinti, nors ir esi silpna. Bet, jei tavo meilė yra drungna ir abejinga, tada drebėk! Apsigalvok! Nugalėk gėdą ir nieko neslėpk išpažinty! Atsiplėšk nuo nuodėmės, venk progų! Išplėšk lauk mieląją akį, kirsk šalin ranką — ir išvengsi Dievo teismo.

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau Kristau, tai, kad aš nevertas išdrįstu priimti Tavo Kūną, tenevirsta man teismu bei pasmerkimu, bet per Tavo gerumą tepasidaro mano sielai bei kūnui apsauga ir vaistais. Priimsiu dangaus Duoną ir dėkingai bei pagarbiai minėsiu Viešpaties vardą. Amen.

Penktadienis po 2 sekmadienio po Sekminių

ŠVČ. JĖZAUS ŠIRDIES ŠVENTĖ

Įsivaizduok meile liepsnojančią Jėzaus Širdį, kuri gyvena altoriuje ir kadaise apsireiškė šv. Margaritai Marijai Alacoque. Mąstyk apie tai, kaip ta Širdis mus myli ir kaip mes, šv. Pranciškaus vaikai, ypačiai privalome Ją mylėti.

1 PUNKTAS. KAIP JĖZAUS ŠIRDIS MYLI ŽMONES

Svarstymas. Kokia tai brangi tiesa žinoti, kad Jėzus mus myli! Kai kas labai brangiai užmokėtų, jei susilauktų iš žmogaus lūpų trokštamo meilės pareiškimo! O juk Jėzaus meilė yra begalinė, nes Dievo Sūnaus — tad brangesnė už žmonių meilę

tiek, kiek begalinė didybė yra vertesnė už begalinę mažybę. Įvairiais būdais Kristus išpažino mums savo meilę. Štai keletas pavyzdžių.

Per paskutiniąją vakarienę Jėzus tarė savo mokytiniams: "Kaip Tėvas mylėjo mane, taip ir aš jus mylėjau. Pasilikite mano meilėje" (Jon. 15, 9). Bet ne tik apaštalams buvo skirta toji meilė — ir visus kitus žmones Jėzus apsiautė savo meilės jausmu. Jisai iš meilės visiems žmonėms tapo žmogum; visiems jiems savo meilę rodė visu savo gyvenimu, kančia ir mirtim; savo meilę pareiškė, įkurdamas Bažnyčią su visomis įstaigomis. Nėra nė mažiausios abejonės, kad Jis mus visus laikė savo meilėj.

Tą Jėzaus meilę privalo visi žmonės pripažinti ir gerbti, ir būtent: Jo dievažmogiškoj Širdy. Širdy gyvena meilė, tad Širdis yra Jėzaus meilės simbolis. Meilė veikė Jėzaus Širdies mušimą, kai Jis gyveno žemėj; čia tas židinys, iš kurio kylančios liepsnos siekia ir mūsų širdis. Tad kaip gi neturėtume be galo gerbti ir branginti tos Jėzaus Širdies?! Visą Jo kūną su jo sąnariais branginame, o Širdį ypačiai, nes ji reiškia mums Jėzaus meilę ir drauge savy ją laiko. Dėl to Viešpats apsireiškė šv. Margaritai Marijai su Širdies simboliu ir liepė jai skelbti Jėzaus Širdies garbinimą.

O kaip žmonės atsako į Jėzaus meilę? Ak, kad bent galėtume tylėti! Kai kurie atsisako Jį mylėti; kitiems ta Jo meilė atrodo per didelė; daugelis piktnaudoja ją; daugelis pasilieka jai šalti ir atsimoka nedėkingumu. Taip elgiasi žmonės, ir tai ne tik pasauliečiai, bet ir kunigai bei vienuoliai! Argi tai ne skaudu?

Pritaikymas. Ką privalome prieš tai daryti? Tai, ko pats Viešpats nori: turime atsiprašyti ir atgailą daryti, ir stengtis atsilyginti, ypač šiandien. Turime save pačius visiškai padovanoti Jėzui ir visiškai atsiduoti Jo tarnybai. Turime atsiprašinėti pirmiausia už savo nedėkingumą, už šaltumą bei nepagarbą, kurią esame parodę Jam švč. Sakramente. Turime atsiprašinėti ir atsiteisti už visus pažeminimus, įžeidimus ir šventvagystes, kurios Kristų ištiko Jo meilės Sakramente. Turime Jam pavesti savo širdis, kad bent truputį Jam atsidėkotume už Jo meilę.

2 PUNKTAS. YPATINGI MŪSŲ ORDINO SANTYKIAI SU ŠVČ. JĖZAUS ŠIRDIM

Svarstymas. Kad susidarė ypatingi mūsų ordino santykiai su švč. Jėzaus Širdim, to priežastis buvo iš dalies mūsų įsteigėjo asmeny, o iš dalies mūsų ordino reguloj. Šv. Pranciškus stengėsi, kiek galima, pasidaryti panašesnis į Kristų ir, Dievui padedant, jam tai pasisekė. Viešpats panoro tai pasauliui parodyti bei paliudyti, suteikdamas savo tarnui šventas savo žaizdas. Pranciškus nuostabiai mylėjo Jėzų ir nuolat skundėsi, kad žmonės nemyli Meilės. Taip ir serafiškas šventasis, ir jo įsteigtasis ordinas įsijungė į glaudžiausius santykius su Jėzum.

Reikėtų tiesiog stebėtis, jeigu tokio šventojo įsteigtasis ordinas turėtų regulą, kuri tiksliai neatspindėtų savo įkūrėjo liepsnojančios meile širdies. Iš tikrųjų mūsų ordino regulos dvasia yra ištisai Dievo meilė. Ordino profesija yra visiškas atsidavimas švč. Jėzaus Širdžiai. Dėl to nuo senovės jau mūsų ordine šiokiu ar tokiu būdu yra garbinama Jėzaus Širdis. Dėl to ordino generolas tėvas Bernardinas a Porto Romantino 1874 m. visą serafiškąjį ordiną iškilmingai pavedė švč. Širdžiai. Dėl to kasmet penktadienį po Dievo Kūno oktavos, pagal mūsų statutus, tas pavedimas atnaujinamas: visas ordinas, atskiri namai, ir kiekvienas pranciškonas vėl paaukojami Jėzaus Širdžiai.

Pritaikymas ir paskatinimas. Stenkimės to paaukojimo mintį tiksliai suprasti ir visa savo būtybe įvykdyti. Pasisavinkime šv. Bonatenvūros meilės išraiškas, kaip štai: "Prie tos šventyklos, prie tos švenčiausios vietos, prie tos sandoros skrynios aš noriu Dievą pagerbti bei pagarbinti, sakydamas su Dovydu: "Atradau savo širdį, kad melsčiaus į savo Dievą. Radau širdį karaliaus, brolio ir maloningo draugo — Jėzaus. Argi neturėčiau jos pagerbti? Noriu prieš ją lenktis ir ją garbinti visuomet. O Jo širdis yra drauge ir mano širdis — išdrįstu tai sakyti . . . Kadangi radau Tavo ir savo širdį, mieliausiasis Jėzau, noriu į Tave melstis, mano Dieve! Įsileisk mano maldą į šventyklą, kurioj išklausai, net įtrauk mane visiškai į savo širdį. Nors mano nuodėmių didumas tai trukdo, bet toji širdis yra pilna nesuprantamos meilės, ir Tu gali apvalyti nešvarųjį. O Jėzau, kurio

grožybė prašoksta visa, labiau ir labiau apvalyk mane nuo mano kaltės ir nuplauk mano nuodėmes, kad aš, Tavo padarytas grynas, galėčiau nueiti pas Tave, gryniausiąjį, ir būčiau bent kiek vertas gyventi Tavo širdy per visą gyvenimą. Juk tam ir buvo perdurtas Tavo šonas, kad prasidarytų mums anga. Tam sužeista Tavo Širdis, kad mes joje ir Tavyje galėtume gyventi, laisvi nuo viso neramumo. Amen".

Dievo meilės malda

Švenčiausioji Jėzaus Širdie, tikiu, jog Tu mane myli. Ištobulink mano kuklią meilę!

Šeštadienis po 2 sekmadienio po Sekminių

MARIJA IR EUCHARISTIJA

Šiandien mąstykim apie Dievo Motiną, kokie yra jos santykiai su Eucharistija, ir prie jos jautriausios Jėzaus meilės sušildykime savo eucharistinį pamaldumą.

1 PUNKTAS. MARIJOS SANTYKIAI SU JĖZUM

Svarstymas. Marijos santykiai su Dievo Sūnum buvo galimai glaudžiausi. Marija yra Jėzaus Motina pagal kūną. Iš jos kūno bei kraujo šv. Dvasia padarė Kristaus kūną. Kai dabar Viešpats meilės paslapty pateikė mums savo kūną valgyti ir savo kraują gerti, tai ir Marijai turime dėkoti už tą neapsakomąją geradarybę.

Bet ir Jėzus, įsteigdamas Eucharistiją, ypačiai turėjo mintyje Mariją. Juk Jis švč. Sakramentą įsteigė iš neapsakomai didelės žmonių meilės, kaip šv. Jonas ir Tridento susirinkimas aiškiai pastebi. O Viešpats iš visų žmonių juk labiausiai mylėjo Mariją. Tą sakramentą Jis įsteigė ir dėl jos, kad ji, Jam įžengus į dangų, lengviau pakęstų išsiskyrimą, iki vėl susijungs su Juo.

Yra ir dar vienas pagrindas teigti, ką teigiame: Eucharistija yra lyg kokia nauja kūryba; ji yra tolimesnis Kristaus žmogum tapimo pratęsimas, Jo karčios kančios atminimas, amžinosios garbės laidas. Dėl to, kaip sako teologai, Jėzus privalėjo ypač Mariją turėti akyse, įsteigdamas Eucharistiją, kaip ji iš visų kūrinių ypač dalyvavo anose didžiose paslaptyse. Todėl dievobaimingas ir mokytas Kornelijus Lapide rašo savo šv. Rašto aiškinimuose: "Kristus paliko savo kūną Eucharistijoje, nes švč. Mergelė to norėjo". Ne be pagrindo galime prileisti, jog Dievo Motina paskutinės vakarienės metu buvo tenai, gal šalutiniame kambary.

Pritaikymas. Kadangi Jėzus taip mylėjo savo motiną, jog ji tarė savo žodį, net įsteigiant Eucharistiją, tai galime būti tikri, kad priimdami komuniją, per Mariją galime viską iš Jėzaus išprašyti. Tad visus savo reikalus paveskime Dievo Motinai, ir ji užtars mus pas savo Sūnų.

2 PUNKTAS. MARIJOS PAMALDUMAS EUCHARISTIJAI

Svarstymas. Šventraštis nėra nieko mums perteikęs apie Marijos pamaldumą Eucharistijai. Bet iš kitur galime apie tai tikrai spręsti. Savaime suprantama, jog Marija neapsakomai mylėjo Jėzų, motina savo kūdikį, kūrinys savo kūrėją. Tarp dvylikos žvaigždžių Marijos vainike šv. Bonaventūra penkta žvaigžde laiko tobulą meilę: "Marija mylėjo Jėzų prigimta meile kaip Motina. Bet drauge mylėjo Jį antgamtine meile, kaip savo Dievą. Kadangi ji vienam asmeny mylėjo ir savo Sūnų, ir savo Dievą, tai jos meilė buvo augščiausia. Jos Dievo meilė nebuvo sudrumsta kūrinio meile." Vienam pamoksle Dangun Ėmimo šventėj tas pat rašytojas sako: "Marija sėdi kaip antroji Estera šalia karaliaus augštame soste, nes tarp jos širdies ir Dievo nebuvo kūrinio, kurs būtų juodu skyręs".

Iš to galime taip pat padaryti išvadą, kaip Marija mylėjo savo eucharistinį Dievą. Žinomas rašytojas Meschleris sako: "Kaip malonu yra mąstyti apie Mariją, kaip apie gerbėją švč. Sakramento, kuris juk yra jos Sūnaus kančios bei dangiškos garbės gyvas paveikslas ir kuris jai suteikė tikrą ir gausų atpilgą

už laikinį išsiskyrimą su Sūnum. Juk jau anuomet krikščionys savo bendruomeninėse sueigose garbino bei šventė Eucharistiją taip, kaip Išganytojas buvo įsteigęs ir nustatęs. Kokį gražų įspūdį gaudavo iš Marijos ten susirinkusieji, kai ją regėdavo!". Reiškia, Dievo Motina eucharistiniuose pobūviuose irgi priimdavo komuniją ir visus uždegdavo liepsnojančiu savo maldingumu.

Viename viduramžių Marijos gyvenimo aprašyme dailiai religiniai pavaizduota Dievo Motinos našlystė: "Apaštalų rately Marija yra pats centrinis taškas ir visų mokinių valdančioji lazdelė. Ji gyvena Dievui didžiai patinkantį gyvenimą. Ji darbuojasi, kaip jos Sūnus mokė. Iš jos lūpų išgirsi tik paguodos žodžius, o jos rankos daro gerus darbus ir stebuklus. Savo maistą ji dalija beturčiams, pati gyvendama dangaus duona, kurią jai atneša angelas. Dažnai ji eina į bažnyčią. Iš ten ji grįžta oriai, galvą apsidengusi šydu, kiek palinkusi priekin, kaip tikra našlė. Savo dieną ji suskirstė į septynias dalis. Po pusiaunakčio ji kalba aušrinę. Brėkštant ji skaito psalmes ir gyvai prisimena savo Sūnaus kančią. Kai ateina Pirmosios Valandos laikas, ji mini Sūnaus didybę ir garbę. Po Trečiosios ir Šeštosios Valandų ji dirba. Tada Marija kiek atsiilsi ir ima rašyti. Atlikus Devintąją Valandą, ji priima dangaus duoną, už kurią tuoj pat dėkoja. Toliau eina įtemptas darbas bažnyčios ir beturčių naudai. Po mišparų ir kompletų ji dar meldžiasi, užtardama krikščionybę ir mirusiuosius". Panašiai tekėjo šv. Mergelės gyvenimas, pilnas Jėzaus meilės bei ilgesio, iki šis liko nutildytas, jai paliekant žemę ir amžinai susijungiant su Dievu.

Pritaikymas. Marija yra gražus pavyzdys, kaip reikia garbinti Jėzų švč. Sakramente. Galime iš jos mokytis tikėjimo, vilties ir meilės. Galime iš jos imti pavyzdį skaistybės, nuolat viduje būti, kaip ji, susijungusi su Dievu. Dabar kreipkimės pamaldžiai į Mariją ir tinkamai ją pagerbkime.

Paskatinimas. Ačiū Tau, Marija, už visa, ką mums suteikei ir kuo mums pasidarei. Į Tavo rankas sudedu visas savo komunijas. Aukok mano vardu savo Sūnui visas savo gyvenimo komunijas ir meilės aktus ir išmelsk man galų gale, kad su Juo susijungčiau amžinoj laimėj. Amen.

Dievo meilės malda

Šv. Eucharistijos Karaliene, melskis už mus! Padaryk, kad mylėtume Jėzų šv. Eucharistijoj!

Trečiasis sekmadienis po Sekminių

DINGUSIOS AVIES PALYGINIMAS

Pamąstykim apie mielą gerojo Ganytojo vaizdą, kurį mums duoda šios dienos evangelija. Džiaugdamasis gerasis Ganytojas neša dingusią avelę atgal į kaimenę. Suprask, kaip Kristus trokšta, kad nusidėjėliai atvirstų; kaip Jis geidžia jiems atleisti ir kaip džiaugiasi, kai jie pasitaiso.

1 PUNKTAS. PALYGINIMO PROGA

Svarstymas. Evangelija pasakoja: "Į jį artinosi muitininkai ir nusidėjėliai jo klausytų. O farizėjai ir Rašto žinovai murmėjo ir sakė: tas priima nusidėjėlius ir su jais valgo" (Luk. 15, 1-2). Žiūrėkime, kaip įvairūs žmonės grūdasi prie Išganytojo: Jis — tikras Ganytojas — savo avelių apsuptas. Net ir muitininkų čia pastebėsi — tų žmonių, kurių gyventojai labai nemėgo už jų nesąžiningumą. Esama čia daugelio iš žemiausių sluogsnių. Į tuos visus iš augšto žiūri farizėjai ir Rašto žinovai, kurie save laiko švariais ir įstatymui ištikimais, o į anuos žiūri su panieka, kaip į tautos atmatas.

Lyginant su tais puikybės pilnais kietaširdžiais tautos vadais, koks nuolaidus ir patrauklus atrodo Dievo Sūnus, koks pilnas pasigailėjimo tiems vargšams suklaidintiems ir paklydusiems prastuolėliams! Juk tie muitininkai bei nusidėjėliai su kitais menkais žmonėmis atėjo, vedami geriausių norų — pasiklausyti Jėzaus ir iš Jo pasimokyti; o farizėjai su Rašto žinovais nenori nieko pasimokyti — tik stebėti ir klausyti, ar Jis ko neiššitars, už ką jie galėtų Jį pražudyti. Todėl jie piktinasi ir Jėzaus bendravimu su muitininkais bei nusidėjėliais, nes, kaip sako šv. Bonaventūra, nedorieji, pastebėję gera, iš to pasisemia tik naujo nedorumo.

Pritaikymas. Iš to įvykio galime išmokti naudingų sau dalykų. Farizėjai ir Rašto žinovai buvo tautos vadovai, bet vistik tautai buvo svetimi. Didelė tai blogybė, jei kunigai tampa svetimi žmonėms. Tad stenkimės išlaikyti savo ordino populiarumą žmonėse, jokiu būdu nepamiršdami ordino drausmės ir mėgdami vientulystę.

Farizėjų puikybė buvo kliūtis suartėti su Kristum. Tuo atžvilgiu puikybė yra pavojinga ir mums visiems. Net ir teisingas būdamas, niekas neturi niekinti kitų. Kokį gražų pavyzdį mums duoda mūsų tėvas šv. Pranciškus!

2 PUNKTAS. DINGUSIOS AVIES PALYGINIMAS

Svarstymas. Atsakydamas į farizėjų bei Rašto žinovų priekaištą, Kristus papasakoja palyginimą: "Kas jūsų, turėdamas šimtą avių, jei jam prapultų jų viena, nepalieka devynių dešimtų devynių tyruose ir neeina paskui prapuolusiųjų, kolei ją randa? Radęs ją, jis su džiaugsmu užsideda sau ant pečių, parėjęs namo, sušaukia prietelius ir kaimynus ir jiems sako: Džiaukitės drauge su manim, nes suradau savo avį, kuri buvo prapuolusi. Sakau jums, taip bus džiaugsmo danguje dėl vieno nusidėjėlio darančio atgailą daugiau, nekaip dėl devynių dešimtų devynių teisiųjų, kurie neprivalo atgailos" (Luk. 15, 2-7).

Sugėdinąs yra Kristaus priekaištas farizėjams ir Rašto žinovams, kad jie tikrai eitų ieškoti prapuolusios avelės, ir neatstumtų šalin sųklydusio žmogaus. Tokie yra žmonės. Pasauliniuose dalykuose jie elgiasi daug nuosaikiau, kaip dvasiniuose, nes jie juk ieško daugiau laikinės naudos, kaip dvasinės. Kitaip elgiasi Dievas. Jis pirmiausia žiūri dvasinės mūsų gerovės, o žemės gerovę laiko pašaline.

Labiausiai rūpi Dievui nusidėjėlių atsivertimas. Tai aišku iš šio palyginimo. Gerasis ganytojas yra pats Kristus. Jis šaukia nusidėjėlį, kaip dingusią avelę, pas save per savo malones, savo pavyzdžiu, savo mokslu, sakramentais; Jis ima jį ant savo pečių ir nešasi Kalvarijos link į savo kaimenę. Jei nusidėjėlis duodasi prijaukinamas ir nešamas, Jėzus labai džiaugiasi drauge su savo Bažnyčia.

Pritaikymas. Dievas nori, kad nusidėjėlis atsiverstų, ir gėrisi, jei šis tai padaro. Ne visuomet taip elgiasi žmonės. Dažnai jiems labiau patiktų, jei kitas žūtų, nes jį niekina ir smerkia; tad jie gal visai nesidžiaugtų, jei jis pasitaisytų. Danguje džiaugiamasi labiau nusidėjėlio atsivertimu, nei 99 teisiaisiais, kuriems nereikia atgailos. Juk Dievas, kaip sako šv. Bonaventūra, didesnį dalyką padarė atpirkdamas žmoniją, negu išlaikydamas šventąsias dangaus dvasias. Galima dar ir taip suprasti: labiau džiaugiamasi vieno nusidėjėlio atsivertimu, nes dažnai jis pasidaro uolesnis už ne vieną teisųjį; todėl šv. Gregorijus sako: "Kaikam nupuolimas yra paskatinimas pasidaryti karštesniam, nes uždega jame aštrų Dievo troškimą. Šitas troškimas juos traukia, o kartus atsiminimas praeities juos stumte stumia".

Paskatinimas. Dėkoju Tau, Dieve, kad mane atpirkai ir, kaip paklydusią avį, atgal atnešei į savo kaimenę. Kuo galėčiau Tau už tai atsilyginti? Aukoju Tau visų tikrųjų atgailotojų meilę bei ištikimybę; prižadu ateity labiau atsidėti Tavo tarnybai. Prašau apsaugoti mane nuo dvasinės puikybės ir suteikti man uolumo, kad labiau rūpinčiausi savo ir kitų išganymu.

Dievo meilės malda

Jėzaus Dievo Širdie, atversk nusidėjėlius, išgelbėk mirštančius nuo pragaro bedugnės, išlaisvink vargšes vėles iš skaistyklos ugnies! Marija, mūsų Motina, pripildyk mūsų širdis savo Dievo Sūnaus meile!

Pirmadienis po 3 sekmadienio po Sekminių

APIE ATGAILOS SAKRAMENTĄ

Per šią savaitę mąstysime apie Atgailos sakramentą, kad pradėtume tą svarbią apsivalomą priemonę vėl vertinti ir uoliai vartoti. Persikelkim dvasia į vakarienės menę ir stebėkim, kaip

Velykų rytą atsikėlęs Kristus pasirodo savo apaštalams ir įsteigia Atgailos sakramentą.

1 PUNKTAS. NUODĖMIŲ ATLEIDŽIAMOJI GALIA

Svarstymas. Pasveikinęs ir įtikinęs savo mokinius, kad tai Jis pats yra čia, Jėzus tarė jiems: "Ramybė tebūnie su jumis. Kaip Tėvas mane siuntė, taip ir aš jus siunčiu. Tai pasakęs, jis kvėpė į juos ir jiems tarė: imkite šventąją Dvasią. Kam nuodėmes atleisite, tam jos atleistos, ir kam sulaikysite, jos sulaikytos" (Jon. 20, 21-23).

Visuotinis Bažnyčios susirinkimas Tridente įsakmiai aiškina, jog tais žodžiais Jėzus įsteigė Atgailos sakramentą ir suteikė apaštalams bei jų teisėtiems įpėdiniams galią nuodėmes atleisti. Ta galia yra tokia augšta, tiesiog dieviška, jog privalome stebėtis, kaip Dievas galėjo ją suteikti silpniems, nuodėmingiems žmonėms. Kai Jėzus vieną kartą tarė reumatikui: "Sūnau, tavo nuodėmės yra tau atleistos", farizėjai ir Rašto žinovai mąstė: "Ką tas taip kalba? Jis piktžodžiauja. Kas gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas?" (Mork. 2, 5-7). Tada Jėzus jiems patvirtino, jog, iš tikro, tik Dievas turi galią atleisti nuodėmes bet, pagydydamas ligonį, Jis jiems parodė esąs Dievas, tad ir galįs atleisti nuodėmes. Ir tą tikrai dievišką galią Kristus suteikė apaštalams bei jų įpėdiniams: "Imkite šv. Dvasią. Kam nuodėmes atleisite, tam jos atleistos, ir kam sulaikysite, jos sulaikytos".

Kaip matome, toji galia yra net neapribota: Kristaus atstovams Atgailos sakramente yra leista pagal savo nuožiūrą nuodėmes arba atleisti, arba sulaikyti. Tad kiek daug augščiau Kristaus kunigas stovi už Senojo Testamento kunigą! Šis galėdavo paskelbti, jog tas ar anas nebeturįs raupsų — vadinasi, levitiškai esąs švarus, bet ne daugiau. O Kristaus Bažnyčios kunigas turi valdžią, kaip Dievo atstovas, tikrai atpalaiduoti nuo nuodėmių, o ne, sakysim, tik pareikšti, jog tas ar anas sužadinęs gailestį, pasižadėjęs pasitaisyti ir išpažinęs Dievui savo nuodėmes, esąs švarus ir laisvas nuo nuodėmių.

Pritaikymas. Ypač mes, kunigai, apmąstykime, kokį turime

augštą, bet ir atsakomingą uždavinį, kaip išpažinčių klausytojai! Mes esame Kristaus vietininkai ir vykdome Kristaus uždavinį. Kokie sąžiningi turime būti ir kaip uoliai savo pareigas eiti! Tame įgaliojime didžiausia dalimi glūdi kunigo orumas. Kas gi gali būti augštesnio, kaip žmogus, turįs valdžią atleisti nuodėmes? Tad mes, kunigai, nepamirškime vertai gyventi, atitinkamai savo augštą laipsnį, dorai eiti savo tarnybą ir savo draugus kunigus tinkamai gerbti! O pasauliečiai turi atminti, jog kunigų patarnavimu jie gauna didžiausia malonę — nuodėmių atleidimą, tad turi būti jiems dėkingi ir juos branginti.

2 PUNKTAS. NUODĖMIŲ ATLEIDIMO GERADARYBĖ

Svarstymas. Kokią didelę geradarybę suteikė mums Viešpats, įsteigdamas Atgailos sakramentą, savaime paaiškėja, kai pamąstome apie nuodėmių atleidimo malonę. Jei galia atleisti nuodėmes yra didelė, tai ir malonė gauti nuodėmių atleidimą yra didelė. Mums atpirkti, Dievo Sūnus tapo žmogum ir mirė už mus ant kryžiaus. Bet ką mums padės, kad per Krikštą buvome išteisinti, jei per nuodėmes vėl tą malonę praradome? Todėl turime nuoširdžiai branginti Atgailos sakramentą. Tridento susirinkimas teigia, jog Atgailos sakramentas po Krikšto nupuolusiems yra tiek pat išganymui reikalingas, kaip Krikštas tiems, kurie gyvenime dar nėra iš naujo pagimdyti. Todėl ir galioja šv. Jeronimo posakis: "Kaip laivui sudužus lenta yra žūnančiam paskutinis išsigelbėjimas, taip kiekvienam vargšui nusidėjėliui, praradusiam savo Krikšto nekaltumą, reikia būtinai griebtis gelbstinčio rąsto — Atgailos sakramento, jei nenori pražūti" (Romos katekizmas).

Atgailos sakramente mums yra užtikrintas ir nuodėmių atleidimas. Romos katekizmas teigia: "Priežastis, kodėl Viešpats Kristus Atgailą įjungė į sakramentų skaičių, tikrai buvo ta, kad mes juo mažiau tegalėtume abejoti, ar mums nuodėmės atleistos, ką Dievas yra mums pažadėjęs sakydamas: Jei bedievis darys atgailą dėl savo nuodėmių . . . tai aš nebeatsiminsiu visų jo neteisybių (Ez. 18, 21). Bet tokia vidinė atgaila būtų mums labai netikra, nes kiekvienas žmogus privalo nepasitikėti savo paties veiksmais. Tam nuolatiniam susirūpinimui pašalinti

Kristus įsteigė Atgailos sakramentą. Per jį mes gauname užtikrinimą, jog, kai kunigas davė mums išrišimą, visos mūsų nuodėmės liko atleistos, ir jog mes galime turėti ramią sąžinę, tikėdami to sakramento jėga."

Pritaikymas. Koks brangus posakis: "Pasitikėk, sūnau, tavo nuodėmės tau atleistos" (Mat. 9, 2). Ir mes tą žodį išgirstame per šv. išpažintį. Tad negaiškime, ir tuoj vėl užsitikrinkime atleidimo malonę, kai tik per savo silpnybę vėl pasidarėme tos malonės reikalingi. Kaip gi nusidėjėlis sau pačiam tą paguodą atsakyti ir to sakramento vengti ar bent atidėlioti? Tenka tada spėti, jog jis nenori rimtai daryti atgailos.

Paskatinimas. Dėkok Viešpačiui už Atgailos sakramento įsteigimą. Aukok dangaus Tėvui brangųjį Jėzaus Kraują, kuris mūsų naudai teka, kai vėl susitaikome su Dievu. Melsk malonės tinkamai vertinti tą išganymo priemonę.

Dievo meilės malda

"Viešpatie, atsimink mane ir nedaryk keršto už mano nuodėmes, ir neatsimink mano ir mano gimdytojų nusikaltimų!" (Tob. 3, 3).

Antradienis po 3 sekmadienio po Sekminių

APIE GAILESTĮ IR PASIRYŽIMĄ

Norint gerai priimti Atgailos sakramentą, reikia, kad einąs išpažinties tinkamai nusiteiktų, tarp kitko ypačiai, kad gailėtųsi už nuodėmes ir stipriai pasiryžtų pasitaisyti. Apie šias dvi Atgailos dalis šį kartą ir mąstysime.

1 PUNKTAS. APIE GAILESTĮ

Svarstymas. 1. Kas yra gailestis? Tridento susirinkimas į tai taip atsako: "Gailestis yra sielos skausmas bei pasibiaurėjimas padarytomis nuodėmėmis, su stipriu ryžtu ateity daugiau

nebenusidėti". Iš čia matyti, jog gailesčio esmė yra ne tik liautis vėl nusidėjus ir pradėti naują gyvenimą, bet ypač neapkęsti savo nuodėmių ir būti pasiryžus už jas atsiteisti.

Gailestis yra sielos skausmas, gailėjimasis, kad nusidėta. Tas skausmas dažnai pasireiškia ir jausmuose, net išviršiniais ženklais. Štai šv. Petras verkė, kad nusidėjo; Dovydas apsisupo atgailos apsiaustu. Bet gailesčio esmei nėra būtina, kad skausmą už savo nuodėmes net jausmu jaustume, nes juk gailestis yra grynas valios aktas ir, kaip šv. Augustinas sako, jaučiamasis skausmas yra gailesčio palydovas, o ne pats gailestis.

Taip gailestis yra pasibiaurėjimas ir nekentimas padarytųjų nuodėmių. Kol žmogus myli nuodėmę, nė kalbos negali būti, kad jis turėtų tikrą gailestį. Todėl ir Ezekiėlis pranašas skelbia: "Meskite šalin nuo savęs visas savo neištikimybes, kuriomis nusikaltote, ir darykite sau naują širdį ir naują dvasią" (Ez. 18, 31). Bet tas skausmas bei pasibiaurėjimas nuodėmėmis turi būti didesnis už skausmą bei pasibiaurėjimą kitomis žemės blogybėmis, nes juk nuodėmė yra didžiausioji blogybė visatoj.

2. Kaip sukelti gailestį už nuodėmes? Norėdami sukelti gailestį bei pasibiaurėjimą nuodėmėmis, pamąstykime apie nuodėmės esmę, jos biaurumą bei baisumą, apie blogybes, kurias ji pagamina. Juk nuodėmė sunaikina Dievo pasigėrėjimą mumis. Iš Jo esame gavę didžiausių geradarybių ir dar didesnių galėtume gauti. Nuodėmė padaro mus baustinus pragare; ji iš naujo kryžiuoja Kristų ir be reikalo eikvoja brangiausią Jo Kraują. Kas apie visa tai rimtai pamąsto, Dievui padedant, tikrai sukels savy tikrą gailestį.

Pritaikymas. Atgailos sakramento vertybė bei veiklumas pareina nuo to, ar sužadiname savy tikrą gailestį. Betgi daugelis be reikalo per daug kankinasi, darydami sąžinės sąskaitą, užuot labiau atsidėję mąstymui apie akstinus, kurie turi sukelti mumyse gailestį. To pasėka yra ta, kad jie rečiau teprieina prie tikro pasibiaurėjimo nuodėmėmis ir gal praranda daug to sakramento vaisių.

Kiti bando būtinai spauste išspausti iš savęs atodūsių ar ašarų. Ir tai yra nereikalingas dalykas, kuriame dažniausiai sly-

pi savimyla, ir kuris yra tik tikro gailesčio šešėlis. Dar kiti rimtai nesistengia nei sąžinės ištirti, nei sukelti tikrą gailestį. Tokie turėtų paabejoti, ar jų išpažintys yra galiojančios. Tad kiekvieną kartą neskubėdami, atsidėję peržiūrėkime savo sąžinę ir sukelkime gilų gailestį. Tačiau venkime ir perdėjimų. Didelė paguoda čia mums gali būti mintis, jog gerai išpažinčiai užtenka net netobulo gailesčio.

2 PUNKTAS. APIE PASIRYŽIMĄ

Svarstymas. Su tikruoju gailesčiu už nuodėmes yra neatskiriamai susijęs tvirtas pasiryžimas daugiau nebenusidėti. Tai kyla iš paties dalyko esmės. "Nes, kas nori susitaikyti su prieteliu, kuriam jis yra ką negera padaręs, tas turi ne vien jausti skausmą, kad jį įžeidė ir paniekino, bet ir pasiryžti ateity daugiau niekuo nebenusikalsti bičiulystei" (Romos katekizmas). Šv. Raštas patvirtina, jog reikia gero pasiryžimo, jei norima atlikti tikrą atgailą: "Štai tu pasveikai, jau nebenusidėk, kad tau neatsitiktų kas nors piktesnio" — sako Jėzus reumatizmu sergančiam, kurį pagydė prie Betsajidos tvenkino (Jon. 5, 14).

O pasiryžimui pasitaisyti priklauso ne tik tvirta valia vengti pačios nuodėmės, bet ir rimtas pasiryžimas pašalinti nuodėmės priežastis ir atitaisyti blogas jos pasekmes. Todėl nusidėjėlis turi tvirtai norėti ateity vengti pavojų bei progų, vedančių į nuodėmę, atitaisyti skriaudas, grąžinti neteisingai pasisavintus daiktus, atlyginti skriaudas, padarytas kieno geram vardui, sąžiningai eiti savo pareigas, atleisti ir pamiršti sau padarytas skriaudas.

Pritaikymas. Ar sunku yra sukelti rimtą pasiryžimą? "Jūs ieškosite ir rasite, kai ieškosite manęs visa savo širdimi. Aš būsiu jūsų atrastas, sako Viešpats" (Jer. 29, 13). Bet, deja, visa išpažinties jėga yra kartais sunaikinama tuo, kad pasiryžimai buvo nevaisingi. Namąstoma apie pasitaisymo priemones, nenorima vengti progų, nemanoma atleisti, nesirengiama nieko atitaisyti. Kaip sunkiai teks atsakyti už tiek daug nevaisingų išpažinčių!

Paskatinimas. O Dieve, kaip man skaudu, kad savo nuodė-

mėmis esu tiek daug kartų Tave įžeidęs, savo mylimąjį Tėvą, didžiausiąjį geradarį, augščiausiąjį Viešpatį! Bet nūn, Tau padedant, noriu pradėti rimtai taisytis! O, duok man malonę ištverti iki galo!

Dievo meilės malda

Koks esu aš silpnas, kad net už savo nuodėmes neįstengiu gailėtis, ir taip man sunku jomis nusikratyti! Tad kaip galiu Tave tobulai mylėti? Tik Tu pats žinai, kaip man tai galima padaryti. Tad padaryk, meldžiu! Dovanok man Tavo meilę, tobulą meilę Tau, mano augščiausiajam Gėriui!

Trečiadienis po 3 sekmadienio po Sekminių

APIE NUODĖMIŲ IŠPAŽINIMĄ

Tolesnis būtinas Atgailos sakramento dalykas yra nuodėmių išpažinimas. Dabar pamąstysim apie to išpažinimo pagrindus bei ypatybes.

1 PUNKTAS. PRIEŽASTYS, DĖL KO REIKIA APSISKŲSTI

Svarstymas. Kad yra būtina išpažinti nuodėmes, tai neabejotinai randama Kristaus žodžiuose, ir Bažnyčia to aiškiai reikalauja. Tai patvirtina ir nuolatinė per visus amžius tikinčiųjų praktika. Kurie tad yra vidiniai pagrindai, dėl kurių reikalaujama save pačius skųsti išpažinty, kas žmogui taip sunku?

Pirmasis pagrindas bei priežastis glūdi paties Atgailos sakramento ypatybėje. Tas sakramentas vadinamas atgailos teismu, nes tikrai yra teismas. Žinia, jis yra skirtingas, kaip sako Romos katekizmas: jis skiriasi nuo paprasto teismo už nužudymo nusikaltimą, nes už šį paprastasis teismas skiria už prisipažinimą bausmę ir mirtį, o Atgailos teisme už nusikaltimą suteikiamas atpalaidavimas nuo kaltės ir nuodėmės atleidimas.

Kadangi Viešpats suteikė kunigams galią atleisti ar sulaikyti nuodėmes, tai aiškiai tuo pastatė juos teisėjais tuose dalykuose. O kadangi nėra įmanoma atlikti teismo ir uždėti teisingas bausmes už nusikaltimus, jei jų tiksliai nežinoma, tai iš to seka, jog atgailotojas turi kunigui išpažinti visas paskirai, bent didžiąsias, savo nuodėmes. Todėl šv. Augustinas sako: "Teisme niekas nesako: Aš slapta darau atgailą Dievo akivaizdoj; juk Viešpats žino, ką darau savo širdy, ir tegul Jis man atleidžia. Jei taip, tai būtų visai be pagrindo ir tuščiai pasakyta, ką jūs išrišite ant žemės, bus išrišta ir danguje! Ir Dievo Bažnyčiai būtų be reikalo įteikta raktų valdžia".

Dar kita priežastis, dėl ko reikia išpažinti nuodėmes, glūdi tame, kad pats žmogus reikalingas tokio išpažinimo. Nusidėjėlis yra savo sieloj ligonis ir reikalingas gydytojo. O juk joks gydytojas negali išgydyti ligonio, nežinodamas, kuo tas žmogus serga. Todėl atgailojąs krikščionis privalo sielų gydytojui kunigui atskleisti savo žaizdas, kad šis galėtų jas įvertinti ir pagydyti. Šv. Augustinas teigia: "Išpažintyje iškeliama aikštėn slapta liga, viliantis, jog ji bus pagydyta ir atleista".

Trečioji priežastis yra dvasinio gyvenimo sunkenybės. Nusidėjėliui reikia ne tik gydytojo, o ir prityrusio vadovo. Nuodėmingas žmogus turi tiksliai žinoti, ką turi daryti ir ko saugotis. O sau pačiam būti geru ir patikimu vadu niekas negali. Beje, išpažinimo nejaukumas, papeikimo bei pabarimo baimė pažaboja aistrą bei geidulius ir varžo drąsą, vedančią į nuodėmę (Romos katekizmas).

Pritaikymas. Tad tark, nusidėjėli, draug su palaidūnu sūnum: "Kelsiuosi, eisiu pas savo tėvą ir jam sakysiu: tėve, aš nusidėjau dangui ir tau; jau nebesu vertas vadintis tavo sūnumi" (Luk. 15, 18-19). Kodėl eini į atgailos tribunolą taip nenoriai ir bailiai? Argi nenori, kad tavo siela išgytų? Argi nenori gauti gero patarimo? Argi netrokšti susitaikinti su savo dangaus Tėvu? Nejaugi nenori savo ateičiai susirasti taiką bei rimtį? Verčiau dėkok Viešpačiui, kad Jis yra tau suteikęs tokią lengvą priemonę malonei rasti ir susilaukti nuodėmių atleidimo! Neatidėliok išpažinties be reikalo ir skubėk į pasigailėjimo tribunolą, kai tik būsi nusidėjęs!

2 PUNKTAS. APSISKUNDIMO YPATYBĖS

Svarstymas. Savo nuodėmių išpažinimas privalo turėti dvi ypatybes: jis turi būti *pilnas.* Nusidėjėlis turi išpažinti visas sunkiąsias nuodėmes, padarytas mintim, žodžiu bei veiksmu, ir pasunkinančias nuodėmę aplinkybes. Šv. Ambrozijus sako: "Žmogus negali gauti savo nuodėmės atleidimo, jei jos neišpažįsta". Tačiau išpažintis neturi būti tik nuodėmių paskaičiavimas, bet tikras apsiskundimas, nuoširdžiai gailintis ir trokštant atleidimo.

Išpažinimas turi būti nuoširdus, aiškus, tikslus. Nusidėjėlis turi save parodyti nuodėmklausiui tokį, kokį pats save pažįsta. Neleistina nė vienos mirtinės nuodėmės tyčia nutylėti, nevalia bandyti apgauti nei ko pagražinti. Reikia save taip skųsti, kad nuodėmklausis galėtų suprasti, kas norėta pasakyti; todėl išpažinimas negali būti per daug bendras ar papuoštas, ar dviprasmis.

Pritaikymas. Tiesa, išpažinimas turi būti pilnas ir nuoširdus, bet neprivalome dėl to savęs per daug kankinti, kad ničnieko nepamirštume ar nepraleistume. Neretai piktasis pavartoja savo pinkles, kad suklaidintų baugščias sielas ar bent sutrukdytų gauti vaisių, kuriuos galima pelnyti iš maldingos išpažinties. Nelabasis neduoda joms nurimti, vis kuždėdamas, girdi, jos ne visas nuodėmes prisiminusios, ne visas išpažinusios, tą ar kitą nuodėmę netiksliai pasakiusios; nuodėmklausis netiksliai jas supratęs ir t.t. Per nerimą bei baimę ir besistengdamos be galo tiksliai išpažinti nuodėmes, jos kartais praleidžia svarbiausią Atgailos sakramento reikalą: gailestį bei pasiryžimą. Šėtonas tuo būdu neleidžia sielai atsidėjus pamąstyti, jog nuodėmė yra didelis nedėkingumas Dievui; neleidžia suprasti, kurios yra jos nuodėmių priežastys, kokių priemonių turėtų imtis, kad pasitaisytų; neleidžia prisiminti begalinio Dievo gailestingumo ir meilės. Ar ir tu kartais nesi viena iš tų velnio įbaugintų ir apgaudinėjamų sielų, kurios amžinai nerimsta ir laiko save jau žuvusiomis, nes, girdi, neužtenkamai tiksliai išpažinusios savo nuodėmes! Dievas nori ne nusidėjėlio mirties, bet kat gręžtųsi ir būtų gyvas (Ez. 18, 23). Atgailos teismas yra įkurtas ne mums kankinti, tik mums nuraminti ir paguos-

ti. Tad nebūk per daug baigštus, o labiau rūpinkis nekęsti savo nuodėmių ir išmintingai saugotis atkritimo. Drauge saugokis ir neišmintingos gėdos. Neslėpk nei nemažink tikrųjų savo nuodėmių!

Paskatinimas. Dėkok Išganytojui už Atgailos sakramento įsteigimą. Aukok Jam visus gerųjų sielų atgailos veiksmus. Prašyk Dievą, kad padėtų tau visuomet nuoširdžiai išpažinti savo nuodėmes, nepasiduodant nedorai gėdai.

Dievo meilės malda

Viešpatie, meldžiu Tave per palaimintosios visuomet skaisčiosios Mergelės Marijos ir visų šventųjų nuopelnus, kad mano išpažintys būtų Tau malonios. Jei šiandien ar kitais atvejais mano išpažintims trūko gailesčio, nuoširdumo ar išpažinimo pilnumo, papildyk tai per savo pasigailėjimą ir gerumą! Maloningai ir gailestingai visiškai išteisink mane danguje. Amen.

Ketvirtadienis po 3 sekmadienio po Sekminių

APIE ATPILDĄ

Šiandien mąstysime apie paskutinį būtiną šv. Atgailos dalyką — apie atpildą arba atsiteisimą. Juo mes tobuliau atliekame atpildą už savo nuodėmių skolą, juo didesnės naudos gausime iš Atgailos sakramento.

1 PUNKTAS. ATSITEISIMO REIKALINGUMAS

Svarstymas. Anot Romos katekizmo, atsiteisimas arba atpildas yra atlyginimas už padarytąjį įžeidimą. Savo nuodėmėmis įžeidžiame Dievą, tad teisingumas reikalauja, kad atliktume Jam atpildą, net ir tada, kai Jis mums nuodėmes jau yra atleidęs ir pragaro bausmę dovanojęs. Kad taip yra, randame

daug pavyzdžių šv. Rašte. Dovydas buvo sunkiai nusidėjęs, užtat jis karčiai gailėjosi ir pats sau užsidėjo sunkią atgailą. "Visai nuplauk mane nuo mano kaltės ir apvalyk mane nuo mano nuodėmės, nes aš pažįstu savo neteisybę, ir mano nuodėmė yra nuolat mano akyse" (Ps. 50, 4-5). Taip maldavo jis Viešpatį, kad atleistų nuodėmę bei bausmę ir sugrąžintų buvusiąją garbės bei malonės padėtį. Tačiau Dievas pabaudė jį, atsiuntęs mirtį svetimoterystėj pagimdytajam sūneliui ir leidęs Dovydo karštai mylimajam sūnui Absalomui sukilti prieš tėvą ir gauti galą iš Joabo rankos. Dar ir kitų bausmių bei nelaimių leido Viešpats savo Dovydui, kaip buvo pagrasęs. Ir Viešpačiui Jėzui Kristui teko prisiimti už mus sunkų bei sopulingą atpildą, kad gerai nuteiktų bei atsiprašytų Tėvą ir mus atpirktų. Taip tat yra reikalingas atsiteisimas.

Atgailos sakramentas dar neatleidžia mūsų nuo pareigos atsilyginti Dievui už nusikaltimus. Visuotinis Tridento susirinkimas paaiškina, kodėl per Atgailos sakramentą neatleidžiama visa kaltės bausmė, kaip yra atleidžiama per Krikšto sakramentą. "Atrodo, jog Dievo teisingumas reikalauja, kad kitaip būtų priimami į malonę tie, kurie dar prieš Krikštą per nežinojimą buvo nusikaltę, negu tie, kurie jau kartą buvo išlaisvinti iš nuodėmės bei velnio vergijos ir buvo gavę šv. Dvasios dovanas, o vis tiek nepasigėdijo sąmoningai išniekinti Dievo šventyklą ir nuliūdinti šv. Dvasią.

Dievo maloningumui pritinka, kad nuodėmės mums nebūtų atleidžiamos be jokio atpildo: juk reikia mums kalte įkalti, kad nuodėmės nėra jau toks mažas dalykas, ir kad neišniekintume, taip sakant, ir nepažemintume šv. Dvasios, atkrisdami į dar didesnes nuodėmes ir tuo padidindami Dievo rūstybę teismo dienai. Be abejo, atsiteisiamosios bausmės galingai šaukia mus šalin nuo nuodėmių, laiko atgailotojus lyg suvaržytus ir verčia juos ateity būti budresnius bei atsargesnius".

Pritaikymas. Kai mąstome apie savo gausias ir didžias gyvenimo nuodėmes, pajuntame, jog jokia bausmė, jokia atgaila bei atpildas nėra per dideli. Beje, kas yra nors ir didžiausia atgaila, lyginant su įžeidimu, kurį suteikėme Dievui net per vieną sunkią nuodėmę? Jei neturėtume begalinių Jėzaus nuo-

pelnų bei atpildų, tai net didžiausios mūsų atgailos neįstengtų suteikti Dievui reikalingo atpildo. Tad privalome būti be galo dėkingi Kristui ir dažnai aukoti Tėvui mylimojo Jo Sūnaus begalinę atpirkimo kainą.

2 PUNKTAS. KAIP IR KOKIUS ATPILDUS DARYTI

Svarstymas. Pirmoji atpildo rūšis yra nuodėmklausio uždedama ir vadinasi sakramentinis atgailos atpildas. Tai esti dažniausiai kokios maldos, nes malda yra puikus atgailos darbas; bet esti kartais ir koks kitas maldingas dalykas. Tas sakramentinis atpildas turi savo didelį orumą bei jėgą. Jis yra juk būtina Atgailos sakramento dalis ir turi, draug su begaliniu Jėzaus atpildu, suteikti dangaus Tėvui atlyginimą bei atmaldą. Per savo kaltę neatlikus tos atgailos, taptų tas sakramentas neatbaigtas, ir dar būtų Dievas iš naujo įžeistas. Kas atgailą apleidžia, ir sau pačiam pakenkia, nes, gerai atlikus sakramentinę atgailą, atleidžiamos laikinės bausmės, kurias reiktų iškęsti čia žemėje arba skaistykloj.

Antroji atpildo rūšis yra laisvai užsidedamoji atgaila. Šv. Jonas Auksaburnis sako: "Neužtenka ištraukti strėlę iš žaizdos, reikia dar pačią žaizdą užgydyti. Taip ir sieloj, gavus nuodėmės atleidimą, reikia dar, darant atgailą, užgydyti žaizdą, kurią paliko nuodėmė." Tos atgailos juoba negalime praleisti, kad kunigo uždedamosios bausmės yra paprastai labai mažos, o mes per savo silpnumą dar ir tas labai menkai atliekame. Tokiai laisvai atgailai progų galime rasti kiekvieną valandą, kiekviename žingsny. Sakysime, kantriai ir mielai neškime savo luomo, pašaukimo ir tarnybos naštą; kantriai kentėkime savo kūno silpnybes, įvairius gyvenimo nemalonumus, savo artimųjų silpnybes; kasdien su Kristum imkime ant savo pečių ir neškime savo kryžių; užsidėkime ir šiaip kokių bausmių. Tada darysime Dievui labai malonią atgailą.

Pritaikymas. Pripraskime atlikinėti užduotąją atgailą neatidėliodami tuoj pat po šv. išpažinties ir labai atsidėję. Šią pat dieną vėl sužadinkime savy atgailos dvasią ir bandykime apsimarinti ypač tuo, kad visuomet pilnai ir mielai prisiimsime bendrąsias ordino atgailines pratybas.

Paskatinimas. Kaip labai privalau, Viešpatie, gėdytis savo lepnumo ir atgailos dvasios trūkumo! Juk didelių bausmių man uždėsi, jei neimsiu daryti atgailos. Aukoju Tau begalinius Tavo Sūnaus atpildus ir jungiu juos su savo menka ir netobula atgaila. Pažadink many atgailos dvasią, ir leisk atsiteisti Tau už savo nuodėmes!

Dievo meilės malda

O Jėzau, visai pasivedu be galo gerai Tavo Širdžiai bei Tavo šv. žaizdoms dabar ir per visą amžinybę. Atsiteisk už mane savo Tėvui. Viešpatie Jėzau, tikiu, jog Tu myli mane!

Penktadienis po 3 sekmadienio po Sekminių

DAŽNOS IŠPAŽINTIES NAUDA

Mūsų ordino įstatai nustato, jog visi broliai bent vieną kartą savaitėje turi išpažinti savo nuodėmes kuriam nors mūsų ordino kunigui. Kad be svarbios priežasties niekuomet tos savaitinės išpažinties nepraleidinėtume, čia pamąstykime apie dažnos išpažinties naudingumą. Dažnas Atgailos sakramento priėmimas daro žmogaus širdį švaresnę, jį patį stipresnį gerame ir turtingesnį nuopelnais.

1 PUNKTAS. ŠIRDIES ŠVARUMAS

Svarstymas. Romos katekizmas apie tai rašo: "Tikintieji ypačiai privalo stengtis per Atgailos sakramento dažną priėmimą valyti savo sielą. Jei kas įpuolė į sunkią nuodėmę, negali jam būti, esant gyvenime tiek pavojų, nieko išganingesnio, kaip kuo greičiausiai išpažinti savo nusikaltimą. Net jei kas ir galėtų tikėtis sau ilgesnio gyvenimo, vis tiek būtų tikra gėda labiau rūpintis kūno švarumu, negu sielos". O kiek daug laiko praranda žmogus sunkioj nuodėmėj! Koks pavojus jam nuolat

gresia amžinai pražūti! Kokia laimė jam, kad gali nuoširdžia išpažintim vėl išsivalyti širdį ir susitaikinti su Dievu!

Jei žmogus yra ir laisvas nuo sunkios nuodėmės, dažna išpažintis vis tiek lieka naudinga. Juk per savo žmogišką silpnybę padarome daug mažų nuodėmių, kurios suteršia mums širdį. Tiesa, jos neišplėšia pašvenčiamosios malonės, bet jos kliudo malonei veikti. Išpažintis išvalo širdį, pašalina malonei tas kliūtis ir atstato sielos buvusią grožybę.

Pritaikymas. Širdies švarumas turi mums labai rūpėti. Rimtai ištirkime šiandien, ar per dažnas savo išpažintis lig šiol laimėdavome tą naudą — didesnį sielos švarumą? Laimėjimas visuomet atitiks mūsų pastangas. Gailėkimės už savo apsileidimus, priimant šv. Atgailos sakramentą.

2 PUNKTAS. SUSTIPRĖJIMAS GERAME

Svarstymas. Kiekvienas sakramentas turi savą ypatingą malonių veikimą. Per išpažintį pirmiausia atleidžiamos mirtinės nuodėmės su amžinąja pragaro bausme ir bent dalim laikinųjų bausmių. Bet tuo Atgailos sakramento sėkmingumas dar nesibaigia: jo veikimas siekia ir į ateitį.

Nuodėmes išpažįstąs krikščionis, be išteisinamosios malonės, gauna dar ypatingą padedamąją — nugalėti pagundoms ir išvengti pavojams. Šitoji malonė yra labai brangi, nes ką padėtų žmogui išvengti vieno pavojaus, jei virš jo galvos jau renkasi nauji audros debesys? Ką jam padėtų įsigyti Dievo malonę, jei jis ją numatomai vėl praras per panašias nuodėmes? Per Atgailos sakramentą silpnas žmogus gauna jėgos neatkristi į nuodėmę.

Kaip žmogus per pakartotas nuodėmes darosi vis silpnesnis geram, o palankesnis blogam, taip per dažną Atgailos sakramentą jis tampa vis stipresnis bei pastovesnis dorybėje. Pavojingiausiąjį savo išganymui priešą žmogus nešiojasi pačiam savy: tai palinkimas į bloga. O šis, jei einame dažnai išpažinties, darosi vis silpnesnis. Meilė ir linkimas į dorybę kas kartą stiprėja.

Pritaikymas. Kaip tai naudinga, kad dažna išpažintis mus

išganomai išjudina, ir mes tuo būdu išvengiame pavojaus įpulti į pražūtingą nuodėmės miegą. Ištirkime save, kaip mumyse veikia Atgailos malonė, ir ar eina mažyn palinkimas į bloga. Jei to nerandame, tai ženklas, jog mūsų išpažintims kažko trūksta! Dažnai pasitark su savo nuodėmklausiu apie savo sąžinės padėtį.

3 PUNKTAS. NUOPELNŲ PADAUGINIMAS

Svarstymas. Šv. Išpažintis vėl atgaivina visus mūsų antgamtinius nuopelnus, kuriuos buvome praradę per sunkią nuodėmę, ir grąžina jiems vertę Dievo akyse. Jei žmogus priima Atgailos sakramentą, būdamas malonės padėty, tada malonė esti padidinama. Kiekvienas malonės padidinimas reiškia aukštesnį garbės ir laimės laipsnį danguje. Gal per mažai apie tą Atgailos veikimą temąstydavai ir jį menkai tevertindavai?

Galų gale, su kiekviena gera išpažintim yra susijęs lavinimasis gražiausiose dorybėse. Šiuo atžvilgiu kiekviena šventa išpažintis reiškia nuopelnų padauginimą. Kas gerai atlieka išpažintį, tas puoselėja savy, į ją besiruošdamas, tikėjimą, viltį, meilę, gailestį, nusižeminimą, paklusnumą ir kitas nuopelningas dorybes.

Pritaikymas. Rimtai klauskime save: gal ligi šiol per maža tevertinome tas Atgailos sakramento malones arba, per savo drungnumą bei paviršutiniškumą priimdami tą sakramentą, pradome. Naudokim savaitinę išpažintį kaip puikią priemonę šventumui siekti, su savo įprastinėmis klaidomis kovoti, nuo drungnumo bei dvasinio apsileidimo saugotis. Pasiryžkime, dažnai atlikdami išpažintį, širdy ruošti Dievui savo Išganytojui tinkamą buveinę, prieš priimdami švč. Sakramentą.

Paskatinimas. Ačiū Tau, Viešpatie, už daugybę malonių, kurias man Atgailos sakramente teiki. Aukoju Tau, kaip menkutę dovaną, visas dorybes, į kurias per tą sakramentą mane vedi. Meldžiu malonės, kad visuomet vertai bei naudingai jį priimčiau.

Dievo meilės malda

"Visai nuplauk mane nuo mano kaltės ir apvalyk mane nuo mano nuodėmės" (Ps. 50, 4). Tada aš vėl rasiu malonę Tavo akyse, ir Tu maloniai priimsi mano aukas.

Šeštadienis po 3 sekmadienio po Sekminių

NEVERTA IŠPAŽINTIS

Nesinorėtų tikėti, kad nedori žmonės galėtų piktnaudoti tą Dievo gailestingumo sakramentą, šv. išpažintį. O visgi tai atsitinka, kai kas nevertai jį priima. Kad apsisaugotume nuo tokio piktnaudojimo, pamąstykime apie tai, kokia yra nuodėmė nevertai atlikti išpažintį ir kokia tai siaubinga nelaimė.

1 PUNKTAS. NEVERTOS IŠPAŽINTIES NUODĖMĖ

Svarstymas. Atgailos sakramentas priimamas nevertai, jei žmogus labai nevertai atliko sąžinės sąskaitą ir dėl to užmiršo sunkių nuodėmių; jei jis iš klaidingos gėdos nutyli kai kurias sunkias nuodėmes ar jas svarbiu atžvilgiu kitaip atvaizduoja, negu jas padarė; jei neturi gailesčio ir tvirto pasiryžimo pasitaisyti ar priimti nuodėmklausio uždedamos protingos atgailos.

Šitaip priimti Atgailos sakramentą reiškia sunkiai nusidėti, padaryti šventvagystę, labai įžeisti gerąjį Dievą. Argi Atgailos sakramentas nėra visais atžvilgiais šventas dalykas? Šventas yra jisai savo pradžia, nes pats Viešpats pateikė tą malonės priemonę ir mums įsakė ją vartoti. Šventas yra jisai savo reikšme, nes iš to šaltinio mes turime gerti malonės gyvenimo ir amžinojo išganymo. Šventas yra jisai savo veikimu, nes čia veikia šv. Dvasia, čia teka Kristaus Kraujas ir numazgoja mus nuo mūsų nuodėmių. Tai didelis Dievo įžeidimas tokį šventą dalyką piktnaudojant išniekinti. Be to, nevertas to sakramento pri-

ėmimas yra baisus nedėkingumas Dievui, nes, kai Jis iš savo begalinio gerumo bei gailestingumo siūlo žmogui malonę bei atleidimą, žmogus piktai panaudoja kaip tik tą savo išganymo priemonę Dievui iš naujo įžeisti. Juk tai atviras išjuokimas visažinančio ir gailestingiausiojo Dievo! Argi toks nusikaltėlis neužsitrauks Dievo rūstybės ir bausmės? Tad kas galėtų išdrįsti prisiimti nevertos išpažinties atsakomybę?

Pritaikymas. Nuo senovės patirta, jog žmogus per daug apsipranta su tuo, ką dažnai daro, nors tai būtų ir labai šventas dalykas, ir lengvai pamiršta tinkamą pagarbą. To privalai visomis jėgomis vengti, eidamas prie Atgailos sakramento. Gera priemonė išpažinčiai atlikti yra nesigailėjimas laiko jai prisiruošti, o po išpažinties ne tuoj pat skubėti prie kasdienių užsiėmimų ar dar blogiau — prie pasaulietiškų pramogų. Tuo būdu išsisaugosime ir neprarasime pagarbos šventajam sakramentui.

Bus gera, jei nepamiršime kaip žmogus prieina prie nevertų išpažinčių. Ogi per klaidingą gėdą, susilpnėjusią valią, nesutramdytas aistras, ypač per begėdiškas nuodėmes prieš skaistybę. Gal raminies ta mintim: juk atlikau išpažintį! Betgi pats gerai supranti, kad tau stinga rimto noro pasitaisyti; arba norėtumei paslėpti nuo kitų žmonių savo gėdingus darbus, ir todėl užveri širdy savo nuodėmių paslaptį. Taip krauni šventvagystę ant šventvagystės, iš pradžių bijodamas ir drebėdamas, paskui nebesvyruodamas ir akiplėšiškai. O, vargas tau, kad taip žemai nupuolei ir taip giliai užsimiršai! Šv. Petro priekaištas Ananijui galioja ir tau: "Kam šėtonas sugundė tavo širdį, kad meluotumei šventajai Dvasiai? . . . Kam nutarei tokį darbą savo širdy? Ne žmonėms tu pamelavai, bet Dievui!" (Apd. 5, 3-4). Belieka tau viena galimybė išsigelbėti: nuoširdi išpažintis ir rimtas atsivertimas. Tad neatidėliodamas griebkis tų priemonių!

2 PUNKTAS. NEVERTOS IŠPAŽINTIES PRAŽŪTINGUMAS

Svarstymas. Geros išpažinties palaimingumas neatgailojančiam nusidėjėliui virsta baisiu prakeikimu. Užuot atsikėlęs ir

atsitraukęs nuo klausyklos išteisintas, nelaimingas nusidėjėlis apsunkino savo sielą nauja nuodėme; ir štai ruošiasi padaryti dar vieną niekšybę — šventvagiškai priimti šv. komuniją ar aukoti šv. mišias! Kai šv. Paulius apie nevertą komuniją sako: "Kas valgo ir geria nevertai, tas valgo ir geria sau teismą, neatskirdamas Viešpaties kūno" (1 Kor. 11, 29), tai tinka ir nevertai išpažinčiai. Juk žmogus per nuoširdžią išpažintį turi prisiruošti šv. komunijai, o jis daro priešingai — susibiaurina naujomis nuodėmėmis. Jis neatskiria Dievo atstovo nuo paprasto žmogaus, neatskiria sakramento nuo kasdienio veiksmo, ir taip užsipelno Dievo teismą.

Nedoros išpažinties prakeikimas veikia ir į ateitį. Šėtonas, kurio vergu žmogus pats save padarė, stengiasi jokiu būdu neprileisti jo pasitaisyti: užčiaupia jam burną, kad jis neišpažintų savo nuodėmių; įtikinėja, jog esą nebeįmanoma iš jų atsikelti. Dievas su savo malone atsitraukė nuo sielos, ir ji dabar gyvena lyg akla, nebenorėdama gero. Ji būtų reikalinga nepaprastų malonių, o neužsipelno net paprastųjų, nes ji šias vis piktnaudoja. Koks galas laukia to nelaimingojo?

Pritaikymas. Nesipriešinkime Dievo malonei! Visuomet atminkime, koks šventas yra Atgailos sakramentas, kad kartais neapsisunkintume šventvagystės prakeiksmu. Dievo akivaizdoje tirkime save, kokios naudos gaudavome lig šiol iš išpažinčių ir ar kuo nenusikaltome svarbiesiems šv. išpažinties reikalavimams.

Paskatinimas. Deja, turiu prisipažinti, Viešpatie, jog, naudodamasis ta didžiąja malonių priemone, Atgailos sakramentu, buvau kartais apsileidęs. Ačiū už begalinę Tavo kantrybę, ir meldžiu, apsaugok mane nuo nuodėmės ir nuo blogos išpažinties!

Dievo meilės malda

"Išlaisvink mane nuo kraujo bausmės, Dieve, mano gelbėtojau, Dieve!" (Ps. 50, 16). Apsaugok nuo šventvagystės! "Viešpatie, praverk mano lūpas, ir mano burna skelbs tavo šlovę" (Ps. 50, 17).

GAUSINGA ŽŪKLĖ

Šios dienos evangelijoje pasakojama apie gausią žūklę Genezareto ežere. Tuo mielu stebuklu Jėzus pirmiausia norėjo patraukti pirmuosius mokinius į apaštalų eiles. Be to, Jis norėjo suteikti svarbių nurodymų visiems vėlesniesiems darbininkams Viešpaties vynuogyne. Tad pamąstykime savo pasimokymui bei susistiprinimui apie Jėzaus įsakymą žvejoti ir apie gerą sėkmę.

1 PUNKTAS. VIEŠPATIES ĮSAKYMAS

Svarstymas. Tai įvyko viešojo Jėzaus veikimo pradžioj. Dar maža tebuvo žmonių, kurie Jame regėjo Mesiją. Jo pirmieji ir labiausiai Juo tikintieji šalininkai buvo paprasti žvejai nuo Genezareto ežero, ypač Simonas su savo broliu Andriejum ir du Zebedėjaus sūnūs Jokūbas ir Jonas. Tie keturi paprasti vyrai, neturtingi žvejai, uoliai ieškojo progų klausytis Jėzaus, skelbiančio Dievo karalystę. Bet Jėzus norėjo juos visai prie savęs pririšti: jie turėjo mesti savo darbą bei šeimas ir paskui Jį sekti, visus Jo pamokymus girdėti, visus darbus matyti, visus stebuklus bei dorybių pavyzdžius stebėti. Jis juos skyrė pirmaisiais savo apaštalais. Kad paskatintų prisiimti sunkų, pilną išsižadėjimų pašaukimą, padarė Viešpats tą gausios žūklės stebuklą.

Klausykim, kaip evangelijos pasakoja apie tų žvejų pašaukimą į Viešpaties apaštalus.

Išganytojas iš Petro bei Andriejaus valties sakė pamokslą gausiai miniai, kuri stovėjo krante. Pabaigęs, prašė Simoną nuplaukti toliau nuo kranto. Ten Jis tarė jam ir broliui: "Irkis į gilumą ir išmeskite savo tinklus valksmui". Atsakydamas Simonas Jam tarė: "Mokytojau, mes, per visą naktį vargę, nieko nesugavome, bet dėl tavo žodžio aš įleisiu tinklą". Kai jie tai padarė, sugavo tiek daug žuvų, jog net tinklas ėmė trūkti. Tada jie davė ženklą draugams, Jokūbui ir Jonui, buvusiems kitam laive, kad atplauktų padėti. Šie atvyko, ir jie pripildė

abu laivelius taip, jog šiedu kuo nenuskendo. Tai pamatęs, Simonas Petras puolė po Jėzaus kojų ir tarė: "Eik sau nuo manęs, Viešpatie, nes aš žmogus nuodėmingas". O Jėzus jam atsakė: "Nebijok, nuo šio laiko tu jau žmones žvejosi". Ir jie priplaukę ištraukė laivus ir, palikę viską, nuėjo paskui Jį (Luk. 5, 4-11).

Pritaikymas. Stebimės tų keturių paprastų žvejų didvyriškumu. Jie yra pavyzdys, kaip reikia atsiliepti į Dievo malonės šauksmą glaudžiai sekti Kristų. Kaip greitai ir mielai meta jie visa, ką myli ir turi, kad eitų paskui beturtį Išganytoją ir dalyvautų netikrame Jo likime. Kaip pirmieji apaštalai, taip turėtų ir visi, kuriuos Viešpats šaukia į savo vynuogyną, džiugiai ir klusniai eiti pas Jį ir Juo sekti. Juk pašaukimas į kunigus ar vienuolius yra didelė laimė, verta visokių aukų. Nedrįskime kliudyti Dievo malonės kelių, be rimto pagrindo neatstumkime nuo kunigų seminarijos ar vienuolijos vartų tų, kurie į mus kreipiasi patarimo ar pagalbos tuo reikalu.

2 PUNKTAS. ŽŪKLĖS PASISEKIMAS

Svarstymas. Žūklė Genezareto ežere yra gražus dvasinės žūklės Kristaus Bažnyčioj vaizdas. Kaip ten plyšo tinklai ir laivai grimzdo gilyn po žuvų našta, taip ir pasaulis aidės po trejų metų nuo apaštalų žodžių bei darbų. Kaip ten paklusnumas bei nusižeminimas gausiai palaimino darbą, taip ir po pirmosios Sekminių šventės apaštalai bei jų padėjėjai, šv. Dvasios gelbimi, ištisus kraštus bei tautas laimės krikščioniškajam tikėjimui, nes, kur Viešpats liepia mesti tinklą, ten bus gausus valksmas. Kur Dievo pasiuntiniai pasirodo Kristaus vardu ir siuntimu, darbas bus palaimintas.

Pritaikymas. Turime padaryti, ką įstengiame, bet pasisekimą palikti Dievo valiai. Tokį pamokymą pasisemkime iš šios dienos mąstymo. Be klusnumo, uolumo, pasiaukojimo, maldingumo netinkame kunigo ar vienuolio pašaukimui. Bet, jei ištikimai einame savo pareigas, jei turime būtinas luomui dorybes, tai mūsų darbas bus naudingas ir gyvenimas bus vykęs. Ypač svarbu apaštaliniame darbe turėti Kristaus pasiuntinystę bei

palaiminimą. Savo paties sumanytas ir savo jėgomis daromas darbas šioj srity neturės kloties. Galėtume per visą gyvenimo naktį triūsti, o nieko nepasiektume. Dievo palaiminimas yra viskas! Privalome, Kristui apšviečiant, pašvenčiant ir stiprinant, leisti tinklą; tada darbas bus palaimingas. Tačiau nenusiminkime, jei darbo laimikių neregime ar susilaukiame tik menkų vaisių. Ypač pamokslininkai neturi nusiminti, jei tikintieji neuoliai renkasi į pamokslus, ir jei nėra aiškiai matyti darbo vaisių. Melskimės, mokykimės, darbuokimės pagal savo pajėgumą, o pasisekimą paveskime Viešpačiui. Klierikai ir broliai turi remti kunigus savo maldomis ir gerais darbais. Jie turi uoliai melstis už žmones, už krikščioniškojo tikėjimo išlaikymą ir už netikinčiųjų bei klaidatikių atsivertimą.

Paskatinimas. Stebiuos, Jėzau, išmintim, gerumu ir galybe, kuriuos pareiškei per gausingąjį valksmą. Pasižadu laikytis pamokų, kurias ten ir man suteikei. Tik stiprink mane savo malone. Padaryk mane paklusnų, nusižeminusį ir tvirtą, kaip savo apaštalus. Leisk man gera daryti sielų išganymui.

Dievo meilės malda

Naudokis manim, Viešpatie, pagal savo valią apaštalavimo darbams, tik duok reikalingų jėgų ir malonės. Ir many teįvyksta Tavo žodis, kurį tarei savo mokiniui Ananijui damaskiečiui apie šv. Paulių: "Jis yra man rinktinis indas, kad neštų mano vardą pagonių, karalių ir Izraelio vaikų akivaizdon. Nes aš jam parodysiu, kaip daug jam reikia kentėti dėl mano vardo" (Apd. 9, 15-16).

Pirmadienis po 4 sekmadienio po Sekminių

KUNIGO TARNYBA KLAUSYKLOJE

Klausykla po altoriaus yra švenčiausioji vieta bažnyčioje. Klausykloj kunigas veikia, kaip Dievo vietininkas. Ten įvyksta didžioji Dievo pasigailėjimo paslaptis, nusidėjėlio susitaikymas

su įžeistuoju Viešpačiu. Ten išsipildo Kristaus žodis, tartas apaštalui: "Nuo šio laiko tu jau žmones žvejosi" (Luk. 5, 10). Dabar mąstykime apie trejopą kunigo tarnybą klausykloj.

1 PUNKTAS. NUODĖMKLAUSIS KAIP TEISĖJAS

Svarstymas. Kristus yra žmonių teisėjas. Matome Jį tą uždavinį dažnai atliekant, čia griežtai, čia švelniai, atsižvelgiant į aplinkybes. Pavyzdžiui svetimoterės atveju, Jis sako išsigandusiai moteriškei: "Kur tie, kurie tave kaltino? Niekas tavęs nepasmerkė? Ji atsakė: Niekas, Viešpatie. Tuomet Jėzus jai tarė: Nė aš tavęs nepasmerkiu; eik ir daugiau nebenusidėk" (Jon. 8, 10-11). Klausykloj kunigas eina tą pačią teisėjo tarnybą. Jam duota valdžia surišti ir išrišti, nuodėmes sulaikyti ir atleisti.

Kaip teisėjas, kunigas pirmiausia turi apie išpažintąsias nuodėmes sudaryti ištarmę, ar jos sunkios, ar lengvos. Toliau, jis turi susidaryti nuomonę, ar nuodėmių aplinkybės kartais jų pačių nepasunkina. Turi nustatyti, kurios rūšies yra nuodėmė ir ar jau yra susidaręs įprotis, ar tik iš silpnybės padaryta nuodėmė. Reikia įvertinti atgailautojo dvasios padėtį ir t.t. Kad būtų įmanoma visa tai tinkamai nustatyti, nuodėmklausiui reikia turėti užtenkamai teologinių žinių, ypač iš moralinės srities; taip pat išminties, žmonių pažinimo ir prityrimo. Popiežius Gregorijus sako: "Sielų vedimas yra menų menas". Ir šv. Pranciškus Salezietis rašo: "Nuodėmklausio tarnyba yra svarbiausioji, o tuo pačiu — sunkiausioji"

Pritaikymas. Reikia daug pasimokyti, kol pasiruoši klausyti išpažinčių. Ir kai jau turi įgaliojimą jų klausyti, reikia dar vis mokytis ir mokytis, kad įsigytųjų žinių nepamirštume ir jas vis papildytume. To tikslo siekia ir visi bažnytiniai potvarkiai, kaip kunigų konferencijos, egzaminai ir kt.

Kad gerai suprastume penitentų dvasinę padėtį, dažnai turime gerai juos paklausinėti. Gali tai kartais būti nemalonu jiems ar net ir pačiam kunigui, bet to reikia.

Visada sąžiningai atlikime savo, kaip nuodėmklausių, pareigas ir būkime bešališki, nerūstūs, maloningi ir teisingi. Šv. Bo-

naventūra sako: "Per didelis atlaidumas duoda nusidėjėliui drąsos bristi į nuodėmes, o per didelis griežtumas stumia į neviltį".

2 PUNKTAS. NUODĖMKLAUSIS KAIP MOKYTOJAS

Svarstymas. Kiekvienas nuodėmklausis yra drauge ir mokytojas. Kaip mokyti, rodo jam paties Jėzaus pavyzdys. Imkime pavyzdį — Jo pasikalbėjimą su samariete prie Jokūbo šulinio. Stebėkimės Jėzaus nuolaidumu, kad Jis teikiasi kalbėtis su nusidėjėle, o dar samariete; kad Jis pamiršta savo nuovargį, sutikęs avelę, kuri yra taip reikalinga ganytojo pagalbos. Stebėkimės, kaip atsargiai bei švelniai Jis padeda jai padaryti sąžinės sąskaitą, kaip rimtai ją pamoko, jog jos elgesys yra neleistinas, kaip jai išaiškina, kas yra tikroji Dievo karalystė, kokia laiminga yra gryna siela ir t.t. Taip ir nuodėmklausis privalo elgtis su savo penitentais.

Jis turi nesuprantančius pamokyti, kas yra būtina, kad išpažintis būtų gera, ir išaiškinti visa, ko reikalauja tiksli sielovada. Jis negali virsti kokia ten išrišimą duodamąja mašina, o turi būti tikras mokytojas, patarėjas ir vadas tiems, kurie jam savo vargus išpažįsta. Tenka rimtai žiūrėti ir į tai, ką penitentams po išpažinties sakome. Tad netinka kiekvienam amžinai vis tą patį gramofoniškai kartoti, o reikia prisitaikyti prie asmens bei reikalo. Todėl ir penitentai privalo būti su kunigu atviri, pasitikį ir paklusnūs. O nuodėmklausis turi juos krikščioniškai mylėti. Tad juo vargingesnė siela ateina, juo labiau tenka padėti jai su meile bei gerumu. Šv. Hugas Viktorietis gražiai sako kunigui: "Nesate pastatyti nepermaldomais nusikaltimų teisėjais, kurie tik griežtai baudžia, bet ir tokiais, kurie sutaikina su Dievu ir veda prie pasitaisymo bei atitaisymo, kas reikalinga".

Pritaikymas. Pamokyti ir duotis pamokomam, vesti ir duotis vedamam — tai yra svarbiausias tvarkingos sielovados reikalavimas. Nuodėmklausis, iš savo pusės, nemėgsta ypačiai tam tikrų penitentų klasių, pvz., maldingųjų sielų. Mūsų laikais vyrų išpažintys turi ypačiai gulėti mums ant širdies!

Atskirą sritį išpažinčių praktikoj sudaro kunigų išpažintys. Ir mes kunigai esame reikalingi broliškų patarimų bei tam tikro vadovavimo. Net didieji šventieji kunigai pasiduodavo dvasiniam vadovavimui kaip, sakysim, šv. Leonardas Portietis. Juoba mes privalome pasiduoti kuriam nors dvasiniam vadovui, nes juk esame taip dar toli nuo tikro šventumo.

3 PUNKTAS. NUODĖMKLAUSIS KAIP GYDYTOJAS

Svarstymas. Išpažintis turi gydyti sielos ligas. Tad nuodėmklausis yra ypačiai sielų gydytojas. Ir šiuo atžvilgiu Išganytojas yra mums gražiausias pavyzdys. Jis atsiųstas pasaulin, kad pagydytų tuos, "kurių širdis sutrinta", kaip išsireiškia pranašas (Iz. 61, 1). Ir pats Kristus vadina save gydytoju. Kaip dažnai Jis pagydydavo ligonims kūną, tuo pačiu pagydydamas ir sielą.

Ir nuodėmklausis yra pašauktas gydyti žaizdų, kurias padaro nuodėmė. Jis turi pašalinti nuodėmes ir drauge žalingas jų pasėkas. Kad ligonis pasveiktų, gydytojas turi nustatyti tikslią diagnozę, būtent, pažinti visas ligos priežastis. Jis privalo pašalinti ne tik ligos apraiškas, bet ir pačią ligą jos šaknyse pagydyti. Todėl norint, kad penitentas tikrai pasitaisytų, reikia pažinti svarbiausiąją aistrą ir su ja susijusią nuodėmę. Toliau, nuodėmklausis turi nurodyti penitentui vaistus jo įvairioms nuodėmėms. Pagydymą atliks pats sakramentas per sakramentines malones, kurios suteikiamos išpažintį atliekančiajam.

Pritaikymas. "Sveikieji neprivalo gydytojo, bet tie, kurie serga", — sako Kristus (Luk. 5, 31). Kokia didelė meilė kūnu ir siela sergantiesiems aidi tuose Išganytojo žodžiuose! Tad duokimės ir mes pagydomi iš mūsų dvasinių ligų! Netrukdykime kunigo gydytojo rimtai imtis mūsų sielą gydyti!

Paskatinimas. O Jėzau, kuris savo kunigus skyrei mūsų sielų mokytojais, teisėjais ir gydytojais, apšviesk, vesk ir stiprink juos, kad jie savo atsakingąją tarnybą atliktų naudingai ir mano atžvilgiu. Ir man suteik malonę, būti paklusniu ir nusižeminusiu vaiku tų, kuriuos esi skyręs man vadovais, kad vis labiau save pašvęsčiau, priimdamas Tavo sakramentus.

Dievo meilės malda

Kristaus siela, pašvęsk mane! Kristaus kūne, išgelbėk ir išgydyk mane! Noriu būti pašvenčiamas.

Antradienis po 4 sekmadienio po Sekminių

APIE DIEVO ŽODĮ

Įsivaizduok, kaip minia grūdasi prie Jėzaus, trokšdama iš Jo lūpų išgirsti Dievo žodį. Mokykimės iš tos pamaldžios minios, kodėl ir kaip privalome klausyti Dievo žodžio.

1 PUNKTAS. KODĖL TURIME KLAUSYTI DIEVO ŽODŽIO

Svarstymas. Ne tik smalsumas vedė žmones pas Jėzų, ne tik tuščias noras pamatyti stebuklų, bet ir išganymo troškimas. Juk Jėzus tikrai skelbė Dievo žodį, ligi tol negirdėtą. Ligi tol dar niekas nebuvo taip kalbėjęs, tokių didelių paslapčių atskleidęs. Tai buvo tikrai negirdėta ir džiugi naujiena. Tad nenuostabu, jog žmonės grūdosi prie Jėzaus, prie to didžio pranašo bei mesijo.

Ir mes privalome klausytis Dievo žodžio. Dievo žodis yra tai, ką girdime pamoksle, nes juk tada patiriame, ką Viešpats yra žmonėms apreiškęs nuo pat pradžios, kol savo apreiškimą išbaigė per Kristų ir apaštalus; patiriame apie gilias dangaus paslaptis, kurias turime tikėti, ir apie Jo valią, kurią turime vykdyti. Jei Dievas mums kalba, tai būtų baustina nepagarba, jei Jo neklausytume! Ir kaip galėtume sužinoti anas paslaptis, kaip galėtume suprasti, ko Dievas nori, kad darytume, jei Jo žodžių neklausytume? Todėl šv. Paulius sako: "Tikėjimas iš skelbimo, o skelbimas įvyksta Kristaus žodžiu" (Rom. 10, 17). Ir susipažinus su tikėjimo tiesomis, dar turime klausytis Dievo žodžio, kad savo žinias pagilintume ir pamirštuosius dalykus prisimintume. Kristaus pavedama, Bažnyčia įsako vyskupams

ir kunigams skelbti Dievo žodį, tad tikintieji turi pareigą jo klausytis.

Pritaikymas. Pamokslus turime visuomet gerbti, kaip Dievo žodį, ir atitinkamai elgtis. Ne tik tikintieji, bet ir patys pamokslininkai! Žmonės pamoksluose dažnai labiau ieško pataikaujančio žmogaus žodžio, kaip Dievo žodžio. Dažnai į pamokslininką žiūrima kaip į tam tikrą asmenį, kaip į žmogų, o ne kaip į Dievo siųstąjį mokytoją. Todėl pamokslai ir neša maža vaisių arba ir visai jų neneša.

Net vienuoliams ir kunigams, kurie yra apsipažinę su tikėjimo bei dorovės tiesomis, kartais išganinga ir būtina klausytis pamokslo. Ypač kunigai, kurie kitiems pamokslus sakome, neturime manyti esą atleisti nuo pareigos klausytis Dievo žodžio. Galime iš to daug laimėti, nes per pamokslą galime kai ką prisiminti, ką buvome pamiršę ar apleidę; galime išgirsti naujų minčių, kurias paskui galėsime pasakyti kitiems, galime pasimokyti, kaip sakyti pamokslą, kaip vaizduoti dalykus ir t.t. Beje, mes, kunigai, turime teikti žmonėms gerą pavyzdį, jog reikia klausyti pamokslų, — tad, kada tik galime, patys jų klausykime.

2 PUNKTAS. KAIP REIKIA KLAUSYTI DIEVO ŽODŽIO

Svarstymas. Evangelistas Lukas rašo: "Išaušus jis išėjo ir ėjo į tuščią vietą. Bet minios ieškojo jo ir atėjo pas jį; jos laikė jį, kad jis nuo jų nepasišalintų" (Luk. 4, 42). Jėzus sakė jiems pamokslą ir jie ėjo paskui, grūdosi prie Jo ir uoliai klausėsi. Taip privalo elgtis Dievo žodžio klausytojai, sako šv. Bonaventūra.

Gerieji klausytojai pamoksluose ieško gyvenimo išminties, anot šv. Rašto: "Ją aš mylėjau ir pasirinkau nuo pat savo jaunystės ir stengiaus paimti ją sau kaip sužadėtinę, ir pasidariau jos gražumo mylėtojas" (Išm. 8, 2).

Anie Jėzaus klausytojai eina pas jį, kad jį geriau pažintų ir pamiltų, ir su juo susijungtų: "Mano siela trokšta Dievo, gyvojo Dievo" (Ps. 41, 3). Jie laiko jį suėmę, kaip Giesmių Giesmėj Sužieduotinė sako apie savo sužieduotinį: "Aš pagavau jį

ir nepaleisiu" (3, 4). Jie veržiasi pas Jėzų stipriai, su meile, pamaldžiai, karštai. Jie seka Jėzumi ir gyvenime, bandydami pasidaryti į jį panašūs gerais darbais bei dorybėmis, nes juk pamokslai turi tikslą, kad klausytojai vykdytų išgirstuosius dalykus ir pataisytų savo gyvenimą. Kristaus klausytojai seka juo, kantriai bei mielai priimdami kryžius ir kančias, anot šv. Petro: "Nes tam jūs ir esate pašaukti; juk ir Kristus kentėjo už mus, palikdamas jums pavyzdį, kad sekiotumėte jo pėdomis" (1 Petro, 2, 21).

Pritaikymas. Jei taip klausomės Dievo žodžio, jis atneš mums gausių vaisių, nes jis turi nepaprastą galią. Aiškindamas evangeliją apie gausią žūklę, šv. Bonaventūra sako: "Žvejai yra pamokslininkai. Bet ir velnias turi savo žvejų, o tie yra blogi žmonės, suvedžiotojai, klaidingi mokytojai, ir dabar jų esama tiek daug, jog jie pralenkia gerųjų skaičių, ir šie vargiai beranda sau vietos". Tad argi nenorėtume būti gerais pamokslininkais, kuriems Dievo žodį skelbti yra labai rimtas uždavinys? O kodėl esama ir blogų pamokslininkų? Žinoma, gamtos dovanos yra nevienodai padalytos; bet tenka manyti, jog kiekvienas, kuris turi pašaukimą į kunigus, yra gavęs ir tai, kas yra neišvengiamai reikalinga pamokslininkui. Tad kodėl sutinkama ir blogų pamokslininkų? Todėl, kad kai kurie neužtenkamai stengiasi pramokti iškalbos meno; arba nepakankamai rengiasi pamokslams; arba kai kurių gyvenimas neatitinka jų žodžių; kai kuriems trūksta gyvo tikėjimo, vidinio įsitikinimo, pamaldumo. Dažnai mes padedame daug triūso bei pastangų visai nesvarbiems reikalams; kodėl gi tad negalėtume daug daugiau rūpintis pamokslais, kurie yra toks svarbus ir šventas dalykas? Šv. Bonaventūra dar sako: "Pamokslininko tinklai sudaromi iš šv. Rašto žodžių". Kaip būtų gera, jei mes kunigai, sekdami karštais Leono XIII paraginimais, daugiau ir geriau naudotume pamoksluose šv. Raštą!

Pritaikymas ir paskatinimas. Paegzaminuokime save pačius iš svarstytųjų punktų. Gailėkimės už padarytąsias klaidas. Pasiryžkime geriau ruoštis savo pamokslams. Sakykime ačiū už kiekvieną Dievo žodį. Atsilyginkime už malonę, kad esame pa-

šaukti Dievo žodžio skelbėjais, savo ištikimumu Jo tarnyboj. Aukokime Dievui tą laiką, kurį panaudojame pamokslų ruošai ar jų klausymui: tas laikas yra gerai panaudotas. Dažnai melskimės už pamokslininkus bei pamokslų klausytojus.

Dievo meilės malda

Viešpatie, suteik man švelnios išmintingos kalbos dovaną! Dovanok malonę pasilikti nusižeminusiam! Per savo šv. Dvasią įdėk man į lūpas paguodžiamų, paraginamų, sutvirtinamų žodžių, kad geruosius paskatinčiau dar augščiau kilti, o blogais keliais einančius savo žodžiu ir pavyzdžiu įvesčiau atgal į tikrąjį kelią! Žodžiai, kuriuos savo tarnui duodi, tebūna lyg aštrūs kalavijai, lyg degančios strėlės, kurios įsminga į klausytojų širdis ir juos verčia Tavęs bijoti ir Tave mylėti. Amen (Šv. Anzelmas).

Trečiadienis po 4 sekmadienio po Sekminių

APIE DIEVO ŽODŽIO GALYBĘ

Šią valandą mąstysime apie Dievo žodžio galią, o paskiau apie kliūtis, kurias patys užstatome palaimingam jo veikimui, kad ateity savo.širdy sudarytume Dievo žodžiui gerą dirvą.

1 PUNKTAS. APIE DIEVO ŽODŽIO GALYBĘ

Svarstymas. Apaštalas Paulius savo laišką žydams pradeda šitaip: "Dievas, daug kartų ir tūleriopu būdu kalbėjęs kitados tėvams per pranašus, paskiausiai, šiomis dienomis, kalbėjo mums per Sūnų" (Žyd. 1, 1-2). Dievas pasireiškė žmonėms ir į juos prabilo, ir būtent, ne vieną kartą, o daug sykių; be to, ne tik per įkvėptų šventų vyrų lūpas, bet ir per savo įsikūnijusį viengimį Sūnų. Čia ir glūdi pati svarbioji Dievo žodžio galybė bei visas jo orumas. Juo yra vertingesnis žodis, juo įžymesnis

yra kalbančiojo asmuo. O juk Dievas yra augščiausioji Būtybė, nuo kurio visa pareina. Tad ir Jo žodis turi augščiausią ir saistančią reikšmę. Todėl šv. Gregorijus Didysis įspėja Dievo žodžio skelbėjus: "Ruošdamiesi pamokslui, kunigai turi stengtis svarbiausius savo įrodymus imti iš šv. Rašto, kad jų žodžiai remtųsi Dievo orumu, ir visas jų kalbos pastatas būtų juo pagrįstas".

Bet Dievo žodis dar turi tam tikrą vidinę jėgą — jis yra nuolat gyvas žodis. Žodis, ką tik išeinąs iš kalbančiojo burnos, gyvente gyvena; o jei lieka užrašytas, jau nebėra gyvas ir nebeturi gyvo žodžio jėgos. Taip yra žmonių srity. Bet ne taip Dievo srity, nemirtingojo, amžinojo. Jo žodis ir toliau gyvena: Dievas jį vis iš naujo pakartoja, prakalba juo į sielas, sujungdamas jį su savo malone. Todėl šv. Paulius rašo: "Dievo žodis yra gyvas, sėkmingas ir aštresnis už visokį dviašmenį kalaviją, siekiąs iki atskyrimui sielos ir dvasios, taip pat sunėrimų ir smegenų, ir yra širdies minčių ir sumanymų teisėjas" (Žyd. 4, 12). Tai reiškia: Dievo žodis yra gyvas, gyva ir gyvybę nešanti jėga, kuo ir skiriasi nuo grynai žmogiško žodžio, nuo gryno žmonių mokslo, nes šie neįstengia suteikti tikro gyvenimo, tikros gyvybės. Tai gali padaryti tik Kristus, Dievo Žodis, amžinojo gyvenimo teikėjas bei tarpininkas. Dievo žodis yra veiklus ir aštrus, kaip kalavijas, tai reiškia, veikia žmogaus širdy: stiprina tikėjimą, pakeičia nusistatymus, ragina tapti šventu. Netikinčiuosius ir niekinančiuosius Dievo žodį jis ištinka bausmių kalaviju: ne tik grasina, bet ir pabaudžia amžinąja mirtim. Jis žino ne tik visiems aiškius nusikaltimus, bet ir slapčiausias nuodėmes. Dievo žodis yra žmogaus minčių bei nusiteikimų teisėjas, peršviečiąs žmogaus pačias gelmes ir parodąs jam, kas gera ir kas bloga, kas darytina ir kas nedarytina.

Pritaikymas. Tad mes, pamokslininkai, įvertinkime Dievo žodžio jėgą ir atsidėję semkimės iš šv. Rašto. Įvairiais būdais kalba Dievas į mus: per pamokslus, per šventas knygas ir pamaldžius raštus, per mūsų viršininkų pamokymus, per geras mintis, maldingus jausmus, sveikus sąžinės priekaištus, per suteikiamas maldoj šviesas, per gerus pavyzdžius ir t.t. O, kad

mes visuomet paklausytume Dievo šaukimo! Kasdien skaitome brevijoriuje Dievo žodžius, dažnai girdime juos pamoksluose, net patys juos skelbiame, o kur vaisiai? Izaijas sako: "Kaip lietus ir sniegas nusileidžia iš dangaus ir ten daugiau nebegrįžta, bet girdo žemę, vilgo ją ir daro ją derlingą, duoda sėklos sėjančiam ir duonos valgančiam, taip bus mano žodis, kurs išeina iš mano burnos; jis negrįš į mane tuščias, bet padarys, ko tik aš norėjau, ir bus sėkmingas tuose dalykuose, kuriems aš jį siunčiau" (Iz. 10-11). Kad tai tiktų ir mūsų atvejui! Jei taip nėra, ieškokime priežasčių, kodėl.

2 PUNKTAS. KLIŪTYS DIEVO ŽODŽIUI

Svarstymas. Kurios yra kliūtys Dievo žodžiui, nurodė pats Išganytojas savo palyginime, kur sėkla kritusi čia ištryptame kely, čia ant kietos uolos, čia vėl tarp erškėčių. Ištryptas kelias reiškia sielas, kurių mintys išsibarsčiusios pasaulio sūkury, ir Dievo žodis negali įleisti šaknų, išaugti ir atnešti vaisių. Taip dažniausiai yra mūsų laikais: žmonės šiandien neramūs, kažkur vis skuba, blaškosi. Visas tvanas laikraščių bei knygų užplūdo pasaulį; skaitoma ir skaitoma, triūsiama ir darbuojamasi, beveik nebeturima laiko pavalgyti ir pamiegoti. Argi tad nuostabu, kad ir Dievo žodžiui neberandama laiko? Nesigilinama į Dievo žodį — tad ir Dievo žodžiui neduodama įsiveržti į sielą. Kaip mokslas, taip ir dorovė šliaužia paviršėliais. Tik skubiau! Skubiai laiko kunigas šv. mišias, dar skubiau skaito brevijorių, ką bekalbėti apie rožančių ar kryžiaus kelius! O mąstymo arba visai nebėra, arba jis trunka porą minučių! Kaip gali Dievo žodis tarpti, turint tiek išsiblaškymų, gyvenant taip paviršutiniškai?

Nederlinga uolos dirva yra širdies kietumas ir dvasinis tingumas. Gerai suprantama, jog turėtų būti taip ir taip; bet pasitaisyti — tai šiek tiek atseina darbo, pasiaukojimo, savęs išsižadėjimo; o šito norima išvengti. Pavyzdžiui, gerai numanoma, jog pasielgta su broliu neteisingai, ir to gailimasi; tačiau neteisybę atitaisyti, prisipažinti, atsiprašyti nenorima: per didelė yra puikybė, bailumas, silpnumas. Panašiai kituose dalykuose. Dar blogiau, jei širdis net nebeimli Dievo žodžio sėklai,

nes daug kartų nusikalsta malonei, ją piktnaudodama, ir įsigauna įprotį kurioj nors nuodėmėj.

Erškėčiai ir usnys yra mūsų aistros. Tad esti taip, kad mes, apskritai imant, turime gerą valią ir bandome gerai gyventi, bet tuo pačiu metu bandome kompromisus su kuria nors pavojinga aistra ir jai tam tikram laipsny pasiduodame. Čia Dievo žodis negali mumyse padaryti nieko tobulo ir pastovaus.

Paskatinimas. "Didelę malonę esi mums, Viešpatie, suteikęs tuo, kad esi davęs šv. Raštą, kuris yra toks palaimingas bei būtinas, norint Tau tarnauti" (Jonas Avilietis). Ateity stengsiuosi jį priimti didele pagarba ir nuoširdžiu dėkingumu. Išgirstą Tavo žodį noriu saugoti giliai širdy, kaip brangų turtą, ir savo gyvenimą atitinkamai sutvarkyti. Tuo būdu mano širdis nepasidarys įtryptu keliu visokiems išsiblaškymams, nei uolėta dirva, nei priaugusia piktžolių, o gerai įdirbta, našia žeme, kuri savo laiku atneš vaisių amžinajam gyvenimui.

Dievo meilės malda

Viešpatie, Tu sakai: "Kas ieško įstatymo, tas bus jo pripildytas" (Ekli. 32, 19), leisk tiems žodžiams manyje tarpti! Ieškau Tavo tiesos, ieškau Tavo valios, trokštu Tavo žodžio ir Tavo meilės! Jei dažnai ir neklausau Tavo žodžio, dėl to nebausk manęs savo tyla: noriu Tavęs klausyti, noriu Tave mylėti!

Ketvirtadienis po 4 sekmadienio po Sekminių

APIE ŠV. RAŠTĄ

Mūsų šv. Bažnyčiai yra patikėtos brangios knygos, kurias ji saugo kaip akies vyzdį ir iš kurių savo vaikams nuolatos viešai skaito. Tos knygos — tai šv. Raštas. Pamąstykime apie jo kilnumą bei naudingumą.

1 PUNKTAS. ŠV. RAŠTO KILNUMAS

Svarstymas. Šv. Raštas yra, kaip sako katekizmas, rinkinys tų knygų, kurios parašytos šv. Dvasiai įkvėpiant ir Bažnyčios pripažintos kaip Dievo žodis. Tad suprantame, dėl ko Bažnyčia taip brangina Šventraštį. Kitos knygos gali būti labai pagarbos vertos, jei jas yra parašę šventi ir mokyti vyrai. O su Biblija yra kas kita: čia pati šv. Dvasia, taip sakant, vedžiojo rašytojo ranką.

Todėl šventieji tėvai su pagyrimais išaugštino šv. Raštą. Šv. Gregorijus Didysis vadina jį viename savo rašte Teodorui "visagalinčiojo laišku savo tvariniams" ir priduria: "Žinoma, jei Jūs būtumėte kur kitur ir gautumėte laišką iš imperatoriaus, Jūs nesiliautumėte, nerimtumėte, neužmigtumėte, kol sužinotumėte, ką imperatorius jums parašė. Dangaus imperatorius, žmonių ir angelų Viešpats, jums išganyti atsiuntė jums laišką, o jūs nesiskubinate uoliai jų skaityti. Tad pasistenkite, prašau jus, kas dieną mąstykite apie savo Kūrėjo žodžius. Pažinkite Dievo širdį iš Dievo žodžių, kad karščiau trokštumėte amžinybės!".

Antroji priežastis, dėl ko Bažnyčia taip vertina šv. Raštą, yra šventas ir kilnus turinys. Kaip galėtume tą turinį išreikšti keletu žodžių? Senojo Testamento knygos pasakoja apie pasaulio pradžią, apie žmonijos kilmę, apie nuostabius išrinktosios tautos kelius, apie girtinus ir peiktinus asmenis, didžius ir mažus; ten yra pranašų žodžių, naudingų pamokymų, liepsnojančių širdies pakilimų, Dievo įsakymų žmonėms. Naujajame Testamente randame džiaugsmingąją žinią apie Dievo Sūnaus žmogum tapimą, žmonijos atpirkimą, paaiškinimų apie kilniąsias tikėjimo tiesas, apie krikščionio kataliko pareigas; randame trumpą Bažnyčios pradžios istoriją, gilius apaštalų laiškus, šv. Jono paslaptingą Apreiškimų knygą. Šv. Raštas yra neišsemiamas mūsų tikėjimo šaltinis, nors ne vienintelis.

Pritaikymas. Klausykime, kaip mus įspėja šv. Ambrozijus: "Gerk iš dvigubos taurės — Senojo ir Naujojo Testamento — nes iš abiejų geri Kristų. Gerk Kristų, nes Jis yra kekė, iš kurios gaunamas puikus vynas; gerk Kristų, nes Jis yra uola, iš

kurios vanduo teka; gerk Kristų, nes Jis yra gyvenimo šaltinis". Nepažinti šv. Rašto šv. Jeronimui reiškia nepažinti Kristaus.

Seniau šv. Raštas buvo tikrai liaudies knyga; deja, dabar taip nebėra. Net kai kurie dvasininkai, galima pastebėti, per mažai ja besidomi ir ją bevarto. Apdulkėjusi stovi ji knygų lentynoje, o ant skaitomojo staliuko guli pasaulietiškos knygos. Šaltinis palieka nenaudojamas, o ieškoma pelkių! Šv. Augustinas apie save rašo: "Ilgai buvau atsidėjęs tuščiai filosofijai; bet galop ryžausi kreiptis į šv. Raštą ir ištirti jo esmę bei vertę. Ir štai pastebėjau jame, ko neištiria išdidieji, kas neatidengiama nevertiesiems, bet kas yra žema vien įeinant (tai reiškia kalbos paprastumas), o kilnu išeinant (tai yra — kai įsigilinama į jo turinį)". Būtų gera, kad visi, kurie per mažai pažįsta šv. Raštą, pasektų to didžiojo šventojo pavyzdžiu!

2 PUNKTAS. ŠV. RAŠTO NAUDINGUMAS

Svarstymas. Paulius rašo savo mokiniui Timotiejui: "Kiekvienas Dievo įkvėptas Raštas yra naudingas mokyti, sudrausti, pataisyti, auklėti teisybėje, kad Dievo žmogus būtų tobulas, tinkamas kiekvienam geram darbui" (2 Tim. 3, 16-17). Tais žodžiais trumpai pasakyta, koks naudingas yra šv. Raštas atidžiai skaitančiam ir nuoširdžiai besimeldžiančiam. Šv. Raštas yra įstatymų knyga, vadovėlis, paguodos knyga, maldaknygė, pavyzdžių knyga, pamokslų knyga. Ten yra viskas. Šv. Gregorijus Didysis lygina jį su veidrodžiu, kurį prieš mus laiko Dievas, kad jame galėtume pamatyti savo vidų ir sužinotume, ką turime daryti ir ko vengti. Šv. Raštas mums pasakoja nuostabius šventų vyrų darbus, kad mus paragintų jais sekti, ir kad jų kovos bei pergalės pakeltų mūsų drąsą bei tvirtumą pagundose ir kentėjimuose. Štai vėl pasakojama apie tų vyrų nuodėmes ar klaidas, kad išmoktume jų išsisaugoti. Čia vaizduoja mums Jobą, kurio dorybės pagundose dar augščiau kilo, kaip baltos putos jūroms šėlstant. Čia rodo mums Dovydą, kuris puola, smarkiai pagundai apnikus. Pirmojo tvirtumas stiprina mus sunkiausiuose bandymuose, o pastarojo silpnumas moko mus, kad laimės bei malonės dienomis gyventume visuomet nusižeminę ir bijodami, niekuomet savim visiškai nepasitikėtume ir būtume labai

atsargūs savo veikime (Alfonsas Rodriguez). Kiek daug šventųjų iš evangelijos pasisėmė pasiryžimų mesti pasaulį! Kokioms minioms žmonių evangelija sustiprino tikėjimą! Kiek daug didelių pamokslininkų iš jos mokėsi! Kaip dažnai suteikia ji žodžių mūsų maldoms!

Pritaikymas. Jei ramiai pamąstysime, rasime, jog ir patys esame jau patyrę, kad evangelija yra tokia naudinga, kaip čia svarstėme. Privalome už tai Dievui ypatingai dėkoti. O jei šv. Rašto skaitymas mums nepaliko tokio gilaus ir pastovaus įspūdžio, tai buvome patys kalti. Mat, nevalia skaityti šv. Rašto, kaip bet kurios kitos knygos: reikia ją imti į rankas su tam tikra maldinga nuotaika — gryna, Dievą mylinčia, nusižeminusia ir paklusnia širdim. Šiaip šv. Raštas mums neatneš naudos, net tam tikrose aplinkybėse galės ir žalos suteikti. Ką šiuo atžvilgiu sako tavo sąžinė?

Paskatinimas. Dėkokime Dievui už šventąsias knygas. Stebėkimės Dievo didingumu šv. Rašte. Palenkime silpnąją savo dvasią po didžiomis šv. tikėjimo paslaptimis. Prašykime malonės skaityti šv. Raštą su didžia nauda.

Dievo meilės malda

Didysis visagalis Dieve, gerasis Tėve! Tu kalbi į mane, kaip aš galėčiau neklausyti Tavęs? Tu pasireiški man begaliniame savo grožy — kaip aš turėčiau nemylėti Tavęs?

Penktadienis po 4 sekmadienio po Sekminių

APIE DVASIŠKĄJĮ SKAITYMĄ

Įsivaizduok šv. Ignotą, sergantį savo gimtojoj Loyolos pily ir lovoj skaitantį šventųjų gyvenimus. Stebėk, kokią didelę permainą tas skaitymas įvykdė šiame ritery. Iš to suprask, koks svarbus yra dvasiškasis skaitymas krikščioniškame gyvenime.

1 PUNKTAS. DVASIŠKOJO SKAITYMO REIKŠMĖ

Svarstymas. Šv. Paulius pataria Timotiejui įvesti savo bažnyčioje šv. Rašto skaitymus, kaip tai jau anksčiau buvo žydų sinagogose. Tad skaitymai iš Senojo ir Naujojo Testamento bažnyčiose buvo nuo senovės paprastas dalykas. Pačiose krikščionių šeimose buvo mėgstama skaityti kankinių aktai, šv. tėvų homilijos, evangelijos ir apaštalų laiškai. Kai kurie ordinų kūrėjai, suprasdami didelį to papročio svarbumą, įrašė dvasišką skaitymą net į savo regulas. Ir mūsų generalinės konstitucijos įsako skaityti ką nors dvasiško valgio metu.

Skaityti dvasiškas knygas yra ypačiai svarbus dalykas tikrai krikščioniškam gyvenimui. Dvasios vyrai maldingą skaitymą laiko maldos broliu, nes jis dažnai yra su ja susijęs ir savo veikime yra į ją labai panašus. Šv. Atanazas teigia, jog vienuolis be dvasiško skaitymo vargiai gali išlaikyti ordino dvasią ir uoliai darbuotis Dievo tarnyboj. "Serafiškasis elgesio veidrodis" sako: "Reikia sielą maitinti Dievo dalykų skaitymu". Kaip žemė išdžiūsta nedrėkinama, taip ir mūsų siela. Mūsų dvasia yra reikalinga maisto — gerų minčių ir paskatinimų. Visa tai gaunama iš dvasiškų skaitymų. Skaitant gerą knygą, Dievas kalba į mus: malonė sukelia mumyse šventų minčių bei troškimų, valia uždegama ir pakurstoma daryti gera, širdis prišildoma šventos paguodos. Gera knyga dažnai veikia kaip geras pamokslas; kartais net tokios knygos skaitymas naudingesnis už pamokslą. Juk skaityti galima kada tik nori ir kiek nori. Prie kai kurių minčių, ypatingai svarbesnių, galima ilgiau sustoti. Be to, ant knygos nelengvai pykstama, ypač jei nepažįstama autoriaus.

Pritaikymas. O, kiek daug laiko išeikvojama nenaudingam ar blogam skaitymui! Užuot labiau žiūrėjus sustiprinimo bei dvasinės naudos, daugiau ieškoma pramogėlės ar pasaulietiško mokslo. Neleiskime, kad šios dienos mąstymas pasiliktų be naudos, ir iš naujo skirkime dvasiškam skaitymui visą savo dėmesį bei svarbą. Mūsų pasiryžimas tebūna šis: nė vienos dienos be dvasiško skaitymo!

2 PUNKTAS. SKAITOMOJI MEDŽIAGA

Svarstymas. Asketinė literatūra turi labai daug gražių ir gilių veikalų. Ką gi tad turime skaityti? Yra patartina, net dvasiško turinio knygas skaitant, daryti tam tikrą atranką, o ne skaityti kas pakliuvo ar kas ant seilės užėjo.

Pirmiausia tinka skaityti, ypač kunigams ir klierikams, šv. Raštą. Toliau verta skaityti šventųjų, ypač savo ordino, gyvenimus. Pavyzdžiai visada stipriai traukia, dažnai stipriau kaip žodžiai. Kiek daug žmonių atsivertė, net tapo šventaisiais, skaitydami šventųjų gyvenimus! Svarbu, ypač vienuolinio gyvenimo pradžioj, skaityti knygas apie krikščioniškąją tobulybę: Alfonso Liguorio, Pranciškaus Saleziečio, Tomo Kempiečio, Rodriguezo, Skupolio ir kitų. Galų gale privalome skaityti veikalus apie dorybes, kurių mums stinga; apie pareigas, kurias turime eiti, pavyzdžiui, kaip nuodėmklausiai, pamokslininkai, mokytojai ir t.t.

Pritaikymas. Apskritai kalbant, skaitykime pasirinkdami. Jei patys nežinome, ką skaityti, pasiklauskime nusimanančių. Net ir savo širdį auklėjant, reikia laikytis tinkamos tvarkos. Su ypatinga meile skaitykime šv. Raštą ir Jėzaus gyvenimą. Žinome, jog mūsų tėvas šv. Pranciškus savo atsivertimo kryžkelėj ėmėsi šv. Evangelijos, kad sužinotų Dievo valią. Taip ir mes galėtume pasiteikti didelės naudos. Kaip mažesnieji broliai, privalome gerai pažinti savo ordino literatūrą, o kas jaučiasi turįs dvasinės jėgos, tegul ir pats Dievo garbei rašo tinkamų knygų ir kitokių raštų. Gerų knygų nebus niekados per daug.

3 PUNKTAS. TIKSLUS DVASINIO SKAITYMO BŪDAS

Svarstymas. Jei dvasinis skaitymas turi atnešti naudą, tai reikia skaityti tinkamai, būtent: ne paskubomis, o ramiai ir atsidėjus. Knygos, kurias perskaitome skubiai, kaip išalkę kąsnį nuryjame, suteiks maža naudos dvasiniam gyvenimui. Antra vertus, skaitykime sau, ne kitiems. Dažnai skaitomus dalykus taikome ne sau, tik kitiems, arba skaitydami mąstome, kaip čia geriau pavartojus perskaitytuosius dalykus, vaikus katekizuo-

jant, pamokslus sakant, išpažinčių klausant. Taigi, skaitoma rankiojant medų kitiems. Toks susirūpinimas trukdo mūsų pačių dvasinę naudą. Pirmiausia skaitykime sau, o tik paskiau kitiems.

Skaitykime pamąstydami apie save ir tinkamai pasiskatindami. Šv. Gregorijus dėl to sako: "Geriausiai pasinaudosi dvasišku skaitymu, jei jį pavartosi veidrodžiu". Šv. Bonaventūra pastebi: "Per dvasinį skaitymą privalome ieškoti ne tiek mokslo, kiek dvasios sustiprinimo. Kiek pasiskaičius, reikia žadinti savy dažnus dievobaimingus jausmus, ir tuo būdu iš skaitymo daryti maldą, kuri dažnai pertraukia skaitymą".

Galų gale reikia skaityti paskirtu laiku ir tam tikras knygas pakartotinai, ką pažymi tas pats serafiškasis mokytojas: "Reikia skaityti nustatytus skaitymus nustatytomis valandomis, nes skaityti apie nenustatytus dalykus, kuriuos susiradome lyg atsitiktinai, nėra savo dvasios stiprinimas. Tai padaro mūsų nuotaiką kiek nepastovią. Kai kuriuos rašytojus reikia skaityti pastoviai ir save prie jų pripratinti. Iš to, ką perskaitome, turime kas dieną šį tą įsidėti į atmintį, rūpestingai svarstyti ir, dažnai pakartojant, vis ir vis giliau pasisavinti" (Drausmės veidrodis).

Paskatinimas. Kiek daug šventumo priemonių teiki man, Viešpatie! Prižadu ateity geriau jas vartoti ir stipriau tramdyti savo patogumų meilę bei nepastovumą. Teikis ir toliau kalbėti į mano širdį, per geras knygas mane guosti, stiprinti, mokyti, įspėti.

Dievo meilės malda

Visa, ką skaitau, turi vesti mane į Tavo meilę, mano Viešpatie ir Dieve. Bet apšviesk mane ir vesk! Duok man, Jėzau, akis, kurios galėtų visada Tave regėti; dievobaimingas ir budrias akis, kurios visada pažintų Tavo valią ir paskui Tave sektų. Bet ir Tu žvilgterėk į mane tomis akimis, kuriomis kadaise žvelgei į Petrą ir sugraudinai jį iki gailesčio ašarų.

APIE ŠVENTŲ DALYKŲ MOKSLUS

Šiandien mąstykime apie labai svarbią katalikų kunigo pareigą — apie mokymąsi. Malda bei mokymasis sudaro kunigo apsiginklavimą, kuris jam leidžia palaimintai eiti savo tarnybą — skelbti šv. Evangeliją.

1 PUNKTAS. MOKYMOSI PAREIGA

Svarstymas. Misininkai piešia mums atgrasų pagonių šventikų, sakysime — budistų, vaizdą. Jie gyvena liaudies prietarais ir, kaip tikrai pašaukti, juos puoselėja. Visa jų išvaizda yra mums atgrasi. Jie yra tinginių ir gudrių ignorantų tipai. O gyvena jie palyginti griežtai ir santūriai. Jų santūrumas liečia ir jų darbą bei dvasios pastangas. Koks kreivas kunigystės idėjos vaizdas!

Visai kitaip atrodo katalikų kunigas. Mokslas, dvasios ištobulinimas ir veikimas dvasinėj srity yra kunigo dalis. Tai teikia jam pagarbos žmonėse. Kunigas dvasios išlavinimu privalo stovėti augščiau už paprastuosius žmones. Jis privalo turėti geresnę širdį, didesnę dorybę, augštesnį šventumą. Katalikų dvasiškija tada stovėdavo žemiausiai dorovės atžvilgiu, kai būdavo menkiausiai išsimokslinus. Taip būdavo, deja, kartais viduramžiuose; ypač žemoji dvasiškija tuo atžvilgiu kartais stovėdavo labai žemai, nes mokslas būdavo sunkiai prieinamas ir brangus, o paprastieji kandidatai ir paskiau kunigėliai būdavo labai neturtingi. To pasėka būdavo netinkami kunigų užsiėmimai, uždarbio ieškant, liūdni išsišokimai, dėl kurių daugelis sinodų turėdavo tarti skaudžių žodžių.

Žinoma, Kristaus Bažnyčioje yra buvę atsitikimų, kada pats Dievas antgamtiniu būdu savo paties pašauktus vyrus aprūpindavo vadinamuoju "dovanai suteiktu mokslu", kad jie galėtų tinkamai eiti kunigų pareigas, pav. apaštalus; bet tai buvo išimtis, suteikta tam tikriems laikams ir tam tikriems asmenims.

Paprastai yra Dievo žodžio skelbėjų griežta pareiga patiems prigimtu būdu išlavinti savo dvasios jėgas ir tinkamai išsimokslinti. Todėl Bažnyčia visada griežtai įsakinėja savo dvasininkams mokytis. Naujasis Kanonų Kodeksas 129 kanone sako: "Dvasininkai, priėmę šventimus, tenenutraukia mokymosi, ypač šventųjų mokslų: ir tesilaiko šventosiose disciplinose rimtojo mokslo, vyresniųjų kartų perteiktojo ir Bažnyčios bendrai priimtojo, vengdami pasaulietiškų žodžių naujybių ir netikro vardo mokslo". Trumpai sakant, dvasininkai privalo visu rimtumu studijuoti teologiją, o ne keliaklupščiauti prieš klaidingą mokslą.

Dažnai bandyta šv. Pranciškų vaizduoti, kaip mokslų niekintoją. Bet neteisingai. Ordino kūrėjas iš principo mokslui buvo palankus. Jis pritarė studijoms, bet, žinoma, atsižiūrėdamas į ordino esmę ir į norinčių studijuoti tarnybines pareigas (Felder). Jis negalėjo ir nenorėjo kitaip mąstyti ar veikti, kaip pati Bažnyčia.

Pritaikymas. Mes, kunigai, turime tiek pagrindo branginti studijas. Mes turime įsigyti tam tikrą dvasišką viršenybę. Turime vykdyti Bažnyčios nuostatus. Nepaprastai sunkūs laikai reikalauja, kad daug ko išmoktume. To pat reikalauja mūsų sudėtingas atsakingas pašaukimas — tad visuomet turėsime rimtai atsidėti studijoms.

Nepalankieji dažnai pasiteisina: neturiu tam laiko! Iš dalies tai tiesa: pasaulio nerimas, triukšmas bei skuba veikia ir kunigo gyvenimą. Mes tikrai esame kraute apkrauti darbais. Ar tad galima dar rasti laiko studijoms? O vis dėlto reikia ir galima! Pirmiausia — išbraukime iš savo dienotvarkės visa, kas nereikalinga ir nevertinga tiek iš užsiėmimų, tiek iš skaitymų. Toliau rūpestingai sunaudokime kiekvieną valandėlę, žinoma, nepersivarginant. Pagaliau nusistatykime ir laikykimės tikslios gyvenimo bei dienos tvarkos. Tuos patarimus į širdį teprisiima ypač jaunesnieji kunigai, kad įprastų jų laikytis per visą savo gyvenimą. Tuo būdu jie galės tartum kelis kartus pailginti savo laiką ir padidinti jėgas. Daug geresnė tuo atžvilgiu yra mūsų, vienuolių, padėtis, nes turime bendrą gyvenimo santvarką, gerų bibliotekų ir tikslesnį darbo padalinimą. Tik tinkamai panaudokime tą savo privilegiją

2 PUNKTAS. ORDINO REGULOS STUDIJAVIMAS

Svarstymas. Ką tarp kitų dalykų ypačiai turime nepamiršti — tai ordino regulos studijų. Reikia griežtai laikytis regulos. Pirma reikia ją gerai pažinti ir dažnai apmąstyti. Kerkhove sako: "Kas laisva valia pasirenka kurį luomą, turi pareigą, pagal savo gabumus ir aplinkybes, gerai susipažinti su tuo, ko iš jo reikalauja tas jo luomas. Taip ir kiekvienas krikščionis katalikas yra įpareigotas susipažinti su būtinomis tikėjimo tiesomis, su Dievo ir Bažnyčios įsakymais".

Kiekvienas mažesnysis brolis turi žinoti ir mokėti būtinuosius savo regulos dalykus: jos žodinį tekstą, jos prasmę pagal popiežių aiškinimus, trijų įžadų įpareigojimą ir įvairius kitus rimtai saistančius nuostatus. Iš anų svarstymų seka, jog viršininkai, kunigai, pamokslininkai, lektoriai turi daugiau žinoti už paprastąjį brolį ar jauną klieriką, nes juk jiems tenka kitus mokyti regulos dalykų, ir studijos yra jų pirmoji pareiga.

Pritaikymas. Šv. Pranciškus kartą matė regėjimą. Visi broliai stovėjo aplink jį alkani ir prašė duonos. O serafiškasis Tėvas turėjo tik trupinių. Štai girdi jis balsą: "Pranciškau, suminkyk tuos duonos trupinius į vieną ostiją ir padalyk ją broliams!". Pranciškus tai padarė, ir broliai godžiai valgė. Bet keista: kai kurie po to valgio pasidarė raupsuoti. Tas regėjimas reiškė štai ką: duonos trupiniai — tai evangelijos žodžiai; ostija — ordino regula; raupsai — neištikimas jos laikymasis. Reiškia, šventoji mūsų regula yra kasdienė duona. Jei mes ją pagarbiai valgome — jei ją rimtai studijuojame ir apie ją mąstome, ji mus dvasiškai maitins ir sotins. O kas elgiasi su ja nepagarbiai, tam ji atneš pražūtį.

Pamąstytini yra šie tėvo Marchanto žodžiai: "Tie, kurie retai ar niekuomet neskaito regulos arba knygų apie ją, tepagalvoja, jog regulos nežinojimas jų nepateisina. Lygiai smerktini tie, kurie juokiasi iš draugų, sąžiningai besilaikančių regulos ir vadina juos skrupulantais. Tegul giliai į širdį tą įspėjimą paima tie, kurie stropiai studijuoja teologiją, o su regula nesistengia susipažinti. Teįsideda tai ir tie, kurie turi kitus mokyti!". Tesusimąsto tie, apie kuriuos šv. Raštas sako: "Jis liovėsi išma-

nęs ir daręs gerai" (Ps. 35, 4). Tokie tartum sakyte sako Dievui: "Atstok nuo mūsų, mes nenorime žinoti tavo kelių" (Job. 21, 14).

Pritaikymas. O kiek tu, mielasis broli, pažįsti ordino regulą? Jei randi spragų, užkaišiok jas! Dažnai skaityk regulos aiškinimus. Atsidėjęs klausykis, kai skaitoma apie mūsų regulą. Bet nepasitenkink vienu jos teksto žodžių supratimu, o stenkis mąstydamas įsigilinti ir į jos dvasią. Ypačiai stenkis uoliai vykdyti visus jos nuostatus, kad ir tavęs neapkrėstų nuodėmės raupsai!

Paskatinimas. Šv. tėve Pranciškau, iš tavo rankos dėkingai imu brangiąją šv. regulos duoną. Imk mane į savo ypatingą globą ir padaryk, kad ta duona man išeitų į išganymą. Iš Dievo išprašyk, kad man atleistų visus nusikaltimus prieš regulą ir suteiktų malonę ištikimai eiti savo pareigas.

Dievo meilės malda

Ir visi, kurie seks tą taisyklę ir gyvenimo būdą — "naujam Kristaus sutvėrimui" tebūnie ramybė ir gailestingumas (Gal. 6, 16).

Viešpatie, tai žadi Tu pats per savo apaštalą. Taip, suteik man ramybę ir savo meilės džiaugsmą.

Penktasis sekmadienis po Sekminių

APIE TIKRĄ KRIKŠČIONIŠKĄ TEISINGUMĄ

Įsižiūrėk į mieląjį kalno pamokslo vaizdą. Išganytojas sėdosi viename šlaite; Jį apsupo mokiniai; žemiau — susėdę ar sustoję žmonės atsidėję klausosi. Jėzaus pamokslo turinys yra "naujasis teisingumas". Ir tu stokis dvasioj klausytojų tarpe ir klausykis. Jis sako: "Jei jūsų teisybė nebus pilnesnė, kaip Rašto žinovų ir farizėjų, jūs neįeisite į dangaus karalystę" (Mat. 5, 20). Pasvarstyk tuos žodžius.

1 PUNKTAS. SENOJO TESTAMENTO BEI FARIZĖJINĖ TEISYBĖ

Svarstymas. Viešpats kalba apie farizėjų bei Rašto žinovų teisingumą. Anot šv. Jono Auksaburnio, Kristus čia turi minty ne aną aštrią savo pasmerktąjį veidmainiškąjį farizėjų bei Rašto žinovų maldingumą, o apskritai Sen. Testamento Dievo išrinktosios tautos įstatymo pildymą, tos tautos, kurios atstovais vadinami farizėjai bei Rašto žinovai. Bet ir tas išoriniai labai griežtas teisingumas bei dorumas nėra pakankamas, nes jis remiasi išorinių veiksmų šventumu; jis nusilenkia geležinei būtinybei ir pažįsta tik raidę, o ne įstatymo dvasią. Be to, farizėjų priežodinis teisingumas dar sirgo savanaudiškumu, pasididžiavimu ir garbės troškimu. Naujojo Testamento bei jo šalininkų teisingumas turi pakilti daug augščiau. To reikalauja Jėzus.

Jis sako: "Jei jūsų teisybė nebus pilnesnė, kaip Rašto žinovų ir farizėjų, jūs neįeisite į dangaus karalystę". Išganytojas čia reikalauja pirmiausia augštesnio teisingumo, kad būtų galima tapti tinkamu ir vertu Jo Bažnyčios nariu. Kas tam nesiryžta, neras kelio į Bažnyčią, o jei ras, tai tikrai neras kelio į amžinąją laimę!

Pritaikymas. Jei Kristus apskritai iš savo mokinių reikalauja augštesnio teisingumo, tai mes, vienuoliai bei kunigai, argi neprivalome tuo susirūpinti? Juk mes turime kitiems būti žodžiu bei pavyzdžiu dorybės mokytojais, tai kaip galėtume patys neturėti tų dorybių? Apaštalas Paulius rašo savo laiške romėnams: "Jei tu vadinies žydas ... kurs kitą mokai, pats savęs nemokai; kurs skelbi, kad nereikia vogti, ir vagi; kurs sakai, kad nereikia svetimoteriauti, ir svetimoteriauji; kurs biauries dievaičių stabais, ir vykdai šventvagystę; tu kurs giries įstatymu, įstatymo peržengimu darai negarbę Dievui. Nes Dievo vardui dėl jūsų piktžodžiaujama pagonyse, kaip yra parašyta" (Rom. 2, 17-24). Kokia būtų gėda, jei tuos žodžius Kristus galėtų pritaikyti mums!

2 PUNKTAS. TIKRASIS KRIKŠČIONIŠKASIS TEISINGUMAS

Svarstymas. Koks yra naujasis teisingumas krikščionybėj? Krikščioniškasis teisingumas rūpinasi ne vien paviršutiniškai išpildyti įsakymus, bet ir palenkti žmogų, kad atitinkamai nusistatytų ir viduje. Krikščionis pildo įstatymą ne dėl to, kad jį verčia tai daryti būtinybė, bet kad ragina bei traukia meilė. Jis atlieka savo pareigas ne tik pagal įstatymo raidę, bet pagal įstatymo davėjo dvasią. Ta yra Jėzaus pamokymo prasmė. Tad matome, kiek daug augščiau pakyla Naujasis Įstatymas viršum Senojo.

Tikroji Kristaus sekėjo didybė ta, kad jis pirma pats vykdo evangeliją, o tik tuomet kitus jos moko. Ir Jėzus juk pradėjo nuo pildymo. Jis sako: "Kas jį (Įstatymą) laikys ir mokys, tas bus vadinamas didis dangaus karalystėje" (Mat. 5, 19). Didis yra Dievo karalystėje, kas įstatymą pildo ir su pildymu jungia mokymą, nes kas dar ir kitiems padeda pasiekti išganymą, gaus didesnį atlyginimą už tą, kurs rūpinas tik savo išganymu (šv. Krizostomas). O kas įstatymą apleidžia, ypač kas dėl savo patogumo stengiasi aplenkti įstatymą, klaidingai jį aiškindamas, ir tuo dar kitus patraukia tai daryti, tas, kaip sako Jėzus, "bus vadinamas mažiausias dangaus karalystėje". Tai reiškia, visai negaus vietos tenai, nes, anot šv. Augustino, Dievo karalystėje gali būti tik didieji, dangaus karaliai, Dievo vaikai, Kristaus paveldėtojai. Jei kas ieško tikro didumo, turi jo ieškoti tobulame net mažiausiųjų Dievo įsakymų vykdyme.

Pritaikymas. Nors Naujoji Sandora yra ir labai kilni, bet gali ir mūsų tarpe būti tikra ir netikra dorybė bei teisybė. Juk mes net kaip krikščionys, dargi kaip Dievui pašvęsti asmenys, esame silpni žmonės. Kad neapsigautume, laikysime prieš savo akis tikrosios dorybės savumus ir pagal juos save tyrinėsime.

Tikroji dorybė *pirmiausia yra vidinė,* tai reiškia, ji siejasi ne vien su paviršium, o gyvena labiausiai viduje. Taip ne visuomet esti mumyse. Iš viršaus mes elgiamės pagal įstatymus, o viduje, širdyje, dažnai juos pažeidžiame priešingomis mintimis, geismais, tikslais.

Tikroji dorybė yra nesavanaudiška; ji siekia ne pagyrimų, garbės, pelno, bet labiausiai Dievo garbės ir šlovės. Šitam dalyke dažnai turime trūkumų. Norime, kad mus vertintų, gerbtų, atžymėtų; norime pelnytis ir tuo tikslu darome žygių teisingų bei teisėtų, bet ne tiek jau iš Dievo meilės.

Tikroji dorybė yra patraukli, nes juk pirmasis jos akstinas yra meilė, tad ji niekuomet nėra atstumianti ar įžeidžianti.

Galų gale, tikroji krikščioniškoji *dorybė yra pasiaukojanti.* Kuri neišlaiko bandymų, kančių, sunkenybių egzamino, nėra tikra.

Dabar patys sau atsakykime, ar mūsų dorybė yra tikra, ar tik tokia *atrodo?* Gal turime sau teigti, jog ji yra nei visai tikra, nei išvaizdinė. Stenkimės pataisyt, kas taisytina!

Paskatinimas. Pabendraukim su Jėzum, žadindami savy dėkingumą, pasiaukojimą, prašydami, ko reikia, gėdydamiesi ir gailėdamiesi, ir prižadėkime visa širdim siekti to teisingumo, kurio mokė ir kurį vykdė pats Išganytojas.

Dievo meilės malda

Suteik man, Viešpatie Jėzau, malonę, kad Tavę mylėčiau visa siela, visomis jėgomis ir iš pat jausmo gelmės, kaip kad Tu nori; tada pasieksiu tą teisingumą, kurio iš manęs reikalauji.

Pirmadienis po 5 sekmadienio po Sekminių

APIE BENDRAS PRATYBAS

Šią savaitę labiau atsidėję pamąstysim apie bendruomenines ordino pratybas, kad giliau įsitikintume jas esant didelės vertės ir jas tinkamai atlikinėtume. Juk jos kaip tik ir parodo tikrąją mažesniojio brolio teisingumą.

1 PUNKTAS. PRATYBŲ VERTĖ

Svarstymas. Bendruomeninių pratybų reikalauja pats vienuolinis gyvenimas, ir tai būtinai, nes jo uždavinys juk yra ordino narius vesti į apaštališką tobulybę. Ordinas turi reikalauti, kad nariai dalyvautų bendruose religinio gyvenimo veiksmuose. Šiaip jis ne visai pasiektų savo tikslą. Kai Jėzus sako anam jaunuoliui: "Jei nori būti tobulas, parduok, ką turi, ir duok beturčiams... paskui ateik ir sek mane" (Mat. 19, 21). Jis kviečia jį į apaštališką gyvenimą ir pataria jam daryti kaip tik tai, ką darė kiti mokiniai.

Bendruomeninės pratybos yra apaštališko gyvenimo bei Kristaus sekimo branduolys. Todėl nė vienas vienuolis negali nuo jų leistinai šalintis. Ką vienas pats gali padaryti geriausiai, yra skirtingos vertės nuo to, ką jis daro drauge su visais. Ordinas nereikalauja iš mūsų nieko nepaprasto, nieko antžmogiško, nieko per daug sunkaus, kad visi galėtų išpildyti bendrus reikalavimus.

Pritaikymas. Vienuolinis gyvenimas glaudžiai suartina mus su dieviškuoju Mokytoju, ir tik ten, bendruomenės draugėje, pasigėrima visais Jėzaus Širdies palaiminimais. Kas nuo bendruomenės pasišalina, sudaro Jo Širdžiai rūpesčių.

Deja, žmogus yra linkęs mažai vertinti, ką daro visi, o labai branginti, ką vieni patys darome. Bet tai yra viena iš pavojingųjų pagundų dvasiniame gyvenime ir atneša didelės žalos tam, kuris jai pasiduoda. Šiandien privalome visai persiimti mintim, jog bendruomeninės pratybos yra tikrai gražus dalykas. Nevalia visais būdais nuo jų išsisukinėti, o privalu mielai ir džiugiai jose dalyvauti. Permąstykime, kas pasakyta, pritaikykime sau ir ateity pagal tai elkimės!

2 PUNKTAS. PRATYBŲ VERTĖS IŠSAMESNI PAAIŠKINIMAI

Svarstymas. Bendruomeninėms dvasiškoms pratybms teikia ypatingos palaimos klusnumo dorybė, ir todėl savaime jos yra

didesnio nuopelno vertos, negu kiti geri darbai. Savo pasirinktieji dorybių veiksmai negali lygintis su bendruomeninėmis pratybomis, kurias įsako klusnumas.

Tos pratybos turi dar tą pirmenybę, kad joms ne tiek gresia įvairios žemos aistros, kaip savimyla, išdidumas, garbės troškimas. Kai regime kitus atliekant tą patį ir dar už mus geriau, atkrinta mums puikybės bei kitų nuodėmių pavojus, ir mūsų nuopelnas palieka nesumažintas.

Be to, bendruomenines pratybas yra lengviau atlikti. Kadangi jau bendruomeninis gyvenimas labiau atitinka mūsų prigimtį, tai atneša jis mums lengvatų visur, kur mūsų asmeniui atrodytų esą sunkenybių. Žvilgsnis į kitus padaro mums daug dalykų lengvesnių. Geras pavyzdys mus traukia, paklusnumas verste verčia mus, draugų paskata mus paragina. Už tai dažnai girdima iš pasaulinių kunigų skundų, kad jie daugumoj yra palikti vieni, kad jiems stinga dažnai tų gerų akstinų, kuriuos mes vienuoliniame gyvenime tiesiog esame pamiršę ir nevertiname, nors jie mums daug padeda.

Pritaikymas. Kiek daug pagalbos teikia mums ordinas savo bendruomeninėmis pratybomis! Tad nelaikykime sau nepatogiomis, o džiaukimės jas turį. Čia ypač kreipkime dėmesį į tai, kad klusnumas ir gryna intencija yra labai nuopelningi dalykai.

Paskatinimas. Padėkok už pašaukimą į vienuolinį gyvenimą. Pasiryžk tiksliai laikytis bendruomeninių pratybų, ypač choro maldų ir mąstymų. Prašyk pagalbos nugalėti pikčiausius palinkimus — tingumą, savivalią, puikybę.

Dievo meilės malda

Meilės Dieve, Tavy sudedu visą savo pasitikėjimą! Iš savo silpnybės bijau susilaukti visko, bet iš Tavo gerumo visko viliuosi! Leisk man rasti paramą savo ordino šeimoj ir bendroj maldoj bei pastangose!

APIE BENDRĄ MALDĄ

Dažnai per dieną susirenkame bendrai pasimelsti. Be abejo, padidės tokios maldos pamėgimas, kai pasvarstysime, koks galingas ir gražus yra bendras meldimasis.

1 PUNKTAS. BENDROS MALDOS JĖGA

Svarstymas. Nepalyginti galingesnė yra už pavienio žmogaus maldą kelių ar daugelio malda, kai jie susitelkia tam šventam veiksmui. Tam turime daugybę pavyzdžių Bažnyčios istorijoje. Prieš šv. Dvasiai nužengiant į jaunąją Bažnyčia, apaštalai, Kristaus liepiami, susirinko vakarienės menėje. Jie visi "buvo sutartinai ištvermingi maldoje drauge su moterimis, su Jėzaus motina Marija ir su jo broliais" (Apd. 1, 14). Tos karštos maldos vaisius buvo šv. Dvasios atsiuntimas. Graži buvo pirmosios krikščionių bendruomenės padėkos malda, kai buvo išvaduotas Petras su Jonu. "Viešpatie, tu esi, kurs padarei dangų ir žemę, jūrą ir visa, kas juose yra, kurs šventąja Dvasia per savo tarną, mūsų tėvą Dovydą, kalbėjai: *Kam siaučia pagonys, ir tautos mąsto tuščių dalykų? Žemės karaliai keliasi, ir kunigaikščiai susieina krūvon prieš Viešpatį ir prieš jo Kristų.* Nes iš tikrųjų šitame šventajame mieste susiėjo krūvon prieš tavo šventąjį tarną Jėzų, kurį tu patepei, Erodas, Pontijus Pilotas su pagonimis ir Izraelio giminėmis padaryti, ką tavo ranka ir tavo nutarimas buvo paskyrę įvykdyti. Dabar, Viešpatie, pažvelk į jų grasymus ir duok savo tarnams skelbti su visu pasitikėjimu tavo žodį, ištiesdamas savo ranką, kad įvyktų gydymų, ženklų ir stebuklų tavo šventojo Sūnaus Jėzaus vardu. Jiems pasimeldus, sudrebėjo vieta, kurioj buvo susirinkimas; visi pasidarė pilni šventosios Dvasios ir skelbė su pasitikėjimu Dievo žodį" (Apd. 4, 24-31). Taip čionai pasirodė bendrosios maldos jėga.

Kristus tiksliais žodžiais užtikrino tą ypatingą galią: "Aš

dar jums sakau: Jei du iš jūsų susitars žemėje kurio nors dalyko melsti, bus juodviem padaryta mano Tėvo, kurs yra danguje. Nes kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten aš esu jų tarpe" (Mat. 18, 19-20). Čia randame kartu ir pagrindą, dėl ko malda yra tokia galinga, būtent: bendruose reikaluose bendras meldimas turi didesnę, kaip ir verčiamą, galią. Tokia bendra malda yra apskritai tobulesnė, kadangi vieno meldėjo netobulumai esti atitaisomi kito tobulumais. Pagaliau juk pats Kristus pasižadėjo paremti bendras maldas.

Pritaikymas. Galime saugiai ir visiškai pasitikėti bendruomeninės maldos galia. Jei patys vieni kartais negalime pasitikėti, kad Dievas išklausys, tai kaip tik priešingai, jei meldžiamės drauge su kitais.

Tose bendrose maldose nepamirškime ir tų reikalų, kuriuos mūsų maldoms yra pavedę pasauliečiai, ypač geradariai, draugai ir pažįstamieji.

2 PUNKTAS. BENDRUOMENINĖS MALDOS GROŽIS

Svarstymas. Bendroji malda yra ne kas kita, kaip dangaus šventųjų šlovingų giedojimų sekimas. Šv. Bonaventūra taip aprašo tą šventųjų giesmę: "Išrinktieji sudaro du chorus: nekaltųjų chorą ir atgailautojų chorą; ir vienas šaukia antrajam: Šventas, šventas, šventas yra Viešpats Dievas galybių. Šventas yra Dievas Tėvas, kuris mus taip galingai gelbsti nuo kūno, pasaulio ir šėtono. Šventas yra Dievas Sūnus, kuris taip protingai išvaduoja mus nuo kaltės ir bausmės. Šventas yra Dievas šv. Dvasia, kuris taip gailestingai apsaugo mus nuo amžinosios kančios. Visa žemė yra pilna to šlovės, kuris mus iš žemės skurdo pašaukė į dangaus džiaugsmus".

Taip yra ir su mūsų bendromis maldomis. Sudarome chorus; garbiname ir šloviname Dievą už geradarybes, kurias yra padaręs mums ar kitiems žmonėms, ar dar padarys; stengiamės Jį permaldauti, pavedame Jam visus savo reikalus, kaip tie dangaus gyventojai.

Bendros maldos išreiškia mūsų vienybę ir meilę. O kas gali būti gražesnio, kaip būti vieningiems Kristaus meilėj?

Pritaikymas. Kai susirenkame bendrai maldai, įsivaizduokime dangaus buveines ir angelų bei šventųjų chorus. Su jų balsais junkime savo silpną garbės, šlovės, atpildo ir prašymo maldą. Tada nebus mums niekuomet nuobodu ar sunku melstis su kitais drauge. Bendras ir už vienas kitą meldimasis Dievui labai patinka.

Paskatinmias. Dėkoju Tau, Jėzau, kad teikies su mumis ir už mus melstis. Savo menką maldą jungiu su Tavo be galo tobula malda ir pavedu Tau visus savo reikalus, kurie man yra pavesti, taipgi viso mūsų ordino ir visos šv. Bažnyčios.

Dievo meilės malda

Tave, Dieve nepagimdytąjį Tėvą; Tave, viengimį Sūnų; Tave, šventąją Dvasią Ramintoją, Šventąją nedalomąją Trejybę išpažįstame visa širdim ir lūpomis, Tave garbiname ir šloviname, Tave mylime už viską labiau!

Trečiadienis po 5 sekmadienio po Sekminių

BENDRA ATGAILA

Sekdami mūsų dieviškojo Mokytojo raginimu bei pavyzdžiu, laikydamies mūsų regulos dvasios, privalome visiškai paniekinti pasaulį ir atsidėti atgailai. Čia pamąstykime apie savo ordino atgailą, kaip apie bendrą veiksmą, kad ir šią pratybą imtume vertinti ir ja džiaugtis.

1 PUNKTAS. MŪSŲ ORDINO ATGAILOS PAVYZDYS

Svarstymas. Pasvarstykime, kokia yra mūsų atgaila. Pirmiausia yra šiurkštus bei labai menkas mūsų apdaras, kuris visai priešingas žmogaus patogumui. Toliau mūsų butų menkumas su visais trūkumais, kuriuos uždeda serafiškasis neturtas. Dar

toliau — draudimas turėti pinigų, kuris duoda daug progų savęs išsižadėti. Ten vėl tam tikros atgailinės pratybos, kaip — disciplina, tylėjimas, ilgas klūpojimas bei meldimasis ir panašiai, kuriuos įsako mūsų statutai. Pagaliau daug ilgų pasninkų, kuriuos uždeda regula, ir dar kiti dalykai, kas, tiesa, atrodo maža, bet pasidaro nelengva, kai ilgai ir nuolat atlikinėji. Tad visi turi pripažinti, jog mūsų ordino regula reikalauja daug atgailos dvasios iš tų, kurie nori ją sąžiningai atlikti.

Toliau svarstykime savo ordino kūrėjo tikslą. Šv. Pranciškus per savo ordiną norėjo jo narius ne tik šventus padaryti, bet ir pasauliui gerą pavyzdį duoti, ypač pasaulio gėrybių paniekinime ir atgailoj. Liaudis beregint suprato tą nebylį šv. Pranciškaus pamokslą ir mūsų tėvą su jo sekėjais pavadino "Asyžiaus atgailos broliais". Dabar pasaulio paniekinimas bei atgaila, kaip pavyzdys, tebėra ypatingas mūsų uždavinys. Kai šios žemės vaikai kas kartą labiau išlempa ir baimingai stengiasi aplenkti kiekvieną apsimarinimą bei atgailos veikimą, mes turime jiems parodyti, kaip reikia atgailauti. Kaip tik dėl to galime teigti, jog mūsų ordinas moderniajam pasauliui yra labai reikalingas.

Pritaikymas. Nesame pašaukti prie nepaprastų atgailos veiksmų, kokius atlikdavo šventieji. Mes turime praktikuoti tik bendrąją savo ordino atgailą. Jei vykdysim ją tinkamai, būsime išpildę Viešpaties įsakymą. Jei kas nori užsidėti dar kokių ypatingų atgailinių darbų, tenedaro to be ypatingo paklusnybės palaiminimo. Pirmiau jis tepasvarsto, ar uoliai atlieka ordino atgailines pratybas? O gal atlieka jas nenoriai? Norėti pasninkauti, o čia pat skųstis pateikiamais valgiais, naktis budėti, o tuoj pat prašytis palengvinimų — visa tai kažkaip vienas su kitu nesiderina.

Kreipkime dėmesį į atgailos pavyzdį, kurį turime duoti žmonėms. Bet nesididžiuokime prieš kitus griežtu savo gyvenimu. Nežeminkime kitų ordinų, o tik sąžiningai gyvenkime pagal regulą bei konstitucijas. Tada savaime švies pasauliui mūsų gero pavyzdžio žibintas.

2 PUNKTAS. BENDROS ATGAILOS NAUDA

Svarstymas. Be tų dviejų gėrybių — didesnio saugumo bei nuopelningumo — bendrosios atgailinės pratybos teikia dar dvi naudas, kurių nereikia pamiršti: jos duoda mums drąsos bei ryžto save nugalėti bei nukryžiuoti. Iš pat prigimties esame linkę į patogumus ir bandome išsisukti nuo aukų. Ordino gyvenimas gi verčia mus daryti atgailą ir tuo prisideda prie mūsų širdies išauklėjimo. Savo valia nepasiryžtume ilgesnį laiką daryti tokią atgailą.

Nors ordine visi bendrai atlieka atgailos veiksmus, tačiau ji yra vis tiek išimtinai didelė, kurią gali pakelti tik Dievo pašauktieji. Dėl to privalome būti dėkingi ordinui, kad jis mums duoda tiek daug progų, ir tai dar su didesniu nuopelningumu. Neturime reikalo ieškoti ypatingų atgailos darbų: mūsų ordino atgaila jau pati yra visai ypatinga. Tik atlikinėkime ją ištvermingai ir ištikimai.

Apie brolį Humilį, šv. Pranciškaus mokinį, mūsų ordino metraščiai pasakoja, jog jam pasirodęs Kristus ir paraginęs stoti į serafiškąjį ordiną. Dievobaimingas jaunuolis džiugiai klausia: "O kaip aš tame ordine turiu gyventi?" — "Taip, kaip visi ordine gyvens", — gavo atsakymą. — "Venk keistumų ir ypatingų bičiulysčių! Nenagrinėk kitų brolių klaidų! Nieko blogai neteisk — tada man patiksi!" Jei ir mes paklaustume Viešpatį, ką turime daryti, kad Jam patiktume, gautume ne kitokį atsakymą.

Pritaikymas. Rimtai stenkimės nugalėti savo lepnumą bei apsimarinimų baimę. Kai ištikimai atlikinėsime visus didesnius ir mažesnius savo ordino apsimarinimo bei atgailos darbus, tada ir mumyse numirs senasis nuodėmės žmogus.

Paskatinimas. Ačiū Tau, Viešpatie, už Tavo atgailos pavyzdį! Paaukok savo Tėvui visas savo sunkenybes bei kančias už mano lepnumo nuodėmes! Meldžiu, suteik man rimtos atgailos dvasią!

Dievo meilės malda

Duok man mylėti Tavo kryžių, gerasis Išganytojau, ir padėk visada įvykdyti Tavo valią! Tuo tikiuos Tau patikti ir Tavo meilę pelnyti.

BENDRAS POILSIS

Kūnas ir dvasia nuolatos yra reikalingi poilsio. Dėl to yra mums skirtos kai kurios valandos poilsiui ir dvasiniam bendravimui. Šiandien pamąstysime apie tų rekracijos valandų svarbą paskirai ir visai bendruomenei.

1 PUNKTAS. REKREACIJA — DVASINIO DŽIAUGSMO ŠALTINIS

Svarstymas. Džiaugsmas net dvasiniame gyvenime nėra smerkiamas. Ką ir kalbėti! Kaip tik čia ragaujama tyriausių ir tikriausių džiaugsmų. Pasaulietiški pasižmonėjimai bei pasilinksminimai mums uždrausti, ir jie mums šiaip ar taip visai netinka. Užtat mes turime kitų, dvasiškų džiaugsmų, kuriuos galime ragauti be baimės ir be žalos. Apaštalas rašo pilypiečiams: "Džiaukitės Viešpatyje visuomet; vėl sakau, džiaukitės!" (4, 4). Jie turėjo džiaugtis šventai, žinodami turį Dievo malonę ir esą Jėzaus bendruomenėj. Ir pats Viešpats pamoko mokinius: "Ne tuo džiaukitės, kad dvasios jums pasiduoda, bet verčiau džiaukitės tuo, kad jūsų vardai įrašyti danguje" (Luk. 10, 20). Tad ir Kristaus mokiniai gali džiaugtis, bet kitaip ir dėl kitko, negu pasaulio tuštieji vaikai.

Bendrosios poilsio valandos turi tarnauti dvasiškam džiaugsmui. Religiose colloquamur — šventai pasikalbėkime! Tokiais žodžiais kai kur viršininkas duoda leidimą šnekėtis prie stalo. Jei tylėjimas turi puoselėti vidinį susitelkimą ir apsaugoti nuo liežuvio nuodėmių, tai religinis pasišnekėjimas, dvasiškas pasižmonėjimas turi duoti broliams progą išsikalbėti ir tuo pragiedrinti dvasią. Juk linksmybė yra tiek pat reikalinga širdžiai, kiek šviesa akiai. Ir nėra tikro dievobaimingumo be džiaugsmo.

Pritaikymas. Tad stenkimės kuo greičiausiai pašalinti visa, kas galėtų sutrukdyti mumyse vidinę rimtį ir ramią linksmybę. Liūdesys išduoda per mažą pasitikėjimą Dievu ir per mažą pasidavimą Jo valiai bei nusižeminimą.

Naudokime rekreacijos valandas klusnumo prasme. Tai nėra joks tobulumo ženklas nedalyvaut bendruose susibūrimuose. Pailsėję dvasia, vėl maloniau melsimės. Mūsų statutai yra pasirūpinę, kad poilsio valandos nebūtų per ilgos, ir kad dėl to nedingtų namuose maldingumo dvasia ir vienuolinis rimtumas. Tik gražiai jų laikydamiesi, atgaivinsime save, ir elgsimės pagal klusnumą. Viskam skirta savas laikas. Tauriausias laikas, ypačiai anksti rytą ir naktį, atitenka maldai. Stipriausias laikas, dienos metu, priklauso rimtam, tvarkingam darbui. Silpniausias laikas, baigus darbą ar pavalgius, skiriamas santūriam poilsiui ir padoriam pasišnekėjimui. Patyrinėkime, ar taip ir elgėmės ligi šiol.

2 PUNKTAS. PRIEMONĖ BROLIŠKAI MEILEI PUOSELĖTI

Svarstymas. Bendras vienuolių poilsiavimas tarnauja ne tik dvasiškam džiaugsmui, bet ir broliškai meilei.

Bendravimas suartina žmonių širdis. Didesnę dienos dalį darbuojamės, meldžiamės, esame šventai susikaupę. Tad kiekvienas gyvename sau, ar bent bendravimas yra aprėžtas svarbiausiais reikalais. Rekreacijos metu turi būti matoma, jog mes gyvename šiuose namuose ne kaip svetimi, o kaip broliai ir tos pat dvasiškos šeimos nariai.

Bendravimas pašnekesių metu teikia mums progą naudingai bei šventai pasikalbėti ir kits kitą į gera paskatinti. Tai yra meilės darbas. Šv. Paulius rašo korintiečiams: "Pagaliau, broliai, džiaukitės, būkite tobuli, padrąsinkite vieni kitus, būkite vienos nuomonės, laikykite ramybę, o ramybės ir meilės Dievas bus su jumis" (2 Kor. 13, 11).

Pritaikymas. Poilsio valandomis privalome ne tik apie save pačius mąstyti, bet ir apie kitus. Tegu mes paprastai ir labiau mėgstame būti vieni, bet juk esame ir kitiems skolingi užuojautos jų skausmuose. Beje, ir mums malonu patiems pasišildyti šviesioj savo brolių nuotaikoj. Tačiau mūsų pasikalbėjimai tebūna visuomet santūrūs, neišdykę, be kandžių sąmojų ar įžeidžiamų juokų. Reikia taip pat saugotis nereikalingų plepalų, garbės mažinimų, apskritai — bet kokių liežuvio nuodėmių.

Paskatinimas. Dėkokime Dievui, kad Jis nori džiuginti mūsų širdis. Junkime savo džiaugsmą su Jėzaus Širdies džiaugsmu. Prašykime malonės, kad linksmindamies laikytumės saiko ir džiaugsmo neieškotume pasauly.

Dievo meilės malda

Esu pats patyręs: nuodėmė gadina nuotaiką ir žmogų daro liūdną, o Tavo meilės malonė yra ramybė ir džiaugsmas. Leisk man tą džiaugsmą ragauti, kad jis sutvirtintų many Tavo meilę.

Penktadienis po 5 sekmadienio po Sekminių

BENDRAS DARBAS

Vienuolinis gyvenimas suveda mus ne tik į bendrą maldą, bet ir į bendrą darbą. "Melskis ir darbuokis!" — tai senas vienuolių šūkis.

1 PUNKTAS. BENDRO DARBO PAREIGA

Svarstymas. Žmogus jau savaime yra gimęs darbui. Darbo įstatymas yra jam duotas tuo tikslu, kad jis išvystytų savo kūno bei dvasios jėgas, sektų savo Kūrėją ir savo veikimo vaisius pavestų Jam, kaip reikalingą atsiteisimą.

Vienuolis, be to, yra įpareigotas atlikinėti savo ordino darbus. Kristus sako: "Dangaus karalystė panaši į žmogų šeimininką, kuris anksti rytą išėjo samdytis darbininkų savo vynuogynui" (Mat. 20, 1). Šeimininkas yra Jėzus Kristus, vynuogynas — Jo Bažnyčia, darbininkai — mes. Bet joks šeimininkas nesisamdys tokių darbininkų, kurie tik tai darytų, kas jiems patinka, arba stovėtų nedirbdami. Ir mus vynuogyno šeimininkas pasamdė, ir ordinas yra mūsų vynuogynas. Atskirų vienuolių ir viso vienuolyno darbai privalo turėti bendrą tikslą, būtent, Dievo garbę, Bažnyčios naudą ir ordino pažangą. Jei tuo pasirūpinta, jei tas tikslas pasiektas, tada ir atskirų ordino narių gerovė užtikrinta.

Dar vienas pagrindas įpareigoja mus laikytis darbuose to vieningumo: ordinas sudaro vieną kūną, atskiri vienuoliai yra jo nariai. O juk kiekvienas kūno narys privalo tarnauti visam kūnui. Šv. Paulius puikiai pavaizdavo tą narių santykį su kūnu savo pirmajam laiške korintiečiams: "Dievas taip sutvarkė kūną, kad suteikė daugiau pagarbos tam, kuriam neteko, kad nebūtų kūne pasidalinimo, ir kad sąnariai lygiai rūpintųsi vieni kitais. Jei ką kenčia vienas sąnarys, kenčia visi drauge sąnariai; arba jei vienas sąnarys esti garbinamas, džiaugiasi visi drauge sąnariai... Jūs esate Kristaus kūnas ir sąnariai vienas prie kito" (1 Kor. 12, 24-27).

Pritaikymas. Jei tad esame to paties kūno nariai, tai jam tarnaukim! Tegul nė vienas nesideda esąs augštesnis už kitą, nes visi yra reikalingi, kiekvienas savo būdu. Tegul nė vienas nesiima darbų, kurie nėra jam skirti, tik tesidarbuoja toje vietoje, kuri yra jam kūne skirta, ir tegyvena ne sau, o visam organizmui. Nė vienas mūsų tegul nesišiaušia prieš jam uždėtus darbus, o tegul mielai pasiduoda viršininkų valiai ir visuomet turi dėmesy bendruomenės interesus. Ne savo naudos turime ieškoti, o to ordino, kuriam priklausome. Taip galėsime būti tikri, jog savo darbu daugiau pasieksime. Tai ir yra bendro veikimo tikslas. Daugelis drauge daugiau padaro, kaip vienas pats. Dabar ištirkime save, ar jautėmės visuomet esą vieno kūno, vienos šeimos nariai, ir kaip tą savo bendruomeninį jausmą gyvenime vykdėme. Gal tenka sau prikišti savimylą, apsileidimą ir abejingumą ordino atžvilgiu?

2 PUNKTAS. DARBO YPATYBĖ

Svarstymas. Bendrasis darbas ordine esti labai įvairių rūšių. Broliai darbuojasi drauge įvairiose dirbtuvėse ir šiaip darbo patalpose. Klierikai savo studijoms susirenka bendrai paskaitų salėse ar mokymosi kambariuose. Tėvai kunigai turi savo sielovados, mokyklinių ar mokslinių darbų. Nors darbas mus sujungia ne visuomet toje pat vietoje ar tuo pat laiku, bet mus jungia vienas tikslas ir idealas.

Kad ir kažkokius darbus atliktume, nuolat turime atminti,

jog reikia tarnauti ordinui, kuris mus priėmė į savo prieglobstį. Mūsų darbą turi įsakyti paklusnumas ar bent jis privalo turėti paklusnumo palaimą. Tegul jo negadina savivalia! Dirbkime jį visa meile bei uolumu ir papuoškime maldingumo dvasia.

Pritaikymas. Klauskime save, kuris yra mūsų pašaukimo darbas, ir kaip mes jį atliekame? Ar galime tarti darą tai, ką mums uždeda paklusnumas? Gal ieškomės darbų pagal užgaidas? Ar esame laisvi nuo savimylos, o gal esame pavyduliavimo žaislas, kuris niekam neleidžia šalia savęs darbuotis? Ar mokam jungti darbą su malda?

Paskatinimas. Dėkokim Dievui, kad Jis mus pasisamdė darbuotis savo vynuogyne. Gailėkimės už visas klaidas ir apsileidimus savo pašaukimo pareigose. Melskime švč. Dievo Motiną, kad maloningai mus užtartų.

Dievo meilės malda

Tavo garbei noriu darbuotis, Viešpatie, ir kentėti! Noriu gyventi ir kentėti, ir mirti dėl Tavęs, augščiausioji mano gėrybe! Duok man malonę, kad galėčiau tai įvykdyti.

Šeštadienis po 5 sekmadienio po Sekminių

PAŠVĘSTAS STALAS

Įsivaizduokime šv. Pranciškų tarp savo brolių, kaip jis dėkinga širdim valgo bendrą valgį. Pamąstykime prie to stalo, kurias dorybes turime valgydami praktikuoti.

1 PUNKTAS. DĖKINGUMAS

Svarstymas. Turime būti *dėkingi Dievui,* nes Jis yra visų gėrybių bei dovanų davėjas prigimties ir malonės srity, žemėj ir danguj. Praleisti padėkojimą ar net atvirai būti nedėkingam

reiškia tapti nevertu naujų geradarybių. Todėl nustebęs bei įskaudintas klausia Išganytojas aną samarietį, kuris vienas pats iš dešimties nuo raupsų pagydytųjų atėjo Jam padėkoti už išganymo malonę: "Argi ne dešimtis pagijo? O kur devyni? Ir su karčiu priminimu nedėkingiems žydams pridūrė: "Neatsirado, kas sugrįžęs duotų garbę Dievui, kaip tik šitas svetimtautis. Taigi, Jis jam tarė: Kelkis, eik, tavo tikėjimas išgelbėjo tave" (Luk. 17, 17-19).

Valgydami turime dėkingai minėti gyvuosius bei mirusiuosius geradarius. Juk jų gera širdis leidžia mums visai laisvai atsiduoti Dievo tarnybai, savo sielų pašventimui ir savo artimo gerovei. Turime dar melstis, kad Dievas ir ateity lenktų žmonių širdis mums padėti.

Pritaikymas. Tad maldingai kalbėkim savo maldą prieš valgį: "Visų akys žiūri į Tave su viltim, Viešpatie! Ir Tu duodi jiems maisto savo laiku. Tu atveri savo ranką ir pasotini maloningai visa, kas gyva". Ir po valgio: "Sakom Tau ačiū, visagalis Dieve, už visas Tavo geradarybes". Ir "Teikis, Viešpatie, duoti amžinąjį gyvenimą visiems, kurie dėl Tavo vardo daro mums gera" (Bažnyčios maldos).

Nuo žemiškųjų valgių kelkime savo mintį prie dangaus puotos ir su šventu ilgesiu nužemintai melskim Dievą, kad leistų ir mums ten dalyvauti.

2 PUNKTAS. PASITENKINIMAS MAŽU IR SAIKINGUMAS

Svarstymas. Šventoji mūsų regula įpareigoja mus valgio atžvilgiu tenkintis vidutinišku maistu, ir todėl uždraudžia mums išreikalauti ko nors, kas netinka mūsų nusižemintai padėčiai. Kaip galime sakyti, kad laikomės neturto, jei bijome jį kartais nemaloniai pajusti? Dievobaimingasis Dovydas Augsburgietis sako: "Pagalvok, jog kai kas, už tave augščiau stovėdamas, pasitenkina paprastesniais, ne tokiais gausiais valgiais, ir net laikytų gardumynais tavo niekinamus valgius. Kristaus neturtas tebūnie tavo glaudus bičiulis ir visuomet tavo mylimas. Priglausk jį kuo karščiausiai prie valgio ar gėrimo, prie drabužių ar baldų, prie knygų ar kitų kokių daiktų, sakysim, kambario

klausimu. Niekuomet nesiskųsk valgiu ar gėrimu, ar drabužiu. Neužmiršk, kad nesi to vertas. Išorinių daiktų trūkumas atneša daugiau vidinių malonių bei geros sąžinės lobių — tuo tarpu kai išorinis perteklius neša su savim vidinį nepriteklių, net skurdą". Tie žodžiai yra verti pamąstyti!

Saikingumo dorybė draudžia per daug valgyti ir gerti; godžiai, greit ar pasigardžiuojančiai lėtai vartoti valgį bei gėrimą. Šv. Benediktas sako savo ordino broliams: "Niekas nėra tiek priešinga tikrai krikščioniškai jausenai, kaip mėgimas gerti. O dėl valgio saiko nėra lengva duoti vieną bendrą nuostatą. Visuomet laikykis vidurio tarp dviejų kraštutinybių: nevalgyk tiek mažai, kad tavo jėgos nusilptų ir pasidarytum nebetinkąs darbams. Ir atvirkščiai — niekada nevalgyk tiek daug, kad dėl to nebeįstengtum melstis, skaityti ar pavestuosius darbus atlikti. Čia asmeninis patyrimas ir gera valia — geriausias mokytojas".

Pritaikymas. Didiesiems šventiesiems, kaip šv. Pranciškui ar šv. Bernardui, valgymas buvo dažnai kankynė. Mes turime ne gomuriui pataikauti, o dėkingai ir santūriai valgyti kas patiekta. Čia rasime daug mažesnių ir didesnių progų save nugalėti bei apsimarinti. O kas nepažaboja savo gomurio geidulių, stato į nemažą pavojų skaistybės įžadą.

3 PUNKTAS. VIENUOLINIS KUKLUMAS

Svarstymas. Net pasauliečiai turi tam tikrų taisyklių, kas valgymo metu padoru. Juo labiau vienuolio elgesys už stalo privalo pasižymėti tauria padorumo dorybe. "Serafiškasis elgesio veidrodis" turi net tam tikrą skyrių apie "Padorumą prie valgio". Bus gera, jei kartais jį pasiskaitysim, kad atkreiptume dėmesį į savo trūkumus ir iš naujo prisimintume vienuolinio padorumo dėsnius. Svarbiausioji taisyklė pasilieka ta pati: turime taip elgtis, kad niekam nedarytume nemalonumo.

Pritaikymas. Ištirkime save, ar kartais prie stalo nesame įsigiję nelemtų papročių, nuo kurių kiti turi kentėti. Ar ir prie stalo atsimename Dievą? Gal ten pamirštame esą vienuoliai? Ar klausomės, kas skaitoma? Ar laikomės tylos ir t.t.

Paskatinimas. Viešpatie, ačiū Tau už valgį bei gėrimą. Atsiprašau už visus prasižengimus per godumą. Aukoju už tai Tavo paties karčią kryžiaus kančią ir visus Tavo nepriteklius per trejus veikimo metus. Apsaugok mane nuo kūniškumo valgy bei gėrime, leisk man visuomet vertai naudoti Tavo dovanas ir kada nors dalyvauti amžinojoj meilės puotoj.

Dievo meilės malda

"Pagarbinkit ir šlovinkite mano Viešpatį, ir būkite Jam dėkingi, ir tarnaukite Jam su didžiu nusižeminimu" (Saulės Giesmė).

Šeštasis sekmadienis po Sekminių

STEBUKLINGAS DUONOS PADAUGINIMAS

Šio sekmadienio evangelija pasakoja apie duonos padauginimo stebuklą. Daugeliu atžvilgių yra jis, anot šv. tėvų, altoriaus Sakramento pirmavaizdis, kuriame mums Išganytojas teikėsi būti auka bei valgiu. Pamąstykime:

1 PUNKTAS. JĖZUS PASIGAILI IŠALKUSIŲ ŽMONIŲ

Svarstymas. Įvedamasis antrojo duonos stebuklo pranešimas pagal šv. Morkų skamba taip: "Anomis dienomis vėl didelei miniai drauge esant ir neturint ko valgyti, Jis, pasivadinęs mokytinius, jiems tarė: Gaila man minios, nes štai jau tris dienas jie lieka pas mane ir neturi ko valgyti. Jei aš paleisiu juos į jų namus nevalgiusius, jie apalps kelyje, nes kai kurie iš jų yra iš tolo atėję" (Mork. 8, 1-3).

Evangelistas Matas priduria dar šį bei tą: anot jo, Kristus buvo sustojęs ant vienos kalvos į rytus nuo Galilėjos ežero. Susirinko tūkstančiai žmonių Jo pasiklausyti. Viešpats tyčia pasirinko tą nuošalią vietą, kad ne per daug žmonių susikimštų ir galėtų ramiau Jo žodžius išklausyti. Be to, Jėzui reikėjo patogios progos tam svarbiam bei įdomiam duonos stebuklui padaryti. Jėzus, minios apsuptas, jai kalbėjo, guodė, ligonius gydė,

kuriuos iš visur pas Jį nešė. Ir, kai kuris ligonis pagydavo, visa minia pradžiugdavo ir "garbindavo Izraelio Dievą" (Mat. 15, 31).

Bet, sielai besigėrint Išganytojo žodžiais bei darbais, kūnas pagaliau pajuto alkį. Iškilo svarbus klausimas, kurį pats Išganytojas pajudino: jau tris dienas žmonės yra čia, ir daugumas jau suvalgė visą atsineštąjį maistą — kaip jie besugrįš namo? Juk kelias ilgas ... Jėzus susirūpino jų likimu; jie gali kely visai nusilpti; Jam jų gaila ... Kokie gražūs tie Jėzaus žodžiai! Kokia tikrai tėviška yra Jo širdis! Bet tas Jo pasigailėjimas nėra koks beviltis ir bejėgis. Griežtai pasiryžęs padėti ir žinodamas savo galią, Viešpats sako: "Aš nenoriu paleisti jų nevalgiusių!" Tur būt jau dažnai Jėzus yra, nors gal ir nestebuklingai, pasirūpinęs jį sekusių minių kūno reikalais ir pavedęs apaštalams Jo valią įvykdyti. Bet šį kartą Jis ryžtasi tai padaryti, pavartodamas didelį stebuklą, panašiai kaip anksčiau.

Pritaikymas. "Gaila man minios!" — sako Viešpats. Argi tas Jėzaus rūpinimasis savo ištikimaisiais būtų dabar jau pasibaigęs? O, ne! Atpirkėjo Širdis yra pasilikusi toji pati! Jis kaip tik šiuo stebuklu norėjo mums duoti savo neišsemiamo gerumo pavyzdį, norėjo įrodyti, jog tiems, kurie ieško dvasinės Jo mokslo duonos, nepristigs ir to, ko reikia jų kūnui išlaikyti. Pirmiausia Jis aprūpina sielas: moko žmones, atleidžia nuodėmes nusidėjusiems, išgelbsti juos iš velnio įtakos; o tada pasirūpina ir jų kūnu. Taip tegu elgiasi ir kiekvienas viršininkas bei sielų ganytojas (Kornelijus Lapide). "Jei aš paleisiu juos į jų namus nevalgiusius, jie apalps kelyje". Tie Jėzaus žodžiai ir minios pasotinimas yra nurodymas į Viatiką. Aišku: jei Viešpats nepastiprintų mūsų toj rūsčioj mirties valandoj, tikrai turėtume žūti savo kelionėj į amžinybę! Dažniau mąstykime apie tai ir maldaukime malonės, kad vertai priimtume paskutinę komuniją! Bet ir kiekvieną savo komuniją priimkime taip, lyg ji būtų paskutinė!

2 PUNKTAS. DUONOS PADAUGINIMO STEBUKLAS

Svarstymas. Į Jėzaus žodžius, kad Jis turįs pasirūpinti alkanais, mokiniai atsakė: "Iš kur galės kas imti čia, tyruose,

duonos jiems pavalgydinti?" Po tiek stebuklų, kurie nuolat jų akyse vyko, jie dar klausia: "Iš kur imti duonos"! Mes čia neprikišime apaštalams nepasitikėjimo Kristaus galia: jie, be abejo, manė Kristų čia kalbant apie paprastą, natūralų išalkusiųjų pasotinimą, o tai buvo tikrai neįmanoma.

"Kiek turite duonos kepalų? — dabar paklausė Jėzus. Jie atsakė: "Septynis". Ir Kristus įsakė žmonėms atsisėsti. Tada paėmė anuos septynis kepalus, padėkojo Tėvui, sulaužė juos ir įteikė mokiniams, kad padalytų žmonėms. Jie tai padarė. Jie turėjo ir kelias žuvis. Ir tas Jėzus palaimino ir liepė padalyti miniai. Ir štai —"jie valgė ir privalgė"! (Mork. 8, 8). Kiek pamokomų dalykų turime čia pamąstyti! Jėzui liepus, mokiniai mielai atiduoda visa, ką buvo sutaupę savo būtinam reikalui, ir pasidalija su neturinčiais. Tai puikus mums pavyzdys! Vienas savimyla mąsto tik apie save. Valgydamas jis nekreipia dėmesio į kitų reikalą; jis pavydi kitiems visko ir mielai išreiškia savo nustebimą, kad tiek daug kitiems reikią, o apie savo reikalavimus jis tyli! Taip elgtis biauru!

Jėzus ima duoną ir žuveles į šventas savo rankas, laimina, padalija ir duoda apaštalams pateikti žmonėms. Koks mielas yra tas vaizdas, kai Viešpats laimina ir laužo duoną! Visus svarbesniuosius veiksmus atlikdamas, Kristus pasimeldžia dėkodamas. Kaip Dievas Jis nebuvo reikalingas jokios maldos, bet kaip žmogus Jis teikėsi duoti mums pavyzdį.

Išganytojas liepia miniai atsisėsti, kad nesusidarytų spūsties, ir būtų galima padalyti maistą žmonėms tvarkingai ir teisingai. Dabar mokiniai kiekvienam duoda jam skirtąją dalį. Štai stebuklas! Maistas bedalijant daugėja, ir pasotinus visą minią, dar atlieka daugiau, nei buvo prieš pradedant dalyti! "Jie valgė ir privalgė. Paskui jie dar pririnko, kas buvo likę trupinių, septynias pintines. Valgiusiųjų buvo apie keturis tūkstančius, ir Jis juos paleido" (Mork. 8, 8-9).

Pritaikymas. Šventieji Bažnyčios tėvai mėgsta tuos septynis kepalus ir septynias pintines sieti su septyniais sakramentais, kuriuos dalyti yra pavesta apaštalams. Pamąstykime, kaip kantriai, meiliai, jausdami didžią vidinę palaimą, mokiniai atliko savo uždavinį, duonos padauginimo stebuklui vykstant. Taip

ir kunigas turi visu kantrumu bei meile tarnauti žmonėms, jiems dalydamas sakramentus. Kaip yra nemalonu ir kiek papiktinimo sukelia, jei kunigas, mišias aukodamas ar komuniją dalydamas, ar išpažinčių klausydamas, išeina iš kantrybės ir žiauriai pasielgia su žmonėmis! Juk tai išsklaido tikintiesiems visą pamaldumą ir atbaido nuo sakramentų!

Dievo meilės malda

"Visų akys žiūri į Tave su viltim, Viešpatie! Ir Tu duodi jiems maisto savo laiku. Tu atveri savo ranką ir pasotini maloningai visa, kas gyva". Betgi duok, kad, rūpindamasis žemės maistu, nepamirščiau savo pašaukimo prie dangaus stalo!

Pirmadienis po 6 sekmadienio po Sekminių

APIE DIEVO GARBINIMĄ

Pamąstykime apie savo pareigą garbinti Dievą. Tuo tikslu įsivaizduokime Dievą Trivienį savo kilnybės soste ir visą dangų, garbinantį švč. Trejybę. Pažadink savy karštą troškimą dalyvauti šventųjų bei angelų šlovės bei džiaugsmo giedojimuose, kuriems kada nors pritarti ir tu esi pašauktas, kai paskęsi laimėj.

1 PUNKTAS. TURIME DIEVĄ UŽ VIS LABIAU GERBTI

Svarstymas. Žmonių tarpe nieko nėra labiau savaime suprantamo, kaip gerbti tuos, kurie yra augščiau už kitus iškilę gimimu, padėtim ar turtais. Tik didžiajam, visagaliam Dievui nenorima pripažinti privalomos garbės, nes Jo savo akimis neregima ir Jis ilgai pakenčia mūsų nepagarbumą. O kaip tik Dievui turėtume teikti didžiausią garbę, nes Jis yra Augščiausioji bei tobuliausioji Būtybė. Visa, ką tik tobuliausia galėtume sugalvoti, yra Jame drauge, net nepalyginti, be galo daugiau ir tobuliau, negu įstengiame įsivaizduoti ar pamąstyti. Koks mažas yra žmogus, palyginus su Dievu!

Bet ne tik Dievo didybė reikalauja, kad Jį gerbtume. To reikalauja Jo santykis su mumis. Juk Dievas yra mūsų kūrėjas, išlaikytojas ir augščiausiasis viešpats. Nors Dievas ir taip neapsakomai augštai stovi viršum visų tvarinių, tačiau Jis teikiasi iš savo gerumo bei meilės prie jų taip žemai nusileisti. Dievas mus sukūrė ir mus išlaiko; iš Jo esame išėję, bet turėsime vėl pas Jį sugrįžti; Jis yra Viešpats, ir mes turime Jam tarnauti; Jis nori mūsų pagarbos, mūsų meilės, mūsų tarnybos. Penktojoj Mozės knygoj parašyta: "Tatai gi, Izraeli, ko gi Viešpats, tavo Dievas, iš tavęs reikalauja, jei ne to, kad bijotumei Viešpaties, tavo Dievo, vaikščiotumei jo keliais, jį mylėtumei ir tarnautumei Viešpačiui, tavo Dievui, visa savo širdimi ir visa savo siela, kad laikytumei Viešpaties įsakymus ir įstatus, kuriuos aš tau šiandien skelbiau, kad tau gerai klotųsi?" (Pak. 10, 12-13).

Pritaikymas. Dievo gerbimo pareiga yra aiški. Bet Dievo gerbimo esmė reikalauja dviejų dalykų: *pirma,* kad begaliniai Dievo tobulumai būtų mielai bei džiugiai pripažinti; *antra,* kad Jo galybei būtų nužemintai nusilenkta. Taip ateity ir elgsimės. Net stengsimės tą Dievo pagerbimo veiksmą *paversti dorybe,* taip jog mums būtų džiaugsmas ir tikra širdies būtinybė teikti Dievui pagarbą. Dievą mylinčiam žmogui turi būti giliai skaudu, kai jis mato, kaip maža Dievas tėra garbinamas. Žmonės žino, jog Jis yra visur, o nekreipia į Jį dėmesio. Žino Jo įsakymus, o akiplėšiškai juos laužo. Žino, jog pas Jį reikia ieškoti amžinojo tikslo, o pasitenkina menku pasauliu. Koks didelis yra žmonių aklumas bei akiplėšiškumas, kad net savo augščiausiojo Viešpaties nepaiso! Bet liūdniausia tai, kad net tarp tų, kurie yra neva visai atsidėję Dievo tarnybai, esama apsileidusių bei abejingų! O, kokie šiurpūs yra žodžiai, kuriuos Dievas sako per pranašą kunigams: "Dabar yra toks įsakymas jums, o kunigai! Jei jūs nenorite klausyti ir jei nenorite imti sau į širdį, kad duotumėte garbę mano vardui, sako kareivijų Viešpats, aš siųsiu jums neturtą ir prakeiksiu jūsų laiminimus!" (Mal. 2, 1-2). Tad nepamirškime savo augščiausios bei gražiausios paskirties: Dievą garbinti ir Jam tarnauti!

2 PUNKTAS. KOKIU BŪDU LAVINTIS DIEVO GARBINIMO DORYBĖJE

Svarstymas. Dievą gerbiame vidiniai ir viršiniai; vidiniai atitinkamais dorybės aktais, pav., garbinimo, dėkojimo, atgailavimo ir t.t.; viršiniai — regimais veiksmais, kurių tikslas yra pareikšti Dievui tinkamą pagarbą; pav., malda, auka, apžadais, puošimu bažnyčių ir t.t. Platesne prasme visi krikščioniško gyvenimo veiksmai gali būti nukreipti Dievo garbei ir taip tapti Dievo tarnyba.

Tobuliausioji Dievo pagerbimo rūšis yra *auka*, nes joje tobuliausiai pasireiškia vidinės Dievo didybės pagerbimas. Matyti, aukos idėja yra giliai pagrįsta prigimties įstatymu, nes auką galime aptikti visose tautose, kuriose bent kiek reiškiasi religinė mintis. Jei sklaidome šventosios istorijos lapus, randame auką jau pas pirmuosius žmones. Kainas žemdirbys Dievui aukojo žemės vaisių, o Abelis savo bandų gyvulėlius (Gen. 4, 3 ir t.). Kūniškas, netikįs žmogus, tiesa, klausia, kuriam tikslui gali patarnauti, jei skerdžiame ir deginame gyvulius, ar liejame lauk vyną bei aliejus, ar deginame smilkalus. Bet tikįs žmogus laiko Dievą visų gėrybių davėju ir, išsižadėdamas geriausių lobių bei paaukodamas juos Dievui, pareiškia pripažįstąs ir pagerbiąs savo augščiausiąjį Viešpatį. Ir Dievas priima tas aukas, jei jos atnašaujamos tinkamai nusiteikus. Todėl šv. Rašte randame, jog Viešpats pažvelgė į Abelį bei jo dovanas, nes jis buvo doras, o į Kainą ir jo dovanas nepažiūrėjo.

Pritaikymas. Privalu Dievui aukoti kas geriausia bei tauriausia. Brangiausioji ir teisingiausioji auka būtų žmogaus gyvenimas. Bet Viešpats nenori, kad Jam būtų aukojama žmogaus gyvybė. Tad Senajame Testamente vietoj žmogaus Dievui buvo aukojami žmogui tarnaują gyvuliai, kaip jo pakaitalas. Naujajame Testamente turime nekruviną auką — šv. mišias. Tačiau Dievas ne visai yra atsisakęs nuo žmogaus gyvybės aukos: turime Jam visą savo gyvybę paaukoti, tarnaudami kūnu bei siela. Tad šiandien per šį mąstymą stenkimės atnaujinti savy pasiaukojimo dvasią

Paskatinimas. Amžinasis, didysis Dieve, pripažįstu Tave sa-

vo Dievu bei Viešpačiu, savo Kūrėju ir augščiausiąja Gėrybe. Atleisk man ligšiolinę mano nepagarbą bei apsileidimą Tavo tarnyboj. Visiškai aukojuos Tau, jungdamas dvasinę savo auką su kruvinąja Tavo Sūnaus auka ant kryžiaus. Priimk mano auką taip maloniai, kaip priėmei Jo auką.

Dievo meilės malda

Kuo galėčiau Viešpačiui atsilyginti už visa, ką man padarė? Paimsiu išganymo taurę ir paaukosiu Tau švenčiausiąjį Tavo Sūnaus Kraują! Tuo atsilyginsiu už visa, ką esu Tau įsiskolinęs. Didžiausias mano džiaugsmas bus Tau tarnauti ir Tave mylėti!

Antradienis po 6 sekmadienio po Sekminių

NAUJOJO TESTAMENTO AUKA

Įsivaizduok Išganytoją, paskutinėj vakarienėj įsteigiantį altoriaus Sakramentą. Toj paslapty Jis dovanojo Bažnyčiai asmeninį savo buvimą. Tai bus visada įvykdoma per šventąją, tobuląją ir nuostabiąją auką — per šv. mišias, kai Viešpats nužengs ant altoriaus duonos bei vyno pavidale.

1 PUNKTAS. ŠV. MIŠIOS — TIKROJI AUKA

Svarstymas. Auka yra geriausia išorinė Dievui pagarbos išraiška. Todėl ir Senajame Testamente pas žydus randame išryškintą aukos kultą. Pats Dievas buvo jiems nustatęs su mažiausiomis smulkmenomis įvairias aukų rūšis.

1. Pasižiūrėkime į vieną tokią aukos dieną Jeruzalės bažnyčioje. Jau nuo pat ankstyvo ryto dega ant altoriaus rytmetinė auka — avinėlis ir kvepia smilkalai. Šlovinamosios bei dėkojamosios maldos keičiasi su gražiomis giesmėmis, lydint arfoms bei trimitams. Pamaldūs tikintieji gausiai renkasi šventyklos kieme. Jie atnašauja aukų už gautą pagalbą. Kitur matyti rimti asmenys, kurių veiduose reiškiasi atgailos jausmai. Jie eina

prie kunigo ir įteikia savo aukas nuodėmei bei kalčiai išpirkti: ožką ar avį, ar krepšius vaisių, ar ąsočius alyvos, ar vyno bei kitų daiktų. Pagiję raupsuoti, ar vadinamieji susitepusieji, ateina paaukoti įsakytosios apsivalomosios aukos ir vėl dalyvauti bendrose pamaldose drauge su kitais. Dar kiti atneša savo kaimenių bei dirvų vaisių padėkoti Dievui už palaimą. Taip per visą dieną atnašaujama aukos, iki diena pasibaigdavo vakarine auka.

2. Visos tos aukos, kad ir puošnios bei įvairios, yra tik menkas Dievą pagerbti bandymas, tik silpnas paveikslas tos gražios ir didžios aukos, kurią Kristus Naujajame Įstatyme mums suteikė per šv. mišias. Viešpats negalėjo palikti savo Bažnyčios be aukos; tik ji turėjo būti ne kuri nors Senojo Testamento auka, o visai nauja, nepalyginamai šventesnė: nekruvinoji šv. mišių auka, pakartojimas bei tęsimas kruvinosios Kristaus aukos ant kryžiaus. Kas Senojo Testamento aukų buvo tik pirmavaizdžiu, ką pranašai iš anksto pasakė, tą Išganytojas paskutinėj vakarienėj įvykdė. Tridento susirinkimas gražiai kalba: "Kristus, mūsų Viešpats ir Dievas, tiesa, vieną tik kartą pasiaukojo Dievui Tėvui per savo mirtį ant kryžiaus altoriaus ir tuo įvykdė amžiną išganymą. Bet, norėdamas savo Bažnyčiai palikti regimą auką, ko žmogaus prigimtis taip yra reikalinga, Jis neleido savo kunigystei užgesti drauge su savo mirtim. Tad Jis per paskutinę vakarienę pasiskelbė amžinuoju augščiausiuoju kunigu ir paaukojo Dievui, savo Tėvui, kūną ir kraują duonos bei vyno pavidale. Apaštalams, kuriuos Jis paskyrė Naujojo Įstatymo kunigais, taip pat jų kunigystės įpėdiniams, Jis liepė ir toliau atnašauti Jo auką, sakydamas: Tai darykit man atminti. Taip katalikų Bažnyčia visuomet tikėjo ir mokė".

Paskutinioji vakarienė buvo ne tik komunija, bet ir auka. Tai aišku iš Viešpaties žodžių, kai Jis kalba apie savo kūno atidavimą ir kraujo išliejimą nuodėmėms atleisti.

Pritaikymas. Taigi šv. mišiose turime tikrą auką. Kokie turtingi, kokie laimingi esame! Šiuo mąstymu atgaivinkime savy tą tikėjimą, kad tiksliai nusistatę bei nusiteikę galėtume dalyvauti toj šv. mišių aukoj ar ją patys atlikti — ne bemintiškai, o su gyvu tikėjimu, šventu džiaugsmu, uolia meile.

2 PUNKTAS. MIŠIOS — GERIAUSIOJI IR ŠVENČIAUSIOJI AUKA

Svarstymas. Mūsų pagarba šv. mišioms turi dar paaugti, jei pamąstysim, kokia tobula ir šventa yra toji auka.

Aukai yra reikalingas kunigas, dovana ir jos paaukojimas. Pirmasis aukotojas šv. mišiose yra pats Jėzus Kristus. Kunigas yra tik Jo atstovas. Kokia didelė šv. mišių vertė jau dėl to, kad aukotojas yra pats Dievo Sūnus!

Aukojamoji dovana yra Jėzaus Kristaus kūnas ir kraujas. Senajame Įstatyme buvo gyvuliai, žemės vaisiai, alyva, vynas ir t.t. Naujajame auka yra paties Dievo-Žmogaus kūnas ir kraujas. Tai yra tikrai maloniausioji auka, kurią tik galime dangaus Tėvui suteikti. Todėl šv. Paulius sako: "Nes jei ožių ir jaučių kraujas ir karvės pelenai, šlakstant pašventina suteptuosius, apvalydami kūną, kaip daug labiau kraujas Kristaus, kuris per šv. Dvasią aukojo pats save nesuteptą Dievui, apvalys mūsų sąžinę nuo mirusių darbų, kad tarnautume gyvajam Dievui" (Žyd. 9, 13-14).

Aukos būdavo atnašaujamos Senajame Testamente, užmušant gyvulius, sudeginant aukines dalis, išliejant ir sunaikinant kitas aukines atnašas. Mūsų šv. aukoje atnašaujamas Kristaus šv. kūnas ir kraujas paslaptingu būdu per eucharistinį buvimą po atskirais duonos ir vyno pavidalais.

Džiūgaudamas Sirijos poetas Cirilijonas rašo: "Naują puotą paruošė Išganytojas ir pakvietė jon savo namiškius. Iškilmingą pokylį parengė Jis savo Sužieduotinei, kad jos alkį nutildytų. Pirma Jis pats paaukojo savo kūną, o paskiau nužudė Jį žmonės. Jis išspaudė savo kūną į išganymo taurę, o paskiau žmonės jį išspaudė ant kryžiaus. Ant galvos užsidėjo Jis išpranašautą garbės vainiką. Jis išgalando žudomąjį įstatymo peilį, kad juo persmeigtų savo paties kūną, kaip velykinį avinėlį. Jis atsivedė tautas į savo pokylį ir pašaukė valstybes prie savo stalo. Jis apsitaisė tikrąja kunigyste ir suruošė tobulą aukos šventę. Jis stojosi ir iš meilės save patį atsinešė, laikydamas savo kūną iškėlęs savo rankomis. Jo dešinė buvo šventas altorius, Jo garbingoji ranka pasigailėjimo stalas . . . Ateikite, ma-

no mokiniai, — taip šaukia Viešpats, — priimkit mane! Aš noriu įdėti save į jūsų rankas! Ateikite, mano brangieji, gerkite dar mano kraują, kuris yra Naujojo Testamento kraujas! Gerkit ugnies taurę — tą kraują, kurs visus jį geriančius uždega! O kad to vakaro, tos valandos neužmirštumėt, tai įsakau jums dar štai ką, mano mielieji, mano paslapčių patikėtiniai: tas atminimas neturi liautis jūsų tarpe iki pasaulio pabaigos".

Paskatinimas. Garbė Tau, geriausiasis Jėzau, kad mums davei tokią taurią, puikią, didžią ir šventą auką! Nuo šiol noriu ja geriau naudotis ir nepamiršti, jog ją mums padovanojai. Ji yra mano auka, ji priklauso man, ji lieka man — Dievo garbei, mano išganymui!

Dievo meilės malda

Giliausiai nusižeminę, meldžiame Tave, visagalis Dieve, leisk tą mūsų švenčiausiąją auką, per Tavo švento angelo rankas, iškelti Tavo dieviškos didybės akivaizdon, į Tavo dangaus altorių, kad mes visi, kurie drauge nuo to altoriaus priimame švenčiausiąjį Tavo Sūnaus kūną ir kraują, būtume pripildyti visos dangaus palaimos — pirmiausia Tavo meilės — per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Trečiadienis po 6 sekmadienio po Sekminių

KUNIGAS PRIE ALTORIAUS

Įsižiūrėk į kunigą prie altoriaus. Kaip pagarbiai bei maldingai jis privalo atnašauti tą nuostabiąją auką! Čia pamąstysime, kodėl kunigas turi vertai laikyti šv. mišias ir kaip jis turi tai atlikti, kad mes, kunigai, jas visuomet vertai aukotume.

1 PUNKTAS. DĖL KO KUNIGAS TURI TIK VERTAI AUKOTI ŠV. MIŠIAS?

Svarstymas. Aukodamas mišias, kunigas yra Kristaus atstovas, Viešpaties įrankis, tarpininkas tarp Dievo ir žmonių. Tą šventą bei augštą savo tarnybą gali jis tik vertai ir šventai

atlikti. Šiaip nuodėmės gėda kristų ant paties Dievo! Senajame Įstatyme apie altoriaus tarnus Viešpats sako: "Pasirodysiu šventas tuose, kurie prie manęs artinasi, ir būsiu pašlovintas visos tautos akivaizdoje" (Kun. 10, 3). Kiek tad labiau Naujojo Įstatymo kunigas, tarnaudamas prie altoriaus, turi būti susirūpinęs Dievo garbe ir gerai pamąstyti, ką daro ir kaip daro. Jis yra Kristaus atstovas, tarpininkas tarp Dievo ir nuodėmingojo pasaulio. "Tad tegul jis įsigilina į to tarpininkavimo dvasią, tesupranta jo įvairius tikslus, tesutaiko su tuo savo jausmus" (Chaignon).

Ką kunigas atlieka prie altoriaus, tai yra kilniausias krikščionių kulto veiksmas. Kas tad išdrįstų tokį šventą veiksmą nevertai atlikti? Jau Senajam Įstatyme skundėsi Dievas tais kunigais, kurie nevertai atnašavo aukas ir jiems grasė bausmėm: "Jūs atnešate išplėštą, raišą ir sergantį, ir atnašaujate dovaną; argi aš priimsiu ją iš jūsų rankos? — sako Viešpats ... Nes kunigo lūpos turi sergėti žinojimą, ir iš jo burnos bus ieškoma įstatymo, nes jis yra kareivijų Viešpaties skelbėjas. Bet jūs nukrypote nuo kelio ir papiktinote daugelį įstatymo atžvilgiu ... Todėl ir aš padariau paniekintus ir pažemintus visoms tautoms, taip kaip jūs nesergėjote mano kelių" (Mal. 1, 13; 2, 7:9). Tai rimti žodžiai, apie kuriuos privalo gerai pamąstyti ir katalikų kunigas, kad neatlikinėtų savo tarnybos prie altoriaus apsileidusiai ar net visai netinkamai.

Mišiose kunigas turi tam tikrą galią į Viešpatį Jėzų. Kristus sulig savo tarno žodžiu nužengia ant altoriaus ir visai pasiduoda kunigo valdomas. Kunigas ima nekalčiausiąjį Dievo avinėlį į savo rankas ir pirmas valgo Jį per šv. komuniją. Argi tai nepakankamas pagrindas šventai aukoti mišias?

Pritaikymas. Vienas dvasiškas vyras sako: "Gerai gyvena tas kunigas, kuris gerai aukoja mišas" (Chaignon). Reiškia, nekunigiškai, blogai gyvena tas, kurs blogai, t. y. nevertai, apsileidusiai, abejingai jas aukoja. O, kaip žmonių širdys kyla augštyn, kai jie regi kunigą rimtai bei maldingai atnašaujant tą šv. auką! Ir kaip jie piktinasi, matydami kunigą paskubom ir netauriai elgiantis per šv. mišias. Anas dievobaimingas rašytojas dar sako: "Nėra net galima pasverti tos žalos, suteikia-

mos religijai mišiomis, kurias aukoja kunigai skubėdami, nedailiai bei nerimtai, aplink pasižvalgydami, smarkiai sukinėdamiesi, juokingu tonu. Matant mišias, kuriose daromi greiti žingsniai, pusiau priklaupimai, lengvapėdiškos apeigos, neįmanoma save neklausti: ar jie nori Dievą pagarbinti, ar iš Jo pasišaipyti?"

Gera priemonė prieš apsileidimo pavojų yra tiksliai laikytis rubrikų. Todėl sąžiningi kunigai dažnai save iškvočia, ypač metinių rekolekcijų laiku, ar per mėnesines atsinaujinimo valandas, kaip jie laikosi mišių rubrikų.

2 PUNKTAS. KAIP TINKAMAI AUKOJAMOS MIŠIOS

Svarstymas. Pirma — *su gyvu tikėjimu.* Kad katalikų kunigas turi tikėti, yra be niekur nieko aišku. Bet tas tikėjimas neturi būti paviršutinis, bejausmis, o gilus ir gyvas. Kunigas privalo būti tikėjimo visiškai perimtas, o jo veiksmai — tikėjimo nešte nešami. Tas tikėjimas turi pakilti iki dvasinio regėjimo, kaip savo pasiryžimuose rašo šv. Leonardas Portietis: "Aš noriu, užmiršęs visus pasaulio dalykus, tikėjimo šviesoj regėti Dievą meilės akim ir su Juo nuošaliai, visai vienas bendrauti." Su tokiu tad gyvu tikėjimu tegul kunigas skaito šventas mišias, tikėjimo šviesoj regėdamas didžiąsias paslaptis, kurios per mišias įvyksta jo akyse.

Iš gyvo tikėjimo savaime plaukia gilus dievobaimingumas bei pamaldumas, kurie apgaubia kunigą tam tikru nežemišku dvelkimu ir nušviečia visą jo prigimtį bei veiklą.

Antra, gerai atlaikyti šv. mišioms reikia *grynos širdies,* pirmiausia laisvos nuo mirtinos nuodėmės ir, kiek įmanoma, nuo lengvesniųjų, bent visai laisvavalių. Per paskutiniąją vakarienę Kristus numazgojo apaštalams kojas, ne vien ragindamas juos būti nusižeminusius bei mylėti vienas kitą, bet ir turėti grynas širdis atliekant šventąsias paslaptis. Tai paliudija Jėzaus žodžiai po numazgojimo: "Jūs esate nesutepti, bet ne visi" (Jon. 13, 10). Tad kunigas privalo per šv. mišias būti grynas, nes tuomet jis aukoja Dievui didžiąją Naujojo Įstatymo auką ir pats iš ts šventos atnašos valgo. Čia jis turi būti švarus kūnu ir siela, nes jokia kita nuodėmė nėra taip priešinga altoriaus šventumui, kaip neskaistumo nuodėmė.

Pritaikymas. Kaip būtų skaudu, jei tas pats kunigas, kuris kitiems per šv. mišias duoda susitaikymo malonę, sau pačiam turėtų nešti Dievo rūstybę bei pasmerkimą! Tad aukokime šv. mišias vertai! Kas galėtų pasipriešinti įsakmiam mūsų tėvo Pranciškaus raginimui: "Prašau Viešpatyje visus savo brolius, kurie yra, ar nori būti, ar bus augščiausiojo kunigai, kad jie, kai aukos šv. mišias, būtų nesutepti ir švariai atliktų mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus šventojo kūno bei kraujo tikrąją auką". Tad rūpinkimės širdies grynumu, nes kasdien turime stoti prie altoriaus. Maldingo kunigo mišios turi Dievo akyse ypatingą vertę. Žinoma, esminis aukos vaisius per kunigo nevertumą nebus sužalotas, bet kunigo maldingumas bei dorumas daro jo auką Dievui malonesnę. Ir kas gi nenorėtų pavesti save dievobaimingo bei pamaldaus kunigo maldoms bei aukoms? Kad įsigytume ir išlaikytume reikalingą altoriui širdies tyrumą, dažnai eikim išpažinties, o jei atsitiktų nelaimė sunkiau nusidėti, neatidėliokime jos nė vienai dienai.

Paskatinimas. Padaryk tikėjimo aktą, jog Viešpats Jėzus tikrai yra švenčiausiajame altoriaus Sakramente. Atsiprašyk Viešpatį už visas nevykusiai aukotas šv. mišias. Pavesk nekalčiausiajai Mergelei apsaugoti tavo tikėjimą, pamaldumą ir kūno bei sielos grynumą.

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau, teikis per savo šventųjų nuopelnus įlieti į mūsų širdis baimę ir meilę, kad mes verčiau velytume mirti, kaip Dievą viena nuodėme įžeisti, — kuris gyveni ir viešpatauji per amžius. Amen. (Bažnyčios malda).

Ketvirtadienis po 6 sekmadienio po Sekminių

ŠV. MIŠIOS KAIP GARBINIMO IR DĖKOJIMO AUKA

Šv. mišiose turime begalinės vertės auką, nes pats Kristus yra aukotojas, o Jo kūnas bei kraujas — aukojamoji dovana.

Todėl ta Naujojo Įstatymo auka neša gražiausius vaisius Dievo garbei ir Bažnyčios naudai. Mąstykime apie mišias, kaip geriausią garbinimo bei dėkojimo auką, kurią galime teikti Dievui.

1 PUNKTAS. ŠV. MIŠIOS KAIP GARBINIMO AUKA

Svarstymas. Kiekvieno asmens gerbimas turi atitikti jo vertybę. Dievas turi didžiausią vertybę — tad Jam pritinka augščiausias garbinimas. Jam priklauso, kas jokiai kitai būtybei nepriklauso — adoracija, giliausias nusilenkimas. Dievą turime ne tik gerbti, bet adoruoti. O Jį adoruoti reiškia pripažinti Jo augščiausiąją didybę bei valdžią, Juo stebėtis, Jį šlovinti, prieš neįsivaizduojamą Jo didybę bei augštybę su giliausia pagarba nusižeminti, tartum nykte sunykti, Jam kaip pirmajai priežasčiai ir galutiniam tikslui visiškai pasiduoti, pasišvęsti ir atsiduoti (Gihr).

Visa tai esame kalti Dievui. Dangaus angelai be paliovos gieda Dievui garbę ir iš didžios pagarbos prisidengia sau veidus Dievo didybės akivaizdoj. Tai regėjo pranašas Izaijas: "Mačiau Viešpatį augštame ir pakeltame soste, ir to, kas po juo buvo, buvo pilna šventovė. Serafinai stovėjo ties juo. Kiekvienas jų turėjo šešis sparnus: dvejais jie dengė savo veidą, dvejais dengė savo kojas ir dvejais skledeno. Jie šaukė vienas kitam ir sakė: Šventas, šventas, šventas Viešpats, kareivijų Dievas; visa žemė pilna jo garbės!" (Iz. 6, 1-3). Pats Kristus vien tik rūpinos garbinti ir šlovinti savo Tėvą ir tai įrodė žodžiais bei darbais.

Yra aiški pareiga gerbti Dievą už visa labiau. Bet turime tuoj pripažinti, savaime negalį Dievą tinkamai pagerbti. Todėl Išganytojas šv. mišiose paliko mums vertą garbinamąją auką Viešpaties garbei bei šlovei. Nors danguje sėdėdamas Tėvo dešinėj, Jis vis dar tebegerbia Tėvą — tuo pačiu jausmu šį savo nusiteikimą pareiškia mišiose kraštutiniu savo nusižeminimu. Taip šv. mišios yra tobuliausioji pagerbimo auka, ir per ją galime pilnai atlikti savo pareigą Dievo atžvilgiu.

Jausmus bei nusistatymus, kuriais turime Dievui tą šventą auką teikti, Bažnyčia nurodo mišių maldose: nusižeminimą —

Confiteor išpažinime; Dievo pripažinimą bei pagarbinimą — Gloria himne, atsidavimą — Suscipe, Sancte Pater maldoj.

Pritaikymas. Neprotingieji tvariniai garbina Dievą jau vienu savo buvimu, o protingieji turi garbinti Jį sąmoningai, laisvai ir džiugiai. Bet, deja, kiek daug žmonių tai pamiršta, o kiek daug net tyčia atsisako! Mes, Dievui pašvęsti asmenys, esame Jo tarnyboje. Jam tarnauti, Jį šlovinti yra tikroji mūsų gyvenimo paskirtis. Kaip mes ją atliekame? Ar rūpinamės Dievo garbe? Ar visuomet jaučiame didžią pagarbą Dievui, taip pat Jam pašvęstiems asmenims, vietoms, daiktams, šventoms apeigoms, Dievo žodžiui?

Mokykimės iš Kristaus, kaip Dievą gerbti ir Jam pasiduoti. Kaip Viešpats nusižemina ant altoriaus! Koks Jis paklusnus! Kaip nuolankiai aukojasi dangaus Tėvui! Per kiekvienas mišias teikime Dievui būtiną garbę!

2 PUNKTAS. ŠV. MIŠIOS KAIP DĖKOJIMO AUKA

Svarstymas. Su Dievo pripažinimu kaip augščiausiojo Viešpaties ir viso gero davėjo yra susijusi pareiga būti Jam dėkingiems. Nedėkingumas už Dievo geradarybes yra nuodėmė, kaip ir Jo valios nepaisymas ir neteikimas Jam garbės. Dėl to Viešpats taip labai smerkia ir išrinktosios tautos nedėkingumą. Dievo vardu Mozė klausia savo tautą: "Argi taip atsilygini Viešpačiui, tauta kvaila ir neišmintinga? Argi ne jis tavo tėvas, tavo Sutvėrėjas? Argi ne jis padarė ir sukūrė tave? (Pak. 32, 6).

Dievui turime teikti garbinimo ir dėkojimo aukų. Galingiausioji bei Dievui maloniausioji dėkojimo auka yra vėl šv. mišios. Čia Jėzus aukojasi su tais pačiais nusiteikimais, kaip ir anuomet savo žemės gyvenimo dienomis, paskutinės vakarienės salėj ir ant kryžiaus. Kadangi mes neįstengtume tinkamai padėkoti Dievui, tad Kristus pasistengia tai už mus padaryti. Bet tuo Jis nemano mus visai atleisti nuo dėkingumo pareigos. Jis tik atitaiso mūsų padėkų trūkumus.

Dėkoti ragina mus ir šv. mišių maldos, tarp kitko — prefacija. Prieš prefaciją pradėdamas, kunigas ragina tikinčiuosius dėkoti: "Dėkokime Viešpačiui mūsų Dievui!" Ir klausytojų

vardu tarnas atsako: "Verta ir teisinga!" Tada kunigas tęsia toliau: "Tikrai yra verta ir teisinga, reikalinga ir išganinga, kad mes tau visados, ir visur dėkotume, Viešpatie šventasis, Tėve visagalis, amžinasis Dieve, per Kristų, mūsų Viešpatį". Paskutinieji žodžiai ypač pabrėžiami, nes mūsų dėkojimai gauna savo jėgą bei vertumą tik per Kristų.

Prieš konsekraciją kunigas kalba dvi maldas, kuriose primenamas Kristaus dėkojimas palaiminant duoną ir vyną paskutinėj vakarienėj. Kaip Jėzus pirmą kartą atnašaudamas eucharistinę auką dėkojo Tėvui, taip daro Jis ir kiekvienose šv. mišiose.

Pritaikymas. Kai Dievo akivaizdoje jaučiamės įsiskolinę, dabar žinome, kuo galime atsiteisti — maldingai aukodami šv. mišias. Kristaus dėkojimai taip pat mums priklauso, kaip ir visa šv. auka.

Šv. mišios yra ne tik geriausioji padėka, bet ir šaltinis, iš kurio galime pasisemti dėkingumo dvasios (Gihr). Ir kaip tik tai yra labai svarbu, nes daugelis stokoja dėkingumo jausmo. Piktnaudojama Dievo dovanos bei geradarybės; pasinaudojama didžiais Jo darbais — ir užmirštama, kas juos padarė; Jo duotieji talentai užkasama; nepaisoma Jo dovanų bei malonių, nesiryžtama jų prašyti bei dėkoti; priimama Dievo geradarybės, kaip savaime suprantami dalykai. Ne taip mes elgsimės. Mes visuomet būsime pilni jautraus dėkingumo Dievui ir tai ypač pareikšime per šv. mišias.

Paskatinimas. Garbinkime ir šlovinkime Dievą ir nuoširdžiai dėkokime Jam už visas geradarybes.

Dievo meilės maldą

Garbė Dievui augštybėse, o žemėje geros valios žmonėms! Mes šloviname Tave, augštiname Tave, lenkiamės Tau; mes garbiname Tave ir dėkojame Tau už Tavo didžią garbę, Viešpatie Dieve, dangaus Valdove, visagali Dieve Tėve; Viešpatie, vienatini Sūnau, Jėzau Kristau . . . Dievo Avinėli . . . Tu, kuris naikini pasaulio nuodėmes, priimk mūsų maldavimus . . . pasigailėk mūsų.

KRYŽIAUS AUKA IR MIŠIOS

Įsivaizduok Jėzų, ant kryžiaus tariantį paskutiniuosius žodžius: "Atlikta! ... Tėve, į tavo rankas aš atiduodu savo dvasią" (Jon. 19, 30; Luko 23, 46). Taip, pabaigė Jėzus didžiąją susitaikymo auką, ir mes dabar atpirkti! Kas dieną dėkokime Jam už tai, ypač per šv. mišias. Tam dėkingumo jausmui savy stiprinti ir padidinti savo pasitikėjimui Kristumi — mąstysime dabar apie kryžiaus ir mišių auką.

1 PUNKTAS. KRUVINA KRISTAUS AUKOS MIRTIS ANT KRYŽIAUS

Svarstymas. Buvo tai sunkus bandymas, kai Viešpats tarė Abraomui: "Imk savo vienatinį sūnų Izaoką, kurį myli, eik į Regėjimo žemę, ir tenai jį paukok kaip deginamąją auką viename kalne, kurį aš tau nurodysiu!" (Gen. 22, 2). Tada neteko tos aukos atlikti: pasirodė angelas ir uždraudė nužudyti Izaoką: "Abraome! Netiesk savo rankos ant vaiko ir nieko jam nedaryk; dabar žinau, kad bijai Dievo ir nepasigailėjai savo vienatinio sūnaus dėl manęs" (Gen. 22, 11). Po dviejų tūkstančių metų kopia antras Izaokas į Kalvarijos kalną ir taip pat neša medį savo paties aukai. Visa paruošta, jau guli Dievo Avinėlis ant kryžiaus — aukos altoriaus — ir sopulingai laukia baisiojo žudymo. Bet joks angelas neateina pasakyti, jog dangaus Tėvas pasitenkina gera savo Sūnaus valia bei klusnumu. Auka atliekama.

Nors tai skamba taip baisiai, jog Jėzus kaip Atpirkėjas už mus ant kryžiaus pats turėjo pasiaukoti, bet taip yra. Kristus yra augščiausiasis kunigas ir tarpininkas tarp užsirūstinusio dangaus Tėvo ir nusidėjėlio pasaulio. Kaip toks, Jis turi atnašauti auką, kad pelnytų mums susitaikymą ir malonę. Bet kur yra tinkama auka? Nėra jokios, kuri tam tiktų, kaip tik pats Kristus. Todėl Kristus, amžinasis augščiausiasis kunigas, tapo drauge aukos avinėliu. Jau Izaijas išpranašavo: "Mes visi klydome kaip avys... o Viešpats uždėjo jam visų mūsų neteisy-

bę. Jis buvo paaukotas, nes pats norėjo" (Iz. 53, 6). Ir pats Išganytojas tai paliudija: "Niekas negali atimti jos (gyvybės) iš manęs, bet aš ją guldau pats savaime. Aš turiu galios ją guldyti ir turiu galios vėl ją imti. Tokį įsakymą aš esu gavęs iš savo Tėvo" (Jon. 10, 18).

Žmogus klausia: bet kam gi tokia žiauri auka? Kam? Kadangi čia buvo be galo didelis dalykas, reikėjo ir be galo didelės aukos. Leonas Didysis sako: "Po ano pirmojo didžiojo nupuolimo, per kurį atėjo į pasaulį nuodėmė ir mirtis, niekas nebūtų galėjęs išvengti biauraus velnio viešpatavimo, žiaurios nelaisvės grandinių; niekas nebebūtų galėjęs prieiti prie susitaikymo bei atleidimo; niekas nebebūtų galėjęs grįžti į gyvybę, jei Dievo sūnus nebūtų teikęsis tapti Žmogaus Sūnum ir ieškoti, kas buvo dingę. Kaip per Adomą atėjo mirtis, taip per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų atėjo atsikėlimas iš numirusių".

Pritaikymas. Iš aukos didumo žmogus turėtų pažinti ir nuodėmės ir Dievo meilės gelmę. Kuri kita auka būtų galėjusi padaryti žmonėms tokį didelį ir pastovų įspūdį, kaip Kristaus auka ant kryžiaus? Tu klausi: kam reikėjo Kristų prikryžiuoti? O aš klausiu tavęs: ką būtų reikėję padaryti žmonėms sujaudint bei sujudint, jeigu jie net nukryžiuotojo Jėzaus akivaizdoj vis dar nusideda? Argi juos sujudintų prašymai ar ašaros, jei jie nepaiso net Atpirkėjo kraujo!

Kristaus mirtis dar moko mus, jog Dievas yra be galo gailestingas, kaip popiežius Leonas Didysis išreiškia: "Galybių Viešpats susilaiko nuo savo galios, kai Jis leidžiasi persekiotojo prievartaujamas. Tai daro vien dėl Tėvo valios. Kad tas potvarkis veikia, tai ne žydų ar Judo nuopelnas. Tiesa, prieš jūsų valią jūsų bedievystė patarnavo mūsų atpirkimui, ir per jus buvo atlikta, ką buvo nutarusi Dievo išmintis bei galybė. Tad mus atperka Kristaus mirtis, o jus ji pasmerkia. O vis tiek Atpirkėjo gailestingumas yra toks begalinis, jog net jūs galėtumėt būti išganyti, jeigu pripažintumėte Kristų Dievo Sūnum ir atsisakytumėte nuo savo piktybės! Juk ne dovanai meldėsi Viešpats ant kryžiaus: Tėve, atleisk jiems, nes nežino, ką darą!". Reiškia, nors ir labai daug didelių nuodėmių turėtume, Kristaus atlyginimo mirtis teikia mums viltį ir atleidimą.

2 PUNKTAS. NEKRUVINAS KRYŽIAUS AUKOS ATKARTOJIMAS

Svarstymas. Šv. mišios yra nekruvinas kruvinosios Kristaus aukos atkartojimas. Jau pats laikas, kada šv. mišios buvo įsteigtos, rodo, jog glaudus ryšys jas jungia su kryžiaus auka. Tridento susirinkimas sako: "Atšventęs per paskutiniąją vakarienę senąją Paschą, kurią Izraelio tauta skirdavo išėjimui iš Egipto prisiminti, Dievas Išganytojas įsiterpė pats kaip nauja Pascha, kurią turės aukoti Bažnyčia per kunigą, regimais ženklais atmindama Jo išėjimą iš šio pasaulio pas Tėvą. Jis, išliejęs savo Kraują, mus atpirko, išgelbėjo iš tamsybių galios ir perkėlė į savo karalystę" (Sess. 22, c. 1). Mozė kalba Izraelitams, Viešpaties vardu įsakydamas minėti Velykų avinėlio šventę: "Kai jūsų vaikai jus klaus: ką reiškia šita religinė apeiga? Jūs sakysite: šita yra Viešpaties perėjimo diena" (Iš. 12, 26). Ir šv. Paulius, ryšy su Kristaus žodžiais, sako: "Tai darykite man atminti!... Nes kiek kartų jūs valgysite tą duoną ir gersite tą taurę, jūs skelbsite Viešpaties mirtį, iki Jis ateis" (1 Kor. 11, 24-26).

Bet šv. mišios yra ne vien Kristaus mirties atminimas. Jos yra ir gyvas tos aukos atvaizdavimas bei pakartojimas. Mišių aukoj ir kryžiaus aukoj yra tas pats aukojąs kunigas ir ta pati auka — Jėzus Kristus. Tik aukojimo būdas yra kitoks. Ant kryžiaus Kristus aukojasi kruvinai, mišiose nekruvinai. Per konsekracijos žodžius duoną bei vyną Jis paverčia savo kūnu ir krauju, ir per tą giliausią permainą valgio pavidalu pavaizduoja dvasišką mirtį.

Pritaikymas. Per šv. mišias suteikiama mums visas Kristaus kryžiaus aukos turtas. Tad per kiekvienas mišias galime semtis iš to iždo. Džiugiai tai darykim, anot pranašo žodžių: "Jūs su džiaugsmu semsitės vandens iš išgelbėjimo šaltinių ir tą dieną jūs sakysite: šlovinkite Viešpatį ... Džiūgaukite ir šaukite iš džiaugsmo, Siono gyventojai, nes Izaraelio Šventasis yra jūsų tarpe" (Iz. 12, 3). Nors kažko mums reikėtų, šv. mišiose tai rasime: atsigręžti nuo nuodėmių malonę, Tėvo atleidimą, visuose reikaluose pagalbą.

Paskatinimas. Dar kartą pamąstyk, siela, apie Kristų pasiaukojantį ant kryžiaus! Štai Jis vis iš naujo aukojasi už tave per mišias. Būk dėkingas už tai! Kartok Jo pasiaukojimą! Pasitikėk Kristaus aukos mirtim! Tegul niekuomet neišnyksta iš tavo atminties nukryžiuotasis Jėzus! Toje Jo knygoje išskaityk: teisingumą ir pasigailėjimą!

Dievo meilės malda

Susitaikęs ir maloniu veidu teikis žvelgti, Viešpatie, dangaus Tėve, į tą mūsų ir Tavo Sūnaus auką ir pasitenkinęs priimti, kaip kadaise priėmei savo teisingojo tarno Abelio dovanas, mūsų patriarko Abraomo auką ir šventą bei nesuteptą auką, kurią Tau atnašavo augščiausiasis kunigas Melchisedechas.

Šeštadienis po 6 sekmadienio po Sekminių

ŠV. MIŠIOS KAIP PRAŠYMO AUKA

Dabar mąstysime apie šv. mišias, kaip apie galingiausiąją prašymo auką, per kurią galime iš Dievo išmelsti visa, kas reikalinga šiam ir anam gyvenimui. Įsivaizduok Kristų, kai Jis, kaip amžinasis augščiausiasis kunigas, užtaria mus pas savo dangaus Tėvą. Prašyk Jėzų, kad išmokytų tinkamai branginti mišias, kaip prašymo auką.

1 PUNKTAS. ŠV. MIŠIOS — MŪSŲ PRAŠYMO AUKA

Svarstymas. Mūsų maldos paprastai yra prašymo maldos. Melstis reiškia beveik lyg kad nuolat iš Dievo ko nors prašyti. Dievas, žinoma, nelaiko tai blogu, nes žino mus esant pilnus vargo ir skurdo ir tik iš Jo galint susilaukti ko gero. Prašomoji malda suteikia Dievui garbės, nes per ją pripažįstame Jį esant be galo galingą, gerą, maloningą. Prašomoji malda yra mums būtina.

O stipriausiasis būdas ko prašyti yra aukojant. Kas sudeda Dievui auką, prašo ne tik lūpom, bet ir veiksmu. Todėl ir pas žydus būta tiek daug prašymo aukų. Šv. mišiose Išganytojas mums paliko tą prašymo auką, per kurią galime sėkmingai nuteikti dangaus Tėvą išklausyti mūsų maldų, ir tai — dėl dviejų priežasčių:

Pirma, savo prašymą paremiame, atnašaudami Dievui labai malonią auką — būtent, Dievo Avinėlį. Į šitą auką visuomet atsišaukia Bažnyčia, ko nors maldaudama per mišias. *Antra,* ir pats Kristus, kaip augščiausias kunigas, paremia mūsų prašymus, teikdamas Tėvui už mus savo kančią, mirtį ir kitus nuopelnus. Kaip užtarėją ir augščiausiąjį kunigą vaizduoja šv. Paulius Kristų: "O šitas, kadangi pasilieka per amžius, turi amžiną kunigystę. Todėl Jis ir gali išgelbėti amžinai tuos, kurie artinasi per jį į Dievą, nes yra visuomet gyvas, kad mus užtartų" (Žyd. 7, 24-25). Kaip galėtų amžinasis Tėvas pasipriešinti tokiam prašytojui? Dažnai prašome kvailų dalykų; Kristus gi prašo visiškai prisitaikydamas prie Tėvo valios tik to, kas geriausia. Mes neturime kito pagrindo, kad mus išklausytų, kaip tik menkus savo darbus ir Dievo pažadą, o Kristus turi pas Tėvą pilną teisę gauti malones, kurių mums reikia, nes Jis jas mums užpelnė. Dažnai esame neverti gauti iš Dievo malonių, net priešingai — esame verti bausmių; o Kristus yra neapsakomai vertas, kad Tėvas Jo visuomet išklausytų. Prieš prikeldamas Lozorių, Jėzus meldžiasi: "Tėve, dėkoju tau, kad mane išklausei. Aš, tiesa, žinojau, kad tu visuomet mane išklausai" (Jon. 11, 41-42). Kokia tai paguoda, koks džiaugsmas mums!

Pritaikymas. Dievo malonę mes per daug laikome lyg savaime supramtamu dalyku, ir per mažai nusižeminame bei prašome. Šv. mišios, kaip prašymo auka, yra įspūdingas priminimas tikrojo mūsų santykio su Dievu ir būtino reikalo nusižeminus, atsidavus ir pilnu tikėjimu prašyti, jei norime gauti malonių. Kas moka prašyti, tas ir susilauks. "Eik, ir tebūnie tau, kaip įtikėjai" (Mat. 8, 13). Kiek pasitikėjimo sukelia tie Kristaus žodžiai šimtininkui! Tad eikime ir pateikime per šv. mišias Dievui visus savo reikalus. Galime būti tikri, jog Dievas išklausys, jei prašysime nusižeminę, tikėdami ir vildamiesi.

2 PUNKTAS. MIŠIŲ, KAIP PRAŠYMO AUKOS, SĖKMINGUMAS

Svarstymas. Kuriuos reikalus galime Dievui per mišias pateikti? Visus, bet ypač sielos išganymo. Pats Išganytojas taip moko: "Ieškokite visų pirma Dievo karalystės ir jos teisybės, o visa kita bus jums pridėta" (Mat. 6, 33). Gražiai sako šv. Gregorijus Didysis: "Viešpats nori, kad Jį mylėtume labiau už Jo kūrinius ir iš Jo prašytume daug labiau amžinųjų, kaip žemiškųjų gėrybių".

Bet nereikia siaurąširdiškai bei savimyliškai pasitenkinti savo reikalais. Reikia melstis ir už reikalus kitų — šv. Bažnyčios, savo ordino ir t.t., kaip pati Bažnyčia meldžiasi savo mišių apeigose visokiomis progomis ir įvairiais reikalais.

Ypatingas per mišias laimėjimo laidas yra dalyvavimas toje aukoje, tikrai ar bent dvasiškai priimant šv. komuniją. Jau Senajame Įstatyme su taikos aukomis buvo susieta puota — išreikšti bičiulystei bei taikai su Dievu. Šv. mišios yra Naujojo Įstatymo taikos auka, ir šv. komunija — tikras dalyvavimas eucharistiniame taikos pokyly. Brangiausiojo Kristaus kūno bei kraujo ragavimas yra tikriausias laidas, kad mūsų prašymai bus išklausyti, kaip sako šv. Paulius: "Tas, kurs ir savo paties Sūnaus nepasigailėjo, tas išdavė jį už mus visus, kaipgi Jis nebus mums taip pat visa su juo dovanojęs?" (Rom. 8, 32). Todėl ir kunigas po šv. konsekracijos sako: "Karštai Tave maldaujame, visagalis Dieve, tegul tavo šventasis angelas nuneša šią auką į augštybes pas Tavo sostą, Tavo, didingasis Dieve, akivaizdon, kad kai, susivienydami čia, prie autoriaus, mes priimsime švenčiausiąjį Tavo Sūnaus Kūną ir Kraują, patirtume Tavo malonių ir dangaus palaimos per Kristų, mūsų Viešpatį."

Šv. Bonaventūra pataria mišių metu taip elgtis su Jėzum, kaip patriarkas Jokūbas, kuris narsiai kovodamas, laikė angelą ir sakė: "Aš tavęs nepaleisiu, jei manęs nepalaiminsi" (Prad. 32, 26).

Pritaikymas. Jei kartais mums atrodo, jog Dievas mus per šv. mišias neišklausys, yra tai arba mūsų klaida, kadangi kol

kas mes neregime savo prašymo pasekmių, arba kalti esame patys, kad prašome netinkamų dalykų, arba patys sudarome išklausymui kliūčių. Tai mes sunkiausiai suprantame. Dažnai audringai meldžiame, kad mus išklausytų, o nepagalvojame, norį tik pasigaminti nuolaidų savo blogiems palinkimams. Tad Viešpats negali mus taip išklausyti, kaip mes norime. Jis dovanoja mums daugiau ir geresnių dalykų, negu mes iš Jo prašėme.

Nepamirškime per mišias ir kitų žmonių reikalų, ypač tų žmonių, kurie pasivedė mūsų maldoms. Taip pat ypačiai minėkime maldoj savo ordiną ir savo provinciją.

Paskatinimas. Dėkokime mielajam Išganytojui už Jo auką ir prašymus, kuriuos Jis per kiekvienas mišias pateikia savo Tėvui. Visu pasitikėjimu aukokime savo komuniją, kad Dievas išklausytų mus. Nusižeminę ir kūdikiškai prašykime ko tik norime, ir visko tikėkimės iš begalinės Dievo meilės, gerumo ir gailestingumo.

Dievo meilės malda

Mano Dieve, viskas man ateina tik iš Tavo gerumo bei gailestingumo. Tad turiu Tave prašyti, viso ko prašyti ... Už visa labiau prašau, kad man dovanotum savo meilės, ir kad aš tobulai Tave mylėčiau. Tėve, primenu Tavo Sūnaus žodžius: "Ko tik prašysite Tėvą mano vardu, tai aš padarysiu, kad Tėvas būtų pašlovintas Sūnuje. Jei ko prašysite mane mano vardu, tai aš padarysiu" (Jon. 14, 13-14). Taip, Tėve, išklausyk mane, dovanok man tobulą meilę, kad ir čia būtumei pašlovintas!

Septintasis sekmadienis po Sekminių

APIE NETIKRUS PRANAŠUS

Šio sekmadienio evangelija, paimta iš kalno pamokslo, įspėja apie klaidintojus tikėjimo bei doros srityse. Jau ir taip kelias į amžinąją laimę yra nelengvas. Kristus sako: "Angšti yra

vartai, siauras kelias, kuris veda į gyvenimą". O čia dar prisideda visokių pagundų pavojai. Todėl Kristus įspėja: "Saugokitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių apdaruose, o viduje yra plėšrieji vilkai" (Mat. 7, 15). Apie tą Viešpaties įspėjimą čia ir pamąstysime.

1 PUNKTAS. NETIKRŲ PRANAŠŲ PASIRODYMAS

Svarstymas. Kaip jie ateina? Prašanai yra Dievo apšviesti ir Jo siųsti šventi vyrai; o netikrieji pranašai nėra šventi, nėra Dievo apšviesti nei Jo pasiųsti. Dievas jų nėra pašaukęs mokyti žmones tikėjimo dalykų. Jie net nemano skelbti žmonėms apreikštųjų tiesų, jie turi savo pačių išgalvotą evangeliją. Jie kalba gražiai ir masina suvilioti sugedusią žmonių prigimtį, apsimetę ramiais ir nekaltais, kaip avinėliai. Iš tikrųjų gi jie yra, kaip Viešpats sako, plėšrūs vilkai — žmonės, kurie savo kalba bei pavyzdžiu traukia kitus į pražūtį.

Tokie suvedžiotojai yra labai pavojingi, ką jau pasako pats vilko vardas. Jie yra godūs, kaip vilkai, trokšdami įsiveržti į Kristaus kaimenę ir sudraskyti pikto nenujaučiančias aveles. Jie pavojingi, nes ateina nekalta išvaizda ir tuo lengvai privilioja lengvatikius. Šv. Jonas Auksaburnis sako: "Velnias visada mokėjo gudriai pakišti melą tiesos vietoj". Jie pavojingi, nes žmogaus širdį lengva suvedžioti.

Kas yra tie netikrieji pranašai? Kristaus laikais buvo tai farizėjai ir Rašto mokytojai. Vėliau — eretikai arba, apskritai, visi suvedžiotojai, kurie, neva po tiesos apsiaustu, traukia sielas iš siauro gyvybės kelio į platų pražūties vieškelį. Šiandien yra vėl kitoki. Esame apie juos nemaža girdėję. Ir šv. Tėvas ne kartą pakelia savo balsą, įspėdamas nuo jų pasisaugoti.

Pritaikymas. Atviri priešai lengva pažinti, lengviau yra nuo jų pasišalinti ar tinkamai jiems pasipriešinti. Kitaip yra su slaptais priešais: jų reikia ypač saugotis. — Netikrieji pranašai niekada neišmiršta Bažnyčioj. Jie kartais pakeičia savo apdarą, bet ne nusistatymus. Savo pontifikato pradžioj Pijus X, kaip Kristaus vietininkas, įspėjo savo kaimenę saugotis netikrų pranašų, vadinamų modernistais, paminėdamas, jog net kai kurie

kunigai pasidavė suvedžiojami. — Netikrų pranašų kartais atsiranda ir vienuolynuose. Tokie pav. yra kad ir plepieji kurstytojai prieš viršininkus ar kitus brolius. Jie švelniai kalba apie teises bei teisybę, laisvę, lygybę, ordino discipliną ir t.t., o iš tikrųjų jie neša nepasitenkinimą, pasipriešinimą, perversmą, nesantaiką. Netikri pranašai yra ir tie, kurie veda į drausmės niekinimą, į laisvą bendravimą su pasauliu, į tingų, jausminį gyvenimą. Ir tokių reikia labai saugotis. Paklausykime mylimojo Jėzaus mokinio šv. Jono: "Mylimiausieji, ne kiekvienai dvasiai tikėkite, bet ištirkite dvasias, ar jos iš Dievo; nes daug netikrų pranašų įėjo į pasaulį" (1 Jon. 4, 1).

2 PUNKTAS. NETIKRŲ PRANAŠŲ POŽYMIAI

Svarstymas. Netikrieji pranašai stengiasi paslėpti savo tikrąją vilkų prigimtį, bet neįstengia to pasiekti ilgesniam laikui, nes jų darbai juos apkaltina, tų tamsiųjų žygių vaisiai juos išduoda. — Iš jų vaisių juos pažinsite, — sako Viešpats. Paskui Jis, tai paaiškindamas, vartoja pavyzdį iš gamtos bei gyvenimo: "Jūs pažinsite juos iš jų vaisių. Argi kas renka vynuoges nuo erškėčių ar figas nuo usnių? Taip, kiekvienas geras medis duoda gerų vaisių, blogas medis duoda blogų vaisių" (Mat. 7, 16-17).

Menkiems žinovams dažnai neužtenka pamatyti kurio medžio stuobrį, žievę, lapus: tik vaisiai suteikia jiems tikrumą. Taip yra ir su tais suvedžiotojais. Žiūrint jų kalbų, yra jie lapoti, puikūs, daug žadą vaismedžiai, o kai pamatai jų vaisius — jų darbus — susipranti klydęs. Jų gyvenimas yra blogas, ir blogos yra pasekmės, kurios eina iš jų mokslo, jų gyvenimo bei veikimo ir neša žalos tiems, kurie jų paklauso, būtent, neša sulėkštėjimą, tikėjimo susilpimą, net visišką praradimą, dorovės žlugimą ir t.t. Tuo pakankamai įsitikinome, matydami paskutiniųjų laikų įvykius.

Pritaikymas. Šv. Jonas Auksaburnis sako: "Tad kodėl Viešpats neduoda mums juos lengviau pažinti ir leidžia ilgai juos tyrinėti?" Atsakymas: kad visuomet būtume budrūs, pasiruošę kovai ir saugotumės ne tik atvirų priešų, bet ir slaptų. Todėl

nepasiduokime sumaišomi, kai susiduriame su tokiais netikrais pranašais: juk Kristus mus iš anksto įspėjo.

Paskatinimas. Viešpatie, pasigailėk mano silpnybės ir skurdo! Savo malone laikyk mane išganymo kely, katalikų tikėjime, trijuose garbinguose ordino įžaduose, ištikimai laikantis šventos regulos. Ateity stengsiuos užsisklęsti ausis prieš kurstomas kalbas ir visuomet vykdyti šventuosius Tavo įsakymus!

Dievo meilės malda

Imk mane į savo globą, dangaus Tėve, kad nuodėmė ar velnias manęs daugiau nesuvedžiotų! Apvaldyk mano atmintį, apšviesk mano protą, pašvęsk mano valią, gelbėk mano silpnybę ir vis labiau junk mane su Tavim!

Pirmadienis po 7 sekmadienio po Sekminių

PAGUNDOS

Žmogaus gyvenimas yra panašus į laivelį audringoj jūrpj. Audros yra tai pagundos, bandymai ir gyvenimo priešingumai. Jie gali pasidaryti pavojingi žmogui, bet jie gali irgi padėti jam gerame. Dabar pamąstykime apie pagundų reikšmę dvasiniame gyvenime.

1 PUNKTAS. IŠ KUR KYLA PAGUNDOS

Svarstymas. Pavojingiausias žmonių gundytojas yra velnias. Jis yra mūsų pirmapradis priešas, kuris nuolat mąsto, kaip mus pražudyti. Išganytojas jį vadina: "Jis buvo galvažudys nuo pat pradžios ir nepasiliko tiesoje" (Jon. 8, 44). Jis sugriovė pirmųjų tėvų rojaus laimę ir nelaimingą padarė visą žmonių giminę. Jis net išdrįso gretintis prie švenčiausiojo Jėzaus asmens, bet ten buvo nugalėtas. Mus išganydamas, Kristus sulaužė velnio viešpatystę žmonyse. Bet Dievas dar leidžia

velniui mus gundyti. Šėtonas yra mums labai pavojingas. Bet, jei mes patys jam nepasiduodame, jis neįstengs pakenkti.

Gundytojais dažnai tampa mūsų broliai. Vieno blogas pavyzdys apkrečia kitą. Net gana dažnai esti toks nedoras asmuo, kuris stengiasi sugriauti kaip tik gero žmogaus dorybę. Ir tie gundytojai pavojingi, nes jie yra iš mūsų pačių tarpo.

Trečio pagundų šaltinio turime ieškoti savy. Yra tai blogo palinkimo ugnis, kurią įžiebė mumyse pirmapradė nuodėmė, ir kurią ne visai užgesino net šv. Krikšto vanduo. Šv. Paulius pats prisipažįsta: "Aš, tiesa, gėriuosi Dievo įstatymu, žiūrint vidinio žmogaus, bet matau savo sąnariuose kitą įstatymą, pasipriešinantį mano proto įstatymui ir darantį mane belaisviu nuodėmės įstatymo, kuris yra mano sąnariuose" (Rom. 7, 22-23). Mirtinas žmogaus žaizdas Išganytojas užgydė, bet paliko mums silpnybes, kurias mumyse iššaukė nuodėmė. Tai panašu į statytoją, kuris atstato griūvantį namą, panaudodamas esamąją medžiagą.

Pritaikymas. Tiek daugelio priešų artumas bei pavojingumas reikalauja iš mūsų didžiausio atsargumo bei budrumo. Šv. Petras įspėja mus prieš piktąjį priešą ir drauge nurodo ginklus, kuriais turime su juo kovoti: "Būkite blaivūs ir budėkite, nes jūsų priešininkas velnias aplink eina, kaip kriokiąs liūtas, ieškodamas, ką prarytų; jam priešinkitės tvirti tikėjimu" (Pet. 5, 8-9). Kokie dėkingi turime būti serafiškajam ordinui, kad jis mus veda į blaivumą bei gyvą tikėjimo gyvenimą. Bet kaip atsiliepėme į jo nurodymus? Pavyzdžiui, ar nėra mums įkyrus net regulos pasninkas, ar nuolatinė maldos pratyba nėra mums tapusi nebepakeliama?

Daug pagundų pasidaro žmogus pats, jei jis nevengia blogų pavyzdžių ir gundytojų žmogaus pavidale, jei teikia maisto savo aistroms, užuot jas slopinęs: tai reiškia priešą priimti į-namiu į savo butą. Šiandien ištirkime save, kuris iš tų priešų yra mums pavojingiausias, ir tinkamai susitvarkykime.

2 PUNKTAS. KAM REIKIA PAGUNDŲ

Svarstymas. Vienas patyręs asketas duoda mums keturias priežastis, dėl kurių Dievas leidžia mus būti gundomus: per pa-

gundas, mat, žmogus esti ištiriamas, nuvalomas, lavinamas ir pažeminamas.

Pagundos metu žmogus *ištiriamas,* ar jo dorybės tikros ir pastovios. "Puodžiaus indus ištiria krosnis, ir teisingus žmones sielvarto mėginimas" (Ekli. 27, 6).

Karštos kovos su pagundomis *nuvalo* žmogų nuo visų žemiškųjų polinkių, jei tik žmogus sugeba tinkamai kovoti. Žinia, patogiau ir saugiau būtų gyventi be pagundų, bet nuopelningiau ir garbingiau yra narsia kova jas nugalėti.

Per pagundas žmogus *lavinasi* dorybėse, ir tuo būdu jis susirenka daug nuopelnų dangui. "Juo jūs linksminsitės, jei ir reikia dabar trumpam laikui nuliūsti įvairiuose ištyrimuose" (1 Petro 1, 6). Jei mes tiksliai suprastume, kiek daug vertas yra net ir mažiausias nuopelnas, joks vargas nebūtų mums per didelis.

Per pagundas esti *pažeminama* žmogaus puikybė, nes jis tuomet pamato, koks yra menkas, ir išmoko ieškoti prieglobsčio pas Dievą.

Pritaikymas. Pagundose atsiminkime šv. Pauliaus žodžius: "Dievas yra ištikimas; jis neleis jūsų gundyti virš jūsų jėgų, bet dar padarys tokią išeitį iš pagundos, kad galėtumėte ją pakelti" (1 Kor. 10, 13). Tad neišsigąskime, užėjus pagundai, tik sukelkime savy drąsą bei pasitikėjimą Dievu. Jei visa tai suprasime, pagundos galės būti mums gera mokykla.

Paskatinimas. "O, nuostabiai gerasis Dieve! Tu leidi pagundoms mus užpuldinėti, ne kad mus pražudytum, bet kad skubėtume tada pas Tave, savo saugųjį uostą. Elgies, kaip ta geroji motina, kuri kartais valandėlei palieka savo vaikučius tartum vienus, o po valandėlės vėl juos ima į meilingąjį glėbį. O, laimingoji pagunda, kuri priverti mus glaustis prie Dievo Sūnaus!" (Stim. amoris). Dieve Išganytojau, Tu pašventei kovą su pagunda. Dabar *palaimink* mano kovą su trigubu priešu: pasauliu, velniu ir kūnu. Duok man ištverti ir nugalėti, kad man dovanotum amžinojo gyvenimo vainiką.

Dievo meilės malda

O, mano širdies Dieve, kokia menka yra žemė su visais jos meilumais tam, kuris Tave myli!

DVASIOS SAUSRA

Šiandien pamąstykime apie vieną paprastą bandymą dvasiniame gyvenime: dvasios sausumą. Jis gali būti naudingas doros kely, bet ir labai žalingas žiūrint, kaip jo metu laikysies. Čia mąstykime apie dvasines sausros priežastis bei reikšmę vidiniam gyvenimui.

1 PUNKTAS. DVASINĖS SAUSROS PRIEŽASTYS

Svarstymas. Ne tik smarkios audros, bet ir nejauki tyla, kai nė pūstelėjimas neišskleidžia burių, gali būti pavojinga jūroj laivui. Panašiai yra dvasiniame gyvenime. Sunkios vidinės bei išorinės pagundos krikščioniui tikrai yra puolimo pavojus. Bet ir dvasios sausra nėra be pavojaus, nes lengvai veda į žalingą drungnumą. Todėl svarbu žinoti, kurios yra jos priežastys, kad galėtume tinkamai pasipriešinti gresiančiam pavojui.

Pirmoji priežastis yra pats Dievas, tai reiškia, Jis leidžia tą pagundą tiems, kuriuos Jis myli ir nori palavinti jų dorybę. O kai Dievas nuo žmogaus pasitraukia, šis jaučiasi silpnas, lyg kūdikis. Tikėjime jam stinga šviesos, vilty — pasitikėjimo, meilėj — ugnies. Tada jis yra maldoj sausas, kaip tošis. Jo nebežavi tai, kas gera. Kryžius jam yra dvigubai sunkus. Jis nebejaučia širdy meilės Dievui ir mano esąs dangaus apleistas. Tai yra baisios sielos kančios, kurias supranta tik tas, kas pats yra jų ragavęs. Nedaug tėra vidiniai susitelkusių sielų ir maža šventųjų, kuriems nebūtų tekę ragauti to karčiojo kryžiaus. Juk ir pats Kristus Alyvų darže ir ant kryžiaus kentėjo didelį apleidimą ir tuo pašventė tą dvasios kančią bei paruošė ją ištikimiausiems savo sekėjams.

Antroji priežastis yra daugely atvejų pats žmogus, kai jis nuolat priešinasi malonei ir apsileidžia dvasiškuose dalykuose; nenuostabu, jog ir Dievas pasišalina su savo pagalba ir palieka jį tamsoj be paguodos. Kai kurie apsileidėliai net kartais tada

mano, kad, esą, Dievas juos bandąs, ir netrukus ta sausra praeisianti. Tada jie nieko nedaro, pasilikdami liūdnoje savo padėty.

Pritaikymas. Taigi, kai tave, mielasis broli, Dievas ištiks dvasine sausra bei vidiniu apleidimu, nenustok drąsos, nenusimink ir ištverk, kol Dievas vėl teiksis tave aplankyti. Tomas Kempietis rašo: "Lengva niekinti žmogišką paguodą, kada turi dievišką. Bet yra labai didelis dalykas netekti kartu ir žmonių ir Dievo paguodos, noriai pakęsti dėl Dievo garbės tą širdies tuštumą, niekur savęs neieškoti ir savo nuopelnų neprisiminti" (II, 9).

Bet jei ta sausra kyla iš tavęs, iš tavo lengvapėdiškumo ir tingėjimo, tai tegul tai būna Dievo įspėjimas! Grįžk į senąjį uolumą, nugalėk nenorą ir lavinkis bent mažose aukose, kad Dievas vėl atsigręžtų į tave. Tiksliai tirk savo dvasinę padėtį ir elkis pagal tuos nurodymus.

2 PUNKTAS. DVASINĖS SAUSROS REIKŠMĖ

Svarstymas. Dvasinės sausros bandymuose pasirodo, ar turime *tikros dorybės.* Kiek daug vienuolių yra buvę labai uolūs naujokai. Tada net sunkiausieji dalykai jiems atrodė lengvi, karčiausieji saldūs, nes Dievas tada jiems teikdavo savo džiaugsmų. Vėliau padėtis pasikeitė. Dievas padėjo juos į kančių mokyklą, ir ten pasirodė, kokia silpna buvusi jų dorybė. Po kitą kitos jie metė šventas savo pratybas ir pagaliau virto drungnais. Pradžioj jie buvo kitus pralenkę savo uolumu, o dabar yra užpakaly net tų, kuriuos jie anuomet mažai tevertino, nes jie tebuvo tik vidutiniškai uolūs. O kiti ištveria bandyme. Dvasinio nuosmūkio mokykloj jie pasidaro stipriomis sielomis ir išmoksta kryžiaus meilės bei rimtos dorybės.

Vidinio apleidimo laikas ištikimai sielai yra ir didelių nuopelnų laikas. Dievas nori duoti mums progą įsigyti nuopelnų, kad gautume sau skirtąjį dangaus vainiką. Todėl jis ir leidžia mums kančių. Tad širdies sausra esti garbės bei nuopelnų kryžius. Net iš savo kaltės užsitrauktos širdies sausros galima pasigaminti nuopelnų kryžių, jei paklusime Dievo įspėjimui.

Pritaikymas. "Jums geriau, kad aš einu" (Jon. 16, 7), — Išganytojas pasakė apaštalams, prieš žengdamas į dangų. Taip ir mums gera, kai kartais Viešpats nuo mūsų lyg pasišalina, nebeduodamas jausmams patirti savo artumo. Bet tokiais atvejais nemeskime nieko gero, ką buvome pratę daryti; būkime net dar uolesni, kaip vairuotojas, kuris stipria ranka valdo vairą, nors vėjas nuslūgo. Ar visuomet laikeis tos pamokos?

Paskatinimas. Jėzau, dėkoju už pamokymą. Padėk man jį tinkamai suprasti ir vykdyti. Aukoju Tau savo sausą širdį. Išsklaidyk tą sausrą ir gelbėk nuo atvėsimo!

Dievo meilės malda

Nesislėpk nuo manęs, Dieve! Nepalik manęs vieno, nes šiaip turėsiu būgštauti, kad pasidarysiu Tau neištikimas ir pradėsiu mažiau Tave mylėti. O jei nori mane ištirti, kad mano meilė sutvirtėtų, tai suteik man savo pagalbą pavojaus atveju!

Trečiadienis po 7 sekmadienio po Sekminių

SKRUPULAI

Viena vidinės ramybės kliūtis, viena sielos audrų rūšis yra skrupulai, kurie trukdo sielą dorybės kely ir neleidžia jai padaryti daugiau gero. Pirma mąstykime apie skrupulų žalą, o paskui apie priemones skrupulams nugalėti.

1 PUNKTAS. SĄŽINĖS SKRUPULŲ ŽALA

Svarstymas. Skrupulais bei skrupulingumu vadinsime čia aną perdėtą sielos bailumą, kuris be užtenkamo pagrindo mano esant nuodėmę ten, kur jos nėra. To nepagrįsto būgštavimo priežastis yra suklydusi sąžinė, o kartais — tam tikras liguistumas. Bet dažnai čia esama drauge ir gero priedo — puikybės bei užsispyrimo. Tokiais atvejais skrupulantas stebisi, kad dar galįs nusidėti. Jis bijo nuodėmės, bet labiau dėl to, kad ji pažemina jį savo paties akyse. Jam atrodo, jog jis dalyką geriau permano už tuos, kurie jam bando duoti patarimų.

Nors skrupulai dažnai yra sielai išganingi, bet gali jai ir daug pakenkti. Jie atima vidinę sielos rimtį. O toji rimtis yra pirmoji vidinio gyvenimo sąlyga. Tikrasis savęs pažinimas, gailestis už savo nusikaltimus, Dievo didumo bei savo menkumo supratimas nekenkia mūsų dvasios pusiausvyrai; priešingai — net neša mums rimtį. Bet skrupulantas yra pilnas maišaties, nerimo, baimės. Jis nuolat mąsto bei svarsto savo tikras ar įsivaizduotas nuodėmes, yra nepatenkintas ne tik savo išpažintim, dedasi esąs pilnas nuodėmių, šventvagysčių, dėl to Dievo atmestas. Kiekvienas savaime supranta, jog tai labai žalinga dvasios gyvenimui.

Skrupulai trukdo pažangą dorybėje ir sutrikdo ne vieną gerą darbą. Čia yra, kaip gamtoj, kur drėgnas, šaltas, šiurkštus oras sustabdo augmenų našumą. Benagrinėjant įsivaizduotas nuodėmes, praeina daug brangaus laiko, ir nemaža gero lieka nepadaryta. Daug naudingiau būtų skrupulantui atplėšti akis nu savo nelemto susmulkėjimo ir nukreipti jas į Dievą: ten jis rastų paguodos, džiaugsmo, ramybės. Daug verčiau būtų užsiimti savo padėties pareigomis, kaip tais dalykais, kurie jį nuolat, lyg uodai kankina.

Pritaikymas. Tegu skrupulantai dažniau pamąsto, kiek jiems žalos teikia ta perdėtoji, neprotingoji baimė. Žinia: skrupulai yra įkyrūs puolikai, kuriuos, nors nuolat veji šalin, jie vis ir vis sugrįžta. Tačiau nereikia jiems geruoju leisti sudrumsti ramybę.

Kai kam skrupulai yra dargi palaima, ir jų nauda didesnė už žalą. Skrupulai tiems asmenims neleidžia suklysti ir kilti į puikybę. Kiek daug būta tokių, kurie iš pradžių buvo pilni baimės ir abejojimų, o nusikratę skrupulais, tapo be atodairos, be sąžinės. Dabar žvilgterėkime į savo vidų ir pasvarstykime, kiek šitie samprotavimai liečia mus, kad atitinkamai susitvarkytume.

2 PUNKTAS. PRIEMONĖS SKRUPULAMS NUGALĖTI

Svarstymas. Pirmoji priemonė skrupulams nugalėti yra atvirai išsisakyti ir nusižeminusiai paklusti dvasios patarėjui ar nuodėmklausiui. Jei tie skrupulai yra velnio įkvėpti, šis bėgs

šalin, kaip tik jo kilpos bus atidengtos. Jei skrupulų priežastis yra nepakankamas dvasinių dalykų žinojimas, tada kunigas per išpažintį suteiks reikalingų žinių. O jei skrupulai yra kilę iš savo paties silpnybių, jei už jų slepiasi puikybė, tai atviras išpažinimas padės nulaužti puikybei ragus. Jei anie abejojimai bei būgštavimai yra kilę iš kūno silpnumo, kunigas tai išaiškins ir patars, kaip gydytis. Nėra geresnio skrupulams vaisto už klusnumą. Kas klusnus, tas nepaklys.

Antroji skrupulams gydyti priemonė yra vartoti žinomąjį moralinį dėsnį, jog skrupulantas abejonėse visuomet turi spręsti savo naudai, būtent, jog jis nėra nusidėjęs bent mirtinai. Tas dėsnis padės jam atgauti ramybę.

Trečioji priemonė yra dažnai mąstyti apie Dievo begalinį gerumą. Juk Jis yra mūsų Tėvas; kitaip nebūtų mūsų per savo Sūnų mokęs melstis: "Tėve mūsų". Tad Jis nori, kad mes Jį laikytume Tėvu ir su kūdikiška meile bei pasitikėjimu į Jį kreiptumės. Tad kai tik mus ims apsėsti nepasitikėjimas ir baimė, prisiminkime pirmuosius "Tėve mūsų" žodžius, ir visas vergiškas baugštumas nuo mūsų bėgte pabėgs.

Pritaikymas. Kiekvienas skrupulantas, kuris panaudoja tas tris priemones, nusikratys savo sąžinės baimėmis. Bet, jei bus Dievo valia, kad jis tą kryžių ilgiau neštų, tepasiduoda jai ir tai išeis jo naudai. Dažnai melskimės už baimės kankinamus brolius ir užjauskim jų kančias. Niekas neturi teisės nei priežasties iš kito vargo tyčiotis, nes, iš ko šiandieną juokies, rytoj gali tai pačiam atsitikti!

Paskatinimas. Pasislėpk nuo manęs, Viešpatie, jei Tau patinka, o man naudinga; bet neapleisk manęs visai. Ačiū Tau už brangią vidinės ramybės dovaną. Meldžiu būtinos malonės, kuri padėtų man tą ramybę išsaugoti.

Dievo meilės malda

Sutvarkyk many, Viešpatie, meilę ir leisk man rasti bei išsaugoti saldžiąją Tavo meilės ramybę!

GYVENIMO SUNKENYBĖS

Gyvenimo sunkenybių sūkuriuose žmogus yra tartum laively, kurį mėto bangos. Bet tai gera: jo širdis tuo sutvardoma bei nuvaloma.

1 PUNKTAS. SUNKENYBĖS — AUKLĖJIMO PRIEMONĖ

Svarstymas. Nors vienuolis yra išsižadėjęs pasaulio, jis negali išsižadėti pasaulio vargų. Jie randa kelią ir į vienuolyną. Tiesa, vienuoliškumas yra lyg rojaus dalelė, lyg užburtas klonis, bet nėra laisvas nuo audrų, kurios šaltai kyla iš ašarų pakalnės. Ilgi negalavimai, kurie sugriauna net gražiausias jaunystės svajones, nesusipratimai vienuolių tarpe, kurie nenori išnykti; pašaukimo nepasisekimai, nepripažinimas nuopelnų, nemalonūs perkėlimai, karčios atgailos už smulkias klaideles ir daugybė kitų. Tai gyvenimo priešingumai; jie kartūs, bet naudingi, nes jie padeda mums formuoti bei taurinti savo širdį.

Kaip dažnai mūsų širdis ilgėjosi dorybės bei tobulumo, kiek kartų troško susijungti su Dievu, kiek sykių meldė Viešpatį, kad taptų mums giliau pažįstamas ir labiau mylimas. Bet mes patys dar per mažai save pažinome; mūsų širdys dar reikalingos ilgo formavimo. Dar per daug yra mumyse puikybės, kurią reikia palaužti; per daug pasitikėjimo savim pačiais bei kitais žmonėmis, kurį reikia dar pakeisti; per daug prisirišimo prie žmonių bei daiktų, kurį reikia išrauti. Turime dar pasidaryti maži savo pačių akyse, tikėti savo nesugebėjimais bei menkumais. Tik tada atsivers mums laisvas kelias į Dievą.

Gyvenimo priešybės yra Dievo rankose labai gera priemonė mums lavinti. Jos — lyg sunkūs kalvio dūžiai, kuriais jis tinkamai kala įkaitintą geležį. Jos yra skluptoriaus skaptukas, kuriuo jis iš beformio gabalo daro meno kūrinį, įkūnydamas savo idėją. Tad reikia tylėti ir nesiskųsti Dievui prieš Jį ar kitus, kuriais Jis naudojasi, kaip įrankiais.

Pritaikymas. Kaip dažnai pasaulį vadiname ašarų pakalne; bet, kai mus ištinka koks skausmas, tai stebimės ir dejuojame.

Gal manome, jog pasaulis yra ašarų pakalnė tik kitiems? Nesišiaušk, kai Dievas priima tave į savo mokyklą. Prisipažink turįs dar labai daug savy taisytino!

2 PUNKTAS. PRIEŠINGUMAI KAIP APSIVALYMO PRIEMONĖS

Svarstymas. Šio pasaulio skausmai bei priešingumai yra gimtosios nuodėmės liekanos. Bet dažnai jie yra teisinga bausmė bei atgaila už savo pačių padarytas nuodėmes. Žmogus būtinai turi nusivalyti per atgailą bei atkentėjimą, nes Dievas ieško teisingo atpildo. Kol žmogus tebėra suteptas nepabausto bei neatgailoto nusikaltimo, Dievas negali jam leisti intymiau bendrauti su Juo. Tuomet žmogus yra panašus į kalinį, kurio kalėjiminė uniforma neleidžia dalyvauti padorioj draugijoj. Tai patvirtinta randame gyvenimuose šventųjų, kurie pirmiau buvo nusidėjėliai. Tik po ilgesnės atgailos Dievas leido jiems glaudžiau su Juo bendrauti. Tad priešybės yra ne kas kita, kaip skaistyklos kančia šioj žemėj, tik labai švelni.

Ta žemės kančių bei sunkenybių bausmė yra labai veiksminga. Į savo pačių pasirinktas atgailas labai lengvai įsimaišo savivalia bei savimyla, kurios susilpnina mūsų atgailą ar net atima visą jos vertę. To netenka būgštauti tarp šio gyvenimo bandymų bei nemalonumų. Jie neteikia puikybei bei savimylai jokio kuro. Dėl to jie yra tokie naudingi sielai. Jie giliai valo ją ir iš jos pašalina nuodėmės liekanas.

Pritaikymas. Tad mielai priimk kančias ir atlik savo atgailą! Jų priežasčių neieškok kituose žmonėse, o verčiau savy pačiame. Tik pamąstyk, o rasi ne vieną kaltę, už kurią dar nesi atlikęs atgailos. O gal manai, kad tau vienam bus tai veltui atleista? Vėliau ar anksčiau būtinai turėsime atsiskaityti už savo darbus. Tad verčiau dabar, kaip vėliau!

Paskatinimas. Tėve, ačiū Tau už tai, ką man atsiuntei ir dar atsiųsi pakentėti iš savo teisingumo bei gailestingumo! Toliau jau nebesišiaušiu prieš kryžių, kurį man uždėsi nešti. Tik padaryk mano širdį tokią, kokią nori, kad turėčiau. Tik suteik man kantrybės, pasidavimo ir prisitaikymo prie Tavęs.

Dievo meilės malda

Mano Jėzau! Tegul žmonės mane žemina, tegul mane niekina, kad tik visi Tave mylėtų ir šlovintų!

Penktadienis po 7 sekmadienio po Sekminių

KOVA SU SAVO KŪNU

Kai laive užsidega gaisras, tai gali būti didesnis pavojus, kaip audra ar povandenės uolos. Mūsų kūnas panašus į tokį laivą, nes pikto geidimo žarijos rusi po pelenais, ir vargas, kai tas geidulingumas išsiveržia skaidria aistros liepsna! Tad tenka nuolat kovoti su savo kūnu. Bet ta kova yra labiau apsiginimo, kaip puolimo. Todėl visa taktika daugiausia esti atsitraukime, gynumesi ir apdairume.

1 PUNKTAS. ATSITRAUKIMAS

Svarstymas. Kai karo vadas jaučiasi esąs per silpnas stoti į kovą su galingu priešu, jis pasitraukia į gynimosi poziciją. Mūsų kūnas yra toks galingas priešas, o mes esame per silpni, kad tiesiai stotume su juo kovoti. "Kūno geidulius", — sako Scupulis, — "nugalėsi ne stačiai su jais susigrumdamas, bet visomis jėgomis vengdamas bet kurios progos ar asmens, kurie galėtų būti tau pavojingi. Jei kartais yra būtina su tokiu asmenim bendrauti, daryk tai skubiai, kiek tik įmanoma, ir kukliu bei rimtu veidu".

Būtent, vyriškis turi vengti neatsargaus bendravimo su moteriškėmis. Jau Siracho Jėzaus knygoj randame: "Nežiūrėk į kiekvieno žmogaus gražumą ir nepasilik moterų tarpe, nes iš drabužių eina kandys, iš moteriškės gi vyro neteisybė" (Ekli 42, 12). Deja, tų šv. Rašto žodžių retai kas paiso ir laikosi atsargumo. Net nepastebima, kaip palengva įsipainiojama į velnio pinkles. Vienas patyręs dvasios vadas rašo: "Šėtonas gudriai paslepia kūniškos pagundos kilpą, kai vyras neatsargiai prade-

da draugauti su moterim. Piktasis žino, jog jie išsižadėtų savitarpio meilės, jei pasijustų traukiami į nuodėmę. Todėl jis laukia, kol jie, ilgiau bičiuliaudamiesi, tampa neatsargūs ir dedasi saugūs. Tada jie jau yra tiek vienas antrą įsimylėję ir prisirišę, jog nebeįstengia išsikirti, nors ir nujaučia esant arti pavojų! Tada jų dvasios jėgos jau yra tiek susilpnėjusios, kad nebeįstengia prisiversti ir išsipainioti iš pinklių. Abu net būgštauja įskaudinti ir įžeisti vienas antrą ir manosi pasirodysią tiesiog išdavikais, jei išsiskirsią. Taip juos velnias ir pagauna. Jie ryžtasi nusidėti, ar kad antroji pusė to nori, ar kad ir pats yra per silpnas. Tik prisiminkime Samsoną". Ak, priimkime į širdis tuos rimtus ir tvirtus žodžius, kad netektų ir mums kartais per vėlai gailėtis savo neatsargumo!

2 PUNKTAS. GYNIMASIS

Svarstymas. Ginamasi nuo pavojingų kūno geidulių *viduje,* nuslopinant jautulingas mintis bei kūno įsiliepsnojimus. Kas ne tuoj pat ir ne rimtai nuo jų nusigręžia, greitai pajus žaizdas, kurias jam bus jau kirtęs priešas.

Kūno pageidimas nugalimas saugojant pojūčius. Kas saugo pojūčius, tas neleidžia aistros liepsnai įsižiebti savo širdy. Ypač reikia saugoti akis ir rankas. Kai gudrioji angis puikiausiomis spalvomis vaizdavo lengvatikei Ievai, kaip tai būsią gera, kai ji su vyru ragaus uždrausto vaisiaus ir pasidarys tartum dievais: "Taigi moteriškė matė, kad medis buvo geras valgyti, ir gražus akims ir meilus pasižiūrėti; ir ėmė iš jo vaisių ir suvalgė, ir davė savo vyrui, ir jis valgė" (Prad. 3, 6). Taip įvyko pirmoji nuodėmė. Dėl to šventieji sergėjo savo akis ir ypač vengė žiūrėti į moters išorę. Taip pat rankoms nereikia duoti laisvės. Rūpinkimės gintis nuo pavojų, kurie mums gresia per kūno geidulingumą. Tegul niekas neniekina čia pateiktų apsigynimo priemonių: šiaip teks gailėtis!

3 PUNKTAS. APDAIRUMAS

Svarstymas. Apdairumas, kurį privalome vartoti prieš kūno geidulius, yra tai, kad savo kūną apmariname darbu bei atgaila, o dvasią stipriname maldomis bei sakramentais.

Rimtas, įtemptas darbas, tiesa, silpnina mūsų kūną bei jo geidulius. Atgaila bei apsimarinimas yra būtini ginklai kovoj prieš maištaujančius jausmus. Tad, jei gauname darbo, dėkokime Dievui, nes taip kūnas teiks mums mažiau pagundų. Ir, kai ordinas uždeda atgailos pratybų: pasninką, bendrą discipliną, tylėjimą, ilgesnes maldas ir t.t., vyriškai išlaikykime, nes apsimarinimo mums taip labai reikia! Ir patys turėtume užsidėti bent mažesnių atgailos veiksmų, pav., aprėžti alkoholinių gėralų vartojimą, rūkymą ir panašiai.

Galų gale, yra būtina malda. Kai mums jėgos silpsta kovoj, pakelkime savo rankas bei širdis į Dievą, ir ateis pagalba! Net didelės pagalbos susilauksime, jei kas dieną tikrai pamaldžiai priimsime šv. komuniją.

Paskatinimas. Jei, Viešpatie, mąstau apie savo silpnumą ir apie sunkią kovą su savo kūnu, ima nykti drąsa. Todėl atvyk man padėti, kai vargstu kovoj! Ačiū Tau, kad taip dažnai jau esi mane išvadavęs iš mano aistrų ir jas apmalšinęs. Neleisk mano dvasiai apakti ir atidenk man priešo slaptas pinkles. Suteik jėgų bei ištvermės kovoj ir skaistybės meilės!

Dievo meilės malda

O, Marija, švenčiausioji, tyriausioji, tu mergelių Mergelė, mūsų mylinčioji Motina! Valyk kas kartą labiau man širdį bei dvasią! Išmelsk man Dievo baimės ir didelio savim nepasitikėjimo!

Šeštadienis po 7 sekmadienio po Sekminių

APIE DRUNGNUMĄ

Dvasiniame gyvenime atsitinka pavojinga liga. Anksčiau ar vėliau kiekvieną ištinka drungnumas. Todėl labai svarbu iš anksto pažinti tos klastingos ligos apraiškas ir nuo jos, padedant Dievui ir geram sielos vadui, apsisaugoti. Pradėdami mąstymą, nuoširdžiai melskime Dievą, kad mums padėtų sėkmingai su ta blogybe kovoti.

1 PUNKTAS. DRUNGNUMO PASIREIŠKIMAI

Svarstymas. Drungnumas yra tam tikras persisotinimas dvasiškais dalykais, nuolatinis tingumas lavintis dorybėse. Tai nėra įgimtas paprastas žmogaus prigimties nenoras daryti dvasiškajame gyvenime pastangų, bet jau žymus sąmoningas nusileidimas tingumui ir laisvas apsileidimas. Pilnai išsivystęs ir pasiekęs pikčiausią formą, drungnumas, anot šv. Tomo Akviniečio, yra mirtina nuodėmė, nes užmuša sielos gyvenimą, kuris kyla iš meilės. Todėl ta nuodėmė, pagal savo rūšį, yra mirtina, nes esmėje ji priešinga meilei.

Jei drungnumo liga serga vienuolis, jame pasireiškia kažkoks nepastovumas. Drungnumas neleidžia jam ramiai melstis, mąstyti, atlikti dvasiškus skaitymus. Jis nemalonias padaro jam bendras dvasines pratybas. Rodo per sunkius esant pašaukimo darbus. Veja jį lauk iš celės į pasaulį maloniai pasižmonėti, išsiblaškyti, kokio pasaulio darbelio dirbti. Arba ragina pramiegoti brangųjį laiką. Abatas Kasijonas drungnumą su jo liūdromis pasekmėmis lygina su rūku, klojančiu laukus. Tada pasaulis atrodo liūdnas bei tamsus, žmonių akis užkrinta mieguistumas, viskas sustoja. Taip yra ir su dvasiškuoju drungnumu.

Kad tokia sielos būsena nepatinka Dievui, savaime aišku. Žinome, kas Jono Apreiškime sakoma apie drungną Laodikijos vyskupą, bet mažai tekreipiama dėmesio: "Aš žinau tavo darbus, kad tu nei šaltas, nei šiltas. O, kadgi tu būtumei šaltas ar šiltas! Bet kadangi tu esi drungnas, ir nei šaltas, nei šiltas, aš pradėsiu vemti tave iš savo burnos" (Apr. 3, 15-16). Baisi tai mintis, kad Dievas taip biaurisi drungnu žmogum. Bet tai tiesa! Šv. Petras sako apie blogus krikščionis: "Geriau jiems būtų buvę nepažinti teisybės kelio, kaip pažinus trauktis atgal nuo to švento įsakymo, kuris jiems yra paduotas" (1 Petro, 2, 21). Jei tai tinka paprastam krikščioniui, ką bereikia sakyti apie drungną, užmiršusį pareigas kunigą ar vienuolį? Kaip Dievas juo biaurėsis! Koks nelaimingas pagaliau bus jo likimas, jei jis nepasitaisys!

Pritaikymas. Dabar klausk savęs, mielasis broli, gal jauti ir tu savy drungnumą ir ar jau esi jam pasidavęs? Religinėse

bendruomenėse drungnumas nėra jau tokia retenybė. O, koks apgailėtinas drungnas kunigas ar vienuolis! Ir, kas blogiausia, jis nejaučia tos savo padėties, ar gal pajunta per vėlai. Su drungnumu yra taip pat, kaip ir su kūniniu išsisėmimu: sunykėliai dažnai jaučiasi geriausiai, kai yra arčiausiai prie mirties. Taip ir drungnieji nejaučia ar nenori jausti, kaip jie slysta žemyn stačiai į pražūtį. Iš pradžios nebepaisoma laisvai daromų lengvųjų nuodėmių. Sunkiųjų dar bijoma. Vėliau nusikratoma šia baime ir nebebijoma net šventvagysčių! Pikti geiduliai pabunda ir ima ūbauti, kaip pelėdos naktį, skelbdamos nelaimę. Bet to jau nebežiūrima. Taip laiptas po laipto žengiama žemyn — mirties ir amžinojo pragaro link! Tos mintys yra pakankamai rimtos, kad drungnumą imtume laikyti labai pavojingu dalyku ir visomis jėgomis su juo kovotume.

2 PUNKTAS. PRIEMONĖS PRIEŠ DRUNGNUMĄ

Svarstymas. Kiekviena liga, norint ją pagydyti, reikalinga atitinkamų vaistų bei kitų priemonių, ir kiekvienai ligai esama tinkamų priemonių. Tad ir drungnumo ištiktas neturi nusiminti. Tam reikia griežtai ryžtis išsigydyti.

Drungnas serga apsilpimu bei energijos stoka. Jei norima nuo to pagyti, reikia su Dievo pagalba drąsiai bei tvirtai imti save į nagą. Šv. Paulius drąsinasi tokiais žodžiais: "Visa galiu tame, kurs stiprina mane" (Pilyp. 4, 13).

Drungnas bodisi malda. Jei jis nori išgyti, turi tą nuobodulį nugalėti, turi stengtis vėl daugiau laiko pašvęsti maldai, vėl imtis savo senųjų pratybų, dažniau lankyti Švenčiausiąjį, garbinti Mariją ir t.t.

Drungnas bijo savęs nugalėjimo. Tam priemonė yra apsimarinimas. Drungnas puoselėja savo palinkimus bei aistreles. Vaistas čia yra tik rimtai grumtis su vyraujančiomis aistromis. "Aš vydavaus savo neprietelius ir sugaudavau juos, ir negrįždavau, kolei nebuvau jų sunaikinęs" (Ps. 17, 38).

Pritaikymas. Matome, jog brangokai mums atseina nugalėti drungnumą. Bet geriau laiku rimtai ryžtis ir pasistengti, kaip gyventi nuodėmingame drungnume ir galop žūti! Šventieji duo-

da mums gražių pavyzdžių, kaip ir jie laikinai būdavo apsėsti drungnumo, bet energingai kovodavo su juo. Prisiminkime šv. Teresę Akvilietę arba šv. Hiacintą. Kai kas gėdisi staiga pradėti kitaip gyventi, kaip lig šiol gyveno. Bet būtų tiesiog juokinga taip lengvapėdiškai žiūrėti į žmonių nuomonę. Beje, visi dori žmonės tik džiaugsis, pamatę mus grįžus į uolų gyvenimą.

Paskatinimas. Gėdykimės ligšiolinio drungnumo. Rimtai ryžkimės juo nusikratyti. Prašykime Dievą, kad apšviestų ir sustiprintų. Aukokim Jam šv. Teresės ir šv. Hiacinto maldas bei nuopelnus.

Dievo meilės malda

Vėl pastatyk mus, Dieve, mūsų gelbėtojau, ir nugręžk savo užsidegimą nuo mūsų. Nejaugi per amžius tu rūstinsies arba tęsi savo rūstybę į visas kartas? Argi nesugrąžinsi mums gyvybės, ir ar tavo tauta nesilinksmins tavyje? Parodyk mums, Viešpatie, savo gailestingumą ir duok mums savo išgelbėjimą (Ps. 84, 5-8).

Aštuntasis sekmadienis po Sekminių

APIE NETEISINGĄJĮ UŽVAIZDĄ

Šiandien mąstysime apie neteisingojo užvaizdo palyginimą. Pasimokykime, Išganytojo nurodomi, taip išmintingai naudotis žemės gėrybėmis, kad niekuomet nepamirštume amžinojo tikslo! Melskime Dievą, kad suteiktų mums per šį mąstymą tos rūšies malonių.

1 PUNKTAS. ATLYGINIMO TURINYS

Svarstymas. Jėzus sakė savo mokytiniams: "Buvo vienas turtingas žmogus. Jis turėjo užvaizdą. Tas buvo jam apskųstas, kad esąs išeikvojęs jo lobį. Todėl jis pasišaukė jį ir jam tarė:

ką tai girdžiu apie tave? Duok apyskaitą savo užvaizdavimo, nes jau nebegali toliau būti užvaizdu. Užvaizdas gi pats sau vienas sakė: ką veiksiu, kad mano valdovas atima iš manęs užvaizdavimą? Kasti neįstengiu, elgetauti gėdžiuosi. Žinau, ką darysiu, kad žmonės mane priimtų į savo namus, kai būsiu atstatytas nuo užvaizdavimo" (Luk. 16, 1-4). Tuoj jis suklastavo paeiliui, susitaręs su valdovo skolininkais, nuomų bei skolų dokumentus šeimininko nenaudai, kad tuo būdu pigiai susidarytų prietelių. Palyginimas baigiamas šitaip: "Valdovas pripažino neteisingojo užvaizdo gudrumą, nes šio pasaulio vaikai gudresni su sau lygiais už šviesos vaikus" (Luk. 16, 8), būtent, ne dėl to, kad tarnas norėjo jį apgauti ar net apgavo, bet dėl to, kad gudriai bandė apsirūpinti savo ateitį.

"Šio pasaulio vaikai gudresni su sau lygiais už šviesos vaikus". Šio pasaulio vaikais Išganytojas vadina tuos, kurie gyvena pagal nedoro pasaulio dėsnius bei dvasią; šviesos vaikais tuos, kurie yra Kristaus karalystės nariais ir vaikšto tiesos šviesoj. Pasaulio vaikai savo žemės reikaluose elgiasi gudriau, kaip tikintieji amžinojo išganymo reikaluose, nes pirmieji turi savo naudai beatodairišką pasaulio gudrybę, o pastarieji turi savo nenaudai žmogišką silpnybę.

2 PUNKTAS. PALYGINIMO PRITAIKYMAS

Svarstymas. Papasakojęs palyginimą, Jėzus priduria pamokymą: "Ir aš jums sakau: Darykite sau prietelių apgaulingų turtų pagalba, kad, jums mirus, priimtų jus į amžinąsias padangtes" (Luk. 16, 9).

Kyla klausimas, ką privalome pasidaryti savo bičiuliu? Atsakymas: žemėj — beturčius ir vargšus per kūninius bei dvasinius gailestingumo darbus, kad jų dėkojimo ir laiminimo maldos palenktų mums teisme Dievą; danguje — Jėzų Kristų, kuris dabar yra mūsų tarpininkas pas Dievą, o vėliau bus mūsų teisėjas; toliau — Mariją, mūsų dangaus Motinėlę, ir visus dangaus gyventojus, juos garbinant, jų pagalbos šaukiantis, jų pavyzdžiais sekant. Darykim savo bičiuliais ir skaistyklos vėles, už jas melsdamiesi ir jas prašydami mus užtarti pas Dievą.

Tokių galingų padėjėjų bičiulystė bus mums labai naudin-

ga, kai teks stoti į Dievo teismą ir atsakyti už savo gyvenimo klaidas. Juk anas turtingasis žmogus yra ne kas kitas, o pats Dievas. Žmogus yra tik žemės gėrybių valdytojas ir turės Dievui duoti apyskaitą už tų gėrybių gerą ar blogą valdymą. Tame griežtame teisme labai būsime reikalingi gerų bičiulių, kurie galėtų mus užtarti. Laimingas, kas gyvenime gebėjo susidaryti sau pakankamai tokių užtarėjų!

Pritaikymas. Atrodytų, jog Viešpaties žodžių "darykite sau prietelių apgaulingų turtų pagalba" lyg nebūtų galima pritaikyti mažesniesiems broliams, nes juk mes neturime turtų. O vis dėlto tuos žodžius Viešpats taikė ir mums. Mes susidarome draugų danguje, atsisakydami nuo žemės turtų ir tinkamai vartodami daiktus, reikalingus savo gyvenimui bei pašaukimui, taip pat ir tiksliai suvartodami Dievo mums duotuosius talentus.

Viešpats kalba apie pasaulio ir šviesos vaikus. O kas mes esame? Juk šviesos vaikai? O kur yra mūsų protingumas savo išganymo reikaluose? Ir mums kai kuriems tinka Kristaus žodžiai: "šio pasaulio vaikai gudresni su sau lygiais už šviesos vaikus".

Neteisingojo užvaizdo palyginimas rodo, kaip žmogus yra staiga išmetamas iš savo pamėgtojo užsiėmimo ir pastatomas prieš likiminį apsisprendimą. Dažnai Dievas savo begaliniu gailestingumu staiga permaino žmogaus gyvenimo aplinkybes, norėdamas jam suteikti laiko bei progos sutvarkyti prieš mirtį savo reikalus. Tada privalome dėkoti Viešpačiui už Jo gerumą bei meilę ir visomis jėgomis ruoštis mirčiai. Nežinome, kada Viešpats mums lieps palikti tą neteisųjį pasaulį, bet, jei nuodėmė nedrumsčia dvasios akių, lengvai galime suprasti Dievo užsimojimus.

Paskatinimas. Prašyk krikščioniško išmintingumo tinkamai panaudoti savo talentams, ir energingai darbuokis Viešpaties tarnyboj. Melskis su Nehemiju, kuris uoliai, nepaisydamas jokių kliūčių, stengėsi atstatyti Jeruzalės miestą ir bažnyčią: "Atsimink mane, mano Dieve, dėl to dalyko ir neišdildyk mano mielaširdysčių, kurias padariau mano Dievo namams ir dėlei jo apeigų" (2 Esd. 13, 14).

Mano Dieve, prisimink mano darbus, aukas ir kančias, kurias pakėliau dėl Tavęs bei Tavo žmonių! Pasigailėk mano menkystės ir neatlygink man pagal mano nuodėmes, o pagal mano nedaugelį gerų darbų ir pagal mano gerą norą.

Dievo meilės malda

Sunaikink many, Dieve, visa, kas Tau nepatinka, ir sukelk many gerų minčių bei meilės tam, kas dangiška. Savo bičiuliu noriu padaryti Tave patį, nes juk Tu esi ir mano teisėjas. Teisk mane šiaip ar taip, tik teisk pasigailėdamas!

Pirmadienis po 8 sekmadienio po Sekminių

TREJOPA SERAFIŠKOJI ORDINO ŠEIMA

Mūsų ordinas yra dalis katalikų Bažnyčios, kuri savo motiniškomis rankomis apglėbia dangų, žemę ir skaistyklą. Nors tos vietos bei jų gyventojai yra ir labai toli viens nuo kito, tačiau juos visus jungia "šventųjų bendravimas". O mus, mažesniuosius brolius — dar ir ordino ryšiai. Tą bendrumo sąmonę ir norime sustiprinti šiuo mąstymu.

1 PUNKTAS. SERAFIŠKASIS KOVOTOJŲ BŪRYS

Svarstymas. Mūsų ordino šeima, kaip ir visa Bažnyčia, turi tris būrius: serafiškieji kovotojai žemėje, serafiškieji šventieji danguje ir serafiškieji atgailautojai skaistykloje.

Kiekviena diena mums sako, jog dar esame serafiškosios kariuomenės nariai. Visų mūsų likimas dar tebėra priešingumai, kryžiai ir kančios, nes visuose mumyse yra nusidėjęs Adomas. Turime kovoti, bet turime paguodą: esame ne vieni — esame didelės šeimos nariai, esame susijungę į vieną galingą kariuomenę ginti Dievo ir Bažnyčios reikalų.

Kaip ordino nariai, turime svarbią privilegiją — naudoja-

mės visomis dvasinėmis ordino gėrybėmis: dalyvaujame visuose nuopelnuose bei malonėse, visose maldose bei geruose darbuose. Kitų brolių nuopelnai padeda pagražinti ir mūsų dangaus vainiką. Užtariamosios kitų maldos yra ir mums naudingos, o jų atgailos darbai išgauna iš Dievo ir mums malonių, kantrybės ir atlaidumo. Daugelis brolių ordine yra nežymūs kitų tarpe, nes jie negali padaryti nieko didelio. Tačiau Dievas žino, kiek žmonių turėtų būti jiems dėkingi, nes jų nusižeminimas, atgaila, maldos pelnė aniems pasisekimą darbuose, globą sielos pavojuose ir ištvermės malonę.

Pritaikymas. Mes, mažesnieji broliai, privalome būti vienas kitam kantrūs ir verčiau dangstyti kitų menkumą bei klaidas, negu vilkti viešumon ir smerkti. Branginkime dvasinių turtų bendrumą ir naudokimės malonėmis, kurias ordinas suteikia. Elkimės pagal dėsnį: vienas už visus ir visi už vieną!

2 PUNKTAS. SERAFIŠKASIS ŠVENTŲJŲ BŪRYS

Svarstymas. Mūsų šventieji jau yra išsivadavę iš žemės ryšių, jų sielos yra pas Dievą. Kas įstengtų su šv. Paulium žvilgterėti į pačias dangaus gelmes? Ten mūsų šventieji džiaugiasi palaimingu Dievo regėjimu; jų šlovė yra neaprašoma, jų džiaugsmas begalinis. Jie telkiasi aplink savo tėvą Pranciškų ir gėrisi bendrąja laime. Bet net toj dangaus linksmybėj jie nepamiršta savo brolių, kurie dar tebevargsta šioje tremty.

Pirmiausia pats šv. Pranciškus, kaip tikras tėvas, rūpinasi savo vaikais. Jam tikrai galima pritaikyti Onijo žodžius: "Šitas yra brolių ir Izraelio tautos mylėtojas; jis yra, kurs daug meldžiasi už tautą ir už visą šventąjį miestą, Dievo pranašas Jeremijas" (2 Mak. 15, 14). Mūsų nepamiršta šventieji užtarėjai, už mus meldžiasi šventieji broliai, kuriems gyvenime buvome artimi, o kurie dabar ilsisi Dievo prieglobsty. Patį dangų siekia ryšiai, kuriais ordinas jungia savo narius.

Pritaikymas. Savo ordino šventųjų gyvenimus privalome ir patys uoliai pažinti bei svarstyti, ir tikinčiuosius, ypač tretininkus, su jais supažindinti. Skinkime tas meiliai kvepiančias

dorybių gėles iš savo rojaus sodo, giliai įsidėkime savo šventųjų pavyzdžius atmintin, sekime jų pėdomis — ir turėsime galingų užtarėjų danguje.

3 PUNKTAS. SERAFIŠKASIS ATGAILAUTOJŲ BŪRYS

Svarstymas. Yra dar viena vieta, kur gyvena dalis mūsų ordino narių. Tai skaistykla, kurioj apvalomos dar ne visai grynos vėlės.

Daug brolių yra ten. Tiesą pasakius, labai didelė dauguma mirusiųjų turi pereiti per valomąją skaistyklos ugnį, prieš leidžiant jiems regėti Dievą. Jų tenykštis gyvenimas yra labai sopulingas bei liūdnas, nes jie tegali ten kentėti ir atgailauti. Jie dažnai žiūri į mūsų žemužę, tik ne dėl to, kad norėtų čion grįžti, o dėl to, kad laukia iš mūsų pagalbos.

Mes esame jiems skolingi, nes jie yra juk mūsų broliai! Kiek daug ten yra tokių, kuriems turime būti dėkingi! Kiek daug ten kankinasi gal per mūsų kaltę! Ir mūsų regula liepia melstis už mirusiuosius brolius.

O skaistyklos vėlės, anot teologų, gali mums padėti, melsdamosi už mus ir pavesdamos Dievo gailestingumui mūsų kūno ir sielos reikalus.

Pritaikymas. Tad susidarykime sau kiek galėdami daugiau skaistykloj bičiulių. Sužadinkime herojišką meilės aktą vėlių naudai ir minėkime jas per šv. mišias, priimdami šv. komuniją ir kentėdami savo kryžius.

Paskatinimas. Šlovink Dievo didumą Jo šventuosiuose. Aukok už skaistyklos sielas savo nemalonumus, bandymus, kentėjimus. Melskis už savo brolius ir pasivesk šventiesiems savo ordino globėjams.

Dievo meilės malda

Teikis, Viešpatie, suteikti mūsų dienoms ramybę! Jei maloniai dovanosi mums savo pagalbą, būsime laisvi nuo nuodėmės ir saugūs nuo vargų. Per Kristų mūsų Viešpatį. Amen.

APIE ATLAIDUS

Su neteisingojo užvaizdo palyginimu jungia Viešpats įspėjimą: "Ir aš jums sakau: Darykite sau prietelių apgaulingų turtų pagalba, kad, jums mirus, priimtų jus į amžinąsias padangtes" (Luk. 16, 9). Pirmiausia tie žodžiai primena, jog žemės turtais reikia naudotis taip, kad Dievui patiktume. Bet galima tuos pat žodžius pritaikyti atlaidams. Šiandien pamaldžiai pamąstysime apie tą didžią Jėzaus malonę, kurią paliko savo Bažnyčiai.

1 PUNKTAS. KAS YRA ATLAIDAS

Svarstymas. Atlaidas yra, kai Bažnyčia, šalia Atgailos sakramento, atleidžia laikines bausmes, kurias mes, jau gavę nuodėmių atleidimą, dar turėtume atkentėti arba čia žemėj, arba skaistykloj.

Kiekviena nuodėmė, kaip begalinio Dievo įžeidimas, užsitraukia bausmę. Tas bausmes — pragarą ir kai kurias laikines bausmes — Dievas atleidžia nusidėjėliui per gerą išpažintį. Bet, kadangi žmogus nevisai tinkamai tesigaili ir nedaro atgailos darbų, dar vis lieka jam atlikti laikinių bausmių čia ar skaistykloj. Gauti šitų bausmių atleidimą ir yra atlaidai. Iš be galo gausaus Jėzaus bei šventųjų nuopelnų bei atsilyginimų iždo šv. Bažnyčia semiasi jų ir teikia Dievui atpildą už savo vaikų nusikaltimus, prašydama, kad Jis atleistų jiems per pelnytas laikines bausmes. Bažnyčia gali tai daryti, nes Kristus yra jai pavedęs valdyti dvasiškus tos įstaigos lobius. Ir, kadangi mes, vardan šventųjų bendravimo, esame sujungti su dangaus šventaisiais į vieną mistinį kūną, kurio galva yra Kristus, tai vienų perteklius papildo antrųjų nepriteklių. Kristaus atlyginimai yra begalinės vertės ir neišsemiamai gausūs. Ir švč. Mergelė yra padariusi labai gausingų atpildų už mus; taip pat ir kiti šventieji padarė atgailos bei atsiteisimo daug daugiau, negu jiems patiems

už savo silpnybes reikėjo. Tas atpildų turtas neguli Bažnyčioj, lyg koks miręs kapitalas — ne, jis yra prieinamas visiems, kurie yra reikalingi ir nesibijo mažučio vargo juo pasinaudoti. Per tuos atlaidus Dievo teisingumui yra padaromas atpildas, tiesa, ne iš mūsų pačių lobio, tik iš svetimo. Tad mielai semkimės iš to Bažnyčiai paliktojo Kristaus bei šventųjų atsilyginimų iždo, kad nukreiptume nuo savęs pelnytai gresiančias Dievo teisingumo bausmes!

Pritaikymas. Deja, esame tokie lengvabūdžiai ir nerūpestingi, jog visai nemąstome apie savo užsitrauktas bausmes. Apie kitus gebame labai greitai spręsti: jie yra verti, kad Dievas pabaustų! Irgi greitai kurioj nors blogybėj pastebime Dievo baudžiamąją ranką. Tačiau, kur yra įsipainioję mūsų pačių nusikaltimai, ten esame akli ir labai nuolaidūs. Dėl to tiek mažai tesirūpiname atlaidų pelnytis. Beregint gali mus ištikti Dievo bausmės. Gal jau ir ištiko, tik mes dar jų nepripažįstame. Kiekvieną valandą galėtume laimėti atlaidų ir taip Dievo bausmių išvengti ar bent jas sušvelninti, bet to nedarome. Kai tiek daug yra progų atlaidams pelnyti ir sąlygos tokios lengvos, mes į juos nebekreipiame tiek dėmesio. Beveik norėtųsi tarti: juo Bažnyčia daugiau siūlo atlaidų ir juo lengvesnėmis sąlygomis, tuo mažiau jų laimima! Ko žmonės senais laikais nedarydavo, kad pelnytų vienus visuotinius atlaidus! Atlikdavo tolimas keliones, pakeldavo daug vargo bei pavojų, turėdavo didelių išlaidų, nesigailėdavo didelių aukų! Dabar mums atrodo sunku aplankyti bažnyčią, sukalbėti neilgas maldas ar atlikti šiaip kokį atlaidams laimėti darbelį!

Ir mes, mažesnieji broliai, kiek turime savo ordine daug galimybių laimėti atlaidų! Ordino šventėse, kalbant pranciškoniškąjį rožančių, einant stacijas ir t.t. Bet kokie neuolūs esame atlaidams gauti!

2 PUNKTAS. VISUOTINIAI IR DALINIAI ATLAIDAI

Svarstymas. Skiriame dvi atlaidų rūšis: visuotinius ir dalinius. Visuotiniai yra, kada Bažnyčia atleidžia visas laikines bausmes, kurių dar už savo nuodėmes nesame atlikę. Daliniai yra,

kada Bažnyčia atleidžia tik jų dalį. Daliniai atlaidai matuojami dienomis, kvadragenomis (40 dienų pasninkavimu) ir metais. Pavyzdžiui, jei gauname 300 dienų atlaidus, tai reiškia, kad Bažnyčia atleidžia tiek laikinių bausmių, kiek būtų mums nurašyta, jei 300 dienų darytume atgailą pagal senovinius bažnytinius dėsnius.

Kokia didelė geradarybė siūloma mums per visuotinius ar net dalinius atlaidus! Pagalvokime, jog bausmės už mūsų nuodėmes galėtų būti gyvenimo sutrumpinimas, ilga sunki liga, dideli žmonių persekiojimai, skriaudos, ar kiti dideli kentėjimai ir t.t. Jeigu tos bausmės galėtų būti nuo mūsų iš viso ar iš dalies nukreiptos, kokia tai būtų mums laimė! Arba, jei už savo nuodėmes turėtume, pagal senovinius Bažnyčios nuostatus, per 300 dienų daryti labai aštrią atgailą, t. y. apsivilkę ašutine, neįleidžiami net į bažnyčią, klūpėti prie bažnyčios durų, melstis ten ir praeinančių prašyti, kad už mus nusikaltėlius melstųsi, arba atlikti ir kitus sunkius atgailos darbus — kaip mes džiaugtumės, jei Bažnyčia tą bausmę, Kristaus ir šventųjų nuopelnų dėlei, nuo mūsų nuimtų, pakeisdama visai lengvais atgailos darbais!

Kuriame laipsny iš tikrųjų laimime atlaidus, tai pareina nuo Dievo valios, bet ir nuo mūsų vidinio nusiteikimo, tarp kitko — nuo to, kaip uoliai atliksime atlaidų sąlygas. Negalime manyti, jog Dievas apdovanos mus visuotiniais atlaidais, jei kalbame atlaidines maldas laisva valia išsiblaškę, jei atliekame atlaidinius darbus dar sąmoningai ir laisva valia prisirišę prie tam tikrų smulkių nuodėmių, ir jei mūsų atgailos dvasia yra netobula! Tačiau dėl to neturime nusiminti, bet tik karštesne atgailos dvasia bei uolumu stengtis laimėti tai, kas galima.

Pritaikymas. Laikykime sau pavyzdžiu šv. tėvą Pranciškų, kaip jis brangino atlaidus. Jis nerado savo mylimajai Porciunkulės bažnytėlei geresnės dovanos, kaip gauti iš popiežiaus jai malonę, kad visi, kurie ją aplankys ir su tikru gailesčiu išpažins savo nuodėmes, gaus visuotinius atlaidus. Tad ir mes šiandien uoliau ryžkimės įsigyti atlaidų. Tuo atžvilgiu ypač nepamirškime savo mielų mirusiųjų. Jei mes patys per savo netobulumą

nemokame laimėti atlaidų augščiausiajame laipsny, tai jie galės bent labai palengvinti mirusiųjų padėtį.

Paskatinimas. Dėkokime už atlaidų malonę. Gailėkimės ir atgailaukime už savo nuodėmes. Gėdykimės už savo neuolumą atlaidų atžvilgiu.

Dievo meilės malda

Atleisk, Viešpatie, turėk kantrybės man! Noriu už viską Tau atsilyginti iš Jėzaus Kristaus begalinio lobių ir nuopelnų iždo!

Trečiadienis po 8 sekmadienio po Sekminių

KASDIENĖS ATLAIDŲ PROGOS

Atlaidai, kuriems laimėti turime kasdien patogių progų, yra labai įvairūs ir todėl įdomūs bei malonūs. Esama atlaidų, surištų su tam tikru laiku, vieta, asmeniu, pamaldom ir veiksmais. Į tai reikia atsižvelgti, norint juos laimėti. Labai dažnai nė galvote nepagalvojame, kiek daug kasdien atlaidų galime gauti, ir todėl praleidžiame patogias progas. Tad čia trumpai paminėsime kai kuriuos žymesnius, dabar galiojančius atlaidus, kad pasiskatintume uoliau jais pasinaudoti.

1 PUNKTAS. VISUOTINIŲ ATLAIDŲ RINKINYS

Svarstymas. Iš tikrųjų, Bažnyčia tiesiog eikvote eikvoja atlaidus mūsų naudai! Ir kaip tik dėl to privalome juos branginti.

Visuotiniai atlaidai suteikiami atkalbantiems brevijorių prieš švč. Sakramentą (S. Paen. Ap. 31 mart. 1937).

Toliau gaunami visuotiniai atlaidai už maldelę En ego, o bone et dulcissime Jesu, po komunijos ar mišių, prieš nukryžiuo-

tojo Kristaus paveikslą (S. Cong. Indulg. 31 iul. 1858; S. Paen. Ap. 2 febr. 1934).

Be to, už maldą į Kristų Karalių "Jėzau Kristau, pripažįstu Tave visuotiniu Karalium". Už ją visuotiniai atlaidai paprastosiomis sąlygomis teikiami sykį per dieną (S. Paen. Ap. 21 febr. 1923).

Apėjus Kryžiaus Kelius, pagal šv. Sosto nuostatus ir bent sužadinus tobulą gailestį, gaunami visuotiniai atlaidai kiekvieną kartą, kai tik visa tai atliekama; dar įgyjami antri visuotiniai atlaidai, jei tą pačią dieną, kada atliekamas anas pamaldų veiksmas, priimama šv. komunija.

Visuotiniai atlaidai yra už atkalbėjimą pranciškoniško rožinio apie septynis Marijos džiaugsmus. Jie galioja nuo Leono X laikų. Šv. Pranciškaus tretininkams pritaikė juos Pijus XI.

Visuotiniai atlaidai gaunami ir daugely ordino švenčių, kaip jie yra pažymėti mūsų direktorijume.

Tą rinkinį būtų galima tęsti toliau; bet kol kas tegul tų užtenka. Kiekvienas gali susidaryti tinkamą sąrašą ir rinktis atlaidus.

Atlaidai, kuriuos Bažnyčia yra suteikusi gyviesiems, jei šie jiems nepastato kokių kliūčių, veikia tikrai ir būtinai, t. y., atleidžia visas laikines bausmes ar jų dalį, nes atlaidas savo esme yra Bažnyčios-teisėjo aktas, kuris atleidžia bausmę, ir remiasi popiežiaus raktų galia.

Kitaip yra su atlaidais, kuriuos Bažnyčia yra suteikusi mirusiųjų naudai. Į juos Bažnyčia jau nebeturi teisėjo galios, tad nebegali tiesiogiai sieloms atleisti laikinių bausmių. Ji gali tik per atlaidus pateikti Viešpačiui iš Jėzaus bei šventųjų nuopelnų bei atlyginimo turto atsiteisimą bei satisfakciją, melsdama juos priimti už tam tikras vėles. Tad mirusiųjų atveju atlaidai turi tik užtariamą bei prašomą galią.

Pritaikymas. Turėdami tai dėmesy, atitinkamai pasirūpinkime savo pačių reikalu. Vienu atžvilgiu, labiau pasitikėkime atlaidų veikimu, kitu atžvilgiu stenkimės nepamiršti, jog per savo pačių kaltę galime aprėžti ar net visai sunaikinti atlaidų turtą. Sakysim, jei dar esame prisirišę prie kurios nors mažos

nuodėmės. Taip gali atsitikti, jog, vietoj visuotinio atlaido, gausime tik dalelytę. Tačiau gali būti ir taip, jog per daugelį nevisuotinių atlaidų galime pasiekti, galutinai suvedus, visuotinius. Tad vėl mums paguoda bei paskatinimas nepraleisti progų atlaidams gauti.

2 PUNKTAS. DALINIŲ ATLAIDŲ RINKINYS

Svarstymas. Ir daliniai atlaidai, kaip matėme, yra vertingas Bažnyčios siūlymas. Tiems atlaidams pelnyti turime kas dieną daug progų. Sakysime:

10 metų atlaidus kunigui ir žmonėms, po skaitytinių šv. mišių atsiklaupus kalbantiems nustatytas maldas (S. Rit. Congr. 6 ian. 1884 et nov. 24 1915; S. Paen. Ap. 30 maii 1934).

7 metų atlaidai po šv. komunijos, o 300 dienų atlaidai bet kada ir kiekvieną kartą, kai tik sukalbama malda "Kristaus siela" (Anima Christi). (S. Congr. Indulg. 9 ian. 1854 an.).

5 metų atlaidai kunigui už atkalbėjimą prieš mišias prisiruošiamųjų maldų, kaip jos nurodytos mišiole, o visuotiniai — jeigu kas dieną per mėnesį kalbėta, atlikus išpažintį ir pasimeldus šv. Tėvo intencija.

500 dienų atlaidai kunigui už "Ego volo celebrare Missam" formulę, atkalbėtą prieš mišias (S. Paen. Ap. 12 iul. 1935).

Po 100 dienų atlaidai kunigui už kiekvieną maldelę, kalbamą apsitaisant mišių drabužiais (S. Paen. Ap. 14 ian. 1940).

5 metų atlaidai kunigui, atkalbančiam po mišių rubrikines padėkos maldeles (Ant. Trium puerorum, Cant. Benedicite omnia opera, Ps. 150, Ant. Trium puerorum, Kyrie eleison, Pater noster, Versiculi et Orationes). Visuotiniai atlaidai, jei kunigas per mėnesį kas dieną atkalbės tas maldas, pridėjus išpažintį bei pasimeldus šv. Tėvo intencija.

Su daugumu dažniausiai vartojamų Bažnyčios maldų yra sujungti kokie nors atlaidai.

Galų gale yra daugybė vadinamųjų strėlinių maldų, už kurias Bažnyčia yra paskyrusi atlaidus, pav. po 300 dienų už kiekvieną šitokią maldelę:

O Jesu, toto corde Tibi adhaereo!
O Jesu, esto mihi Jesus et salva me!
Christe Jesu, adiutor meus et redemptor meus!
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem!
O, Jesu in sanctissimo Sacramento, miserere nobis!
Dulce Cor Jesu, sis amor meus!
Cor Jesu sacratissimum, miserere nobis (500 dienų).
Sancta Maria, libera nos a poenis inferni!
Mater mea, fiducia mea!
Nos cum prole pia benedicat Virgo Maria!
Trahe me post te, sancta Mater!

Ora pro nobis, sancta Dei Genetrix, ut digni efficiamur promissionibus Christi!

Ir yra dar daug kitų tokių trumpų maldelių, už kurias suteikiama įvairių atlaidų (Žiūr. Enchiridion Indulgentiarum, Typis Polyglottis Vaticanis). Čia atsiveria mums ir skaistyklos vėlėms tiesiog neišsemiamas iždas. Vėlės yra šventųjų bendruomenės nariai ir gali dalyvauti Bažnyčios malonių turtuose, tad ir atlaiduose, bent Bažnyčios užtarimo keliu, kaip jau esame matę. Tas šventųjų bendravimas duoda mums beveik daugiau tikrumo, kad jos pilnai laimės atlaidus, negu mes, gyvieji, laimime, nes jos nebestato nuodėmės kliūčių atlaidams. Jų atveju tėra vienas klausimas, ar Dievas teikiasi tą kartą priimti Bažnyčios pasiūlymą atlyginti iš Kristaus bei šventųjų nuopelnų iždo už tą ar kitą vėlę, ar ne.

Pritaikymas. Atlaidų gausumas kartais padaro tai, kad jų tinkamai nebevertiname. Praleidžiame nepanaudoję daug progų. O juk tas atlaidų laimėjimo lengvumas turėtų kaip tik mus paskatinti. Įsidėmėkime tai gerai! Ir nepamirškime, jog atlaidai gali ir turi raginti mus tapti vis tobulesniais ir skaidresniais.

Beveik nuolatinė sąlyga laimėti visuotiniams atlaidams yra malda šv. Tėvo intencija. Viena tokia malda baikime šios dienos mąstymą:

Malda tautoms atversti

Pasigailėk mūsų, visatos Dieve, ir žvilgterėk į mus! Tavęs bijoti išmokyk visas tautas, kurios Tavęs neieško! Jos turi pamatyti, jog nėra kito Dievo, kaip Tu. Jos turi skelbti Tavo stebuklingus darbus! Duok, kad greitai ateitų tas laikas! Greitai baik tą reikalą! Duok, kad jos skelbtų Tavo stebuklingus darbus! Duok, kad Tavęs bijotų visos pasaulio ribos!

V. Džiūgaukit, visi kraštai!

R. Linksmai tarnaukit Viešpačiui!

Melskimės! Visagalis amžinasis Dieve, Tu nenori nusidėjėlių mirties, tik kad jie gyventų. Maloningai priimk mūsų maldą! Atversk pagonis iš jų stabmeldystės ir įjunk juos į savo šventąją Bažnyčią savo vardo garbei ir šlovei. Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen (3 metų atlaidai. 1920 ir 1933).

Ketvirtadienis po 8 sekmadienio po Sekminių

ŠV. SAKRAMENTO STACIJŲ ATLAIDAI

Turime vieną labai tinkamą atlaidinę pratybą, sujungtą su tokiu mums įprastu poilsio meldimusi — tai 6 Tėve mūsų, Sveika Marija ir Garbė Tėvui už Bažnyčios reikalus. Toji pratyba yra mūsų ordine įvesta nuo senų laikų, net, galima sakyti, yra mūsų ordino ypatybė, ir jau tik dėl to reikėtų ją uoliai praktikuoti.

1 PUNKTAS. STACIJŲ MALDOS VARDAS IR ATLAIDAI

Svarstymas. Tuos atlaidinius 6 Tėve mūsų, Sveika Marija. Garbė Tėvui nuo seno vadiname stacijų malda, nes ji buvo įvesta ypač kaip pakaitas taip vadinamųjų stacijinių bažnyčių Romoj iankymo. Ji vadinama taip pat kryžine malda, nes ji jau nuo pradžios mūsų ordine buvo atliekama kryžmai ištiestomis ran-

komis priešais švč. Sakramento altorių. Tiesa, tos dvi aplinkybės, būtent, meldimasis kryžium ištiestomis rankomis ir švč. Sakramento aplankymas, yra tradicija, ir nebėra būtina sąlyga tiems atlaidams pelnyti.

Stacijų maldos atlaidai buvo suteikti pop. Leono X (mir. 1521 m.) iš pradžių tik mūsų ordinui. Tai buvo laikai, kada tikintieji labai noriai vykdavo lankyti šventųjų pasaulio vietų, o vienuoliai neįstengdavo to daryti. Vėlesnieji popiežiai tuos atlaidus patvirtino. Viename sename autentiškame atlaidų sąraše, priklausančiame mūsų ordinui, randame: "Popiežius Paulius V naujai suteikė ir patvirtino mažesniųjų brolių ordinui švč. Sakramento stacijas, taip jog kiekvienas to ordino narys, kuris prieš švč. Sakramento altorių sukalba 6 Tėve mūsų, 6 Sveika Marija ir 6 Garbė Tėvui, nusipelno visus atlaidus, gaunamus už Romos, Jeruzalės, Kompostelės šv. Jokūbo ir Porciunkulės vietas". Kiek vėliau sakoma: "Tuos stacijų atlaidus galima laimėti dažniau per dieną ir tuo pat būdu, kuriuo juos laimėtų kiekvienas ordino asmuo, kuris pats aplanko bažnyčias Romoj, Jeruzalėj, Kompostelėj ir Porciunkulėj . . . Taip ordino nariai, pasilikdami savo konventuose, užsipelno daugiau, kaip jie vaikštinėtų po pasaulį ir atlikinėtų piligrimines keliones atlaidams laimėti".

Kiek yra tų stacijinių atlaidų ir kokio jie dydžio, lig šiol nebuvo sudaryta išbaigto sąrašo. Pašalinti šiuo atžvilgiu abejonėms Pijus XI 1933 balandžio 20 d. naujai patvirtino stacijų atlaidus ir nusprendė, jog visi tikintieji kiekvieną kartą, kai jie atkalba minėtuosius 6 Tėve mūsų, Sveika Marija ir Tarbė Tėvui pamaldžia ir gailesio perimta širdim šv. Tėvo intencija, už Bažnyčios reikalus, už tautų vienybę ir jų tikrąją gerovę — pelno 10 metų atlaidus.

Tiesa, tai nėra "Porciunkulės atlaidai", bet vis dėlto labai vertinti, nes juk 10 metų senosios bažnytinės atgailos yra Dievo akyse didelis dalykas. Tačiau nereikia manyti, jog, šiaip taip atlikę Bažnyčios skirtuosius atlaidinius darbus bei maldas, jau tikrai turėsime ir visus nurodytus atlaidus. Dar kartą primename, jog laimėjimo tikrumas labai ir labai pareina nuo mūsų gailesčio, širdies grynumo, uolumo ir meilės.

2 PUNKTAS. STACIJINIAMS ATLAIDAMS GAUTI DARBAI

Svarstymas. Stacijinėmis maldomis laikoma 6 Tėve mūsų, Sveika Marija ir Garbė Tėvui. Tie poteriai yra įsakyti kalbėti kaip pakaitas, vietoj septynių svarbiausiųjų Romos bažnyčių aplankymo. Kalbėdami tuos poterius, galime prisiminti visus tuos šventus lankytojus, kurie yra meldęsi tose garbingose vietose, pav., šv. Pranciškų, šv. Brigitą su jos dukterim Kotryna, šv. Pilypą Nerį, šv. Karolį Boromiejų, šv. keliauninką Benediktą Labrę ir daugelį kitų.

Antrąja sąlyga laikomas paprastai meldimasis ištiestomis rankomis. Toks meldimasis, tiesa, nėra įsakytas atlaidams limėti, bet mūsų ordine visuotinai priimtas ir primena Kristaus maldą ant kryžiaus, todėl ir vadinamas kryžine malda. Tą meldimąsi mielai jungiame su Švenčiausiojo aplankymu. Ir kur kitur galėtume geriau ir su didesne viltim pasimelsti, kaip Išganytojo akivaizdoj?

Ta stacijinė arba kryžinė malda atliekama už visuotinus Bažnyčios reikalus, pagal šv. Tėvo mintį. Kokie sunkūs rūpesčiai ypač dabar slegia Bažnyčios galvą! Kai mes sielojamės savo mažučiais reikaliukais ir sugaišiname daug laiko, gal daugel nusidėjėlių sielų žūna, nes mes už jas nesimeldžiame ir nesuteikiame atsiprašymo bei atpildo. Tad atidėkime savo pačių asmenį truputį į šalį, ir mąstykime daugiau apie bendruosius Kristaus Bažnyčios reikalus. Melskimės už persekiojamą Bažnyčią, už Kristaus reikalų pergalę, klaidingųjų mokslų išnykimą, Bažnyčios suskilimo pašalinimą, už šv. tikėjimo plitimą tarp pagonių, už tautų susitaikinimą, už didžiųjų laiko blogybių pataisymą — apskritai: už visus krikščionybės reikalus.

Pritaikymas. Mūsų ordinas turi vieną gražų, garbingą paprotį: pavalgius, visa bendruomenė aplanko Švenčiausiąjį ir, ištiesusi rankas, kalba 6 Tėve mūsų . . . Reikėtų tai daryti sąmoningai bei noriai, pamaldžiai ir džiugiai, suprantant stacijinės maldos reikšmę. Švč. Sakramento stacijos primena mums didžiausias pasaulio malonių vietas, kurias lankyti nuo senovės labai mėgdavo krikščionys. Septynios svarbiausios bažnyčios nuo seno būdavo ypač mielai lankomos pagerbti apaštalų bei

kankinių atminimui. Jeruzalė yra Kristaus prakaitu bei krauju pašvęsta žemė; Kompostelė, po Jeruzalės bei Romos, yra viena iš garbingiausiųjų piligrimams šventų vietų. O Porciunkulė, garsi savo atlaidais, yra mūsų ordino lopšys. Kokių kilnių minčių galime susilaukti toje savo dvasinėje kelionėje! Kiek brangių malonių galime iš Dievo melsti, jei tik rimtai norime!

Pritaikymas. Tokios puikių atlaidų pasiūlos negalime atmesti ar nebranginti jau vien dėl meilės vargšių vėlių, kurios už tai bus mums be galo dėkingos. Dažnai, net kasdien, darykime intenciją laimėti visus atlaidus, kuriuos tik galime, laimėti bei pavesti kenčiančiųjų vėlių naudai, taip pat ir stacijines maldas.

Šv. Pranciškaus malda

Baigdami šį mąstymą, sukalbėkime mūsų tėvo šv. Pranciškaus mėgstamąją maldą įėjus į bažnyčią:

"Adoramus Te... Garbiname Tave, švenčiausiasis Viešpatie Jėzau Kristau, čia ir visose tavo bažnyčiose visame pasaulyje ir šloviname Tave, kad per šventą savo kryžių atpirkai pasaulį". Amen.

Penktadienis po 8 sekmadienio po Sekminių

APIE NUOPELNINGŲ DARBŲ IŽDĄ

Mąstykime, kaip Viešpats mus ragina savo kalno pamoksle rinkti turtus amžinybei. Pakluskime raginimui ir ateity budriai stebėkime progas, kurios kas dieną pasitaiko lavinantis dorybėse ir darant gerus darbus.

1 PUNKTAS. "KRAUKITE SAU TURTUS DANGUJE"

Svarstymas. Kalno Pamoksle Viešpats sako: "Nekraukite sau turtų žemėje, kur rūdys ir kandys gadina ir kur vagys iškasa

ir vagia, bet kraukite sau turtus danguje, kur nei rūdys, nei kandys negadina ir kur vagys neiškasa ir nepavagia" (Mat. 6, 19-20).

Dviejų rūšių turtus gali žmogus įsigyti: laikinius ir amžinus. Įsigyti laikiniams turtams paprastai nereikia nė raginimo: jie patys užtenkamai patrauklūs kūniškiems žmonėms, nes jiems žada visa, ko jie trokšta. Todėl daugumas stengiasi kiek galima labiau pralobti, patogiai įsikurti dabarty ir apsirūpinti ateičiai. Palyginti mažai žmonių tėra abejingų turtams.

Nors žmonės ir labai geidžia lobių, tačiau turtai nėra ištikimi ir pastovūs. Todėl Išganytojas ir sako, jog rūdys bei kandys juos naikina ir vagys vagia. O jei tai ir neįvyktų, vis tiek žinome, kad turtai negali padaryti žmogaus pilnai laimingo, kad galų gale juos žmogui išplėšia tas didysis vagis, vadinamas mirtim. Dėl to teisingai sako šv. Bernardas: "Ką gera reikia pasakyti apie turtus? Argi juos renka žmonės ne per didelį vargą, ne bijodami bei drebėdami saugo ir ne su dideliu skausmu praranda?"

Prieš tuos nepastovius žemės turtus Jėzus pastato kitus, kurie yra tikri ir amžini. Tai nuopelnų bei gerų darbų turtai. Kristus teigia: "Kraukite sau turtus danguje, kur nei rūdys, nei kandys negadina ir kur vagys neiškasa ir nepavagia". Tais žodžiais išreikšta viena labai svarbi mūsų tikėjimo tiesa, būtent: kad geri veiksmai yra nuopelningi. Nuopelningais vadinami tie darbai, kurie atliekami geru tikslu ir geru būdu, nes jie mums, anot Kristaus, padeda pelnyti dangų. Jie yra tikras iždas, nes jie mus daro tikrai turtingus, pagarbos vertus ir laimingus. Tas iždas yra nenykstąs ir saugus, nes jis yra sukrautas pačiame danguje atsiskaitymo dienai. To turto žmonės negali mums išplėšti, net pati mirtis to neįstengia; priešingai, ji dar mums padeda įeiti į dangų ir jais gėrėtis.

Pritaikymas. Gyvenimas mums duotas, kad rinktume nuopelnų turtus dangui. Tad pasinaudokime laiku bei proga! Šv. Krizostomas sako: "Kaip kvaila palikti turtus ten, iš kur turi pasitraukti, o nenusiųsti jų ten, kur turi nukeliauti! Rink turtus ten, kur tavo tėviškė!". Iš pasauliečių galime išmokti ieškoti tur-

tų. Žinoma, būtų negera, jei mes, kaip jie, gaudytume žemės turtus, o ne dangaus! Kaip tie pasaulio vaikai sugeba pastebėti patogias progas gerai prekybai! Kaip jie nepaniekina net mažo pelno! Kaip atsargiai jie panaudoja savo kapitalus! O mes? Mes taip nerangiai krauname sau nuopelnus danguje! Tiesa, mes nesiveržiame prie aukso bei kitų gėrybių, tačiau beveik nesiveržiame ir prie dangaus gėrybių! Kai kuriems daug labiau rūpi pasižymėti moksle, įsigyti kokių meninių sugebėjimų ir žmonių pagyrų, kaip dangaus nuopelnų! Tad turime pradėti labiau kreipti dėmesį į nuopelnus dangui, dažniau mąstyti, jog su nuopelnais auga ir mūsų būsimoji laimė. Turime nepraleisti kasdienių progų įsigyti dorybėms bei nuopelnams. Bet ką tenka pasakyti apie tą nelaimingą, kuris per sunkią nuodėmę praranda visus didžiomis pastangomis įsigytus nuopelnus? Nors tikėjimas mums ir sako, jog per gailestį ir atgailą nuopelnai vėl atgyja, tačiau kiek daug amžinųjų gėrybių prarandame per pačią sunkią nuodėmę ir per tą laiką, kurį praleidžiame nuodėmėj! Gerai pagalvokime apie tai, giliai įsidėkime į širdį, ir ateity pagal tai elkimės!

2 PUNKTAS. "KUR TAVO TURTAS, TEN IR TAVO ŠIRDIS"

Svarstymas. Dangus mums ne visiškai veltui duodamas — turim jį nusipelnyti gerais veiksmais. "Dangaus karalystė smarkiai skina sau kelią, ir smarkieji sau ją grobia" (Mat. 11, 12), — sako Viešpats. Tad tas svarbus uždavinys reikalauja iš mūsų, kad jam skirtume visas savo mintis bei pastangas. Kitą kartą Kristus palygina dangaus karalystę su paslėptu turtu ir sako: "Kur tavo turtas, ten ir tavo širdis" (Mat. 6, 21). Jei pasaulis yra mūsų turtas, tai ir mūsų širdis yra su juo. O jei Kristus yra mūsų turtas, tai ten yra mūsų širdis.

Todėl būtinai turime gerai įsisąmoninti, kas palieka amžinybei ir kas išnyksta pasauly. Jėzus paaiškina tai gražiu palyginimu: "Tavo kūno žiburys, tai tavo akys. Jei tavo akis nepagedusi, visas tavo kūnas bus šviesus, bet jei tavo akis netikusi, visas tavo kūnas bus tamsus. Taigi, jeigu tavyje esanti šviesa yra tamsybė, kaipgi didelė bus ta tamsybė!" (Mat. 6, 22-23). Tai reiškia: sveika akis yra žmogui viskas, liguista akis klaidina jį arba net palieka jį tamsybėse. Taip yra ir su mūsų

dvasia: jei dvasinė akis aistros ar nuodėmės aptemdoma, žmogus patenka į apgailėtinas tamsybes, taip jog jis paklysta kely į savo tikslą.

Pritaikymas. Tegul Dievas mus saugo nuo dvasinės tamsybės! Jei kieno kūno akys yra aptemusios, mes jį giliai užjaučiame. O kiek labiau vertas pasigailėjimo dvasiškai aptemęs! Pirmasis jaučia savo nelaimę, bet, kūnui iš numirusių prisikėlus, jo regėjimas bus jam grąžintas; pastarasis nepastebi savo aklumo, ir galimo pavojaus, jog jis liks aklas amžiais! "Kur tavo turtas, ten ir tavo širdis". Tie žodžiai yra mums įsakmus įspėjimas ir rodyklė, kur einame!

Paskatinimas. Be galo ačiū Tau, Dieve, kad taip brangini mano menkus nuopelnus. Aš uoliai naudosiu kiekvieną progą padaryti ką gera, bet ne tiek, kad per tai sau naudos įsigyčiau, kiek kad Tau tarnaučiau ir parodyčiau savo gilią meilę! Tik apsaugok mane nuo sunkios nuodėmės ir nuo dvasinės tamsybės!

Dievo meilės malda

O, kad aš Tave mylėčiau, mano Viešpatie, mano šviesa, mano stiprybe, mano priebėga ir išgelbėtojau, mano Dieve ir mano visa! Ką turiu, Viešpatie, danguje ir ko, be Tavęs, trokštu žemėje? Mano dvasia ir mano kūnas nyksta, besiilgint Tavo didybės. Tu esi mano širdies Dievas, Tu esi mano dalia, mano paveldėjimas per amžius (Šv. Paskalis Bailonietis).

Šeštadienis po 8 sekmadienio po Sekminių

APIE GERĄ IR BLOGĄ MEDĮ

Įsivaizduok Išganytoją, kaip Jis, pradėdamas viešąjį savo mokymą, kalno pamoksle kalba minioms apie naująją savo karalystės teisybę. Tos didžios kalbos gale Jis nurodo, jog geri

darbai yra tikrojo teisingumo kertinis akmuo. Tad pamąstykime apie vaisingus ir nevaisingus medžius Jėzaus Kristaus sode — šv. Bažnyčioje.

1 PUNKTAS. KOKS MEDIS, TOKIE VAISIAI

Svarstymas. Išganytojas sako: "Kiekvienas geras medis duoda gerų vaisių, blogas medis duoda blogų vaisių. Geras medis negali duoti blogų vaisių, nei blogas medis gerų vaisių" (Mat. 7, 17). Tais žodžiais Kristus neteigia, kad geras medis visuomet pasilieka geras, o blogas visuomet blogas, o tik — kad geras medis negali nešti blogų vaisių, kol jis pasilieka geras, ir atvirkščiai. Gerąjį medį šv. Beda supranta dorą žmogų arba tokio žmogaus gerą valią; o blogą medį supranta sugedusio žmogaus blogą valią. Į tai nurodo kiti Jėzaus žodžiai kita proga: "Geras žmogus išima iš gero iždo gerų dalykų, o piktas žmogus iš pikto iždo išima piktų dalykų" (Mat. 12, 35). Visokio gero bei blogo dvasinė spyruoklė glūdi žmogaus viduje, jo valioje. Koks yra tas dvasinis gyvenimo medis, tokie yra vaisiai. Gera valia negali nešti blogų darbų — ji pirma nustoja buvusi gera. Bloga valia negali nešti gerų darbų — ji pirma turi pasidaryti gera.

Šv. Jonas Krizostomas šia proga leidžia daryti tokį priekaištą: "Kaipgi tai? Argi gerasis Dovydas neatnešė blogo vaisiaus?" Šventasis į tai atsako: "Ne, ne ten, kur jis buvo geras, tik ten, kur jis buvo tapęs blogas; nes, jei jis būtų vis laikęsis geras, jis nebūtų atnešęs blogo vaisiaus. Jei jis būtų pasilikęs dorybės kely, jis nebūtų nusikaltęs Dievui, kaip pasielgė. Taip pasakė Kristus, norėdamas nutildyti burnotojus ir užčiaupti lūpas šmeižikams, nes daugelis sprendžia apie geruosius, atsižvelgdami į bloguosius. Žmogaus valia gali pasukti kaip į gerą, taip į blogą pusę. Tada atitinkamai persimaino ir jo darbai."

Pritaikymas. Dabar pritaikykime tai sau. Drabužis dar nedaro vienuoliu, kaip avies kailis nedaro iš vilko avinėlio. Vienuolis turi toks būti iš vidaus. Senasis žmogus su kūniškais darbais turi būti nusivilktas. Šiaip gali atsitikti, jog kaikas net po eilės metų ordine vėl nukrypsta į pasaulį. Visa, kas buvo jam daroma naujokyne ir vėliau, pasirodė buvęs tik išviršinis da-

žas. Viduje jis pasiliko tas pats. Sugedusioji prigimtis buvo tik tuo tarpu pažabota, bet ne permainyta. Tokiam tinka šv. Rašto žodžiai: "Tas žmogus pradėjo statyti ir negalėjo pabaigti!"; arba, kaip tas karalius, kuris neapsimąstęs norėjo kariauti, o teko gėdingai prašyti taikos (Luk. 14, 30). Apgailestaudamas šv. Gregorijus Nazianzietis sako: "Daugelis mūsiškių nebėra mūsiškiai, nes jų gyvenimas juos skiria nuo bendrosios visumos".

Antra vertus, lieka mums paguoda, kad daugelis pašaliečių priklauso mums, kiek jų gyvenimas sutinka su mūsų tikėjimo reikalavimais, nors jie to tikėjimo ir neišpažįsta. Ne vienas mūsiškis po mažesniųjų brolių drabužiu turi labai mažai šv. Pranciškaus dvasios; o priešingai, ne vienas pasaulio vaikas turi tikrai pranciškonišką dvasią. Ar tai ne gėda mums? Net geriausias vaisinis medis gali pasidaryti bergždžias. Uoliausias vienuolis gali atvėsti ir pamiršti šventąsias pareigas. Tai turi mums įkvėpti išganymo baimės ir nepasitikėjimo savim. Tačiau gali atsitikti ir priešingai: nuodėmingas žmogus gali atsiversti. Ta mintis turi jį padrąsinti ir atitiesti.

2 PUNKTAS. BLOGOJO MEDŽIO LIKIMAS

Svarstymas. "Kiekvienas medis, kur neduoda gerų vaisių, bus iškirstas ir į ugnį įmestas" (Mat. 7, 19). Kiekvienas žmogus, kurs neša blogus vaisius, arba neneša gerų, gali susilaukti amžino atmetimo! Tik pagalvokime, ką tai reiškia: būti amžių amžiams atmestam! Šv. Jonas Auksaburnis sako: "Neiškenčiamas yra pragaras ir amžinosios laimės praradimo bausmė. Bet, jei kas mums pavaizduotų gyvai ir tūkstantį pragarų, jis vis tiek neįstengtų pasakyti, ką reiškia prarasti aną neapsakomą laimę, nešti Kristaus prakeikimą, išgirsti anuos žodžius: Aš jūsų nepažįstu! — susilaukti to baisaus priekaišto: Aš buvau alkanas, ir nepapenėjote manęs! Taip, lengviau iškęsti tūkstantį žaibų, nei regėti, kaip malonus Jo veidas nusigręžia nuo mūsų ir pastebėti, kaip Jo švelnus žvilgsnis net nebenori mūsų matyti. Todėl, mylimiausieji, bijokimės anuos žodžius išgirsti!".

Bet kodėl taip baisiai baudžiami blogieji darbai arba dvasinis nevaisingumas? Vien tikėjimo neužtenka: žmogus dar turi ir gyventi pagal savo tikėjimą, kaip pats Išganytojas įspėja:

"Ne kiekvienas, kurs man sako: Viešpatie, Viešpatie, įeis į dangaus karalystę, bet kas daro valią mano Tėvo, esančio danguje, tas įeis į dangaus karalystę" (Mat. 7, 21).

Pritaikymas. Tai labai verta dėmesio tiesa! Dievas iš kiekvieno reikalauja gerų darbų vaisių. Tačiau Jis smerkia ne tik blogus darbus, o ir gerų darbų praleidimą. Juk esama darymo ir praleidimo nuodėmių. Ne vien Helio sūnus, dariusius bloga Dievo akyse, bet ir patį tėvą ištiko bausmė už tai, kad jis tylėjo, regėdamas savo sūnų nusidėjimus, nes buvo baustinai silpnas vaikų atžvilgiu. Taip ir tingus vienuolis užsipelno bausmės, kai jis apsileidžia darbe, moksle, sielovadoj, kai per jo kaltę sielos gauna žalos ar net pražūna, nors jis tariamai vienuoliškai gyventų. Atlyginimo dieną atmestieji be sėkmės bandys atsišaukti į gautąsias nepaprastas ypatybes bei malones: "Viešpatie, Viešpatie! argi ne tavo vardu mes pranašavome, ar ne tavo vardu išvarinėjome valnius ir ar ne tavo vardu darėme daug stebuklų?" (Mat. 7, 22). Argi nebuvome Tavo kunigai? Argi nebuvome nusižeminę mažesnieji broliai? Bet nepermaldaujamas Teisėjas jiems atsakys: "Aš niekuomet jūsų nepažinau; atstokite nuo manęs, jūs piktadariai!" (Mat. 7, 23).

Paskatinimas. Susižadinkime šventą baimę dėl ateinančio teismo. Tada pereikime prie stipraus pasitikėjimo Jėzaus Širdies gerumu. Pasisakykime Jį mylį visa siela.

Dievo meilės malda

Gerasis Jėzau, nebūk man Teisėju, bet mano Išganytoju! (300 dienų atlaidai, 1935.X.22).

Devintasis sekmadienis po Sekminių

JĖZUS VERKIA DĖL JERUZALĖS

Įsivaizduok Jėzų garbingai įžengiantį į Jeruzalę. Žiūrėdamas į miestą, Jis ima graudžiai verkti dėl baisaus Dievo teismo, kurį Jis dvasioj pamato. Dievo-Žmogaus ašaros šiurpulingai kalba į mūsų širdį.

1 PUNKTAS. JĖZUS SKUNDŽIASI JERUZALĖS NETIKĖJIMU

Svarstymas. Prieš kančią, Jėzus norėjo dar kartą viešai ir iškilmingai pasirodyti kaip Mesijas savo tautai, kad Jį pagerbtų. Jis sėdosi ant asilaičio ir iš Betfagės išvyko su mokiniais Jeruzalės link. Tai buvo tikras triumfas. Vis daugiau žmonių jungėsi prie palydovų būrio, vis karštesnis darėsi minios džiūgavimas, o tuo pačiu ir priešų pavydas bei pyktis. Jie negalėjo atsiversti, bet nenorėjo, kad ir kiti atsiverstų.

Jėzus jau buvo nusileidęs lig Alyvų kalno šlaito pusės, kur puikiai regėti visas miestas. Auksiniuos ryto spinduliuos ilsėjosi prieš Jį Jeruzalė su šventykla. Nuostabus reginys! Įsižiūrėjęs sustoja Jėzus, o su Juo apaštalai bei visa minia. Visi garsiai gėrisi ir džiaugiasi tuo grožiu, o Jėzus verkia. Jis rauda dėl Jeruzalės, Jo negali apakinti nei žemiškasis puikumas, nei laikinis užsidegimas: Jis žvelgia giliau ir toliau. Jis žvelgia į netikėjimo bei pasileidimo pabaltintą karstą; Jis regi netolimoj ateity, vietoj šitos grožybės, rūkstančius griuvėsius, kruvinus lavonus, atmestą ir išblaškytą tautą. Ir Jis sušunka: "Kad gi ir tu, ir tai šitą savo dieną pažintumei, kas tau neša ramybės, o dabar tavo akims paslėpta!" (Luk. 19, 42). Dar nepervėlu būtų buvę Jeruzalei atsiversti, dar nebuvo praėjusi pasigailėjimo diena, bet Jeruzalė nenorėjo. Dėl to ir verkė Jėzus.

Pritaikymas. Turi būti kažkas baisaus tame širdies apakime bei užkietėjime, jeigu net Jėzus verkia! O kas, jei į tą nelaimę patenka Dievui pašvęstas asmuo? Juk turime liūdnų pavyzdžių. Pasitaiko taip pat: žmogus nuolat piktnaudoja Dievo malonę ir įpuola į apakimą bei užkietėjimą. O jei dar praleidžiama paskutinis pasigailėjimo laikas, siela yra žuvusi! Ji aklai eina tikros pražūties link — tokios nelaimės, jog pats Jėzus verkia. Paprastai žmogui nėra malonu, jei jam primenama tokie baisūs dalykai: o juk dažnai tai yra vienintelė priemonė atvesti nusidėjėlį į protą ir jį pajudinti, kad išsižadėtų ilgametės nedorybės.

Svarbiausią kaltę už Jeruzalės nelaimę pelnė blogieji kunigai ir tautos vadai. Bažnyčios blogybės pareina dažniausiai iš blogų kunigų. Kokie kunigai, tokie jų ganomieji. Tai turi mus

paraginti nuolat stengtis tapti šventesniais, vengti papiktinimų ir naudotis kiekviena proga, kad veiktume, kaip tikri Kristaus kunigai. Juo didesnis mūsų autoritetas Bažnyčioj, juo didesnė ir mūsų atsakomybė Dievo akivaizdoj.

2 PUNKTAS. JĖZUS VERKIA DĖL GRESIANČIO DIEVO TEISMO

Svarstymas. Ašarodamas Jėzus skelbia be žado klausančiai susijaudinusiai miniai Dievo baudžiamąjį teismą, kuris ištiks netikinčią Jeruzalę: "Ateis tau dienų, kad neprieteliai apves tave pylimu, apguls tave, suspaus tave iš visur, parblokš žemėn tave ir tavo vaikus, kurie yra tavyje, ir nepaliks tavyje akmens ant akmens, nes tu nepažinai savo aplankymo meto" (Luk. 19, 43-44). Ką Jėzus pranešė, baisiu tikslumu įvyko, vos 40 metų praėjus. Nuo tos pat vietos, kur stovėjo Jėzus, pradėjo romėnai, Tito vedami, miesto apgulimą ir nesiliovė iki paėmė Jeruzalę ir visiškai ją sugriovė.

Pritaikymas. Didesnė, daug didesnė blogybė už visas laikines nelaimes, net už kūno mirtį, yra amžinoji mirtis, pragaras. Būti Dievo atmestu yra baisiausia, ką tik galima įsivaizduoti.

Buvo kaip tik Velykų laikas, kai romėnai pradėjo apgulimą. Tūkstančių tūkstančiai žydų buvo atvykę į Velykų šventes. Kai romėnų kariuomenė ėmė siausti miestą, visi aplinkiniai gyventojai subėgo į jį, lyg į motinos glėbį, tikėdamies rasią pagalbą bei globą. Bet Jeruzalė pasirodė besanti silpna motina, kuri neįstengė apsaugoti savo vaikų (Ries). O, kad jie būtų anksčiau paklausę Viešpaties, būtų įvykę visai kitaip.

Jeruzalė yra Dievo apleistos sielos vaizdas. Kaip liūdna, kad vis dar esama sielų, kurios verčiau pasirenka dievažudės Jeruzalės likimą, kaip uolią Viešpaties tarnybą.

Paskatinimas. Tavo ašaros mane taip sujaudino, Jėzau! Nukreipk nuo manęs šalin tą nelaimę — širdies apakimą bei įkietėjimą — ir neatmink mano nedėkingumo! Pažįsti mano silpnumą ir visada turi priemonių, kad mano širdis taptų prieinama Tavo malonei. Atmink ir visus apakusius nusidėjėlius, ypač vargšus nuodėminguosius kunigus bei vienuolius! Prisimink ir

akląją žydų tautą. Atvesk ją į savo Bažnyčią, kurią ji lig šiol atkakliai neigė. Duok savo Bažnyčiai būti vieningai ir paplisti po visą žemę. Leisk visiems pažinti Tavo meilę bei gerumą ir nepatirti Tavo baugaus teisingumo. Amen!

Dievo meilės malda

Neatmesk manęs nuo savo veido ir neatimk iš manęs savo šventos dvasios (Ps. 50, 12), kad nepatekčiau į amžinąją pražūtį!

Pirmadienis po 9 sekmadienio po Sekminių

APIE DVASIŠKĄJĮ AKLUMĄ

Mąstyk, kaip mokiniai eina pas savo mokytoją ir sako: "Ar žinai, kad farizėjai, išgirdę šį žodį, pasipiktino?" (Mat. 15, 12). Dabar pamąstysime apie Jėzaus atsakymą ir pažinsime dvasinio aklumo žalą.

1 PUNKTAS. DVASINIO AKLUMO NELAIMĖ

Svarstymas. Jėzus į tą apaštalų klausimą atsakė: "Kiekvienas augalas, kurio mano dangiškasis Tėvas neįveisė, bus išrautas. Palikite juos; jie akli ir aklų vadovai; o jeigu aklas veda aklą, abudu įpuola į duobę" (Mat. 15, 13-14). Kokius rūsčius žodžius taria Viešpats: Bus išrautas! Palikite juos!

Dievas apleidžia apakusius farizėjus ir jų sekėjus. "Aš gi buvau pasodinęs tave", — sako Viešpats per pranašą Jeremiją, "kaip rinktinį vynuogyną iš visai tikrų želmenų; tai kaipgi tu man pavirtai išgama, tu, svetimasis vynuogyne?" (Jer. 2, 21). Todėl Viešpats graso išrauti laukinį vynuogyną.

Išdidžius tautos vadus Dievas pabaudžia aklumu ir palieka juos tokius. "Nes šitos tautos širdis nutuko; jie vargiai girdėjo ausimis ir užmerkė savo akis, kad kartais nepamatytų akimis ir neišgirstų ausimis, ir nesuprastų širdimi, ir nesigręžtų, ir aš jų nepagydyčiau" (Mat. 13, 15). Graudūs žodžiai!

Pritaikymas. Farizėjai bei Rašto mokovai buvo tikrai akli, kad Jėzuje nepažino Mesijo, nežiūrint pranašavimų, kuriuos žinojo, ir nežiūrint stebuklų, kuriuos Kristus darė jų akyse. Iš to matyti, jog ir apšviesti bei talentingi žmonės gali dvasiškai apakti, jei savo aistrų nesuvaldo ir nevartoja Dievo teikiamų malonių. Todėl ir mes bijokime dvasiško aklumo bausmės už Dievo malonių piktnaudojimą. Net Dievui pašvęstas asmuo gali dvasiškai apakti. O kas gali aprėpti tokią nelaimę! Vargas, jei žmogui tenka taikyti Viešpaties žodžius: "Palikite jį!".

Farizėjiškas piktinimasis geru, deja, dar ir lig šiol nėra išnykęs. Net vienuolių tarpe atsitinka, kad vienas piktinasi antro maldingumu, ir įtarinėja gerus jo norus. Tačiau tegu nė vienas nesiduoda tokių "brolių" atgrasomas nuo gero.

Dabar panagrinėkime save, ar nesame malonės šviesą praradę per neištikimumą, ir ar kitų brolių net dorybės nėra pasidariusios papiktinimu per mūsų pavyduliavimą, puikybę, nepalankumą? Jei taip, tai privalome su ta blogybe kovoti ir ją išrauti.

2 PUNKTAS. DVASIŠKO AKLUMO ŽALINGUMAS

Svarstymas. Visas dvasiško aklumo žalingumas išreiškiamas trumpais Kristaus žodžiais: "Jeigu aklas veda aklą, abudu įpuola į duobę" (Mat. 15, 14). Negana, kad jis pats įpuola į bedugnę, bet kad ir kitus su savim įtraukia, būtent, savo blogu pavyzdžiu ar gudriomis kalbomis bei suvedžiojimu. Kaip greitai Jeruzalėj šūkis "Osanna Dovydo Sūnui!" pasikeitė piktu bliovimu "Šalin jį, šalin! Ant kryžiaus jį!".

Bet kokią atsakomybę neša tie, kurie kitus į pražūtį įtraukia! Viešpats yra pasakęs: "Jie susilauks dar baisesnio pasmerkimo" (Luk. 20, 47).

Pritaikymas. Kol mumyse dar žiba gyvas tikėjimas, nepateksime į dvasišką aklumą. Tikėjimas yra vadovas. Bet turime ir kitų vadų, t. y. savo viršininkus, o ypač dvasios vadovus. Kokia tai laimė! Šv. Bonaventūra sako: "Ypatingai reikalingas yra dvasios gyvenime vadovas pradedantiesiems. Jis turi juos

mokyti, lavinti dorybėse, prižiūrėti ir sudrausti". Todėl tegu niekas be vadovo neina į išganymo kelią! Joks žmogus negali būti patikimas vadovas sau pačiam. Tai sakytina ne apie pradedančius, bet ir apie jau kiek priekin pažengusius, net apie tobuluosius, jei tokių iš viso esama. Kas nors gali būti labai šviesus bei sumanus kitiems vadovas, o aklas sau pačiam. Dėl to šv. Bernardas ir sako: "Kas save patį skiria sau vadovu bei mokytoju, tas padaro save kvailio mokiniu". Šv. Pranciškus, lyg koks vaikutis, pasidavė savo nuodėmklausio br. Leono vadovybei. Ir šv. Leonardas Portietis gražiai rašo savo Nusistatymuose apie klusnumą dvasios vadui. Jis pats tai griežtai vykdė.

Dabar leisk paklausti: ar turi dvasios vadovą? Ir, jei neturi, tai kodėl nepasirenki? Argi manai pats vienas rasiąs tobulybės kelią? Sakais turįs vadovą. Bet nenori priimti iš jo jokio pamokymo ar įspėjimo, nenori jo klausyti! Argi tai reiškia turėti dvasios vadovą? Sakai, kad ne kiekvienas tinka būti tavo vadovu. Tad pasirink tą, kuris labiausiai gali būti tau naudingas dvasiniame gyvenime, o ne tokį, pas kurį greičiausiai bei lengviausiai gali atlikti savo išpažintis.

Bet ir mes patys esame žmonių vadovai, kaip vienuoliai — savo pavyzdžiu, kaip kunigai — klausykloje, sakykloje, mokykloje, viešajame gyvenime. Tik žiūrėkime — nebūkime akli vadovai, kurie veda žmones į pražūtį, o ne į laimę.

Paskatinimas. Dėkok Dievui už savo nuodėmklausį bei dvasios vadą. Prašyk, kad atleistų tavo perdėtą jautrumą, tavo puikybę bei neklusnumą. Pasižadėk ateity būti nuolankus ir kūdikiškai nuoširdus. Melsk Dievą, kad nuolat tau teiktų savo malonių šviesos ir apsaugotų nuo dvasinio aklumo tamsybių.

Dievo meilės malda

Maloniausias Jėzau, norėdamas Tau atsidėkoti ir atsiteisti už savo neištikimumą, dovanoju savo širdį ir visiškai Tau pasišvenčiu. Tau padedant, noriu daugiau nebenusidėti. (Prieš Jėzaus Širdies paveikslą 300 dienų atlaidai, 1936.III.15).

APIE PAPIKTINIMĄ

Įsivaizduok Išganytoją, pristatantį mokiniams vaikutį, uždedantį jam ant galvelės rankas, lyg apsaugoti, ir tariantį rimtus žodžius apie papiktinimą. Toliau prašyk Viešpatį, kad tiksliai suprastum papiktinimo nuodėmės dydį bei pražūtingumą ir kad ateity papiktinimo neduotum kitiems, nei pats nepriimtum.

1 PUNKTAS. PAPIKTINIMO NUODĖMĖ

Svarstymas. Papiktinama žmogus, jei jis tyčia vedamas į nuodėmę arba jei jam sąmoningai suteikiama proga nusidėti ar šiaip koks akstinas, traukiąs jį į pikta. Jei kas nori artimą papiktinti, nuodėmė bus, aišku, didesnė, negu jei kas pasipiktinimą tik pramato. Papiktinti žmogų galima labai įvairiais būdais, ir pasaulis yra pilnas papiktinimų. Daugelis tuo bando pasiguosti. Bet Kristus apie papiktinimą kalba kitaip.

Tai buvo, kada mokiniai ginčijosi, kas esąs didesnis dangaus karalystėj. Tada Jėzus paėmė vaiką ir pristatė jiems, kaip kūdikiškumo bei nekaltumo pavyzdį, ir tarė šiuos rimtus žodžius: "Kas tik priima vieną tokį vaiką mano vardu, tas mane priima. Kas gi papiktina vieną iš šitų mažutėlių, kurie į mane tiki, tas vertas, kad asilo sukamų girnų akmuo būtų užnertas jam ant kaklo, ir kad jis būtų nuskandintas jūros gilybėse" (Mat. 18, 5-6).

Kaip gi čia? Jėzus, paprastai toks maloningas vargšams nusidėjėliams, dabar taip griežtai kalba prieš tuos, kurie piktina vaikus arba šiaip naivias tikinčias sielas? Tai dėl to, kad papiktinimas yra didelė nuodėmė. Blogas žmogus, papiktindamas kitą, įstumia jo brangią nemarią sielą į sunkų pavojų amžinai pražūti! Dievas yra kiekvienam žmogui suteikęs po angelą sargą, kad jis saugiai eitų išganymo keliu. Ir štai ateina papiktintojas ir gadina Dievo planus. Todėl sako Jėzus: "Žiūrėkite, kad neniekintumėte nė vieno šių mažutėlių; nes sakau jums, jų ange-

lai danguje visuomet mato mano danguje esančiojo Tėvo veidą... Taip pat nėra noro pas jūsų Tėvą, esantį danguje, kad pražūtų vienas šitų mažutėlių" (Mat. 18, 10-14). Toliau, per papiktinimą ištisai ar iš dalies sunaikinama Kristaus atpirkimo vaisius. Ką Išganytojas per tiek daug aukų pastatė, tai papiktintojas akiplėšiškai sugriauna.

Koks tai didis turi būti Dievo užsirūstinimas už svarbų papiktinimą! Papiktintojas vertas, sako pats Viešpats, kad girnų akmuo būtų užnertas jam ant kaklo, ir kad jis būtų nuskandintas jūros gilybėse! Ta bausmė būtų jam dar geradarybė, jei per paskandinimą jis išvengtų pragaro kančių. Geriau būtų ir kitiems, nes tuo būdu iš pasaulio būtų pašalintas papiktinimo maras.

Pritaikymas. Negalvojama apie baisiai rūsčius Kristaus žodžius dėl papiktinimų, nes, jei būtų galvojama, argi nebūtų papiktinimo vengiama bet kuria kaina? Visur randame papiktinimų — pasauly ir vienuolyne. Vienuolyne papiktinimas duodamas drungnu gyvenimu, negerbimu viršininkų, pašiepimu uoliųjų, įtartinu bendravimu su pasauliečiais, atviru nusikaltimu įžadams. Kaip labai šv. Pranciškus rūpinosi išguiti papiktinimą iš ordino! Pasiskaitykime vienuoliktąjį regulos skyrių. Kaip baugiai skamba jo prakeikimas, metamas papiktintojams: "O švenčiausias Tėve, tesie prakeikti Tavo, viso Dangaus ir mano paties, vargdienėlio, tie, kurie savo blogu pavyzdžiu darko ir griauna tai, ką Tu per šventuosius šio ordino brolius esi padaręs ir daryti nebaigi". O ką besakyti apie tą papiktinimą, kurį teikia kunigas, tas Kristaus kaimenės paskirtas ganytojas, apleisdamas savo kunigiškas pareigas, piktnaudodamas savo kunigišką galią, gyvendamas nekunigiškai, suvedžiodamas nekaltuosius?

2 PUNKTAS. PAPIKTINIMŲ ŽALA

Svarstymas. Neapskaičiuojama yra papiktinimų žala. Jie yra bloga sėkla, nešanti daugybę vaisių, kurie dažnai dar už ją biauresni. Deja, žmogus yra labiau prieinamas piktoms įtakoms, kaip geroms. Iš čia kyla didelė blogo pavyzdžio galia. Juk taip dažnai girdėti: "Ir kiti tai daro!". Bet tai neša tik silpną pa-

guodą, jei ir žinome, kad turime nuodėmės bei amžino pasmerkimo draugų.

Papiktinimo žala sunkiai beatitaisoma. Kas grąžins papiktintajai sielai prarastąjį nekaltumą? Kas ją išvaduos nuo nedorų įvaizdžių, kylančių iš gauto papiktinimo? Kas pašalins nepalankumą geram, pritarus, kuriuos sudarė papiktinimas? Kas įstengs susekti visas papiktinimo aukas ir joms grąžinti gerą valią, kurią prarado. Tai nebeįmanoma. Nors tas, kurs sunkiai piktino kitus, ir atsiverstų, kaip jis atvers visus, kuriems jis buvo sužeidžiamuoju akmeniu?

Pritaikymas. "Vargas pasauliui dėl papiktinimų!" — sako Viešpats labai liūdėdamas "Reikia, kad ateitų papiktinimų", nes pasaulis yra nedoras, ir žmogus linkęs į bloga, — "tačiau vargas tam žmogui, per kurį papiktinimas ateina!" (Mat. 18, 7). Dvigubas vargas, jei papiktintojas yra Dievui pašvęstas asmuo ar kunigas! Dvasiško asmens papiktinimai kenkia Dievo religijai, nes žmonės vedami į panašias nuodėmes ar jose įtvirtinami. Be to, dar prarandama religijos atspara. Kunigo papiktinimai daro biaurią gėdą ne tik jam, bet puola ant pačios religijos ir rauna tikėjimą iš žmonių sielų. Jau pirmojoj Samuelio knygoj skaitome: "Taigi jaunuolių nusidėjimas buvo labai didelis Viešpaties akivaizdoje, nes jie atitraukdavo žmones nuo Viešpaties aukos" (1 Kar. 2, 17).

Bet ir patys saugokimės papiktinimų, o kitus piktinti venkime net ir tais atvejais, jei tai būtų tik scandalum pusillorum, t. y. mažutėlių, nesusipratusių pasipiktinimas! Kai kurie yra tokie silpni, jog lengvai bet kuo pasipiktina. Šv. Paulius rašo: "Silpnąjį tikėjimu priimkite... rūpinkitės tuo, kad neduotumėte savo broliui progos užsigauti ar pasipiktinti" (Rom. 14, 1... 13).

Paskatinimas. Persigąstu, Viešpatie, kai pamąstau apie tą baisią bausmės grasą, kurią Tu ištarei papiktintojams. Visomis jėgomis vengsiu duoti papiktinimų. Stengsiuosi rodyti tik gerą pavyzdį. Taip pat, kiek galėdamas, rūpinsiuosi veikti ir prieš kitus piktintojus. O Jėzau, savo galinga malone atitaisyk, ką esu sugadinęs piktinimais!

Dievo meilės malda

Viešpatie, duok man per meilę atitaisyti tai, ką bloga pridariau per savo nedorumą!

Trečiadienis po 9 sekmadienio po Sekminių

APIE ATPUOLIMĄ Į NUODĖMĘ

Įsivaizduokime Išganytoją pasakojant netikintiems farizėjams prilyginimą apie nešvarią dvasią, kad jiems vaizdžiai parodytų žydų tautos nedorumą bei galutinį likimą. Tas prilyginimas yra taip pat atkrintančio nusidėjėlio vaizdas. Ta kryptim ir mąstykime apie šią Evangelijos vietą.

1 PUNKTAS. NENUORAMA ŠĖTONAS

Svarstymas. Tą palyginimą iššaukė farizėjai, kurie, Jėzui išvarius velnią iš apsėsto nebylio, reikalavo dar kokio ženklo, kad Jis esąs Mesijas. Čia Kristus jiems pasakė triuškinančią kalbą ir atvėrė šį palyginimą: "Kai nešvarioji dvasia išeina iš žmogaus, ji vaikščioja sausose vietose, ieškodama poilsio, ir neranda. Tuomet ji sako: grįšiu į savo namus, iš kur išėjau" (Mat. 12, 43-44).

Pirmiausia tas prilyginimas liečia žydų tautą. Kadaise ji buvo pasidavusi besiskverbiančiai pagonystei ir buvo tik Mozės įstatymo išvaduota. Ber neramusis šėtonas nenusileido ir stengėsi vėl apvaldyti savo auką. Deja, daugelis tai jam palengvino.

Antroj eilėj palyginimas taikomas kiekvienam krikščioniui, iš kurio per Krikštą velnias buvo išvarytas. Paskui nusidėjėliui, kuris per išpažintį buvo nusikratęs savo piktąja dvasia. "Grįšiu į savo namus, iš kur išėjau", — sako velnias ir ieško progų

žmogų vėl įstumti į nuodėmę, kad vėl būtų galima pasistatyti savo sostą jo širdy.

Pritaikymas. Tas palyginimas mums primena senovinį priešą velnią ir jo pražūtingas klastas. Tai jo darbas — pirmoji nuodėmė. Vėliau jis pražudo daug nelaimingų žmonių. Tad tokio įnirtusio priešo nenuvertinkime, nors jo ir neregime. Tačiau kiek vienuolių apsisupa klaidingu saugumu ir nebepaiso pavojaus, kad gali vėl įpulti į nuodėmę! Darydami įžadus, žinoma, atsisakėme velnio su jo darbais, bet jis mūsų neatsisakė. Jis dar nepraranda vilties, kad mes kada nors vėl būsime jo vergais. Tad reikia būti atsargiems, laiku vengti pavojų ir uoliai melstis.

2 PUNKTAS. NEŠVARIOSIOS DVASIOS GRĮŽIMAS

Svarstymas. "Ir atėjus randa juos (namus) tuščius, iššluotus ir papuoštus. Tuomet ji eina, pasiima su savim septynias kitas dvasias, piktesnes už save, ir įėjusios jos ten gyvena; ir paskesnieji to žmogaus dalykai darosi blogesni už pirmuosius" (Mat. 12, 44-45). Pats Jėzus išaiškino tuos žodžius. "Taip bus ir šitai nedoriausiai kartai" (Mat. 12, 45). Stabmeldystė buvo iš Izraelio iššluota, bet vėliau atėjo su klaidingais mokytojais blogesnės dvasios — netikėjimas ir puikybė, kurios ėmė valdyti nelaimingą tą tautą. Niekas neužkirsdavo kelio šioms dvasioms, bet priešingai — net vadai kvietė veidmainystę bei atkaklybę į svečius. Ir paskesnieji tos kartos reikalai pasidarė iš tikrųjų blogesni, nes jinai atmetė Mesiją, piktžodžiavo šv. Dvasiai, siautė prieš Bažnyčią ir galų gale, lyg pasiutėlių bei apsėstųjų kaimenė, griuvo į pražūtį drauge su savo miestu bei šventykla (Meschler).

Tas palyginimas yra veidrodis krikščioniui, atkrintančiam į senąsias nuodėmes bei nedorybes. Velnias randa atkritėlio širdį, kaip tuščią namą, iššluotą ir papuoštą. Kurį laiką žmogus tarnavo Dievui, bet pamažu budrumas dingo, uolumas nusilpo, žmogus nebedarė gerų darbų, tapo abejingas dorybei. Tai padrąsino velnią bandyti vėl užpulti buvusią auką: jis ateina, nesutikdamas pasipriešinimo ir vėl įsikuria senoje savo buveinėje. Tokiam žmogui tinka Kristaus žodžiai: "Ir paskesnieji to žmogaus dalykai darosi blogesni už pirmuosius".

Pritaikymas. Jei jau pasauliečio atpuolimas į nuodėmę yra apverktinas, tai ką bekalbėti apie kunigą ar vienuolį! Nėra ko stebėtis: dvasininko drabužis, šventieji įžadai kursto šėtoną atsidėjus užpuldinėti. Jei jis randa per maža pasipriešinimo, jis vėl nugali bei apvaldo savo auką. Bet vargas nelaimingam pareigas pamiršusiam broliui! Būtų geriau buvę jam pasilikus pasauly, nes ten nesupratimas bei silpnumas būtų šį tą pateisinę, ir jis būtų susilaukęs Dievo pasigailėjimo. Piktumas bei iškrypimas uždaro malonei vartus. Tad, mano siela, pamąstyk apie pavojų, kuriame esi, ir imkis atitinkamų priemonių!

Paskatinimas. Dėkok Dievui, kad per šv. Krikštą išplėšė tave iš nelabojo valdžios. Melskis už tuos vargšus brolius, kurie vėl per savo atpuolimą atsiduoda piktojo valiai. Prašyk Dievą, kad jų pasaigailėtų ir tave taip pat apsaugotų nuo panašios nelaimės.

Dievo meilės malda

"Nuo šėtono klastų išvaduok mus, Viešpatie!" Šventoji Dvasia, mielasis mano sielos svety, būk su manim ir duok, kad aš nuolat būčiau Tavy.

Ketvirtadienis po 9 sekmadienio po Sekminių

NESKAISTUMO NUODĖMĖ

Žmogaus menkystė, deja, verčia būtinai pamąstyti ir apie nuodėmę, apie kurią šv. Paulius sako, kad ji "tenebūnie nė minima jūsų tarpe, kaip pritinka šventiesiems" (Efez. 5, 3). Tad ką bekalbėti apie jos darymą, ypač jei nusidėtų Dievui pašvęstas asmuo! Tad kalbėsime apie tą dalyką ir apie jį pamąstysime, kad sukeltume savy didelę tos nuodėmės baimę ir ateity stropiai vengtume kiekvieno pavojaus, būdami pagundų metu labai budrūs!

1 PUNKTAS. IŠTIKIMUMO SULAUŽYMAS

Svarstymas. Dievas sukūrė žmones dviejų lyčių, gražius, grynus, skaisčius. Tuo atžvilgiu žmoguje viskas yra gryna ir skaistu. Neskaistu yra tik, kas priešinga Dievo skaistumui bei šventumui, Jo išmintingiausiai valiai ir šventiems įsakymams — tiek mintyse, tiek žodžiuose, tiek darbuose. Dievas žmogui suteikė įvairių polinkių, kurie turi jam padėti išpildyti šventus ir svarbius Dievo planus žmonijai išlaikyti, o ne betvarkiams ir nuodėmingiems geiduliams, arba neskaistybei, pataikauti.

Neskaistybė yra didelė nuodėmė; tai aiškėja iš to, kad ją liečia net du Dievo įsakymai ar draudimai. Kiekvienas krikščionis turi vengti tos nuodėmės, dar labiau — kiekvienas kunigas bei vienuolis.

Mūsų ordinas savo pasibiaurėjimą neskaistybės nuodėme išreiškia tuo, kad ją apdeda ypatingomis bausmėmis. Neskaistybės nuodėmė, kunigo ar vienuolio padaryta, turi dar ypatingą piktumą: ji yra ne tik sunkus prasilenkimas su Dievo įsakymu, bet ir sunkus pažeidimas skaistybės įžado, arba šventvagystė. Vienuolis bei kunigas prieš altorių, Bažnyčios ir Dievo akivaizdoj, iškilmingai pasižadėjęs skaisčiai bei santūriai gyventi, dabar jis laužo savo žodį. Pasauliečiams šv. Paulius sako: "Jei negali susilaikyti, teeina moterystėn" (1 Kor. 7, 9). O Dievui pasišventęs asmuo jau yra pasirinkęs ir pasiryžęs. Išgirdęs Dievo šaukimą, jis pajuto savy jėgą santūriai gyventi. Argi štai dabar jis ims gailėtis pasirinkęs geresnį, tobulesnį dalyką? Čia tiktų šv. Rašto žodžiai: "Geriau yra nežadėti, kaip pažadėti ir neatitesėti įžado" (Pam. 5, 4), arba "Žuvimas žmogui ryti šventuosius (daryti lengvapėdiškai įžadus) ir padarius įžadus atsimesti" (Pat. 20, 25). Vienuoliui nebėra kelio atgal, ir, jei jis puola į kūniškas nuodėmes, ieškodamas pasitenkinimo, jis tik padidins savo kankynes ir pasunkins jungą. Išsigelbėjimas jam bėra pareigos pildyme ir kovoj su pasileidusia aistra!

2 PUNKTAS. ĮPUOLIMAS Į NUODĖMĘ

Svarstymas. Jei neskaistybės nuodėmę padaro vienuolis ar kunigas, tai yra gal giliausias nupuolimas, kokį tik įmanoma įsi-

vaizduoti. Bažnytinių indų ar šventų vietų išniekinimas, palyginti, mažesnis dalykas, kaip kad gyvos Dievo bažnyčios išniekinimas. Dėl tokios sielos būtų galima su pranašu Jeremiju skųstis: "Viešpats pasidarė lyg neprietelis; nutrėmė Izraelį, nutrėmė visus jo rūmus, sugriovė jo tvirtoves ir krovė ant Judo dukters vaitojimą ant vaitojimo. Jis sunaikino jo padangtę kaip sodą, sugriovė jo būstinę. Viešpats leido užmiršti Sione iškilmę ir sabatą; jis padavė sugėdinimui ir savo narso užsidegimui karalių ir kunigą. Viešpats atstūmė savo altorių, prakeikė savo šventovę... Prieš tave ploja rankomis visi, kurie praeina keliu; jie švilpia ir kraipo savo galvas prieš Jeruzalės dukterį. Jie sako: Ar tai šitas tobulo gražumo miestas, visos žemės džiaugsmas?" (Raud. 2, 5-7 15).

Jei žmonės apie tą nuodėmę nugirsta ar bent įtaria, blogybė neišmatuojamai auga: papiktinimas seka papiktinimą. Palaimingas veikimas sutrukdomas. Sielovados darbui stinga vidinio įsitikinimo dvasios ir dangaus palaimos. Prarandama šlovė, tas visuomeninių santykių bei veikimo pagrindas.

Pritaikymas. Kas, mąstydamas apie tokias baisias neskaistybės pasekmes, nepersigąstų ir nesudrebėtų? Dažnai prisiminkime šv. Pauliaus žodžius tesalonikiečiams: "Nes ta yra Dievo valia, kad jūs būtumėte šventi, kad susilaikytumėte nuo paleistuvystės" (1 Tesal. 4, 3). Venkime viso, kas galėtų įžeisti skaistybę: akių laisvės, nepadorių paveikslų bei knygų, lengvo elgesio su kitos lyties asmenimis, tinginiavimo, nesantūrumo valgant bei geriant. Kaip turime dėkoti Dievui, kad nesame vieniši tarp pavojų. Mes turime nuolatinę atramą bei pagalbą savo ordine.

Paskatinimas. O Jėzau, toji biauriausioji nuodėmė mane purtyte purto! Ką turiu daryti, kad išvengčiau tos baisenybės? Slėpsiuos skaisčiausiojoj Tavo Širdy ir melsiu: nuo neskaistybės dvasios, išgelbėk mus, Viešpatie!

Dievo meilės malda

Marija, per savo nekaltąjį prasidėjimą išsaugok gryną mano kūną ir pašvęsk mano sielą!

PINIGŲ PRAKEIKIMAS

Gal didžiausioji jėga pasauly yra pinigas. "O pinigas pateikia viską" — sako pamokslininkas (10, 19). Pinigo padedamas, žmogus palenkia visa sau tarnauti ir įsigyja visa, ko tik jo širdis geidžia, išskyrus tikrą meilę ir tikrą laimę. Bet kaip tik toje pinigo galioje glūdi didysis pinigo pavojus, net galima sakyti — pinigo prakeikimas. Tai patvirtina mūsų tikėjimas ir patirtis.

1 PUNKTAS. ŠVENTO TIKĖJIMO LIUDIJIMAS

Svarstymas. Auksą bei sidabrą, kaip ir kitus daiktus, Dievas sukūrė žmogui tarnauti. Tačiau jau išmintingasis Sirachas pastebi: "Auksas ir sidabras pražudė daugelį ir pasiekė karalių širdį ir ją iškraipė" (Ekli. 8, 3). Tų metalų blizgesys apakina žmogų taip, jog jis visa pamiršta: savo Kūrėją, savo amžinąją paskirtį, savo gyvenimo tikslą, savo žmogišką vertę. Ir tas pražūtingas žavesys, kuris sklinda iš aukso bei sidabro, yra bendras visiems, nes jis įsminga net giliai į visas gyventojų mases. Karaliai pasidaro pinigų vergai, teisėjai bei liudytojai leidžiasi jų paperkami, net kartais ir kunigai bando pralobti per altorių, kaip jau pranašas Michiejus yra pasakęs: "Jos kunigaikščiai teisia už dovanas ir jos kunigai moko už užmokestį, jų pranašai pranašauja už pinigus, tačiau pasitiki Viešpačiu, sakydami: argi Viešpats ne mūsų tarpe? Nelaimės neateis ant mūsų" (Mich. 3, 11). Argi begali būti pasauly didesnė nelaimė, kaip toks apakimas?!

Dėl to dieviškasis Išganytojas po savo pasikalbėjimo su turtinguoju jaunikaičiu taip kreipės į savo mokinius: "Kaipgi sunku įeiti į Dievo karalystę tiems, kurie turi pinigų! . . . Vaikučiai, kaipgi vargu įeiti į Dievo karalystę tiems, kurie pasitiki pinigais! Pigiau kupranugariui išlįsti pro adatos ausį, kaip turtingam įeiti į Dievo karalystę" (Mork. 10, 23-25). Judas gyveno

švenčiausioje Jėzaus draugijoje, o net ir ten pinigai virto jam pražūtis.

Pritaikymas. Kaip šv. Pranciškaus sūnūs, turime būti įsitikinę, kad pinigai yra pavojingi, nes juk pinigų uždraudimas yra vienas pagrindinių mūsų ordino ramsčių. Kai tik tas įsitikinimas mumyse išblanksta, ima bendruomenei grėsti pavojus, kad įsiverš į vidų tam tikras modernizmas ir ims reikalauti iš ordino regulos nuolaidų pasaulio pažiūroms. Bet mums nelieka nieko kito, tik tai, ką įsako regula, ir ką popiežiai yra paskelbę. Tolimesnės nuolaidos nėra leistinos. Kuo gi tad kitu skirtųsi mūsų ordinas nuo kitų, jei nebesilaikytume pinigų uždraudimo, griežto ir gryno? Yra tai visai nenaudingas klausimas: kaip šv. Pranciškus būtų suredagavęs savo regulą mūsų laikais? Greičiausiai būtų parašęs visai tokią pat, kaip dabartinė, nes mūsų laikais ypač vaizdžiai apsireiškia pinigų bei turtų pavojingumas. Tačiau tegu mums užtenka šv. Bažnyčios žodžio.

2 PUNKTAS. PATIRTIES FAKTAI

Svarstymas. Šimtmečių patirtis mums rodo, kokie kenksmingi yra pinigai vienuolių įstaigose. Po blizgančių didelio turto laikotarpių netrukus sekdavo liūdni gilaus supuvimo metai. Ypač tai teisinga mūsų ordino atžvilgiu. Pinigas bei turtas yra juk mūsų vienuolijoj kažkas priešinga prigimčiai ir todėl labai pražūtinga. Pasaulis taip pat tuoj atkreipia savo dėmesį į vienuolynų turtus! Ir šie tada sudaro pavojų net pačiai vienuolynų gyvybei.

Pinigas veda į ordino drausmės žlugimą. Kur įsiveržia pinigų naudojimas, ten nyksta serafiškasis paprastumas ir atgailos griežtumas — ten įsiskverbia visas būrys blogybių, ruošiančių vienuolynui bei provincijai pražūtį. Dievo Apvaizda yra nustumiama į šalį, užtat ir Dievas atitraukia savo palaimą.

Iš vidaus pūnant, iš viršaus ima nykti ir ordino orumas. Provincijos, kurios serafiškos dvasios laikais žydėte žydėjo, pradeda justi kandidatų stoką. Nebėra ano švytinčio pavyzdžio — ano tikrai serafiško neturto, kuris seniau pritraukdavo tokius bū-

rius. Nemažiau nukenčia geras ordino vardas ir pasauliečių kunigų tarpe.

Pinigas yra apaštališkojo veikimo kliūtis. Kur ima veikti pinigas, ten ima mažėti geros intencijos grynumas, išsivysto pinigo troškimas, ir Viešpaties vynuogyne darbininkas nebenori nieko dirbti už Dievo atlyginimą. Ima reikštis atodairos, kurios neturėtų reikštis, ir taip susilpninamas evangelijos skelbimo našumas arba net visai sunaikinamas.

Pritaikymas. Savo ordino meilė — ordino, kuris mus priėmė kaip tikrus savo vaikus, turėtų mus paraginti tiksliai laikytis serafiško neturto. Vykdykime popiežių paaiškinimus, generalines konstitucijas ir provincinius nuostatus, kai tenka naudotis pinigų pagalba ar kreiptis į dvasiškus bičiulius, ar susilaukti piniginių išmaldų, ar ko nors panašaus.

Paskatinimas. Dėkokime Dievui, jei teko mums laimė priklausyti tokiai provincijai, kur klesti vienuolinė dvasia. Nedarykime jai jokiu atžvilgiu gėdos. Paaukokime Dievui visus šventųjų brolių išsižadėjimus bei naštas. Prašykime Jį, kad saugotų mūsų provinciją nuo vidinio bei išorinio nykimo ir suteiktų jai bei visiems jos nariams tobulumo ir pažangos.

Dievo meilės malda

Įžiebk mano sieloj, Viešpatie, tik Tavo meilę ir nebeleisk jai daugiau užgesti!

Šeštadienis po 9 sekmadienio po Sekminių

NUODĖMĖS PRIEŠ ŠVENTĄ DVASIĄ

Šv. Luko evangelijoj randame vieną Viešpaties išsireiškimą apie gūdžią nuodėmę prieš šv. Dvasią. Tą nuodėmę padarė farizėjai bei Rašto žinovai tuo, kad atmetė Kristų kaip Mesiją. Nors toji nuodėmė yra, rodos, neįmanoma kunigui ar vienuoliui, bet privalome ir ją turėti dėmesy, kad nuo jos apsisaugotume.

1 PUNKTAS. NUODĖMĖS PRIEŠ ŠV. DVASIĄ DIDUMAS

Svarstymas. "Kas nors ištaria žodį prieš žmogaus Sūnų, tam bus atleista, o kas piktžodžiautų šventajai Dvasiai, tam nebus atleista" (Luk. 12, 10), — sako Jėzus.

Tie žodžiai yra kiek tamsoki, ir šv. tėvai bei šv. Rašto aiškintojai yra įvairiai juos gvildę. Gal paprasčiausia prasmė bus ši: kalbėti prieš žmogaus Sūnų, t. y. Jo nepripažinti mesiju, nežiūrint to, kad Jis savo mokslą bei dievišką pasiuntinybę patvirtino daugybe didelių stebuklų, yra, tiesa, didelė nuodėmė, bet ji gali būti atleista, jeigu ji yra kilusi iš klaidos bei nežinojimo, būtent, kad Jėzus yra tikrai Dievo pažadėtasis atpirkėjas. Juk pats Kristus už juos meldėsi ant kryžiaus: "Tėve, atleisk jiems, nes nežino, ką darą" (Luk. 23, 34). O nusidėti šv. Dvasiai, malonių teikėjai, reiškia elgtis, kaip farizėjai elgėsi. Jie piktinosi ne tik Jėzaus nedidingu pasireiškimu ir kilniu Jo mokslu, bet niekino Jo stebuklingus darbus ir atmetė visas Dievo malones. Ta nuodėmė neberanda atleidimo, nes jie atleidimo ir nenori! Panašiai išsireiškia ir šv. Jonas Auksaburnis: "Mūsų pakartotaisiais žodžiais Viešpats nori pasakyti štai ką: gali būti, kad jūs piktinatės dėl to, kad aš turiu priėmęs kūną. Bet argi turit pagrindo ir apie Dvasią sakyti, kad jos nepažįstate? Todėl šis naujasis piktžodžiavimas bus neatleistinas, ir už jį jūs susilauksite bausmės čia ir anapus".

Tos nuodėmės prieš šv. Dvasią didumas aiškėja jau ir iš jos prigimties, ir iš Kristaus įspėjimo, kad ji nebus atleista. Šv. Tomas Akvinietis taip išaiškina nuodėmės prieš šv. Dvasią prigimtį: "Šv. Dvasiai nusidedama, kai su panieka atmetama tai, kas būtų galėję sutrukdyti pasiryžimą nusidėti. Pavyzdžiui — kas per neviltį atmeta viltį, per akiplėšišką drąsą atmeta baimę". Paniekinti Dievo malonių pasiūlą yra tikrai kažkas baisaus.

Toji nuodėmė neatleidžiama pirma dėl to, kad ji pačia savo prigimtim priešinasi atleidimui. Tokiam žmogui, kai jam neatleidžiama, atsitinka tai, ko jis pats nori. Antra vertus, toji nuodėmė neatleidžiama ir dėl to, kad pirmoji jos pastanga yra pasipriešinti Dievui. Ji yra sąmoninga kova su Dievu. Atleidimas čia reikštų, kad nusidėjėlis nugalėjo Dievą, o tai yra neįmanoma.

Pritaikymas. Nejaugi galimas dalykas, kad net Dievui pašvęstas asmuo gali padaryti tokią nuodėmę? Deja, galimas. Liūdni įvykiai tai patvirtina. Kelias į tą nuodėmę yra nuolatinis Dievo malonių piktnaudojimas. Tiesa, žmogaus silpnumas yra didelis, taip jog visad pasitaiko kasdieniai suklupimai. Bet prieš šiuos esama priemonių: gailestis, pasitaisymas, atgaila. O nuo nuodėmės prieš šv. Dvasią vargu bėra kokia priemonė, nes tokioj nuodėmėj žmogus pats yra užkasęs malonių šaltinį. Žinoma, ir po tos nuodėmės atsivertimas nėra visai negalimas, betgi yra labai sunkus. Tačiau baisiausia, kas gali atsitikti čia, žemėj, yra užsispyrimas, užkietėjimas nuodėmėj. Yra tai pasmerktos sielos padėtis jau čia žemėj. Koks liūdnas vaizdas: neatgailaująs kunigas ir vienuolis! Melskime Dievą, kad mus apsaugotų nuo tos baisios padėties ir grąžintų paklydusius brolius.

2 PUNKTAS. NUODĖMĖS PRIEŠ ŠV. DVASIĄ RŪŠYS

Svarstymas. Katekizmas mini šešias nuodėmes prieš šv. Dvasią. Pirma — per drąsiai pasitikėti Dievo gailestingumu. Taip nusideda, kas nusidėdamas mąsto: juk galėsiu vėl pasisakyti išpažinty! Tačiau čia reikia žiūrėti, gal dažniausiai ta mintis yra tik savo silpnumo teisinimas, o ne didžioji drąsa. Betgi nepatartina kiekvienu atveju bandyti tuo aiškinimu pasiteisinti. Antra — nebesivilti Dievo malonės. Yra tai pirmesniosios nuodėmės priešingybė. Nežiūrint visų įrodymų, kad Dievas yra gailestingas, kad Jis mielai atleidžia atgailauančiam, drauge su Judu sakyti: man nebėra atleidimo! Tai reiškia nepaisyti pranašo Izaijo skelbiamo Dievo pareiškimo: "Jei jūsų nuodėmės būtų kaip škarlatas, bus padarytos baltos kaip sniegas" (Iz. 1, 18). Trečia — priešintis pažintai krikščioniškai tiesai, kaip elgėsi žydai Kristaus laikais. Ketvirta — nelinkėti artimui Dievo malonių ir jam malonių pavydėti. Dvasiškame gyvenime tai pasitaiko, kaip esame skaitę senovinių atsiskyrėlių gyvenimuose. Penkta — atkaklia širdim priešintis naudingiems įspėjimams. Pavyzdys — Egipto faraonas. Šešta — tyčia be gailesčio tvyroti nuodėmėj, nors gerai suprantama, jog atgaila yra būtinai reikalinga ir galima.

Pritaikymas. Jei ir nesijaustume šiuo atveju nusikaltę, tačiau nepatartina skriste praskristi pro tą punktą. Bent pamąstykime, kaip skaudu Jėzui, jei kuri siela neatgailauja. Juk Jis karčiai verkė dėl Jeruzalės. Tad atsiprašinėkime Jėzų ir darykime atpildą už visas nuodėmes, kurios vykdomos prieš šv. Dvasią. Jos yra taipgi nuodėmės prieš Kristų, Dievo Sūnų, ir prieš Dievą Tėvą. Kaip kunigai bei vienuoliai, mes turime daryti atgailą.

Paskatinimas. Dėkokime Dievui už visus Jo pasigailėjimus. Atsiprašykim ir atsilyginkim už visas nuodėmes prieš šv. Dvasią. Prašykim malonių sau ir visoms paklydusioms sieloms.

Dievo meilės malda

Siųsk savo Dvasią, ir bus sutverta ir atnaujinsi žemės veidą bei mano kietą širdį.

Dešimtasis sekmadienis po Sekminių

FARIZĖJAUS BEI MUITININKO PALYGINIMAS

Įsidėmėkime šios dienos evangeliją: "Kai kuriems, kurie patys savimi pasitikėjo teisūs esą ir kitus niekino, jis pasakė šitą palyginimą: du žmonės atėjo į šventyklą melstis; vienas buvo farizėjus, kitas mutininkas" (Luk. 18, 9-10).

1 PUNKTAS. BESIMELDŽIĄS FARIZĖJUS

Svarstymas. Vienu įprastu maldos laiku ateina į šventyklą melstis farizėjus. Farizėjai buvo žydų partija, griežčiausia religine kryptim. Jie gyveno labai asketiškai, laikėsi ne tik Mozės įstatymo, bet ir sentėvių padavimų. Jie stipriai didžiavosi, kad Izraelio tauta yra išrinktoji. Todėl jie vengė santykių su neizraelitais. Net savo bendratikių tarpe jie darė skirtumą. Jiems pagonys bei nusidėjėliai buvo nešvarūs. Savo artimais gi, su

kuriais jiems buvo leista santykiauti ir kuriuos jie turėjo mylėti, jie laikė tik griežtus įstatymo vykdytojus. Todėl liaudis juos vadino atsiskyrusiais arba išrinktaisiais, ir jiems tie vardai patiko. Jie dar labiau laikėsi savo tariamųjų pareigų. O kad jie dažnai apleisdavo tai, kas svarbiausia ir kai kur net elgdavosi priešingai įstatymo dvasiai, net raidei, tai jiems neatrodė bloga. Apskritai imant, farizėjai teikė liūdną vaizdą.

Panašus yra ir farizėjus šiame palyginime. Išganytojas sako: "farizėjus stovadamas", žinoma, tokioj vietoj, kur jį daugelis galėjo matyti ir gėrėtis puikiu išeiginiu jo apdaru, ėmė melstis: "Dėkoju tau, Dieve, kad aš ne toks, kaip kiti žmonės: plėšikai, neteisūs, svetimoteriai, taip pat ir kaip šitas muitininkas. Aš pasninkauju du kartu savaitėje, duodu dešimtines viso, ką turiu" (Luk. 18, 11-12). Toji tariamoji farizėjaus malda yra tik puikybė bei apsimetimas. Užuot garbinęs Dievą ir prieš Jį nusižeminęs, jis giria save ir niekina kitus. Jis neturi ko prašyti, nes dedasi šventas. Kaip jis įžengė į šventyklą — be malonės ir dorybės — taip ir iš jos išeina. Viešpats sako, kad jis grįžo namo nenuteisintas.

Pritaikymas. Tame farizėjuje matome įkūnytą dvasinės puikybės blogį bei liūdnas jos pasekmes. Viršiniai dalykai, siauraširdis skrupulingumas nėra tobulybė. Dažnai net vienuolinėse bendruomenėse pasitaiko, jog kuris vienuolis įsivaizduoja esąs labai tobulas ir niekina kitus, tariamai ne tokius uolius bei punktualius. Bet labai greit gali pasirodyti, jog toks savim patenkintas yra toli gražu nestiprus dorybėse bei maldingume. Kiti broliai, net pasauliečiai, gali tada pamatyti, koks jis išdidus, užsispyręs ir be meilės. Tikram maldingumui priklauso kaip tik nusižeminimas ir artimo meilė. Tikra dorybė turi savy kažką patrauklaus, o netikra — kažką atstumiančio. Tad visi patyrinėkime save, koks yra mūsų maldingumas bei dorumas. Apie puikuolį Viešpats sako: "Kiekvienas, kuris save augština, bus pažemintas" (Luk. 17, 14). Pažeminimas yra bausmė už puikavimą. Dažnai Dievas leidžia išdiduoliui pasilikti savo apakime, taip jog jis greit puola dar žemiau. Kokia tai nelaimė vienuoliui, kuris pasiduoda puikybės dvasiai!

2 PUNKTAS. BESIMELDŽIĄS MUITININKAS

Svarstymas. Maloni priešingybė anam pasipūtusiam fariziejui yra nusižeminusiai besimeldžiąs muitininkas. Muitininkai buvo niekinami, ir ne be pagrindo. Jiems buvo prikišama, kad esą neteisingi, plėšią palūkanas ir t.t. Tad ir šio muitininko asmuo ne iš karto pasirodo patrauklus. Atrodytų, jog ir jo malda neturi patikti Viešpačiui. Bet jis atėjo į šventyklą, tikrai norėdamas pasimelsti.

Čia, šventajame Dievo name, regint rūkstančias aukas ir besimeldžiančius žmones, jam ateina į galvą, koks jis yra nusidėjėlis, ir kyla gailesys: "Atstu stovėdamas, jis nedrįso nė akių pakelti į dangų, tik mušėsi į krūtinę ir sakė: Dieve, būk gailestingas man nusidėjėliui" (Luk. 17, 13). Ir Viešpats apie jį sako: "Šitas parėjo į savo namus nuteisintas". Jį lydi malonės palaima ir širdies rimtis.

Pritaikymas. Nesmerkime nė vieno per skubiai, atsižvelgdami tik į jo išvaizdą. Taip galima lengvai apsirikti ir būti neteisingiems.

Nusižeminusio atgailautojo maldą Dievas priima maloningai. Malda apvalo širdį; bet pirmoji sąlyga yra nusižeminimas ir gailestis. Po tinkamos maldos žmogus atsistoja nuramintas bei sustiprintas, pilnas Dievo baimės ir rimtų pasiryžimų. Kitaip malda būtų nevykus.

Paskatinimas. Ačiū Tau, Išganytojau, už pamokymą, kaip reikia melstis. Dabar regiu, kokia biauri yra puikybė, o mielas nusižeminimas. Smerkiu visus savo prisirišimus prie žemės dalykų, ypač norą patikti žmonėms. Išmokyk mane melstis, būti kūdikišką ir tikrai pamaldų, kad savo pavyzdžiu ir kitus traukčiau prie dorybės.

Dievo meilės malda

Atgręžk mus į Tave, Dieve. Suteik savo malonę, ir nerūstauk ant mūsų. Už Tavo gailestingumą bus Tau garbė, kai suteiksi mums rimtį bei džiaugsmą.

SERAFIŠKOSIOS BENDRUOMENĖS DORYBĖS

Norint gražiai sugyventi savo tarpe, broliams vienuolyne tenka lavintis specialiose dorybėse, kurias čia pavadinsime serafiškos šeimos dorybėmis. Šią savaitę mąstysime apie svarbiausias. Tad dvasia persikelkime į pirmųjų pranciškonų šeimą ir pasidžiaukime gražiu jų sugyvenimu.

1 PUNKTAS. MŪSŲ PAVYZDŽIAI

Svarstymas. Tomas Celanietis gražiai vaizduoja pirmajame savo šv. Pranciškaus gyvenime, kaip gerai sutinka mažesnieji broliai savo tarpe Rivo Torto būstinėj. Šv. Pranciškus didingą savo ordino pastatą iškėlė ant meilės pagrindo ir iš gyvų akmenų, surinktų iš įvairių šalių, pastatė šv. Dvasiai malonius namus. Kaip jo mokiniai kits kitą mylėjo! Kai jie kur susirinkdavo arba bent kelionėj susitikdavo, akyse jiems švytėjo meilė ir džiaugsmas. Jie pasisveikindavo, maloniai apsikabindami ir broliškai pasibučiuodami, švelniai prakalbėdami, palankiai šypsodami ir viens kitam parodydami norą sutarti bei padėti. Kadangi jie buvo išsižadėję netvarkingų prisirišimų prie žemės dalykų ir savimylos, jie rūpinosi tik bendruomenės gerove ir mielai aukojosi už vienas kitą, kad išlaikytų savitarpinę meilę. Ilgėdamiesi skubėdavo jie namo ir mielai pasilikdavo ten, o palikti vienuolyną būdavo jiems liūdna bei sunku. Ginčų ar pikto elgesio, pavydo ar nepasitikėjimo, apkalbų ar įžeidimų jų tarpe nebuvo. Viešpatavo taika, meilė ir Dievo garbė.

To broliško sugyvenimo centras buvo šv. tėvas Pranciškus. Nuo jo broliai nieko neslėpdavo. Jie pasakydavo savo tėvui slapčiausias mintis bei jausmus. Jie paklusdavo jam iš meilės ir stengdavosi išpildyti net jo troškimus. O Pranciškus valdė juos savo asmenybės jėga, iškalbingu žodžiu bei šventu pavyzdžiu.

Pritaikymas. Su tuo maloniu pirmųjų brolių sugyvenimo

vaizdu palyginkim savo bendravimą. Kurie dalykai reiktų pataisyti? "Kur tik broliai gyventų ir susieitų, tesielgia savo tarpe, kaip namiškiai. Pasitikėdami vienas kitu, tegul pasisako savo reikalus", — taip liepia šv. Pranciškus. Juo sąžiningiau seksime jį, juo panašesni būsime į pirmuosius brolius.

2 PUNKTAS. SERAFIŠKŲJŲ ŠEIMOS DORYBIŲ BŪTINUMAS

Svarstymas. Svarbiausios šeiminės dorybės mūsų ordine yra brolių meilė, viršininkų gerbimas, nusipelniusių brolių branginimas, švelnumas, kantrumas, savitarpinis pasitikėjimas ir bendruomeninė dvasia. Be tų dorybių neįmanoma vienuolyne išlaikyti taikos. Gali ten broliai iš viršaus uoliai laikytis regulos, bet nebus rimties bei sutikimo, jei jie bus vienas kitam šalti, šiurkštūs, be atodairos, be meilės. Vienuolynas tebūna kaip rojus, kur klesti šventa ramybė.

Be serafiškųjų šeiminių dorybių ir atskiri vienuolyno nariai neras laimės bei pasitenkinimo. Kai kurie yra savy geri ir pamaldūs, bet su kitais nepakenčiami. Apie tokius šv. Pranciškus Salezietis sako, jog jie, uoliai stengdamies tapti panašūs į angelus, pamiršta būti geri žmonės! Tad atsitinka, jog jauni broliai smarkiai imasi askezės, o apleidžia vienuolines dorybes, kurios yra taip svarbios kasdieniame santyky su kitais. Visur jie nori turėti ką nepaprasta. Vieniems jie yra perdėtai mieli, o kitiems be atodairos šiurkštūs. Kiekviename jie randa ką nors pakritikuoti bei pašiepti. Visuomet jie nori, kad jų būtų tiesa, ir niekuomet nenusileidžia kitiems. Jie netinka bendruomeniniam gyvenimui ar, tiksliau, jie nenori tapti jam tinkami, nes nenori nusigalėti. Pasekmė yra gilus nepasitenkinimas jų pačių širdyse, o kitų širdyse — atviras ar slaptas priešingumas tokiems taikos ardytojams. Didelis menas, reikalaująs daug pastangų dvasinėje bendruomenėje pačiam būti laimingu, ir kitus daryti laimingais.

Pritaikymas. "Jei gali būti, kiek nuo jūsų pareina, būkite taikoje su visais žmonėmis" (Rom. 12, 18). Tai yra auksinė taisyklė bendruomeniniam gyvenimui. Kiekvieną dieną turime dau-

gybę progų praktikuoti mažutes dorybes, kurios būtinos taikiam sugyvenimui. Naudokimės jomis!

Paskatinimas. Dieve, gailiuosi už visas klaidas bei nuodėmes, kuriomis esu griovęs šventąją taiką, ir pažadu ateity prisiversti, kad nekreipčiau dėmesio į savimylos patenkinimą. Žiūrėsiu bendro labo. Suteik man supratimo ir ištvermės!

Dievo meilės malda

"Štai kaip gera ir malonu, kai broliai gyvena iš vieno" (Ps. 132, 1). Tai įvykdo tik Dievo ir artimo meilė. Viešpatie, suteik man tos meilės!

Antradienis po 10 sekmadienio po Sekminių

PAGARBA VIRŠININKAMS

"Kiekvienas tepasiduodie augštesniosioms vyresnybėms; nes nėra valdžios, kaip tik iš Dievo; kurios gi yra, jos Dievo įstatytos" (Rom. 13, 1). Tad, anot šv. Pauliaus, viršininkas yra Dievo atstovas, ir mes esame jam skolingi ne tik klusnumo, bet ir pagarbos. Pamąstykime apie savo pareigą viršininkams, labiausiai dėl ko turime juos gerbti.

1 PUNKTAS. DĖL KO TURIME GERBTI

Svarstymas. Tai yra Dievo planas, kad Jis įvykdyti šventiesiems savo sumanymams dažnai naudojasi žmonėmis. Bet Jis apsireiškia ne kiekvienam skyrium, o savo jau apreikštas tiesas skelbia pavieniams žmonėms per kitus. Paprastai Jis ir savo valią paskelbia ne pats, bet per kitus žmones.

Mums paklusnumas yra suteikęs viršininką: tad jis yra mums Dievo atstovas, ir mes esame jam skolingi pagarbą bei klusnumą. Pats Dievas yra patvirtinęs jo išrinkimą ir jam su-

teikęs įgaliojimus bei autoritetą. Pats Jėzus tai yra patvirtinęs žodžiais: "O jei jis nepaklausytų Bažnyčios, tebūnie tau, kaip pagonis ir muitininkas" (Mat. 18, 17). Šv. Paulius moko: "Taigi, kas priešinasi valdžiai, tas priešinasi Dievo sutvarkymui. Kurie priešinasi, patys sau pelnosi pasmerkimą" (Rom. 13, 2). Tad, kai paklustame, žiūrėkime ne viršininko asmens, o tų pareigų, kurias jis teisėtai eina.

Iš viršininko burnos patiriame Dievo valią. Ką galime geresnio ir didesnio daryti, kaip ją vykdyti? Jėzus sakė Sauliui: "Kelkis ir eik į miestą; tenai bus tau pasakyta, kas tau reikia daryti" (Apd. 9, 6). Viešpats jį pasiuntė pas Ananiją, nors būtų galėjęs pats jam paskelbti savo valią. Dievas pasielgė taip, norėdamas padidinti Pauliaus nuopelną. Dažnai gali mums atrodyti, jog tai, ką viršininkas įsako, jokiu būdu negali būti Dievo valia. Bet tai ženklas, jog nepatinka mūsų savivaliai. Kai po daugelio metų tai prisimename, gal pradedame daugelį dalykų geriau suprasti ir viršininkų patvarkymuose regėti kaip tik Dievo valią.

Pritaikymas. Rodykime savo viršininkams visokią pagarbą, kaip Dievo atstovams, kurie mums skelbia Augščiausiojo valią. Gerbti viršininkus turi ne tik jaunieji broliai, bet ir senieji, pražilusieji, kadangi viršininko autoritetas yra visiems lygus. O viršininkai turi visuomet atminti, į kokią augštą vietą Dievas yra juos pastatęs. Tad jie turi eiti savo pareigas teisingai, vedami nusižeminimo bei meilės.

2 PUNKTAS. REIKALINGOS PAGARBOS ĮRODYMAI

Svarstymas. Viršininko pagarba pirmiausia reikalauja tam tikro nuoširdaus ir nedrąsaus santūrumo jo asmeniui. Nesutaikomi su tikra pagarba yra smarkūs ir grubūs atsakymai, atviras pasipriešinimas ir t.t. Tiesa, leidžiama pareikšti viršininkui savo abejojimus ir būgštavimus dėl kurio nors jo paliepimo, bet tai turi būti visuomet daroma su pagarba.

Ne tik viršininko akivaizdoj, bet ir jam nesant, reikia turėti pagarbos. Negražu pašiepti viršininką prieš brolius ar net pasauliečius, griauti jo autoritetą, kurstant kitus prieš jį, žemi-

nant jo garbę, reiškiant nepasitenkinimą ir t.t. Kas tai daro, nusideda. Viršininkas pasilieka Dievo atstovas, ar jis yra čia pat, ar ne. Kas jį niekina, niekina patį Viešpatį; kas jį pagerbia, pagerbia patį Viešpatį. Ypač čia pritinka Kristaus posakis: "Iš tikrųjų, sakau jums, kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mano mažiausiųjų brolių, man padarėte ... Kiek kartų tai nepadarėte vienam iš šitų mažiausiųjų, nė man nepadarėte" (Mat. 25, 40-45).

Pritaikymas. "Stimulus Amoris" knygelėje brolis Jokūbas Milanietis skundžiasi mažu skaičium tų, kurie savo viršininkuose regi Dievo atstovus ir dėl to mielai klauso jų. "Eik šen ir ten", — rašo jis, — "ir ieškok, vargu rasi vienuoliuose tobulą klusnumą. Manau, labai retai tai sutiksi. Pasakyk man, kur yra tie vienuoliai, kurie verčiau norėtų turėti tokį viršininką, kuris jiems įsakymus davinėtų, o ne tokį, kuris nuolankiai jų valiai pasiduotų? Jei ko jiems trūksta, jie murma, tartum ponai prieš savo tarnus. Nesigailima liežuvio kalavijo, ir visa, ką įsako viršininkas, yra nekenčiama, nors paprastai tai būtų malonu. Deja, pamėgdžiojama Liuciferis, ir aš bijau, jog kadais ir jo būstyne bus su juo dalijamasi! O, ateik, Jėzau, ir sugėdink mus už mūsų neklusnumą, Tu, kuris buvai klusnus savo Tėvui ligi kryžiaus?"

Patirinėkime, ar priklausome prie to mažojo skaičiaus tobulai paklusniųjų, ar gal prie tų, kurie, nors jau daug metų išbuvę vienuolijoj, dar nėra išmokę paklusti?

Paskatinimas. Jėzau, ačiū Tau už Tavo paklusnumo ir vaikiškos pagarbos Marijai bei Juozapui pavyzdį. Suprantu esąs dar toli nuo panašumo į Tave, toli nuo tobulo klusnumo dorybės. Bet nuo šiandien ryžtuosi būti klusnus Tau savo viršininkuose. Tik sustiprink mano valią ir išlaikyk mane gerame pasiryžime!

Dievo meilės malda

Jėzaus Širdie, tapusi klusni ligi pat mirties, pasigailėk mūsų! Duok, kad visi Tave pažintų, Tave mylėtų. Tavo pavyzdžiu sektų!

RAMUMO DORYBĖ

Sekime Jėzų, pirmą kartą viešai pasireiškiantį Nazarete. Nors Jo tėviškės piliečiai bei jaunystės draugai suteikė jam daug nemalonumo, tačiau jame nepastebime jokio susierzinimo, pykčio ar pagiežos, o tik dangišką ramumą bei meilę. Imkime tą dorybę sau pavyzdžiu.

1 PUNKTAS. ROMUMAS NEŠA RAMYBĘ

Svarstymas. Puikiai aprašo Izaijas tą dorybę ateisiančiame Mesijuje: "Štai mano tarnas, aš jį palaikau; mano išrinktasis, jame turi pasimėgimo mano siela; aš padėjau ant jo savo dvasią; jis neš tautoms teisėtumą. Jis nešauks, nežiūrės asmens, ir nesigirdės jo balso lauke. Jis nesulaužys sutrintos nendrės ir neužgesys gruzdančios dagties; jis vykdys teisėtumą pagal tiesą. Jis nebus nuliūdęs, nė neramus, kolei neįgyvendins žemėje teisybės" (Iz. 42, 1-4).

Jėzus pats savo žodžiu bei pavyzdžiu kviečia mus vykdyti ramumo dorybę: "Imkite sau mano jungą ir mokykitės iš manęs, nes aš ramus ir nuolankios širdies; taip jūs rasite savo sieloms poilsio" (Mat. 11, 29).

Ramumas pirmiausia atneša sielai taiką. Ji nugali save pačią ir pradeda suvaldyti savo širdį su jos veržlumu, aistringumu, irzlumu. Ramumas nepažįsta pykčio ar pagiežos, apmaudo ar blogo ūpo, o tik pastovią nuotaiką ir išmintingą susivaldymą. Ramaus asmens širdis, anot šv. Jono Klimakiečio, yra lyg uola smarkiose vilnyse: siaubingai puola ją bangos, tačiau neįstengia pajudinti. Taip ir ramus žmogus gyvenimo audrose išsilaiko viduje nepasikeitęs.

Bet ta mieloji dorybė parūpina ir viršinės ramybės. Ji nepripažįsta smarkavimo bei rėkavimo, nepatenkintų išraiškų, šiurkščių poelgių, susijaudinusio, pikto būdo; ji rodo tik visišką susivaldymą, patrauklų švelnumą ir giedrią rimtį.

Pritaikymas. Geriausias tos dorybės pritaikymas bus, jei, anot šv. Pranciškaus Saleziečio, pirmiausia patys jos laikysimės. Kai kurie žmonės labai širsta ant savęs už savo nesumanumą ir klaidas. Bet aišku, jog tas pyktis kyla iš savimylos bei puikybės. Nenusiminkime, jei taikyti tą dorybę kitų atžvilgiu nebus mums lengva. Juk net dideli šventieji, kaip šv. Pranciškus Salezietis, daug metų triūsė, kol tobulai save suvaldė. Jei tik ištvermingai bei drąsiai kovosime su savo lengvai besijaudinančiu būdu, pasiseks ir mums.

2 PUNKTAS. RAMUMAS APSAUGO TAIKĄ

Svarstymas. Ramumas yra labai reikalinga bendruomeninė dorybė. Be jos nebus vienuolyne sutarimo nei taikos. Ramus vyras vengia susijaudinimo, ypač pykčio ir nesusipratimo atvejais, kai kiti užsidega ir jį įžeidžia. Savo ramumu jis tiesiog nuginkluoja įpykusį žmogų. Jei jam tenka ką papeikti ar apibarti, ramusis tai atlieka be smarkavimo ar kartėlio. Juk įspėjimas, aistros pagimdytas, nedaro gero įspūdžio. Kai tik siela peržengia ramumo ribas, tuoj ją palieka protingumas, apgalvojimas ir susivaldymas.

Ramusis vengia ir nereikalingų ginčų. Šnekose nesistengia visuomet turėti viršų. Gindamas tiesą ar vidinį savo įsitikinimą, jis pasilieka ramus bei saikingas, kad nepažeistų meilės ir nesugriautų taikos. Čia Dovydas Augsburgietis duoda savo broliams gražią pamoką: "Nesiginčyk nė su kuo, net jei ir daug daugiau žinai už jį. Nusileisk ir ramiausiai tylėk. Juk per ginčus retai ką įtikinsi. Nepamiršk, jog vargiai ką numaldysi, jei pats viduje būsi neramus. Neįmanoma išmokyti kitus dorybės per savo klaidas".

Pritaikymas. Palygink savo ramumą, tiksliau piktumą, su Jėzaus ramumu. Argi neprivalai prisipažinti, esąs daug nusidėjęs tai dorybei? Šiandien pat pradėk lavintis joje. Venk susierzinimo, smarkavimo ir noro visuomet paimti viršų. Ypač būk švelnus savo broliams. Elkis su visais nuoširdžiai bei meiliai ir ne taip, kaip kai kurie, anot šv. Pranciškaus Saleziečio, kai santykiuose su svetimais atrodo angelai, o namie yra tikri velniai.

Paskatinimas. O Jėzau, stebiuosi, garbinu, myliu begalinį Tavo ramumą ir visa širdim noriu jį įsigyti. Atleisk mano supykimus, pastangas gauti viršų ir visas nevykusias nuotaikas. Dovanok švelnumo dorybę su jos palaiminga rimtim ir dangiška taika.

Dievo meilės malda

Jėzau ramusis ir nuolankiaširdi, padaryk mano širdį panašią į savo Širdį. Švč. Jėzaus Širdie, teateina pas mus Tavo karalystė!

Ketvirtadienis po 10 sekmadienio po Sekminių

KANTRUMAS SANTYKIUOSE SU KITAIS

Įsivaizduokime Išganytoją, apsuptą Rašto mokytojų bei fariziejų, kurie naudojasi kiekviena proga Jį stebėti, bauginti ir, jei galima, surasti net kokią priekabę Jam įskųsti. Tačiau Jėzus elgiasi su jais kantriai, norėdamas, kad ir jie surastų kelią į tiesą. Mąstykime apie tą gražų pavyzdį ir bandykime juo sekti.

1 PUNKTAS. KODĖL TURIME LAVINTIS KANTRYBĖJE?

Svarstymas. Žmogus yra reikalingas kantrybės visuomet ir visur; ligose, vidinėse bei išorinėse kančiose bei priešingybėse, o ypač bendrame su žmonėmis gyvenime bei santykiuose su broliais.

Meilė reikalauja kantrybės. Kristaus kentėjimas rodo, kokia didelė buvo Jo meilė bei ištvermė. Jei su savo artimais bandome būti kantrūs, tuo truputį atsilyginame Jėzui už Jo meilę. Todėl šventiesiems būdavo tiesiog džiaugsmas kentėti dėl Dievo. Artimo meilė reikalauja iš mūsų kantrybės. Meilė, kuri nieko nenori kentėti, nėra artimo meilė, o tik savimyla. Todėl šv. Paulius sako: "Meilė yra kantri ... nesusierzina... visa nukenčia ... visa pakelia" (1 Kor. 13, 4-7). Tarp šv. Egidijaus

Asyžiečio auksinių posakių randame tokį: "Kantriai kęsk nemalonumus, kuriuos tau suteikia artimieji, dėl Dievo meilės, artimo meilės ir savo paties meilės".

Bet ir teisingumas Dievo bei artimo atžvilgiu reikalauja iš mūsų kantrybės. Nors šv. išpažinty nuodėmės yra mums atleidžiamos, tačiau dar palieka šis tas iškęsti už atgailą. Tas pat šv. Egidijus sako: "Jei supranti įžeidęs savo Dievą ir Viešpatį, tai žinok, jog yra visai teisinga, jei tave viskas persekioja, kad atsilygintum už negerumus, kuriuos esi padaręs savo Viešpačiui". Be to, yra tinkama ir teisinga, kad pakęstume kitų silpnybes, nes Dievas kenčia mūsiškes. Kai gerai į save įsižiūrime, randame nemaža klaidų, kurias pakęsti yra mūsų artimiesiems nelengva. Apaštalas šv. Paulius teigia: "Nešiokite vienas kito naštas ir taip įvykdysite Kristaus įstatymą" (Gal. 6, 2). Kas tai per naštos? Ogi sunkenybės, kurias mums suteikia gyvenimas su kitais. Čia yra žmonės, ne angelai!

Pritaikymas. Ištirkime, ar buvome kantrūs su žmonėmis, ypač su sanbroliais? Bandykime būti tokie, kaip Jėzus buvo. Meilė bei teisingumas reikalauja, kad būtume kantrūs. Nėra pagrindo, kodėl turėtume būti su kitais irzlūs, nes juk patys savy turime daug dalykų, kurie erzina kitus.

2 PUNKTAS. KĄ TURIME KANTRIAI PAKĘSTI

Svarstymas. Žvilgterėję į kasdienį gyvenimą, pamatome, kas mums tenka kituose pakęsti.

Pirmiausia — žmonių *silpnybes, klaidas ir nuodėmes.* Nuo pat pirmųjų tėvų kaltės žmogus yra pilnas skurdo bei blogio. Net Kristaus atpirkimas jų nepanaikino, o tik suteikė priemonių jiems apgalėti ir išganymą pasiekti. Taip ir mums yra likęs reikalas nuolat su savim kovoti. Dvasia privalo nugalėti kūną. Turime būti patenkinti, jei gyvenimo pabaigoj galime tarti: įvykdyta, kova atlikta! Patys esame dar toli gražu netobuli, tad ir iš kitų nereikalaukime tokios tobulybės, kad mūsų visiškai niekas nebeužgautų. Tenka pakęsti ir kitų nuotaikas, trūkumus, būdo silpnybes, net su aiškiomis jų nuodėmėmis.

Tenka pakelti apkalbėjimus, pažeminimus, užsipuolimus net iš brolių, iš kurių, rodos, to nelauktum.

Turime kantriai kęsti ir tuos nemalonumus, kuriuos duoda mums *vienuolinis gyvenimas* ir kurių negalime išvengti, sakysim, kai tenka gyventi su liguistais broliais.

Ir viršininkai turi kantriai kęsti savo valdinių silpnybes, nors aiškių nuodėmių negali toleruoti.

Pritaikymas. Pasiryžkime kantriai kentėti savo artimųjų silpnybes. Niekam karčiai neprikaišiokime jo klaidų; nesiskųskime dėl jų šen bei ten; nepeikime nė vieno, nebent būtų mūsų pareiga įspėti.

Paskatinimas. Gražioji kantrybės dorybe, tu taip skaisčiai švieti mano Dievuje mokytojuje! Tave noriu įsigyti, mylėti, vykdyti. Jėzau, atleisk mano nuodėmingą savimylą ir perdėtą jautrumą! Mokyk mane kantrybės paslapčių.

Dievo meilės malda

Mano Jėzau, tegul žmonės mane pažemina, tegul mane mindo ir niekina, kad tik Tu būtum mylimas ir šlovinamas!

Penktadienis po 10 sekmadienio po Sekminių

PAGERBIMAS BEI PASITIKĖJIMAS BROLIŲ TARPE

Pamąstykime šiandien apie gražiuosius tautų apaštalo žodžius: "Meilė tebūnie be veidmainystės: mylėkite vienas kitą brolių meile. Pagerbimu vienas kitą pralenkite" (Rom. 12, 9-10). Abipusis gerbimas bei pasitikėjimas yra būtini bendrame gyvenime.

1 PUNKTAS. ABIPUSIS GERBIMAS

Svarstymas. Tarp brolių vienas kito gerbimas savaime kyla iš nusižeminimo. Mat, šios dorybės ypatybė yra mažai tever-

tinti save, o augštai vertinti kitus. Todėl šv. Bernardas sako: "Bendrajam gyvenimui, be brolių meilės, gero pavyzdžio ir švento uolumo, dar ypač reikia nusižeminimo. Jis padaro tai, kad kits kitą bandome pralenkti, bereikšdami savo pagarbą. Jis padaro, kad už save augščiau statome ne tik vyresniuosius ir nusipelniusius brolius, bet net jaunesniuosius. Tai yra nusižeminimo išbaigimas, teisingumo pilnumas". Joks brolis neturi nuvertinti kito minty ar kalboj, išdidžiai su juo elgtis, nuolat pašiepti ar laikyti kaip tarną. Ką Dievas gausiai apdovanojo savo malonėmis, tas negali dėl to niekinti kitų, o tik turi dėkoti už savo talentus. Ypač skaudu yra valdiniui, jei viršininkas paniekinamai su juo elgiasi. Tuo atveju viršininkas tik pakenkia savo autoritetui.

Ir *teisingumas* reikalauja, kad gerbtume savo brolius. Be silpnybių, kiekvienas juk turi ir gerų ypatybių, kurios daro jį vertą pagarbos. Be to dar, kiekvienas brolis, kaip ordino narys, kaip kunigas, sau skirtoj vienuolyne tarnyboj, nustatytam provincijos darbe, turi neginčijamą teisę į pagarbą. O kaip žiūrėti į tuos, kurie kiekviena proga patys sau vardą gadina, neturi nė trupučio takto bei išauklėjimo, nuslysta ligi juokingumo, o kitus be pasigailėjimo teisia bei smerkia, neatsižvelgdami nei į amžių, nei į nuopelnus, nei į pareigas? Net ir tiems neturime rodyti paniekos. Ir juos turime gerbti, lyg būtų jie to neužsipelnę.

Kad ir nuoširdžiai gerbiant savo brolius, nėra reikalo pamėgdžioti pasauliečių mandagumo formų, kai jos atrodytų mūsų gyvenime perdėtos. Geriausias pagarbos reiškimo mokytojas yra nusižeminimo dorybė.

Pritaikymas. Kreipkime dėmesį į puikybę, nes ji yra kalta, kai niekiname ar per mažai vertiname savo artimą. Kai niekini savo brolį, ir pats tampi savotiškai pažemintas, nes visi priklausome tai pačiai bendruomenei. Valdykime savo liežuvį, kad nė vieno neįžeistume. Saliamono patarlėse sakoma: "Ką tavo akys matė, nesakyk tuojau veide; išdarkęs savo bičiulį, paskui tu gal nebegalėtumei pataisyti" (Pat. 25, 8). Sakoma: laikas gydo žaizdas. Bet tai ne visai teisinga. Karčių priekaištų, į-

žeidimų dažniausiai nepamirštama. Jie, lyg kokios rakštys, pasilieka atminty. Jų padarytoji žaizda, nors ir kiek apgijusi, lengvai vėl atsiveria. Dabar meskime žvilgį į savo praeitį ir gailėkimės už visas klaidas prieš meilę ir pagarbą.

2 PUNKTAS. ABIPUSIS PASITIKĖJIMAS

Svarstymas. Savo tarpe turi pasitikėti broliai, pasitikėti visi valdiniai ir viršininkai. Juk pasitikėjimas atveria širdis ir padaro žmones prieinamus bei palenkiamus. Bendras gyvenimas be pasitikėjimo virstų tikra kankyne. Tačiau nevalia pasirodyti neištikimu pasitikinčiojo atžvilgiu, nevalia pasitikėjimo niekšiškai išnaudoti. Kas pašiepia kito pasitkėjimą, įrodo turįs bejausmę, grubią ir žemą širdį.

Su pasitikėjimu yra susijęs *atvirumas;* kas pasitiki, tas atviras. Betgi net vienuolių tarpe esama asmenų, kurie pasižymi gudriu bei klastingu būdu. Siracho Jėzus apie tokius sako: "Tavo akyse jis pasaldina savo kalbą ir stebisi tavo žodžiais, bet pagaliau jis iškreipia savo šneką ir daro, kad tavo žodžiai rodytųsi papiktinimas. Aš daug ko nekenčiu, bet nieko taip labai kaip jo; ir Viešpats jo nekenčia" (Ekli. 27, 26).

Pritaikymas. Pažiūrėkime, ar Jėzuje rasime bent trupinį nepasitikėjimo išdaviku Judu. O juk Jėzus būtų turėjęs pagrindo juo nepasitikėti! Tad ir mes būkime pasitikį savo broliais ir venkime žemo klastingumo. Kristus yra taręs: "Būkite tat gudrūs, kaip žalčiai", o ne — "būkite klastingi, kaip žalčiai!".

Paskatinimas. Jėzau, visų dorybių Mokytojau, išmokyk ir mane mylėti, pasitikėti ir būti nuoširdžiu santykiuose su broliais! Atleisk visus trūkumus bei nuodėmes, kurias esu padaręs prieš tas dorybes, ir duok suprasti, ką turiu daryti ateity ir ko vengti.

Dievo meilės malda

Grimstu savo niekybėn, ir prašau Tave, Viešpatie, pats veik many ir tapk didis savo menkame tvariny.

BENDRUOMENINIS NUSITEIKIMAS

Kas gyvena bendruomenėje, privalo jausti, kaip bendruomenė, ir jai darbuotis. Tai reiškia turėti bendruomeninę nuotaiką. Pamąstykime apie tuos privalumus.

1 PUNKTAS. JAUSTI KAIP BENDRUOMENĖ

Svarstymas. Geras sūnus myli savo šeimą — tėvą, motiną, brolius ir seseris. Taip privalo daryti ir vienuolis. Su ordinu turi jį rišti pagarbos bei meilės jausmai. Šiuo atžvilgiu mums pavyzdžiu yra brolis Egidijus. Kai jį vieną kartą kažkas klausė, ką jis manąs apie tėvą Pranciškų, jis tiesiog liepsnodamas atsakė: "Nereikėtų niekuomet Pranciškaus vardo ištarti, nejaučiant didelio saldumo! Aš tikiu, jog Dievas pasiuntė į pasaulį tą ordiną, kad atneštų žmonėms didelę naudą. Mūsų ordinas man atrodo esąs skurdžiausias ir turtingiausias žemėje. Nuo pasaulio pradžios iki dabar nėra buvę geresnio ir laisvesnio ordino". Būtų neteisinga nevertinti kitų ordinų ir save statyti augščiau už anuos. Bet dar didesnė neteisybė būtų niekinti savąjį ordiną.

Geras mažesnysis brolis ordino reikalus laiko savo paties reikalais. Ordino gerovė, provincijos klestėjimas, savo vienuolyno geras vardas — žodžiu: kas tik liečia serafiškąją ordino šeimą didžiuose ar mažuose dalykuose — guli jam ant širdies. Būdamas didelio kūno dalelė, jis jaučia drauge su visu kūnu ir su visais kitais nariais, elgdamasis pagal apaštalo žodį: "Džiaukitės su linksmaisiais, verkite su verkiančiaisiais. Turėkite kits kitam vienokių jausmų" (Rom. 12, 15-16).

Pritaikymas. Bendruomeninis nusiteikimas yra tikra šeiminė dorybė. Tad rodykime savo ordinui didelę meilę ir tikrą pagarbą. Juk esame tiek daug jam skolingi. Dievas pats pašaukė mus į tą ordiną. Kaip gi neturėtume jo mylėti? Savo maldose paveskime Dievui visus savo ordino reikalus, savo provincijos likimą, serafiškąjį jaunimą, būsimuosius pašaukimus, viršininkus, naujokų auklėtojus ir visus brolius. Nuoširdžiai užjauski-

me brolių reikalus, kiek jie mums žinomi, pav., didelius bandymus, klaidas ir t.t. Tai ne meilė, jei apie brolio nupuolimą kalbame piktai džiaugdamiesi bei pasitenkinę, užuot jo gėdą pridengę ir už jį meldęsi. Tai ne meilė, jei nekantriai laukiame valandos, kada silpnas brolis grius į pražūtį. Negražu jį be pasigailėjimo pasmerkti ir, nebesitikint pasitaisymo, meste atmesti. Todėl šv. Paulius ragina: "Gana tokiam daugumos padarytojo nubaudimo; taip kad dabar verčiau jam dovanokite ir jį paguoskite, kad kartais toks žmogus nepasiduotų per daug dideliam nuliūdimui. Todėl aš maldauju jus parodyti jam meilę" (1 Kor. 2, 6-8). Patyrinėkime, kaip esame vykdę augščiau nurodytus pritaikymus.

2 PUNKTAS. BENDRUOMENEI DARBUOTIS

Svarstymas. Tikro užjautimo savo ordinui dar per maža geram šv. Pranciškaus sūnui. Reikia dar bendro veikimo. Privalome uoliai darbuotis ordino naudai, savęs išsižadėdami ir be savimylos. Kur yra liečiami ordino ar provincijos reikalai, ten turi nusilenkti privatūs reikalai. Ordinas maitina ir išlaiko savo vaikus, tad privalome visada atsiminti, jog jam visiškai priklausome. Dėl to ir reikia kūnu ir siela gyventi savo pašaukimui ir visu uolumu bei vidiniu džiaugsmu daryti, ko reikalauja klusnumas. "Vienas už visus ir visi už vieną!" Savęs saugojimo principas čia netinka, ir savo kūno meilė neturi užstoti bendruomeninių reikalų.

Darbuotis turime atsidavę, save laikydami visų brolių tarnais. Šv. Paulius mus pamoko: "Nors buvau laisvas prieš visus, aš padariau iš savęs visų tarną, kad laimėčiau didesnį skaičių. Žydams aš buvau kaip žydas, kad laimėčiau žydus . . . Pasidariau silpniems silpnas, kad laimėčiau silpnuosius; visiems visa pasidariau, kad visus išgelbėčiau" (1 Kor. 9, 19-22).

Pritaikymas. Nesavanaudiškai darbuotis, visiems tarnauti — tai tebūna ateity mūsų gyvenimo šūkis. Bet tai nebus lengva, nes savimyla sunkiai tenusileis, o puikybė nenorės tarnauti. Vis dėl to nenusiminkime ir pradėkime tikrai uoliai vartoti kasdienes mažas progas savęs tobulinimui. Pasiaukojančią meilę galima išreikšti visose gyvenimo aplinkybėse ir įvairiuose pa-

šaukimo darbuose. Kitiems tarnauti gali kiekvienas: viršininkas, auklėtojas, kunigas, ekonomas, paprastas brolis — visi. Tad pradėkime! Tuoj rimtai pasiryžkime, Dievui padedant, be savimylos pasišvęsti kitų tarnybai!

Paskatinimas. O Jėzau, kiek savimylos, puikybės, savanaudiškumo randu savy! Lig šiol dar mažai tesu ištikimai darbavęsis kitų naudai. Kaip Tu mane sugėdini šiais savo žodžiais: "Kas tarp jūsų nori būti pirmas, bus jūsų vergas; taip pat, kaip žmogaus Sūnus atėjo, ne kad jam tarnautų, bet pats tarnauti" (Mat. 20, 27-28). Atleisk mano išdidumą ir išmokyk būti serafiškai nusižeminusį!

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau, Tu gyveni savo Bažnyčioj, kaip mistiniame savo kūne. Noriu Tau visur ir visada tarnauti dėl Tavo meilės. Tavo garbei trokštu darbuotis ir kentėti. Noriu gyventi ir mirti Tau, kuris mirei dėl manęs!

Vienuoliktasis sekmadienis po Sekminių

KURČIO NEBYLIO IŠGYDYMAS

Šio sekmadienio evangelija pasakoja apie kurčio nebylio išgydymą. Iš to galime įsitikinti, kokią geradarybę Viešpats yra mums padaręs, duodamas balsą, kalbą ir girdėjimą. Tad pasiryžkime tas Dievo dovanas naudoti tik pagal Jo valią. Tomis mintimis užsiimsime šiame mąstyme ir kitomis šios savaitės dienomis.

1 PUNKTAS. SUSITIKIMAS SU KURČIU NEBYLIU

Svarstymas. "Vėl palikęs Tiro sritis, jis per Sidoną atėjo pas Galilėjos jūrą, eidamas Dekapolės krašto viduriu. Ten atvedė pas jį kurčią nebylį ir prašė jį padėti ant jo ranką" (Mor. 7, 31-32). Kristus lankosi pagonių krašte, vengdamas fariziejų pavydo bei keršto. Bet jis nėra apkartęs ir, nekreipdamas dėmesio į savo tautiečių blogą nusistatymą, nesiliauja daręs gera. Kai negalima veikti tėvynėje, jis veikia svetur.

Jėzui su dvylika keliaujant per aną kraštą, mokant, pamokslaujant, ligonius gydant, žmonės atnešė pas jį kurčią nebylį prašydami uždėti ant jo rankas ir išgydyti. Čia verta nustebti tų žmonių gailestingumu ir pasitikėjimu Kristumi. Jėzus ilgai nelaukia ir imasi ligonį gydyti. Tai daro ypatingu būdu, kuris ryškiai parodys išgydytajam, kokia malonė jam suteikta. Kadangi ligonio nebuvo galima pamokyti žodžiu, teko tai daryti tam tikrais ženklais.

Pritaikymas. Klausa, balsas ir kalba yra didelė Dievo geradarybė. Jos dydį išmatuojame, kai įsižiūrime į kurčią nebylį. Kokia nelaimė būti kurčiu ir nebyliu! Kas kitiems teikia tiek džiaugsmo, jei ne žmogaus balsas, gražios giesmės, skambi muzika. Jis negali kitiems pareikšti, kas jam svarbu, negali žodžiais pasakyti savo jausmų. Trumpai kalbant, jis yra sau pačiam ir kitiems kryžius. O mes laimingieji turime klausą ir kalbą. Kaip labai privalome už tai dėkoti Dievui! Esame pratę Jo geradarybes dažniausiai priimti, kaip kažką savaime suprantama, Dievui nė ačiū nepasakydami. Net dažnai panaudojame Jo dovanas piktam. Įsivaizduojame Jo gėrybes turį lyg iš savęs, kaip karalius Ezekėjas, apie kurį šv. Rašte pasakyta: "Bet jis neatsilygino už geradarybes, kurias buvo gavęs, nes jo širdis ėmė didžiuotis, todėl kilo rūstybė prieš jį" (2 Kron. 32, 25). Kiek Dievas turi priežasčių ant mūsų pykti, kai jo dovanas vartojame netinkamai! Apie tą patį Ezekėją toliau rašoma: "Paskui, užtatai, kad jo širdis buvo pasikėlus puikybėn, nusižemino ir jis pats ir Jeruzalės gyventojai; todėl Viešpaties rūstybė neatėjo ant jų Ezekėjo dienose" (2 Kron. 32, 26). Ir mes greitai susipraskime, nusižeminkime ir, būtent, griežtai saugokime liežuvį!

2 PUNKTAS. KURČIO NEBYLIO IŠGYDYMAS

Svarstymas. Jėzus gydė ligonį labai atsidėjęs. Paėmė jį šalin nuo minios, kad žmogus netrukdomas galėtų stebėti, ką Kristus jam daro. Viešpats įdėjo savo pirštus į jo ausis, prisilietė savo seilėmis jo liežuvio, kad parodytų ligoniui, jog jo liežuvis dabar yra laisvas, ir jo ausys atviros. Jėzus pažvelgė į dangų, ir atsiduso, nes juk iš dangaus turėjo ateiti nelaimingajam pagalba. Tada tarė: "Effeta, tai yra atsiverk!" Tuo galingu žodžiu Kris-

tus pašalino ligonio kūno silpnybę: "Jo ausys tuojau atsivėrė, jo liežuvio ryšys atsirišo, ir jis kalbėjo, kaip reikia" (Mor. 7, 34-35).

Kas aprašys Išganytojo džiaugsmą bei laimę ir liudytojų užsidegimą? Jėzus bandė jiems įkalbėti, kad apie tai nepasakotų, bet jie napaisė ir visur skelbė tą stebuklą. Ir visi stebėjosi, sakydami: "Jis visa gerai padarė, jis daro, kad kurtiniai girdi ir kad nebyliai kalba" (Mor. 7, 37).

Pritaikymas. Kurčias nebylys šv. tėvams yra nusidėjėlio paveikslas. Nusidėjėlis yra kurčias Dievo balsui ir nebylys Dievo tarnybai. Dėl to Jėzus atsiduso, jį gydydamas. O, kiek daug nelaimių nuodėmė yra atnešusi į pasaulį ir kiek vis dar neša! Bažnyčia aną Jėzaus pavartotą būdą pritaikė šv. Krikšte, kad tikinčiuosius pamokytų, kaip Kristus anuomet gydydamas ligonį. Per šv. Krikštą mūsų ausys atveriamos tikėjimui ir mūsų burna — jo išpažinimui.

Paskatinimas. Dėkokime Dievui už neapsakomai didelę krikšto dovaną ir nepraraskime jos per nuodėmes. Melskime Jėzų, kad mus apsaugotų nuo dvasinio kurtumo bei nebylystės!

Dievo meilės malda

"Štai aš esu gimęs kaltėje, ir nuodėmėje pradėjo mane mano motina" (Ps. 50, 7). Kadangi nuo mažens esu nešvarus, niekas kitas negali manęs apvalyti, kaip Tu, niekas negali išgydyti, kaip Tu, galingasis ir ištikimasis Viešpatie!

Pirmadienis po 11 sekmadienio po Sekminių

APIE NEBYLĮ VELNIĄ

Mąstysime apie tai, kaip Jėzus išvarė valnią, kuris buvo nebylys. Dar ir šiandien "nebylys velnias" vaikšto po pasaulį, darydamas daug bloga, ir turime būti labai atsargūs. Tas atsargumas tebūna šio mąstymo vaisius.

1 PUNKTAS. NEBYLYS VELNIAS MŪSŲ SANTYKIUOSE

Svarstymas. Evangelistas Lukas rašo: "Vieną sykį jis išvarė velnią, kuris buvo nebylys. Jam išvarius velnią, nebylys kalbėjo, ir minios stebėjosi" (11, 14). Šv. Raštas apibrėžia šėtoną, kaip kūno ligų, net mirties ir kitokių negandų priežastį. Šiuo atveju jis apsėstąjį padarė nebyliu, todėl evangelistas jį ir vadina nebyliu velniu. Tiesa, Kristus palaužė piktojo galią ant žmogaus, bet, pagal Dievo planą, nevisai tesunaikino. Vis dar gali velnias veikti mus, ar žalodamas mūsų laikines gėrybes, ar darydamas įtakos mūsų kūno bei dvasios galioms, ar pateikdamas vidinių bei išorinių pagundų. Taip jis dažnai sukursto žmogų nuodėmingai kalbėti, kartais ir nuodėmingai ar žalingai *tylėti.*

Kurį tikslą buvo turėjęs velnias, kai jis aną apsėstą ištiko nebylyste? Ne kurį kitą, o tik jį kankinti ir jam bei kitiems žalos daryti. Panašiai atsitinka, kai jis pamoko žmogų nuodėmingai tylėti. Jis džiaugiasi, kad gali žalos pridaryti.

Pritaikymas. Deja, daugelis patenka į nebyliojo velnio pinkles. Sakysime, žmogus užsispyręs tyli, nors jo artimieji jį bando maloniai prakalbinti; tyli tik dėl to, kad kas jam pasakė neatsargų žodelį. Tas tylėjimas nėra doras, jis eina iš nebyliojo velnio! Tiesa, kartais tylus santūrumas yra švelnus ir leistinas kito papeikimas. Tai daug geresnis už ilgą ginčą. Bet tas tylėjimas neturi žmogaus per daug įskaudinti ar įžeisti ir per ilgai trukti. Šv Gregorijus sako: "Juo labiau kas tyli iš viršaus, juo daugiau ir žalingiau jis kalba viduje. Čia jis paleidžia sau vadeles: murma, peikia ir smerkia ... Ir kai jis savo nekenčiamojo akivaizdoje atkakliai tyli, tai su kitais pasigardžiuodamas plepa. Jo šnekos gi yra be meilės, su pagiežos priemaiša, žeidžiančios artimo garbę ir t.t. Kitas užsidaro niūriame liūdesy ir tyli; kitas vėl tyli iš nedrąsos ar tiesiog baimės, kaip tie nebyliai šunys, kurie negali loti".

Tad saugokimės to nebyliojo velnio savo santykiuose su žmonėmis, ypač su savo broliais. Jei tylime, tai tylėkime iš meilės dorybei, o ne kokiam blogiui.

2 PUNKTAS. NEBYLYS VELNIAS IŠPAŽINTY

Svarstymas. Dar pavojingesnis yra velnio gundymas tylėti išpažinty. Išpažintis turi tikslą nusidėjėliui suteikti palengvinimą, atskleidus jam savo sąžinės padėtį ir gailiai išpažinus nuodėmes. Išpažinties klausytojui gi, kuris yra gydytojas bei Dievo pastatytas teisėjas, išpažintis leidžia įžvelgti į penitento širdį, kad galėtų išgydyti sielos ligas. Na, o šėtonas nori bet kuriuo būdu tai sutrukdyti. Juk per nuodėmę žmogus tampa velnio vergu, kaip sako šv. Jonas: "Kas daro nuodėmę, yra iš velnio, nes velnias nusideda nuo pat pradžios" (1 Jon. 3, 8). Velnias nenori prarasti savo tarno. Kai žmogus ieško išpažinty sau paguodos, kai jis iš papročio ar dėl įsakymo eina išpažinties — velnias nori, kad ten jis nerastų paguodos nei susitaikymo su Dievu. Piktasis tai pasiekia tuo, kad sugundo nusidėjėlį neišpažinti kurios sunkios nuodėmės ar svarbiame dalyke iškreipti tikrą padėtį. Mat, žmogus gėdisi nuodėmingų savo paklydimų, bijo papeikimo, nedrįsta tikrai pasiryžti pasitaisyti. Todėl jis ir nutyli ką nors svarbaus išpažinty, kur betgi reikėtų visa atvirai pasisakyti. Tai tas nebylys velnias jam užčiaupia burną, vaizduodamas nuoširdų išpažinimą ir pasitaisymą esant daug sunkesnį, negu iš tikrųjų yra.

Pritaikymas. Kokia betgi žala išauga nusidėjėliui iš to nelemto tylėjimo! Ir, juo ilgiau jis taip elgiasi, tuo darosi sunkiau tą tylėjimą pertraukti ir išpažinti visą tiesą. Reikėtų labiau galvoti apie tai, kaip gailėtis už savo nuodėmes ir pasitaisyti, negu kaip jas išpažinti. Nuodėmių išpažinimas tebūna nuoširdus ir tikras. Nesakykime "gal būt", kur dalykas yra tikras. Nevaizduokime ko nors mažu, kai yra didelis. Nekaltinkime kitų, kur patys esame kalti. Tada nebylys velnias negalės mums pakenkti.

Paskatinimas. Kaip labai privalau Tau, Viešpatie, dėkoti, kad išpažinty paruošei man išganomą apsivalymą. Apvalyk mano sielą savo brangiuoju krauju nuo visų nuodėmių ir nuvaryk nuo manęs nalabąjį, kuris geidžia atitraukti mane nuo Tavo brangių išganymo malonių.

Dievo meilės malda

Viešpatie, praverk mano lūpas, ir mano burna skelbs tavo šlovę! Girs begalinį Tavo gailestingumą ir tikėsis susilaukti Tavo gerumo bei meilės!

Antradienis po 11 sekmadienio po Sekminių

APIE LIEŽUVIO VALDYMĄ

Liežuvis yra labai pavojingas sąnarys, iš kurio gali kilti daug vargo. Tad būtina jį nuolat bei atsidėjus daboti. Tai svarbiai tiesai tinkamai įsidėmėti pasvarstykime apie dvi labai svarbias priežastis, dėl kurių privalome sergėti liežuvį.

1 PUNKTAS. PLEPUMAS VEDA Į DAUGELĮ NUODĖMIŲ

Svarstymas. Pirmagimė nuodėmė sugadino visą žmogų taip, jog jis nuolatos linksta į blogį. Todėl netenka stebėtis, kad ir mūsų liežuvis dažniau tarnauja nuodėmei, kaip dorybei. Prisiminkim dar ir tai, kad liežuvį vartojame labai dažnai. Tad galime suprasti, kiek daug per jį nuodėmių pridarysime, jeigu rūpestingai nesivaldysime.

Liežuvis yra .labai sunkiai suvaldomas. Ne be pagrindo sako šv. Jokūbas: "Liežuvio nė vienas žmogus negali pavergti: jis yra neramus nelabumas, jis pilnas mirtingų nuodų" (Jok. 3, 8). Laukinius žvėris pagaliau apmalšiname, bet liežuvis išlaiko savo laukinę prigimtį, ir niekuomet negalima juo pasitikėti. Tačiau tuo nesakome, kad neverta nė bandyti jį suvaldyti! Priešingai! Kaip tik reikia stengtis jį sergėti ir neduoti jam laisvės!

Pritaikymas. Išmintingas Sirachas taria teisingą žodį: "Būna buklus žmogus, kuris moko daugelį, bet pats sau jis nenaudingas" (Ekli. 37, 21). Kitiems skelbiame, kad reikia apmarinti liežuvį, kitus smerkiame už kreivas kalbas, o sau patiems neda-

rome jokios prievartos. Nė kiek nesusilaikome, kas dieną padarome daug nuodėmių! Kaip tai biauru, jei toks yra vienuolis, ar net vienuolis kunigas! Juk mūsų pašaukimas yra stengtis tobulėti, o tuo tarpu nesame pažengę pirmyn nuo dvasinio gyvenimo pradinės ribos! Kas dieną turime reikalų su švenčiausiais dalykais, o vis dar tebenešiojame piktą liežuvį!

"Savo burnai pasidaryk durų ir velkių" (Ekli. 28, 28), — sako Šventraštis. Čia įdomiai išsitaria ir šv. Gregorijus: "Durys daromos ne tam, kad jos būtų visuomet užvertos. Tam yra sienos, ne durys. Tad turime prie savo burnos durų, prie lūpų bei dantų, pastatyti stiprų sargą, kuris atidairėntų tinkamu laiku. Geriausi durų sargai yra sąžiningumas, išmintingumas, klusnumas, meilė, tylėjimas". Šiandien pat pasitelkime tuos sargus ir gerai įkalkime jiems, kad būtų ištikimi ir uolūs savo tarnyboje.

2 PUNKTAS. NESAUGANT LIEŽUVIO, NEDAROMA JOKIOS PAŽANGOS

Svarstymas. Plepumas trukdo maldingumą, o be jo nėra dorybės, nei dvasinio gyvenimo. Šv. Jonas Klimakietis tylėjimą vadina maldos motina, tvirtove prieš išsiblaškymus, maistu pamaldumui, ašarų bičiuliu, mirties atminimo žadintoju, padėjėju mąstant ir bandant pakelti sielą į Dievą. Ir iškalbingasis Liudvikas Pontietis sako: "Tylėjimas ir malda ištikimai ir bičiuliškai paremia vienas antrą. Tylėjimas yra pasiruošimas maldai, o malda verčia tylėti".

Kas nėra išmokęs laikyti savo liežuvį už dantų, tas niekuomet nepasieks tikros, vidinės, pastovios dorybės. Šv. Jokūbas rašo: "Kas tariasi esąs pamaldus ir nesuvaldo savo liežuvio, bet suvedžioja savo širdį, to maldingumas tuščias" (1, 26). Dievobaimingumas bijo kiekvieno nusidėjimo Dievui, o plepus liežuvis ilgai nesvarsto, ar kas yra gera, ar bloga. Tos dvi priešingybės yra nesutaikomos. Todėl tas pats apaštalas kitoj vietoj sako: "Jei kas nenusikalsta žodžiu, tas yra tobulas žmogus" (3,2).

Pritaikymas. Privalome mylėti tylėjimą, o kalbose būti santūrūs. Reikia ne visa sakyti, ką žinome. Nebūtina tuoj pat kal-

bėti, kai įsigeidžiame. Ypačiai reikia nelengvai ryžtis sakyti ką nors prieš kitą asmenį, ypač prieš brolį. Jei taip elgsimės, išvengsime daugio nuodėmių ir pažengsime tobulybėje.

Paskatinimas. Tu, Viešpatie, gali duoti man malonę, kad jokiu būdu nieko neįžeisčiau ir nenupulčiau. Įrašyk giliai mano sieloj šiuos žodžius: "Saugokis, kad kartais nenupultumei liežuviu ir nesukluptumei akivaizdoje savo nprietelių ... ir kad tavo nupuolimas nebūtų nepagydomas iki mirčiai" (Ekli. 28, 30).

Dievo meilės malda

O, Viešpatie, aš įpuolu į liežuvio nuodėmes, aš nusidedu visokiais būdais, jei Tu neskubi man padėti! Pasigailėk manęs! Esi tai skolingas savo sielai.

Trečiadienis po 11 sekmadienio po Sekminių

APIE MELAVIMĄ

Žiūrėk į apaštalą Petrą, kaip jis, karčiai verkdamas dėl savo Viešpaties išsigynimo, eina lauk iš teismo kiemo (Mat. 26, 75). O, kad ir mes taip neapkęstume kiekvieno melo! Norėdami pajusti melo esmę, pamąstykime, kaip juo biaurisi Dievas ir pasaulis.

1 PUNKTAS. DIEVAS IR PASAULIS BIAURISI MELU

Svarstymas. Dievas yra švenčiausioji Būtybė, pati Tiesa, ir todėl neapkenčia melo. Šv. Paulius rašo Titui: "Paulius, Dievo tarnas ir Jėzaus Kristaus apaštalas, kad Dievo išrinktieji tikėtų ir pažintų pamaldumą liečiančią tiesą, kad turėtų viltį amžinojo gyvenimo, kurį *nemeluojąs* Dievas yra pažadėjęs prieš amžius" (Tit. 1, 1). Dievas gi Senajame Įstatyme aiškiai uždraudė meluoti, ką randame trečioj Mozės knygoj: "Nemeluosite. Neapgaudinėsite savo artimo" (Kun. 19, 11).

Ir žmonės neapkenčia melo. Visuomeninis gyvenimas yra pagrįstas vienas kito pasitikėjimu, o šio būtina sąlyga yra, kad žmonės mylėtų tiesą. Jei žmonės nebegalėtų pasitikėti kits kitu, tai būtų galas bet kuriai tvarkai bei taikai. Savo pasibiaurėjimą melu pasaulis yra išreiškęs šiuo posakiu: "Jei kas sykį pameluoja, tai juo jau nebetikima, nors jis kuomet ir tiesą sakytų". To dėsnio laikosi pasaulis kietai! Šiaip jis gana lengvai atleidžia kokį suklupimą, sakydamas: "Vieną kartą — nė vieno karto". Bet melo atžvilgiu pasaulis to dėsnio nebesilaiko, ir ne be pagrindo nepasitiki melagiu, piktinasi pasitikėjimo išnaudojimu ir tiesos iškreipimu. Siracho knygoje skaitome: "Biauri, gėdą daranti, dėmė žmoguje — melas; nedrausmingųjų burnoje jis būna nuolat. Verčiau vagis, kaip nuolat meluojąs žmogus; vienas gi ir kitas nusipelnys žuvimą. Žmonių melagių įpročiai negerbiami ir jų gėda su jais be paliaubos" (Ekli. 20, 26). Tie išminčiaus žodžiai yra aštrūs! Juk kas gi yra labiau niekintinas už vagį? O vis tiek jis laikomas geresnis už melagį!

Pritaikymas. Melas savyje tėra nedidelė nuodėmė, jei jos nepadaro didele kokia nors pasunkinanti aplinkybė, sakysime, jeigu tas melas sunkiai pažeidžia svetimą šlovę arba šiaip padaro kokią kitą didelę žalą. Todėl daugelis paprastą pamelavimą laiko lyg niekniekiu ir be atodairos meluoja. O vis dėlto ir mažas melas yra Dievo akyse pasibiaurėtinas dalykas. Ypač mes, kunigai, turėtume saugotis melo. Juk iš mūsų lūpų pasaulis išgirsta amžinosios tiesos žodžius. Kaip galėtų iš tokių lūpų išeiti netiesos žodžiai? Jei meluoja kunigas ar vyresnysis, kiti tuo labiau piktinasi: jie praranda tokiam žmogui pagarbą, nebenori būti jam paklusnūs, o kartais pamažu praranda net patį tikėjimą. Kokių gražių turime tiesos meilės pavyzdžių! Kiek daug didvyrių už tiesą yra padėję savo gyvybę! Kiek kankinių vienu trumpu "ne" būtų galėję išvengti baisių kančių ir mirties! Tačiau jie to nepadarė.

2 PUNKTAS. KODĖL ŽMONĖS MELUOJA

Svarstymas. Melo versmė yra labai drumzlina: puikybė, piktumas, pasileidimas ir t.t. Vienas meluoja, kad išsisuktų iš sąmyšio, kitas, kad išvengtų papeikimo, ar paslėptų gėdą. Tai

vadinamas "reikalo melas". Bet melas dėl to nevirsta tiesa ir pasilieka nedoras. Dažnai toks melas tampa melagiui didesne blogybe, nebekalbant apie tai, kad melu jis dažnai užkerta sau kelią pasitaisyti. Taip yra su nusidėjėliu, kai jis meluoja savo dvasios tėvui išpažinty, arba valdiniui, kuris meluoja savo viršininkui.

Kitas meluoja iš neapykantos ar napalankumo savo artimui: jis išgalvoja visokių įtarimų ir labai pakenkia jo geram vardui. Tai vadiname šlovės nuplėšimu (calumnia). Tokiu neteisingu melu daug nusideda pasaulis prieš vienuolius, bei kunigus, sugalvodamas prieš juos įvairiausių blogybių! Bet ir vienuolių tarpe gali atsitikti, jog pyktis nuves į melagingą šlovės nuplėšimą.

Dar kitas meluoja juokais, kad apgautų lengvatikius ar pasitikinčius žmones. Jeigu jie gali lengvai suprasti, tai čia dar nebūtų tikro melo nei nuodėmės, ir jei buvo meluojama ne bloga valia, o tik juokais. Tačiau gali ir taip būti, jog toks melavimas virsta papročiu, o tai labai netinka vienuoliui ar kunigui, ypač kad ir toks melas dažnai neišvengia tam tikro nedorumo. Bet kiekvienu atveju netinka dvasiniam asmeniui virsti juokdariu.

Pritaikymas. "Neplatink melo prieš tavo brolį", — įspėja Siracho Jėzus, — "ir nedaryk tolygiai prieš prietelį. Nenorėk kalbėti jokio melo, nes įpratimas į jį negeras" (Ekli. 7, 13). O kaip greitai įprantama meluoti! Kreipkime dėmesį į tai, ką sakome, ir tuomet nesigriebsime melo!

Paskatinimas. Atsiprašykime Išganytoją už visus melus, kuriuos Jis turi iškentėti nuo žmonių. Paaukokime Tėvui Jo atsilyginimą už visus pasaulio melus. Pagerbkime Dievą, kaip amžinąją Tiesą, ir prašykime iš Jo teisingumo meilės.

Dievo meilės malda

Ateik širdin, Kūrėja Dvasia,
Nes žemė ją sušaldyt gresia!
Malone savo ją sušildyk
Ir meilės deimantais pripildyk!

APIE DORINANČIAS KALBAS

Šios dienos mąstymo tema imame dorinančias kalbas ir sau pavyzdžiu renkamės Emauso mokinius. Įsivaizduokime tuos du jaunuolius, einančius į Emausą ir šnekančius apie Kristų. Mokykimės iš jų kalbėti doras kalbas.

1 PUNKTAS. DVASIŠKOS KALBOS TINKA KRISTAUS MOKINIAMS

Svarstymas. Kas yra tie vėlyvi keleiviai, einą iš Jeruzalės į Emausą Kristaus atsikėlimo vakarą, ir apie ką jie kalba? Evangelistas Lukas mini tik vieno Kleofo vardą. Bet iš jų kalbos suprantame, kad juodu buvo Kristaus mokiniai. Jie kalbasi apie baisiuosius paskutinių trijų dienų įvykius ir apie moterų bei kelių apaštalų pranešimą, jog jų mokytojo Jėzaus kūno nebesą karste. Juodu yra liūdni, nes bijo, ar nebus apsigavę, pasitikėdami Kristumi.

Savaime suprantama, jog po tokių įvykių Jėzaus mokiniai tegalėjo mąstyti ir kalbėti tik apie Viešpatį. Mes, dvasiški asmens — Kristaus mokiniai serafiškajame ordine — turime tai įsidėmėti ir pamėgti šventus pašnekesius. Tai labai tinka. Kaip gi mes, dvasiškiai, galėtume mėgti pasaulio dalykus bei kalbas? Kiekvienas šneka maloniausiai apie tai, kas jam artima ir kas jį labiausiai domina bei širdy glūdi. Prekybininkas šnekės apie prekybą, ligonis apie ligą, mokslo vyras apie mokslą — kiekvienas apie savą dalyką. Argi mes, kunigai bei vienuoliai, galėtume skirtis nuo jų? Dvasininkas, kuris nemėgsta klausytis ar kalbėti apie dvasiškus dalykus, parodo savo drungnumą. Tokiems tinka šv. Jono žodžiai: "Jie yra iš pasaulio, todėl jų kalbos iš pasaulio" (1 Jon. 4, 5). Jie gyvena nedvasiškai, todėl jie nemėgsta dvasiškų dalykų ir mieliausiai kalba apie pasaulinius.

Vienuolinėse bendruomenėse turi vyrauti dvasiški pašnekėsiai. Apie šv. Pranciškų skaitome kronikoj, jog jis susodindavo savo brolius ir liepdavo kalbėti apie dvasiškus dalykus, kad

jie išmoktų tai dayrti, net būdami kitur. Vieną kartą būrelis brolių dalyvavo tokiame pokalby. Štai pasirodė jų tarpe Jėzus stebuklingai gražaus vaikelio pavidalu ir suteikė jiems palaiminimą. Tuo davė Jis suprasti, kokie jam malonūs tie pašnekesiai. Ir prie Emauso mokinių prisidėjo Jėzus, nes anie apie Jį šnekėjo.

Pritaikymas. Šv. Bernardas kietai peikia kai kuriuos savo laiko vienuolius, kas tinka ir mums. Jis skundžiasi: "Ak, kaip toli esame nuo tų vienuolių, kur gyveno šv. Antano bei šv. Pauliaus laikais! Kai jie susieidavo ar vienas kitą aplankydavo, jie tekalbėdavo tik apie dangų. Pamiršdavo valgyti. Tai buvo tvarka, nes jie pirma aprūpindavo svarbesnią dalį — sielą. O dabar, kai susieiname, greit neberasime tokių, kurie alktų to dangiškojo peno arba mielai dalytų kitiems. Greit nebeliks papročio, apsilankant ir žmonėjantis, kalbėti apie šv. Raštą ar apie tai, kas liečia sielos gerovę. Šnekama tik apie tuščius, juoko vertus, pasaulinius dalykus. O kas dar blogiau—vadinama draugiškumu, mandagumu, jei kas sugeba tuo būdu sudominti žmones. Kalbėti apie dvasiškus dalykus vadinama neišlavinimu, kaimietiškumu, naivumu. Bet tasai tariamas mandagumas sugriauna meilę, tas nuduotas "išsilavinimas" sunaikina tikrą išmintį. Arba — kas tai per meilė, kai mylima kūnas, o apleidžiama siela? Kas tai per protingumas, kai kūnui atiduodama viskas, o sielai nieko? Maitinti kūną, o sielai leisti mirti badu — tai nei protingas elgesys, nei meilė, o tik didžiausia keistenybė ir žiaurumas!". Jei šie tiesūs šventojo žodžiai pataiko į mus, gailėkimės už savo klaidas ir pasitaisykime!

2 PUNKTAS. DVASIŠKI PAŠNEKESIAI NAUDINGI MUMS IR KITIEMS

Svarstymas. Kai Jėzus su abiem mokiniais ėjo į Emausą ir aiškino jiem Rašto paslaptis, jų širdys įsižiebė Dievo bei Išganytojo meile, ir slegiąs liūdesys pasikeitė šventu, keliančiu širdį, džiaugsmu. Nors jie pirma ir nepažino Jėzaus, bet, Jam laužant duoną, jų akys atsivėrė, skaudūs abejojimai išnyko, jie atpažino Kristų, ir dabar džiaugdamiesi žinojo, kad Jis prisikėlė. Tada juodu save klausė: kodėl negalėjome atpažinti Jėzaus vien iš to, kad mudviejų širdys Jam kalbant užsidegė? Taip,

Viešpaties žodis yra gryna ugnis, kuri gali jautrių žmonių širdis uždegti tiesai bei grožiui.

Tame yra palaimingas šventų kalbų veikimas, kad jos įžiebia meilę ir skatina daryti gera. Kai po tuščių kalbų vargiai begalima susikaupti maldai, po dvasiškų kalbų jaučiamės raginami į maldą. Mums, kurie taip lengvai linkstame į tingumą bei drungnumą, tai yra labai svarbu dvasiniame gyvenime.

Pritaikymas. Imkime širdin tai, apie ką dabar mąstėme, ir gėdykimės tiek daug tuščių kalbų, prie kurių esame prisidėję. Kad turėtume medžiagos dvasiškiems pašnekesiams, dažnai skaitykime ką nors kilnaus — šv. Raštą, šventųjų gyvenimus ir t.t. Sekdami šv. Bonaventūros patarimą jo "Tobulybės veidrody", stenkimės visada turėti paruošta ką nors tinkama, kad galėtume ir kitiems papasakoti, tuščius pokalbius pakreipdami gera linkme.

Paskatinimas. Dėkokime Dievui už gerus šventųjų pavyzdžius. Iš anksto džiaukimės palaimingu bendravimu danguje, kai mums bus leista kalbėtis su Jėzum, Marija, apaštalais, šv. tėvu Pranciškum ir visais dangaus gyventojais. Prašykime malonės, kad daug gero padarytume gražiomis kalbomis.

Dievo meilės malda

Meiliau nėra nieks giedamas,
Mieliau nėra nieks klausomas.
Nėra kas saldžiau būt minimas,
Kaip Dievo Sūnus mylimas.

(Jesu dulcis memoria)

Penktadienis po 11 sekmadienio po Sekminių

APIE LAIŠKUS

Žmonių gyvenime, ypaš komunikaciją mėgstančiais mūsų laikais, laiškai turi didelę reikšmę. Tad šiame mąstyme pasvarstykime apie juos bei jų rašymo dėsnius, kad ir šiuo atžvilgiu siektume tobulumo.

1 PUNKTAS. LAIŠKŲ REIKALINGUMAS BEI REIKŠMĖ

Svarstymas. Mums, vienuoliams, gali kilti klausimas, ar tinka susirašinėti su pasauliu. Tenka atsakyti, jog kai kurie vienuoliai, dėl savo tarnybos, turi rašyti pasauliečiams kartais net labai daug. Bet kai kurie turėtų savo korespondenciją su pasauliu gerokai apriboti, nes mūsų visų pareiga yra kas kartą labiau mirti pasauliui. Mūsų generalinės konstitucijos sako: "Naujokai, broliai, klierikai ir kunigai studentai be vietos viršininko ar savo magistrato leidimo pagal provincijos nuostatus tenerašo laiškų, nebent tik savo viršininkams". Be to, visa korespondencija turi eiti per viršininko rankas, kuris tam tikrose sąlygose turi teisę atplėšti savo valdinių laiškus ir, išlaikant laiškų paslaptį, net perskaityti.

Tinkama dvasia ir tinkamu laiku rašyti laiškus gali būti svarbus dalykas. Matome, jog šventieji rašydavo laiškus ir net dabar, po šimtmečių, tie laiškai yra žmonėms naudingi. Apaštalai rašė laiškus tikintiesiems, rašė popiežiai, šventieji tėvai, kaip Augustinas ar Jeronimas. Ir savo tėvo šv. Pranciškaus turime eilę gražių dorinančių laiškų. Tokius didžių, šventų vyrų laiškus visada skaitome maloniai bei naudingai. Kunigų ar vienuolių laiškai pasauliečių akyse turi ypatingą reikšmę, ir šie juos laiko kaip brangenybę, mielai rodydami net kitiems.

Pritaikymas. Kunigas gali ir turi rašyti laiškus. Jis privalo ir šią priemonę panaudoti geram — silpniems paremti, nemokantiems pamokyti ir t.t. Viskas su saiku! Kardinolas Manningas rašo: "Tikriausias ženklas, jog kunigas yra praradęs dvasinę pusiausvyrą, yra dažni apsilankymai, daug nenaudingų laiškų, ilgos vaišės, nuobodžiavimas namie, laiko gaišinimas ir nepasitenkinimas nuošalumu". Žinoma, ir tai tiesa, jog, net ir daug laiškų rašydamas, žmogus gali būti apmiręs pasauliui, būtent, kai jo laiškai kvėpuoja kilnia dvasia, kai nerašo apie naujienėles, apkalbėles ar apie dar blogesnius dalykus. Bet negalime girti kiekvieną, kuris visai laiškų neberašo. Rašyti reikia kartais tiems, kurie mums artimi ar kuriems turime būti už ką nors dėkingi: tėvams, geradariams, savo auklėtojams bei mokytojams ir panašiai. Reikia rašyti ir nuliūdusiems, engiamiems, vieni-

šiems bei apleistiems, ypač sergantiems broliams. Dažnai pamirštama ligoniams broliams suteikti paguodos. Šaltai priimama žinia, jog susirgęs koks pažįstamas. Reikia rašyti mūsų misininkams ir rodyti jiems, jog domimės jų darbu, juos stiprinti jų pašaukime. Viršininkai, apsileisdami korespondencijoj, gali kartais pakenkti ne tik sau, bet ir vienuolynui, arba tam tikrais laiškais savo valdiniams suteikti skausmo. Laiškų rašyme yra daug dalykų, apie kuriuos turime pagalvoti, ir net pataisyti. Šiuo atžvilgiu galima praktikuoti įvairių dorybių: paklusnumą, pasaulio paniekinimą, sielų išganymo troškimą, meilę, nusižeminimą, dėkingumą ir t.t.

2 PUNKTAS. LAIŠKŲ RAŠYMO DĖSNIAI

Svarstymas. Pirmasis dėsnis: tenebūna jokios slaptos, ypač uždraustos korespondencijos! Kas gera ir teisėta, nereikalinga slapstyti. Antrasis dėsnis: kiekvieną laišką rašant, turėti gerą ir tinkamą mūsų padėčiai intenciją. Kunigo ir vienuolio raštai pagrinde privalo turėti religinį toną. Trečias dėsnis: rašyk apgalvodamas ir susilaikydamas. Laiškai gali lengvai virsti pavojingu ginklu priešų rankose prieš rašytoją! Pasakytas žodis dingsta, parašytas lieka. Nereikia lengvai pasitikėti ir rašyti per daug konfidencialiai. Pasitikėjimas dažnai piktnaudojamas, o nuoširdumas — blogai išaiškinamas! Kunigų laiškai kai kuriuos žmones gundyte gundo, ir šie, neretai juos atplėšę, netinkamai išsiaiškina. Ketvirtasis dėsnis: laiškus rašyk rūpestingai. Rašysenoj, stiliuje, popieriuje pasireiškia rašantysis. Geriau jokio laiško, negu netvarkingas! Penktasis dėsnis: rašyk tinkamu laiku, tinkama nuotaika, ne per greit ir ne per vėlai. Susijaudinus nereikia ne tik kalbėti, bet ir rašyti! Jei norima, kad laiškas gerai veiktų, reikia laikytis šio dėsnio.

Pritaikymas. Rašykime savo laiškus, laikydamiesi tų dėsnių. Su plunksna, kaip ir su liežuviu, galima daug gero, bet ir daug blogo padaryti. Papiktinimas, kurį padaro kunigų ar vienuolių laiškai, yra didelis ir pasilieka ilgai. Čia nebus pro šalį priminti kai kam pareigą gerbti laiškų paslaptį! Nepamirškime, laiškus rašydami, esą beturčiai, o popieris bei pašto ženkleliai šį tą reiš-

kia. Tad be tikro reikalo neleista jų eikvoti. Tenka apgailestauti, jog brolių meilė įžeidžiama ir per laiškus. Ko lūpomis negalima pasakyti, tai parašoma, nesusimąstant, gal tai priešinga meilei, gal kitiems bus žala, gal ką įskaudins ar įžeis. Mielai skaitykime apaštalų, šventųjų ir šiaip didžių vyrų laiškus, ir auklėkimės pagal jų dvasią. Jei neturime kam rašyti, tegu mūsų geras pavyzdys būna laišku artimiems!

Paskatinimas. Apgailestauk, jei kuo nusidėjai, rašydamas laiškus ar kam jų neparašydamas. Pasitaisyk. Imk pavyzdžiu šventuosius. Šv. Paulius korintiečiams rašo: "Ar vėl mes pradedame patys save užtarti? Arba ar mums reikia (kaip kai kuriems) užtariamų laiškų pas jus ar iš jūsų? Jūs esate mūsų laiškas, parašytas mūsų širdyse, visų žmonių žinomas ir skaitomas. Jūs pasirodote esą Kristaus laiškas, mūsų pagamintas ir parašytas ne rašalu, bet gyvojo Dievo dvasia; ne akmeninėse lentose, bet kūninėse širdies plokštėse" (2 Kor. 1-3). Dievas mums atlygins, ką dėl Jo savo laiškuose tikinčiųjų naudai būsime gero parašę ir geru savo pavyzdžiu patvirtinę.

Dievo meilės malda

Mano širdy tebūna įrašytas kryžius su jo Viešpačiu ir mano Išganytoju. Tegu būna toli nuo manęs žodžiu ar raštu gyrimasis, nebent girčiaus tik mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kryžium. Per jį man pasaulis yra prikaltas ant kryžiaus ir aš pasauliui!

Šeštadienis po 11 sekmadienio po Sekminių

APIE VIENUOLINĮ TYLĖJIMĄ

Visi ordinai bei vienuolinės bendruomenės turi griežtesnius ar švelnesnius nuostatus laikytis švento tylėjimo. Mūsų generalinės konstitucijos sako: "Šventą vienuolinį tylėjimą visi, neišskiriant nė svečių, turi pagarbiai branginti ir jo uoliai laiky-

tis. Visados reikia tylėti: chore, bažnyčioje, koplyčioje, zakristijoje, bibliotekoje, miegamajame; taip pat koridoriuose ir valgomajame. Esant reikalui ar pasitaikius tinkamai priežasčiai leidžiama kalbėti, tačiau trumpai ir tyliai" (Art. 172). Kad ateity sąžiningai ir noriai laikytumės vienuolinio tylėjimo, čia apmąstysime ir į širdį įsidėsime jo svarbiausius pagrindus. Prašykime šv. Dvasią, kad mus apšviestų ir sustiprintų.

1 PUNKTAS. TYLĖJIMAS SAUGO VIDINĮ BENDRAVIMĄ SU DIEVU

Svarstymas. Dievobaimingas Alfonsas Rodriguezas savo "Krikščioniškosios tobulybės pratyboj" klausia: "Ar tai tokia didelė klaida pasakyti vienų vieną tuščią žodį? Argi tai yra kažkas daugiau, kaip prarasti valandėlę laiko, kuris reikalingas tam pokalbiui? Juk tai atrodo daugiausia tik mažutė nuodėmė, kurią galime nuplauti švęstu vandeniu. Betgi tai turi būti kažkas daugiau, kaip valandėlė laiko. Ši pratyba, t. y. tylėjimo laikymasis, turi būti svarbesnė, negu atrodo, jei šv. Raštas mums ją taip labai rekomenduoja. Šv. Dvasia neperdeda ir dalykų nepadidina. Ji nepriskiria jokiam dalykui didesnės vertės, negu jis tikrai turi".

Iš tikrųjų taip yra. Laikytis švento tylėjimo labai svarbu. Nuo jo pirmiausia priklauso maldos dvasios apsaugojimas. Kunigams ir vienuoliams pirmiausia bei svarbiausia pareiga — nuolat bendrauti su Dievu chore, prie altoriaus, tylioj širdies celėj. O kaip galima maldingai bendrauti su Dievu, jei nuolat plepama su žmonėmis? Be tylėjimo neįmanoma prieiti prie vidinio bendravimo su Dievu maldoj ir tą bendravimą pastoviai išlaikyti. Pasaulio triukšmo chaose negirdima Dievo balso. Kai kalbama su žmonėmis, neįmanoma drauge kalbėtis su Dievu. Dievas nori turėti sielą sau vienam, kai su ja kalba; todėl per Oziją sako: "Aš viliosiu ją ir vesiu ją į tyrumą ir kalbėsiu jos širdžiai (Oz. 2, 14).

Pritaikymas. Kiek mėgstu arba nemėgstu tylėjimą, kaip aš jo laikausi — pagal tai galiu spręsti, kiek esu susikaupęs ir kiek pažengęs tobulybėje. Lengvapėdiškas prasilenkimas su ty-

lėjimo pareiga yra mažos pažangos ir silpnos dorybės ženklas. "Tuo žmogus parodo dar nepradėjęs džiaugtis Dievu, nes dar nemoka vienas savo celėj bendrauti su savim ir su Viešpačiu" (Rodriguez). Įsidėmėk tai, serafiškoji siela, ir priešinkis polinkiui nuolat kalbėti bei plepėti. Blogas pažymys vienuolynui, jei ten koridoriuose, darbo patalpose ir kitur girdėti nesantūrios kalbos, garsus juokas, betvarkis bendravimas — jei nebegalima tylėjimo laiko atskirti nuo rekreacijos. Toks vienuolynas virsta pasauliu ir jo koridoriai — gatvėmis. Broliai, jei lig šiol nepaisėme tylėjimo, jau metas grįžti prie jo. Tylėjimas skirtas ne naujokams, bet visiems, net pražilusiems vienuoliams.

2 PUNKTAS. TYLĖJIMAS SUTRUKDO NUODĖMINGUS PAŠNEKESIUS

Svarstymas. Deja, tai tiesa, jog liežuvis yra niekada nepavargstanti blogybė, ryjanti ugnis. Daugiausia nuodėmių padarome liežuviu. Kas nesuvaldo liežuvio, neišlaikys grynos savo širdies. Norint tinkamai kalbėti, reikia pirma išmokti tylėti. Iškalbos menas pasiekiamas, nuolat lavinantis kalboj. Dvasiškas menas tinkamai kalbėti išmokstamas daugiau tylint, kaip šnekant. Šv. Bazilijus sako: "Yra tam tikras balso tonas bei santūrumas kalboj, kuriuos turi dievobaimingieji, ir kurie juos šlovingai atskiria nuo kitų, nemokančių pažaboti savo liežuvį. Tai gali įrodyti tie, kurie to yra išmokę bendrose pratybose. Tylėjimas padeda užmiršti, kas buvo pirmiau, ir suteikia laiko išmokti gera".

Pritaikymas. O, kaip dažnai esame reikalingi tylėjimo! Kas nors mus užgavo, bet mes neturime pasiduoti pykčiui ir atsilyginti. Mūsų tarpe esama žmonių su klaidomis bei silpnybėmis. Mes turime tuos jų trūkumus pridengti švelnia tylos skraiste. Tuštumas verčia pasigirti kalboj. Mes gi turime susivaldyti. Gavę nemalonių uždavinių ar susilaukę pelnytų ar nepelnytų papeikimų — privalome nusižeminę tylėti! Matome — kasdien, net kas valandą esame reikalingi tylos meno. Tad reikia sergėti liežuvį, slopinti balsą, vengti nenaudingų plepalų. Tai puoš mus, kaip vienuolius, ir apsaugos nuo daug nuodėmių.

Nereikia manyti, jog tylus gyvenimas yra nuobodus! Šv. Bernardas sako: "Niekuomet nesu mažiau vienišas, kaip būdamas vienas. Mat, tada turiu didžiausią draugiją, didžiausią linksmybę, didžiausią pasitenkinimą. Kas gi mane tikrai nuramina ir man širdį pradžiugina? Tai bendravimas su Dievu!". Kai ilgai patylėta, mielai dalyvaujama bendroj rekreacijoj, kuri bendruomenę apjuosia meilės ryšiu. Šiaip plepama nelaiku, o bendrojo pasižmonėjimo vengiama.

Paskatinimas. Ačiū Dievui, kad Jis mus kviečia patylėti ir pabūti vienišiems dėl naudingų tikslų. Paaukokime tas sunkenybes, kurių mums tenka patirti save nugalint ir laikantis atstu nuo žmonių. Prašykime vidinės malonės ir dvasiškos pažangos.

Dievo meilės malda

Viešpatie, mielai noriu tylėti, kad tik Tu su manim kalbėtum! Turiu prisipažinti dažnai nepastebėjęs jautrių Tavo meilės kvietimų, nes buvau per daug triukšmingas. Aš bėgau nuo Tavęs, užuot skubėjęs į Tavo meilės glėbį!

Dvyliktasis sekmadienis po Sekminių

APIE GAILESTINGĄJĮ SAMARIETĮ

Mąstyk, kaip Išganytojas pamoko vieną šv. Rašto žinovą, kas turi būti laikomas artimu, ir ką turime jam daryti, ypač jei jis prispaustas vargo bei kančių. Gailestingojo samariečio istorija parodo tai patraukliu būdu. Dabar svarstykime raidinę bei dvasinę tos istorijos prasmę.

1 PUNKTAS. NUODĖMIŲ SUŽEISTOJI ŽMONIJA

Svarstymas. Vienas Rašto žinovas ateina pas Jėzų ir klausia, kaip pasiekiamas amžinasis gyvenimas (Luk. 10, 25). Išganytojas leidžia jam pačiam į tai atsakyti, primindamas, kas parašyta pačiame įstatyme apie du didžiausiuosius įsakymus —

Dievo bei artimo meilę. Bet Rašto žinovas nori pasirodyti esąs doras vyras, tad klausia toliau: "O kas yra mano artimas?" Jėzus jam atsako palyginimu apie gailestingąjį samarietį: "Vienas žmogus ėjo iš Jeruzalės į Jeriką. Jis pateko tarp galvažudžių. Tie apiplėšė jį ir, sužeidę jį, nuėjo sau, palikdami jį pusgyvį" (Luk. 10, 30).

Čia pertraukime tą istoriją ir pagalvokime, ką reiškia tie Jėzaus žodžiai. Žydų įstatymo mokytojai ginčijosi savo tarpe, ką reikia laikyti artimu. Daugumas jų norėjo laikyti artimu tik savo tikėjimo ir tautos narius. Išganytojas čia juos pamoko visai ko kito: artimas yra kiekvienas žmogus, ypač pagalbos reikalingas. Tai patvirtina šio sužeistojo bei apiplėštojo atvejas.

Bažnyčios tėvai tame nelaimingame keleivy mato nuodėmingą žmoniją. "Vienas žmogus ėjo iš Jeruzalės į Jeriką. Jis pateko tarp galvažudžių". Jeruzalė reiškia jiems rojų ir pirmykščią laimingą žmogaus padėtį. Jerikas yra prakeiksmu apsunkintas pasaulis ir nupuolusio žmogaus padėtis. Pirmasis žmogus davėsi gudraus žalčio apgaunamas ir pakliuvo į plėšikų nagus. Vyriausiasis plėšikas ir žmogžudys yra šėtonas. Jis pavogė žmogui pirmąjį nekaltumo drabužį, jis mums sužeidė kūną bei sielą. Pusgyvį ir be pagalbos jis paliko žmogų, ir, jei mums nebūtų atėjęs gailestingasis samarietis, Jėzus Kristus, su mumis drauge būtų amžinai pražuvusi visa žmonių giminė.

Pritaikymas. Šėtonas vis dar kursto žmogų nusidėti ir per tas nuodėmes išplėšia jam Dievo malonės drabužį. Jis sužeidžia žmogų mirtinai ir įstumia į pikčiausią skurdą. Sykį padaryta viena nuodėmė tuoj prisijungia visą eilę kitų, ir savo pačios jėgomis siela nebeįstengia pagyti. Gailestingasis samarietis, Jėzus Kristus, turi jai padėti. Bet siela turi bent norėti išgyti. O tai ir yra didžiausioji nelaimė, kad ji nepripažįsta savo nuodėmingo skurdo ir vargiai betrokšta išsigelbėti. O, kiek daug žmonių guli sunkiai sužeisti ir piktai apiplėšti savo žemės kelionėj! Duok, Dieve, kad tarp jų nebūtų ir kunigų bei vienuolių! Mes, kunigai, taip dažnai turime progų įžvelgti į žmonių širdis ir ten išvysti visą nuodėmės skurdą, tad argi galėtume patys tokioj nelaimėj pasinerti? Negalime tokiai padėčiai užmerkti akių. Neturime laisva valia pasiduoti tokiam aklumui! Liūdėkime dėl tokios nelai-

mės ir apsiskųskime Viešpačiui! O jei kituose pastebėsime nuodėmę, tai tegu ir jų nelaimė pasiekia mūsų širdį. Negalima paniekinamai kalbėti apie nusidėjėlį. Neturime jo tuoj pasmerkti ar be meilės ir susivaldymo jį perspėti. Naudingiau būtų jo pasigailėti, visokiais būdais bandant sugrąžinti į gerą kelią. O kaip dažnai šiuo atžvilgiu nusidedama meilei! Pasimokykim iš gailestingojo samaričeio nuoširdžios meilės!

2 PUNKTAS. JĖZUS GAILESTINGASIS SAMARIETIS

Svarstymas. Klausykimės toliau to palyginimo. Kunigai ir levitai praėjo pro to nelaimingojo šalį; gal jie bijojo plėšikų, o gal jie nepasigailėjo vargšo. "Vienas gi keleivis samarietis ėjo pro jį ir, jį pamatęs, buvo gailestingumo sujudintas. Jis prisiartino, aprišo jo žaizdas, užpylęs aliejaus ir vyno, užkėlė jį ant savo gyvulio, nugabeno į užeigą ir rūpinosi juo". Čia Jėzus paklausė Rašto žinovą, kas iš tų trijų — kunigas, levitas ar samarietis, pasielgė su nukentėjusiu kaip tikras artimas? Rašto žinovas turėjo pripažinti, kad samarietis. Čia Jėzus jam tarė: "Eik ir tu daryk panašiai" (Luk. 10, 33, 37).

Tokia yra tikroji artimo meilė. Ji nesibijo pavojaus, aukų, nedaro išimčių, ji ne tik vartoja meilius žodžius, bet ir daro gera; ji gelbsti ten, kur yra reikalas. Kaip ši istorija turėjo sugėdinti siauraširdžius farizėjus ir Rašto žinovus?

To samariečio paveiksle Viešpats pavaizdavo ir save patį. Jis atėjo kaip svetimas, ir žydai Jį niekino kaip samarietį. Per savo išganymo žygį Jis visam pasauliui tapo gailestingu samariečiu: Jis apraišiojo mūsų žaizdas ir jas išgydė; Jis atidarė mums Katalikų Bažnyčioje prieglaudą, ir jai pavedė mus globoti.

Pritaikymas. Kaip turime dėkoti tam Samariečiui! Kai tik blogai jaučiamės nuodėmėje bei aistroje, eikime pas Jį! Jis vis dar kiekvienam patarnauja kaip samarietis per sakramentus, ypač per Atgailos bei Altoriaus sakramentus. Bet ir patys būkime pilni pasigailėjimo kitiems. Ligoje bei nuodėmėje žmogus dažnai praranda savo patrauklumą, bet dėl to negalima jo atstumti. Kaip tik tada jis yra reikalingas meilės ir kaip tik tada pasirodo tikra artimo meilė. Kaip biauru, kai broliai bešir-

diškai elgiasi su klystančiu! Dievas yra gailestingas. Mes patys esame reikalingi Jo pasigailėjimo. Jis ir iš mūsų reikalauja gailestingumo kitiems.

Paskatinimas. Dėkok Išganytojui už visus jo samarietiškus darbus, kuriuos Jis tau padarė. Pasiryžk visad būti gailestingas ir meilingas klystantiems, vengdamas aštrių žodžių. Prašyk, kad geriau suprastum nuodėmės baisumą ir kad įsigytum gailestingos meilės vargšams nusidėjėliams.

Dievo meilės malda

Negalėčiau tobulai Tavęs mylėti, Dieve, jei drauge nemylėčiau artimo ir nebūčiau jam gailestingas. Meldžiu užslopint many savimylą. Tada galėsiu Tave tobulai mylėti ir nuoširdžiai kalbėti: atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams.

Pirmadienis po 12 sekmadienio po Sekminių

APIE LIGAS

Gailestingojo samariečio istorija ragina mus pamąstyti apie ligonius bei ligas. Tad pirmiausia pasvarstykime ligų reikšmę apskritai ir prašykime Viešpatį, kad ir iš tos blogybės gautume dvasinės naudos, kai ji mus užklups.

1 PUNKTAS. LIGOS — NUODĖMĖS PASEKMĖ

Svarstymas. Rojuje nebuvo ligų. Bet, kai tik pirmą kartą nusidėta, tuoj į pasaulį įsiveržė, drauge su Dievo prakeiksmu, visa kariuomenė ligų bei skausmų. Adomui su Ieva nupuolus, tarė Viešpats jai: "Aš padauginsiu tavo vargus ir tavo gimdymus; tu gimdysi sopuliuose" (Prad. 3, 16).

Ligos yra kūno sugriuvimo arba mirties pranašai. Kaip sėkla, patekusi į žemę, ten pražūna, kai iš jo vystosi augmenėlis,

o vėliau ir visas javas, taip ir žmogus. Nuodėmė pasmerkė jį neišvengiamai mirčiai. Jis nužengia į karstą, kur jį nuveda ligos. Bet virš karsto jau švinta būsimojo atsikėlimo aušra, kada ir kūnas susilauks už visas iškęstąsias kančias amžinąjį atlyginimą. Taigi net ligos bei mirtis neša tikinčiajam džiaugsmingą paguodą: danguje nebebus skausmų ir vargo!

Pritaikymas. Ne visada džiaugiasi žmogus gyvenime gera sveikata: dažnai šviesios dienos apsiniaukia ligomis. Ruoškimės tiems bandymams krikščioniškai, kad juos lengviau iškęstume, ir įžvelkime ligose ne tik liūdnąją, bet ir linksmąją pusę.

2 PUNKTAS. LIGOS — ŽMOGAUS BANDYMAI

Svarstymas. Jei Dievas baudžia, tai Jis turi tam tikrą meilingą tikslą. Taip yra ir su ligomis. Pirmagime nuodėme mes patys nenusidėjome, tačiau kenčiame jos liūdnas pasekmes. Ligos kūno sopuliai yra mums kažkas kartaus, bet tas kartėlis, kaipo Dievo numatytas, galų gale virs saldybe. Blogybė taps geradarybe. Ligos metu žmogus ima suprasti pasaulio tuštumą bei niekingumą. Žemė praranda jam savo patrauklumą, parodo savo neištikimumą, ir tada jis prisimena savo Dievą, kuris vienas yra ištikimas, vienas yra viskas.

Ligoje žmogus liaujasi buvęs išdidus ir meta savo nuodėmes, kaip anas knygos Antijokas: "Taigi dabar, nusileisdamas iš didelės savo puikybės, jis pradėjo eiti prie savęs pažinimo, dieviško smūgio įspėtas, kas valandą einant didyn jo skausmams. Nebegalėdamas jau nė pats pakęsti savo dvokimo, jis taip sakė: teisinga pasiduoti Dievui ir esant mariam nelaikyti savęs lygiu Dievui" (2 Mak. 9, 11-12). Beje, kai kurie žmonės ir tokiais atvejais nesitaiso.

Ligoje ištiriama dorybė. Tą bandymą turi atlikti tikėjimas, meilė, pasitikėjimas, kantrybė ir kitos dorybės. Tai regime dievobaimingo Tobijo pavyzdy, taip pat Jobo ir daugybės Naujojo Įstatymo šventųjų. Antai angelas sako Tobijui: "O kadangi patikai Dievui, reikėjo, kad bandymas ištirtų tave. Dabar gi Viešpats siuntė mane, kad pagydyčiau tave" (Tob. 12, 13).

Pritaikymas. Nors ligoje galėtume gerai pažinti maloningą Dievo tikslą, bet nenorime su ta mintim apsiprasti. Negalime pakęsti sirgimo. Manome turį tiek daug ko atlikti, o nenorime suprasti, jog kaip tik tai yra dabar reikalingiausia, ką Dievas nori mumyse per ligą pasiekti, t. y. pataisyti gyvenimą, išugdyti dorybes, išvaduoti iš tam tikrų pavojų ir t.t. Tad dėkokime Viešpačiui, kai esame sveiki, už sveikatą ir ją naudokime visiškai Jo garbei. Ligoje gi lavinkimės dorybėse ir rimtai mąstykime apie galutinius dalykus.

3 PUNKTAS. LIGOS — MIRTIES PRIMINIMAS

Svarstymas. Paprastas mirties pranašas yra ilgesnė ar trumpesnė liga. Galima būtų tai žinoti jau iš kasdienio patyrimo, bet guodžiamasi: ši liga dar nežada mirties! Mirties prisiminimas yra žmogui nepatogus, todėl jo vengiama visais būdais. Jei kalbama apie mirimą, tai tik apie kitų, o ne apie savo.

O juk tai yra didelė Dievo malonė, jei Jis mus per ilgesnę ligą ruošia mirčiai. Jei, sveiki būdami, pamirštame Dievą ir labiau ar mažiau nebesirūpiname amžinuoju savo likimu, tai ligoje, ypač kai matome jos rimtį, lengviau įsižiūrimę į savo sielą, kaip parašyta Siracho knygoj: "Ir sunki liga daro sielą blaivią" (Ekli. 31, 2).

Pritaikymas. Apsipraskime su mirties mintim. Tada mirtis neužklups mūsų netikėtai ir nebenugąsdins. Rimtesnėje ligoje dėl visko ruoškimės mirti. Nors ir galime melstis, kad Dievas grąžintų sveikatą, nors ir galime jos tikėtis, tačiau vis tiek atmintina, jog Dievas vieną kartą pasišauks mus pas save. Turime visada būti pasiruošę mirti.

Paskatinimas. Dėkokime Dievui už visas malones. Pasiduokime Jo valiai skausmuose bei kančiose. Melskime laimingos mirties malonės.

Dievo meilės malda

Su šv. Paulium trokštu būti išardytas, kad galėčiau būti su Tavim, Jėzau! Tegu mane kamuoja kūno negalavimai bei ligos. Tuo būdu lengviau ir greičiau pasieksiu Tave!

REIKALINGOS LIGONIAMS DORYBĖS

Įsivaizduok sergąs. Kurios dorybės būtų tau tada svarbiausios? Beje: kantrybė, atsidavimas Dievo valiai ir pasitikėjimas. Iš anksto lavinkis tose dorybėse, kad, prieš ligai užgulant, jų išmoktum!

1 PUNKTAS. KANTRYBĖ

Svarstymas. Be abejo, ligonis pirmiausia yra reikalingas kantrybės sau pačiam sopuliuose, savo artimiesiems ir Dievui, kuris jį bando. Tėvas Pranciškus ordino regulos 10 skyriuj rašo, kad broliai "visų labiausiai privalo trokšti: turėti savyje Viešpaties dvasią ir Jo šventą veikimą, visuomet melstis į Dievą gryna širdim, būti nuolankūs ir kantrūs persekiojimuose ir ligose". Paskiau mūsų Tėvas primena Jėzaus dvasią. Ši yra labiausiai kantrybė. Dažnai Jėzus yra rodęs mums kantrybės savo kančioj ir pavyzdį palikęs. Sykį, kalbėdamas mokiniams apie būsimuosius jų persekiojimus, Jis tarė: "Savo kantrumu jūs laimėsite savo sielas" (Luk. 21, 19). Tai reiškia: jei visuose persekiojimuose išsilaikysite kantrūs, užtikrinsite savo sielų išganymą. Šv. Gregorijus čia pastebi: "Kantrybė yra mūsų sielos savininkė, nes ji yra visų dorybių šaknis ir sargas." Ir taip iš tikrųjų yra. Neįmanoma lavintis dorybėse, nesutinkant kliūčių, o tam reikia kantrybės. Kantrusis yra savo sielos viešpats. Jis nugali visas kliūtis. O nekantrusis nieko nepasiekia. Ligose jis tik pasunkina savo padėtį, įkyri savo slaugytojams ir prikankina save bei kitus.

Pritaikymas. Nors dabar ir nesergame, bet privalome kasdien lavintis kantrybėje, kad ligoj mums jos nepritrūktų, o ligų gali būti labai daug. Tiesa, lengva kitus raginti į kantrybę, bet patiems būti kantriais nelengva. Bet tai nepakeičia reikalo. Kryžių nešti reikia kantriai visiems. Šiaip vargai taptų nepakeliami. Tad sergą broliai, Dievo vardan, tegul kantriai neša savo kryžių ir tegul nenusimena, jei kančia užtrunka, jei svei-

kata neskuba grįžti, jei slaugymas yra su trūkumais. Vienas regulos aiškintojas sako: "Nors viršininkai yra įpareigojami parūpinti ligoniui visa, kas reikalinga, tačiau ligonis turi saugotis savo nekantrumu bei nepasitenkinimu dar labiau pasunkinti viršininkams ir broliams slaugymą. Jis turi atsiminti net ir ligoj esąs mažesnysis brolis ir negalįs reikalauti visokių vaistų bei visokios paslaugos, kaip koks turtingas ponas" (Winkes). Dievas kaip tik reikalauja iš ligonio kantrumo aukos.

2 PUNKTAS. PASIDAVIMAS DIEVO VALIAI

Svarstymas. Ligos yra Dievo siunčiamos bei leidžiamos. Jis žino, ką kenčiame ir turi čia savo ypatingus tikslus. Visai suprantama, kad ligonis nori išgyti ir stengiasi išgyti. Bet, jeigu tai negreitai teįvyksta arba jei, žmogiškai imant, nebėra vilties pagyti, tada tenka nusilenkti ir pasiduoti neišvengiamam likimui. Visi priklausome Dievui, Jis gali su mumis daryti, ką nori. Jis juk davė mums gyvenimą, Jis gali ir atsiimti. Bet mes privalome viltingai Jam pasiduoti, nes Jis mums tik gero trokšta. Galų gale turim suprasti ir pripažinti, jog visuomet yra tai geriausia, ką maloningas Dievas patvarko.

Pritaikymas. Kai mums nieko netrūksta, jaučiamės pasidavę Dievo valiai ir net kartais įstengiame heroiškai "norėti" bent kiek pakentėti dėl Jo. Tačiau, kai ima kas tikrai grėsti, tuoj mūsų drąsa atslūgsta, ir mes vos beįstengiame sutikti su neišvengiama dalia. Ṭad kiekvienoj kančioj kalbėkime su Jobu: "Jei priėmėme iš Dievo rankos, kas gera, kodėl nepriimtumėm, kas bloga?" (Job. 2, 10). Ryžkimės klusniai kentėti, kaip Jeremijas kalba sunkiai kenčiančios Dievo tautos vardu: "Vargas man dėl mano sužeidimo; mano sloga pikčiausia. Aš gi tariau: ta sloga tikrai mano, ir aš ją nešiu" (Jer. 10, 19).

3 PUNKTAS. PASITIKĖJIMAS DIEVO PAGALBA

Svarstymas. Turime Dievu pasitikėti, nes Jis gali ir nori mums padėti. Jis gali vaistams suteikti ypatingą gydymo jėgą, gydytojui — ypatingą supratimą, mūsų kūnui atsparumą. Net nuo pačių mirties vartų Jis gali mus dar atšaukti ir gal per pa-

tepimą šv. aliejum grąžinti gyvybę ir sveikatą. Sveikata yra didelė gėrybė, ir Dievas nori, kad jos prašytume. Tik iki tol galime gerai bei nuopelningai veikti, kol Dievas leidžia mums gyventi. Todėl psalmininkas, o su juo ir mes šaukime: "Mano Dieve, neatimk manęs mano dienų pusėje; kai tavo metai tęsiasi per visas kartas" (Ps. 101, 25).

Paskatinimas. Išmintingasis Sirachas pataria: "Sūnau, savo ligoje neapsileisk pats savęs; bet melsk Viešpatį, ir jis pagydys tave. Nusigręžk nuo nusikaltimo, ištiesk rankas ir apvalyk savo širdį nuo visokios kaltės" (Ekli. 38, 9). Jei taip elgtumės, dažniau susilauktume pagalbos iš augšto. Kas yra gyvenimas? Kvėptelėjimas! O gyvename taip nerūpestingai! Turime dėkoti Dievui už kiekvieną sveikatos valandėlę. Bet ir ligoje tenka dėkoti už ją, nes juk Viešpats linki mums per ją gero. Pasiduokime Jam ir laukime iš Jo visokio labo kūnui ir sielai.

Dievo meilės malda

Atsiduodu Tau, o Jėzau, pasivedu visiškai, nes žinau, jog Tu man linki tik gero. Tu mane įvairiais būdais apvalysi. Tu man leidi ligą, kad pagytų man siela, ir kad aš lengviau pakilčiau į Tave meile.

Trečiadienis po 12 sekmadienio po Sekminių

REGULOS SKYRIUS APIE MŪSŲ LIGONIUS

Ordino regula atsižvelgia į visas kasdienio brolių gyvenimo aplinkybes. Ligonių esama visur ir visuomet, todėl šventasis mūsų ordino kūrėjas šeštajame savo regulos skyriuje davė nuostatų apie mūsų ligonių slaugymą. Tad pamąstysime apie ligonių slaugymo pareigą ir apie tinkamą tos pareigos atlikimą.

Ypatingas mąstymo vaisius tebūna jautrios ligonių meilės sužadinimas.

1 PUNKTAS. LIGONIŲ SLAUGYMO PAREIGA MŪSŲ ORDINE

Svarstymas. Mūsų reguloj yra tokia vieta: "Jei kuris brolis susirgtų, kiti broliai turi jam tarnauti taip, kaip norėtų, kad jiems būtų tarnaujama". Anot pop. Klemenso, tai yra griežtas įsakymas, kuris riša mus po sunkia nuodėme. Pirmoj eilėj jis įpareigoja viršininkus, kuriems jau ketvirtame regulos skyriuje pavedama uoliai rūpintis ligonių reikalais. Toliau jis įpareigoja slaugytojus, kuriuos tam tikslui paskiria viršininkai. Galų gale tam tikrose aplinkybėse, jei, būtent, sergąs brolis taptų visai apleistas, tada kiekvienas vienuolinės bendruomenės narys įpareigojamas jį slaugyti.

Remiantis regula, mūsų generalinėse konstitucijose įrašytas šis nuostatas: "Slaugytojai visu uolumu ir visa meile turi rūpintis ligoniais ir žiūrėti, kad jiems nieko netrūktų, kas reikalinga sveikatai atgauti ar bent skausmams sušvelninti" (Art. 295, 2). Viršininkas bei vikaras turi dažnai lankyti ligonius, kad juos paguostų ir sužinotų, ar jiems ko nereikia. O po to pagal išgales, tai parūpinti. Jei galima, privalo ir kiti broliai savo ligonius lankyti, bet taip, kad nebūtų jiems sunkenybe, ir pagal Kristaus dvasią stengtis sergančius paguosti.

Pritaikymas. Ligoj žmogus labiausiai reikalingas kitų pagalbos. Jei sveiki būdami paaukojome ordinui savo jėgas, tai ir ligoje turime teisę, kad ordinas mumis tikrai rūpintųsi. Per šv. profesiją vienuolis be atodairų atsiduoda ordinui, užtat šis pasiima pareigą rūpintis savo valdinių kūnu bei siela. Senoji pagonystė nieko nežinojo apie ypatingą ligonių meilę, ir šiurpuliai mus perpila, girdint iš misininkų, kaip stabmeldžiai nužudo savo ligonius bei gimines ir dar tariasi tuo jiems gera darą. Net žydų bendruomenė savo raupsuotuosius pašalindavo iš žmonių būstinių ir juos visai apleisdavo. Tik Kristus mus išmokė tikros ligonių meilės. Ji turėjo būti ypač puoselėjama vienuolynuose. Tad tegul mūsų viršininkai bei slaugytojai visada atsimena savo pareigą ligonims. Nereikia ligonių laikyti našta. Jie yra Viešpaties mylimieji. Bet ir tie, kuriems tiesiogiai nėra pareigos rūpintis ligoniais, turi dažnai juos lankyti ir meiliai su

jais bendrauti bei juos guosti. Kai kurie to nedaro dėl tam tikro kvailumo: ar nemėgdami ligų, ar bijodami susirgti ir numirti. Ligoniai tai greitai pastebi ir labai kenčia.

2 PUNKTAS. TINKAMAS LIGONIŲ SLAUGYMAS

Svarstymas. Ligonių slaugymas apima pirmiausia visus tuos patarnavimus, kurie turi sergančiam kūnui grąžinti sveikatą ar bent palengvinti kančias. Paskiau apima dar ir rūpinimąsi jo dvasios reikalais. Reikia ligonį guosti ir jo dvasią stiprinti; reikia sudaryti jam progą, o tam tikrose aplinkybėse net ir įspėti, kad priimtų sakramentus — Atgailą ir dažną komuniją. O ypač nereikia pamiršti aprūpinti ligonį paskutiniais sakramentais. Mūsų generalinės konstitucijos atidžiai kreipia į tai mūsų dėmesį. Net ir vienuolynuose atsitinka, kad ligoniai numiršta be paskutinių sakramentų. Ne dėl to, kad mirtis atėjo netikėtai, bet dėl to, kad laiku nepasirūpinta tai padaryti. Varžomasi priminti ligoniui, jog padėtis rimta. Atidėliojama, iki bus per vėlu. Nors apie vienuolius tenka manyti, kad jie visada yra pasiruošę mirti, tačiau pareiga pasilieka ir juos aprūpinti paskutiniais sakramentais.

Slaugyti ligonius reikia su tikra meile. Šv. Pranciškus ordino reguloje sako: "Kiti broliai turi jam tarnauti taip, kaip norėtų, kad jam būtų tarnaujama". Niekas nenori, kad pačiam ko trūktų. Taip reikia elgtis ir su kitais. Galutinis pagrindas, kodėl turime mylėti ligonius, yra pats Dievas. Tik pamąstykime apie Viešpaties žodžius: "Aš ... buvau ligonis, ir jūs mane aplankėte" ir "kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mano mažiausiųjų brolių, man padarėte" (Mat. 25, 36-40).

Pritaikymas ir paskatinimas. Meilės daug esama pasauly, bet toji meilė dažnai yra pilna savimylos ir nepasilieka ištikima ligoj bei kančiose. Tik antgamtinė, krikščioniškoji meilė yra pastovi ir išlieka net prie ligonio lovos. Tad ja privalome apsišarvuoti, kad gerai atliktume savo pareigas sergantiems broliams.

Dėkokime Dievui, kad Jis mums ordine net ligos metui yra

parūpinęs meilingą pagalbą. Uoliai atlikime savo pašaukimo bei tarnybos pareigas, kad įsigytume savo brolių meilę net ir ligos laiku.

Dievo meilės malda

Jei mirtis yra man sesuo, tai panašiai ir ligos turi būti seserys, ir tenka jas meiliai priimti. Jos turi man ir kitiems priminti, kad Tu, Dieve, netrukus paimsi mane pas save.

Ketvirtadienis po 12 sekmadienio po Sekminių

NAMŲ KRYŽIUS — NAMŲ PALAIMA

Įsivaizduokime seseris Mariją ir Mortą, išsigandusias dėl brolio Lozoriaus ligos, siunčiančias pas Jėzų žmogų: "Viešpatie, štai tas, kurį tu myli, serga" (Jon. 11, 3). Pritaikykime tuos žodžius savo ligoniams ir žiūrėkime į juos ne vien kaip į namų kryžių, bet ir kaip į palaimą. Tegu Viešpats suteikia mums malonę gražiai ir šiuo mąstymu pasinaudoti.

1 PUNKTAS. NAMŲ KRYŽIUS

Svarstymas. Vieno šeimos nario liga savaime šiokiu ar tokiu būdu paveikia visus namiškius. Panašiai ir vienuolyne. Paveikia viršininkus, nes jie turi rūpintis ligoniu. Visi valdinių reikalai turi būti jų širdy. Paveikia slaugytojus, nes jie turi eiti sunkias ligonio priežiūros pareigas ir nemažai pasiaukoti. Paveikia kitus namiškius, nes ir jie privalo atsižvelgti į ligonį. Dažnai jiems tenka net atlikti jo darbą. Taip vieno brolio liga tampa kryžium visai bendruomenei. Pirmiausia pats ligonis jaučia ligą esant kryžių. Be to, ir kiti į ją turi žiūrėti kaip į kryžių, nors kartais be entuziazmo. Ligonis dažnai pats pasunkina savo kryžių nekantrumu bei nuliūdimu, gal nejausdamas ar neįsivaizduodamas, kaip labai kitus nuvargina. Svei-

kiesiems ligonis kartais atrodo esąs kryžius, nes jo liga gal jiems sumažina gyvenimo patogumą ir pateikia kitų sunkybių.

Pritaikymas. Joks kryžius nėra žalingas, jei tik jis tinkamai nešamas. Viešpats sako: "Jei kas nori mane sekti, tas ... tegul ima savo kryžių ir teseka mane" (Mork. 8, 34). Kas neneša savo kryžiaus ir neseka manęs, negali būti mano mokytinis" (Luk. 14, 27).

2 PUNKTAS. NAMŲ PALAIMA

Svarstymas. Ligoniai yra Dievo mylimieji. Jiems tinka šv. Jono evangelijos žodis: "Viešpatie, štai tas, kurį tu myli, serga" (11, 3). Meilę ligoniams Kristus savo gyvenime pareiškė labai dažnai ir ji dar nėra iki šiol atvėsusi. Jei ji ir nepasireiškia stebuklais, tai ji vis vien tebeveikia. Čia ji ligonius guodžia bei stiprina sopuliuose, čia jiems grąžina prarastą sveikatą, čia padeda iš vargo įsigyti tam tikros dvasinės naudos.

Iš tų Dievo mylimųjų spinduliuoja visiems namams palaima. Nors ligoniai kartais ir duoda progų mūsų kantrybei plyšti, bet, antra vertus, jie suteikia mums laimės atlikti meilės veiksmus. Kiek šventųjų įsigijo tobulybės, slaugydami ligonis! Pavyzdžiui — šv. Jonas nuo Dievo, Gailestingųjų Brolių įkūrėjas; šv. Kamilius, taip pat panašaus ordino įkūrėjas, kuris atskiru įžadu savo brolius įpareigojo tarnauti ligoniams be jokios išimties. Ligoniai visais atžvilgiais atneša namams palaimą. Kur praktikuojami meilės darbai, ten plūsta ir Dievo malonės. Viešpats atlygina už viską, ką padarome ligoniams. Vienoj senoj vienuolyno kronikoj metų gale stovi ši pastaba: praeitaisiais metais teturėjom mažai palaimos namuose — ligonių kambarys visuomet buvo tuščias.

Dievas visada parūpina žmonių, kurie būtų pasauliui dorybių pavyzdžiais. Kankiniai yra mums tikėjimo tvirtumo pavyzdžiai. Šventieji ligoniai yra kantrumo pavyzdžiai. Kai kurie šventieji tartum buvo pašaukti visą gyvenimą kantriai kentėti kokią nors atkaklią ligą. Jau Senajame Įstatyme turime tokį

kankinį Jobą. Naujajame Įstatyme turime tiesiog būrius šventų ligonių. Paimkime šv. Lidviną. Nekaltai žaisdama ant ledo, ji sykį pargriuvo, ir tai buvo pradžia 38 metų ligos, kurią apvainikavo šventa mirtis. Pradžioj jauna mergaitė labai liūdėjo. Suprantama, ji norėjo išgyti, prašė žmonių pagalbos, dažnai buvo nusiminus, net nekantri. Vėliau Viešpats jai davė suprasti, kokia yra Jo valia, būtent, kad ji turi visam pasauliui rodyti kantrumo pavyzdį. Nuo tada šv. Liudvina pasidavė švenčiausiai Dievo valiai ir savo sopuliuose buvo net linksma. Lankytojams ji duodavo išganingų patarimų ir ne vieną kietą nusidėjėlį grąžino į gerą kelią. Tai tokia palaima sklido nuo tos šventosios lovos.

Be to kantrybės pavyzdžio, Viešpats dar nori iš ligonių, kad jie kęstų atpildomą kančią, kaip kitų žmonių atstovai. Apie tai randame žinių kai kurių šventųjų privačiuose apreiškimuose, ir neturime pagrindo dėl to abejoti.

Pritaikymas. Jei Viešpats yra mums suteikęs gerą sveikatą, ir veda mus pas ligonius, tegu netrūksta mums tada ligonių skaudžios padėties supratimo, tegu nestinga užuojautos bei veiklios meilės! Šalia ligonių lovos mokykimės, kokie niekingi yra visi žemės dalykai, kokia svarbi yra kantrybė ir krikščioniškoji meilė. Ligoniai tegu nebūna mums našta, kad jie nebegali darbuotis, ar kad liga juos sužalojo. Ką paaukojame ligoniams, to nesigailėsim! Dievas užmokės! O jei mes patys sergame, supraskime Dievo valią, pasiduokime jai, būkime kantrūs, kentėkime už save ir už kitus. Dievas — gerasis Samarietis — mūsų sielų mylėtojas, kūno bei dvasios gydytojas, anksčiau ar vėliau ateis ir išgelbės iš visų kančių. Liga turi būti mums ne vien kryžius, bet ir palaima!

Paskatinimas. Kai sirgsime, melskimės su šv. tėvu Pranciškum: "Ačiū Tau, mano Viešpatie Dieve, už tuos visus mano skausmus. Prašau, jei taip Tau patiks, juos šimtą kartų padidinti, nes man nieko nėra malonesnio, kaip Tavo bandymai, kai aplankai mane skausmais. Tavo valią vykdyti yra man brangi paguoda".

Dievo meilės malda

Iš ligonio Tu į mane žiūri, kenčiąs Jėzau! Izaijas sako: "Tikrai jis ėmė mūsų skausmus, ir jis nešė mūsų sopulius" (Iz. 53, 4). Iš tikrųjų, Tavo meilė yra be galo didelė! Tegul toji meilė uždega ir mano širdį!

Penktadienis po 12 sekmadienio po Sekminių

LIGONIŲ PAGUODA

Gyvai įsivaizduok, kas darosi aprūpinant ligonį šv. sakramentais. Vienuolyno varpas duoda ženklą. Tada nešama ligoniui švč. Sakramentas iškilmingoj procesijoj su degančiomis žvakėmis, giedant graudžią psalmę Miserere. Pagal seną vienuolių paprotį, ligonis nusižeminusiai meldžia brolius jam atleisti ir atnaujina šv. profesiją. Kaip pamaldus ordino narys, visiškai pasiduodamas Dievo valiai, jis maldingai priima Viatiką ir Paskutinį patepimą. Pamąstykime, kokios paguodos gauna ligonis iš tų sakramentų, ir melskimės, kad ir mes, prieš mirdami, jos galėtume susilaukti.

1 PUNKTAS. ŠV. VIATIKO PAGUODA

Svarstymas. Sunkioje ligoje, mirties pavojuje, kiekvienas tikintis turi pareigą priimti šv. komuniją, kaip Viatiką — kelionės maistą. Priežastis yra savaime aiški: mirties valanda nulemia visą amžinybę, ir kaip tik tada sielos išganymas atsiduria didžiame pavojuje. Šv. komunija, anot Išganytojo, yra būtina priemonė amžinam gyvenimui laimėti. Todėl prieš mirtį būtinai reikia ją priimti, nes žmogus turi pavartoti visas priemones savo išganymui užtikrinti.

O kokia paguoda yra ligoniui, kad gali į savo širdį priimti patį gyvybės bei mirties Viešpatį ir būti Jo pastiprintas! Seno-

vės pagonys dėdavo savo numirėliams į karstą pinigą, tikėdami, jog velionis kelionėje anapus bus jo reikalingas. Žinoma, tai buvo nenaudinga. Bet Kristus paliko mums tikrai brangų maistą kelionei į amžinybę, kurį priėmęs, žmogus ramiai gali į ją leistis. Paskutinioji komunija teisingai vadinama Viatiku — kelionės maistu, nes ji mus pasotina bei sustiprina kelyje į dangų. Komunija yra reikšmingesnė už aną paslaptingą duoną, kurią pranašas Elijas gavo iš angelo savo 40 dienų kelionėje į Horebo kalną (1 Kar. 19, 5). Jau net ir kiekvienam paprastam žmogui maldingai priimta šv. Eucharistija suteikia dvasinių jėgų. Tuo labiau tai pasakytina apie mirštantį. Kai mirtis ir puvėsiai atsistoja prieš žmogaus akis, jam yra tikra paguoda priimti tą, kuris apie save sako: "Aš esu prisikėlimas ir gyvybė" (Jon. 11, 25). "Tėvas nieko neteisia, bet visą teismą pavedė Sūnui" (Jon. 5, 22).

Pritaikymas. Jei visa tai gerai apmąstome, turime dažnai maldauti Viešpatį, kad suteiktų mums Viatiko paguodą mirties valandoj. Turime įprasti kiekvieną komuniją priimti taip, lyg ji būtų jau paskutinė. Ir savaime suprantama, jog privalome ją priimti atitinkamai nusiteikę, nes juk būtų didžiausia niekšybė net mirties akivaizdoj priimtį Viešpatį nevertai. Dėl to viršininkai, nuodėmklausiai ir kiti broliai privalo laiku priminti ligoniams mirties pavojų. Kad žmogus įsikibęs laikosi gyvybės siūlo, tai natūralu. Bet su dvasišku asmeniu nereikia paisyti tų atodairų, kurios dažnai taikomos pasauliečiams ir kurios, deja, neretai baigiasi tuo, kad mirštąs lieka be paskutinių sakramentų.

2 PUNKTAS. ŠV. PATEPIMO PAGUODA

Svarstymas. Sunkiai sergančiųjų paguodai Kristus yra dar įsteigęs ir kitą sakramentą — Paskutinį Patepimą. Apaštalas Jokūbas rašo: "Serga kas tarp jūsų, tepavadinie bažnyčios kunigus, ir jie tegul meldžiasi ant jo, patepdami jį aliejumi Viešpaties vardu. Tikėjimo malda išgelbės ligonį, ir Viešpats pakels jį; o jei yra nuodėmėse, bus jam atleistos" (Jok. 5, 14-15). Kaip

tai Jėzus myli žmones! Kai pasaulis mus apleidžia, kai gydytojai išsižada, tada ateina Dievas mūsų paguosti ir prikelti per šį nuostabų sakramentą!

Aliejus, kuriuo ligoniui patepama penkios kūno juslės, gražiai išreiškia malonės veikimą, suteikiamą per tą sakramentą. Senovėje aliejum pasitepdavo karžygiai, prieš eidami į kovą. Tad ir Kristus norėjo, kad mes, stodami į paskutinę pavojingą kovą, būtume patepti šventu aliejum, ir amžinasis priešas negalėtų mūsų įveikti. Aliejus švelnina skausmus. Tad ir Jėzus norėjo, kad per kunigo maldą Patepimo sakramente būtų sušvelninti ligonio sopuliai bei mirties kartybė. Penkiose juslėse yra piktų geidimų buveinė. Jomis padaroma dauguma nuodėmių! Todėl kunigas turi kaip tik jų vietas patepti aliejum ir taip pagydyti net kūno žaizdas. Tridento susirinkimas šiaip išsireiškia apie tą paskutinę ligonio paguodą: "Šv. Patepimas yra sakramentas, kuriame sergančiam krikščioniui per šv. aliejų ir kunigo maldą suteikiama reikalinga malonė kantriai bei tvirtai iškęsti ligos skausmus bei priešingumus ir nugalėti šėtono pinkles. Jis yra gydomoji priemonė, kuri apvalo ligonį nuo nuodėmės bei jos likučių, net kartais grąžindama jam prarastą sveikatą, jeigu tai naudinga jo sielos išganymui".

Pritaikymas. Kaip karštai kiekvienas sunkiai sergąs turėtų trokšti Paskutiniojo patepimo! Ligonis nori pasveikti: šis sakramentas suteikia vilties, net tada, kai jau žmonės nieko nebegali padėti. Mirštąs yra susirūpinęs dėl nuodėmių: šis sakramentas nuvalo jas ir suteikia didį ramumą. Ligonis bijo mirties ir bijo žengti į amžinybę: šis sakramentas padaro jį palankų Dievo valiai ir sukelia šventą džiaugsmą. Tad labai vertinkime Paskutinį Patepimą ir, sunkiai apsirgę, laiku juo apsirūpinkime. Jeigu jis negrąžins mums kūno sveikatos, tai bent atneš reikalingos sielai paguodos, skiriantis su šiuo pasauliu.

Paskatinimas. Dėkokime už paskutinių sakramentų malones. Atsiduokime Dievo valiai, nepaisydami kuomet ir kaip Jis mums lieps mirti. Melskimės į Jėzų ant kryžiaus, kad suteiktų laimingą mirtį.

Praeinančio pasaulio karalystės, jo vilionių ir gėrių esu išsižadėjęs dėl savo Viešpaties Jėzaus Kristaus meilės, kuriam esu visa širdim atsidavęs, kurį tikiu, kuriuo viliuos, kurio esu ir būsiu per amžius! Jam tebūna šlovė bei pagarba!

Šeštadienis po 12 sekmadienio po Sekminių

PASKUTINIOJI ŽMOGAUS KOVA

Šėtonas labiausiai stengiasi pražudyti žmogaus sielą mirties valandoje. Ir tau, serafiškasis broli, teks pergyventi tą karčiausią kovą. Tad dabar mąstyk jau, kad merdi. Žmonės nieko nebegali tau padėti. Štai, toje sunkiausioje valandoje dar ateina pikčiausiasis priešas tavo sielos pražudyti ar bent į nerimą įstumti. Pasvarstyk apie tas pagundas, kurias tada šėtonas paprastai pakiša, kad iš anksto pasiruoštum!

1 PUNKTAS. SAVIM PASITENKINIMO BEI UŽKIETĖJIMO PAGUNDA

Svarstymas. Kad šėtonas guviai sukasi aplink mirštančio lovą, tai patvirtina Bažnyčia ir patirtis. Visuotinis Tridento susirinkimas, skelbdamas savo mokslą apie Paskutinio Patepimo sakramentą, pareiškia, jog žmonijos priešas niekada taip uoliai nesistengia mus pražudyti ir mums išplėšti pasitikėjimą Dievo gailestingumu, kaip gyvenimo gale. Su tuo sutinka ir dvasiški mokytojai. Tai patvirtina šventųjų išgyvenimai. Taip, pav., šv. Elzbieta, prieš mirdama dar turėjo sunkiai kovoti su nelabuoju: "Šalin, šalin, piktoji dvasia!" — šaukė ji kurį laiką, — "nes juk aš esu tavęs išsižadėjusi!". Po kiek laiko ji laisvai atsiduso ir tarė: "Jis bėga šalin!". Tad ruoškimės kovai su pagundomis mirties valandoje.

Kuo velnias mus tada gundo? Dažna pagunda yra tuščias

pasitenkinimas savo darbais ir per didelis pasitikėjimas. Šėtonas nori, kad mirštąs būtų savim patenkintas ir visai saugus; kad nesikreiptų su gailesčiu nusižeminęs į Dievą. Ta pagunda yra pavojinga, nes aptemdo dvasią. Dievo akivaizdoje turime jaustis esą vargšai nusidėjėliai ir neprivalome saugiai remtis savo tariamais gerais darbais, bet Dievo gerumu ir pasigailėjimu.

Kitus žmones velnias gundo pasilikti užkietėjus. Mirštąs regi savo nuodėmes, bet velnias užčiaupia jam lūpas, kad atvirai jų neišpažintų; įkietina jam širdį, kad tų nuodėmių nesigailėtų ir atgailos nedarytų. Taip nusidėjusi siela eina tiesiai į pražūtį. Tamsybės dvasia tą pagundą pavartoja prieš tuos, kurie praleido gyvenimą nuodėmėj ir priešinosi Dievo malonei. Kokia baisi bus tokių mirtis! Kokias kančias jie kentės mirdami ir numirę!

Pritaikymas. Mirdami pasitikėkime Viešpaties pagalba ir dabar dažnai melskime malonės, kad toje valandoje gražiai priimtume šv. sakramentus. Kaip guodžia mus Bažnyčios žodžiai maldose už mirštančius: "Tegu Jėzus Kristus parodo tau gerąjį veidą savo kilnybėje. Tegu Jis leidžia tau apsigyventi su tais, kurie Jį supa danguje. Tegu tu niekuomet nepažįsti, kas tamsybėse baisu, kas liepsnose griežia dantimis, ir kokie ten kankina skausmai! Tegu nuo tavęs pasitraukia šėtonas su palydovais; tegu jis dreba, kai tu eisi, apsuptas angelų, ir tegu jis bėga į šiurpulingąją amžinos nakties bedugnę!". Dažnai persikelkime į mirties valandą ir kalbėkime už save pačius mirštančiųjų maldas. Prieš tuščio pasitenkinimo ar širdies užkietėjimo pagundą apsišarvuokime iš anksto dažnais nusižeminimo aktais ir ištikimybe Dievo įkvėpimams.

2 PUNKTAS. NETIKĖJIMO AR NEVILTIES PAGUNDA

Svarstymas. Antra, labai dažna pagunda mirties patale liečia netikėjimą. Šėtonas tartum sako merdinčiam: nėra Dievo, nei sielos, nei amžinybės, nei dangaus, nei pragaro, nei do-

rybės, nei nuodėmės. Sielai atsiveria tokia tuštuma, toks apleidimas, toks nusiminimas, jog tai neišreikšti jokiais žodžiais. Baugūs abejojimai kankina žmogų, baisūs piktažodžiavimai bei keiksmai veržte veržiasi į širdį, ir jis vos begali jais nusikratyti. Kartais žmogus mano nebegalįs tikėti, nors ir dažnai kartoja: o, Viešpatie, tikiu! Yra tai viena baisiausių pagundų. Atrodo, tartum žmogui iš po kojų ištraukiamas pagrindas, ir jis turės nugarmėti į kažkokias gelmes.

Ne mažiau baisi yra ir nevilties pagunda. Mirštančiam veržiasi į atmintį visokios jo praeity padarytos nuodėmės ir puola jį, lyg pikto priešo kariuomenė, išsirikiavusi kovai (šv. Petras Alkantarietis). Velnias dar tyčia padaugina bei padidina jas, sukelia sieloje sumišimą ir įkalbinėja ligoniui, jog po tiek ir tokių nuodėmių nebėra jokios išganymo vilties. Kaip žmogui turi būti baisu, kai jis regi prieš save mirtį, o čia atsiveria amžinos pražūties bedugnė!

Pritaikymas. Prieš netikėjimo pagundą geriausias vaistas yra gyventi gyvu tikėjimu. Scupolis pataria: "Jei priešas gundo tave abejojimais prieš šv. tikėjimą, nesileisk su juo į jokius pašnekesius. Tark jam: traukis šalin, šėtone, melo tėve! Nenoriu tavęs klausytis, nes man užtenka tikėti, ką tiki šv. katalikų Bažnyčia! Nevilties pagundai nugalėti gelbsti nusižeminęs, tvirtas pasitikėjimas Dievo gailestingumu.

Paskatinimas. Nuoširdžiai maldaukime: Viešpatie, turėtum visišką teisę pasmerkti mane už nuodėmes. Bet pasitikiu Tavo gailestingumu, jog man atleisi. Tad meldžiu: pasigailėk manęs! Tavo šlovei, mano Išganytojau, noriu tapti šventas ir, pasitikėdamas begaliniu Tavo gailestingumu, visiškai pasivedu į Tavo rankas! Paskutinieji mano žodžiai tebūnie: Jėzau, Marija, Juozapai!

Dievo meilės malda

Pasigailėk manęs, Dieve, dėl savo gailestingumo! (Ps. 50).

DEŠIMTIES RAUPSUOTŲJŲ IŠGYDYMAS

Įsivaizduok, kaip dešimtis raupsuotų vyrų ateina pas Jėzų ir pasitikėdami šaukia: "Jėzau, mokytojau, pasigailėk mūsų!" Ir Jėzų sujaudina ta jų pasigailėjimo verta išvaizda. Jis juos išgydo. Šį įvykį galime laikyti pavyzdžiu, kaip mes Atgailos sakramente būname išgydyti nuo nuodėmės raupsų.

1 PUNKTAS. DEŠIMTIS RAUPSUOTŲJŲ

Svarstymas. Pirmiausia įsižiūrėk į liūdną ligonių padėtį. Jie serga baisia liga, gal baisiausia, kokią tik galime įsivaizduoti, nes jiems nupūna narys po nario ir palengva ateina neišvengiama mirtis. Žmogiškai žiūrint, nebėra pagalbos. Žmonės jau jų išsižadėjo ir pašalino iš savo tarpo.

Anot šv. tėvų, raupsai yra nuodėmės vaizdas. Iš tikrųjų, niekas neįstengia nuodėmės blogio geriau pavaizduoti, kaip ta liga. Nuodėmė yra tikri raupsai. Ji yra didžiausia blogybė, kurią galima žemėj rasti, piktesnė už ligą, skurdą ir mirtį. Be to, ji dar veda į tikrą amžiną mirtį, jei Dievas nepasigailėtų, o žmogus Jo malonei pasipriešintų. Turėdamas nuodėmės raupsus, žmogus tikrai yra ištremtas iš Dievo karalystės.

Pritaikymas. Visi esame įsitikinę, kad nuodėmė yra biaurus dalykas. Pripažįstame, jog joj glūdi visų blogybių šaknys, ir kas dieną meldžiamės, kad Dievas mus apsaugotų nuo tos nelaimės. Bet paprastai nepakankamai stengiamės pažinti savo sieloj tą ligą. Nekreipiame dėmesio į Dievo paraginimus bei perspėjimus. Pagaliau pakankamai nesirūpiname liūdna savo sielos padėtim ir nesiskubiname pavartoti reikalingų vaistų. O, Viešpatie, gal ir aš esu vienas tų aklų bei užkietėjusių sielų, kurios metų metus guli nuodėmės mirty ir nenori to regėti?

2 PUNKTAS. RAUPSUOTŲJŲ PRAŠYMAS IR JŲ IŠKLAUSYMAS

Svarstymas. Jėzaus stebuklinga gydomoji galia pasiekė ir tuos nelaiminguosius. Tad jie tuoj pat stengėsi pasinaudoti proga, nes ji davė jiems vilties išgyti. Jie eina pasitikti stebukladario. Maža žodžių jie tepavartoja, bet jais pasako viską: "Jėzau, mokytojau, pasigailėk mūsų!" (Luk. 17, 13). Žodžiai "Jėzau, mokytojau" išreiškia jų pagarbą bei tikėjimą. O žodžiai "pasigailėk mūsų" parodo, jog jie pasitiki Jėzaus gydomąja galia, ir karštai trokšta bei meldžia pasigailėti bei išgydyti nuo tos baisios ligos.

Tokiam nusižeminusiam ir pasitikimam meldimui geroji Jėzaus širdis nemoka priešintis. Jis nori jų prašymą išpildyti, net daugiau suteikti, kaip jie prašo: Jis nori išgydyti ir jų sielos žaizdas, dovanodamas tikro tikėjimo malonę. Todėl pagydo juos ne tuoj pat. Jis siunčia juos pas kunigus, kad išbandytų paklusnumą bei tikėjimą: "Eikite, pasirodykite kunigams. Ir atsitiko, kad beeidami jie pasveiko" (Luk. 17, 14).

Pritaikymas. Ko žmogus nedaro, kad tik jo kūnas išgytų! O ar taip uoliai stengiamės išsigydyti nuo sielos ligų bei žaizdų? "Pasirodykite kunigams", — liepia Kristus. O, kad mes nuoširdžiai ir pasitikinčiai atvertume širdį savo dvasios tėvui, mielai pasiduodami jam vadovauti! Bet vis atsiranda kas nors padailinti ar uždangstyti. Kai rimtai reikia kratytis nuo kurios nors nuodėmės ar jos progos, ar nuo kokių netvarkingų prisirišimų, verčiau bandoma išsisukti iš sielos gydytojo rankų. Todėl niekada nepasiekiama pilnos rimties nei tikros taikos su savo sąžine bei Dievu. Jėzus yra toks geras ir pasiryžęs gelbėti, tik mes nenorime pasiduoti. Klausykime Jėzaus įsakymo: "Pasirodykite kunigams!". O mes, kunigai, labai kantriai priimkime vargšus nusidėjėlius, nes juk ir patys esame reikalingi kantrybės bei atlaidumo!

3 PUNKTAS. DĖKINGUMAS IR NEDĖKINGUMAS

Svarstymas. Ne visi teišlaikė bandymą: tik vienas iš dešimties pagydytų raupsuotųjų, ir tas pats dar samarietis, grį-

žo pas Jėzų, kai pasijuto išgijęs, Jam padėkoti. Kiti devyni, izraelitai, net nebandė padėkoti už geradarybę. Sakydamas: "Pasirodykite kunigams", Jėzus pamokė juos klusnumo. Bet Jis ir pats juk buvo kunigas, pas kurį jie turėjo ateiti, kad išgirstų ne vien oficialų pareiškimą, jog pagal įstatymą esą švarūs, bet kad drauge ir siela taptų švari. Tą Jėzaus norą paėmė širdin tik vienas. Todėl tik jis vienas gavo išteisinimo bei tikėjimo malonę.

Garsiai ir džiaugsmingai dėkodamas Dievui, anas laimingasis grįžta pas Kristų, dar prieš pasirodydamas kunigams, ir puola Jam po kojų, karštai dėkodamas. Jam nebereikia bijotis eiti pas Jėzų. Jis jau nebe raupsuotas! Štai dabar Viešpats apvalo ir jo sielą: "Kelkis, eik, tavo tikėjimas išgelbėjo tave" (Luk. 17, 19).

Pritaikymas ir paskatinimas. Devynių nedėkingumas žeidžia Jėzui širdį, ką matome iš Jo žodžių: "Argi ne dešimtis pagijo? O kur devyni? Neatsirado, kas sugrįžęs duotų garbę Dievui, kaip tik šitas svetimtautis" (Luk. 17, 17-18). Dėkingumas yra kažkas reta žmonių tarpe. Taip greitai pamirštama Dievo geradarybės, ypač išteisinimo malonė. Šiandien atsiprašykime Viešpatį už nedėkingumą, ir tarkime Jam nuoširdų padėkos žodį.

Dievo meilės malda

Apvalyk ir mane nuo nuodėmės raupsų, Viešpatie, sielų Gydytojau, ir duok man pilnai gėrėtis tavo meile!

Pirmadienis po 13 sekmadienio po Sekminių

DĖKINGUMO PAREIGA SAVO GERADARIAMS

Vakarykštė evangelija mums priminė, jog turime pareigą būti dėkingi savo geradariams. Apie tą pareigą dabar ir pamąstysime.

1 PUNKTAS. TURIME BŪTI DĖKINGI SAVO GERADARIAMS

Svarstymas. Esame įpareigoti už kiekvieną mums padarytą gerą darbą būti dėkingi. Dėkinga širdis pripažįsta gautą labą. Ji gerbia ir myli geradarį. Jau tik pamiršti gautą gėrybę yra neteisinga. Negalima priiminėti geradarybių taip, lyg jos būtų savaime suprantami dalykai.

Juo didesnė geradarybė, juo didesnė pareiga dėkoti. Mūsų geradariai didžia dalim atleidžia mus nuo žemės rūpesčių, padeda mums laisviau išlaikyti apaštališkąjį neturtą ir visiškai atsiduoti Dievo tarnybai ir savo sielos išganymui. Užtat turime geradariams būti labai dėkingi.

Pritaikymas. Kas nedėkoja, praranda teisę gauti daugiau geradarybių. O ką darytume, jei garadarybių nebesusilauktume? Šv. Pranciškus sako: "Mano mylimiausieji vaikai, didelės, neapsakomai didelės yra Dievo malonės mūsų atžvilgiu, nes Jis tikinčiųjų širdis taip yra palenkęs mūsų naudai, nors esame neverti ir nenaudingi Jo tarnai." Net menkiausią dovaną nelaikykime per maža ir vis vien sakykime už ją ačiū nuoširdžiausiais žodžiais.

2 PUNKTAS. KAIP TURIME IŠREIKŠTI SAVO DĖKINGUMĄ

Svarstymas. Dėkokime verčiau darbais, negu žodžiais. O tie darbai yra tikslus išmaldų naudojimas, geras pavyzdys ir dvasinė pagalba savo geradariams.

Sąžiningas naudojimasis išmaldomis. Kas piktnaudoja išmaldas, tas už nedėkingumą nebevertas išmaldų. Šv. Pranciškus labai piktindavosi, jei broliai netinkamai eikvodavo Dievo vardu sunkiai surinktas dovanas. Taip jis pasipiktino, kai vieną Velykų rytą atvyko į Greccio vienuolyną ir ten rado puikiai paruoštą stalą. Tuoj jis persirėdė elgeta, atėjo į refektorių valgymo metu ir sėdosi asloj. Turėdamas rankoje lėkštę sriubos ir gabalą prastos duonos, jis savuosius peikdamas, ištarė: "Vis tiek sėdžiu ten, kur privalo sėdėti mažesnysis brolis. Bet kai pirmiau čia įėjau ir radau taip gražiai paruoštą

stalą, netikėjau patekęs pas beturčius mažesniuosius brolius, kurie kasdien privalo suelgetauti savo maistą, eidami nuo durų prie durų".

Geras pavyzdys. Mūsų dėkingumo skola savo geradariams uždeda pareigą pavyzdingai vienuoliškai gyventi, būtent: tarp kitko — serafiškai neturtingai. Žmonės duoda mums išmaldas ne kad patogiai gyventume, bet kad galėtume netrukdomai tarnauti Dievui. Užtat jie turi teisę iš mūsų reikalauti gero pavyzdžio. Ką Viešpats yra pasakęs savo apaštalams: "Jūs esate pasaulio šviesa", tai galioja ir mums. "Tegul jūsų šviesa taip šviečia žmonių akivaizdoje, kad jie matytų gerus jūsų darbus ir garbintų jūsų Tėvą, kuris yra danguje" (Mat. 5, 14-16). Todėl mūsų tėvas Pranciškus sakė savo broliams: "Mano mieliausieji vaikai, jei būsime tikrai evangeliškai neturtingi, pasaulis mūsų pasigailės ir mums dosniai padės. O jei atsitrauksime nuo neturto, pasaulis atsitrauks nuo mūsų. Pagaliau kai neleistinu būdu stengsimės išvengti skurdo, susilauksime dar didesnio".

Dvasinė pagalba. Žemės gėrybėmis negalime savo geradariams atsiteisti, tad duokime jiems tai, ką turime: savo maldą, dvasinę paguodą ir pasiaukojimų bei nuopelnų dalį. Mūsų ordine nuo seno buvo paprotys, kad visa bendruomenė melstųsi už gyvus bei mirusius geradarius ir darytų juos dvasiškųjų turtų dalyviais. Kadangi jie aprūpina mūsų kūną, mes turime rūpintis jų siela. To iš mūsų reikalauja dėkingumo pareiga.

Pritaikymas. Ryžkimės nepamiršti gražiai iš dėkingumo atsilyginti savo geradariams. Į išmaldų naudojimą žiūrėkime kaip į sąžinės reikalą ir rūpinkimės savo geradarių išganymu. O šiaip palikime pačiam Dievui pilnai atlyginti jiems už gerą jų širdį. Mums padarytos geradarybės bus ne vienam iš jų dangaus raktais. Tikrai kiekvienas jų aname pasauly susilauks šimteriopo atlyginimo.

Paskatinimas. Dėkokime Dievui, kad Jis mums vis suranda geradarių. Paaukokime už juos, ką šiandien padarysime ge-

ra. Prašykime iš Dievo reikalingų malonių geradariams, tiek apskritai, tiek paskirai.

Dievo meilės malda

Pakviesk mane į savo dangaus vestuvinę puotą ir atlygink mano geraširdžiams už visa gera, ką jie yra man kada padarę!

Antradienis po 13 sekmadienio po Sekminių

PADĖKOS SKOLA SAVO ORDINUI

Vienas iš didžiausių geradarių, kuriam turime būti dėkingi, yra serafiškasis ordinas. Po įstojimo jis visais atžvilgiais mus aprūpina, ir, jei esame laimingi, tai tik per jį. Tad pamąstykime, kokiu būdu privalome parodyti savo ordinui dėkingumą.

1 PUNKTAS. MIELAI PRIPAŽINDAMI JAM PADĖKĄ

Svarstymas. Dėkingumo dorybė jau iš anksto pripažįsta gautąsias geradarybes. Tad privalome būti vidiniai įsitikinę esą skolingi ordinui labai didelį dėkingumą. Argi tai mums sunku? Ordinas mus priėmė ir kaip narius įjungė į savo kūną. Jis įvedė mus į dvasišką gyvenimą. Jis mus išauklėjo ir suteikė progą išvystyti talentus. Jis mus apvelka, išmaitina ir saugo, lyg tikroji motina savo vaiką. Visa tai verta didelio dėkingumo.

Tačiau neužtenka tik vidiniai pripažinti ordinui dėkingumą. Reikia ir išoriniai jį pareikšti tiek pašalinių žmonių, tiek savo brolių akivaizdoj. Biauru girdėti, jei broliai prieš svetimus žmones blogai kalba apie ordiną, provinciją, vienuolyną. Argi tai dėkingumas? Tokiose šnekose pasireiškia įžeista puikybė, užgauta savimyla, nepasitenkinimas, pesimizmas ir kitos piktybės, tik jau ne tiesa ir meilė ordinui! Argi žmo-

gus kada gali rasti žemėje ką nors visai tobula? Tad, jei vienuolyne ir pasitaiko trūkumų, nereikia tuo stebėtis nei pykti. Verčiau pamąstyti, kad visa, kas žmogiška, yra silpna ir netobula.

Pritaikymas. Prisimink visą tą globą, kurią provincija tau suteikė nuo pat tavo įstojimo, ir būk už tai dėkingas. Gal tau rodosi, jog kartais buvai traktuojamas truputį pamotiškai ar neįvertinamas. Bet tikėk — niekas tyčiomis nesistengė tavęs skriausti. Išmesk iš širdies visą kartėlį. Ištirk save, ar giliai įsisąmoninai, kiek gera yra ordinas tau padaręs, ar tinkamai parodei jam savo dėkingumą žodžiu bei darbu? Niekada prieš jaunesniuosius brolius nekalbėk neigiamai apie ordino santvarką, įvykius ar įsakymus, kad ko nepapiktintum ir nenusikalstum nedėkingumu!

2 PUNKTAS. VISIŠKAI ATSIDUODAMI ORDINO REIKALAMS

Svarstymas. Toliau einant, dėkingumo pareiga reikalauja, kad visiškai pasišvęstume ordinui. Privalome mielu noru aukotis jo reikalams. Vienuoliją tenka lyginti su žmogaus kūnu. Visi nariai drauge privalo veikti darniai. Kiekvienas turi pasitenkinti tuo, kas jam pavesta. Neįmanoma, kad visi būtų vadai. Be viršininkų ir valdinių ordinas negali gyvuoti.

Ir mūsų širdys bei veikla turi priklausyti ordinui. Ordino likimas neturi palikti mūsų abejingų. To reikalauja meilė. Tegu nė vienas nekaišioja kitam kojos iš pavydo. Tegu nesidžiaugia negandu, ištikusiu vadinamąjį "priešą".

Pritaikymas. Kur mus pastato viršininkai, ten mums geriausioji vieta, ten turėsime daugiausia pasisekimo, nes Dievo palaima bus su mumis. Ten būsime labiausiai patenkinti, nes ne patys pasirinkome tą vietą. Joje atsakomybė bus mažesnė. Joje būsime naudingiausi, nes taip geriausiai prisidėsime prie tvarkos išlaikymo. Klauskime save, ar buvome taip vidiniai ir tobulai atsidavę ordinui?

Paskatinimas. Dėkokime Dievui, kad priklausome prie serafiškojo ordino. Pasiryžkime visiškai pasišvęsti ordino tarnybai. Prašykime Dievą, kad mums padėtų tinkamai atlikti savo dėkingumo pareigas.

Dievo meilės malda

"Man gi yra gera būti arti Dievo,
turėti savo priebėgą Viešpatyje Dievuje.
Aš išpasakosiu visus tavo darbus
Siono dukters vartuose" (Ps. 72, 28).

Trečiadienis po 13 sekmadienio po Sekminių

SUSITERŠIMAS PER NUODĖMĘ

Įsivaizduokime, kaip farizėjai bei Rašto žinovai ateina pas Jėzų ir priekaištingai klausia: "Kodėl tavo mokytiniai nesilaiko vyresniųjų padavimo ir valgo paprastomis rankomis" (Mork. 7, 5). Dabar pamąstykime, kaip Jėzus atrėmė tą priekaištą ir ką Jis laiko tikru nešvarumu.

Svarstymas. Netikras susitepimas. Farizėjai su Rašto tyrinėtojais įsikibę smulkmeniškai laikėsi įprastų apsiplovimų, kurie net įstatymų nebuvo numatyti — neva, kad nebūtų nešvarūs. Pastebėję, jog apaštalai valgo neplautomis rankomis, farizėjai su kitais panašiais smerkė Kristaus mokinius ir juos laikė padavimo niekintojais. Į tą priekaištą Viešpats atsako labai aštriai: "Gerai pranašavo apie jus veidmainius Izaijas, kaip parašyta: Šita tauta garbina mane lūpomis, o jų širdys toli nuo manes. Veltui jie mane garbina, nes moko žmonių mokslų ir įsakymų. Jūs juk, pamesdami Dievo paliepimą, laikotės žmonių padavimo, plaunate puodelius ir taures ir darote daug kitų į tuos panašių dalykų" (Mork. 7, 6-8).

Taip sudraudęs farizėjus, Kristus kreipėsi į kitus, aiškin-

damas, kada žmogus tikrai susitepa, būtent: kada padaro nuodėmę: "Klausykite manęs visi ir supraskite: nėra nieko, kas, iš lauko įėjęs į žmogų, galėtų jį sutepti. Sutepa gi žmogų tai, kas iš žmogaus išeina. Jei kas turi ausis klausyti, tas tesiklausai" (ten pat 14-15). Kristus norėjo pasakyti: tikras nešvarumas ateina ne iš daiktų, kuriuos vartojame, bet iš netikusio mūsų nusistatymo, kad neteisėtai bei nuodėmingai juos vartojame. Tad tikrai suteršia žmogų tik nuodėmė. Kadangi nuodėmė be galo yra priešinga begaliniam Dievo šventumui, Jis jos už viską labiau neapkenčia. Todėl ir mes privalome neapkęsti nuodėmės ir ja biaurėtis, kaip pikčiausia blogybe.

Pritaikymas. Kaip farizėjai, taip mano ir veikia šiandien daugelis. Iš Dievo ir Bažnyčios įsakymų, iš ordino regulos jie pašalina vidinę dvasią. Jie įsikimba į tuščią išorę ir ją iškelia į įsakymus. Uoliai laikydamiesi įstatymo, jie turi dėmesy savo naudą, ne Dievo garbę. Jie išdidžiai teisia kitus; jie bailiai atsižvelgia į pasaulio nuomonę; jie aklai laikosi savo pažiūros, ir nesiduoda pamokomi. Saugokimės tokio žalingo vienašališkumo. Kitaip Viešpats tars ir mums: "Veidmainiai, jūs veltui mane garbinate!" Tai reiškia: be dvasinės naudos, be nuopelno. Labiausiai privalome vengti nuodėmės nešvarumo. Viena iš priežasčių — kodėl taip lengvapėdiškai nusidedama, yra tai, kad per mažai galvojama apie nuodėmės nešvarumą, ir todėl nejaučiama jai tikros neapykantos. Tad niekada nebus per dažnai mąstyti apie nuodėmės biaurumą, ypač kai ruošiamės išpažinčiai. Nuodėmės biaurumas mumyse dar padidėja tuo, kad esame vienuoliai ir kunigai. Tegul šios dienos mąstymas sustiprina mums nuodėmės neapykantą.

2 PUNKTAS. VISOKIO NEŠVARUMO ŠALTINIS

Svarstymas. Kai Jėzus nuo minios pasišalino į vienus namus, mokiniai Jį klausė, ką reiškia tas palyginimas. Jėzus atsakė: "Taip, ir jūs esate be išmonės? Ar jūs nesuprantate, kad visa, kas iš lauko įeina į žmogų, negali jo sutepti, nes neįeina į jo širdį, bet eina į pilvą ir išeina, kaip prilikta?...

O kas išeina iš žmogaus, ... tai sutepa žmogų. Nes iš vidaus, iš žmonių širdies, išeina piktos mintys, svetimoterystės, paleistuvystės, žmogžudystės, vagystės, godulystės, piktenybės, vylius, negėda, nelaba akis, piktžodžiavimas, puikybė, neišmintis. Visos šitos piktenybės išeina iš vidaus ir sutepa žmogų" (Mork. 7, 18-23). Tai reiškia, kad visų nuodėmių versmė yra širdis. Joje yra visų piktų geidulių bei aistrų buveinė. Šie gauna maistą per jautulius ir stumia žmogų į blogus veiksmus. Kas nevaldo savo geidulių bei aistrų, įpuola į nuodėmes ir nedorus įpročius.

Jėzus vaizduoja tą nešvarią upę, kuri plaukia iš anos versmės. Ta upė yra tai biauriausios nuodėmės, kurias tik galima prisiminti. Kokia sugedusi turi būti širdis, jei ji gimdo tokias baisybes! O juk kadaise ta širdis buvo gryna — po šv. Krikšto net tikėjimo, vilties ir meilės buveinė! Kokia tad baisi permaina įvyko joje! Ir kas to priežastis?

Pritaikymas. Gera, net būtina, kad, eidami išpažinties, tyrinėtume ne tik pačias nuodėmes, bet ir jų priežastis, nes juk piktžoles reikia ravėti iš pat šaknų. Gerai saugokime savo mintis bei geismus, savo akis ir kitus jautulius. Neatsargumas tuo atžvilgiu jau daugybę kartų yra pasirodęs pražūtingas.

Paskatinimas. O, Viešpatie, kokia blogybės bedugnė yra nuodėminga širdis! O juk miega joje ir taurūs palinkimai! Išvalyk ją brangiuoju savo Sūnaus krauju! Nuslopink piktų geidulių ugnį ir įžiebk many tyros Dievo meilės liepsną! Dėkoju Tau už visas malones, kurias lig šiol esu gavęs per Atgailos sakramentą, ir pasižadu veikti bendrai su malone. Sukelk many neužgesinamą nuodėmės neapykantą, ir duok man gryną, jautrią sąžinę!

Dievo meilės malda

"Neatmesk manęs nuo savo veido ir neatimk iš manęs savo šventos dvasios. Grąžink man tavo gelbėjimo džiaugsmą, ir gyvybės dvasia sustiprink mane!" (Ps. 50, 13-14).

APIE MAŽĄSIAS NUODĖMES

Kai sunki nuodėmė yra mirtingi sielos raupsai, lengvoji nuodėmė yra biauri dėmė, kuri gadina sielos grožį. Dabar pamąstykime apie šios nuodėmės prigimtį bei pasekmes, kad imtume ja bodėtis ir jos bijoti.

1 PUNKTAS. MAŽOS NUODĖMĖS PRIGIMTIS

Svarstymas. Maža nuodėmė yra Dievo įžeidimas, nors ir nedideliam dalyke — todėl tikra blogybė pasauly. Mažesniu mastu ji yra tai, kas yra ir mirtinoji: maištas prieš Dievo valią ir akiplėšiškumas, nes nekreipiama dėmesio į Dievo grūmojimus. Toliau paniekinimas Dievo, kadangi ji menkus kūrinius pastato augščiau už begalinę Dievo tobulybę. Neištikimumas, nes laužo net švenčiausius pažadus. Nedėkingumas geriausiam Dievui, kuris apipila sielą savo geradarybėmis. Reiškia lengva nuodėmė yra tikra piktybė, todėl didelė nelaimė.

Maža nuodėmė priešinasi Dievo tobulybėms, todėl yra biauri Jo akyse. Ji priešinasi begaliniam Dievo šventumui, įžeidžia Jo teisingumą, nuliūdina Jo gerumą. Ji pamiršta Dievo ištikimybę savo nuostatams. Žodžiu sakant, ji, nors būtų labai menka, visuomet yra blogybė. Šventieji, kuriems Dievas buvo suteikęs labai tikslų nuodėmės pažinimą, sako: maža nuodėmė yra tokia didelė blogybė, jog net viso pasaulio sunaikinimas negali su ja lygintis. Ir, nors per ją būtų galima atversti visą pasaulį, vis tiek būtų neleistina jos daryti.

Pritaikymas. Vargiai pasitaiko diena, kurioj nepadarome kokios atleistinos nuodėmės. Nenuostabu. Bažnyčia moko, o ir patirtis patvirtina, jog žmogus lengvai gali išvengti paskirų mažųjų nuodėmių, bet negali išvengti visų, kadangi yra per didelė mūsų silpnybė. Visoms lengvosioms nuodėmėms išvengti būtų reikalinga ypatinga Dievo malonė, o ji ne visiems su-

teikiama, nes ne visi jos rimtai nori. Dievui nebūtų toks įžeidimas, jei mažąsias nuodėmes žmogus darytų iš silpnumo. Bet iš tikrųjų taip nėra. Daugumas nuodėmių kyla iš žmogaus abejingumo ar lengvamintiškumo. Blogiausia, kad žmonės tas nuodėmes daro be skrupulų, nerūpestingai daugina jų skaičių ir išpažįsta be gailesčio ir be tvirto pasiryžimo! Ką gali išpažinty vienuolis pasisakyti, jeigu jis, kaip ir tenka laukti, nėra padaręs sunkių nuodėmių? Bet, jeigu jis yra pripratęs niekinti mažąsias, įgudęs jas daryti ir su tuo palinkimu rimtai nekovoja, koks bus jo gailesys? Pagaliau tenka abejoti, ar jis turi bent netobulą gailesį ir, iš viso, ar jo išpažintis galioja (Lafiteau). Tad nemanykime mažą nuodėmę esant menkniekį. Argi gali būti mažas dalykas įžeisti patį Augščiausiąjį?

2 PUNKTAS. MAŽOSIOS NUODĖMĖS PASEKMĖS

Svarstymas. Mažoji nuodėmė sužeidžia sielą ir sumažina Dievo malonę. Ji aptemdo protą, pasilpnina valią, sustiprina piktą geidulingumą, pašalina iš sielos Dievo baimę, atitolina ją nuo augščiausiojo tikslo ir galų gale užmuša maldingumą bei Dievo meilę — žodžiu: palengva atveda į didžią nuodėmę. Kiek siela nusigręžia nuo Dievo, tiek nuo jos atsitolina ir Dievas. Bet ar gali būti kitaip? Kai siela su Dievu ima derėtis, kiek ji darys blogo ir kiek gero — ir Dievas ima vis mažiau beteikti jai malonių.

Maža nuodėmė paruošia sunkiai nuodėmei kelią ir iš tikrųjų dažnai nuveda į ją. Čia pasitvirtina Išminčiaus žodžiai: "Kurs nieku laiko mažus dalykus, pamažu nupuls" (Ekli. 19, 1). Per mažąsias nuodėmes nejučiomis prieinama prie didžiųjų. Priprasti prie mažųjų nuodėmių reiškia apsiprasti su didžiosiomis. Tada imama šių nebepaisyti, nes mažosios nuodėmės palengva atima iš didžiųjų tą baisumą, kuris mus lig šiol vis atbaidydavo. Juo labiau nyksta baimė, tuo akiplėšiškesnis darosi noras nusidėti. Tarp lengvos ir sunkios nuodėmės pravedama sau palanki riba. Kai užtenkamai apsiprantama daryti mažas nuodėmes, gana lengvai pereinama prie didžiųjų (Crasset).

Ir už mažąsias nuodėmes Dievas atitinkamai pabaus mus čia ir amžinybėje. Tam turime pakankamai pavyzdžių Senajame ir Naujajame Testamente. Už nepasitikėjimą Dievo pagalba Mozė su Aronu nebegalėjo įžengti į pažadėtąją žemę. Už tai, kad Dovydas iš tuščio pasigėrėjimo pravedė savo valdinių surašinėjimą, Dievas piktam marui leido išnaikinti tūkstančius izraelitų. Išganytojas dažnai sudrausdavo savo mokinius už jų silpnybes, rimtai įspėdamas, jog nieko nešvaraus neįeis į dangaus karalystę. Anot maldingų legendų, net žymūs šventieji, kaip vysk. Ulrichas, dėl tam tikrų silpnybių, turėję ilgai atgailoti skaistykloje. Argi tad mes drįstume teigti, girdi, mažos nuodėmės esančios visiškai niekas arba nedidelis dalykas!

Pritaikymas. Tiesa, per mažą nuodėmę dar neprarandama Dievo bičiulystė, bet ji labai sumažinama. Tiesa, daug mažų nuodėmių dar nesudaro mirtinos nuodėmės, tačiau kai daug susideda į krūvą, nugrindžiamas kelias į dideles nuodėmes. Patyrinėkime, kurie yra įprastieji mūsų suklupimai ir kurie iš jų yra mums pražūtingi? Ar ir mums nėra atsitikę, jog pirma baisiai bijodavome bet kurios nuodėmės, o dabar jau lyg žaiste žaidžiame jomis? Ar ir mums nėra jau tekę karčiai gailėtis, kad buvome per daug apsipratę su kai kuriom mažom kaltėm, ir štai įpuolėme į dideles!

Paskatinimas. O mano Dieve, turiu prisipažinti, kad nepakankamai esu suvokęs mažosios nuodėmės esmę bei pasekmes, todėl lig šiol taip lengvamintiškai tas nuodėmes ir darydavau. Bet dabar tikrai jau noriu siekti tobulumo. Žinau, kad vėl padarysiu klaidų, jei Tu, Dieve, manęs nuo jų negelbėsi. Saugok nuo bet kurios nuodėmės, nepalik manęs sau pačiam ir nebausk, atimdamas savo malones.

Dievo meilės malda

O, Viešpatie, teisk mane, bet būk gailestingas ir leisk man būti Tavo, nežiūrėdamas mano skurdo, kad galėčiau amžinybėj Tave šlovinti, gerbti ir džiaugsme gėrėtis Tavo Veidu. Amen!

PAKARTOTINA IŠPAŽINTIS

Gerai atlikta išpažintis savaime nebūtų reikalinga pakartojimo. Nuodėmės yra atleistos ir užmirštos. Tačiau, kadangi silpnas žmogus net ir tame sakramente padaro tam tikrų klaidų bei trūkumų, tai kartais patartina pakartoti kitoj išpažinty jau išpažintas kaltes, o kartais net būtina tai padaryti. Dabar pasvarstysime du klausimu: kada reikia išpažintį pakartoti ir ką tokia išpažintis reiškia.

1 PUNKTAS. KADA REIKIA IŠPAŽINTĮ PAKARTOTI?

Svarstymas. Kartais yra griežtas įsakymas pakartoti kurią nors išpažintį, būtent, kada pagrįstai įtariama, jog tokia seniau atlikta išpažintis negalioja. Nereikia, rimtai neapsižiūrėjus, tos abejonės mesti į šalį. Sąžinės ramybei užtikrinti, kartais dera atlikti pakartotiną išpažintį. Tačiau, jei kas iš patyrimo žino, jog toks kartojimas sukels jam dar didesnių neramumų, tegu nuoširdžiai pasitaria su savo dvasios tėvu, ir ramia širdim tepasiduoda jo nuomonei.

Tam tikrais atvejais pakartoti išpažintį yra net naudinga. Tai daroma, jei kas ankstesnėse išpažintyse ir nepadarė jokių didelių blogybių. Tokie atvejai pav., yra įstojimas į ordiną, priėmimas naujos tarnybos, sunki liga, rekolekcijos, dvasios tėvo pakeitimas ir t.t. Įstojimas į ordiną vidiniai ir viršiniai reiškia griežtą gyvenimo permainą. Čia tinka, kad kandidatas formaliai atsiskaitytų su savo praėjusiu gyvenimu. Dėl tos priežasties generalinės konstitucijos reikalauja, jog kandidatas, prieš apsivilkdamas abitą, atliktų viso gyvenimo išpažintį. Per metines rekolekcijas esame pratę prieiti ir metinės išpažinties. Jau šv. Bonaventūra kiekvienam vienuoliui pataria kasmet ją atlikti. Gera yra tada susižymėti savo pasiryžimus, kad geriau juos atmintume ir, lygindami su ankstyvesniais metais, aiškiau matytume, kiek esame pirmyn pažengę.

Pritaikymas. Būkime atviri savo dvasios tėvui. Atskleiskime jam sielos padėtį taip, kaip ją patys regime, pirma gerai išnagrinėję. Tada mums nebereikės vėl atlikinėti generalinę išpažintį. Tačiau tais atvejais, kai tokia išpažintis yra įsakyta ar šiaip įprasta, nepraleiskime jos, nes pasekmės yra labai naudingos. To nori ir mūsų viršininkai.

2 PUNKTAS. KĄ SUTEIKIA PAKARTOTINA IŠPAŽINTIS

Svarstymas. Pakartotinos išpažinties pasekmės dažnai yra gilesnės ir pastovesnės už kitų išpažinčių pasekmes. Be paprastųjų Atgailos sakramento malonių, pakartotina išpažintis padeda mums geriau pažinti save ir labiau nekęsti nuodėmės. Praeitus dalykus žmogus įvertina tiksliau už dabartinius. Nuodėmė sudrumsčia žmogaus protą, supančioja valią. Žmogus ieško įmanomų pasiteisinimų. Dažnai juk tikrai nelengva išvengti nuodėmės progų. Bet kai jau praeina kiek laiko, žmogus pradeda teisingiau mąstyti apie nuodėmę, tikriau pajunta jos sunkumą, tiksliau pastebi savo nuodėmių kiekį, ir ima giliai apgailėti tai, ką seniau darė lengva širdim.

Antra gera pakartotinės išpažinties pasekmė yra jauki sąžinės ramybė. Kai visai iš širdies pašalinama nuodėmė, nutyla sąžinės priekaištai, praeina Dievo teismo baimė, nurimsta aistrų audros, šv. Dvasios malonė ima netrukdoma veikti žmogaus širdy ir suteikia jai gilią rimtį. Pakartoti buvusias išpažintis naudinga dar ir dėl to, kad tai padeda nusižeminti.

Pritaikymas. Ištirkime šiandien savo sielos padėtį. Nėra reikalo nerimauti dėl ankstesnių gerai išpažintų nuodėmių nei be reikalo kapstytis seniai pamirštuose dalykuose. Dėl išpažinčių kartojimo tarkimės su dvasios tėvu, ir laikykimės jo nutarimo. Tačiau kai kas gali būti labai naudinga visiems. Savo eilinėse išpažintyse paprastai pridurkime vieną kitą jau išpažintą didesnę nuodėmę ir už ją nuoširdžiai gailėkimės. Tuo būdu išvengsime paviršutiniškų išpažinčių.

Paskatinimas. O, dangaus Tėve, dėkoju už visas malones, gaunamas Atgailos sakramente. Kaip mažutę auką, priimk vi-

sus nužeminimus bei gėdą, kurią atneša nuoširdus nuodėmių pasisakymas, ir suteik man sąžinės grynumą bei ramybę.

Dievo meilės malda

Viešpatie, Tavy yra gyvenimo šaltinis. Nežinau kito šaltinio savo nešvarumams nuplauti, kaip Tavo širdies žaizdą, iš kurios vis dar teka išganymo kraujas. Ten skubėsiu, ten plausiuos ir gaivinsiuos!

Šeštadienis po 13 sekmadienio po Sekminių

APIE NUTYLĖJIMĄ

Stebėk, kaip Jėzus uždraudžia savo apaštalams pasakoti žmonėms, kad Jis yra Mesijas. Tuo Jis pataria ir mums išmokti, reikalui esant, tylėti. Apie tą tylėjimo dorybę ir norime šiandien pamąstyti. Melskime Jėzų, kad šį mąstymą padarytų naudingą.

1 PUNKTAS. JĖZAUS UŽDRAUDIMAS IR JO MOTYVAI

Svarstymas. Stebėk, kaip Jėzus Pilypo Kesarijos apylinkėse klausia savo apaštalus, kuo žmonės laiką žmogaus Sūnų, ir kuo Jį laiką jie patys (Mat. 16, 13-15). Jis tai padarė, kad aiškiai ir griežtai jiems apsireikštų, kaip Mesijas ir Dievo Sūnus, iš jų gaudamas atvirą tikėjimo išpažinimą. "Tuomet Jis liepė savo mokytiniams niekam nesakyti, kad jis Jėzus Kristus" (Mat. 16, 20).

O kaip gi čia? Jėzus pirma išreikalauja iš mokinių jį išpažinti Mesiju bei Dievo Sūnum, paskiau gi jiems uždraudžia apie tai pasakoti žmonėms? Išganytojas turėjo svarbų pagrindą. Pirma, reikėjo, kad Kristaus kančia nebūtų sutrukdyta. Jei tauta per anksti sužinotų, kad Jėzus yra Mesijas, ji ga-

lėtų iš užsidegimo ar per savo senus prietarus bandyti jėga įkurti žemėje Kristaus karalystę. Tai sutrukdytų, kiek tai žmonėms įmanoma, Dievo užsimojimus. Antra, per ankstyvas paskelbimas Jėzaus Mesiju galėtų labiau Jo žygiui pakenkti, kaip padėti. Šv. Jeronimas sako: "Argi galėjo būti naudinga viešai skelbti Jėzų Mesiju ir kalbėti apie Jo dievybę, kai netrukus Jis bus gėdingai nuplaktas ir visų akyse prikaltas prie kryžiaus, kaip nusikaltėlis?" Išganytojas, anot Krizostomo, taip norėjo, kad Jo mokiniai neskelbtų Jo vertybės, iki Jis, atsikėlęs ir atsiuntęs šv. Dvasią, bus atidengęs visas šventosios savo žmogystės paslaptis. Apaštalų veikimas bei mokymas turėjo kol kas apsiriboti Dievo karalystės bei jos artėjimo skelbimu, ligonių gydymu, mirusių prikėlimu, velnių išvarymu ir t.t. (Mat. 10, 7 ir t.).

Pritaikymas. Čia stebėkime Jėzaus nuolankumą. Jam rūpi ne sava garbė, o didysis išganymo darbas. Ir apaštalai yra mums gražus pavyzdys. Jie laikėsi Jėzaus įsakymo, ir geriau mokėjo saugoti paslaptis, kaip plepūs pasauliečiai, kurie buvo stebuklų liudytojai ir kuriems Jis uždraudė apie tai kalbėti. Parašyta: juo labiau Jis draudė, juo labiau jie tas žinias skleidė (Mork. 7, 36).

2 PUNKTAS. NUTYLĖJIMO DORYBĖ

Svarstymas. Mokslas patylėti, į kurį mus ragina Kristaus žodžiai, yra labai reikalinga dorybė. Ji padeda apvaldyti įgimtą žmogaus palinkimą pasidalyti žiniomis su kitais ir įgalina išlaikyti patikėtas paslaptis. Paslaptys yra tokios žinios, kurias patirti kiti neturi teisės. Jos būtų kitiems ne tik nenaudingos, bet gal net žalingos. Kiekvienas turi savo širdies paslapčių, kurių jis nenorėtų bet kam atverti. Jeigu jau kam jas patiki, tai nori ir laukia, kad jos būtų išlaikytos tyloj. Tokių paslapčių paprastai esama laiškuose. Pasauliečiams paslaptim turi likti mūsų vienuoliniai reikalai, narių paslydimai, ypač žymesnieji.

Šia dorybe pasižymėti turi pareigą ypač tie, kuriems dėl jų tarnybos yra patikimos paslaptys, pav., viršininkai, dvasios tėvai, auklėtojai ir visi tie, kurie kokiu nors būdu sužinojo paslaptį. Neleistinas dalykas iš smalsumo stengtis nugirsti slaptai kalbas arba nematant skaityti svetimus laiškus. Šv. tėvas Pranciškus griežtai sudraudė brolį Leoną, kai šis, slapta pritykojęs, ant Alvernos kalno klausėsi jo maldos.

Neteisėtas paslapčių išdavinėjimas gali virsti sunkia nuodėme, sužaloti kito gerą vardą ir sukelti nesantaiką.

Pritaikymas. Kiekvienas žmogus turi teisę, kad jo paslaptys būtų apsaugotos. Tik danguje nebebus reikalo saugoti paslapčių. Žemėje užtenka to, kad turime išpažinti savo nuodėmes bei silpnybes. O ir kitos paslaptys skirtos ne visiems žinoti. Paslapčių laikymo dorybę įstengia vykdyti tik tie, kurie laiko pažaboję savo liežuvį ir vengia plepumo, pašaipų, artimo meilės pažeidimų. Paslaptis išdavinėja pamėgusieji išgerti ir nemokantieji tylos branginti. Kas yra darbštus ir turi ramų bei išmintingą būdą, atsargiai saugoja patikėtas paslaptis. Ypač santūrūs ir nešališki privalo būti viršininkai, išpažinčių klausytojai ir auklėtojai. Kitaip jie neišlaikytų savo valdinių pasitikėjimo ir taptų paslapčių išdavikais. Patarlių knygoj rašoma: "Kas elgiasi apgaulingai, atidengia paslaptis, kieno gi širdis ištikima, tas slepia, kas jam bičiulio patikėta" (Pat. 11, 13). Šia prasme kiekvienas tikras bičiulis privalo būti tikras paslapčių sargas.

Paskatinimas. Dėkok mielajam Išganytojui, kad suteikė pamoką apie santūraus liežuvio pareigą bei dorybę. Gailėkis už iki šiol padarytas klaidas. Melsk malonės, kad nugalėtum palinkimą į smalsumą bei plepalus, ir visuomet bandyk laikyti pažabotą liežuvį.

Dievo meilės malda

Viešpatie, teikis mus šiandien apsaugoti nuo nuodėmės!

APIE DIEVO TARNYBĄ

Šio sekmadienio evangelija mus įspėja, jog privalome atsiduoti Dievui nepadalyta širdim. Tą pamoką ypač įsidėsime sielon, nes esame vienuoliai ir kunigai, išimtinai atsidavę Dievo tarnybai.

1 PUNKTAS. NIEKAS NEGALI TARNAUTI DVIEM PONAM

Svarstymas. Klausyk, ką Jėzus sako mokiniams: "Nė vienas negali tarnauti dviem valdovam: nes arba jis vieno nekęs ir mylės kitą, arba vieno laikysis ir niekins kitą. Negalite tarnauti Dievui ir Mamonai" (Mat. 6, 24).

Argi iš tikrųjų negalima dviem valdovam tarnauti? Be abejo. Jei kurioj šeimoj yra du valdovai, būtinai kyla maišatis. Ir, jei kas bandytų tarnauti dviem valdovam, kurių nusistatymai bei tikslai yra priešingi, tai jis beregint turėtų su vienu ar antru susidurti. Taip ir reikaluose su Dievu bei pasauliu. Joks žmogus negali tuo pačiu laiku tarnauti Dievui ir pasauliui. Jei tarnauja Dievui, privalo paniekinti pasaulį, jo išsižadėti, jam priešintis. O jei tarnauja pasauliui, stoja prieš Dievą bei Jo valią ir pelno Jo rūstybę. Neįmanoma vienu kartu garbinti tikrąjį Dievą ir mamonos stabą. Dievas nenori su kitais viešpačiais dalintis teisėmis į žmogaus sielą. Jis nepakenčia šalia savęs kitų dievų! Žinoma, kol gyvename žemėje, niekada negalime visiškai atsisakyti nuo pasaulio. Bet kas kita yra gyventi pasauly, ir kas kita — gyventi su pasauliu!

Pritaikymas. Visada būta žmonių, tuo pačiu metu bandžiusių tarnauti dviem valdovam. Pavyzdys — farizėjai. Jie buvo pilni pasaulio puikybės, garbės troškimo, godumo, o tuo pačiu metu dažnai melsdavosi, daug atnašaudavo aukų ir daug dalydavo išmaldų. Tačiau tuo jie neįstengė užsipelnyti Dievo palankumo, nes jie buvo tik daugiau pasaulio, kaip Dievo tar-

nai. Mums, gi, nėra taip jau lengva nepadalyta širdim tarnauti vienam tikrajam Dievui. Per daug dažnai įsėlina į širdį pasaulio meilė ir jam patikti noras. Patyrinėkime, kiek esame pasaulio tarnai, nors gyvename ne pasauly, o vienuolyne. Jei esame tuo nusikaltę, nusižeminę atsiprašykime Viešpatį!

2 PUNKTAS. IŠVADOS IŠ TO, KAS PASAKYTA

Svarstymas. Perspėjęs mokinius, kad nesivaikytų pasaulio tuštybių ir nebandytų drauge tarnauti Dievui bei pasauliui, Jėzus toliau sako: "Taigi, ieškokite visų pirma Dievo karalystės ir jos teisybės, o visa tai bus jums pridėta" (Mat. 6, 33).

Kas tai per karalystė, kas per teisybė? Tai Dievo karalystė žemėje — Jo malonė ir šv. Bažnyčia. Taip pat tai Jo garbės karalystė danguj. Jų visų pirma privalome siekti, įsigydami Dievo teisingumo, dorumo ir šventumo. Visa kita — laikinių reikalų patenkinimas, žemės rūpesčiai bei darbai — yra tik pašaliniai dalykai. Ieškokim Dievo, tada Jis pats bus geriausiasis mūsų reikalų tvarkytojas.

Pritaikymas. Dievas pašaukė mus į šv. Pranciškaus ordiną, kad mes, žemės reikalų netrukdomi, išimtinai atsidėtume savo sielos pašventimui, kitų išganymui, o svarbiausia — Dievo tarnybai. Kam apsunkiname savo sielą nereikalingais rūpesčiais? Pasauliečiams, kurie turi kovoti dėl būvio, dažnai gali būti nelengva pildyti Viešpaties žodžius "ieškokite visų pirma Dievo karalystės", nors ir jiems tai yra kelias į dangų. O mums, vienuoliams, tai neturėtų sudaryti naštos, nebent patys ją įsivaizduotume. Tiesa, tarnybos bei kitos pašaukimo pareigos dažnai apkrauna mus laikiniais rūpesčiais, bet mes tuose rūpesčiuose nepamiršime sielotis vieninteliu svarbiu dalyku — tobulybe.

Paskatinimas. Dėkokime Dievui, kad mus pašaukė į tokius augštus bei šventus tikslus. Pasiveskime nepadalytai Dievo tarnybai, atnaujindami šv. profesiją. Melskime, kad pasiektume Dievo karalystę ir jos teisybę.

Dievo meilės malda

Viešpatie, noriu Tave mylėti! Atidaviau Tau visą savo širdį bei kūną ir, jei reikėtų dėl Tavo meilės dar daugiau ką padaryti, nuoširdžiai tai daryčiau. Trokštu Tau vienam tarnauti! Teateinie Tavo karalystė!

Pirmadienis po 14 sekmadienio po Sekminių

APIE VIENUOLINIO PAŠAUKIMO MALONĘ

Tobuliausioji Dievo tarnyba yra vienuoliniame gyvenime. Ir tu, broli, esi ordine, esi laimingas, kad gali vadintis serafiškojo Tėvo sūnum. Pamąstyk apie tą savo laimę. Be savo nuopelno buvai pašauktas, bet per savo kaltę gali prarasti tą didelę malonę. Pagalvok apie tuos du dalykus.

1 PUNKTAS. BE SAVO NUOPELNO BUVAI PAŠAUKTAS

Svarstymas. Pašaukimas į vienuolinį ordiną yra laisva gerojo Dievo dovana, kurią Jis mums suteikė be jokio mūsų nuopelno. Tos malonės nesame užsitarnavę dorybėmis, nes tikrai yra daug už mus doresnių žmonių. Nesame nusipelnę nei savo gabumais, nes ir jie yra Dievo veltui duoti. Pašaukimas — visai neužsitarnauta dovana — ypatingas Dievo meilės ženklas. Be pašaukimui reikalingų malonių niekas jaukiai nesijaus vienuolyne. "Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau" — kalbėjo Kristus mokiniams (Jon. 15, 16). Tie žodžiai tinka ir mums. Ne mes vieni pasirinkome vienuolio luomą, bet pirma Dievas mus pašaukė, o mes tik paklausėme Jo balso. Bet ir čia padėjo Dievo malonė.

Pritaikymas. Kaip turime dėkoti Dievui už tą nepelnytą ir Jo valia mums suteiktą pašaukimo lobį! Tokio didelio pasitikėjimo, tokio pagerbimo niekada nebuvome verti. Jau prieš amžius Dievas apie tave mąstė ir tave skyrė šv. Pranciškaus

ordinui. Ar dar prisimeni savo įstojimą? Palengva, net nejaučiant, Dievas vedė tave ordino link. Ar dar atsimeni savo jaunystėj įvairius smulkius įvykius, kurie rodyte rodė, kad gali kada būti vienuoliu? Tie įvykiai nebuvo atsitiktiniai, bet Dievo planingai numatyti. Jie turėjo palengva vesti tave prie tikslo. Ar dar žinai, kaip tavy palengva augo linkimas į maldą bei vientulystę, iki tvirtai ryžaisi žengti į vienuolyno prieglobstį? Tai buvo didelė Dievo malonė, tas šventas tavo pašaukimas.

2 PUNKTAS. PER SAVO KALTĘ GALI DAR PAŠAUKIMĄ PRARASTI

Svarstymas. Kaip ir kitos malonės, pašaukimo malonė gali būti prarasta. Bet dar prieš galutinai pasirenkant Dievo skirtąjį kelią, galima iš jo išklysti. Kiek vilties teikiančių jaunuolių yra iš Dievo gavę vienuolinio pašaukimo malonę! Bet štai ateina piktasis, pasėja į kviečius piktžolių, ir pašaukimo dovana dingsta.

Ta malonė gali būti prarasta ir žymiai vėliau, kai jau žmogus seniai yra pasirinkęs savo kelią ir jame kurį laiką jautęsis laimingas. Čia yra mums pavyzdžiu apaštalas Judas. Taip pat ir ordino istorija, ir kasdienis prityrimas gali mums gausiai pateikti tokių pavyzdžių. Nors ir nenorime nieko smerkti, bet matome liūdnų vaizdų, kai vienas kitas sanbrolis į vienuolyną atvilioja pasaulį, ir pamažu tampa jo auka.

Pritaikymas. Pašaukimo malonę galima prarasti ir vėlesniame amžiuje. Čia kaltas ne Dievas, bet vienuolio apsileidimas. Apsileidėlis palengva ima nebemėgti dvasiško gyvenimo. Jis nebekreipia dėmesio net į svarbiausias savo luomo pareigas. Pradeda jaustis vienuolyne, lyg visai svetimas. Taip slysta vis žemyn, kol jau tenka skirtis su ordinu. Žinoma, tai įvyksta ne per savaitę, mėnesį, kartais per ilgus metus.

Paskatinimas. O, Dieve, ačiū Tau už brangią malonę, kad pašaukei į šv. Pranciškaus ordiną. Drebu, net pamąstęs, jog galiu dar ją prarasti per savo silpnybes. Ar neparemsi manęs,

kai susvyruosius? Ar nebūsi kantrus, kai delsiu? Šv. Paulius sako: "Kas tariasi stovįs, težiūri, kad nekristų" (1 Kor. 10, 12). Giliai įrėžk mano sieloj tą tiesą! Duok, kad nepasitikėčiau savim, o pasikliaučiau Tavo malone! Aukoju Tau visas savo luomo sunkenybes, pasižadu elgtis atsargiai ir neprarasti uolumo. Dovanok mūsų ordinui naujų kandidatų, saugok ir stiprink serafiškojo jaunimo jėgas, kurstyk visuose broliuose meilę ordinui, ir man duok ištikimai gyventi ir palaimingai jame numirti!

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau Kristau, kuo galiu Tau atsilyginti už tai, ką man esi suteikęs? Neįstengsiu to padaryti. Tačiau suteik malonę, kad pasilikčiau ištikimas ir per visą gyvenimą kaskart uoliau Tau tarnaučiau!

Antradienis po 14 sekmadienio po Sekminių

VIENUOLINIS LUOMAS — PERLAS

Šiandien mąstysime apie ordiną, kaip apie evangelijos perlą, kad gerai suprastume, koks jis gražus ir vertingas.

1 PUNKTAS. VIENUOLINIS LUOMAS YRA PERLAS, KURIS MUS PUOŠIA

Svarstymas. Pirmiausia pamąstykime apie Kristaus perlo palyginimo žodžius bei jų prasmę: "Dangaus karalystė panaši į žmogų pirklį, ieškantį gerų perlų. Radęs vieną brangų perlą, jis eina, parduoda visa, ką turi, ir jį nusiperka" (Mat. 13, 45-46). Dangaus karalyste Išganytojas vadina šventąją Bažnyčią su visais išganymo bei malonių turtais. Juos įsigyti yra taip svarbu, jog niekas kitas žemėje negali su tuo lygintis. Tik turint tuos lobius galima būti laimingu. Reikia būti pasiryžus atiduoti už juos visa, kas žemiška. Tai yra pirmoji ir tie-

sioginė palyginimo reikšmė. Bet ir ordiną galime tam tikra prasme vadinti savo dangaus karalyste, nes vienuolinis gyvenimas juk yra glaudus Kristaus sekimas bei visiškas Jam atsidavimas. Ir ši dangaus karalystė yra panaši į vertingą perlą, kurio mes, išmintingi pirkliai, ieškojome, radome ir įsigijome, o dabar, jį turėdami, jaučiamės tokie laimingi!

Perlai yra puošmena ir nėra būtinai reikalingi žmogaus gyvenimui. Panašiai yra su vienuolių luomu. Jo tikslas nėra uždegti žmones, kad jie atlikinėtų tik esmines krikščionių pareigas. Ne. Jis veda savo narius į galimai didesnį panašumą Kristui. Perlų gražumas slypi malonioj jų formoj, spalvų įvairume ir gražiame jų žaisme. Vienuolinio luomo grožis pareina iš stengimosi apaštališkai gyventi, būtent, laikytis evangelinių patarimų. Kieno žodis įstengs pavaizduoti tą gausų bei skaistų visų dorybių spindesį vienuoliniame gyvenime! Tad kokie turtingi yra tie, kurie to perlo ieško, jį randa, nusiperka ir ligi gyvenimo galo išsaugo! Jie nuolat nešiojasi jį savo dvasioj gyvu tikėjimu. Jie nešiojasi jį, kaip brangų papuošalą, ant savo kaktos, drąsiai išpažindami tikėjimą. Jie yra papuošę juo, kaip auskaru, savo ausis, tiksliai klausydami krikščioniškojo įstatymo. Jie nešiojasi jį ant kaklo bei krūtinės, mylėdami Dievą bei artimą. Jie turi papuošę juo savo rankas, darydami gerus darbus. Jie dėvi įsidėję jį į piršto žiedą, mokėdami atskirti dvasią nuo dvasios; nešioja jį savo juostoj, laikydamies šventosios skaistybės; turi juo papuošę savo apdarą, nes vilki pigų, kuklų drabužį ir padoriai elgiasi. Ir kokie jie yra laimingi, turėdami tą brangų perlą! (Salmeron).

Pritaikymas. Klauskime save, ar esame gerai įsisąmoninę, koks gražus yra vienuolinis luomas! Ar jaučiamės laimingi, turėdami tą lobį? Ar stropiai saugome šią puošmeną, kad neprarastume?

2 PUNKTAS. VIENUOLINIS LUOMAS YRA AUGŠČIAUSIOS VERTĖS PERLAS

Svarstymas. Vertės atžvilgiu nieko pasauly negalima lyginti su vienuolinio gyvenimo perlu: nei veiklaus pasaulinio

gyvenimo, kur pirmiausia ieškoma pelno bei garbės; nei visų pasaulio šlovių bei didybių; nei šeimos gyvenimo džiaugsmų. Už vis augščiau savo pastovia verte čia ir amžinybėje stovi šventasis ordino pašaukimas. Todėl pilna teise jam galima pritaikyti Viešpaties žodžius: "Radęs vieną brangų perlą, jis (pirklys) eina, parduoda visa, ką turi, ir jį nusiperka". Jei žmogus pažįsta vienuolinio luomo vertę ir išgirsta Dievo šaukimą, jis eina, visą pasaulį atiduodamas už tą perlą, ir jį įsigyja.

Perlo kaina yra nemaža. Norint jį nusipirkti, reikia atiduoti visa, ką turima: žemiškas išorines gėrybes per neturto įžadą; savo kūną per skaistybės įžadą; savo valią per klusnumo įžadą. Bet Viešpats, dėl kurio mes tą perlą perkame, nesiduoda dosnumu pralenkiamas. Todėl šv. Bernardas apie vienuolinį luomą sako: "Kuris perlas būtų toks brangus, jog už jį galėtume atiduoti visa, net save, jei ne tas skaistus, šventas vienuolinis luomas, kuriame žmogus daug skaisčiau gyvena, daug rečiau nupuola, daug greičiau atsikelia, daug atsargiau elgiasi, daug labiau malonių gauna, daug ramiau miega, daug linksmiau miršta, daug anksčiau išvaduojamas iš skaistyklos ir daug garbingiau apdovanojamas danguje. Koks nuostabus vienuolinis gyvenimas! Kieno protas tave įsisąmonins? Koks liežuvis tave užtenkamai pašlovins? Brangus perle, puikiai švytįs, vienuolinis pašaukime, tauresnis už auksą, gražesnis už saulę, vertas, kad tavęs rūpestingai ieškotume ir visa širdim tavęs trokštume! Tu laimingasis luome, kur gyvenama pas Dievą ir bendraujama su angelais! Dangiškasis gyvenime, tu esi angeliškas pašaukimas. Tu esi rytojus žemėje! Žmonės, žmonės, meskite pasaulį ir stokite į vienuolyną — jūs būsite laimingi!"

Pritaikymas ir Paskatinimas. Serafiškoji siela, dabar pamąstyk, kaip įsigijai tą brangųjį perlą — vienuolinį luomą, ir dėkok už jį Dievui! Gal jį radai, net neieškojęs? Ar daug ką paaukojai jam įsigyti? O gal gailies paaukojęs?

Dievo meilės malda

O, Dieve, duok man meilę, kuria dega serafinai! Suteik man dar daugiau: suteik tokią meilę, kokia liepsnojo švč. Ma-

rija! O, mano Dieve, kodėl negaliu Tavęs mylėti taip, kaip Tu pats save myli! Leisk man mylėti Tave bent taip, kaip turiu ir įstengiu!

Trečiadienis po 14 sekmadienio po Sekminių

ORDINO PROFESIJOS REIKŠMĖ

Turėjo būti graudus reginys, kai šv. Pranciškus su pirmaisiais mokiniais klūpėjo prieš popiežių Inocentą III ir meldė pripažinti ordiną. Visi padarė įžadą būti klusnūs šv. tėvui. Šiam įsakius, kiti, vienuolika, pasižadėjo būti klusnūs ir šv. Pranciškui. Tai buvo pirmieji iškilmingieji įžadai mūsų ordine. Dabar prisiminkime savo profesijos dieną, ir pamąstykime apie ordino įžadų reikšmę.

1 PUNKTAS. LAISVAS PASIŽADĖJIMAS

Svarstymas. Įžadas yra Dievui padarytas įsipareigojimas atlikti ką nors gera. Ordino įžadai išreiškia dar kažką daugiau. Jais vienuolis patvirtina visišką savo atsidavimą Dievui ir šventai pasižada per visą gyvenimą laikytis trijų evangelijos patarimų. Nuo tada jis pilnai priklauso Dievui — yra Jam pašvęstas asmuo.

O įžadas, kurį jis padaro, yra nepriverstas. Mūsų konstitucijos sako: "Įžadų išvakarėse kiekvienas naujokas pareiškia prieš visą bendruomenę, kad žino regulos bei įžadų įpareigojimus ir *laisvai* pasižada jų ištikimai laikytis (Art. 72, par. 3). Niekas negalėtų mūsų priversti — nei tėvas ar motina, nei kitos aplinkybės — pasirinkti luomą, kuriame tik tas yra laimingas ir gali išlaikyti, kas yra Dievo tam pašauktas. Net pats Dievas nėra mūsų privertęs pasirinkti vienuolinį kelią. Jis mus tik yra pakvietęs.

Mūsų vienuoliniai įžadai yra dar ir gerai apgalvotas įsipareigojimas. Tiesa, nepatyręs jaunuolis dar nepažįsta visų bū-

simojo luomo sunkenybių ir tik ilgainiui pradeda suprasti visą įžadų svorį. Bet tai dalyko nepakeičia. Jokiame pašaukime asmuo, kai pasirenka tą kelią, negali vienu kartu aprėpti mintim bei jausmu visų sunkenybių. Šiaip ar taip — naujokas, darydamas įžadus, turi žinoti ir būti įsisąmoninęs, kokios yra esminės to luomo pareigos. Mūsų Generalinės konstitucijos juk nustato, kad nebūtų prileidžiamas prie profesijos niekas, kas nėra ištirtas provincijolo arba jo skirto tėvo apie kandidato žinojimą esminių dalykų, t. y. įžadų bei regulos įsakymų.

Pritaikymas. Mes laisvai ir gerai apgalvoję pasiryžome visiškai priklausyti Dievui šv. Pranciškaus ordine. Tad kodėl gi dabar neturėtume uoliai vykdyti tai, ką pirmiau laisvai pasižadėjome? Tegul niekas nesigaili padaręs šv. įžadų. Kai auga sunkenybės, žiūrėkime, ar tik ne dėl mūsų mažėjančio uolumo. Kas ilgai svarsto, gali prarasti daug ryžtumo bei jėgos. Kasdien kalbėkime su psalmininku: "Taip aš giedosiu Tavo vardui visados ir atitesėsiu savo įžadus kasdien" (ps. 60, 9).

2 PUNKTAS. ĮPAREIGOJĄS PASIŽADĖJIMAS

Svarstymas. Mūsų įžadai dar labiau įpareigoja mus ištesėti savo pasižadėjimus, nes juos padarėme Dievui, savo Viešpačiui. Jeigu jau yra neteisinga ir užgaunančio sulaužyti žmogui padarytus pasižadėjimus, tai tuo labiau padarytus begaliniam, teisybę mylinčiam ir ištikimam Dievui. Tai begalinis įžeidimas ir neištikimumas, vertas didžiausios bausmės.

Mūsų įžadai dar ir dėl to taip griežtai įpareigoja, kad čia įpinta dideli dalykai — Dievo garbė ir žmonių išganymas. Ordino narys priklauso Dievui, ir šis negali pakęsti, kai norima paveržti Jo nuosavybė. Penktojoj Mozės knygoj sakoma: "Padaręs Viešpačiui, tavo Dievui, apžadą, nesivėlinsi atitęsėti, nes Viešpats, tavo Dievas, to reikalaus; ir jei būsi pasivėlinęs, bus tau palaikyta nusidėjimu" (Pak. 23, 21). Vienuoliniai įžadai svarbūs dar ir žmogaus tobulinimosi atžvilgiu, nekalbant jau apie didesnį ir mažesnį atlyginimą danguje. Gal Dievas, pašaukdamas mus į ordiną, turėjo minty daugelio išganymą. Gal

Jis mumis pasinaudos kam nors svarbiam įvykdyti. Tokių kilnių dalykų atveju iš mūsų pusės negali būti jokio svyravimo.

Pritaikymas. Turime likti ištikimi Dievui ir vykdyti savo įžadus. Turime tai padaryti net dėl kitų. Kaip liūdna, matant užmiršusį pareigas, neištikimą vienuolį! Mes patys neruoškime sau tokio likimo, tik, laikydamiesi Dievo valios, statykime savo pačių laimės rūmus, ištikimai vykdydami, ką esame pasižadėję!

Paskatinimas. Dėkokime Dievui, kad leido mums padaryti vienuolinius įžadus. Kasdien aukokimės Dievo tarnybai ir melskime malonės būti ištikimais savo įžadų vykdytojais.

Dievo meilės malda

Viešpatie, esu visai Tau atsidavęs. Daryk su manim, ką nori. Tai jau Tavo reikalas. Neleisk, kad už suteiktas malones atsilyginčiau nuodėmėmis!

Ketvirtadienis po 14 sekmadienio po Sekminių

MORTA IR MARIJA

"Atsitiko, kad jis įėjo į vieną kaimą. Tenai viena moteriškė, vardu Morta, priėmė jį į savo namus. Ji turėjo seserį, vardu Marija, kuri atsisėdo prie Viešpaties kojų ir klausėsi jo žodžių. Morta turėjo daug visokio darbo su patarnavimu" (Luk. 10, 38-40). Dabar pamąstykime apie tose dviejose seseryse besireiškiantį *veiklų* ir *kontempliatyvinį* gyvenimą.

1 PUNKTAS. VEIKLAUS GYVENIMO PAVOJAI

Svarstymas. Kad Morta uoliai stengiasi gerai pavaišinti Jėzų su mokiniais, tai pagirtina. Jėzui niekuomet nebus per daug dėmesio, pagarbos ir meilės. Tačiau Mortos uolumas nėra visiškai be priekaištų.

Anot šv. Bonaventūros, Morta, nors turėjo labai gerą valią, bet be saiko triūsė, nereikalingai zujo, per karštai plušėjo. Žinoma, Jėzus džiaugėsi tokiu maloniu vaišingumu, tačiau nenorėjo, kad Jam taip šauniai būtų patarnauta. Ne gerai pasivalgyti Jis čia atėjo, o daryti gera, mokyti ir laimėti sielas. Morta per tą savo plušėjimą nebegalėjo pasiklausyti Jėzaus. Jai net nepatiko sesers neveiklumas, tad ji, ne be tam tikro susijaudinimo, tarė Jėzui: "Viešpatie, tau nerūpi, kad mano sesuo palieka tarnauti mane vieną? Sakyk jai, kad ji man padėtų" (Luk. 10, 40).

Bet Išganytojas apie jos rūpesčius bei veiklumą mano kitaip. Jis neliepia Marijai, kad padėtų Mortai, tik švelniai pamoko per daug vaišingą šeimininkę šiais žodžiais: "Morta, Morta, sielojiesi ir esi susirūpinusi daugeliu dalykų, o reikia tik vieno".

Tos trys negerovės — perdėtas rūpestingumas, vidinis sumišimas ir per didelis atsidavimas išoriniams reikalams — labai lengvai atsiranda veiklos gyvenime. Tiek rūpinamasi, bet mažai dėl Dievo garbės bei sielų išganymo. Kartais rūpinamasi net dėl savo pačių šlovės. Apsėda nerimas bei sumišimas, bijomasi nepasisekimo, bet nebijoma nusikalsti Dievui. Uoliai triūsiama, plušama, veikiama, bet pamirštama vienas svarbiausias dalykas — savo sielos gerovė. Čia nebeturima laiko. Dėl tų veiklaus gyvenimo pavojų įspėja šventas mūsų ordino kūrėjas: "Broliai, kuriems Viešpats suteikė malonę darbuotis, tegul dirba taip ištikimai ir maldingai, kad . . . neužgęsintų šventos maldos bei pamaldumo dvasios, kuriai kiti laikinieji dalykai turi tarnauti". Reiškia, broliai neturi taip paskęsti darbuose, kad prarastų maldos noro bei džiaugsmo ir vidinio susikaupimo. Nesant tikro reikalo jie neturi taip apsikrauti darbais, kad nebeliktų laiko Dievui bei savo sielai.

Pritaikymas. Saugokimės tų trijų veiklaus gyvenimo pavojų! Darbuokimės ramiai. Kur nerimas, ten savimyla! Atlikinėkime darbus, kuriuos mums paveda paklusnumas. Laikykimės bendrosios tvarkos. Tada nebegrės pavojus, kad per didelis darbštumas nuslopintų vidinį gyvenimą.

2 PUNKTAS. KONTEMPLIATYVINIO GYVENIMO KILNUMAS

Svarstymas. Gindamas dvasioj susitelkusią Mariją, kuri sėdi prie Jo kojų, Jėzus pareiškia: "Reikia tik vieno. Marija pasirinko geriausią dalią, kuri nebus iš jos atimta" (Luk. 10, 42). Tu tiek rūpinies gausiai apkrauti stalą. Bet yra svarbesni reikalai, negu kūno: tai amžinieji reikalai, tai sielos išganymas. Kas atsiduoda, kaip Marija, šiam rūpesčiui, yra veiklus. Jis yra gerą dalią pasirinkęs: nes juk žmogus gyvena ne vien duona, bet ir kiekvienu žodžiu, kuris eina iš Dievo lūpų.

Šv. Bonaventūra sako: "Kontemplatyvinis gyvenimas prieš veiklųjį turi keturgubą pirmenybę: yra augštesnis, nes nešliaužioja žeme, o kyla į dangų. Marija pasirinko geresniąją dalį. Kontempliatyvinis gyvenimas yra tikresnis. Jo nuopelnas pastovus ir neprarandamas. Marijos dalis nebus iš jos atimta. Kontempliatyvinis gyvenimas yra saldesnis, nes kas gi gali būti mielesnio, kaip sėdėti prie Jėzaus kojų ir klausytis Jo žodžių? Tas gyvenimas už veiklųjį yra ramesnis, nes nepažįsta jo kankinančio nerimo".

Pritaikymas. Mūsų ordinas gražiai jungia abu gyvenimus. Šv. Bonaventūra primena, jog "ir veiklusis gyvenimas nėra paniekintinas. Kartais dėl tam tikrų aplinkybių net reikia jį laikinai pasirinkti. Jis yra už kontempliatyvinį pasaulyje senesnis, labiau tinka atgailai, tiesiogiai daugiau atneša vaisių, nes žmogus tarnauja ne tik sau, bet ir kitiems. Dažnai tenka kilti į Dievą malda, mąstymu ir kontempliacija, o po to vėl nusileisti žemėn ir čia darbuotis. Dažnai reikia pasišalinti į vienumą, o ir vėl, nors ir nenoriai, iš jos grįžti į žmones". Laimingi būsime jei, drauge su didžiaisiais ordino šventaisiais, mokėsime veiklųjį gyvenimą dailiai jungti su kontempliatyviniu.

Paskatinimas. Teikis, Viešpatie, maloniai priimti mano šios dienos ir viso gyvenimo darbus bei maldas. Palaimink visus mano veiksmus ir suteik malonę Tau nuolankiai tarnauti.

Dievo meilės malda

Šv. Dvasios meile, perimk visus mano sielos judesius, sutvarkyk visus mano rankų veiksmus, kad jie visuomet atitiktų Tavo valią! Visa dėl Tavęs, Jėzau!

Penktadienis po 14 sekmadienio po Sekminių

SUSIVIENIJIMO SU DIEVU KELIAS

Ištikimumas Dievo tarnyboje veda pagaliau į susivienijimą su Juo. Yra tai paskutinė į tobulybės viršūnę kelio dalis. Įstodami į ordiną, pradėjome apsivalymo kelią. Būdami vienuolyne, Dievui padedant, įžengėme ir į apšvietimo kelią. Dabar einame prie galutinio tikslo — į susivienijimo kelią. Pažinti šią kelio dalį yra lygiai būtina, kaip ir dvi pirmąsias. Čia bus mums mokytoju Dievo vyrų patyrimas.

1 PUNKTAS. ARČIAU, MANO DIEVE, PRIE TAVĘS

Svarstymas. Sielos ilgesys veržiasi į Dievą. Bet nėra taip jau paprasta prisiartinti prie Viešpaties didybės. Pirmiausia, sielą čia sulaiko sąmonė, jog ji to visai neverta. Skaidri apšviečiamojo kelio šviesa iššaukia joje tą skausmingą nuotaiką.

Nuodėmė — tamsa, Dievo malonė — šviesa. Ir ta šviesa dabar šviečia į slapčiausius širdies kampelius, be pasigailėjimo nudangstydama praeities bei dabarties skraistes, atgaivindama atsiminimus apie seniai praėjusius dalykus, kurie sielos akivaizdoje pasikelia kaltintojas. Ji mato savo viduje daug pikto, taip subtiliai ir giliai įleidusio šaknis, taip plačiai išsišakojusio, jog vargšė norėtų pasislėpti nuo Dievo, lyg nakties paukštis nuo saulės.

Dabar, kai siela turi visai atsiduoti antgamtės įtakai, ji jaučia savy tokį bailumą, neryžtumą, skurdą, žmonių palanku-

mo ieškojimą, paguodos bei pasisekimo geismą, jog ji turi pati sau tarti: šitaip Dievas negali many įvykdyti savo užsimojimų. Niekada dar ji nebuvo pasijutusi tokia klaidų pilna ir netyra, tokia neverta Dievo artimumo (Weiss).

Bet pradeda veikti Dievo malonė, imdama lavinti sielą. O tas lavinimas yra griaužlus, kaip azoto rūgštis. Dievo vyrai tai vadina kankinančiu sielos valymu. Kai siela jau linksta prarasti visą drąsą bei savim pasitikėjimą ir pamato neįstengianti prisiartinti prie Dievo, Jis vėl suteikia jai pagalbos, tiesa, kartaus valymo bei aštraus bandymo forma.

Galime tai aiškiai sekti šventųjų gyvenime. Vieniems tenka kęsti sopulingas ligas, labai dažnai paslaptingas; kitiems — žmonių nesupratimą, įtarinėjimus, persekiojimus; dar kitiems vidines kovas bei sielos kančias ar sunkiausias pagundas. Tuo bandymų metu kartais bandomiesiems tenka tartum girdėti pragaro kunigaikščio grandinių žvangesį. Nenuostabu: pragaras irgi domisi ta kovojančia siela! Didysis mistikos žinovas šv. Jonas nuo Kryžiaus vadina tai "tamsiąja naktim", kurią turi pereiti trokštanti Dievo siela.

Bet palengva jau ima joj tiestis kelias į jaukų santykiavimą su Dievu: siela jaučiasi nuolat traukiama į maldą, ir ima ieškoti, kaip ana Giesmių Giesmės sužieduotinė, savo Mylimojo tai gamtoj, tai kūriniuose, tai savy, tai švč. Sakramente. Bandymas įsivaizduoti Dievą esant čia pat ir nuolatinis su Juo bendravimas tampa sielai tiesiog gyvu reikalu ir eina tiek toli, jog ji jau gali pakilti ligi gyvo įsisąmoninimo bei tolydinio jutimo, jog Dievas yra arti. Bet ir Dievas pradeda jaukiau bendrauti su sužieduota siela ir jai atsiduoti.

Dabar siela yra jau pakankamai pribrendusi tam, ko Dievas turi iš jos reikalauti, kaip susivienijimo būtinos sąlygos, t.y. visiško Jam atsidavimo. Tai augščiausioji auka, bet ji turi būti priimta. Šv. Ignotas taip išsireiškia maldoj: "Pasiimk, Viešpatie, visą mano laisvę. Imk mano atmintį, protą ir valią, Tu man suteikei, tai visiškai atiduodu Tavo valiai. Tik duok man savo meilės ir malonės, o būsiu užtenkamai turtingas ir daugiau nieko netrokšiu".

Antroji pratyba susijungimo kely yra mielai pasiduoti Dievo sumanymams bei įtakai. Tai yra žygis, kuris visa išsprendžia. Didžiausioji auka, kurios žmogus labiausiai bijo, kurią net paminėjus jis jau visu vidum trūkteli, yra išeiti iš savęs paties, kad visiškai atsiduotum Dievui (Weiss). Tegul Viešpats mus sustiprina tai aukai.

2 PUNKTAS. VIENA SU DIEVU

Svarstymas. Kai siela jau persiyrė per "tamsiąją naktį" ir tarė savo "Fiat" — teesie, arba tegul visame kame įvyksta švenčiausioji, išmintingiausioji ir geriausioji Dievo valia, tada Viešpats nusileidžia į sielą, kaip Sužieduotinis pas sužieduotinę, ir dvasiškai susituokia su ja. To žodžiais jau neišsakysi. Čia galime tiktai minėti Viešpaties žodžius paskutinėj vakarienėj: "Jei kas mane myli, tas laikys mano žodžius; ir mano Tėvas jį mylės; mes pas jį ateisime ir pasidarysime pas jį buveinę" (Jon. 14, 23).

Dvasiškoji santuoka yra sielos Giesmių Giesmė. Ji tokia daugiavaizdė, kaip žmonių veidai, tik skirta ne visiems, nes ne visi ryžtasi be sąlygų atsiduoti Dievui. O kurie tai padaro, tuos Jis jau šiame gyvenime prileidžia prie savo vestuvių stalo.

Mūsų tėvas šv. Pranciškus savo dvasinę santuoką su Viešpačiu atliko ant Alvernos kalno, kur jam už visišką Dievui atsidavimą meilėje buvo įspaustos penkios Kristaus žaizdos. Bet nebūtina, kad per tą dvasinį susijungimą Dievas visuomet padarytų kokių stebuklingų ženklų, ką matome ir šventųjų gyvenime. Ta santuoka gali įvykti visiškai slaptai sielos viduje ir niekuo nepasireikšti išorėje.

Bet paprastai tada sielai jau nebetenka ilgai laukti. Jos sužieduotinis Dievas pasiima savo sužieduotinę pas save į dangų. Taip buvo ir šv. Pranciškaus gyvenime. Gavęs žaizdų žymes, jis po dvejų metų mirė. Mat, gyvenimo tikslas esti jau pasiektas. Dangaus sutuoktuvių salės durys atsiveria — Sužieduotinis ateina.

O kaip sunku savęs išsižadėti ir visai atsiduoti Dievui! Tačiau "Aš visa galiu tame, kurs stiprina mane!" (Pilyp. 4, 13).

Dievo meilės malda

Tėvo visagalybe, padėk man mano silpnybėje ir išgelbėk mane iš gilaus mano skurdo!

Sūnaus išmintie, vesk visą mano mąstymą, kalbėjimą ir veikimą!

Šv. Dvasios meile, žadink kiekvieną mano sielos veiksmą ir duok, kad jis visuomet sutiktų su Tėvo valia! Tada, mano Dieve, būsiu su Tavim susijungęs!

Šeštadienis po 14 sekmadienio po Sekminių

APIE MŪSŲ LUOMO BEI PAŠAUKIMO PAREIGAS

Sutrikdžius kurių nors kūno narių natūralų veikimą, tai pajunta visas kūnas. Taip yra ir vienuolyne. Jei atskiri nariai nebeina tvarkingai savo pareigų, nuo to kenčia ir visuma. Dabar mąstykime apie svarbiausias vienuolio pareigas dvasinės bendruomenės rėmuose.

1 PUNKTAS. LUOMO PAREIGOS

Svarstymas. Kilniausias šio pasaulio luomas yra dvasiškasis arba vienuolinis. Jis vadinasi tobulybės luomu, nes savo narius įpareigoja būti tobulus ar bent rimtai siekti tobulumo. Svarbiausioji priemonė yra trys evangelijos patarimai. Tad pirmoji vienuolio pareiga yra laikytis trijų ordino įžadų: klusnumo, neturto ir skaistumo. Klusnumas yra nuolatinis savo valios, lyg smilkalo, deginimas. Skaistumas — deginamoji kūno auka. Neturtas — sutaikomoji žemės dalykų auka. Vienuolinis gyvenimas yra pilna aukos tarnyba.

Kaip tiksliai vykdyti tuos įžadus, nurodo šventoji ordino regula. Joje yra dar 25 įsakymai, kurie mus svarbiai įpareigoja ir sudaro mūsų luomo pareigų dalį. Vienuolinės drausmės dvasia ordine yra tartum pulsuojąs kraujas, įsiliejąs į visų na-

rių gyslas. Jei tas kraujas sugenda ar lieka kurioj vietoj sulaikytas, turi sustoti viso kūno gyvybė. Ir ordino kūnas nepakenčia savy pulsuojančios dvasios suvandenėjimo ar užsitvenkimo, jei nori išlikti sveikas.

Kalbant apie nesąžiningus vienuolius, prityręs dvasinio gyvenimo mokytojas skiria juos į tris rūšis. Prie pirmosios jis priskaito tuos, kurie bijo griežtų atgailos pratybų, tačiau išorėje norėtų atrodyti dievobaimingi. Jie įsikibę į išorinius dalykus, bet jiems trūksta vidinės dorybės. Antrai rūšiai priklauso tie, kurie mielai lavinasi aštriose kūno atgailose ir tame suvokia tobulybės esmę. Jie kankina savo kūną, trumpina sau miegą ir susilaiko nuo kai kurių leistinų dalykų. Jie kieti ir agnūs sau patiems ir kitiems, nes jiems trūksta tikrojo dievobaimingumo balzamo. Trečiąją rūšį sudaro tie, kurie lavinasi tikroj dorybėj, kovoja su aistromis, o ypač pasižymi kantrybėje. Išoriniuose bei griežtuose dalykuose jie įžvelgia tik tobulybės priemones, o ne pačią tobulybę. Tie jau yra įsigiję tikrą dorybę (Dovydas Augsburgietis).

Pritaikymas. Dabar klausk savęs, kaip vykdai savo luomo pareigas ir prie kurios vienuolių rūšies priklausai. Ar esi pilnas noro išimtinai priklausyti Dievui ir tapti tobulas? Gal pasitenkini tik noru, pasilikdamas visai drungnas šventų pareigų pildytojas? Ar esi klusnus? Ar brangini vienuolinį neturtą bei skaistumą? Kaip laikaisi regulos? Atsakyk sau į visus tuos klausimus, kaip pačiam Dievui atsakytum, ir verk dėl savo apsileidimų!

2 PUNKTAS. PAŠAUKIMO PAREIGOS

Svarstymas. Ištikimas įžadų bei regulos laikymasis užtikrina vienuoliui laikinę bei amžiną laimę ir neša palaimą provincijai bei ordinui. Tačiau su tuo ranka rankon turi eiti griežtas pašaukimo pareigų pildymas. Kiekvienas privalo sau pavestą tarnybą atlikti pilnai ir tiksliai, kiek tai leidžia jo jėgos. Broliai turi džiugiai bei stropiai dirbti sau pavestus darbus, klierikai uoliai studijuoti, kunigai sąžiningai atlikti liturgines pareigas ir sielovados žygius. Tik tuo būdu vienuolynas gali būti tvarkos, darbo, maldos ir džiaugsmo vieta, kuri

visiems gyventojams teikia gerą bei malonią buveinę, tuo pačiu aplink save ir kitus skleisdama palaimą.

Pritaikymas. Bet kad kiekvienas tinkamai užpildytų savo vietą, jis turi lavintis tose pratybose, kurios paruošia kiekvieną tarnybą gerai atlikti. Pirma, jis privalo mylėti savo vietelę. Ką mums pavedė viršininkas, turime atlikti su pagarba bei malonumu, nes tame regime Dievo valią. Antra, besidarbuodami dažnai privalome sužadinti savy gerą intenciją. Jei savo darbą pradedame su ta mintimi: aš noriu tai daryti iš meilės Dievui ir iš dėkingumo ordinui, kad atkentėčiau už nuodėmes, kad išprašyčiau atgailos nusidėjėliams, kad sumažinčiau skaistyklos sielų kančias, kad pasiekčiau kurį nors gerą tikslą — tada lengviau nugalėsime visus sunkumus. Trečia, savo broliams visa darykime iš karštos meilės. Vienuoliai, kurie tinginiauja ar vis ką kita norėtų dirbti, negu tai, kas jiems pavesta, yra sunki našta visam vienuolynui ir nuolatinis papiktinimas. Jie yra nevaisingi medžiai, stovį derliausioj dirvoj. Jie vaisiaus neneša, tik sėja nepasitenkinimą bei nesantaiką.

Paskatinimas. Meilingasis Dieve, gailiuosi už visus prasižengimus bei apsileidimus Tavo tarnyboj. Rimtai ryžtuosi ateity uoliau Tau tarnauti ir būti naudingu nariu Tavo padorių tarnų tarpe. Padėk man savo malone būti klusniam, meiliam ir darbščiam.

Dievo meilės malda

Jėzaus Širdie, Tu meilės aukos Avinėli, duok, kad Tau būčiau gyva, šventa, Dievui patinkanti auka!

Penkioliktasis sekmadienis po Sekminių

NAIMO JAUNIKAITIS

Pamąstykime apie Najimo jaunikaičio prikėlimą, kaip papasakota šios dienos evangelijoj. Tas stebuklas parodo mums Jėzaus gerumą ir galybę, kuriais ir mes norime pasitikėti.

1 PUNKTAS. KRISTUS NULIŪDUSIŲJŲ GUODĖJAS

Svarstymas. Netoli vakaras. Jėzus artinasi prie jaukiojo Najimo miestelio. Mokiniai ir daug žmonių eina paskui. Ir štai priešais vartus sutinka jie laidotuvių eiseną: nešamas palaidoti vienturtis vienos našlės sūnus. Žinoma, tas susitikimas ne atsitiktinis. Viešpats tyčia taip visa sutvarkė, kad prieš daugelio akis galėtų padaryti mirusiojo prisikėlimo stebuklą, tuo pagrįsdamas bei sustiprindamas mokinių bei kitų žmonių tikėjimą, jog Jis yra Dievo pasiųstasis.

Dar prieš susitikdamas Jėzus žino, kaip kenčia motina. Jis yra pasiryžęs ją paguosti. Evangelistas Lukas taip apie tai sako: "Pamatęs ją, Viešpats, gailestingumo sujudintas dėl jos, jai tarė: Neverk!" (7, 13). Nustebusi klausosi motina ir žvilgteri, kas toks ją guodžia. Įsižiebia joj vilties spindulėlis, ir sustoja riedėti ašaros, bet ji nieko neįstengia pasakyti. Šv. Rašto aiškintojas Maldonatas šioj vietoj pažymi: "Nebylys prašymas yra veikliausias; neprašyta dovana geriausia. Ir Jėzus neprašomas čia nori padėti, kur nesiekia žmonių galia."

Pritaikymas. Jėzus negalėjo žiūrėti į motinos ašaras ir jų nenušluostyti. Ir dar nebuvo ant jos veido nudžiūvusios ašaros, o jau ji susilaukė Jėzaus pagalbos. Kristus nepasitenkino paguodos žodžiais ar pasakymu: sūnų pamatysi aname pasauly. Jis nori stebuklu paguosti motiną, išlygindamas nuostolį. Kokia gera Jėzaus širdis! "Palaiminti gailestingieji, nes jie laimės gailestingumo", buvo paskelbęs Jėzus ir dabar, kur tik įmanydamas, gailestingai veikia. Mokykimės iš Jėzaus Širdies užjausti kitų kančias ir rodyti jiems gailestingumą. Žmogaus širdis trokšta paguodos, ir Dievas nori, kad mes vienas kitą guostume ir stiprintume varguose bei suspaudimuose. Užuojauta švelnina kančią, o abejingumas žeidžia širdį. Dažnai neįmanoma suprasti, kaip tai net dvasiški asmens gali būti nejautrūs svetimai kančiai. Tai yra ženklas, kad jų širdis yra šalta ar savanaudė.

2 PUNKTAS. KRISTUS GELBĖTOJAS NELAIMĖJE

Svarstymas. "Ir Jis prisiartino ir prisilietė neštuvų. (Tie gi, kurie nešė, sustojo). Tuomet Jis tarė: Jaunikaiti, sakau

tau, kelkis! Numirėlis atsisėdo ir ėmė kalbėti. O jis atidavė jį jo motinai" (Luk. 7, 14-15). Paguodęs motiną, Kristus kreipiasi į jaunuolį. Jis paliečia neštuvus, kad nešėjai sustotų. Numirėlis guli, kaip palaužta gėlė, įvyniotas į drobulę, neuždengtu veidu. Dabar Viešpats taria galingą žodį: "Jaunikaiti, sakau tau, kelkis!" Visi sužiūro į numirėlį. Ir štai, stebuklas! Velionis sėdasi ir pradeda kalbėti. Tur būt sako: Kur aš? Kas su manim? Kas mane šaukia? Čia Jėzus, tur būt, jį ramina. Evangelistas pažymi: "Jis atidavė jį jo motinai". Galima spėti, kad Kristus jaunuoliui sakė: "Aš tave šaukiau. Tai padaryta Dievui pagarbinti, kad žmonės tikėtų. O tu pasilik pas savo motiną ir būk jai geras sūnus".

Išganytojas būtų galėjęs tą gyvenimą pasisavinti ir jaunikaitį priimti savo mokiniu (Albertas Didysis). Bet Jis to nedaro, atsižvelgdamas į motiną, kuri reikalinga sūnaus. Jis pagerbia motinos teisę, kaip pagerbė jos sopulį. Jis atiduoda sūnų į motinos rankas. Lengviau mąstyti, kaip pasakyti, kokiu jausmu Jėzus suteikė tą brangią dovaną ir kokiu graudžiu dėkingumu ji buvo priimta (Meschler). "Visus apėmė baimė, ir jie garbino Dievą, sakydami: Didis pranašas kilo mūsų tarpe, ir Dievas aplankė savo tautą" (7, 16). Stebuklas pasiekė savo tikslą.

Pritaikymas. Liūdnas ir rūstus yra mirties paveikslas, bet guodžiąs ir stiprinąs yra Jėzaus vaizdas — Jėzaus, kuris prikelia numirusius. Mirti yra žmonėms lemta. Šiandien lydime kurį mielą asmenį į kapą, o rytoj mus pačius lydės kiti. Lydėti mirusius į amžino atilsio vietą yra meilės bei garbės pareiga. Teisinga pagerbti mirusių kūnus, Viešpaties pateptuosius, skirtus atsikelti ir džiaugtis dangaus laime. Jei Dievas yra mums leidęs pasveikti iš sunkios ligos, išsigelbėti iš didelės nelaimės, tarnaukime Jam dar uoliau su dėkinga širdim.

Paskatinimas. Jėzau, lenkiuos Tau, būsimajam savo Prikėlėjui bei Teisėjui. Pagerbiu Tavo Motinos sopulius prie Tavo kapo ir jos džiaugsmą, Tau atsikėlus. Leisk man su viltim laukti atsikėlimo dienos ir tada tapti Tavo laimės dalyviu. O, Marija, sopulių Motina, melskis už mane!

Dievo meilės malda

Viešpatie, Tavo malonei padedant minėsiu Tave, iki grąžinsiu Tau savo sielą. Ir Tu nepamiršk manęs čia ir amžinybėj, nes juk aš esu Tavo. Priimk mano sielą, kai ji skirsis nuo kūno!

Pirmadienis po 15 sekmadienio po Sekminių

GYVENIMO METAI

Metų laikų ratas yra žmogaus gyvenimo paveikslas su vaiko, jaunuolio, vyro ir senio amžium. Kiekvienas amžius turi savo grožį ir reikšmę. Dabar mąstysime apie vienuolį, kaip jaunuolį, kai jis pasišvenčia Dievo tarnybai ordine. Paskiau — kaip apie vyrą, kai jis visa savo jėga veikia ordine. Galų gale — kaip apie senelį, kai jis jau ilsisi, tyliai laukdamas Viešpaties pakvietimo, visai pasidavęs Jo valiai. Iš to padarysime pasiryžimą kiekviename amžiuje visiškai ir nepadalytai tarnauti Dievui.

1 PUNKTAS. GYVENIMO PAVASARIS: JAUNYSTĖ

Svarstymas. Jaunystė yra tikras pavasaris. Viskas vystosi, auga, žydi. Todėl jaunystė pasižymi linksmumu, yra pilna vilčių, liepsnoja idealais. Jaunystei ypač svarbu turėti aiškų tikslą. Šiaip pasitaikys nelaimių, jei gyvenimo tikslas nebus pasiektas.

Ordine jaunuoliui jau yra nustatytas tikslas: krikščioniškoji tobulybė ir savo pašaukimo, kaip kunigo ar brolio, vykdymas. Tad prie šio tikslo turi jaunas vienuolis veržtis visu uolumu ir užsidegimu. Kas jaunystėje praleidžiama, vėliau vargiai bepapildoma! Ir, kokie esame jaunystėje, tokie paprastai būsime ir vėlesniame amžiuje. Viena patarlė sako: "Jaunikaitis, įpratęs į savo kelią, ir pasenęs nepasitraukia iš jo" (Pat. 22, 6). Arba, mūsiškai sakant: jaunas įgudo, senas panūdo.

Nors jaunystei įprasta būti linksmai, tačiau vienuolyne ji neprivalo stigti tam tikro religinio rimtumo.

Pritaikymas. Ne visi jaunuoliai turi aiškiai prieš akis savo tikslą nei visu rimtumu jo siekia, net jei yra įžengę į vienuolyną. Esama čia dar daug neryžtumo. Tokie iš anksto save pasmerkia nepatenkintam, nevaisingam, nevykusiam gyvenimui. Dažnai yra kuris nors nedoras paprotys atsineštas iš pasaulio į vienuolyną net ir čia palaikomas. Kas nors turi nusileisti: ar piktas paprotys, ar pašaukimas! "Sūnau", — įspėja išmintingasis Siracho sūnus, — "priimk pamokymą nuo pat savo jaunystės, ir tu rasi išminties iki žilų plaukų Artinkis į ją, kaip tas, kurs aria ir sėja, ir lauk gerų jos vaisių. Nes dėl jos besidarbuodamas tu truputį pavargsi, bet veikiai valgysi jos vaisių" (Ekli. 6, 18-20).

2 PUNKTAS. GYVENIMO VASARA: VYRO AMŽIUS

Svarstymas. Vyro amžius yra pilnos jėgos, kūno bei dvasios brandos laikas. Ko žmogus išmoko jaunystėje, tai jis dabar gali panaudoti bei pagilinti. Jis regi savo rankomis atliekąs gražių žygių. Susilaukia pasisekimų, kartais ir nepasisekimų. Taip jis sutelkia patirties, kuri bus naudinga sau ir kitiems. Gyvenimas yra mokykla, ir net subrendęs žmogus jos reikalingas. Vyras paprastai turi savigarbą, yra linkęs veikti, užsimoti, suprasti gyvenimo rimtumą. Kur to trūksta, ten sielos darna yra sutrikus.

Pritaikymas. Vyro amžius turi būti vyriško veržlumo bei rimto veikimo laikas. Ištirkime save, ar atliekame savo pareigas kaip vienuoliai, kunigai, auklėtojai arba broliai. Būkime rimti ir tvirti vyrai ir lavinkimės apsimarinime bei drausmėje.

3 PUNKTAS. GYVENIMO RUDUO: SENATVĖ

Svarstymas. Senatvė atneša gausių patyrimų derlių, atliktų darbų garbę, bet ir daug silpnybių bei vargų. Teisingai senatvė yra verta pagarbos ir atilsio. Šv. Rašte randame: "Pas senuosius yra išmintis ir ilgame amžiuje atsargumas. Pas jį

yra išmintis ir galybė, jis turi išmanymą ir supratimą" (Job. 12, 12). O kitoj vietoj skaitome: "Atsistok prieš žilą galvą ir gerbk senio asmenį" (Kun. 19, 32).

Žila senatvė yra ir didelė Dievo malonė, dovanojama už ištikimą tarnystę. Kad taip yra, turime daug pamokymų šv. Rašte. Žinia, senatvės pasėka yra daugis sunkybių bei negalavimų. Jaunieji nelabai tai supranta ir užjaučia. Tačiau net drebąs senukas, kuris beveik nieko nebegali veikti, vis dar turi savą palaimingo veikimo sritį. Apgalvojančio patyrusio seno amžiaus patarimas karštakraujai, dažnai neapsigalvojančiai jaunystei yra labai reikalingas. Seno žmogaus malda turi didesnę jėgą, nes ji yra jau labiau atitolusi nuo žemės. Senųjų pavyzdys būna jauniems parama. Ir senelis yra naudingas šeimos narys. Ir jis turi tylią misiją, gražų pašaukimą.

Pritaikymas. Mūsų darbai dažnai esti pasaulio, net mūsų brolių nepripažįstami. Kai kas dėl to nepripažinimo tampa rūstus, užsidaręs, apkartęs. Bet mums turi pakakti, kad pasidarbavome Dievui. Jis nepasiliks skolingas, pripažins nuopelną, ir atlygins! O žmonių tarpe neįmanoma, kad neįsiterptų žemiškos silpnybės: pavyduliavimas, užsispyrimas, šališkumas ir kitos. Tad šiaip ar taip, o žiūrėti aukštyn! Tai — tiksliausia gyvenimo taisyklė. Šv. Paulius primena seniems, kad "būtų blaivūs, padorūs, gudrūs, sveiki tikėjimu, meile, kantrybe" (Tit. 2, 2). Juk senatvė neapsaugo nuo kvailybių. Senatvei ypač tinka dažnai prisiminti mirtį ir jai ruoštis. O jaunystė privalo žilą galvą gerbti ir pagarbiai elgtis su seneliais. Šv. Paulius sako: "Senesnio žmogaus nebark, bet maldauk, kaip tėvą" (1 Tim. 5, 1). Vienuolynui yra palaima, jeigu jame gyvena dievobaimingas senelis vienuolis, kuriam jaunieji galėtų atverti savo širdis ir pasisemti iš jo paguodos bei patarimo.

Paskatinimas. Dėkokime Dievui už visus savo gyvenimo metus. Visą jį paaukokime Viešpaties tarnybai. Prašykime Dievui pašvęstos senatvės.

Dievo meilės malda

Šventasis tėve Pranciškau, tobulybės veidrodi bei pavyzdy, atnaujink mūsų dienas, kokios jos buvo pradžioje, ir ne-

leisk, kad tie, kurie yra į tave panašūs pašaukimu, būtu nepanašūs gyvenimu! Išprašyk mums iš Dievo tobulos Jo meilės bei ištvermės ir iki galui malonės.

Antradienis po 15 sekmadienio po Sekminių

DIEVAS KŪDIKIŲ BIČIULIS

Įsivaizduok tą mielą vaizdą — Kristų vaikų bičiulį. Vaikai bei kūdikiai nekaltos sielos yra Jėzaus širdžiai artimiausios ir labiau už kitus užsitarnauja Jo palaimų. Šią mintį, Dievui padedant, šios dienos mąstyme panagrinėsime ir pagilinsime.

1 PUNKTAS. MOTINŲ TROŠKIMAS

Svarstymas. "Tuomet atvesta pas jį vaikų, kad uždėtų ant jų rankas ir pasimelstų. Bet mokytiniai juos draudė" (Mat. 19, 13). Evangelistas Matas pasakoja tą įvykį tuoj po Jėzaus pamokslo apie moterystę ir mergystę. Vaikų sieloje ypač gražiai atsispindi nesudrumsta nekaltos sielos skaistybė. Vaikai yra Bažnyčios ateities viltis. Kaipgi Jėzus galėtų jų nemylėti? Jei Jis net sudrumstoms bei nuodėmingoms sieloms rodo meilę, argi neturėtų Jis ir vaikams mielo žodelio bei ištiestos rankos?

Daugiausia motinos atsivesdavo pas Jėzų savo vaikus. Ir kas būtų galėjęs ant jų pykti už tą rūpestį bei veržlumą? Vaikas yra motinai mieliausias bei brangiausias turtas. Kai jos regėjo Jėzų vienu palytėjimu gydant tiek daug ligonių, tai kodėl gi jos negalėtų atsivesti vaikų, kad Jėzus uždėtų laimindamas ant jų savo rankas?

Bet apaštalai manė kitaip. Tas motinų noras bei pastangos jiems atrodė įkyrūs. Jie manė, kad Kristus turi daug svarbesnių uždavinių, ir norėjo savo Viešpatį apginti nuo tų nepatogiųjų lankytojų, kad Jo netrukdytų atliekant savo tikslus ir toliau keliaujant. Apaštalų norai buvo geri, bet Jėzus su jais nesutiko, nes norėjo ir vaikeliams pareikšti savo meilę.

Pritaikymas. Kristus atėjo į pasaulį dėl visų ir tapo visiems viskuo. Mažiukai nėra išskirti iš Jo globos, kaip ir didieji. Visi gali iš Kristaus to paties laukti, nes ir jis juk yra perėjęs visus amžiaus laikotarpius — nuo kūdikystės iki subrendusio vyro metų — ir visus juos pašventęs (Schagg). Tą tiesą turime įsidėmėti ypač mes, kunigai, nes mūsų pašaukimas verčia dažnai susitikti su vaikučiais. Vaikų auklėjimas yra viena iš mūsų pareigų. Tad privalome ypač mes pažinti vaiko vertę ir būti jų nekaltybės saugotojais. Turime stengtis gerai išmokti sunkų auklėjimo darbą. Tai tiesiog menas. Čia pasitikime Viešpaties laiminimu. Eikime pas visokios palaimos gyvąjį šaltinį, Jėzų Kristų, pasisemti šviesos, jėgos, drąsos ir pasisekimo. Bet niekada nesielkime su vaikais bei jaunuoliais taip, kaip šioj evangelijoj matėme elgiantis apaštalus. Branginkime vaikų nekaltybę, sergėkime jų skaistybę.

2 PUNKTAS. VAIKŲ LAIMINIMAS

Svarstymas. "Jėzus gi jiems tarė: Leiskite mažutėlius ir nedrauskite jiems eiti pas mane, nes tokių dangaus karalystė. Ir, padėjęs ant jų rankas, jis iš ten išėjo" (Mat. 19, 14-15). Stebėkim, kaip meilingai Viešpats priima judrių vaikų būrelį, dargi gindamas juos nuo savo apaštalų. Evangelistas Morkus pasakoja: "Mokytiniai gi varė atnešančius šalin. Pamatęs juos, Jėzus buvo nepatenkintas ir jiems tarė: leiskite mažutėliams eiti pas mane ir nedrauskite jiems, nes tokių Dievo karalystė. Iš tikrųjų, sakau jums: kas nepriima Dievo karalystės kaip kūdikis, tas neįeis į ją" (Mork. 10, 13-15). Taigi Viešpats nekaltos širdies vaikelius duoda pavyzdžiu visiems tikriems savo mokiniams. Jėzus leidžia kiekvienam vaikučiui atskirai prie savęs prieiti, parodydamas, kad kiekvieną jų myli ir kiekvienu rūpinasi. Kai motinos norėjo, Jis vaikučius palaimino. Tas pats Morkus sako: "Ir Jis juos laimino, apkabindamas juos ir dėdamas ant jų rankas" (10, 16). Kaip stebėjosi mokiniai ir kiti, kad Viešpats tiek meilės parodė vaikams! Koks tai buvo palaiminimas, kurį jiems pats Dievas-Žmogus suteikė! Ką juto Jėzaus Širdis, kai Jis su jautria meile spaudė vaikučius prie

krūtinės! Kai kurie iš jų vėliau gal tapo sekėjais? O kai kurie gal ir priešais?

Pritaikymas. Dėl savo nekaltumo vaikai yra imlesni palaimai, bet dėl savo silpnumo taip pat ir reikalingesni. Šv. Bažnyčia yra sustačiusi atitinkamą vaikų palaiminimą. Vartokim jį dažnai. Dažnai mąstykime apie Jėzaus žodžius: "Leiskite mažutėliams eiti pas mane ir nedrauskite jiems, nes tokių Dievo karalystė". Jei norime Dievo karalystę visoj jos tobulybėj suprasti bei prie jos prisidėti, privalome dvasia tapti vaikais. Ištirkime save, ar turime tą nekaltą kūdikišką sielą?

Paskatinimas. Dėkokime už visas geradarybes, kurias mums Viešpats suteikė vaikystėje. Pasižadėkime stengtis įsigyti tą kūdikišką dvasią. Prašykime ypatingo palaiminimo sau ir auklėjimo darbui.

Dievo meilės malda

Jėzau, vaikučių bičiuli, palaimink viso pasaulio vaikus, o visiems mums suteik kūdikišką dvasią, kad būtume verti Tavo meilės!

Trečiadienis po 15 sekmadienio po Sekminių

APIE DIEVO APVAIZDĄ

Permąstykime· šv. Petro žodžius: "Nusilenkite po galinga Dievo ranka, kad jis išaugštintų jus aplankymo metu. Meskite ant jo visą savo rūpestį, nes jis jumis rūpinasi" (1 Petr. 5, 6-7). Kiek paguodos teikia tie žodžiai, raginą visiškai pasitikėti Dievo apvaizda!

1 PUNKTAS. DIEVO APVAIZDA YRA TIKRA

Svarstymas. Anot šv. Jono Damaskiečio, apvaizda vadinasi Dievo rūpinimasis savaisiais. Tomas Akvinietis apvaizdą supranta amžinąjį Dievo prote esantį planą, pagal kurį visi pasaulio dalykai turės būti vedami prie paskutinio tikslo. Tad ap-

vaizda apima dvi sritis: Dievo pramatymą ir Jo iš anksto nusistatymą būsimųjų įvykių atžvilgiu.

Kad Dievas tikrai iš anksto viskuo rūpinasi, tai galima surasti pasaulio eigoj ir Apreiškimo šaltiniuose. Teodoretas sako: "Nei dangus, nei žemė, nei jūros neteikia mums tokio stipraus įrodymo, jog Dievas meiliai rūpinasi mumis, kaip Jo Sūnaus įsikūnijimo paslaptis. Jis mumis pasirūpino ne paprastu būdu, bet lyg tikrai mylįs tėvas". Kaip Dievas rūpinosi savo išrinktąja Žydų tauta, kaip Jis ją vedė bei tvarkė, užtenkamai žinome iš Senojo Įstatymo. Tiek pat, o gal ir labiau, Jis myli bei rūpinasi savo Bažnyčia. Prieš žengdamas į dangų, Jėzus teigė apaštalams: "Ir štai, aš esu su jumis visas dienas, iki pasaulio pabaigai" (Mat. 28, 20). Ką gi kita tai reiškia, jei ne tai, kad Viešpats vadovauja savo Bažnyčiai, gina ją ir saugo nuo blogo? Ir kiekvienu atskiru žmogum Dievas rūpinasi kaip tėvas: "Sakau gi jums, savo prieteliams: Nebijokite tų, kurie užmuša kūną ir po to nieko daugiau nebegali padaryti . . . Argi ne penki žvirbliai parduodami už du skatiku, tačiau nė vienas jų Dievo neužmirštamas. Juk ir visi jūsų galvos plaukai suskaityti. Taigi, nebijokite, jūs vertesni už daug žvirblių" (Luk. 12, 4-7). Šv. Ambrozijus sako: "Kuris menininkas gali užmiršti savo veikalą? Kas tad niekins tai, ką pats sukūrė? Argi negirdės tas, kurs yra sukūręs ausį? Argi neregės tas, kurs sukūrė akį?"

Ir žmonės visada yra tikėję apvaizda, ne tik Dievo tauta, o ir pagonys. Vienas įrodymas yra burtų mėtymas. Pranašo Jonos knygoj pasakojama, jog jūrininkai, kilus smarkiai audrai, metė burtą, kad sužinotų, kas kaltas dėl tos audros pavojaus, ir burtas puolė ant Jonos, kuris buvo bebandąs išsprukti nuo Dievo įsakymo. Apaštalai, nusižudžius išdavikui, metė burtą, kad sužinotų, ką Dievas yra numatęs apaštalu į Judo vietą. Burtas puolė ant Motiejaus. Tėvas Pranciškus irgi dažnai mėtė burtą, kai norėjo sužinoti, ką jam Dievas skiria daryti. Tuo reikalu jis mielai naudojosi šv. Raštu, atskleisdamas jį atsitiktinėj vietoj. Jei perbėgsime savo gyvenimą, ir čia atrasime vedamą Dievo ranką: tai Jis nuostabiai išgelbėjo mus iš kai kurių pavojų (kūnui ar sielai), tai nejučiomis įstatė į tokias

aplinkybes, apie kurias nebuvome nė galvoję. Dažnai Jis leido mus ištikti tokiems dalykams, kurie vos pažvelgus atrodė tikra nelaimė, o vėliau pamatėme labai didelę jų naudą.

Pritaikymas. Dažnai pamąstykime apie tikėjimo tiesą, jog Dievo Apvaizda valdo pasaulį ir mūsų gyvenimą. Ta tiesa sukels mumyse ištisą eilę guodžiančių, rimtų, išganingų minčių. Kaip turi mus raminti tikėjimas, kad Dievas žino mūsų kančias, ir kad jos yra Jo leistos mūsų naudai. Kaip kelia dvasią įsitikinimas, jog mūsų širdį Dievas laiko laisva vieta, kurioj Jis nori tik labai švelniai viešpatauti. O kokia baisi mintis, jog mes galime elgtis net priešingai paties Dievo įstatymams! Koks didis ir galingas yra Viešpats, kad įstengia net mūsų nuodėmes, piktas aistras ir sunkius nusižengimus panaudoti savo išmintingiems bei šventiems tikslams!

2 PUNKTAS. DIEVO APVAIZDOS VEIKIMAS

Svarstymas. Dievo Apvaizda veikia dviem būdais: tiesiog įsikišdama į žmonių likimą, bet nepašalindama jų laisvos valios. Be to, leisdama dalykams savo keliu bėgti, tačiau galų gale padarydama taip, kad jie turi palinkti šventiems jos užsimojimams. Pav., Dievas leidžia, kad teisus vyras patektų į nelaimę. Jis nori jį ištirti, kitiems pateikti gerą pavyzdį, arba jį lavinti dorybėje. Dažnai nedraudžia įvykti net tokiems dalykams, kurie priešingi Jo šventumui, pav., Kristaus nukryžiavimą. Kartais Dievas leidžia žmogui įpulti į nuodėmę, kad jis pamąstytų esąs visai menkas ir vėl kreiptųsi į savo Viešpatį.

Jei klausiama, kur siekia Dievo Apvaizda, atsakytina: pirmiausia siekia mūsų išganymo. Neišmintingiems kūriniams nėra tokios apvaizdos; Dievas juos natūraliu keliu veda į jų žemišką tikslą. Kitaip su žmogum. Šis sukurtas amžinam gyvenimui danguje; juo Dievas rūpinasi ypatingu būdu ir veda į amžiną tikslą. Dievas nori, kad visi žmonės būtų išganyti ir dalyvautų Jo laimėje. Be amžinojo mūsų tikslo, iki tam tikro laipsnio, Dievas rūpinasi ir mūsų žemės gerove, tik visada ją palenkdamas mūsų augščiausiam gyvenimo tikslui. Kai tik laikiniai dalykai pasirodo nebetarnaują jo išganymui, Die-

vas atitraukia savo palaimą, nes tuo atveju jie jau būtų nebe palaima, bet prakeiksmas. Visagalis nenori taip mumis rūpintis, kad savo gerbūvy Jį pamirštume. Todėl laikinis vargas dažnai Dievo rankoj yra baudžiamoji priemonė. Pagaliau Dievas rūpinasi apskritai visais žmonėmis, tiek geraisiais, tiek blogaisiais. Žinoma, gerieji yra ypatingoj Jo globoj. Dievas turi minty ypač bendrą visų žmonių gerovę. Juk paskiras žmogus yra tik dalelytė visos žmonijos, lyg mažas rateliukas laikrody. Todėl jis privalo savo asmeninius reikalus palenkti bendruomenės labui ir dėl jo dažnai šio bei to savo išsižadėti. Užtat dažnai Dievas neišklauso atskirų žmonių prašymų taip, kaip jie norėtų, nes Jis turi atsižvelgti ir į kitų reikalus.

Pritaikymas. Dievo apvaizdos veikimas visuomet pasiliks mums paslaptingas. Daugel kartų jį po ilgesnio laiko šiek tiek suprantame, bet dažnai jis pasilieka visai pridengtas. Jau šv. Jonas Krizostomas į tai atkreipia mūsų dėmesį: "Eik į skulptoriaus dirbtuvę. Daugelio, ką ten matai, nesupranti ir neklausinėji, kodėl jis tai ar kita daro. Tu pasitiki jo menu. Bet kodėl norėtum visiškai perprasti Dievo veikalus? Argi nesiliausi gudravęs? Nėra didesnės išminties, kaip prisipažinti daug ko nežinant tuose dalykuose, kurių neįmanoma ištirti".

Tad ramiai pasiduokime Dievo vadovavimui ir pasitikėkime Jo gerumu bei išmintim. Laimingas žmogus, kuris tobulai pasitiki Dievu. Jo sielai bus visai svetimas nerimas bei maišatis, bailumas ir nuogąstavimas. Ramiai ir jaukiai jo siela ilsisi Dievo akivaizdoj, kaip lygus ežero paviršius, į kurį atsimuša žydras dangus. Visuose įvykiuose, net sunkiausiuose bei tamsiausiucse, regi jis mylinčią Dievo ranką. Tačiau toji Dievu pasitikėjimo gėrybė, toji visiško Dievui atsidavimo laimė nėra pasiekiama be didelių pastangų. Tai yra nugalėtojui dovana už ilgą, sunkią ir laimingą kovą su savim. Kas nori išmokti ir lavintis toje dorybėje, turi savy apmarinti sugadintos valios polinkius. Jis privalo mielai pasiduoti Dievo vedamas net ir tada, kai tai priešinga jo norams. Jis turi pasivesti Dievo vadovybei net ir tada, kai tai atrodo priešinga jo nuomonėms, kai neįstengia ten įžvelgti jokios naudos nei Dievui, nei sau, nei artimui.

Paskatinimas. Visagalis, geriausiasis Viešpatie, noriu visa mielai priimti, ką esi man skyręs. Būk mano šlovė, paguoda ir dalia! Kai turiu Tave, turiu visa. Kai man stinga Tavęs, neturiu nieko! Įžiebk many Tavo meilės ugnį bei karštą uolumą, ir neleisk užgesti bandymų pavojaus valandoje.

Dievo meilės malda

Nesuteptoji Mergele Marija, Dievo apvaizdos Motina, per savo gausų gerumą bei malonę sergėk mano sielą! Vesk ir valdyk mano gyvenimą tobulybės kely, kad visuomet tiksliai įvykdyčiau Dievo valią!

Ketvirtadienis po 15 sekmadienio po Sekminių

JĖZUS LIGONIŲ PRIEBĖGA

Visi ligonys, kenčią ir susirūpinę, gali drąsiai eiti pas Jėzų, nes Jis juos pasikvietė: "Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate apsunkinti, ir aš jus atgaivinsiu. Imkite sau mano jungą ir mokykitės iš manęs, nes aš romus ir nuolankios širdies; taip jūs rasite savo sieloms poilsio. Nes mano jungas saldus ir mano našta lengva" (Mat. 11, 28-30). Dabar mąstykime apie Jėzų, kaip geriausią savo priebėgą ligoj bei sopuliuose ir prašykime Jį, kad mus uždegtų šventiems pasiryžimams.

1 PUNKTAS. JĖZUS MYLI LIGONIS

Svarstymas. Pasiruošęs viešajam veikimui per maldą bei pasninką, Išganytojas drauge su apaštalais bei kitais mokiniais pradėjo lankyti žydų žemės miestus bei kaimus, skelbdamas Mesiją bei Dievo karalystę. Bet visur su mokymu Jis jungė meilės bei geradarybės darbus, padėdamas kenčiantiems dangiškojo Tėvo vaikams. Ypač Jo širdis palankiai plakė sergantiems. Jis jiems pavedė didelę dalį viešojo savo gyvenimo: visus guodė, daugeliui grąžino sveikatą. Todėl žmonės iš tolo

nešė pas Jį ligonis, taip jog galų gale Jis beveik nebeturėdavo laiko pasilsėti po vargingų kelionių bei pamokslų. Bet Jis niekada nesiskundė, kad Jį per daug vargina. Pilnas meilės bei pasigailėjimo, Jis priimdavo visus kenčiančius bei vargstančius ir darydavo gera tiek jų kūnui, tiek sielai.

Pritaikymas. Žinoma, ir šiandien Kristus myli sergančius taip pat jautriai, kaip anuomet gyvendamas žemėj. Mes, krikščionys, Jo tikintieji, mes kunigai bei vienuoliai, Jo bendradarbiai bei namiškiai, tikrai galime, kaip anie senovės žydai, savo ligose ir kituose reikaluose bėgti pas Jėzų pagalbos. Mes žinome, kaip turime Jo ieškoti ir Jį rasti, būtent: per maldą ir per šv. sakramentus. Tad, kai esame ligonys, eikime pas Jėzų, už mus nukryžiuotąjį! Žvelkime į persekiotą bei pasmerktą Dievo Sūnų, kai mus persekioja ir šmeižia! Prisiminkime tą vargšą, apleistą Dievo kūdikėlį Betliejaus tvartely, kai žmonės mus atstumia, apleidžia, išduoda! Jėzus visada turės mums atvirą širdį, meilingą ranką ir paguodžiantį žodį!

2 PUNKTAS. JĖZUS GYDO LIGONIS

Svarstymas. Akli bei luoši, kurti bei nebyliai, drugiu sergą bei reumatikai, raupsuoti, velnio apsėsti, nuomario aukos — ir daugybė kitų ligonių susilaukė iš Jėzaus stebuklingos pagalbos. Ir kaip greitai Jo širdis atsiverdavo pasigailėjimui! Kaip noriai Jis tardavo išgydymo žodį! Kai raupsuotasis šaukėsi į Jį: "Viešpatie, jei nori, tu gali padaryti mane nesuteptą, Jėzus, ištiesęs ranką, palietė jį ir tarė: noriu, būk nesuteptas!" (Mat. 8, 2-3). Kai sergančioji moteris Kafarnaumo spūsty ėjo paskui Jį ir pati sau sakė: "Jei aš paliesiu tik jo drabužį, pagysiu", Jėzus, atsigręžęs ir ją pamatęs, tarė: "Pasitikėk, dukterie, tavo tikėjimas tave išgelbėjo" (Mat, 9, 20-22). Kai pagonių šimtininkas Jį meldė ateiti ir pagydyti jo mirštantį sūnų, Jėzus atsakė: "Eik, tavo sūnus gyvas" (Jon. 4, 50).

Pritaikymas. Jėzus savo nesuskaitomais stebuklais norėjo ne tik ligonims padaryti gera, bet drauge ir parodyti, kad yra Dievo siųstas. Tačiau neturime dėl to manyti, jog Jis dabar nebegali ar nebenori jiems padėti. Daugelis sergančių, ku-

rie, pasitikėdami prašo Jo pagalbos, jos susilaukia ir šiandien. Paprastai tai įvyksta be kokio į akį krintančio stebuklo. Šiuo atžvilgiu malda ir sakramentai turi didelę jėgą. Tiesa, trys sakramentai — Atgaila, Eucharistija ir Paskutinis Patepimas — pirmiausia skirti mūsų sielai, t. y. atleisti nuodėmėms ir padidinti malonei. Bet jie gali gydomai veikti ir kūną. Kiekvienu atveju jie daro mus Dievo akyse vertesnius išgydymo, jei meldžiame sveikatos. Todėl, ypač sirgdami, privalome maldingai priiminėti Atgailos bei altoriaus Sakramentą, o sunkioj ligoj tuoj pat prašyti Paskutinio Patepimo. Žinoma, drauge galime melsti ir sveikatos, tik nuolankiai ir kukliai, atsiduodant į Dievo rankas. Galime šauktis ir į šventuosius. Kai kuriems juk Dievas yra suteikęs ypatingą gydyti ligoms malonę, kaip štai šventajam broliui Salvatoriui iš Hortos.

3 PUNKTAS. JĖZUS GUODŽIA LIGONIS

Svarstymas. Nors ne visuomet Dievas nori, kad išgytume, tačiau, šiaip ar taip, visuomet susilauksime iš Jėzaus gausios paguodos bei vidinės rimties. Išganytojas nuskaidrina mūsų sopulius, permaino jų kartumą į džiaugsmą ir padaro, kad jie tampa nuopelnais dangui, nes kilniu savo pavyzdžiu kentėjimuose ir savo malonėmis Jis įgalina mus viską nešti kantriai, pasidavus Dievui, ir net linksmai. Taip Jis yra mums paguoda, pavyzdys ir atlyginimas varguos.

Pritaikymas. Kai tave ištiks liga ar šiaip kančia, bėk pas Jėzų ir melsk, kad Jis nuimtų tą jungą, jei tokia yra Jo valia. Jeigu nenuims, nusižemink ir tark su geruoju piktadariu ant kryžiaus: "Mudu juk teisingai gauname tai, ko mūsų darbai verti" (Luk. 23, 41). Dėkok Dievui už sopulius. Jie tau sumažins skaistyklos kančią, padidins danguj laimę, o čia išlaisvinę iš pasaulio, ištirs tavo ištikimybę bei meilę Dievui, gal net bus ženklas, jog esi išrinktas.

Paskatinimas. Nukryžiuotasis Jėzau, tiek daug sopulių dėl manęs iškentėjai, baisia mirtim ant kryžiaus numirei! Todėl ir aš noriu kantriai ir džiaugsmingai kentėti savo sopulius, kuriuos man atsiųsi. Jau dabar mielai priimu tą mirtį, kurią

man esi skyręs. Viešpatie, čia piaustyk ir degink, tik būk gailestingas amžinybėj!

Dievo meilės malda

Viešpatie, neapleisk manęs! O jei bandydamas apleistum, duok, kad tas apleidimas neliktų man be naudos. Meldžiu, apsaugok mane nuo jo dėl Tavo paties nuopelnų ir Tavo apleidimo ant kryžiaus!

Penktadienis po 15 sekmadienio po Sekminių

DARBAI IR KENTĖJIMAI

Išgydydamas aklą gimusį, Kristus tarė: "Man reikia daryti darbai to, kurs mane siuntė, kolei yra diena; ateina naktis, kada niekas nebegalės nieko daryti" (Jon. 9, 4). Iš to pasimokykime uoliai veikti, kol esame sveiki bei stiprūs. Kai ateis gyvenimo vakaras ir mirties naktis, gali būti jau per vėlu.

1 PUNKTAS. DARBUOTIS, KOL YRA DIENA

Svarstymas. Pirma pagalvokime, ką reiškia anie Jėzaus žodžiai. Jis norėjo pasakyti: turiu atlikti Tėvo man uždėtąjį uždavinį per tą trumpą laiką, kol dar esu čia žemėj. Jokia šventė negali manęs trukdyti, nes mano darbai yra tokia pat Tėvo valia, kaip ir švenčių laikymas. Viešpaties darbai buvo vargingos misijų kelionės, evangelijos skelbimas, kova su tamsybių kunigaikščiu bei jo sekėjais, kenčiančių guodimas, gydymas, nusidėjėlių atvertimas. Ir tą savo uždavinį Kristus ištikimai išpildė.

Dabar pamąstykime apie Jo žodžius: "Man reikia daryti darbai to, kurs mane siuntė, kolei yra diena", taikydami juos sau. Darbuotis be paliovos turime ir mes savo pašaukime, kol Dievas duoda sveikatos, kol esam jauni ir stiprūs. Tokia yra Jo valia. Darbuotis turime klusnumo dvasioj, o ne pagal savo

nuotaikas; darbuotis ne tiek sau, kiek kitiems: bendruomenei ir su bendruomene. Dažnai dvasiškos bendruomenės daroma didelė klaida, kai pasirenkama sau patogesni, lengvesni ir ypač lengvesni darbai, o kitiems paliekama paprasti bei sunkesni. Tai sukelia ne vieną nesutikimą. Dažnai darbuojamasi uoliai ir palaimingai, bet savo srity norima visa daryti be kitų, ir pavydulingai žiūrima į kitų pasisekimus. Arba darbuojamasi nuo ankstyvo ryto lig vėlyvo vakaro, net nebemokama ramiai pasimelsti. O juk pamaldumo saulė turėtų kaip tik mūsų pašaukimo darbus subrandinti ir sušildyti! Klystama, jei manoma tuo būdu daugiau atlikti. Kūnas bei siela reikalingi poilsio bei rimties ir tinkamo įvairumo. Tai turima, jei laikomasi bendruomenės pratybų: darbo ir maldos valandų. Darbuotis, kol yra diena, dar reiškia tinkamai naudoti esamą valandėlę. Kai kas laužo sau galvą, ką jis turi daryti ateity, o dabartį praleidžia nesunaudojęs.

2 PUNKTAS. KENTĖTI, KAI ATEIS VAKARAS

Svarstymas. "Ateina naktis, kada niekas nebegalės nieko daryti". Naktis, kurią čia Viešpats nurodo, yra tas laikas, kai Jis ilsėjosi kape. Tuomet pasaulis buvo paskendęs tamsoj. Didysis išganymo žygis atliktas, Kristaus uždavinys nuodėmingoje žemėje baigtas. Jo siela nužengė į pragarus ir paskelbė ten esantiems teisingiems, jog jie greitai pakils į dangų. Bet prieš tą poilsio naktį buvo karčios kančios vakaras. Nors Dievo Sūnus jau ir anksčiau visais savo darbais, vargais, nepritekliais ir kančiomis buvo už mus atlikęs atpildą, tačiau Jo Tėvo valia buvo, kad Jis mus atpirktų ypatingomis kančiomis bei kryžiaus mirtim, tuo išbaigdamas bei apvainikuodamas, ką jau pirma tuo tikslu padarė.

Dabar pamąstykime apie anuos žodžius, taikydami juos sau. Yra laikas, kada turime darbuotis, bet yra laikas, kada, pagal Dievo nuostatą, turime šį tą kentėti. Tai mums dažnai atrodo labai sunku. Manome, jog ligos bei sopulių dienos yra pražuvęs laikas. Bet tai netiesa. Dievui tarnauti ir Jam garbės teikti galima ne tik darbais, bet ir kentėjimais. Pavyzdžiais turime nemaža šventųjų, kurie beveik per visą gyvenimą sirgu-

liavo, sakysim, šv. Lidvina, šv. Teresė ir kiti. Mūsų darbuose vis atsiranda tai, kas sumažina jų vertę. Kentėjimuose to yra mažiau, jei tik esame kantrūs ir pasidavę Dievo valiai. Dievas ir iš mūsų reikalauja galutinės aukos — gyvenimo aukos. Tad išlikime pasiaukoję ne tik darbuose, bet ir kentėjimuose.

Paskatinimas. Teikis, Jėzau, maloningai priimti menkus mano darbus ir nepaniekink mano tarnybos! Jei tokia yra Tavo valia, kad turėčiau kentėti ir mirti, tai tegu kančia bei mirtis būna sujungta su Tavo švenčiausiomis kančiomis bei mirimu!

Dievo meilės malda

Duok, Dieve, kad padaugėtų many meilė bei skausmas; kad linksma nuotaika, kuri gimsta iš meilės, galėčiau visada Tave mylėti labiau ir labiau! (Šv. Krescencija Kaufbaurietė).

Šeštadienis po 15 sekmadienio po Sekminių

KŪNO SVEIKATOS MALONĖ

Šiandien mąstysime apie vieną stebuklingą Viešpaties žygį — Petro uošvės pagydymą ir pasistengsime suprasti, kokia didelė yra sveikatos vertybė, ir kaip reikia ją sunaudoti.

1 PUNKTAS. SVEIKATOS MALONĖ

Svarstymas. Evangelistas Morkus pasakoja: "Tuojau išėję iš sinagogos, jie drauge su Jokūbu ir Jonu atėjo į Simono ir Andriejaus namus. Simono uošvė gulėjo drugio krečiama; jie tuojau jam apie tai pasakė" (Mork. 1, 29-30). Matyti, Simonas su Andriejum buvo pakvietę Jėzų pas save pavalgyti, ir Jis mielai priėmė pakvietimą, ypač kad ta proga buvo galima atlikti meilės darbą. Pasirodė, jog namuose besanti rimta ligonė, kaip tik Simono Petro uošvė. Žinoma, sunkiai sergąs ligonis yra lyg koks juodas debesis viršum namų ir visus namiškius slėgte slegia. Tad, žinoma, tuoj imta kalbėti apie ser-

gančiąją uošvę ir nedrąsiai prašyti Jėzaus pagalbos. "Jis priėjo ir, paėmęs ją už rankos, ją pakėlė; drugys tuojau ją pametė, ir ji jiems tarnavo" (Mork. 1, 31). Čia turime tikrai stebuklingą pagydymą: ne tik drugys išnyko, bet ir ligos pasėkos, ypač silpnumas, kuris paprastai po išgijimo pasilieka. Čia ligonė staiga visai išgijo ir ėmė tuoj pat eiti guvios šeimininkės pareigas bei vaišinti didįjį svečią su Jo palydovais. Kas gali išreikšti pagydytosios dėkingumą bei visų namų džiaugsmą! Visas rūpestis bei liūdesys išnyko, ir vaišės buvo tikrai džiugios.

Pritaikymas. Kūno sveikata yra didelė laimė ir malonė, nes ją ištisai palaiko Dievo ranka. Tad kasdieną reikėtų už ją dėkoti Dievui ir vis jos prašyti. Visą sveikatos vertę pajuntame, kai susergame. Tada sykiu imame suvokti, kaip lengvai tą brangenybę galime prarasti, ir kaip sunku ją vėl atgauti. Tada pajuntama ir visas ligos kartumas. Kiek daug tenka kentėti! Kaip sunku darbas dirbti! Net kaip sunku melstis ar bendruomenines pratybas atlikinėti! Kiek daug ko tenka išsižadėti! Tad jei džiaugiamės gera sveikata, dėkokime už ją Viešpačiui ir stenkimės, bent per savo kaltę, tos didelės dovanos neprarasti, sakysime, nesusilaikydami, ar neišmintingai naudodami jėgas.

Stebimės šiuo pagydymu, kurį visagalinčioji Jėzaus ranka tik per paprastą palytėjimą įvykdė sergančioj Petro uošvėj. Bet, kaip sako vienas Rašto aiškintojas, turėtume drebėti, kad anais laikais tas Jėzaus dar mirtingas kūnas vienu savo palietimu numalšindavo ligų karštį, o dabar tas pats jau nemirtingas, garbingas Jėzaus kūnas palieka mus aistrų kaitroj, nors jis ne tik paliečia, kaip aną ligonę, o net į mūsų vidų įeina per šv. komuniją (Massl)! Pabandykime surasti priežastį ir, Dievui padedant, ją pašalinti, kad Kristaus Kūnas išgydytų mums kūną bei sielą!

2 PUNKTAS. SVEIKATA VIEŠPATIES TARNYBOJ

Svarstymas. Džiaugsmingai išreiškusi savo dėkingumą, pagydytoji uošvė tuoj ima tarnauti svečiams. Ji tikrai būtų norėjusi klausytis Kristaus žodžių, bet juk norėjo šį tą padaryti

Jėzui, kuris jai suteikė tokią malonę. Mąstykime, su kokiais jausmais ta moteris patarnavo Viešpačiui. Ji žinosi esanti Jėzui skolinga už savo sveikatą, ir todėl dėkingai paveda Jam visas savo jėgas ir visa, ką turi. Ji įdeda į savo darbą visą sielą, šventai džiaugiasi ir laiko sau didžiausia garbe tarnauti Kristui bei Jo mokiniams.

Pritaikymas. Didžią sveikatos dovaną — dvasios bei kūno jėgas — geriausiai panaudojame, jei tarnaujame Viešpačiui, kuriam juk ir esame pasiaukoję. Būtų didelis nedėkingumas, jei to nedarytume arba užsiimtume dalykais, kurie svetimi mūsų pašaukimui. Būtume nedėkingi Dievui, jei didžiuotumės savo sveikata, jėgomis ir gabumais, jei dėl to manytume esą kažkas nepparasta, o silpnuosius bei ligonis niekintume bei slėgtume. Bet taip elgtis būtų sykiu ir tikra kvailybė, nes ne daug tereikia, kad ir stiprieji bei protingieji taptų silpni kūnu bei dvasia! Mūsų gyvenimas tebūna lyg žiburys, degąs ant altoriaus. Jei mūsų jėgos ir nyksta, tai nieko nekenkia — tegul jos nyksta Dievo tarnyboj. Dėkokime Jam, kol esam sveiki, ir uoliai Jam tarnaukim!

Paskatinimas. Dėkokime Viešpačiui už sveikatą ir pagalbą kūno bei dvasios kančiose. O jei kaip tik dabar turime sopulių, melskimės po komunijos pasitikinčiai šiais maldos žodžiais: "Kristaus siela, pašvęsk mane, Kristaus Kūne, pagydyk mane!"

Dievo meilės malda

Jėzau, maloningiausias ir visagalis kenčiančios žmonijos Gydytojau, išgydyk visas mano kūno bei sielos žaizdas bei silpnybes ir leisk, kad visos kančios virstų man palaima!

Šešioliktas sekmadienis po Sekminių

PASKUTINIOJI VIETA

Šiandien randame Viešpatį beviešint vieno vyresniųjų farizėjų namuose. Šie seka Jėzų labai atsidėję, kad rastų, ką Jam prikišti. Bet ir Kristus juos seka ir mato, kaip jie stengiasi

gauti augštesnę vietą prie stalo. Todėl Jis duoda jiems palyginimą apie nusižeminimą, kurį ir mes pasvarstykime bei priimkime į širdį.

1 PUNKTAS. NUSIŽEMINIMAS IEŠKO PASKUTINĖS VIETOS

Svarstymas. Paklausykime, ką Viešpats sako farizėjams: "Pakviestas į vestuves, nesisėsk pirmojoje vietoje, kad kartais nebūtų pakviesta garbingesnio už tave, kad tas, kurs tave ir jį kvietė, atėjęs, nesakytų tau: Užleisk šiam vietą! Tuomet turėtumei nuraudęs sėstis paskutinėje vietoje. Bet, būdamas pakviestas, eik ir sėskis paskutinėje vietoje, kad atėjęs tas, kurs tave kvietė, tau sakytų: prieteliau, slink augščiau! Tuomet tau bus garbės akivaizdoje sėdinčiųjų drauge prie stalo" (Luk. 14, 8-10). Dievas Mokytojas tais žodžiais norėjo mums duoti ne tik paprastą padoraus elgesio dėsnį; Jo tikslas eina giliau: Jėzus čia teikia nusižeminimo dorybę. Jis juk per daug gerai pažįsta žmogaus puikybę, garbės troškimą, išdidumą, savęs augščiau už kitus kėlimą. Todėl Jis čia žmogui nurodo, kokia reikalinga yra nusižeminimo dorybė.

Nusižeminęs žmogus ieško paskutinės vietos, įsitikinęs, jog ši, o ne kuri kita, jam tinka. Ir jis neklysta. Kiekvienas artimas yra Dievo kūrinys — Dievo vaikas ir dėl to turi augštą vertę. Labai gali būti, kad už tave daug augštesnę, nors tu dabar to nematai. Kai kuriais atžvilgiais jis gal yra tikrai už tave vertesnis. Viena turi būti tau aišku: esi nusidėjėlis, aptekęs daugeliu silpnybių, ir todėl tikrai vertas žemiausiosios vietos. Tad yra visai tinkama, jog užleidžiame kitiems pirmenybę ne tik savo minty, bet ir išorėj. Kuklus traukimasis į nuošalį puošia žmogų ir jį apsaugo nuo nelaukto pažeminimo, kaip primena Išganytojas.

Pritaikymas. Kas savo valia nenusileidžia į savo niekybės bedugnę, tą pats Dievas pažemina, ar leisdamas jam gėdingai nupulti, ar suteikdamas šiaip kokį žmonių pažeminimą. Tad patys pasirinkime verčiau gražią nusižeminimo dorybę, ypač santykiuose su broliais. "Įpratimas tiksliai pažinti ir mielai pripažinti kitų pranašybes yra daugybės tyrų dvasinių

džiaugsmų šaltinis ir stipri siena, sauganti mus nuo blogybių" (Lercher).

Mokydamas kitus nusižeminimo, Kristus pats visur reiškia nusižeminimą. Jis stengiasi neužgauti savo priešų ir savo įspėjimą įvelka į palyginimo formą, švelniai nurodydamas, jog, kas save augština, gali būti pažemintas. Tokiu būdu Jis bando įtikinti juos, kad netinkamai elgiasi ir taip juos patraukti prie nusižeminimo dorybės. Ir mes panašiai darykime, kai tenka ką nors papeikti.

2 PUNKTAS. DIEVAS PAGERBIA PASKUTINIA VIETĄ

Svarstymas. Paskutinę nusižeminusio kuklumo vietą, žmonių taip vengiamą, Dievas gerbia, žinoma, kitu būdu, kaip pasaulis. Nusižeminęs žmogus yra Dievo patikėtinis: jam Dievas apsireiškia, jam teikia gausiai malonių. Šv. Jokūbas rašo: "Dievas priešinasi puikiems, o nuolankiems duoda malonės" (Jok. 4, 6). Gražiai teigia šv. Bernardas: "Šaltinis nekyla į vietas, kurios yra augščiau už jo versmę. Išdidus žmogus panašus į kalną, į kurį negali pakilti malonių srovės. Tad kask savy gilią vagą anam malonės upeliui, nugriauk išdidžių pasaulinių minčių sienas, būk panašus į žmogaus Sūnų, o ne į pirmąjį žmogų, nes malonės šaltinis nepakyla iki žmogiškos širdies, t. y. iki širdies, kuri yra kūniškai bei žemiškai nusiteikus".

Bet Dievas suteikia nusižeminusiam ir tikros garbės: pakelia jį iš paskutinės nusižeminimo vietos į pirmąją dangiškosios garbės bei didingumo vietą; tada išsipildo psalmininko žodžiai: "Kas kaip Viešpats mūsų Dievas, kurs turi sostą augštybėje ir nuleidžia akis žemyn į dangų ir į žemę? Jis pakelia vargšą iš dulkių, iškelia beturtį iš mėšlo, kad pasodintų jį su kunigaikščiais, su savo tautos galiūnais" (Ps. 112, 5-8). Danguj laipsnių tvarka bus nustatyta pagal dorybes ir nuopelnus, ypač pagal tai, koks buvo nusižeminimas. Bet jau ir žemėj nusižeminimas dažnai yra išaugštinamas. Tai matome daugelio šventųjų gyvenime. Kai tik nusižeminimas leidžia gražioj šviesoj pasireikšti žmogaus vertybėms, ir kiti pradeda jas tinkamai vertinti.

Pritaikymas. Žmogus mielai norėtų būti didis. Šv. Augustinas sako: "Kas Kristuje nėra radęs nusižeminimo mokytojo, tas dar nėra rimtai ėmęs Jo evangelijos. Kas yra labiausiai nusižeminęs, tas yra pirmasis bei rimčiausiasis Kristaus mokykloj, nes Kristus, nors buvo augščiausias, norėjo drauge būti labiausiai nusižeminęs". Tiesa, lengva yra būti nusižeminusiam, kai esama žemoj vietoj, bet sunku, esant augštai gerbiamam. Tačiau ir čia Kristus, Dievo Sūnus, didžiausias bei augščiausias, yra mums šviesus pavyzdys.

Paskatinimas. O Dieve, dėkoju už visa gera, didį ir šventa, suteiktą mano artimiems. Išmokyk mane, Jėzau, su Tavim nusileisti į paskutinę vietą, kad galėčiau paskiau danguje dalyvauti Tavo išaugštinime!

Dievo meilės malda

Tyriausioji Mergelės Marijos širdie, išmelsk man iš Jėzaus tyrą ir nusižeminusią širdį!

Pirmadienis po 16 sekmadienio po Sekminių

APIE NUSIŽEMINIMO PRATIMUS

Šią savaitę mąstysime apie mielą nusižeminimo dorybę, kurią taip atidžiai iškelia Išganytojas vakarykštėj evangelijoj. Pradedame klausimu: ko iš mūsų reikalauja nusižeminimas?

1 PUNKTAS. PRATINIMASIS PRIE NUSIŽEMINIMO DIEVO ATŽVILGIU

Svarstymas. Nusižeminimas yra tikslus savęs paties įvertinimas, arba, kaip sako katekizmas: dorybė, per kurią visa gera priskaitome Dievui, išpažindami savo silpnumą bei nuodėmingumą. Tada jau mielai nusižeminame. Nusižeminimas reikalauja iš mūsų trijų dalykų: Dievo atžvilgiu — pripažinti visas Jo dovanas, savo atžvilgiu — teisingai išpažinti savo men-

kumą bei nuodėmingumą, artimo atžvilgiu — kukliai nusilenkti jo vertybei. Nusižeminimas yra tiesa, ir tą tiesą pirmiausia reikia pripažinti Dievo atžvilgiu. Apie tai rašo šv. Bonaventūra: "Žvelk į Dievą, mylimoji siela, ir pripažink, kad jis yra viso gero priežastis bei kūrėjas; sakyk: Tu, Viešpatie, visa padarei mumyse. Kadangi Dievas yra visų dalykų priežastis, privalai pripažinti Jam visa, o sau nieko. Ši teisinga mintis triuškina visokį kėlimąsi, ir vien kvailiai gali sakyti: mūsų stiprioji ranka, o ne Viešpats, visa tai įvykdė! Liuciferio išdidumas ištrėmė jį iš dangaus. O, kad ta išdidi ir akiplėšiška dvasia turėtų ne tiek daug sekėjų, sūnų bei dukterų, bent tarp vadinamųjų dvasiškų asmenų, kuriuose liuciferinė puikybė yra nepakenčiamiausiasis iš visų nepakenčiamų dalykų! Tu, krikščioniškoji siela, kuriai skirta užimti ištremtojo angelo vietą, nepamirš nusižeminimo, nes tik jis daro žmogų, kaip ir angelą, malonų Dievui".

Pritaikymas. Nusižeminimas nereikalauja, kad nepripažintume to gero, kas tikrai yra mumyse. Galime pripažinti jį lig tam tikro laipsnio ir net juo gėrėtis. Bet visuomet reikia pripažinti, jog Dievas yra to gero davėjas ir Jam visa priklauso. Žinoma, čia labai lengvai galime įpulti į iliuzijas. Tad venkime tuščio savim gėrėjimosi, gyrimosi ir kitų nuvertinimo.

2 PUNKTAS. PRATINIMASIS PRIE NUSIŽEMINIMO SAVO ATŽVILGIU

Svarstymas. Toliau prie nusižeminimo priklauso tai, kad turime pripažinti savo silpnumą bei menkumą. Esam tik skurdūs tvariniai, pilni menkystės, kurią dar pablogina nuodėmės. Šv. Bernardas prie Jobo (14, 1) žodžių, kad žmogus, gimęs iš moteriškės, gyvena trumpą laiką... ir yra pilnas daugelio nelaimių, priduria: "taip, iš tikrųjų, daug skurdo — kūno bei sielos silpnybių; skurdo, kai miega, skurdo, kai budi, skurdo, kad ir kažin kur jis kreiptųs".

Čia prisideda dar nuodėmių blogybė. Kaip nusidėjėlis, pirmagimės nuodėmės slegiamas, ateina žmogus pasaulin. Iš tos nuodėmės kyla stiprus linkimas į bloga, didelė dvasios tamsybė,

baisus širdies sugedimas, paraližuojanti valios silpnybė. Tas visiems žmonėms bendrasis skurdas dar padidinamas asmenine nuodėme. Kiekviena nuodėmė atneša į pasaulį naujo vargo. Jei Dievas mūsų nepasigailėtų, visi žūtume. Turime prisipažinti: savaime esame niekas ir neįstengiame nieko padaryti. Tik nuodėmę tikrai galime laikyti savo darbu bei nuosavybe.

Kadangi esame taip pilni skurdo bei nepriteklių, privalome giliausiai nusižeminti prieš Dievą; privalome laikyti save nevertais net Jo malonės bei atleidimo ir būti patenkinti tuo malonės saiku, kurį Jis teikia. Dėl savo nuodėmingumo turime nusižeminti net prieš žmones, laikyti save mažesniais už visus ir dėl to mielai pasiduoti kitiems, ypač viršininkams. Tegu niekada neateina mums į galvą slapstyti savo klaidas. Nuoširdžiai prisipažinkime, ką esame padarę.

Pritaikymas. Nusižeminimas yra tiesios sielos atvirumas; ji nori tik to, ką pažįsta tiesa; ji myli tiesą ir jos ieško net tada, kai tiesa ją pažemina ir sugėdina (Wahl). Taip elgėsi mūsų tėvas šv. Pranciškus, kuris nenorėjo, kad jį laikytų geresniu, negu buvo Dievo akyse. Visi šventieji manydavo esą didžiausi nusidėjėliai.

3 PUNKTAS. PRATINIMASIS PRIE NUSIŽEMINIMO KITŲ ATŽVILGIU

Svarstymas. Nusižeminimas galų gale reikalauja, kad vertintume bei gerbtume savo artimą, pripažintume ir pagerbtume jame Dievo dovanas ir mielai jam užleistume pirmenybę. Išpuikęs žmogus kitiems jaučia tik panieką. Visą garbę jis nori turėti vienas. Nusižeminęs žmogus gi tinkamai vertina bei gerbia kitus, tai darydamas nuoširdžiai. Apaštalas įspėja: "Nieko nedarydami dėl vaido nei dėl tuščios garbės, bet dėl nuolankumo laikydami vienas kitą viršesniu už save" (Pilyp. 2,3).

Pritaikymas. Nusižeminimas mus moko mielai bendrauti su paprastais bei mažais žmonėmis, jų nesigėdinti ir neniekinti. Taip elgėsi Išganytojas. Jis ypač mėgo bendrauti su beturčiais ir paniekintais, nes jie greičiau prisideda prie Dievo karalystės ir labiausiai reikalingi paguodos. Mūsų ordinas yra

liaudžiai, todėl neturime ieškoti augštesnių luomų draugystės. Bet bendraudami su paprastais žmonėmis, neturime perimti grubaus jų elgesio bei šiurkščios kalbos.

Paskatinimas. O Dieve, nusilenkiu prieš Tave į savo niekingumo bedugnę. Privalau stebėtis, kad mane taip ilgai pakentei, ir dar labiau — kad, nežiūrėdamas mano nevertumo, iškėlei į vienuolių bei kunigų luomo augštybes. Žemink mane pagal savo valią, kad išmokčiau būti nuolankus. Nenoriu praleisti nė vienos dienos, be nusižeminimo.

Dievo meilės malda

Jėzau romusis ir nuolankiaširdi, padaryk mano širdį panašią į savo Širdį!

Antradienis po 16 sekmadienio po Sekminių

NUSIŽEMINIMAS KAIP KIEKVIENOS DORYBĖS PAGRINDAS

Dorybės pastatas privalo stovėti ant stipraus pagrindo, ir tas pagrindas vadinasi nusižeminimas. Tai liudija visi dvasinio gyvenimo mokytojai. Šv. Dvasiai padedant, pasvarstykime tą svarbią doroviniam gyvenimui mintį. Klausiame: kodėl nusižeminimas dorovei yra būtinai reikalingas? Čia bus atsakymas:

1 PUNKTAS. DIEVAS SAVO MALONĘ SUTEIKIA TIK NUSIŽEMINUSIAM

Svarstymas. Tobulybei pasiekti reikia didelio malonės kiekio, ir tik nusižeminęs jo susilaukia. Pats Išganytojas dažnai yra tai pareiškęs, pav., gražiame farizėjaus bei muitininko palyginime: "Sakau jums: šitas parėjo į savo namus nuteisintas, anas ne. Nes kiekvienas, kurs save augština, bus pažemintas, ir kas save žemina, bus paaugštintas" (Luk. 18, 14). Reikšdamas Jėzaus mintį, ir šv. Jokūbas sako: "Dievas priešinasi puikiems, o nuolankiems duoda malonės" (4, 6).

Savaime aišku, kodėl Dievas neduoda gausingesnių malonių išdidiesiems. Puikybė savo esme yra maištas prieš Dievą. Tad argi Jis maištininkui teiks kokių ypatingų savo malonių? Išpuikęs žmogus įsivaizduoja esąs pakankamai tobulas. Tad argi jis mels Dievą teikti jam malonių? Tokį priekaištą Kristus daro Jono Apreikštame Laodikėjos bažnyčios angelui (viršininkui): "Tu sakai: Aš esu turtingas ir pralobęs, ir nieko neprivalau; o nežinai, kad tu esi nelaimingas ir apgailėtinas, beturtis, aklas ir plikas. Aš tau patariu pirktis iš manęs ugnyje ištirto aukso, kad pasidarytumei turtingas, būtumei apvilktas baltais rūbais, ir nesirodytų tavo plikumo gėda; taip pat patepk savo akis akių tepalu, kad regėtumei" (Apr. 3, 17-18). Tie žodžiai reiškia: puikuolis nejaučia savo dvasinio neturtingumo bei skurdo; jei jis nori išsigydyti, privalo išsižadėti per didelio savęs vertinimo bei manymo, kad esąs labai doras, ir tai pakeisti į malonės bei tikros dorybės auksą. Malonė, kaip gydąs akių tepalas, pašalins proto aklumą, o nuopelningi darbai uždengs gėdingą sielos nuogumą.

Pritaikymas. Giliai supratęs nusižeminimo reikalingumą, šv. Augustinas sako: "Jei klausiate, kas religijoj yra pirma, atsakau: nusižeminimas; ir jei tada dar klausiate, kas yra antra, aš atsakau vėl: nusižeminimas; ir jei trečią sykį klausiate, aš vėl ir vėl atsakau: nusižeminimas. Be nusižeminimo neįmanoma sukurti dorybės pastato; nusižeminimas yra jo pagrindinis akmuo". Esame rimčiausiai pasiryžę tapti tobuli bei šventi. Kaip tai gražu! Tad turime tapti nuolankūs. Jei po ilgų metų ordine vis dar nesam tobuli, tai čia didele dalim kalta mūsų puikybė; ji nuolat priešinasi Dievo malonei, kuri norėtų mumyse veikti. Todėl šv. Tomas Akvinietis sako: "Kas vis dar yra apsėstas noro, kad jį gerbtų; kas vis dar nenori būti laikomas menku ir nusileisti į paskutinę vietą — tas yra, nors ir stebuklus darytų, dar toli nuo tikro tobulumo. Visas jo tobulybės gyvenimas yra tartum pastatas be pastovių pamatų". Be nusižeminimo išnyksta visa dorybė bei nuopelnas. Argi tai ne liūdna? Daug triūsta, šis tas jau gero padaryta, bet ir tai viskas tuščia, nenaudinga ar bent praradę gražiausią nuopelną, jei nėra nuolankumo.

2 PUNKTAS. NUSIŽEMINIMAS — KITŲ DORYBIŲ PALYDOVAS

Svarstymas. Puikybė ir dorybė yra nesutaikomi. Imkime bet kurią dorybę ir įsivaizduokime ją susijungusią su išdidumu. Ji tuoj praranda savo vertę. Tuščia yra mergystė be nusižeminimo, sako šv. Bonaventūra. Mergelė Marija nebūtų tapusi Dievo Motina, jei jos širdy būtų viešpatavusi puikybė. Tik nusižeminimas pakėlė ją į tokią augštybę. Be nusižeminimo ne tik neįmanoma jokia dorybė, bet, jeigu ji pasireikštų, tai pasireikštų kaip puikybė. Kad tikra dorybė ir puikybė yra nesutaikomi priešai, gyvas pavyzdys yra farizėjai. Jie dėjosi esą ištikimi Įstatymo vykdytojai, bet nesaikinga jų puikybė sugadindavo geriausius jų darbus. Į jų pavyzdį atsižvelgdamas, Išganytojas įspėjo apaštalus: "Žiūrėkite, kad savo teisybės nedarytumėte žmonių akivaizdoje, kad jų būtumėte matomi; kitaip, jūs neturėsite užmokesčio pas savo Tėvą, kurs yra danguje" (Mat. 6, 1).

Nusižeminimas yra pirmas žingsnis kiekvienoj dorybėj; jis yra, kaip sako šv. Kiprijonas, šventumo pagrindas. Šv. Tomas Akvinietis išvysto tą mintį taip: dviejų dalykų reikia, kad namas būtų gerai pastatytas. Pirma — reikia nukasti šalin ir pašalinti visą viršutinį lengvąjį žemės klodą, iki bus rasta tvirtas pagrindas, ir iškasti pakankamai gilias įdubas pamatams. Antra — reikia įdėti pamatinį akmenį, kuris, drauge su kitu pamatiniu mūru, sudarys namų pagrindus. Panašiai yra su nusižeminimo dorybe: ji kasasi į sielos gelmę ir iškasa lauk visa tai, kas nereikalinga. Kas nusižeminimo kastuvu atkasa savo sielos gelmes, kas pasistengia giliai pažinti save, ir išmeta lauk visą didžiavimosi bei kvailo savim pasitikėjimo šlamštą, iki prieina prie tikrojo pagrindo — Kristaus, tas pastatys tvirtą, amžinybę siekiantį, dorybių pastatą. O kas stato be nusižeminimo, to pastatas greit sugrius, nes pastatytas ant smėlio.

Pritaikymas. Nori būti didis, pradėk nuo mažiausio; nori pastatyti didelį dorybės pastatą, pirmiausia pagalvok apie nusižeminimą (šv. Augustinas). Juo esi labiau nusižeminęs, juo gražiau augsi dorybėj. Kaip išdidumas buvo nuodėmės pra-

džia bei šaknis, taip ir nusižeminimas yra kiekvienos dorybės šaknis bei pagrindas. Jei nusižeminimas neina prieky, nelydimas drauge ir nesekdamas paskui kiekvieno dalyko, kurį darome, puikybė išplėš iš mūsų rankų visą dorybės nuopelną!

Paskatinimas. Šventas nusižeminime, kiekvienos dorybės ištikimas palydove, kiekvieno nuopelno saugotojau, tu esi vertas visų mūsų pastangų! Tuščiai bandysiu įsigyti dorybių, jei manęs nelydėsi ir nesaugosi. Jėzau, romus ir nusižeminusia širdim, padaryk mano širdį panašią į savo!

Dievo meilės malda

O Jėzau, nusižeminęs meldžiu Tave atleisti, kad taip ilgai priešinausi Tavo meilei bei Tavo malonei ir užrakinau Tau savo širdį! Dabar suprantu, koks buvau aklas, kvailas ir neprotingai drąsus. Esu niekas, nieko neturiu, nieko negaliu, tik nusidėti. Kaip gera, jog mane pažemini, kad Tavęs ieškočiau ir atrasčiau!

Trečiadienis po 16 sekmadienio po Sekminių

KETURI LAIPTAI Į NUSIŽEMINIMO DORYBĘ

Ne iš karto galėsime tobulai laikytis nusižeminimo. Tik palaipsniui kopsime į tą dorybę. Kaip moko dvasios vyrai, yra keturi laiptai, vedą į nusižeminimą. Dievui padedant, bandysime augštyn pakopti.

1 PUNKTAS. PIRMASIS IR ANTRASIS LAIPTAS Į NUSIŽEMINIMĄ

Svarstymas. Pirmasis laiptas į nusižeminimą — žemai apie save manyti ir tokį manymą pamėgti. Tam pakankamai turim pagrindo. Kas bent kiek save pažįsta, tas jaučiasi esąs sudėtas iš skurdo bei nieko, supranta, kiek savy maža turi gero, o kiek daug blogo. Šv. Paulius apaštalas apie save taip mano:

"Žinau, kad many... negyvena gerumas" (Rom. 7, 18). O kitoj vietoj sako: "Aš turiu pasimėgimo savo silpnybėse... dėl Kristaus; nes, kai esu silpnas, tuomet esu galingas" (2 Kor., 12, 10). Neužtenka įsisąmoninti savo menkumą bei nuodėmingumą, reikia dar tai krikščioniškai kęsti arba, kalbant su apaštalu, tai mėgti. Nesistebėkime esą nuodėmingi, nes iš savęs galim laukti tik nuodėmių. Bet nepraraskime dėl to drąsos. Pasitikėkime Dievo gerumu. Tik puikybė erzinas dėl savo menkumo ir įpuola į bailę, išvydus savo silpnybę bei nuodėmingumą. Čia yra ta uola, į kurią sudūžta daugelio skrupulingų dorybė.

Antrasis nusižeminimo laiptas yra — savo valia nusileisti į paskutinę vietą ir noriai kęsti, jai nustumia viršininkai. Apie tą pratybą kalba Išganytojas paskutinėj evangelijoj ir teikia ją mums šiais žodžiais: "Būdamas pakviestas, eik ir sėskis paskutinėje vietoje, kad atėjęs tas, kurs tave kvietė, tau sakytų: "Prieteliau, slink augščiau! Tuomet tau bus garbės akivaizdoje sėdinčiųjų drauge prie stalo" (Luk. 14, 10). Jei esame perimti savo menkumo bei nuodėmingumo mintim, nesiveršime, žinoma, į pirmąsias vietas ir netrokšime pagerbimų. Ta pasižeminimo pratyba yra mums labai sveika, nes juk esame pilni savigarbos ir veržte veržiamės į žymias vietas. O jei dar atsižvelgsime į kitų vertybę ir teisingai įžvelgsime jų nuopelnus, mums nebus sunku užleisti jiems geresnes vietas. Tuo būdu bus išvengta daugelio kovų dėl vietų, ir turėsime daug mažiau nemalonumų. Tada gėrėsimės ta rimtim, kurią yra pažadėjęs Viešpats ištikimiesiems pasižeminimo dorybės sekėjams.

Pritaikymas. Privalome nusižeminti, nes esame pilni menkumo bei nuodėmių. Jei būtume padarę ir tik vieną nuodėmę, jau būtume verti bausmės ir nusipelnę paniekos. O juk esame nusidėję ne vieną, o daug kartų. Argi tad neprivalome noriai nusileist and žemiausiojo nusižeminimo laipto? Privalome dar ir dėl to nusižeminti, kad esame tokie pilni puikybės. Savo menkume paskendę, dar net savęs nepažįstame. Visi žino mūsų klaidas bei silpnybes, ir juokiasi ar pyksta dėl jų; tiktai mes patys jų nežinome, nes vis esame užsiėmę svetimo-

mis silpnybėmis, savosioms likdami akli. Argi taip bus visuomet? Susipurtinkime ir nuo šiol daugiau nebesiskųskime esą stumiami užkampin. Nutildykime savy pripažinimų bei pagyrimų, pagerbimų bei augštesnių vietų troškimą, mielai priimdami panieką ir sugėdinimus, kaip savaime suprantamus dalykus.

2 PUNKTAS. TREČIAS IR KETVIRTAS LAIPTAS Į NUSIŽEMINIMĄ

Svarstymas. Trečiasis nusižeminimo laiptas yra norėti, kad ir kiti žemai apie mus manytų, kaip esame nusipelnę. Viena didžiausių mūsų silpnybių yra ta, kad slepiame nuo kitų tikrą tiesą, jeigu tik ši mus stato kreivon švieson; kad daugiau rūpinamės uždangstyti savo trūkumus, kaip juos pataisyti; kad nuliūstame, kai jie atidengiami, ir visokiais būdais teisinamės arba kitus kaltiname, užuot prisipažinę esą patys kalti; kad net imamės melo bei apsimetimo, norėdami pasirodyti nekalčiausi avinėliai. Mūsų silpnybė yra net tokia stipri, kad labiau nuliūstame, jei mus atidengia, negu jeigu Dievą nuliūdiname savo nuodėmėmis. Mums labai sunku atleisti mažiausią nepalankų žodelį, kai tuo tarpu pagyrimai, nors visai nepelnyti, suteikia mums didžiausio malonumo (Wahl). Su ta silpnybe privalome visomis jėgomis kovoti ir nuoširdžiai trokšti, kad kiti apie mus susidarytų teisingą nuomonę. Jei mums pasiseks nepaisyti žmonių nuomonės bei tuščių plepalų, tada tik pasieksime ramybę ir būsime laimingi. Ne taip svarbu, kad atrodome žmonėms, svarbu, kas esame Dievo akyse. Manykim su apaštalu Paulium: "Tai man mažiausias dalykas, kad aš jūsų ar žmonių teismo dienos esu teisiamas" (1 Kor. 4, 3). Vienas tėra tikras teisėjas — teisingasis visažinąs Dievas!

Ketvirtasis nusižeminimo laiptas yra džiaugtis paniekinimais. Tai paskutinis nusižeminimo laiptas. Čia jau puikybė yra širdy numirus ar bent padaryta nebepavojinga. Pažeminimas yra tiesus kelias į nusižeminimą, sako šv. Bernardas. Jei tu negali pasižeminti, negali nei nusižeminimo dorybės įsigyti. Visi šventieji džiaugdavosi niekinimu bei pažeminimais, kaip štai

mūsų tėvas Pranciškus. Šv. Jonas nuo Kryžiaus už savo apaštališkus darbus iš Išganytojo geidė ne kito užmokesčio, kaip tik žmonių paniekos!

Pritaikymas. Nėra taip labai lengva norėti, kad kiti mus kiaurai regėtų ir niekintų. Bet tai priemonė nusižeminimui įsigyti, tad bandysime! Pašaipa yra mums naudingesnė už pagyrimus. Jei tikrai ieškome tiesos ir sekame Kristų negudraudami bei nusižeminę, tai galų gale išeis mums į garbę. Tokia jau mūsų prigimtis, kad bijome pažeminimų. Bet privalome tą baimę nugalėti. Tada nusiskinsime saldų vaisių, kuris auga iš kiekvieno nužeminimo, jei jį priimame džiaugdamies. Tai randame patvirtinta šv. Pranciškuje, ypač jo atsivertimo pradžioj. Kaip buvo jam sunku priimti panieką! Bet pagaliau ji jam tapo saldi.

Paskatinimas. Jėzau, Tu neši tik svetimas nuodėmes, o ir to jau gana, kad patektum į giliausią gėdą. Kas tad bus man, kai reikės atsiteisti už savo kaltes? Argi yra pakankamai didelis sugėdinimas, kurio esu vertas už savo nuodėmes? Matau, kad pats turiu noriai nusižeminti, jei bijau susilaukti dar gilesnio sugėdinimo.

Dievo meilės malda

Viešpatie, duok man, kad mylėčiau Tave, ir būsiu užtenkamai turtingas. Nieko daugiau netrokštu, kad tik paliktum mane niekybėj, o Pats būtum viskas. Nenoriu kuo kiti džiaugtis, kaip tik Tavim ir Tavo meile (šv. Krescencija Kaubeurietė).

Ketvirtadienis po 16 sekmadienio po Sekminių

PRANCIŠKONIŠKAS NUSIŽEMINIMAS

Nusižeminimas yra neturto brolis, ir todėl taip pat tikrai pranciškoniška dorybė. Ji visada buvo šv. mūsų tėvo Pranciškaus numylėtinė. Ir mes turėtume visu uolumu jos siekti, jei norime būti tikri serafiškojo šventojo sūnūs.

1 PUNKTAS. ŠV. PRANCIŠKAUS NUSIŽEMINIMAS

Svarstymas. Jau pačiame atsivertime šv. Pranciškaus nusižeminimas švytėte švyti. Jis pats prisipažįsta, kaip brangiai atsiėjo nutraukti ryšius su paveldėtais papročiais bei savo laiko pažiūromis ir pasirinkti tokį kietą bei kitų niekinamą atgailos gyvenimą. Bet galų gale jis džiaugėsi, kad dėl Kristaus iš jo šaipėsi dideli bei maži, ir jis prisidėjo prie tų mažųjų bei niekinamųjų.

Sykį susipažinęs su nusižeminimo dorybe, šv. Pranciškus pajuto tiesiog reikalą atitinkamai nustatyti visą savo mąstyseną bei gyvenimą. Nors jis buvo pirmasis brolių tarpe, bet per savo nusižeminimą jis sugebėjo taip susitvarkyti, jog jam pasilikdavo vis paskutinė vieta. Savo elgesį jis pateisindavo žodžiais: "Pirmenybėje tyko nupuolimas, pagyrime — bedugnė, o valdinio nusižeminime sielai tenka nuopelnas". Kai jo įkurtasis ordinas pakankamai sustiprėjo, Pranciškus išsižadėjo generalinio viršininko tarnybos, ir jokiu būdu nebuvo galima jo prikalbinti vėl jos imtis.

Paties popiežiaus pakeltas į dvasininkų luomą, jis tačiau nepanoro įsišventint į kunigus, likdamas tik diakonu. Gi kunigus, ypač sielovadoj besidarbuojančius, jis visais būdais gerbė, teisindavo jų klaidas ir žiūrėjo į juos, kaip į savo viešpačius.

Visus, su kuriais jam tekdavo bendrauti, šv. Pranciškus nuoširdžiai gerbė. Gražiai sako Tomas Celanietis savo parašytojoj Pranciškaus biografijoj: "Už visus labiau nusižeminęs, jis buvo pilnas atodairos visiems, prisitaikydavo prie visų gyvenimo būdo. Šventų tarpe jis buvo švenčiausias, o nusidėjėlių tarpe — kaip vienas iš jų." Kaip liudija trys draugai, "dvasiškius jis sutikdavo su didžiausia pagarba, seniems giliai nusilenkdavo, turtingus bei iškilmingus tauriai pašlovindavo, vargšams parodydavo meilingą širdį bei užuojautą — visiems buvo tobulai nuolankus".

Tuo tarpu save gi niekindavo, laikydamas visų neverčiausiu ir žiūrėdamas į save, kaip į didžiausią nusidėjėlį. Žinomos yra šventos lenktynės tarp Pranciškaus ir brolio Leono.

"Mylimiausiasis mano brolau", vieną kartą bylojo Pranciškus, — "Aš kalbėsiu, o tu man atsakinėk, kaip aš tave mokysiu. Tik jau nekeisk žodžių! Ar sakysiu: "Broli Pranciškau, tu esi padaręs tiek daug nuodėmių savo gyvenime, jog esi vertas pragaro! Tai tu turi atsakyti: Tai tiesa, esi užsipelnęs pragarą!" Bet, nors Pranciškus kažin kiek kartų mokė, brolį Leoną kažkokia vidinė jėga vis vertė sakyti priešingai: "Broli Pranciškau, Dievas tave išaugštins, taip jog išrinktųjų tarpe tu būsi ypačiai išrinktas".

Brolio Leono žodžiai virto tiesa. Dievas apdovanojo šv. Pranciškų ypatingomis malonėmis. Bet tos malonės šventojo nusižeminimui buvo sielos kančių šaltinis, nes jam tapo sunku apsiginti nuo žmonių gyrimo bei pagarbos.

Pritaikymas. Taip mūsų ordino kūrėjas tapo nusižeminimo pavyzdžiu. Graudūs yra šv. Pranciškaus skatinimo žodžiai: "Prašau visus savo brolius, kurie pamokslauja, meldžiasi, darbuojasi, klierikus ir neklierikus, stengtis visuose dalykuose nusižeminti; nesigirti nei savim gėrėtis, nei savo sieloj didžiuotis gerais savo žodžiais bei darbais. Privalome tikrai suprasti, jog niekas mums nepriklauso, kaip tik nedorybė bei nuodėmė. Visi saugokimės puikybės ir tuščio garbės troškimo. Grąžinkime visa gera Dievui; pripažinkime, jog iš Jo ateina visas gėris, už visa Jam dėkokime, nes visa gera Jis mums suteikia". Broliams, kuriems dėl jų tarnybos labiau už kitus grėsė pasididžiavimo pavojus, pav., pamokslininkams, mokslininkams, viršininkams, Pranciškus dar ypačiai primindavo nusižeminimo reikalą (Felder). Visa tai įsidėmėsmie, ir kiekvienas savo padėty, praktikuosime tikrai pranciškonišką nusižeminimą.

2 PUNKTAS. PRANCIŠKONIŠKO NUSIŽEMINIMO SAVYBĖ

Svarstymas. Be abejo, pranciškoniškas nusižeminimas turi kažką ypačiai sava, kaip ir pranciškoniškas neturtas, ir kaip tik čia glūdi visuomeninė jo reikšmė — galima sakyti, jo apaštalavimas Bažnyčioj. Kur gi yra ta pranciškoniško nusižeminimo savybė?

Pirma — ordino sąrangoje ir brolių padėty vienas kito atžvilgiu. Pats šv. Pranciškus ordino viršininkus pavadino visų kitų ministrais, arba tarnautojais, tyčia atsišaukdamas į žodžius Kristaus, kuris apie save sako: neatėjau, kad man tarnautų, bet kad pats tarnaučiau, ir kuris liepia apaštalams: Kas tik tarp jūsų nori būti didesnis, tebūnie jūsų tarnas, ir kas jūsų nori būti pirmas, bus jūsų vergas. Netrukus po ordino įkūrimo šv. Pranciškus savo brolius pavadino Fratres Minores — Mažesniaisiais Broliais. Jau pats vardas, kaip teigia šv. Bonaventūra, turėjo broliams priminti, jog jie yra atėję į nusižeminusiojo Išganytojo mokyklą, kad išsilavintų nusižeminime.

Antra — pranciškoniško nusižeminimo ypatybė yra santykiuose savo ordino su kitais ordinais bei dvasiškais asmenimis. Nėra jokio abejojimo, jog šv. Pranciškus norėjo įkurti tokią vienuoliją ir išauklėti tokius brolius, kurie būtų labiau nusižeminę, mažiau pretenzijų turį ir mažesni už visus kitus dvasiškius. Todėl jis gynėsi nuo to, kad jo broliai būtų Bažnyčioj iškeliami į augštesnes vietas, sakydamas kardinolui Ugolinui: "Viešpatie, mano broliai dėl to buvo pavadinti mažesniaisiais, kad nedrįstų tapti didesni. Jei norite, kad jie atneštų vaisiaus Dievo Bažnyčioj, palikite ir saugokite juos pirmykščiame jų pašaukime; veskite į nusižeminimo pakalnes, ar jie nori, ar ne. Tad karštai prašau niekada neleisti iškelti jų į garbingas vietas, kad iš beturčių nedarytume išdidžių, kurie stiebtųsi augščiau už kitus".

Pritaikymas. Nelengvai atseis mums pateisinti ir išpildyti visa, kas apie mus Bažnyčioj kalbama ir ko iš mūsų laukiama. Dažnai prisiminkim savo serafiškojo tėvo žodžius: "Broliai... kaip keleiviai ir ateiviai šiame pasaulyje, neturtu ir nusižeminimu Viešpačiui tarnaudami, su pasitikėjimu tegul eina elgetauti". Tada įstengsime ištesėti savo augštame apaštalavime. Nieko kito neniekinkime, tik save, ir nuoširdžiai džiaukimės tuo, ką padaro gera kiti vienuoliai bei kunigai.

Paskatinimas. Nusižeminęs Išganytojau, gailiuosi dėl savo puikybės ir rimtai ryžtuosi kovoti su ja. Leisk man tavo mokykloj išmokti tikro nusižeminimo ir sekti savo serafiškojo tėvo pavyzdžiu!

Dievo meilės malda

Nusižeminęs Jėzau, leisk man gyventi, kaip Tu gyvenai nusižeminęs ir taip gėrėtis Tavo meile!

Penktadienis po 16 sekmadienio po Sekminių

APAŠTALŲ GINČAS DĖL VIETŲ

Stebėkime apaštalus Kafarnaumo kelionėj. "Juose kilo mintis, kas jų didžiausias" (Luk. 9, 46). Ir jie savo tarpe ginčijosi. Mes stebimės tuo ginču. Dabar paklausykime, kaip juos sudraudžia Jėzus.

1 PUNKTAS. APAŠTALŲ GINČAS

Svarstymas. Išsamiai apie tą ginčą pasakoja šv. Morkus: "Jie atėjo į Kafarnaumą. Jiems esant namie, jis juos paklausė: Apie ką kalbėjotės kely? Jie tylėjo, nes kelyje jie ginčijosi tarp savęs, kas iš jų didesnis" (Mor. 9, 32-33).

Kuris dalykas sukurstė tą ginčą, evangelistas nepasako, bet galime lengvai įspėti: ginčas kilo tur būt dėl to, kad Viešpats aiškiai teigiamai išskyrė kelis mokinius, ypač Petrą. Dar prisidėjo ir tai, kad Kristus gražiai atvaizdavo savo karalystės didybę su garbės laipsniais bei vietomis.

Vidinė gi ginčo priežastis buvo apaštalų netobulumas, savitarpio pavyduliavimas ir neužgesytas garbės troškimas. Nors tiesiogiai bendravo su dieviškuoju Išganytoju, jie dar nedaug buvo padarę pažangos nusilenkimo dorybėj ir išsivadavę iš pavyduliavimo bei garbės troškimo. Bet ir jiems sykį atėjo laikas, kada jie, kaip ir jų Mokytojas, ėmė ieškoti tik Tėvo valios bei garbės; kada jie ėmė laikyti didžiausia garbe žmonių panieką ir gėdą dėl Jėzaus. Šv. Dvasia ir kančių mokykla išmokė juos to didžio meno.

Pritaikymas. O, Jėzau, ir aš jaučiuosi nesąs laisvas nuo tų žemų palinkimų, kuriuos peikei savo mokiniuose. Tačiau noriu ateity saugotis biauraus pavyduliavimo, visad alkano pa-

vydo, garbės troškimo, nesantaikos bei ginčų. Noriu būti patenkintas savo luomu bei tarnyba, kurią man uždėjo klusnumas, ir nesistengsiu gauti garbingų vietų bei žmonių pagarbos. Kadangi esu išsižadėjęs pasaulio, noriu išsižadėti ir jo garbės.

2 PUNKTAS. VIEŠPATIES PAPEIKIMAS

Svarstymas. Ką pasakys Jėzus besiginčijantiems mokiniams? Jis sėdos, pasišaukė dvyliką ir tarė: "Jei kas nori būti pirmas, tas bus visų paskučiausias ir visų tarnas" (Mork. 9, 34). Koks malonus yra tas Jėzaus įspėjimas! Jokio kartaus priekaišto, jokių barimo žodžių — tik švelnus paraginimas būti nusižeminusiais ir tuo tapti didžiais.

Tačiau tam Jėzaus priekaištui netrūko ir tam tikros rimties. Jis pasišaukė vieną vaikelį, pastatė jį tarp apaštalų, jį apkabino ir tarė mokiniams: "Iš tikrųjų, sakau jums: jei jūs nesigręšite ir nepasidarysite kaip vaikai, neįeisite į dangaus karalystę. Taigi, kas tik pasižemina kaip šitas vaikas, tas didžiausias dangaus karalystėje" (Mat. 18, 2-4). Nors apaštalai ir labai Kristui brangūs, tačiau Jis turi jiems pasakyti tą kietą tiesą: su savo pavyduliavimu ir garbės troškimu jie būtų netinkami Jo karalystei.

Pritaikymas. Tegu būna tie Jėzaus žodžiai ir mums rimtas įspėjimas. Turime pasidaryti kaip vaikai, tokie negudrūs, tokie nusižeminę, tokie klusnūs. Tas šventas vaikiškumas yra vertas, kad Kristus pats jį prie savo širdies pritrauktų ir glamonėtų. Be to vaikiškumo nepersiimsi Kristaus dvasia ir neįeisi į dangaus karalystę. Argi neprivalome savęs klausti, ar pakankamai turime tos vaikiškumo bei nusižeminimo dvasios?

Paskatinimas. Nusižeminkime prieš Dievą Išganytoją. Dėkokime už Jo kantrybę. Pasižadėkime duotis vedami malonės jėgai. Prašykime vaikiškumo bei nusižeminimo dvasios.

Dievo meilės malda

Mano Dieve, apvaldyk mano atmintį, apšviesk man protą, pašvęsk valią, padėk mano silpnybei, išgydyk mano puikybę ir garbės troškimą. Vis labiau suvienyk mane su Tavim.

VISKAS DIDESNEI DIEVO GARBEI

Nusižeminimas iš mūsų reikalauja, kad visus savo gerus darbus taikytume į Dievą bei Jo garbę. Paprastai tai vadinama gera intencija. Pamąstykime dabar, kokia būtina ir naudinga yra ta gera intencija.

1 PUNKTAS. GERA INTENCIJA YRA BŪTINA

Svarstymas. Kad gera intencija yra būtina, tai seka iš mūsų santykio su Dievu. Dievas yra mūsų kūrėjas, mūsų viešpats, augščiausiasis mūsų gėris. Tad privalome Jį mylėti, Jo trokšti. Bet privalome ir Jo bijoti! Meilė, viltis, baimė yra svarbiausieji motyvai, kurie turi daryti įtaką visam mūsų gyvenimui. Bet švenčiausias motyvas mūsų veiksmams — tobuliausia gera intencija — yra meilė Dievui. Žinoma, dažnai ji per silpna. Tada mums gelbsti dangaus viltis ir Dievo bausmės baimė. Viltis bei baimė taip pat yra geri motyvai veikti, bet mažiau tobuli už meilę.

Kad gera intencija, kaip meilė Dievui, yra būtina, tai yra išreikšta Šv. Rašte. Jėzus sako: "Pasilikite manyje ir aš jumyse. Kaip vynmedžio šakelė negali nešti vaisiaus pati savaime, jei nepasilieka vynmedyje, taip ir jūs, jei nepasiliekate manyje. Aš vynmedis, jūs vynmedžio šakelės. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas neša daug vaisiaus, nes be manęs jūs nieko negalite padaryti" (Jon. 15, 4-5). Meilė sujungia mus su Kristum. Be jos visas mūsų gyvenimas, net didžiausieji mūsų darbai, yra beverčiai. Todėl ir šv. Paulius rašo: "Visa, ką jūs darote žodžiu ar darbu, visa darykite Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu, dėkodami par Jį Dievui ir Tėvui" (Kol. 3, 17).

Pritaikymas. Gražiausią geros intencijos pavyzdį yra mums davęs Jėzus Kristus. Jis galėjo tarti: "Aš gerbiu savo Tėvą... Aš neieškau savo garbės; yra kas jos ieško ir teisia" (Jon. 8, 49-50). Žiūrėkime į tą didįjį pirmavaizdį ir sekime juo! Daž-

niau sakykime savy: visa didesnei Dievo garbei! Kai gauname kęsti ką priešinga, sakykime: dėlei Dievo! Atlikdami savo pašaukimo pareigas, sakykime: kadangi Dievas to nori, aš tai darau! Taip ir kitaip panašiai galime kalbėti, kai ką darome ar kenčiame. Visa turime taikyti Dievui. Jei esame pašvenčiamosios malonės padėty, nėra būtina prieš kiekvieną veiksmą sužadinti gerą intenciją. Tačiau gera ir patartina kas rytą ir prieš svarbesniuosius darbus tą intenciją atnaujinti. Šiaip juk lengvai įsiskverbia žemiški sumetimai, kurie gali sumažinti mūsų nuopelnus.

Tad ištirkime savo sąžinę, kaip yra su mūsų intencijomis bei nusistatymais. Gal visas mūsų gyvenimas yra nuolatinis gero ir blogo kaitaliojimasis, malonės mainymasis su nuodėme — be jokio pastovumo? Gal mūsų elgesiui daro stiprios įtakos garbės troškimas, pavydas arba savimyla? Jei taip, tai būtinai reikia griežtai pasukti į gerą pusę!

2 PUNKTAS. GEROS INTENCIJOS NAUDA

Svarstymas. Gera intencija net mažiausius bei paprasčiausius dalykus daro Dievui malonius ir nuopelningus. Dievas ne tiek žiūri, ar mūsų darbai dideli bei garbingi, kiek į mūsų širdį bei nusistatymą. "Nes žmogus mato, kas regima akims, Viešpats gi veizi į širdį" (1 Kar. 16, 7). Betgi kur yra toks darbas, kuris Dievo akyse galėtų būti didis?

Kokie gi tad mes laimingi, kad, norint Dievui patikti, nereikia didelių žygių atlikti. Užtenka gerai atlikti paprastus darbus, kasdienius pašaukimo žygius. Tai didelė paguoda broliams, kurie turi dirbti tik paprastuosius darbus. Tai paguoda ir klierikams, kurie dar tik mokosi. Tai paguoda ir liguistiems, silpniems ir seniems broliams, kurie tariasi esą našta bendruomenei. Net menkiausius dalykus galima atlikti Dievo garbei.

Gera intencija dar padeda mums visa daryti didžiausiu rūpestingumu bei uolumu ir esmingai prisideda prie didesnio mūsų gerų darbų tobulumo bei nuopelningumo. Apsimąstymo trūkumas, veikimas iš papročio ar per didis skubėjimas atneša daug nuostolių tobulybei bei nuopelnams, ir su tuo reikia kovoti.

Pritaikymas. Šios dienos mąstymas turi vėl mus paskatinti net menkiausius savo pašaukimo darbus atlikti atsižvelgiant į Dievą, su džiaugsmu bei meile. Kai tarnaujame savo broliams, galime manyti tarnaują pačiam Išganytojui. Tai privalo ypač įsidėmėti broliai, kad jie savo tarnyboj pasiliktų kuklūs, uolūs, tvarkingi ir pamaldūs.

Paskatinimas. Viešpatie Jėzau Kristau, jungdamasis su ana dieviška intencija, kuria Tu pats kadaise ant žemės paaukojai Viešpačiui Dievui savo garbinimus per švč. savo Širdį ir dabar vis dar be paliovos aukoji švč. Sakramente visame pasauly ligi laikui pasibaigiant — aukoju aš Tau, sekdamas už vis labiau palaimintosios visuomet nesuteptosios Mergelės Marijos bei jos švč. Širdies pavyzdžiu, kiekvienoj šios dienos akimirkoj visus savo užsimojimus bei mintis, visus savo jausmus bei norus, visus savo žodžius bei darbus (Atlaidų malda).

Dievo meilės malda

Garbė ir šlovė, išmintis ir padėka, galybė ir jėga tesie mūsų Dievui per amžius. Viskas Dievo garbei, viskas iš meilės Jam!

Septynioliktasis sekmadienis po Sekminių

APIE DIDŽIAUSIĄJĮ ĮSAKYMĄ

Įsivaizduok, kaip vienas Rašto žinovas klausia Jėzų: "Mokytojau, koks didžiausias įsakymas įstatyme?" (Mat. 22, 36). Apie Jėzaus atsakymą į tą klausimą dabar, Dievui padedant, ir pamąstysime.

1 PUNKTAS. MYLĖSI VIEŠPATĮ, SAVO DIEVĄ!

Svarstymas. Rašto žinovas klausia, kuris yra didžiausiasis Įstatymo įsakymas. Jėzus jam atsako šv. Rašto penktosios Mozės knygos žodžiais: Mylėsi Viešpatį, tavo Dievą visa tavo širdimi, visa tavo siela ir visa tavo mintimi (6, 5). Pamąsty-

kime, ką tie žodžiai reiškia. Ar nėra tai nuostabu, kad begalinis Dievas trokšta savo kūrinių meilės?

Dievas turi nesuskaitomų pagrindų, kad Jį mylėtume. Jis yra mūsų Kūrėjas Viešpats ir Valdovas. "Tu turi mylėti Viešpatį savo Dievą!" — teigia Jo įsakymas. Protingi, galį mylėti tvariniai, mes galime ir turime savo Dievą mylėti! Vaiko širdis trokšta tėvo bei motinos meilės. Ir gimdytojai nori, kad vaikai juos mylėtų. Nepalyginti labiau taip turi būti tarp Dievo ir mūsų! Juk Jis yra tikriausias mūsų Tėvas, o mes — Jo vaikai. Dievas nemetė mūsų našlaičių, nepaliko mūsų aklam likimui. Jis nori palaikyti su mumis meilės ryšius.

Ir savaime Dievas yra be galo meilės vertas. Kurią Jo ypatybę besvarstytume — Jis visados bus be galo mielas. Jei pagaliau pamąstysime, ką Dievas mums padarė per savo Sūnų, tapusį žmogum, negalėsim nepaaukoti Jam savo giliausios meilės. Tik didžiausias neapdairumas, visiškas nuskendimas žemės reikaluose, apjakimas ar piktumas gali nuteikti žmogų nemylėti Dievo ir net Jo neapkęsti.

Mes privalome ne tik paprastai mylėti Dievą, bet turime rodyti Jam savo didžiausią meilę. Mylėti Jį turime visomis jėgomis, nepadalytai, labiau už viską. Tokios meilės galime išmokti iš šventųjų. Bet geriausias tuo atžvilgiu mokytojas yra pats Jėzus Kristus.

Pritaikymas. Kaip dažnai lūpomis minime Dievo meilę, kaip dažnai sakome Dievui, kad Jį mylime, o kaip toli esame nuo tos meilės! Argi mes čia nesame panašūs į farizėjus, kurie kalbėdavo tik apie Įstatymą ir norėdavo būti jam ištikimi, o meilės savo Viešpačiui visai neturėjo! Mes turėtume visas savo mintis bei pastangas taikyti tiktai į Dievą, o tačiau daugiau mąstome apie save bei praeinantį pasaulį. Turėtume Dievą mylėti užvis labiau, o tačiau dažnai pasirenkame kūrinį, kaip jo Kūrėją! Susigėdę turime prisipažinti nemylį Dievo labiau už visa, t. y. visomis jėgomis, dažnai iš viso nemylį! O Dieve, ar ilgai vis nusidėsime Tavo meilei, ar ilgai neteiksim Tau tinkamos meilės, ar ilgai vis dar nenugalėsime nuodėmingos pasaulio meilės bei perdėtos savimylos, ir Tavo meilei vis dar neatversime savo širdies be jokių sąlygų?

2 PUNKTAS. PIRMASIS IR DIDŽIAUSIAS ĮSAKYMAS

Svarstymas. Rašto žinovas klausia: "Mokytojau, kurs didžiausias įsakymas įstatyme?" Išganytojas atsako: "Mylėsi Viešpatį savo Dievą... Tai didžiausias ir pirmasis įsakymas" (Mat. 22, 38). Tai pirmasis įsakymas, nes nėra nieko svarbesnio už Dievo meilę. Kas myli Dievą ir dėl tos meilės daro Jo valią, padaro visa, kas reikalinga jo išganymui. Tai didžiausias įsakymas, nes nėra nieko didesnio už Dievo meilę. Dievas yra augščiausioji būtybė, tad ir Jo meilė yra augščiausias bei didžiausias dalykas.

Antruoju, su Dievo meile neatjungiamai surištuoju, įsakymu Kristus vadina artimo meilę: "Mylėsi savo artimą, kaip pats save" (Mat. 22, 39). Šiais dviem įsakymais remiasi visas įstatymas ir pranašai. Tai reiškia: Dievo bei artimo meilės įsakymai yra visų Senojo bei Naujojo įstatymo nuostatų turinys. Šv. Augustinas sako: "Visa, kas Dievo įstatymo yra uždrausta ar įsakyta, plaukia iš anų dviejų svarbiausių įsakymų". Todėl ir Dievo meilė pasirodo tikrai, jei laikomasi Dievo įsakymų ir, būtent, antrojo pagal svarbumą — jei tikrai mylima artimas. Dievo meilė pasireiškia artimo meile, ir artimo meilė plaukia iš Dievo meilės (Poelzl).

Pritaikymas. jei spręstume pagal tai, kaip žmonės nemyli vienas kito, net kai kurie vienuoliai turėtų tarti, jog daugelyje negalima rasti tikros Dievo meilės.

Klauskime save, kas mus šiuo metu labiausiai traukia šalin nuo Dievo meilės, ir būtinai stenkimės tą kliūtį pašalinti. Taip pat tirkime, ar mumyse taikiai sugyvena Dievo ir artimo meilė.

Paskatinimas. Mano Dieve, turiu Tave mylėti ir noriu Tau visą savo meilę nedalomai paaukoti. Apvalyk man širdį nuo netvarkingos savimylos bei tuščios pasaulio meilės ir neleisk man daugiau atsitraukti nuo Tavo meilės. Padovanok man savo meilę, ir aš Tave amžinai mylėsiu!

Dievo meilės malda

Mano Dieve ir mano viskas! Esu skolingas Tau meilę, ir Tu nori mano meilės, beje, visos mano meilės. O aš Tave taip

mažai temyliu! Kada gi pradėsiu Tave mylėti visa savo širdim, visa siela, visu jausmu? Tada, kai Tu man dovanosi malonę Tave tobulai mylėti. Meilės Dieve, dovanok man savo meilę ir padaryk, kad ir aš Tave tikrai mylėčiau!

Pirmadienis po 17 sekmadienio po Sekminių

APIE ARTIMO MEILĖS ĮSAKYMĄ

Stebėkime Jėzų, kaip Jis Rašto žinovui aiškina, jog Dievo meilė yra pirmasis ir didžiausias įsakymas, ir priduria: "Antras gi į jį panašus: Mylėsi savo artimą, kaip pats save" (Mat. 22, 39). Melskime meilės Dievą, kad Jis leistų mum suprasti artimo meilės pareigą ir suteiktų reikalingą malonę.

1 PUNKTAS. ĮSAKYMAS GRIEŽTAI ĮPAREIGOJA

Svarstymas. Jau Senajame Įstatyme buvo įsakyta: "Mylėsi savo prietelį kaip pats save. Aš Viešpats" (Kun. 19, 18). Ir dievobaimingasis Tobijas įspėja išvykstantį savo sūnų: "Žiūrėk, kad tu niekuomet nedarytum kitam to, ko tu nekenti, kad kitas tau darytų!" (Tob. 4, 16).

Kristus, Įstatymo vykdytojas, iš naujo įkalė žmogui artimo meilės įsakymą ir tą įsakymą iškėlė į krikščioniškos tobulybės laipsnį. Daugybę kartų Viešpats kalba apie tą pareigą. Tai yra aiški Dievo valia, Jo griežtas įsakymas, kad žmonės kits kitą mylėtų. Kas to nepildo, nusideda Dievui.

Ar norime žinoti, dėl ko tai įsakyta? Dievas myli visus žmones, kaip savo kūrinius, ir nori, kad jie kada nors ilsėtųsi prie Jo širdies amžinoj meilėj. O ką Dievas myli, žmogui to neleista neapkęsti! Žmogus sutvertas pagal Dievo panašumą, ir net nuodėmė neįstengia tą dieviškąjį paveikslą visai ištrinti. Tad kiekvienas žmogus, net blogiausias, turi dar savy kažką mielo. Privalome mylėti ne žmogaus nedorybes bei nuodėmes, bet jo sielą, kuri yra sutverta Dievo ir Dievui ir Kristaus krauju atpirkta.

Artimo meilės matas yra tvarkinga savo pačių meilė. "Mylėsi savo artimą, kaip pats save". Paprastai nėra reikalo raginti žmogaus mylėti save patį, nes jis myli save, pačios prigimties verčiamas. Tačiau toji meilė dažnai yra labiau neapykanta, negu tikra mailė. Nėra tai tvarkinga savo paties meilė. Tą savo meilę reikia sutvarkyti pagal Dievo įsakymus. Tokia meile reikia mylėti ir artimą, kaip Jėzus kitoj vietoj sako: "Visa, ko jūs norite, kad žmonės jums darytų, ir jūs jiems darykite. Nes tai Įstatymas ir Pranašai" (Mat. 7, 12). Nenorime, kad kiti mus šmeižtų, įtarinėtų, žmonių akyse juodintų, — tad ir patys venkime blogų kalbų prieš artimą. Norime, kad žmonės mus mylėtų ir gerbtų, kad reikaluose bei varguose mus gelbėtų, — tad ir patys būkime žmones užjaučią, gailestingi ir pasiruošę padėti.

Pritaikymas. Išganytojas nurodė savo pavyzdį, kaip reikia mylėti artimą: "Aš jums duodu naują įsakymą mylėti vienas kitą; kaip aš jus mylėjau, kad ir jūs vienas kitą mylėtumėte. Iš to visi pažins, kad jūs mano mokytiniai, jei turėsite meilę vienas kito" (Jon. 13, 34-35). Tikra artimo meilė turi būti Jėzaus mokinių požymis. Kaip krikščionys privalome lavintis artimo meilėje, bet dar labiau kaip kunigai bei vienuoliai. Žiūrėkime, nenusikalskime tam svarbiam įsakymui!

2 PUNKTAS. KLIŪTYS TĄ ĮSAKYMĄ VYKDANT

Svarstymas. Meilės trūkumo, net nenumaldomos neapykantos pavyzdį randame farizėjuose. Jėzus buvo tiesiog įsikūnijęs malonumas, nekaltumas ir išmintis. Jis buvo Dievo Sūnus ir tai įrodė dideliais stebuklais. Viskas liudija, kad Jis Dievo pasiųstas Mesijas ir Išganytojas. Prieš Jo žodį niekas neatsilaikė, Jo papeikimai buvo teisingi, elgesys be priekaištų. O vis dėlto taip nenumaldomai Jo neapkentė farizėjai, Rašto žinovai ir žydų kunigai! Kaip tik tie, kurie būtų turėję Jį priimti išskėstom rankom, Jį paniekindami atmeta, su didžiausia neapykanta! Kaip budriai jie seka kiekvieną Jo žingsnį, kaip jie stengiasi Jam pastatyti pinklių, kaip jie suvedžioja bei kursto liaudį, kaip jie neapkenčia Jėzaus ir trokšta tą nepatogų mokytoją pašalinti iš kelio! Įžeista puikybė, išdidumas ir pavydas yra jų

biauraus laikymosi priežastis, nors Kristus buvo maloningiausias jų Išganytojas!

Nepažabotos aistros dažnai ir mums taip labai pasunkina artimo meilę. Savimyla bei savinauda nepakenčia, kad šalia jų kas kitas iškiltų bei pasireikštų. Įsižeidusi puikybė neperneša net teisingiausio papeikimo, ir už tai persekioja nepalankumu bei neapykanta tariamąjį savo įžeidėją. Žmonių nuotaikos dažnai pačios nežino, dėl ko vieną asmenį mėgsta, o kito nepakenčia.

Mūsų laikais galima labai dažnai matyti bei patirti, kaip artimo meilės įsakymas grubiausiai įžeidžiamas, net tiesiog sutrypiamas, tarp kitko, dėl rasinių prietarų. O juk tuose žeminamuose bei persekiojamuose Dievo kūriniuose įžeidžiamas pats jų Kūrėjas! Kada gi žmonės vėl susipras, jog tai augščiausiojo valia, kad mylėtume vienas kitą, kaip Dievo vaikus.

Pritaikymas. Imkime į širdį šv. Jono apaštalo žodį: "Jei kas sakytų: Aš myliu Dievą, ir nekęstų savo brolio, tas melagis. Nes kas nemyli savo brolio, kurį mato, kaip jis gali mylėti Dievą, kurio nemato?" (I Jon. 4, 20). Žiūrėkime, kad tie žodžiai netiktų ir mums!

Paskatinimas. Tėve mūsų, atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams! Noriu visada atminti Tavo įsakymą ir stengtis pašalint iš savo širdies tikrosios artimo bei brolių meilės kliūtis. Duok man tam reikalingos malonės!

Dievo meilės malda

Visų Dieve bei Tėve, nuskaidrink mano meilę, kad būčiau kaip kūdikis vertas Tavo meilės!

Antradienis po 17 sekmadienio po Sekminių

BROLIŲ MEILĖ

Įsivaizduok Išganytoją, per paskutinę vakarienę sakantį atmintiną atsisveikinimo kalbą: "Vaikeliai, dar trumpą laiką aš esu su jumis... Aš jums duodu naują įsakymą mylėti vie-

nas kitą; kaip aš jus mylėjau, kad ir jūs vienas kitą mylėtumėte" (Jon. 13, 33-34). Mąstyk, ką reiškia tie žodžiai mums, vienuoliams.

1 PUNKTAS. NAUJASIS ĮSAKYMAS

Svarstymas. Tą vakarą, kada Jėzus paliko savo meilės paminklą, Jis atnaujino ir meilės įsakymą. Atnešti pasaulin meilės Išganytojas buvo nusileidęs iš dangaus ant žemės. Argi galėtų jos stigti širdims tų, kurie vadinasi Kristaus mokiniai bei sekėjai? Jei mylim Jėzų, ta meilė turi versti mus mylėti ir artimus, ypač brolius. Šv. Pranciškus primena broliams meilės įsakymą mūsų reguloje: "Jei motina peni ir myli savo kūno sūnų, tai kiek kartų stropiau turi kiekvienas mylėti ir maitinti savo dvasišką brolį?" (6 skyrius). Kraujo giminystė ir bendras augimas po mylinčiomis gimdytojų akimis įžiebia vaikuose brolių-seserų meilę. Bet dar didesnė, grynesnė ir tobulesnė turi būti meilė dvasiškų brolių tarpe.

Jėzus vadina savo įsakymą nauju, nes tokia meilė, kokią Jėzus pats vykdė ir įsakė kitiems, dar nebuvo ligi tol pasauly pasirodžiusi. Jis duoda ir tos meilės matą: "Kaip aš jus mylėjau, kad ir jūs vienas kitą mylėtumėte". O kaip karštai mylėjo Jėzus! Jis mylėjo, pamiršęs save, tauriai, šventai, ligi galo. Tokia turi būti ir mūsų broliškoji meilė. To nori mūsų Dievas-Išganytojas. Prie to ragina ir mūsų tėvas Pranciškus. Ta pačia mintim rašo mūsų konstitucijos: "Visi vienuoliai, vykdydami mūsų Viešpaties meilės įsakymą, tegul visur vaikščioja broliškoj meilėj, rodo vienas kitam pagarbą, padeda meilės patarnavimais, biaurėdamiesi ir vengdami pavydo, visuomet rūpestingai išlaiko dvasios vienybę taikos dvasioje" (Art. 288).

Pritaikymas. Pirma ir būtina bendruomeninio gyvenimo dorybė yra brolių meilė. Šv. Petras ragina: "Visų pirma turėkite vieni kitiems nuolatinės meilės, nes meilė pridengia nuodėmių daugybę" (1 Petro 4,8). Kai vienuolyne viešpatauja broliška meilė, tai panašu į giedrą pavasario rytą, kada viskas tvaska saulės spinduliuose ir kvėpuoja atgimstančiu gyvenimu. O kur trūksta meilės, ten tartum sunkus ir tamsus rūkas

yra užgulęs vienuolyną. Šv. Paulius vadina meilę tobulybės ryšiu (Kol. 3, 14), nes ji žmogų sujungia su Dievu ir tuo padaro tobulą. Kaip Dievas Tėvas su Sūnum ir šv. Dvasia per švenčiausią meilės ryšį yra susivieniję su kits kitu, taip meilė daro visus viena Dievuje. O ko geresnio galėtume siekti, jei ne tobulumo bei susivienijimo su Viešpačiu? Patyrinėkime šiandien savo brolišką meilę, ir bandykime ateity tiksliai vykdyti savo Dievo įsakymą!

2 PUNKTAS. JĖZAUS MOKINIO PAŽYMYS

Svarstymas. "Iš to visi pažins, kad jūs mano mokytiniai, jei turėsite meilę vienas kito" (Jon. 13, 35). Anot Viešpaties, broliška meilė turi būti Jo mokinių pažymys. Ji turi taip šviesti visų akyse, kad kiti būtų sužavėti ir prisidėtų prie Kristaus. Taip labai stebėdamies pagonys kalbėdavo apie pirmuosius krikščionis: "Žiūrėkit, kaip jie kits kitą myli ir mielai už kits kitą miršta!" (Tertulijonas). Tokia meilė pagonims buvo negirdėtas ir nesuprantamas dalykas. Tokios meilės pavyzdį randame ir pirmuosiuose savo ordino istorijos puslapiuose. Kartą vienas nevykęs žmogus užgauliojo du mūsų brolius ir juos apmėtė akmenimis. Broliai nuolat keitėsi vietomis, norėdami savo kūnu uždengti vienas antrą. Žmonės, mačiusieji tą įvykį, tiesiog stebėjos, kaip broliai myli vienas kitą.

Tikra artimo meilė yra neapgaulingas panašumo į Kristų įrodymas. Jei kas net stebuklus darytų, o nemylėtų artimo, jo šventumas būtų bevertis. Todėl šv. Bonaventūra sako: "Kas nori tobulai mylėti Dievą, turi pirma stengtis tapti tobulas artimo meilėj".

Pritaikymas. Tokios gražios dorybės, kaip broliška meilė, neįmanoma įsigyti be kovos ir aukų. Bet ji gausiai apsimoka. Tad nenuleisdami rankų, nuolat lavinkimės toj dorybėj. Tuo būdu daug prisidėsime ir prie viso ordino gerovės. Visi turi džiaugtis mūsų broliška meile. Šv. Jonas rašo: "Tuo pasirodo Dievo vaikai ir velnio vaikai. Kiekvienas, kuris nėra teisus, yra ne iš Dievo, taip pat kas nemyli savo brolio" (1 Jono, 3, 10-11). Tikrai tai nėra broliškos meilės ženklas, jei kuris bro-

lis pasauliečių akivaizdoj paniekinančiai atsiliepia apie kitus brolius arba skundžiasi savais viršininkais ir juos pasmerkia karčiais žodžiais. Pasaulis jau savaime yra toks skurdus krikščioniškos meilės srity, tai bent suteikime jam broliškos meilės pavyzdį! Tuo žymiai daugiau nuveiksime, negu pamokslais.

Paskatinimas. Amžinasis Tėve, aukoju Tau Jėzaus Kristaus meilę! Mano Išganytojau, būk man artimo bei brolių meilės mokytoju! Meilės Dvasia, apvalyk mane nuo visokios savimylos!

Dievo meilės malda

"Štai kaip gera ir kaip malonu, kai broliai gyvena iš vieno!" (Ps. 132, 1). Negali būti nieko gražesnio nei malonesnio, kaip kad broliškai sutarti ir mylėti. Viešpatie, visuomet pasilik su mumis savo meile. Tada mes galėsime nuolatos vienas kitą broliškai suprasti.

Trečiadienis po 17 sekmadienio po Sekminių

NURODYMAI, KAIP VYKDYTI ARTIMO MEILĘ

Jėzus Kristus, Įstatymo įvykdytojas, yra davęs artimo meilės pareigai giliausius pagrindus, plačiausią apimtį ir augščiausią pašventimą. Dabar mąstysime apie tą tobulą krikščionišką meilę, apie jos šaknis bei ypatybes, ir melsime Išganytoją išmokyti mus ją pažinti ir vykdyti.

1 PUNKTAS. KRIKŠČIONIŠKOS ARTIMO MEILĖS ŠAKNYS

Svarstymas. Mylėti artimą dėl to, kad jis mums patinka savo kūno, dvasios ir charakterio vertybėmis, arba kad jis mums yra padaręs gero, arba kad jis yra mūsų giminė — tai savaime dar nėra nei dorybė, nei nuopelnas. Ta įgimtoji meilė lengvai vykdoma visų žmonių, jei tik jie nėra sugedę ar iškrypę. Dėl to ir pats Išganytojas yra taręs: "Jei jūs mylite tuos, kurie jus myli, kokį turėsite užmokestį? Argi ir muiti-

ninkai tai nedaro? Ir jei jūs sveikinate tik savo brolius, ką jūs viršaus darote? Argi ir pagonys tai nedaro?" (Mat. 5, 46-47). Artimo meilė, kurios iš mūsų Kristus reikalauja, yra daug tauresnė bei augštesnė. Ji yra meilė, kuri savo šaltinį turi Dievuje. Mylėti Kristų reiškia kiekviename žmoguje, beturty ar turtingame, patraukliame ar atstumiančiame, bičiuly ar priešе, pažinti ir mylėti Dievo paveikslą ir Jo pažadų paveldėtoją. Mūsų artimo meilė turi plaukti iš mūsų meilės Dievui, turi joj semtis jėgų, iš jos imti mastą ir įgyti patvarumo. Kas tikrai myli Dievą, tas Dievuje turi mylėti visus žmones, nes žmonės yra sutverti Dievo, kad Jam tarnautų, taptų laimingi ir padidintų Jo garbę. Kristus savo mirtim padarė žmonėms tai, kad vėl galima per Dievo malonę atkurti savy Dievo panašumą ir tapti Jo karalystės dalyviais. Todėl šv. Jonas savo pirmajame laiške rašo: "Jei kas sakytų: aš myliu Dievą, ir nekęstų savo brolio, tas melagis" (1 Jon. 4, 20).

Pritaikymas. Ištirk save, ar tavo artimo meilė plaukia iš Dievo! Jei vadovaujies tik įgimtais motyvais, tai neišpildai Kristaus įsakymo ir gali susilaukti karčių nusivylimų, net gi sunkių pagundų. Patyrinėk save, ar neapvaldė tavęs jausminis palinkimas. Vargiai rastume pavojingesnį priešą tobulybės pažangai, kaip kūniška meilė! Ji labai dažnai užgesina širdy Dievo meilės ugnį, nuslopina pamaldumo dvasią, sugaišina darbą, nutildo Dievo malonės pasiskatinimus ir iš gerų pasiryžimų išplėšia visą galią.

2 PUNKTAS. ARTIMO MEILĖS YPATYBĖS

Svarstymas. Jei mūsų artimo meilė turi savo šaknis Dievuje, ji bus šventa ir savo pasireiškimuose bei vaisiuose. Ji turės visas anas ypatybes, kurių iš mūsų artimo meilės laukia Kristus. Pirma, ji bus *visuotinė*. Jei savo artime gerbiu ir myliu jam Dievo suteiktą augštą vertę bei paskirtį, tai jokio žmogaus neišskirsiu iš savo meilės, širdy niekam neturėsiu neapykantos, paniekos ar pasibiaurėjimo. Dargi savo priešus — persekiotojus, šmeižikus — apsiausiu meile. Neužmirškime: Išganytojas labai rimtai iš mūsų reikalauja mylėti net priešus!

Jam brangesnė artimo meilė, negu brangiausia auka. Atsiminkime svarbius Jo žodžius apie susitaikymą: "Jei tu atiduodi savo dovaną prie altoriaus ir tenai atsimeni, kad tavo brolis turi šį tą prieš tave, palik savo dovaną tenai, ties altoriumi, eik pirma susiderinti su savo broliu, o paskui atėjęs atiduosi savo dovaną" (Mat. 5, 23-24). Tad kaip galėčiau aukoti šv. Mišias ar priimti Komuniją, jei mano širdis būtų pilna artimo neapykantos bei pasibiaurėjimo?!

Antra krikščioniškos artimo meilės ypatybė yra nuoširdumas. Meilė nėra tik vidinis gero linkėjimas artimui, kai širdis laisva nuo pavydo, bet ir darbais palankumo rodymas. Nors mes, kaip mažesnieji broliai, neturime nieko, ir galime tik ribotai naudotis daiktais, tačiau mes galime daug gero daryti broliams bei kitiems žmonėms. Galime šiaip ar taip jiems teikti žemiškos pagalbos, ypač maldinės išmaldos. Galime juos kelti augštyn gerais žodžiais bei pavyzdžiais, guosti ligose, gėrėtis jų džiaugsmais, švelninti kančias, kantriai pakęsti jų silpnybes bei trūkumus. Bičiuliška šypsena, malonus žodis ir palankus elgesys dar toli gražu neįrodo tikros meilės. Tikros meilės ženklai, be abejo, yra užuojauta bei pasigailėjimas, pavydo nebuvimas, nuopelnų pripažinimas, nuotaikų bei silpnybių pakentimas. Vienuolyno gyvenime veidmainiška meilė neilgai tegali išsilaikyti. Vidinis pyktis, nepalankumas, pavydas greit pasireiškia viršuje ir galų gale apnuodija bendruomenės gyvenimą. O kur vienuolyne klesti tikra meilė, ten gera gyventi. Meilė bei sandora sujungia visus į vieną šeimą, padvigubina visus džiaugsmus, nušviečia skausmus, kursto į gera ir įvykdo apaštalo žodį: "Nešiokite vienas kito naštas, ir taip įvykdysite Kristaus įsakymą" (Gal. 6, 2).

Mūsų meilė taip pat turi būti išmintinga. Reikšdami savo meilę, privalome laikytis tinkamos tvarkos. Tad savo artime privalome mylėti ne jo nuodėmes bei klaidas, bet jo asmenį ir jo nemirtingą sielą. Taip pat nevalia dėl kieno nors nuodėmių atitraukti nuo jo savo palankumą. Bet kiek daug vienuolynuose nusidedama tam dėsniui! Kaip skubiai daugelis pasmerkia suklupusį brolį, nebetiki jo pasitaisymu ir praranda kantrybę! Tačiau, antra vertus, nevalia iš pasigailėjimo pro

pirštus žiūrėti į nuodėmes ir iš aiškių nusikaltimų daryti tik silpnybes, ypač kai esame klausiami patarimo arba išpažinty turime tarti rimtą žodį. Tokia akla meilė gali tapti broliui papiktinimu ir jo sielą įstumti į pražūtį.

Paskatinimas. Meilingasis Išganytojau, leisk man pažinti savo artimui parodytus meilės trūkumus bei klaidas, gailėtis ir pasitaisyti! Padėk man savo malone išsisaugoti visų jausminių palinkimų ir dėl Tavęs mylėti visus žmones vidiniai, nuoširdžiai, nesavanaudiškai, šventai ir ištvermingai!

Dievo meilės malda

Suteik man, Dieve, malonę mylėti Tave užvis labiau, o savo artimą — pagal Tavo įsakymą, t. y. kaip save patį! Atverk man akis, sušildyk širdį, kad savo artime matyčiau Tavo atvaizdą ir jį mylėčiau, kaip Tu įsakai!

Ketvirtadienis po 17 sekmadienio po Sekminių

GIMINIŲ MEILĖ

Mąstykime, kaip vienas iš naujųjų Jėzaus sekėjų prieina prie Jo ir sako: "Viešpatie, leisk man pirma eiti ir palaidoti savo tėvą" (Mat. 8, 21). Iš Jėzaus atsakymo pasimokykime, kaip atrodo tvarkinga, šventa giminių meilė.

1 PUNKTAS. GALIMA IR REIKIA MYLĖTI GIMINES

Svarstymas. Norint gerai suprasti ano mokinio klausimą ir Kristaus atsakymą, reikia atkreipti dėmesį ne tik į mokinio santykį su mirusiuoju, bet ir į žydų laidojimo pažiūras. Žydai manė, jog mirusio siela neranda atilsio, iki kūnas nepalaidotas. Būti nepalaidotam buvo didelė nelaimė, kurios linkėta tik didžiausiam priešui. Kiekvieno šventa pareiga buvo palaidoti atvirame lauke gulintį lavoną. Net ir kriminalistui teikta palaidojimo malonė.

Tad būtume galėję manyti, kad Išganytojas atsakys jaunuoliui: "Eik, palaidok savo tėvą ir tada grįžk!" Tuo tarpu tas nuolaidusis Jėzus tarė: "Sek mane ir palik mirusiesiems laidoti jų numirėlius" (Mat. 8, 22). Jei nepažintume gerosios Jėzaus širdies, tartume: tas atsakymas yra kietas! Net jaunuolio gimines Kristus vadina numirėliais, t. y. dvasiškais numirėliais, neturinčiais augštesniojo gyvenimo arba tikėjimo bei malonės. Nors jaunuolis prašo tokio gražaus dalyko, tačiau Viešpats nesutinka ir taria: "Sek mane ir palik mirusiesiems laidoti jų numirėlius!" Tuo Jėzus nemanė išreikšti, kad nereikią gerbti bei mylėti gimdytojų. Jis norėjo pasakyti, kad sekti paskui Jėzų ir tarnauti Dievui yra pirmesnė už visas kitas žemės pareigas.

Yra leista mylėti gimines, net turime juos mylėti, tik ne ta meile, kuri natūraliai kyla iš kūno bei kraujo giminystės, o dvasiška, krikščioniška, šventa meile. Dėl tos priežasties pirmiausia reikia rūpintis giminių sielos gerove. Tai tinka ypač mums, vienuoliams.

Pritaikymas. Kai kurie vienuoliai turėtų būti dėkingi savo giminių maldoms bei nuopelnams, kad buvo pašaukti į vienuolyną ir jame ištvėrė. Ir giminės turi susilaukti iš mūsų malonės, kad ištvertų gerame ar atsiverstų. Viename pamoksle šv. Jonas Auksaburnis vaizduoja gyvenančio nuodėmėse dvasiško numirėlio liūdną padėtį ir daro šią gražią pastabą: "Tokių dvasiškai mirusių, atbukusia sąžine gulinčių nuodėmėse, giminės ypačiai turėtų kreiptis jų reikalu į Jėzų, kaip kadaise Lozoriaus reikalu kreipėsi Marija Magdalena. Net jeigu toks numirėlis dvokia, net jeigu jau jis keturias dienas guli kape, nenusimink, o prieik ir pirma atrisk šalin akmenį, tai yra, abejingumą nuodėmės blogybei. Tada greitai galėsi išvesti jį iš kapo, o kai jau būsi išvedęs, lengvai galėsi išraišioti jį iš raiščių". Tad, jei prisimename savo gimines, jei juos mylime, darykime tai krikščioniškai, kaip tinka vienuoliui, ir tuo tikslu, kad jiems suteiktume dvasiškos naudos. Tai gal primena ir Jėzaus žodis, kai Jis apie jaunikaičio gimines kalba kaip apie mirusius.

2 PUNKTAS. NESILEISKIME, KAD GIMINĖS MUMS TRUKDYTŲ DARYTI GERA

Svarstymas. Jėzaus atsakymas jaunikaičiui yra pilnai pagrįstas. Visiškai nebuvo reikalinga, kad jaunikaitis eitų savo tėvo laidoti, nes buvo ir kitų giminių, kurie galėjo reikalą atlikti. Atrodo ir nepatartina, kad jis dar grįžtų namo, nes giminės būtų jį atkalbėję nuo jo sumanymo eiti su Jėzum: juk jie buvo negyvi! Buvo net gera, kad jis negrįžtų, nes tuo būdu lengviau jam buvo išsiskirti 'su saviškiais ir išvengti daugelio nemalonumų: ašarų, gedėjimo ir viso kito, kas neišvengiama po laidotuvių. Jis būtų turėjęs rūpintis testamentu, dalytis palikimu ir atlikti visa, kas su tuo susiję (Krizostomas).

Jėzaus atsakyme glūdi ir mums pamoka, kad neturime duotis giminių trukdomi Dievo tarnyboj. Išganytojas pats yra palikęs mums geriausią pavyzdį. Tik pamąstykime apie Jo santykius su Motina bei kitais giminėmis viešojo veikimo metu. Tarp nuostatų skaistybei išsaugoti šv. Pranciškus vienuoliktajame regulos skyriuje įdėjo šią pastabą: "Tegul broliai nebūna vyrų ar moterų krikšto tėvais, kad ta proga brolių tarpe arba per brolius nekiltų papiktinimas". Mūsų Tėvas Pranciškus gerai žinojo, kiek nepatogumų kiltų broliams, jeigu jie eitų į kūmas, ir todėl jis tai uždraudė. Nors čia būtų tik dvasiška giminystė, bet ji galėtų trukdyti dvasinį brolių gyvenimą ir suteikti jiems pavojų.

Pritaikymas. Pasisaugokime, kad mūsų meilė giminėms netaptų kliūtim vienuoliniame gyvenime. Nesipainiokime į savo giminių pasaulinius reikalus. Neleiskime mus per dažnai lankyti ir neeikvokime be reikalo savo laiko jų naudai. Nepasiduokime jų įtakai ir nesileiskime jų trukdomi savo rimty bei darbe. Be reikalo neapsisunkinkime teikimu jiems pagalbos. Kitaip galėtume patekti į konfliktą su savo vienuolinėmis pareigomis. Apie šv. Augustiną skaitome brevijoriuj, jog jis griežtai apribojo savo santykius su seserim bei kita gimine, nebekalbant jau apie bendrą gyvenimą ar bičiuliavimąsi. Jis sakė, jog, nors tai ir giminės, bet žmonės galėtų piktintis, jei jis glaudžiai su jais bendrautų. Šv. Krizostomas sako: "Jei tai yra jau kaž-

kas bloga perdėtai gailėtis mirusių giminių ir dėl to visiškai pasiduoti skausmui, tai dar daug blogiau, jei tai mus trukdytų dvasiniame gyvenime. Todėl Kristus ir sako: "Nė vienas, kurs prideda savo ranką prie arklo ir atgal dairosi, netinka Dievo karalystei" (Luk. 9, 62). Šv. Pranciškus tuos pačius žodžius kartoja ir savo reguloj.

Paskatinimas. Dėkokime Jėzui už Jo mokslą. Nors jis atrodo kietas, tačiau yra naudingas ir išganingas. Paveskime šiandien Kristui visus savo gimines, toliau rūpindamies savo dvasiškais reikalais ir pasižadėdami atsiduoti Dievui nedalomai.

Dievo meilės malda

"Saugok, Dieve, kad aš kuo nors girčiaus, kaip tik mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kryžiumi. Per jį man pasaulis yra prikaltas ant kryžiaus ir aš pasauliui!" (Gal. 6, 14).

Penktadienis po 17 sekmadienio po Sekminių

APIE PRIEŠŲ MEILĖS ĮSAKYMĄ

Įsivaizduok Išganytoją kabantį ant kryžiaus, kaip Jis meldžiasi už savo priešus. Čia Jis nuostabiai išpildė tai, ką buvo kadais įsakęs žodžiais: "Aš gi jums sakau: Mylėkite savo neprietelius" (Mat. 5, 44). Šiandieną, kada minime Jo šventąją kančią, pamaldžiai pamąstysime apie Kristaus įsakymą mylėti priešus ir apie Jo duotą pavyzdį.

1 PUNKTAS. KRISTAUS ĮSAKYMAS MYLĖTI PRIEŠĄ

Svarstymas. Pirma pasvarstykime to įsakymo tekstą: "Jūs girdėjote, kad buvo sakyta: mylėsi savo artimą ir nekęsi savo neprietelio. Aš gi jums sakau: mylėkite savo neprietelius, gera darykite tiems, kurie jūsų nekenčia, ir melskitės už persekiojančius ir šmeižiančius jus" (Mat. 5, 43-44). Mozės įstatymas įsako paprastai: "Mylėsi savo prietelį" (Kun. 19, 18). Bet rabiniški Įstatymo aiškinimai pridūrė čia savo priedą, kuris

jiems atrodė savaime suprantamas: "O savo neprietelio tu turi neapkęsti!" "Artimas" buvo žydams kiekvienas jų kraujo žmogus, o neprietelis — kiekvienas nežydas, nes juk pagonis buvo Dievo priešas, ir tuo pačiu Dievo tautos priešas. Neapkęsti Dievo priešo jie jautėsi turį tam tikrą pagrindą, ir tai derinosi su kieta žydiškojo įstatymo dvasia. Dievo priešų neapykantą žydai laikė kažkuo šventu. Bet pritaikant tą dėsnį, būdavo einama per toli ir net asmeninė neapykanta tarp pačių žydų pradėta laikyti leistina.

Visai priešingai Jėzus Kristus, Naujosios Sandoros Davėjas, pagal meilės dvasią, kuri toj Sandoroj turi viešpatauti, davė naują įsakymą — mylėti neprietelius. Jis aiškiai pasako, jog ne vien draugas yra mūsų artimas, ir todėl mylėtinas, bet ir nedraugas, tad ir nežydas, ir net romėnas, kurių žydai taip neapkęsdavo. Galima įsivaizduoti, kaip tuos Jėzaus žodžius priėmė farizėjai bei Rašto žinovai. Bet Viešpats nė kiek nesušvelnino ir nieko neatšaukė, ką pasakė.

Dabar pažiūrėkime, kaip pats Kristus mylėjo priešus. Nors Jis ir labai smerkė klaidingas žydų tautos vadų pažiūras bei jų žalingą įtaką, bet niekada neparodė jokios neapykantos ar pykčio, ir Jo kalbose prieš juos skamba taikingas tonas. O gražiausiai gi pasireiškė Kristaus meilė neprieteliams, kai Jis kybojo ant kryžiaus. Sopulingoj mirties valandoj, kurią Jam paruošė priešai, jų išjuokiamas bei koneveikiamas, Jis meldžiasi už savo neapkentėjus bei persekiotojus, ir Jo širdis yra laisva nuo neapykantos ar pagiežos nedėkingiems žmonėms. Tai yra tikra meilė, verta Išganytojo! Duodamas tokį pavyzdį, Jis tikrai gali iš mūsų reikalauti: "Mylėkite savo priešus!"

Pritaikymas. Prieš Kristui pasirodant pasauly, priešų meilė buvo tiesiog negirdėtas dalykas. Paskelbus gi nuostabųjį savo mokslą, ta meilė įsigijo karštų gerbėjų bei sekėjų. Krikščionys-kankiniai, net baisiausiai kankinami, meldžiasi už savo persekiotojus, kaip darė Kristus bei šv. Steponas. Šv. Jonas Gvalbertas atleidžia savo brolio žudikui, kai jis šaukiasi į nukryžiuotojo Kristaus meilę. Kiek didvyriškumo reikia, norint būti tokios kilnios širdies! Gal mums atorodo, jog retai tegali pasitaikyti proga priešo meilės įsakymui išpildyti. Tačiau daugiau

ar mažiau kiekvienas žmogus turi priešų, tikrų ar tik įsivaizduotų. Tad pakankamai dažnai tenka kovoti su savo nepalankumais ar neapykantos jausmais. Ne taip jau lengva yra tai, ką iš mūsų reikalauja Kristus! Mylėti tuos, kurie mūsų neapkenčia; gera daryti tiems, kurie mums bloga linki; melstis už tuos, kurie mus keikia ir mus įvairiais būdais persekioja! Bet Viešpats to nori, ir mes privalome pasirodyti esą ištikimi Jo mokiniai. Neleiskime savy sukilti jokiam kartėliui prieš tuos, kurie mums priešingi, ir per daug nemąstykim apie patirtas skriaudas. Padovanokime Viešpačiui, ką gauname pakelti bei pakęsti. Neatsiliepkime priešingumu į priešingumą ir įsakykim savo lūpom tylėti, kai iš jų veržte veržiasi kartūs žodžiai bei rūstybė! Užuot baręsi, melskimės už priešus!

2 PUNKTAS. PRIEŠŲ MEILĖS MOTYVAI

Svarstymas. Norėdamas tą sunkų priešų meilės įsakymą palengvinti ir įrodyti jo būtinybę, Išganytojas nurodo jo pagrindą. Pirmasis pagrindas yra tas, kad visi, priešai bei draugai, esame to paties Dievo vaikai: "Mylėkite savo neprietelius, gera darykite tiems, kurie jūsų nekenčia, ir melskitės už persekiojančius ir šmeižiančius jus, kad būtumėte vaikai jūsų Tėvo, esančio danguje, kurs leidžia savo saulei tekėti ant gerųjų ir piktųjų ir lydina ant teisiųjų ir neteisiųjų" (Mat. 5, 44-45). Tikrai graudu, kaip Dievas myli visus žmones, lyg savo vaikus, net ir piktuosius, ir visais rūpinasi, lyg tikras tėvas. O juk vaikas renkasi tėvą sau pavyzdžiu visuose dalykuose. Tad privalome, kaip mūsų tėvas Dievas, mylėti vienas kitą ir niekam neatsakyti savo meilės, net didžiausiam priešui! Visi esame Dievo vaikai. Net blogiausias žmogus vis dar yra Dievo vaikas ir turi pasiekti amžinąją laimę, kiek tai priklauso nuo Dievo, nebent pats nusidėjėlis nepanorėtų.

Antrasis priešų meilės pagrindas yra didesnė ištikimo krikščionio tobulybė, lyginant su pagonimis bei nusidėjėliais. Kristus įspėja: "Jei jūs mylite tuos, kurie jus myli, kokį turėsite užmokesnį? Argi ir muitininkai to nedaro? Ir jei jūs sveikinate tik savo brolius, ką jūs viršaus darote? Argi ir pagonys to nedaro? Būkite tad tobuli, kaip ir jūsų dangiškasis

Tėvas tobulas" (Mat. 5, 46-48). Kai pagonys bei nusidėjėliai myli savo bičiulius, tai ne daug tereiškia ir neužsipelno atlyginimo, nes mylėti bičiulius yra visai įgimtas dalykas. Bet mylėti priešą yra didelis dalykas. Tai reikalauja nusigalėjimo ir įmanoma tik malonei padedant, atsižvelgus į Dievą ir amžinąjį atlyginimą. O krikščionis privalo ieškoti visur to, kas tobulesnio, t. y. panašumo į Dievą ir su Juo susivienijimo. Todėl ir priešų meilės įsakymas, kuris reikalauja tobuliausios aukos, veda į tobuliausią panašumą į Dievą.

Pritaikymas. Kai nepalankumas bei neapykanta bando mus palenkti prie keršto, nesutaikomumo, nedraugiškumo, prisiminkime Kristaus žodžius. Visi esame Dievo vaikai ir negalime vienas kitam linkėti bloga. Kaip krikščionys, vienuoliai ir kunigai, ypač esame įpareigoti tobulai mylėti artimą, net savo priešą. Grynai įgimta savimyliška bičiulių meilė Dievo akyse neturi vertės. Tikra, Dievui patinkanti artimo meilė turi būti sekimas Dievo meilės.

Paskatinimas. Stebėkis Jėzaus meile priešams, ir dėkok Viešpačiui už Jo gražų pavyzdį. Atsiprašyk Jį už visus nebičiuliškumus sau nepatinkantiems žmonėms ir pasižadėk ateity džiugiai pildyti priešų meilės įstatymą.

Dievo meilės malda

Duok man, kad mylėčiau Tavo kryžių, geriausias Išganytojau, ir padėk man tiksliai išpildyti Tavo švenčiausiąją valią net ir sunkiausiame priešų meilės įstatyme.

Šeštadienis po 17 sekmadienio po Sekminių

KRIKŠČIONIŠKAS ATSILYGINIMAS

Kasdien turime bendrauti su žmonėmis, ir ne visuomet jie yra patys maloniausi. Tad mokykis, mąstančioji siela, iš savo Dievo-Mokytojo bendrauti su savo broliais ir visais žmonėmis, kaip liepia krikščioniškoji meilė, ir niekuomet neatsilyginki blogu už bloga.

1 PUNKTAS. KRISTUS DRAUDŽIA ATSILYGINTI BLOGU UŽ BLOGA

Svarstymas. Senajame Įstatyme galiojo teisinis griežto atsilyginimo dėsnis: "Akį už akį ir dantį už dantį", arba, kaip šiandien dar sakoma: "Kaip tu man, taip aš tau!" Tiesa, jau ir Senajame Įstatyme buvo uždrausta savarankiškai atsilyginti už skriaudas bei keršyti, bet tas draudimas gynė izraelitus. Ten randame parašyta: "Neieškok keršto ir neatsimink savo tautiečių neteisybės. Mylėsi savo prietelį kaip pats save" (Kun. 19, 18). Todėl nežydai, anot farizėjų, buvo išskirti iš tos įsakytosios meilės.

O Kristus, Įstatymo išbaigėjas bei įvykdytojas, visiškai uždraudžia keršyti už patirtas skriaudas, net įsako atsimokėti geru už bloga: "Jūs girdėjote, kad buvo pasakyta: Akį už akį ir dantį už dantį. Aš gi jums sakau: nesipriešinkite piktam; bet jei kas ištiko tave per dešinį skruostą, atsuk jam ir kitą" (Mat. 5, 38-39). "Nesipriešinkite piktam" reiškia: jei jums kas padarė skriaudą, negalite neteisėtai prieš ją kovoti ar tuo pačiu atsilyginti, pav., įžeidžiančiais žodžiais, smurtu, keršto veiksmais. Priešingai, turite kantriai iškęsti tą neteisybę. Šv. Jonas Auksaburnis sako: "Reikia priešintis blogam, tik tinkamu būdu — taip, kaip Viešpats yra įsakęs, t. y. kantriai kentėti neteisybę. Tuo būdu nugalėsime bloga, nes juk ugnis gesinama ne ugnim, tik vandeniu. Niekas taip sėkmingai nenuginkluoja įžeidėjų, kaip pakenčiamas kantriai įžeidimas. Tai ne vien sulaiko skriaudiką nuo tolesnių smūgių, bet sukelia jame gailesį už padaryta bloga. Jis net pasitraukia, stebėdamasis įžeistojo atlaidumu. Iš neprietelio bei priešo dažnai tampa ne vien bičiulis, bet tartum giminė bei tarnas. O jei keršijama, atsitinka visai priešingai".

Pritaikymas. Matome, kaip augštai yra iškilęs Naujasis Įstatymas viršum Senojo net ir atsilyginimo klausimu. Atsilyginimo bei keršto šūkis turi nutilti, o jo vietoj viešpatauti kantri meilė. Tačiau neužtenka tuo naujuoju įsakymu stebėtis ir grožėtis: reikia jį pasiimti nuolatiniu savo elgesio vadovu. Vien Dievo dalykas yra atlyginti bei bausti už neteisybę. Bet

kaip tik Dievas duoda mum savo Viengimy gražiausią gailestingumo, švelnumo ir taikingumo pavyzdį. O kaip mes elgiamės? Taip, mes sakomės atleidžią bei pamirštą, bet ar tikrai taip yra? O kerštas žmogui toks saldus, gi progų atkeršyti tiek daug! Pavyzdžiui, vienas asmuo sakosi jaučiąs pareigą pranešti viršininkui apie kito asmens darbelius, o iš tikrųjų jis daro tai, gudriai keršydamas anam, nes jo nemėgsta. Bet juk tai visai neatitinka Kristaus dvasios! Ištirkim save, ar esame laisvi nuo pagiežos, ar nesame dažnai nusikaltę Kristaus draudimui.

2 PUNKTAS. KRISTUS ĮSAKO UŽ BLOGA ATSILYGINTI GERU

Svarstymas. Išganytojui buvo per maža, patiriant neteisybę, kantriai tylėti: Jis dar moko už patirtą neteisybę atsilyginti meilės veiksmais. Tuo tikslu Jis primena tris skirtingus atvejus ir parodo, kaip tada elgias tikras Jo mokinys. "Jei kas nori su tavim bylinėtis teisme ir atimti tavo jupą, palik jam ir apsiaustą" (Mat. 5, 40). Tai reiškia, ginčijantis dėl laikinių dalykų, verčiau ką paaukoti, kad būtų išvengta tąsymosi. Pagal senąjį įstatymą, skolininkui, kuris negalėjo apsimokėti, buvo galima nuvilkti net viršinį apdarą, tik ne apsiaustą; o taikingas Kristaus mokinys laisvai atsisako net nuo būtiniausių daiktų, kad tik pasibaigtų ginčas. "Ir jei kas tave verčia atlikti baudžiavos tūkstantį žingsnių, eik su juo ir kitu du" (Mat. 5, 41), tai reiškia, būk visuomet pasiruošęs patarnauti žmogui, net jei jis iš tavęs reikalauja neteisėtų bei nelengvų patarnavimų. Persuose buvo pasidaręs paprotys, kad vežikai kiekvienoj pašto stoty galėtų reikalauti iki sekančios stoties žmonių, arklių ar pakinktų. To patarnavimo pavadinimas buvo paskiau perkeltas bei priskirtas ir kitiems panašiems sunkiems reikalavimams.

"Kas tave prašo, duok jam, ir nuo norinčio iš tavęs pasiskolinti nenusigręžk" (Mat. 5, 42). Pagal senąjį įstatymą izraelitas turėjo pirmenybę prieš neizraelitą. Išganytojas pašalina tą skirtumą ir reikalauja, kad būtume geri visiems ir niekam

neatmestume teisingo prašymo. Čia šv. Augustinas sako: "Per maža yra artimui nekenkti, reikia pagal išgales jam ir gera daryti. Tad, jei kas tave prašo, bičiulis ar priešas, duok jam, kiek galėdamas." Tą reikalavimą kai kurie šventieji, kaip mūsų tėvas Pranciškus, taip tiksliai pildė, jog jie nenorėdavo niekam nieko atsakyti, jei šie prašydavo vardan Jėzaus meilės. Ir mes taip elkimės.

Pritaikymas. Niekada nedrįskim tarti: tas ir tas yra man padarę tai ir tai, tad ir aš jiems daugiau nebedarysiu nieko gero! Pamąstykime irgi apie taikingą šv. Pranciškaus žodį testamente: "...bet kai tik nebus priimti, tegul bėga į kitą kraštą, kad tenai, Dievo laiminami, atgailautų". Bandykim pasisavinti tą savo tėvo taikingą bei ramią dvasią.

Paskatinimas. Gailėkimės už visus nemielus veiksmus prieš savo artimus ir už visas pagiežos mintis dėl susilauktų įžeidimų. Pasiruoškime kantriai kentėti dėl Kristaus. Melskime meilės tei taikingumo dvasios.

Dievo meilės malda

Maldaudamas keliu į Tave, Jėzau, savo rankas. Bet ko kito turėčiau geriau iš Tavęs melsti, jei ne Tavo meilės? Tai yra Tavo noras, net Tavo įsakymas: tad meilė tegu būna ir vienintelis dalykas, kurio trokščiau! O, kantrioji meile, kurią turėdamas kiekvienas yra turtingas, o be kurios ir turtuolis yra skurdžius! Kas neturi tos meilės, neturi nieko! Todėl, Jėzau, neduok man nieko kito, kaip tik savo palaimingą meilę, kad Tu vienas būtumei mano širdies valdovas! (šv. Bernardinas Sienietis).

Aštuonioliktasis sekmadienis po Sekminių

STABU IŠTIKTO IŠGYDYMAS

Įsivaizduok Išganytoją kalbantį daugeliui žmonių Kafarnaume, Petro namuose. Ten atėjo ir kai kurie farizėjai bei Rašto žinovai, lyg norėdami, kad Kristus juos pamokytų. Iš tik-

rųjų jie stebėjo Kristų, kad galėtų paskui apkaltinti. Čia ūmai kažkas nuvožia namo stogą ir žemyn nuleidžia ant virvių neštuvus. Juose guli stabu sergąs žmogus, kuris nori, kad Jėzus jį pagydytų (Luk. 5, 18). Dabar sekime to stebuklingo išgydymo eigą.

1 PUNKTAS. JĖZUS PASIREIŠKIA KAIP GERADARIS

Svarstymas. Kai žiūrovai tyliai ir atidžiai seka didįjį Pranašą, laukdami stebuklo, Jėzus taria ligoniui: "Pasitikėk, sūnau, tavo nuodėmės tau atleistos" (Mat. 9, 2). Farizėjai sau mano: "Jis piktžodžiauja Dievui!" Tad Jėzus taria jiems priekaištingai: "Kam jūs manote pikta savo širdyje?" (t. p. 4). Visi ten esantieji stebisi tais abiem Jėzaus posakiais, kurie jiems rodo, jog Jėzus žino kas slapta, žino visą praeitą ligonio gyvenimą lygiai gerai, kaip ir slaptas veidmainių farizėjų mintis.

Toliau stebėk, kaip Viešpats gėrisi stipriu ligonio pasitikėjimu ir jo nešėjais. Jis maloniai šneka su ligoniu ir vienu žodžiu pagydo jį nelaukdamas, kad kas paprašys padaryti stebuklą. Ir dar stebėk, kaip meiliai bei protingai Jėzus bando laimėti ir atversti net savo priešus. Kadangi Rašto žinovai nenori atmerkti savo akių tikėjimo šviesai, Jėzus juos ragina bent savo prigimtą protą panaudoti ir taip prieiti prie tiesos pažinimo. Jis juos klausia, ar gali asmuo, kuris ūmai grąžina žmogui pilną sveikatą, būti apgavikas, kai jis sakosi galįs atleisti nuodėmes? Jis jiems nurodo, jog abu dalykai — ir stebuklingai pagydyti ir nuodėmes atleisti — nėra galimi be Dievo pagalbos, net be Dievo galybės. Todėl Išganytojas taria, atsikreipęs į farizėjus: "Bet kad žinotumėte žmogaus Sūnų turint žemėje galios atleisti nuodėmes — tuomet jis tarė stabo ištiktajam: kelkis, imk savo patalą ir eik į savo namus" (Mt. 9, 6).

Pritaikymas. Paprastieji, mažieji žmonės Išganytojui žemėje buvo patys maloniausieji, nes jie pasitikėdami atverdavo Jo mokslui bei malonei savo protą bei širdį. O farizėjai su Rašto žinovais, nors nuolat kalbėdavo apie Dievą bei Jo Įstatymą, užsidarė malonei per savo puikybę ir prietaringumą, per mei-

lės stoką bei veidmainiškumą. "Dievas priešinasi puikiems, o nuolankiems duoda malonės". Tą šv. Jokūbo apaštalo įspėjimą (4, 6) turėkime visada minty. Dievas pažįsta mūsų mintis, net slapčiausiąsias, ir mūsų širdies gelmes. Jis regi, kai kreipiamės į Jį gera valia, tikėdami bei pasitikėdami. Bet Jis pažįsta ir išdidumą, savimylą ir palinkimą į abejojimus, kurie mus daro nevertus Jo malonės.

2 PUNKTAS. JĖZUS — GAILESTINGAS NUSIDĖJĖLIŲ BIČIULIS

Svarstymas. Visos to įvykio aplinkybės ir Jėzaus elgesys rodo, jog stabu ištiktojo liga buvo jo nusidėjimų vaisius — bausmė už juos. Bet Išganytojas ligonio nepasmerkia, o tik įkvepia jam drąsos pasitaisyti: "Pasitikėk, sūnau, tavo nuodėmės tau atleistos". Gerasis Ganytojas nenorėjo kietumu užgesyti nusidėjusio širdy dar berusinčią tikėjimo bei vilties kibirkštį. Tai didelė paguoda nusidėjėliams.

Čia tenka pasvarstyti dar vieną aplinkybę: Jėzus stabu ištiktajam pirma atleidžia nuodėmes, o tik paskui jį išgydo. Nuodėmė visuomet yra didesnė blogybė už bet kurią kūno kančią. Labai dažnai anoji yra šios priežastis (Massl).

Didis buvo pagydytojo džiaugsmas bei dėkingumas, taip pat ir nešėjų bei žiūrovų. Vieni farizėjai pasiliko šalti. Tas stebuklas turėjo duoti ateityje įrodymą, kad, girdi, Jėzus piktžodžiavęs, nes pasisavinęs galią atleisti nuodėmes, kurią turi tik vienas Dievas. Žmonės, kurie neįsileidžia į širdį tikėjimo malonės, yra tokie apakę bei nedori, jog labiau tiki savo prietarais, kaip neabejotinu Dievo stebuklu.

Pritaikymas. Tuščiai meldžiamės, kad Dievas atitolintų nuo mūsų laikines blogybes, kad padėtų žemės reikaluose, jei tuo pačiu metu nesigailime ir neatgailojame už savo nuodėmes. Pirma reikia išvalyti širdį ir ją padaryti vertą Dievo geradarybių, ir tik tada tikėtis iš Dievo dovanų. Tokiu pat džiugiu būdu, kaip anas būrys Kafarnaume garbino Kristaus stebuklus bei Jo galią nuodėmes atleisti, turime ir mes tikėti, jog Atgailos sakramente atleidžiama nuodėmės. Turime karš-

tai dėkoti Išganytojui už tą didį sakramentą, kuris daro tiek gera žemėj.

Paskatinimas. Meilingas Jėzau, dėkoju Tau už Tavo begalinį gerumą bei meilę, kurią man taip dažnai parodai Atgailos sakramente. Atleisk, kad aš dažnai jį priėmiau neuoliai bei nepakankamai prisiruošęs. Noriu ateity tą sakramentą tinkamai gerbti ir dievobaimingai priimti. Kiekvieną išpažintį noriu atlikti taip, lyg ji būtų man paskutinė!

Dievo meilės malda

Pasitikiu Tavim, mano Dieve, ir visus savo rūpesčius sudedu į Tavo meilės prieglobstį, ypač savo susirūpinimą nuodėmių bei bausmių atleidimu!

Pirmadienis po 18 sekmadienio po Sekminių

KAIP IŠ SAVO KLAIDŲ TURĖTI NAUDOS

Vakarykščio sekmadienio ligonis yra gyvas žmogaus vaizdas su jo trūkumais bei silpnybėmis. Tai liūdnas vaizdas. Bet nereikia prarasti vilties: turint geros valios, galima net iš savo silpnybių įgyti naudos! Tą dvasinę naudą šv. Augustinas ryšium su vienu šv. Pauliaus pasakymu (Rom. 8, 28) aptaria trimis žodžiais: "Tiems, kurie myli Dievą, viskas išeina į gera, net nuodėmės, nes jie atsikelia iš jų labiau nusižeminę, budresni ir uolesni".

1 PUNKTAS. SAVO TRŪKUMŲ PAŽINIMAS SUSTIPRINA NUSIŽEMINIMĄ

Svarstymas. Mūsų trūkumai bei klaidos kyla arba iš mūsų abejingumo, arba iš silpnybės, arba iš abiejų drauge. Šiaip ar taip, gerasis Dievas leidžia žmogui padaryti klaidų, kad jį tėviškai pažemintų ir pažadintų iš abejingumo. Ypačiai Dievas prileidžia, kad puikuoliai už savo išdidumą įpultų į stambias bei gėdingas nuodėmes. Per jas gi Dievas juos priverčia nusi-

žeminti. Ir iš tikrųjų, kai žmogus pamato visą savo menkystę, jis pasimoko būti nusižeminusiu. Todėl šv. Pranciškus Salezietis su tam tikru humoru sušunka: "O, brangiosios netobulybės, jūs mus lavinate nusižeminime ir verčiate pripažinti savo skurdą!" Net šventuosiuose pastebime, kad Dievas paliko jiems kai kuriuos silpnumus vien tam, kad juos išlaikytų nusižeminusius. Pavyzdžiui paimkime kad ir apaštalus. Net ir tobulieji gauna pajusti savo skurdą. Dievas jiems leidžia gulėti, lyg kad jie būtų sergą, nors iš tikrųjų jie yra kaip tik visai sveiki. Bet jie to nežino ir manosi visą gyvenimą esą silpni ir sergą. Dievas gerai žino, kad jie pakiltų į tuščią puikybę, jei jie žinotųsi esą tobuli. Tai būtų blogiau už mažutes klaideles, dėl kurių jie taip dūsauja. Jie tolydžio pasilieka nežinioj bei abejojime ir turi nešti nuolatinį kryžių, nors jų dvasinė padėtis yra gera (Blosius).

Pritaikymas. Kad net mūsų klaidos gali mums patarnauti sielos reikaluose, dėl to jos, žinoma, nė kiek nenustoja savo biaurumo bei nedorumo. Ir dar: nevalia dėl to jomis apsileisti. Priešingai, mūsų griežta pareiga yra visomis jėgomis stengtis jas pataisyti. Tik nereikia dėl savo skurdo įpulti į liūdesį, nes už to liūdesio dažnai glūdi puikybė. Šv. Pranciškus Salezietis vieną asmenį, kuris buvo įpuolęs į nusiminimą, guodė šiais žodžiais: "Dėkok Dievui, kad Jis davė tau tą supratimą ir tiek daug nedejuok. Tu laimingas, kad sužinojai, jog esi niekas ir tik menkystė!"

2 PUNKTAS. ŽVILGSNIS Į SAVO SKURDĄ STIPRINA MŪSŲ PASITIKĖJIMĄ DIEVU

Svarstymas. Nepaisydami savo skurdo, mes vis dar per daug savim pasitikim. Nebuvo nuo to laisvas nei šv. Petras. Tik kai per nusižeminimą visai save pažinsim, išmoksim savim nepasitikėti. Kelią į tą pažinimą tiesia ir mūsų pačių klaidos.

Kai pamatysime visą savo menkystę, tuoj suprasime, jog tik Dievas gali mus išgelbėti, ir imsime pasitikėti Jo gailestingumu. Prisiminsim, kad Jis yra be galo geras, prisiminsim Jo Sūnaus nuostabų gailestingumą bei meilę, kurią Jis turėjo

kaip tik vargšams nusidėjėliams. Mąstysime apie Jo posakį, kad Jis atėjęs gelbėti nusidėjėlių, ir guosimės Jo žodžiais: "Sakau jums, taip bus džiaugsmo danguje dėl vieno nusidėjėlio darančio atgailą daugiau, nekaip dėl devynių dešimtų devynių teisiųjų, kurie neprivalo atgailos" (Luk. 15, 7). Ir ar nepakvietė Jėzus visų prispaustų bei apsunkintų eiti pas Jį ir ar nepatikino, kad jiems nėra ko Jo bijoti, nes Jis esąs romus ir nusižeminęs? (Mat. 11, 29). Kas gi dabar abejotų pulti į gailestingą Dievo glėbį? "Nežinau", — sako šv. Pranciškus Salezietis — "koks esu. Nors jaučiuos skurdus, vis dėlto nenustoju rimties. Kartais netgi džiaugiuos, manydamas jog Dievo gailestingumui bus nemaža su manim darbo!"

Pritaikymas. Klaidos, kurias kasdien padarom, žinoma, turi mus sugėdinti, turi aiškiai parodyti mūsų silpnumą, mus pažeminti, bet neatimti drąsos. Nors ir klaidžiojome, neprivalome nusiminti. Dievo gailestingumas yra didesnis už mūsų nuodėmes. Pasitikėdami kreipkimės į pasigailėjimo Šaltinį, melskim Dievą, kad atleistų, aukokim Jam Kristaus atsilyginimus bei nuopelnus už savo nuodėmes — tada ir iš mūsų nuodėmių bei paklydimų gali dar kas nors gera išeiti.

3 PUNKTAS. KLAIDŲ PRISIMINIMAS ŽADINA MŪSŲ UOLUMĄ

Svarstymas. Kai mūsų klaidos bus jau mus pažeminę, ir mes nepasitikėdami būsime jau kreipęsi į Dievo gailestingumą, savaime suprantama, jog dar uoliau stengsimės daryti gera. Mūsų klaidos padarė mus budresnius, kaip sakoma šv. Rašte: "Sunki liga daro dvasią blaivią" (Ekli. 31, 2). Klaidos taip pat parodė, kokia būtina yra malonė bei pareiga didele malda bei dažnu sakramentų priėmimu užsipelnyti malonių. Nevalia mums pasiduoti mieguistumui, nes mūsų aistros toli gražu dar nėra mirę! Be to, mūsų klaidos neleidžia mums pamiršti, kiek dėl jų esame iškentėję gėdos, sąžinės priekaištų ir bausmių.

Daugeliui šventųjų padarytosios nuodėmės buvo akstinas, net beveik pagrindas, būsimajam jų šventumui, kaip štai Marijai Magdalenai, Augustinui, Margaritai Kortonietei ir daugeliui

kitų. Atrodo, jog Dievas ypatingu malonumu tokiems atgailotojams teikia savo palankumo ženklų.

Juo geriau pažįstama nuodėmė, juo didesnis bei pastovesnis bus gailesys ir atgaila. Išmintingas rašytojas Tissotas daro čia grakštų palyginimą. "Nuo nebeatmenamų laikų yra paprotys, kad kiekvienas piligrimas, praeidamas pro Absalomo kapą Jozapato pakalnėj, su pasipiktinimu meta akmenį į ano iškrypusiojo sūnaus poilsio vietą. Po tais per visuotinį pasibaisėjimą sumestais akmenimis tas nedorėlio kapas tapo paminklu, kuris žmonėms įkvepia pagarbą ketvirtajam Dievo įsakymui. Panašiu būdu kiekviena mūsų klaida, jei tolydžio už ją gailimės, gali tapti pagrindu, net augštu nuopelnų kalnu!".

Pritaikymas. Jei ir jaučiame dar nesą augštame tobulumo laipsny ar dar esą labai netobuli, neturime prarasti drąsos. Užtenka nuoširdžiai mylėti tobulybę ir visomis jėgomis prie jos veržtis. Net mūsų klaidos turi čia mums padėti. Tačiau per daug savim nepasitikėkim, nes mūsų aistros dar nėra mirusios, tik apmalšintos.

Paskatinimas. Gerasis Dieve, koks didis Tavo pasigailėjimas! Tu moki ir iš blogo dar išgauti gera. Pakreipk ir mano menkystę į geresnę pusę, kad Tavo gailestingumas paryškėtų visiems žmonėms!

Dievo meilės malda

Imk mane į savo globą, dangaus Tėve, kad manęs dar labiau neįpainiotų nuodėmė! Apvalyk man širdį ir grąžink nekaltumą! Atitaisyk, ką sugadinau!

Antradienis po 18 sekmadienio po Sekminių

APIE VYRAUJANČIĄ AISTRĄ

Pavojingiausias priešas yra priešas mūsų pačių namuose. Dvasiškajame gyvenime tai yra mūsų geidulingumas, o ypač vyraujanti aistra. Todėl budriai sergėsime tą priešą, kad kartais netektų gailėtis savo neapdairumo!

1 PUNKTAS. KIEKVIENAS ŽMOGUS TURI SAVO VYRAUJANČIĄ AISTRĄ

Svarstymas. Istorija pasakoja mums apie šventuosius, kuriuose, kaip manyta, nebuvo Adomo, nusidėjimo pdėsakų, pav. šv. Bonaventūra, šv. Aloyzas ir kt. Bet tai maldingas kraštutinumas. Tiesa yra taip, jog visi žmonės, išskyrus Mariją, paveldėjo iš pirmųjų tėvų piktą palikimą — gimtąją nuodėmę, o su ja ir piktą geidulingumą. Čia įrodymas, jog nėra žmogaus be aistros. Ji gema draug su žmogum ir palengva išsivysto. Prityręs dvasiškajame gyvenime Faberis sako: "Kaip velnių tarpe esama tvarkos laipsnių, taip ir aistrose, kurios žmogų apvaldo, yra paprastai viena vyriausioji, kuri visas kitas pralenkia. Kol ji žmoguje viešpatauja, nerasdama rimto pasipriešinimo, galima sakyti jos įtaką esant visuotinę. Ji nulemia kiekvieną veiksmą, ji suteikia žmogaus gyvenimui savą pobūdį, ji net jo veide įspaudžia savo antspaudą ir yra daugelio nuodėmių priežastis".

Nors vyraujanti aistra laiko žmogų visiškai savo valdžioj, bet ne visuomet šiam yra lengva ją pažinti. Dvasios aklumas uždangsto jam tikrą sielos padėtį, dažnai net per visą gyvenimą! Todėl dvasios mokytojai duoda tam tikrų dėsnių, kuriais remdamies galime ištirti, kokia aistra mumyse vyrauja. Tie dėsniai yra šie:

Ištirk savo *temperamentą,* nes jis, kaip patirtis moko, daro žmogui didžiausią įtaką. Tai gal tau pasakys, kur krypsti.

Permąstyk savo auklėjimo eigą. Daugelį blogų ypatybių esame paveldėję arba įsigiję per auklėjimą. Gal gimdytojai ar auklėtojai yra iš dalies kalti dėl tavo svarbiausiosios ydos.

Patyrinėk *mintis,* kurios tave paprastai lanko, *nuotaikas,* kurios tave dažnai apima, *kalbas,* kurios lyg netyčia sprūste sprūsta iš tavo lūpų. Visos jos rodyte rodo tavo pagrindinį palinkimą.

Ištirk priežastį, dėl ko esi dažnai *netvarkingai linksmas ar nuliūdęs.* Vyraujanti aistra tave nuteikia ramiai ar neramiai pagal tai, kokia ji yra.

Atkreip dėmesį į kitų *pašaipas ar pajuokas ir į viešąją nuo-*

monę apie tave, į viršininkų įspėjimus, į sanbrolių pastabas. Tie dalykai pasako tikrą tiesą apie tave.

Išnagrinėk slaptuosius savo *kalbų bei veiksmų pagrindus.* Čia atrasi savo mylimiausio palinkimo pasireiškimus, nes vyraujanti blogybė įsigali visuose dalykuose.

Prisimink, suskaičiuok ir pasverk savo *klaidas,* kurias kasdien, kas savaitę, kasmet padarai, ir būk įsitikinęs, jog daugiausia bei sunkiausių klaidų tenka vyraujančiosios aistros sąskaiton.

Klausyk *šv. Dvasios,* kuri nuolat į tave kalba, o tu jai priešinies. Toliau stebėk, kuo tave *velnias* dažniausiai gundo. Ten bus bekraujuojanti giliausioji tavo sielos žaizda!

Panagrinėk, kuo *pasaulis* dažniausiai tau *pataikauja:* jis tikriausiai yra pastebėjęs silpniausią tavo pusę!

Galų gale klausk save: *kurią savo klaidą ginu* aš pats karščiausiai, kuriame punkte esu opiausias? Ten glūdi vyraujanti blogybė, kuri yra tavo dievukas! (Valuy).

Pritaikymas. Naujokams dažnai yra sunku surasti vyraujančią savo aistrą. Gal ji dar ir nėra išaugusi didelė, bet smulkiuose dalykuose ji jau pasireiškia ir yra reikalinga uolaus budrumo. Aistra gali tapti baisiu tironu, jei laiku jos nesuvaržoma. Tik pagalvokime apie nelaimingas piktų papročių aukas! Kai jau būsime suradę savo didžiąją aistrą, liks mums su ja tik grumtis!

2 PUNKTAS. PRIVALOME RIMTAI KOVOTI SU PAGRINDINE AISTRA

Svarstymas. Kad ir kažin kokia stipri būtų aistra, kad ir kažin kaip smarkiai mus trauktų įprotis, vienas dalykas pasilieka aiškus — žmogaus atsakomybė už savo veiksmus ir pareiga kovoti su blogomis aistromis. Psichopatijos mokslas gali šį bei tą išaiškinti, kai kurių kaltumą daugiau ar mažiau sumažinti, bet, apskritai imant, negali visko pateisinti. Tenka kovoti su priešu — vyraujančia aistra. *Pirmiausia,* neapvaldyta aistra sudaro nuolatinį pavojų mūsų išganymui. Tik prisiminkime nelaimingą Judą. Ką Išganytojas apie jį pasakė? — "Geriau būtų tam žmogui, jei jis nebūtų gimęs" (Mork. 14, 21).

Šėtonas visomis jėgomis stengiasi mus pražudyti. Šv. Gregorijus sako, jog jis mus studijuote studijuojąs.

Antra, neapvaldyta aistra yra nesiliaujanti kliūtis mūsų tobulėjimui. Tiesa, būtų klaida teigti, kad negalima dvasiniame gyvenime padaryti jokios pažangos, kol nėra visai nugalėta vyraujančioji aistra. Bet tiesa yra ši: negali būti jokios pažangos bei tobulybės pastovumo, kol nėra rimtai kovojama su ta aistra. Vienas dvasiškas mokytojas sako: tos aistros piktumas yra toks, kad ji įneša puvėsių į visus veiksmus, kaip kad vienas lašas nuodų greitai plinta kraujuje ir apnuodija visą kūną.

Jei klausime, kurios yra priemonės vyraujančiai aistrai nugalėti, teks paminėti savęs stebėjimą ir specialiosios sąžinės apyskaitos vartojimą. Paskiau — beatodairinį atitinkamos aistros marinimą ir jai priešingos dorybės ugdymą. Galų gale — dažną uolią maldą ir kūdikišką paklusnumą savo dvasios tėvui.

Pritaikymas. Dievas reikalauja, kad paaukotume savo mėgstamą palinkimą. Jį reikia užmušti, kaip aną Amalekitų karalių Agagą. Prigimtas žmogus, sekdamas savo pirmavaizdį karalių Saulių, palieka gyvą vyraujančią silpnybę. Tai nepatinka Viešpačiui. Net ir didžiausios aukos negali Jam patikti, kol nėra kovojama su pamėgtuoju palinkimu. Dvasiniai apšviestas žmogus, Samuėlio pavyzdžiu, be pasigailėjimo nužudo riebųjį Agagą, svarbiausią silpnybę, nes Viešpats nori, kad jos nepasigailėtume.

Liūdėkime dėl puolusios žmogaus prigimties skurdo, bet tuo nepasitenkinkim. Ryžkimės rimtai kovoti su pavojinga trejuke — akių bei kūno geidulingumu ir gyvenimo išdidumu, ypač su svarbiausiuoju priešu — pagrindine savo aistra. Baigdami šį mąstymą, visu nuoširdumu klauskime savęs: kuri yra mano pagrindinė aistra ir kokios žalos ji man jau yra padariusi? Ar bijau pavojaus, kuriuo ji man gresia, ir ar vartoju priemones jai išrauti? Ar pasisakau atvirai savo sielos vadui ir ar esu klusnus jo nurodymams?

Paskatinimas. Viešpatie, Tu sakai man: "Kas nekenčia savo gyvybės šiame pasaulyje, išlaikys ją amžinajam gyvenimui" (Jon. 12, 25). Dovanok man tą šventą neapykantą ir suteik jėgų sau pačiam nugalėti!

Dievo meilės malda

Pasakyk man, Viešpatie, kas many Tau ypač nepatinka! Išnaikink many visa, kas sukelia Tau nepasitenkinimo, ir padaryk mane tokį, kokį pats mėgsti! Noriu tik Tau patikti, kad užsitarnaučiau Tavo meilę!

Trečiadienis po 18 sekmadienio po Sekminių

APIE SPECIALIĄJĄ SĄŽINĖS APYSKAITĄ

Du kartus kasdien varpas šaukia mus atlikti sąžinės apyskaitą — vidudieny ir vakare. Tai turi būti svarbi dvasinė pratyba, jei visai bendruomenei tenka ją kas dieną atlikinėti. Šiame mąstyme užsiimsime specialiąja apyskaita ir pamąstysime, kokia jos reikšmė ir kaip ją vykdyti.

1 PUNKTAS. SPECIALIOSIOS APYSKAITOS REIKŠMĖ

Svarstymas. Pažįstame bendrą ir specialią sąžinės apyskaitą. Pirmoji apima visas klaidas bei nuodėmes, kurias padarome mintimis, žodžiais bei darbais. Ji atliekama paprastai kas vakarą ir prieš išpažintį. Specialioje sąžinės apyskaitoj užsiimama tik klaidomis, kurios padaromos per dieną prieš kokią vieną dorybę.

Paviršutiniškai imant, ta apyskaita galėtų atrodyti nesvarbi. Bet, rimčiau pasvarsčius, ji pasirodo esanti labai naudinga, net beveik būtina dvasiškojo gyvenimo mankšta. Tvarkingas bei ištvermingas stengimasis įsigyti tam tikrą dorybę užtikrina tikrą galutinį pasisekimą. Jei bandytume įsigyti visas dorybes iš karto, tai tik išsklaidytume savo dėmesį, jėgas ir laiką, tik paviršium paliestume kiekvieną dorybę ir galutinėj sąskaitoj padarytume labai mažą pažangą.

Ir pati neklaidingoji Bažnyčia pagiria aną elgimosi būdą. Prieš pripažindama kurį žmogų šventu, ji reikalauja, kad būtų įrodyta, jog tas žmogus buvo įsigijęs, be kitų dorybių, bent vie-

ną dorybę herojiškame laipsny. Ji čia visai tiksliai remiasi dėsniu: kas yra įsigijęs gyvenime bent vieną dorybę tobulą, arba herojišką, tas, be abejo, turi ir kitų didelių dorybių, nors gal ir ne tokiam tobulam laipsny, nes dorybės yra lyg grandys grandinėj, susijusios viena su kita. Iš tikrųjų šventųjų gyvenime paprastai visai aiškiai yra suklestėjusi viena kuri dorybė, kas rodo, jog šventieji labai tiksliai stengėsi ypač ją įsigyti (W. F. Stolz). Taip ir mums yra geriausia, kad ypač uoliai siektume vienos kurios dorybės, o ne vienu kartu stengtumės pasiekti visų.

Pritaikymas. Nebūtų išmintinga per ilgai ir per uoliai ieškoti, kur yra silpniausioji mūsų vietelė, kad radę galėtume pradėti ten veikti. Žinoma, naudinga yra surasti pagrindinę savo silpnybę ir ypač su ja kovoti. Bet, kol ją rasime, irgi nelaukime: pastebėję apčiuopiamą savo silpnybę, imkime ir pradėkime ištvermingai su ja kautis. O kitos grandys dorybių eilėj taipgi tuoj savaime įsitrauks į veikimą. Pagaliau suseksime ir tai, kur yra mūsų silpniausia vieta. Dvasiškame gyvenime pirmiausia svarbu, kad *iš viso* kovotume su savo aistromis, o ne tik mąstytume, kur čia pradėjus. Paskui, kai jau paaiškės, kuri yra pagrindinė mūsų aistra, ypač atsidėję stengsimės nugalėti ją. Kai kovojame su viena aistra, drauge kovojame ir su kitomis; kai nugalime pagrindinį priešą, ir kiti priešai jau yra lyg nugalėti. Kristaus Sekimo autorius sako: "Jei kasmet nusikratytume bent viena klaida, turėtume greitai pasidaryti tobuli". Kai to nedarome, tai vis velkame su savim savo klaidas bei nuodėmes ir niekada nepasiekiame tobulumo. Tad tuoj pat, šiandien, imkime rimtai atlikinėti specialiąją sąžinės apyskaitą!

2 PUNKTAS. SPECIALIOSIOS APYSKAITOS PRAKTIKAVIMAS

Svarstymas. Specialioji apyskaita gali liesti visas svarbesniąsias dvasinio gyvenimo pareigas bei dorybes, pav., nusižeminimą, brolišką meilę, apsimarinimą, kantrybę, švelnumą, vienuolinį klusnumą, neturtą, skaistybę, ištikimumą pašaukimo

darbuose, gerą intenciją, prisitaikymą prie Dievo valios, vidinį bendravimą su Dievu, bendravimą su pasauliu ir t.t.

Kiekvieną tų dalykų, reikalui esant, galima pasirinkti apyskaitai skyrium. Pavyzdžiui, jei randame, kad esame linkę į puikybę, tada imame specialiai nusižeminimo dorybę. Tuo tikslu prisiimame, kaip savo elgesio gaires, sekančius dvasiškus dėsnius nusižeminimui ugdyti:

1. Niekada nesakyti nieko, kas galėtų mus rodyti pagyrimo ar pagarbos vertus. 2. Nesidžiaugti, jei kas mus giria, verčiau tvirtai priešintis pagyrimams bei pagarbai. 3. Nuoširdžiai džiaugtis, kad žmonės kitus giria ir gerai apie juos kalba. 4. Rimtai kovoti su pavydo jausmais. 5. Nieko nedaryti nei praleisti vien tik atsižvelgiant į žmonių nuomonę, kad jie mus pastebėtų ir vertintų, o visa daryti tik dėl Dievo. 6. Jei kuo nusikalsime, niekada nesistengkime išsiteisinti; dar labiau neverskime kaltės ant kitų, nei mintyse, nei žodžiais. 7. Peikiami ar barami nebūkime jautrūs. 8. Šalinkime nuo savęs tuščias ir išdidžias mintis, kurios ateina, kai esame ką vertai užsipelnę. 9. Nieko nevertintkime per žemai ir neniekinkime. 10. Visus kitus laikykime už save geresniais, o save — visų tarnais, ne vien mintyse, bet ir tikrovėj, elgdamies su visais nusižeminę bei su pagarba, lyg jie būtų mūsų viršininkai. 11. Uoliai naudokimės kiekviena proga nusižeminti, kad taip augtume toj būtinoj dorybėj. Pirma kantriai kęskime pažeminimus, paskiau — noriai, pagaliau — džiaugdamies (Rodriguez).

Panašiai galime išskaidyti ir kitas dorybes ir taip jas pritaikyti savo dorybės tikslui. Specialioji sąžinės apyskaita tada turi parodyti, kiek buvome ištikimi savo pasiryžimams.

2. Specialioji sąžinės apyskaita *atliekama taip:*

Pirma, aiškiai reikia nustatyti specialiosios apyskaitos dalyką: jis turi būti tikrai ypatingas — reiškia, kurios nors dorybės dalelytė, kaip anksčiau nusakėme.

Antra, atsižvelgiant į nustatytą dalyką, būtina save patyrinėti, kaip jo laikiausi per pusę dienos: kiek tai dorybei nusikaltau ir kiek tos dorybės veiksmų atlikau; reikia ne tik piktžoles ravėti, bet ir dorybes sodinti.

Atkreipkime dėmesį: anksti rytą atnaujiname savo pasiryžimus anos dorybės atžvilgiu. Vidudienį, atsišaukę į šv. Dvasią, save ištiriame pirmą kartą, sužadiname gailesį ir nusistatome, kas toliau daryti. Kai kas sau pakontroliuoti pasižymi padarytų klaidų skaičių tam tikroj knygutėj. Be to, reikia užsidėti kokią bausmę už neištikimumus. Vakare antrą kartą save panagrinėjame ryšium su bendra sąžinės sąskaita.

Pritaikymas. Dabar klauskime save, kiek panašių sąžinės apyskaitų jau esame atlikę? Jei čia būtų svarbu vien tai, kiek kartų esame darę, jau tikrai turėtume būti tobuli! Bet deja! Tad mūsų tos apyskaitos buvo atliekamos nerimtai, arba gal neišmintingai pakeisdavome apyskaitų objektą, dar kaip reikiant nepasitaisę. To neturi būti! Esama silpnybių, su kuriomis tenka metų metus vargti, iki įvyksta tvirta permaina. Reikia tik neprarasti drąsos bei ištvermės!

Paskatinimas. Viešpatie, padėk man, nes matai, jog mano priešai yra dvasiniai ir neregimi, o aš esu kūnas ir kraujas. Dieną naktį jie galvoja, kaip čia mane prapuldžius. Neįstengsiu nuo jų apsiginti, nes esu tik kvailas silpnas vabalėlis, o priešai tokie galingi ir gudrūs. Todėl, Viešpatie, kovok už mane, nes šiaip būsiu nugalėtas (Stefan Fridolin).

Dievo meilės malda

Dieve, įžiebk mano širdy gyvą tikėjimą, kūdikišką viltį ir šventą meilę! Atsiųsk, Viešpatie, savo Dvasią, ir visa many bus naujai sutverta, ir visa mano išorė bei vidus bus iš pagrindų permainyta!

Ketvirtadienis po 18 sekmadienio po Sekminių

EUCHARISTIJA IR SKAISTYBĖ

Įsivaizduok šv. Joną paskutinėj vakarienėj prisiglaudusį prie Jėzaus širdies. Kiti apaštalai stebisi. Bet Viešpats nesudraudžia savo mylimojo mokinio. Skaistusis Jonas prie Jėzaus šir-

dies tinkamai vaizduoja glaudų santykį tarp eucharistijos ir skaistybės. Uoliausiai kovosime dėl tos dorybės. Šv. Eucharistijoj mes turime galingą priemonę skaistybei išsaugoti.

1 PUNKTAS. EUCHARISTIJA DARO MUS SKAISČIUS

Svarsıymas. Kitaip nė manyti negalima. Skaistybės dorybė randa geriausią maistą altoriaus Sakramente, kadangi šv. komunija yra vidinis susijungimas su Kristum, skaisčiausiuoju bei švenčiausiuoju Dievu. Kristus susijungia tik su gryna, t. y. neturinčia nuodėmės, ar bent atgailojančia siela. Bet, kai Jis su ja susijungia, Jis jai visiškai atsiduoda. Maistas pereina į kūną ir suteikia šiam savo ypatybes. Jėzaus nekaltojo Kūno valgymas, tas vidinis sielos su Dievu susivienijimas, gali veikti tik valomai bei pašvenčiamai. Šv. Tomas Akvinietis gražiai išaiškina tą veikimą, imdamas vieną vietą iš pranašo Zacharijo. Pranašas ten kalba apie būsimųjų makabiejinių laikų palaimą. O tie laikai savo ruožtu yra mesijinių palaimų vaizdavimas· "Viešpats, jų Dievas, išgelbės juos tą dieną . . . Nes kas yra jo gerumas ir kas jo gražumas, jei ne išrinktųjų kviečiai ir vynas, kurs ugdo mergaites?" (Zach. 9, 16). Tai reiškia: kuo Viešpats tais laikais pareikš savo gerumą bei didumą? Gi teikdamas gausiai javo bei rinktinio vyno, iš kurio auga nesugadinta, stipri jaunuomenė. Javas bei vynas yra drauge vaizdas Eucharistijos, kuri taipgi yra išrinktųjų maistas, stipriųjų duona — "vynas, kurs ugdo mergaites". Koks skirtumas tarp paprastojo vyno ir eucharistinio! Pirmasis apsvaigina ir daro žmogų neskaistų (Pat. 20, 1). Antrasis, eucharistinis vynas, Kristaus Kraujas, daro žmogų gryną bei skaistų. Iš jo dygsta bei auga nesugadinta, stipri, skaisti jaunuomenė.

Pritaikymas. Net pagonys gerbia mergystę bei nekaltumą ir jaučia, jog neskaistybės blogybė nuvertina žmogų. Bet jie neįstengė praktikuoti skaistybės. O mes turime gausų tyrumo bei skaistumo šaltinį, būtent, Eucharistiją. Dažnai einame prie to šaltinio, argi neturėtume būti švarūs bei skaistūs? Iš tikrųjų, jei kas to neįstengia, tai tik dėl to, kad jis atsidėjęs nenusimazgoja tame šaltiny! Jėzuitas Baltasaras Alvarezas tei-

singai sako: "Kai kuriems, priėmus komuniją, tuoj pat niežti padus. Jie mielai tuoj pat bėgtų lauk, nes jie turi būtinai tai ir tai perskaityti, aptarti, atlikti svarbų reikalą! Bet juk tai beprotystė! Kas yra maldos, skaitymai ir kita, jei ne šaukimasis į Dievą, kad Jis pas mus teiktųsi ateiti? Kokia kvailybė Jį tuoj stengtis palikti vieną, kai tik Jis pas mus atėjo! Ko gi ieškai šalia savo Dievo?! Juk Jis gali geriau tave pamokyti už tavo knygas? Jis gali tave geriau palinksminti už tavo bičiulius! Jis gali geriau tau padėti siekti dorybės už visus šventuosius!" Kadangi mes, kaip kunigai ir vienuoliai, ypač esame reikalingi tyrumo bei skaistumo, tai semkimės jo prie altoriaus!

2 PUNKTAS. EUCHARISTIJA SAUGO NUO NESKAISTUMO

Svarstymas. Eucharistija vadinasi meilės sakramentas, nes Jėzaus meilė ją mums dovanojo, o ypač — nes Dievo bei artimo meilė yra pirmasis Eucharistijos vaisius. "Kai Ji per meilės ugnį kaskart labiau įžiebia jausmą bei nuotaiką" — sako Romos katekizmas — "tai savaime seka, kad Ji gesina piktojo geidulingumo ugnį", kai tik nesutvarkyta kūrinių meilė traukia žmogų šalin nuo Dievo ir daro jį dvasišku išdaviku. Tą nevykusią meilę Eucharistija turi tartum paversti kuru tyrai Dievo meilei įsiliepsnoti.

Skaisčiausiojo Jėzaus Kūno valgymas apmalšinamai veikia mūsų maištininką kūną. Todėl šv. Kirilas Aleksdandrietis sako besiruošiančiam priimti šv. Komuniją: "Prašau tave, daryk maldingus pasiskatinimus; tikėk galėsiąs toliau gyventi pamaldžiai ir šventai ir gausiąs malonę; nes, tikėk manim, šv. Eucharistija saugo tave ne vien nuo mirties, t. y. nuo nuodėmės, bet ir pašalina visas sielos ligas. Kai Kristus yra mumyse, jis slopina piktus geidulius, stiprina mūsų meilę, išlaisvina mums širdį nuo visų sumišimų, išgydo ligą, atitaiso nuostolį ir kaip geras Ganytojas vėl pastato mus ant kojų, kai nupuolame".

Pritaikymas. Esant išorėj daug pavojų, o žmogaus viduj didelės silpnybės, — malonė, apsauganti mus nuo įpuolimo į kūno geidulių nuodėmę, yra didelė gėrybė, kurią galime pasiteikti, priimdami šv. Eucharistiją. Tačiau ir Eucharistija vers-

te neverčia mūsų ir nepadaro nupuolimo negalimo, ką, deja, patiriame iš gyvenimo. Tad reikia bendradarbiauti su malone!

Paskatinimas. Ačiū Tau, geriausias Jėzau, už Eucharistijos priemonę išlaikyti kunigo bei vienuolio skaistybei. Šlovinu Tave už tai, kad atvėrei mums tą šaltinį, iš kurio godžiai geria visa Bažnyčia. Vėl aukojuos Tau su kūnu bei siela ir pasižadu gyventi klusnume, neturte ir skaistybėj. Suteik man malonę ištvert iki galui, saugodamas mane nuo sunkaus nupuolimo. Amen!

Dievo meilės malda

O Marija, be gimtosios nuodėmės pradėtoji, melskis už mus, kurie šaukiamės Tavo pagalbos. Gražiosios meilės Motina, duok mums grynos meilės!

Penktadienis po 18 sekmadienio po Sekminių

NUSIKALTIMŲ IŠPAŽINIMAS

Mūsų generalinės konstitucijos sako: "Kiekvieną penktadienį, išskyrus pirmos ir antros klasės šventes, pagal ordino apeigyną turi būti kalčių išpažinimas, kuriame išreiškiami išoriniai trūkumai ir kasdieniai apsileidimai, o vietos viršininkas, kaip tėvas bei ganytojas, visus vienuolius labai rūpestingai paskatina laikytis šv. regulos, konstitucijų, statutų ir potvarkių" (Art. 167).

1 PUNKTAS. KALČIŲ IŠPAŽINIMO NAUDA

Svarstymas. Apie didelę kalčių išpažinimo reikšmę vienuoliniame gyvenime byloja jo garbingas amžius. Jau tyruose atsiskyrėliai laikėsi šio papročio ir nuo jų perėmė jį beveik visi ordinų steigėjai. Rytinių vienuolijų patriarkas šv. Bazilijus taip kalba: "Jei pasitaiko kas netinkamo, jei be reikalo pakalbama, jei atsitinka apsileidimų maldoje, nepriteklių psalmių giedojime ar šiaip kas negero prieš bendruomeninį gyvenimą,

kaltasis negali paslėpti savo klaidos, bet išpažinti ją prieš visą bendruomenę, kad visų malda vėl būtų klaida pataisyta". Mūsų ordine kalčių išpažinimas įvestas 1260 m. Narbonnos generalinėje kapituloje ir įtrauktas į gen. konstitucijas. Dėl to yra tai sena ir garbinga mūsų ordino pratyba.

Kalčių išpažinimo nauda yra tame, kad jis palaiko ir saugo vienuolinę tvarką. Jeigu reikia kitiem apsiskųsti dėl savo klaidų ir už jas būti įspėtu bei nubaustu, tai atkreipiama daugiau dėmesio. Viešame išpažinime glūdi taip pat savęs nužeminimo ir paniekinimo išganinga pratyba. Ne be pagrindo prileidžiama, kad per kalčių išpažinimą ir nuolankią atgailą atleidžiamos lengvosios nuodėmės ir laikinės bausmės. Popiežius Paulius V už bendrą nužemintą kalčių išpažinimą suteikė trijų metų atlaidus tiems, kurie priima dvasinę komuniją ar atlieka kitą atitinkamą dorybių veiksmą.

Pritaikymas. Kaip tik dėl to, kad mūsų laikai yra tokie išdidūs ir neklusnūs, reikia nusižeminimo. Išpažindami nusikaltimus, turime priemonę savo puikybę marinti. O kad tai nenusmuktų iki varginančios bei juokingos apeigos, viršininkai bei valdiniai privalo gerai įvertinti bei tinkamai vykdyti. Viršininkai turi savo pareigą imti rimtai ir drąsiai smerkti negeroves. Tai atlikinėti jie turi tėviškai nuoširdžiai ir broliškai meiliai. O valdiniai privalo regėti viršininkuose savo dvasinio gyvenimo sargus ir nelaikyti blogu, jei jie sąžiningai eina savo pareigą.

2 PUNKTAS. LAIKYMASIS NUSIKALTIMŲ IŠPAŽINIMO METU

Svarstymas. Nusikaltimų išpažinime ne tik viršininkas teikia bendrų pamokymų bei įspėjimų, bet ir valdiniai išpažįsta savo suklupimus. Todėl ši apeiga yra gavusi klaidų arba nusikaltimų kapitulos vardą. Gali būti apsiskundžiama dvejopu būdu: tai atlieka pats nusikaltėlis, arba kurie kiti bendruomenės nariai jį skundžia, būtent, tie, kurie yra įgalioti (kaip viršininkas) ar šiaip turį teisę ir pareigą tai daryti. Daugely vietų nusikaltimų kapituloj atliekamas tik bendras kalčių išpaži-

nimas. Apsiskundimų objektas šiuo atveju yra tik atviri, išoriniai prasižengimai prieš regulą bei nuostatus, o ne vidinės nuodėmės arba tokios, kurios pakenktų geram brolio vardui.

Kaip nurodo knyga "Serafiškasis drausmės veidrodis", savo nusikaltimus išpažinti reikia padoriai bei rimtai; toliau — atsargiai, kad niekas nebūtų įžeistas; galų gale — vidiniai bei viršiniai pasižeminus. Reikia saugotis įsižeidusios puikybės, susijaudinimo bei piktumo už priekaištus, pagaliau — savimylos pasiteisinimų bei pasigražinimų.

Pritaikymas. Dabar pamąstykime, kaip lig šiol atlikdavome kalčių išpažinimą, kokiomis nuotaikomis pasisakydavome savo prasižengimus ir priimdavome įspėjimus ar sudraudimus. Tikrai rasime šį bei tą, kas reikia pataisyti.

Patyrinėkime, kurias klaidas viešosios tvarkos atžvilgiu paprastai darome ir kiek stengiamės jas pataisyti.

Paskatinimas. Dėkokime Dievui bei ordinui už priemones, kurios suteikiamos mūsų pašventimui. Melskime, kad Dievas atleistų nusikaltimus regulai bei konstitucijoms ir suteiktų malonę vienuoliniam uolumui atnaujinti.

Dievo meilės malda

Suteik man, Dieve, malonę, kad Tave mylėčiau visa širdim, visa siela, visomis jėgomis, visu nuoširdumu, kaip esi įsakęs ir esi vertas. Čia turi man padėti visa, net kas sunku ir pažeminančio.

Šaštadienis po 18 sekmadienio po Sekminių

APIE SUDRAUDIMUS

Vienuolinio klusnumo įžadas uždeda viršininkams pareigą sudrausti klystančius brolius, o valdiniams — sudraudimus klusniai bei nusižeminusiai priimti. Tas reikalas turi mums suteikti dabar mąstomos medžiagos.

1 PUNKTAS. KODĖL SUDRAUDIMAI YRA REIKALINGI

Svarstymas. Broliškas bei tėviškas sudraudimas yra uždėtas artimo meilės įsakymo. Siracho knygoj randame: "Sudrausk prietelį, kad jis nė nežinotų ir nesakytų: aš nepadariau, arba, jei jis padarė, kad nepradėtų vėl daryti" (Ekli. 19, 13). Ir Išganytojas sako: "Jei tavo brolis tau nusideda, pabark jį, ir jei jis gailisi, atleisk jam" (Luk. 17, 3). Kas savo artimą įspėja bei sudraudžia, atlieka meilės darbą.

Todėl visai pagal Kristaus dvasią mūsų ordino įsteigėjas primena visiems viršininkams: "Broliai, kurie yra ministrai ir kitų brolių tarnai, tegul lanko ir įspėja savo brolius ir tegul nuolankiai, su meile juos pataiso". Lankyti reiškia pakartotinai bei uoliai stebi valdinių gyvenimo sąlygas bei jų būdą, kad sužinotų, ar gerai yra aprūpinti jų dvasios bei kūno reikalai. Viršininkai turi atminti, jog jie, anot šv. Pauliaus žodžių (Žyd. 13, 17), privalo budėti bei saugoti savo valdinių sielas, nes reikės už jas savo laiku duoti apyskaitą. Ir, jei jie mato, jog valdiniai gyvena ne pagal savo šventą luomą, privalo juos įspėti, maloniai traukti šalin nuo nuodėmės ir stengtis juos grąžinti į dorybės kelią (Kerckhove). Viršininkas atlieka tik savo pareigą, kai prižiūri brolius ir bando išnaikinti bendruomenėj blogybes, ar pataisyti atskirų asmenų trūkumus.

Priminimai, sudraudimai, net bausmės yra labai reikalingi. Juk kur gi rasi žmogų, kuris nedarytų klaidų ar nebūtų kartkartėmis reikalingas patarimo? Dažnai per papeikimą žmogus pradeda suprasti savo klaidą. Rykštė bei bausmė suteikia išminties — sako šv. Raštas (Pat. 29, 15). Įspėjimas dar saugo nuo klaidos pakartojimo. "Jau nebenusidėk, kad tau neatsitiktų kas nors piktesnio", sako Jėzus ilgamečiam ligoniui (Jon. 5, 14). Ir šv. Paulius rašo Timotiejui: "Nusidedančius sudrausk visų akivaizdoje, kad ir kiti turėtų baimės" (1 Tim. 5, 20).

Pritaikymas. Iš to viso suprantame, kokia tai laimė būti ordine, kuris mus laiko drausmėj. Žinia, žmogaus silpnybei būtų maloniau džiaugtis visiška laisve ir nesijausti niekam atsakingu. Bet dvasinei pažangai tokia laisvė blogai tepatarnautų!

Tad sakykime ačiū Dievui ir nedarykim viršininkams jokių kliūčių, net ir tada, kai manome neužsipelnę jokio priekaišto.

2 PUNKTAS. KAIP TURI BŪTI ATLIEKAMAS SUDRAUDIMAS

Svarstymas. Kas turi pareigą kitus vesti, teapsimąsto, kaip tiksliausiai barti bei bausti. Sudraudimai bei pabaudimai turi būti atliekami meilingai, santūriai ir teisingai. "Nedek nusidėjėlių anglių, juos bardamas, ir nesiduok padegamas jų nuodėmių ugnies liepsnai... Kolei neišsiklausi, nieko nepeik, ir pasiklausęs, teisingai bausk" (Ekli. 8, 13; 11, 7). Taip papeikdavo Kristus, kai reikėdavo papeikti. Net su Judu ligi pat paskutinės minutės Jis elgėsi su didžiausia atodaira. Tai šviesus mums visiems pavyzdys.

Be to, sudraudinėti reikia nesibijant žmonių, nepasiduodant savo silpnumui ir be atodairų. Šv. Paulius rašo savo mokiniui Timotiejui: "Skelbk žodį; nesiliauk laiku ir nelaiku; įrodinėk, ragink, bark visu kantrumu ir mokymu" (2 Tim. 4, 2). Ir Patarlių knygoj randame: "Kas papeikia žmogų, ras paskui pas jį daugiau malonės, nekaip tas, kurs liežuvio viltaviliavimu jį apgauna" (Pat. 28, 23).

Pritaikymas. Viršininko uždavinys yra labai sunkus, reikalaująs daug susivaldymo, išminties ir maldos. Ir mes dažnai melskimės, kad viršininkai vadovautų mūsų naudai pagal Dievo valią. Gražų žodį, kuris tinka ir visiems viršininkams, siunčia Timotiejui tautų apaštalas: "Senesnio žmogaus nebark, bet maldauk, kaip tėvą; jaunuosius, kaip brolius" (1 Tim. 5, 1). Labai daug galima pasiekti per meilę bei švelnumą!

3 PUNKTAS. KAIP REIKIA PRIIMTI SUDRAUDIMUS

Svarstymas. Pažeminimus reikia priimti nuolankiai, suprantant, kad draudimas yra pelnytas. "Kas gi nekenčia pabarimų, tas neišmintingas" (Pat. 12, 1) sako Patarlių autorius. Bandykime visuomet suprasti, jog sudraudimas yra mums meilės patarnavimas, už kurį privalome būti taip pat dėkingi, kaip ir už kitą geradarybę.

Antra, sudraudimą priimkim gera valia. Šv. Raštas sako: "Gudrus ir drausmingas žmogus nemurmės sudraustas" (Ekli. 10, 28). Kas, susilaukęs sudraudimo, susigriaužia, kitiems guodžiasi ir visais būdais bando pasiteisinti, o gal dar iš užsispyrimo daro kaip tik tai, kas jam buvo prikišama, tas parodo neturįs geros valios pasitaisyti. Apie tokį Patarlių knyga sako: "Žmogui, kuris atkakliai niekina įspėjantį, ateina ūmus žuvimas, ir jis nebepasveiks" (Pat. 29, 1).

Pritaikymas ir paskatinimas. Kiekvieną sudraudimą priimkime nusižeminę ir gera valia. Tada jis bus mums naudingas. Dėkokime Viešpačiui, kad Jis mus per viršininkus įspėja ir pamoko. Atsiprašykime Dievą už savo perdėtą jautrumą, užsispyrimą, pyktį ir melskime, kad suteiktų lanksčią valią ir nusižeminusią širdį.

Dievo meilės malda

"Viešpatie, kareivijų Dieve, vėl pastatyk mus" — atitaisyk žalą, kurią mums padarė nuodėmė, — "ir parodyk savo veidą skaistų, kad būtume išgelbėti" (Ps. 79, 20). Vėl atgręžk į mane savo veidą maloningą bei palankų, kad susilaukčiau rimties bei džiaugsmo!

Devynioliktasis sekmadienis po Sekminių

APIE KARALIAUS SŪNAUS VESTUVES

Stebėk, kaip Jėzus Jėruzalės šventykloje pasakoja palyginimą apie karaliaus sūnaus vestuves, kad parodytų žydams, kokią atsakomybę jie ant savęs pasiėmė, atmesdami Dievo karalystę. Dėkokime už malonę, kad esame Katalikų Bažnyčios vaikai, ir stenkimės jos būti verti.

1 PUNKTAS. KARALIAUS SŪNAUS SUŽIEDUOTINĖ

Svarstymas. Evangelija pasakoja: "Atsiliepdamas Jėzus vėl jiems kalbėjo prilyginimais ir tarė: "Dangaus karalystė panaši į žmogų karalių, kurs kėlė sūnui vestuves" (Mat. 22, 1-2).

Palyginimo karalius yra Dievas Tėvas, karaliaus sūnus yra žmogum tapęs Dievo Sūnus, o Jo Sužieduotinė yra Kristaus Bažnyčia. Kristus atėjo į pasaulį, kaip sužieduotinis susirasti savo sužieduotinės ir pelnyti jos meilės. Dievo Sūnus susižiedavo su ja, priimdamas žmogaus prigimtį; o šis sužieduotinių susirišimas bus atbaigtas per tikinčiųjų susivienijimą su Kristum.

Tėvas kelia Sūnui tas vestuves, nes jau per tūkstančius metų buvo tą susituokimą paruošęs. Per pranašus Jis pakvietė žmones įeiti į Bažnyčią ir atbaigia tą susituokimą, atėjus laikui, per savo malonę, ir taip atveda sužieduotinę pas sužieduotinį (Ries).

Pritaikymas. Kokia graži bei pakili yra ši mintis: Bažnyčia yra Kristaus sužieduotinė! Tad kiekvienas žmogus gali laikyti Kristų savo sužieduotiniu ir tikėtis visos Jo meilės! Karalius sužieduotinis suteikia garbę sužieduotinei. Ir Kristus sužieduotinis suteikia garbės žmogaus sielai. Bet kaip blogai atsimoka siela savo sužieduotiniui-Dievui už Jo meilę! Kaip dažnai ji yra Jam neištikima ir meta Jį dėl menkų kūrinių!

Įsisąmoninkime savo neištikimumą bei nedėkingumą Jėzui, apverkime savo klaidas ir pasitaisykime!

2 PUNKTAS. VESTUVIŲ SVEČIAI

Svarstymas. Palyginime randame toliau, kad karalius pasiuntė savo tarnus pašaukti pakviestųjų, bet šie nenorėjo ateiti. Vėl pasiuntė karalius pasiuntinius, kviesdamas svečius ateiti į vestuvių puotą. Tačiau pakviestieji, nesuprantamas dalykas, nenorėjo paklausyti. Vieni teisinosi nerimtais reikalais, kiti net išjuokė karaliaus pasiuntinius, net kai kuriuos nužudė. Kai karalius tai išgirdo, užsirūstino, pasiuntė kariuomenę, sunaikino anuos galvažudžius ir padegė jų miestą. Tada tarė savo tarnams: vestuvės, tiesa, paruoštos, tik pakviestieji buvo neverti. Jo įsakyti, tarnai išėjo į gatves ir surinko bei atvedė visus, kuriuos tik rado, gerus ir blogus, ir vestuvių salė prisipildė svečių (Mat. 22, 3 ir t.t.).

Pirmieji pakviestieji į karaliaus sūnaus vestuves yra žydai.

Jie buvo išrinktoji Dievo tauta ir labiau, kaip kitos tautos, išrinkti dalyvauti Dievo karalystėj. Abejingumas ar priešingumas Kristui neleido jiems ateiti į karaliaus sūnaus vestuves Mesijo karalystėj. Užtat neišvengė bausmės. Jeruzalė liko nugriauta, o išrinktoji tauta atmesta ir į visas šalis išsklaidyta.

Antrieji pakviestieji yra pagonys. "Jų nusikaltimu suteikta išganymas pagonims" (Rom. 11, 11). Geriems ir blogiems siunčiama pakvietimas į vestuves, tai reiškia, niekas neišskiriamas iš dalyvavimo Mesijo karalystėj, jei tik jis paklūsta malonės šauksmui.

Pritaikymas. Karalius taria baisų žodį: "Pakviestieji buvo neverti" (Mat. 22, 8). Ir dar baisesnė yra Dievo rūstybė bei kerštas tiems, kurie paniekina Dievą bei Jo tarnus! Saugokimės, kad ir mūsų neištiktų ta pati nelaimė ir melskimės už nelaimingus apjakėlius, Dievo ir Bažnyčios priešus! Karaliaus įsakymas atvesti į Sūnaus vestuves visus be išimties tarnų buvo išpildytas tiksliai. Taip pasielgė apaštalai bei jų įpėdiniai. Skelbiant evangeliją nėra skirtumo tarp tautų bei kalbų. Katalikų kunigas privalo pakilti viršum siauro nacionalizmo. Pasaulinio karo metu matėme, kur nuveda dvasiškijos nacionalizmas. Dievas mus pašaukė vesti žmones prie Kristaus. Išpildykime savo uždavinį ištikimai, ir Viešpats dangaus vestuvėse ypatingu būdu mums už tai atlygins.

3 PUNKTAS. KARALIAUS SŪNAUS VESTUVĖS

Svarstymas. Vestuvių salė prisipildė svečių. Tada įėjo karalius pas juos ir pastebėjo vieną žmogų, apsitaisiusį nevestuviškai, ir jį paklausė: prieteliau, kaip čion patekai be vestuviško apdaro? Šis tylėjo. Tada karalius įsakė tarnams surišti tam žmogui rankas bei kojas ir išmesti lauk į tamsybes, kur turės verkt ir dantim griežt (Mat. 22, 11 ir t.t.).

Argi tai buvo toks jau nusikaltimas pasirodyti karaliaus pobūvy kasdieniškai apsivilkus? Be abejo! Tas žmogus pats tai jautė, nes karaliaus klausiamas, tylėjo. Palyginimas reiškia: pašaukimas į Kristaus Bažnyčią, tikėjimas į Kristų, nėra pakankamas dalykas. Tikintysis privalo dar pasipuošti šventišku malo-

nės bei meilės rūbu. Ačiū Dievui: pakviestųjų tarpe tik vienas teatsirado, kuris neturėjo vestuvinio drabužio. Tad galime spėti, jog vis tiek didelė dauguma Kristaus Bažnyčios narių bus išganyti. Bet dar daugelis nepriklauso Bažnyčiai.

Kristaus susituokimas su savo Bažnyčia bus išbaigtas, Viešpačiui atėjus į paskutinįjį Teismą, kada jau visi išrinktieji ir teisieji pradės amžinąją vestuvinę puotą. Čia, žemėje, teturime vien silpną nujautimą, kokia nuostabi bus dangaus laimė.

Pritaikymas. Visa, ką darome pasauly ir ką kenčiame, siekia vieno didžio tikslo: amžinos laimės, galutinio susivienijimo su Dievu danguje. Dangus yra tikroji mūsų tėvynė, tikrasis teisiesiems atlyginimas. Vis kelkim savo žvilgį augštyn ir guoskimės šv. Pauliaus žodžiais: "Šio laiko kentėjimai negali lygintis su būsimąja garbe, kuri bus mumyse apreikšta" (Rom. 8, 18).

Paskatinimas. Džiaukimės, kad esame pašaukti į Kristaus Bažnyčią, ir ilgėkimės dangaus džiaugsmų.

Dievo meilės malda

O, kad mylėčiau Tave, Dieve, mano stiprybe, mano priebėga, mano gelbėtojau kančioj bei pavojuj! Ką turiu danguj ir ko kito geidžiu čia žemėj, jei ne Tavęs! Tu esi mano širdies Dievas, Tu esi mano dalis, mano paveldėjimas amžinybėj!

Pirmadienis po 19 sekmadienio po Sekminių

APIE DANGŲ

Kristaus vestuvinės iškilmės su sužieduotine Bažnyčia yra prasidėję ir truks ligi paskutinės dienos. Tada prasidės galutinė vestuvinė puota, amžinasis palaimingas atlyginimas. Šiomis dienomis mąstysime apie dangaus džiaugsmus, kad prie jų prisiruoštume. Tad įsivaizduok savo paties sielą tą valandėlę, kada, kaip tikiesi, jai atsivers auksiniai dangaus vartai. Mąstyk, kodėl galime tikėtis patekti į dangų.

1 PUNKTAS. DANGUS MUMS PAŽADĖTAS

Svarstymas. Anot katekizmo, dangus yra vieta, kur angelai su šventaisiais džiaugiasi amžinąja laime. Tačiau, jei bandome aiškiai įsivaizduoti gyvenimą danguje, turime prisipažinti, jog neįstengiame to padaryti. Šv. Raštas įvairiai vadina dangų: Dievo karalyste, dangaus karalyste, rojum, šventuoju miestu, naująja Jeruzale, Tėvo namais. Bet tų pavadinimų neužtenka dangaus laimei išaiškinti. Tačiau viena žinome tikrai, kad esame sutverti amžinajai laimei, kad dangus yra tikroji mūsų tėviškė.

Turime daugybę Dievo pažadų gauti dangų. Jau Abraomui Dievas pasakė: "Nebijok, Abraome! Aš esu tavo gynėjas ir tavo labai didelis užmokestis" (Prad. 15, 1). Pranašas Danielius viename regėjime išgirsta: "Bet augščiausiojo Dievo šventieji gaus viešpatavimą ir laikys karalystę per amžius ir per amžių amžius" (Dan. 7, 18). Paskutinėj vakarienėj Jėzus tarė nuliūdusiems savo mokiniams: "Mano Tėvo namuose daug buveinių. Jei taip nebūtų, būčiau jums pasakęs, nes aš einu jums vietos prirengti. Kada aš būsiu nuėjęs ir prirengęs jums vietos, vėl ateisiu ir pasiimsiu jus pas save, kad, kur aš esu, ten ir jūs būtumėte" (Jon. 14, 2-3).

"Prirengė vietą" — tai reiškia, Viešpats atvėrė dangų ir mums pelnė teisę ten patekti per savo kančią, kaip rašo žydams šv. Paulius: "Į antrąją (padangtę ėjo) vieną kartą metuose vienas vyriausiasis kunigas ne be kraujo, kurį jis aukoja už savo ir už tautos nežinojimą. Taip šventoji Dvasia nurodo, kad kelias į šventyklą dar nėra atviras, tebestovint pirmajai padangtei... Kristus gi, atėjęs kaip vyriausias būsimųjų gėrybių kunigas, per didesnę ir tobulesnę padangtę, ne rankų darbo... ir ne ožių ar veršių krauju, bet savo krauju įėjo vieną kartą už visus į šventyklą, radęs amžiną atpirkimą" (Žyd. 9, 7-12).

Pritaikymas. Dažnai atsidėjus mąstyti apie dangaus laimę yra labai gera priemonė kurstyti mumyse norą šventai gyventi. Gyvybė yra priskiriama prie augščiausiųjų pasaulio gėrybių, kurių jau pati žmogaus prigimtis trokšte trokšta. Na, o dangus juk yra amžinas gyvenimas laimėj bei džiaugsme. Tad, jei

žmogus taip jau labai rūpinasi šiuo žemės gyvenimu, tai kiek labiau jį masins amžino palaimingo gyvenimo viltis!

Šventieji labai mėgdavo mąstyti apie dangų. Pal. Egidijaus gyvenime skaitome, jog jis vėlesniajam savo amžiuje vis patekdavo į dvasios pagavimą, jei kas jam imdavo kalbėti apie Dievą bei dangaus laimę. Piemens ir šiaip vaikai, kurie apie tai žinojo, šaukdavo, kai tik jį išvysdavo: "Dangus, dangus" — ir šventasis tuoj būdavo dvasios pagavime. Mes dar esame toli nuo to, kad vienas žodis "dangus" darytų mums tokį įspūdį. Bet privalome bent siekti to, kad, dažnai mąstydami apie dangų, imtume dėl to uoliau eiti savo vienuolines bei luomines pareigas. Nepamirškime ir dėkingumo Jėzui už tai, kad Jis mums dangų atvėrė ir ten vietelę paruošė. Nuo mūsų priklauso ten tikrai patekti.

2 PUNKTAS. DANGŲ TURIME UŽSITARNAUTI

Svarstymas. Pagal Dievo valią, dangus nėra tik gryna dovana, o atlyginimas už mūsų pastangas. Tai apreiškė Viešpats anam jaunuoliui, kuris Jį klausė, ką privaląs daryti, kad taptų laimingas: "Jeigu nori įeiti į gyvenimą, laikykis įsakymų" (Mat. 19, 17). Ir apaštalas Jokūbas rašo: "Palaimintas žmogus, kurs kantriai kenčia mėginimą, nes kada bus ištirtas, gaus gyvenimo vainiką, kurį Dievas pažadėjo jį mylintiesiems" (Jok. 1, 12).

Tiesa, maža ką tegalima padaryti, kad užsipelnytume dangų. Bet, ką darome dėl Dievo, įgyja begalinės vertės per Kristaus nuopelnus, kaip sako šv. Petras: "Per nieką kitą nėra išganymo. Nes neduota žmonėms kito vardo po dangumi, per kurį mes turėtume būti išgelbėti" (Apd. 4, 12).

Pritaikymas. Kadangi turime užsipelnyti dangų, tad, aišku, joks vargas čia nėra per didelis. Bet kiek dar daug trūksta, kad galėtume su šv. Paulium tarti: "Aš kovojau gerą kovą, pabaigiau bėgti, išlaikiau tikėjimą. Gale man atidėtas teisybės vainikas, kurį duos man aną dieną Viešpats, teisusis Teisėjas" (2 Tim. 4, 7). Ką tik darome, sužadinkime savy dažnai gerą intenciją, apvalykime ją nuo netobulumų, kurie taip lengvai įsi-

skverbia, ir junkime savo veiksmus su Kristaus. Kaip gera, kad galime pasitikėti Jo nuopelnais, nes patys taip maža teturime gera. Čia pamąstykime ką turime savy netobula ar net nuodėminga, ir kas galėtų mums mirus neįleisti į dangų! Kai tai pažinsime, imkimės tuoj pašalinti!

Paskatinimas. Dėkok Dievui, kad tau atvėrė dangų ir padeda jį pelnyti! Junk savo menkučius darbus su Kristaus bei Jo šventųjų nuopelnais. Melsk amžinosios laimės!

Dievo meilės malda

Veni Domine Jesu et noli tardare! — Ateik, Jėzau ir nedelsk!

Antradienis po 19 sekmadienio po Sekminių

DANGAUS PALAIMA

Šio mąstymo valandą įsižiūrėsime į laimingųjų dangaus gyventojų palaimą, kurią jiems teikia Dievo regėjimas, nes juk Dievas yra tikrasis palaimintųjų dangus. Danguje regėsime Dievą, ir Juo grožėsimės bei gėrėsimės.

1 PUNKTAS. DANGUJ REGĖSIME DIEVĄ

Svarstymas. Ta yra meilės ypatybė, kad ji ieško artumo bei susivienijimo su savo mylimuoju ir kad ji su juo dalijasi viskuo, ką tik turi. Ir Dievo meilė elgiasi taip pat. Dangus mums duoda meilės susivienijimą bei meilės pasikeitimą su Dievu.

Danguj esame pas Dievą, Jį regim akis į akį. Romos katekizmas sako: "Tikroji palaima, kuri paprastai vadinama esmine, yra tame, kad žiūrime į Dievą ir gėrimės grožybe to, kuris yra šaltinis bei pradžia viso gėrio bei tobulumo". Kristus sako: "Tai yra amžinasis gyvenimas, kad jie pažintų tave, vienatinį tikrąjį Dievą ir kurį tu siuntei, Jėzų Kristų"

(Jon. 17, 3). Ir šv. Paulius rašo: "Dabar mes matome atspindyje lyg mįslę, tuomet gi veidu į veidą. Dabar aš pažįstu dalimi, tuomet pažinsiu, kaip ir esu pažintas" (1 Kor. 13, 12). Tai reiškia: dabar pažįstame Dievą tik netobulai ir netiesiogiai — per kūrinius, gamtoj ir per apreiškimą, o tada į Jį žiūrėsime veidu veidan.

O kaip regėsime Dievą? Sauliaus — Pauliaus atsivertimo istorijoj skaitome: "Bekeliaudamas jis prisiartino prie Damasko. Ūmai apšvietė jį šviesa iš dangaus. Sukniubęs ant žemės, jis išgirdo balsą" (Apd. 9, 3-4). Tris dienas Saulius pasiliko aklas. Taip dangaus šviesa jį apakino. Tai "viešpataujančiųjų Viešpats, vienas turįs nemarumą ir gyvenąs neprieinamoje šviesoje" (1 Tim. 6, 15-16). Taigi, kaip tada bent įstengsime išlaikyti, kai išvysime Trivienį Dievą? Romos katekizmas apie tai taip sako: "Tada Dievo būtybė susijungs su mumis ir neįtikėtinai padidins mūsų pažinimą, taip jog galėsime žvelgti į Dievo prigimties esmę. Tai mes pasieksime per *Garbės šviesą,* kai tik pamatysime Dievą, tikrąją Šviesą, Jo paties šviesoj". Šv. Jono Apreiškime apie dangaus išrinktuosius sakoma: "Jie matys Jo veidą, ir jo vardas bus jų kaktose. Nakties daugiau nebebus, ir neprivalės žiburio šviesos, nė saulės šviesos, nes Viešpats Dievas apšvies juos" (Apr. 22, 4-5). Dabar reikia prietaisų, kad galima būtų tolimus daiktus lyg priartinti akiai ir juos išvysti aiškiau. Taip ir Dievas sustiprins mūsų dvasios akis, kad galėtume išlaikyti Jo veido švytėjimą.

Ką gi regėsime Dievuje? Pirmiausia regėsime nedalomą Jo esmę su visomis begalinėmis Jos tobulybėmis. Kas yra visa žemės grožybė su jos kūriniais, lyginant su bekrašte Dievo grožybe? Toliau, regėsime Dievuje visas didžiąsias tikėjimo paslaptis, tarp kitko švč. Trejybės bei Įsikūnijimo paslaptis. Per amžių amžius nepailstamai žiūrėsime į tuos stebuklus, bet niekuomet negalėsime jų iki dugno išsemti bei visiškai suprasti. Jame surasime vis naujų grožybių, vis naujų žinių įsigysime. Galų gale, Dievuje pažinsim visus kūrinius ir juose šlovinsime Viešpatį Kūrėją.

Pritaikymas. Dabar, mano siela, melskis draug su "Kristaus Sekimo autorium: "O, palaimingasis bute antžemiškam

mieste! O šviesiausioji amžinybės diena, kurios nebeaptemdo jokia naktis. Ten nuolat peršviečia augščiausioji Šviesa. O diena, visuomet linksma, visuomet saugi, kuri niekuomet nepasikeičia į priešingą! O, kad toji diena jau būtų išaušusi ir visa, kas žemiška, pasiekę savo galą! Kada gi pagaliau mums pasibaigs žemės vargai? Kada gi būsiu laisvas nuo nelemtos nuodėmių vergijos? Kada gi, o Viešpatie, mąstysiu tik apie Tave? Kada tobulai džiaugsiuos Tavy? Žiūrėki, siela, jau dabar uoliai į savo Dievą Jo begalybėj! Tačiau Tu privalai ne vien paragauti didžiųjų tikėjimo paslapčių, bet ir jų prisisotinti! Tad kodėl nuolat leidies į savo menkystės bedugnę, o ne į Dievo tobulumo gelmes?!"

2 PUNKTAS. DANGUJ GĖRĖSIMĖS DIEVU

Svarstymas. Dievo regėjimas neša šventiesiems danguje neapsakomą gėresį. Ten Dievas nuolat dalijasi meile su savo mylimaisiais. Ten Dievas dovanoja mums viską, net save patį!

Danguj mes ne tik regime Dievą, bet ir turime Jį kaip savą ir mylime Jį neišreiškiamai. Tai bus mums palaiminto gėresio šaltinis, kaip žada Kristus: "Kas gers vandens, kurį aš jam duosiu, tas nebetrokš per amžius" (Jon. 4, 13). Šv. Petras Alkantarietis apie dangaus palaimą rašo: "O kas bus turėti savą augščiausiąją Gėrybę, kurioj slypi visa gera?! Jei jau karalius Saliamonas buvo toks mielas savo elgesiu, jog Sabos karalienė karštai sušuko: laimingi tavo tarnai, kurie nuolat stovi tavo akivaizdoje — tai kas gi bus, kai regėsime aną amžinąją Išmintį, aną neišmatuojamą didybę, aną neįkainojamąją grožybę, aną begalinį gėrį?! Įsivaizduok, ką tai reikš — Juo amžinai gėrėtis, intimiausiai su Juo susivienijus! Tai yra esminis palaimintųjų džiaugsmas, viso mūsų troškimo bei veržimosi galutinis tikslas".

Pagaliau Dievas suteikia danguje visa, ką tik turi, t. y. dangų su visu tuo, ką jame galima rasti.

Pritaikymas. Šventieji nepaliaudami mąstydavo apie dangų su jo laime. Iš čia kilo gili jų panieka pasauliui. Jie sugebėdavo pagaunančiai kalbėti apie dangų bei jo dalykus. Šv.

Pranciškus savo regulos 9 skyriuj pareiškia norą, kad pamokslininkai mielai kalbėtų apie dangaus palaimą. Kaip liūdna, kai vienuolis domisi tik žemės dalykais, o dangaus dalykai jam mažai teįdomūs!

Paskatinimas. Gerasis Jėzau, kada gi stosiu Tavo akivaizdoj, kad Tave regėčiau? Kada gi pamatysiu Tavo karalystės grožybes? Kada gi Tu būsi man visa visame? Kada gi būsiu pas Tave Tavo karalystėj, kurią esi paruošęs nuo amžių savo mylimiesiems?! O, paguosk mane mano tremty ir sušvelnink mano skausmą, nes Tavęs geidžia visa mano širdis!

Dievo meilės malda

Švč. Trejybe, nedalomoji Dievybe, Tėve, Sūnau ir šv. Dvasia! Tu esi pati pirmoji mūsų būties priežastis ir galutinis mūsų tikslas. Tu mus sutvėrei pagal savo vaizdą bei panašumą. Duok, kad viskas mumyse atitiktų Tavo šventąją valią. Čia žiūrime į Tave per tikėjimą, lyg veidrody, kaip į mįslę. Duok, kad tenai regėtume Tave veidu į veidą ir turėtume Tave danguje per amžius. Amen. (Atlaidų malda).

Trečiadienis po 19 sekmadienio po Sekminių

DANGAUS LAIMĖ IR LINKSMYBĖ

Dangaus išrinktieji ne tik palaimingai gėrisi Dievu, bet turi ir kitokių džiaugsmų. O, kad mums būtų leista su šv. Paulium žvilgterėjus į rojų, atgaivinti savo tikėjimą ir įžiebti meilę! Jau prieš pradėdami šį mąstymą, melskime malonės pažinti dangaus laimę bei užmokestį.

1 PUNKTAS. DANGAUS LAIMĖ

Svarstymas. Šioj varganoj žemėj kiekviena proga linkime vienas kitam laimės, sveikatos, pasitenkinimo ir ilgo gyvenimo. Bet tai tėra tik geras noras, nes čia nėra pastovios bei tikros laimės. Tik danguje turėsim visa, ko trokšta širdis.

Visa žemės blogybių virtinė danguje nykte išnyksta, užleisdama vietą neaprašomai ir neturinčiai galo laimei. Šv. Jono Apreiškimas dangaus gyventojų palaimą vaizduoja tokiais žodžiais: "Tie, kurie apvilkti baltais rūbais, kas jie yra? Ir iš kur jie atėjo? Aš jam tariau: mano Viešpatie, tu žinai. Jis man tarė: tai tie, kurie ateina iš didelio sielvarto ir apiplovė savo rūbus ir juos išbaltino Avinėlio kraujuje. Todėl jie yra ties Dievo sostu ir jam tarnauja dieną ir naktį jo bažnyčioje. Tas, kurs sėdi soste, išties ant jų savo padangtę. Jie daugiau nebealks ir nebetrokš, jų neištiks saulė nei jokia kaitra, nes Avinėlis, kurs yra viduje sosto, ganys juos ir nuves juos prie gyvybės vandens šaltinių. Dievas nušluostys nuo jų akių kiekvieną ašarą" (Apr. 7, 13-17). Danguje nebebus vietos nuodėmei su jos palydovais — piktu geidulingumu, aistromis, blogais įpročiais, velnio pinklėmis, pavojingomis pagundomis. Į šventąjį Dievo miestą "neįeis nieko sutepta arba kas daro nuobodą ir melagystę, bet tiktai tie, kurie įrašyti į Avinėlio gyvenimo knygą" (Apr. 21, 27). Išrinktieji yra taip toli nuo nuodėmės, jog jiems netenka bijotis net nuodėmės galimybės, nes Dievas yra jų dalis, ir bandomasis metas yra praėjęs.

Bet dangaus laimingieji yra neapsakomai laimingi ir dėl to, nes turi sau visas gėrybes. Jie nebejaučia jokio skausmo, yra laisvi nuo visų blogybių, gėrisi visokiomis linksmybėmis, džiaugiasi angelų bei šventųjų draugija. Ir visa tai be galo. Šv. Augustinas rašo: "Lengviau suskaičiuoti visas blogybes, nuo kurių būsime laisvi, negu pavaizduoti gėrybes bei džiaugsmus, kuriais naudosimės danguje". Ir šv. Paulius, kuris buvo pagautas į trečiąjį dangų, teįstengia pasakyti: "Ko akis neregėjo, nei ausis negirdėjo, nei į žmogaus širdį neįėjo, Dievas prirengė tiems, kurie Jį myli" (1 Kor. 2, 9).

Dangaus laimė bus pilna tik dėl to, jog tikrai žinosime, kad ji niekuomet nebepraeina. Šventųjų nebekankina mirties baimė nei būgštavimas, kad jie gali prarasti dangaus laimę. Taip danguj išsipildys pranašo Dovydo žodis: "Jie pasotinami Tavo namų ištekliais, ir savo gėrių upeliu tu girdai juos, nes tavyje yra gyvenimo šaltinis, ir tavo šviesoje mes matome šviesą" (Ps. 35, 9-10).

Pritaikymas. Dažnai žadinkime savy tikėjimą, kad galų gale už visa gera bus atlyginta, ir viltį bei troškimą nueiti į dangų. Sopuliuose bei sielvartuose guoskimės dangaus džiaugsmais.

2 PUNKTAS. YPATINGAS DANGAUS UŽMOKESTIS

Svarstymas. Dangaus palaima vadinasi ir dangaus vainikas, nes jis yra dovana nugalėtojui už pergalę, įsigytą kietoj kovoj. Jis yra garbės šviesa, kuria Kristus papuoš savo ištikimuosius amžinojoj vestuvių puotoj. Be to dangaus vainiko, kurį gaus visi išrinktieji, yra, anot religijos žinovų, besiremiančių šv. Raštu, dar kitų ypatingų pažymėjimų, būtent: kankiniams — pergalės vainikas, mergelėms — sužieduotinių vainikas, mokytojams — šlovės vainikas. Šv. Bonaventūra teigia, jog tie vainikai bei karūnos puošia ne vien sielą, bet ir kūną, nes siela su kūnu drauge lavinosi tose dorybėse, už kurias duodami anie atžymėjimai.

Tų ypatingais vainikais papuoštųjų tarpe pirmoj eilėj stovi *kankiniai*. Jie užsipelnė ypatingo atžymėjimo, nes jie verčiau savo gyvybę paaukojo, kad tik nereikėtų išsižadėti Kristaus tikėjimo. O, kiek daug yra mūsų ordino šventųjų, kurie per amžius nešios tą vainiką!

Su kankiniais jungiasi nekaltos *mergelių* sielos, kurios taip garbingai nugalėjo kūną. Kaip Kristaus sužieduotinės, jos nešioja tą jautrios mergystės puošmeną. Anot Apreiškimo knygos, jų atžymėjimas yra ypač tas, kad jos turi glaudesnius ryšius su nekaltuoju Avinėliu ir kad jos gieda ypatingą šlovinimo giesmę, nuostabiai galingą ir labai mielą, suteikiančią, ypač joms pačioms, didelio pasigrožėjimo.

Galų gale, ir teisingumo *mokytojai* yra atlyginami už savo triūsą ypatingu garbės vainiku. Jie, "mokytieji žibės kaip tvirtumos spindėjimas, ir kurie moko daugelį teisybės, kaip žvaigždės per amžius" (Dan. 12, 3). Tą garbės vainiką nešios ne tik apaštalai bei evangelistai, didieji Bažnyčios mokytojai, garsieji pamokslininkai bei įžymieji dvasiški mokytojai, bet apskritai visi, kurie uoliai, nors ir labai kukliai, ėjo bažnytines mokymo pareigas.

Pritaikymas. Koks tai puikus reginys atsiveria mums į aną pasaulį! Ir mes turime nešioti tuos amžinuosius vainikus. Bet pirma reikia užsipelnyti! Tad ištvermingai kovokime su kūniškumu ir su pragaro tamsybėmis! Koks didelis dalykas yra darbuotis sielų išganymui per maldą, atgailą, dvasišką veikimą! Anas dangaus atlyginimas yra vertas, kad visomis jėgomis jo siektume. Tad kasdien iš naujo pradėkime tą darbą!

Paskatinimas. Ačiū Tau, Jėzau, kad man esi paruošęs pas save būstinę! Aukoju Tau visus mūsų ordino šventųjų nuopelnus bei savo menkas atgailas ir varganus darbus. Meldžiu, būk amžinybėje man užmokesnis!

Dievo meilės malda

Apvainikuok mane, Viešpatie, savo kilnybės vainiku ir pasotink mane prie savo amžinųjų džiaugsmų stalo!

Ketvirtadienis po 19 sekmadienio po Sekminių

BENDRAVIMAS SU ŠVENTAISIAIS DANGUJE

Įsižiūrėkime į šventą gyvenimą danguje. Angelai bei palaimintieji lenktyniuoja garbindami Dievą ir iš to semiasi begalinių džiaugsmų. Bet jau ir pats laimingųjų dangaus gyventojų bendravimas teikia jiems neaprašomų malonumų. Čia atsakykime į vieną klausimą: kas daro tą dangaus gyventojų bendravimą tokį malonų?

1 PUNKTAS. ŠVENTŲJŲ GRAŽUMAS

Svarstymas. Kaip šventųjų palaima pagal jų nuopelnus yra įvairi, taip įvairus ir jų gražumas. Šv. Paulius aiškiai sako: "Kitoks saulės skaistumas, kitoks mėnulio skaistumas ir kitoks žvaigždžių skaistumas; nes žvaigždė nuo žvaigždės skiriasi skaistumu. Taip ir mirusiųjų prisikėlimas" (1 Kor. 15, 41-42). Kokių tad skaistumų bus nesuskaitomų dangaus gyventojų tarpe!

Gėrėsimės, žiūrėdami į šventųjų angelų rūšis — serafinus bei kerubinus, į sostus, viešpatystes, jėgas ir galybes, į kunigaikštystes, arkangelus ir angelus. Kaip galime įsivaizduoti tą jų grožybę? Pranašas Danielius aprašo angelo pasireiškimą prie Tigro upės: "Štai čia buvo vienas vyras, apsivilkęs drobiniais, o jo strėnos buvo sujuostos tikriausiu auksu. Jo kūnas buvo kaip krizolitas, jo veidas spindėjo kaip žaibas, jo akys žibėjo kaip švyturiai, jo pečiai ir jo kūnas iki kojų buvo panašūs į žėrintį skaistvarį, o jo žodžių garsas buvo kaip daugybės balsai" (Dan. 10, 5-6). Išvydęs tą angelą, Danielius apalpo. Toks didingas buvo tas regėjimas.

O kaip šauniai atrodys šventieji! Štai didieji Senojo Testamento vyrai nuo Adomo iki Jono Krikštytojo. Štai apaštalai bei kiti Jėzaus mokiniai. O štai visų amžių Kristaus kankiniai. Štai kilnieji Bažnyčios mokytojai. Štai begalinė eilė šventų išpažintojų. Štai gražioji nekaltųjų mergelių minia bei taurūs moterų su našlėmis būriai. O čia mielas nekaltų kūdikių gėlynas. Jų visų tarpe daugybė mūsų ordino šventųjų su šv. tėvu Pranciškum prieky. Tai bus tokia grožybė, kokios pasaulis nė svajote neišsvajotų!

Pritaikymas. Ko mus tai pamoko? Nesiduokime sužavimi žemės grožybių! Kas yra jos visos, lyginant su dangaus grožybėmis? Dievo akyse teturi vertės tik sielos grožis, kai ji yra Dievo malonėj ir turi dorybių bei nuopelnų. Tad pirmiausia stenkimės įsigyti tų dalykų!

2 PUNKTAS. ŠVENTŲJŲ MALONUMAS

Svarstymas. Jau savo pačia prigimtim žmogus yra linkęs bendrauti su kitais. Tik žmonių draugijoje išvysto jis pilnutinę tobulybę, kiek tai yra žmogui galima, ir per tai vispusiškai pasireiškia jo gerosios ypatybės. Bendras gyvenimas žemėje turi daug šviesių pusių, bet daug ir tamsių. O danguje šventųjų bendravimas nieko ir niekuomet nebedrumzdžiamas. Priešingai — visų vienas kitam rodomas gerumas padaro jų gyvenimą neapsakomai mielą.

Dvi savybės darys šventuosius ypačiai malonius: kitas jų

dvasios išlavinimas ir meilingas elgesys. Su mokytu bei išmintingu vyru galima net čia, žemėj, valandų valandas maloniai kalbėtis. O kas yra visa žemės išmintis prieš dangaus?! Danguje visi yra pilni kilnios išminties bei žinojimo, tik, aišku, ne visi lygiai. Koks tad malonus turi būti tas su jais bendravimas! Čia, žemėj, ne visi gražieji bei išmintingieji yra drauge ir malonūs: dažnai jiems stinga elgesio švelnumo. O danguje visi bus tobulai mandagūs, ir bendraujant, jų elgesys bus nuostabiai lipšnus. Tad draugauti su jais bus nepaprastai malonu, nuoširdu, laisva ir linksma.

Pritaikymas. Mūsų bendras gyvenimas ordine privalo būti dangaus gyvenimo atvaizdas. Jau dabar bandykime išmokti mandagiai ir maloniai elgtis, ypač viską apsiautę religine, vienuoline dvasia. Darykime kitiems gyvenimą galimai lengvesnį, o patys kantriai bei meiliai kęskime kitų nemandagumą ar klaidas. Taip turėsime jau čia dangiškos rimties.

3 PUNKTAS. ŠVENTŲJŲ ŠVENTUMAS

Svarstymas. Tik dorybė padaro žmonių bendravimą visai malonų. O danguj tėra vien dorovingieji bei šventieji. Šventumas yra esminė dangaus gyventojų savybė. Dievas yra be galo šventas, ir anie yra šventi. Ten nėra neapykantos nei nepalankumo, jokio pykčio nei nekantrumo, jokio pavydo nei blogio linkėjimo, žodžiu sakant, tik dorybė bei šventumas.

Bet ir dorybė ten nebus sužalota jokio netobulumo. Ten nėra jokio temperamentų priešingumo. Kiekvieno būdas yra nuskaidrintas, ištaurintas, pašventintas. Gražaus sutarimo nedrums ten jokios keistenybės ar nesusipratimai.

Pritaikymas. O, kiek dar daug turime savy, kas netinka dangui! Kada gi pagaliau pradėsime skaidrinti savo būdą nuo visų liguistų apraiškų? Dievo malonė nuolat ragina mus, o mes tik priešinamės! Taip įpuolame į pavojų prarasti malones!

Paskatinimai. Didysis Dieve, garbė Tau už tai, ką man nori suteikti danguj! Esu nevertas regėti švenčiausiąjį Tavo veidą, tačiau padaryk mane vertą per savo malonę!

Dievo meilės malda

Šventieji dangaus gyventojai, sveikinu jus, džiaugdamasis jūsų laime bei grožiu! Užtarkit mane prie Dievo sosto, jūs, prie kurių ir aš gal kadaise maloningojo Dievo būsiu priskirtas. Šv. tėve Pranciškau šv. motina Klara, melskitės už mane, išgelbėkit mane iš žemės gyvenimo negandų!

Penktadienis po 19 sekmadienio po Sekminių

PERSIMAINIUSIOJI KRISTAUS ŽMOGYSTĖ DANGUJE

Pamąstykime apie Kristaus žodžius šv. Jono evangelijoje: "Jei kas nori man tarnauti, tas teseka mane; kur aš esu, ten bus ir mano tarnas" (12, 26). Jėzus Kristus yra dangyje ir sėdi Tėvo dešinėje. Kaip džiaugsimės Jį pamatę tenai. Kaip garbingai viešpatausime su Juo! Savo dvasios naudai arčiau įsižiūrėkime į tas dvi mintis.

1 PUNKTAS. DŽIAUGSMINGAS PASIMATYMAS

Svarstymas. Stebėdamies žiūrėjom Taboro kalne į persimainiusio Kristaus grožį. Šv. Teresė rašo: "Vieną dieną Viešpats teikės man parodyti tik savo rankas. Jos buvo tokios gražios, jog neįstengiu to apsakyti. Po kelių dienų pamačiau ir Jo dieviškąjį viedą. Tai visiškai pagavo mano dvasią. Kai šv. Pauliaus šventėj klausiau šv. mišių, apsireiškė man visa švenčiausioji Jėzaus žmogystė, panašiai kaip ji vaizduojama prisikėlime. Ji buvo tokia graži bei didinga, jog negaliu rasti būdų jai apsakyti". Ir šventoji baigia šiais žodžiais: "Sakau vien štai ką: jei danguje akims padžiuginti nebūtų jokio kito grožio, o tik augštoji palaimintųjų kūnų grožybė, ypač mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus žmogystės skaistumas, kaip ji čia žemėj mūsų silpnybei pasireiškia, jau ir taip būtų gana palaimos". Kaip dažnai pavydime Kristaus bendralaikiams tos laimės, kad

jie galėjo regėti Jėzų ir su Juo kalbėtis, o mes turime pasitenkinti, regėdami Jį tik eucharistiniuose pavidaluose. Bet ir mūsų troškimas bus patenkintas, ir regėsim dar puikesnius dalykus, nei trys mokiniai Taboro kalne. Koks tai bus nustebimas, kai stosim pirmąjį kartą Viešpaties Kristaus akivaizdoj!

Mūsų džiaugsmas dar padidės, kai pažinsime Jėzaus meilę mums. Kiekvienas Jo dieviškojo veido bruožas reikš mums begalinį Jo gerumą ir nuolaidumą. Spinduliai, trykštą iš atverto Jo šono, pašlovintos Jo rankų bei kojų žaizdos liudys, kaip Jis mus mylėjo ir ką dėl mūsų padarė. O kas bus, kai Viešpats teiksis į mus prabilti ir maloningai su mumis bendrauti! Kas tą laimę gali suprasti?!

Pritaikymas. Puoselėkime savo širdy ilgesį susijungti su Kristum, kaip sako šv. Paulius: "Einame tikėjimu, ne regėjimu. Mes atvirtai pasitikime ir turime gerą valią verčiau išeiti iš kūno ir būti pas Viešpatį. Todėl stengsimės jam įtikti, ar išėję iš kūno, ar jame pasilikdami" (2 Kor. 5, 7-9). Tad mūsų ilgesys neturi būti beveiksmis bei tuščias, o veiklus bei vaisingas. Nors dar nesame pas Kristų, vis tiek privalome nuolat stengtis Jam patikti. Ar taip elgies, broli? Ar dažnai prisimeni, kad reikia patikti Viešpačiui? Pats atsakyk į tai ir toliau elkis, kaip sąžinė liepia! Šv. Kiprijonas rašo: "Mylimiausieji broliai, skubėkime į anapus pas savo brangiuosius! Juk norėtume greitai būti su jais, su Kristum! Te Dievas maloningai žiūri į mūsų mintis, kurios laikosi Jo! Ir mūsų tikinčiosios širdies atodūsius teišgirsta Viešpats Kristus, kurs gausingiau atlygina tiems, kurie labiau Jo ilgisi!"

2 PUNKTAS. GARBINGAS VIEŠPATAVIMAS SU KRISTUM

Svarstymas. Kristus viešpatauja danguje, kaip Dievas ir žmogus. Šeštajame Tikėjimo akte Jį išpažįstame: "Įžengė į dangų, sėdi dešinėje Dievo Tėvo visagalio". Anot Romos katekizmo, tas Tėvo dešinėj sėdėjimas reiškia, jog Kristus tvirtai bei neatmainomai turi augščiausią karališką valdžią bei garbę, kurią gavo iš Tėvo, apie ką apaštalas sako: "Ją (jėgą) jis paro-

dė Kristuje, prikeldamas jį iš numirusių ir pasodindamas jį savo dešinėje danguje, augščiau visų kunigaikštysčių, valdžių, viešpatysčių ir visokio vardo, kurs minimas ne tik šiame pasaulyje, bet ir būsimame. Jis padėjo visa po jo kojomis" (Efez. 1, 20-22).

O su Kristum ir mes kada nors turime viešpatauti danguje. Apreiškimo knygoj randame: "Kas nugalės, tam aš duosiu sėdėti su manim mano soste, kaip ir aš nugalėjau ir sėdausi su mano Tėvu jo soste" (Apr. 3, 21). Jei laimingai nugalėsime visas savo išganymo kliūtis, viešpatausime su Kristumi per amžius ir dalysimės su Juo visomis gėrybėmis. Drauge su Juo nešiosim šlovės vainiką ir triumfuosime viršum nuodėmės, mirties ir pragaro!

Pritaikymas. Šv. Paulius rašo korintiečiams: "Ar jūs nežinote, kad tie, kurie bėga lenktynėse, visi, tiesa, bėga; bet tik vienas tegauna laimikį? Taip bėkite, kad jūs gautumėte" (1 Kor. 9, 24). Taip ir mes norime įtempti visas jėgas, kad laimėtume savo laimikį, savo vainiką. O kelias, kuriuo bėgame, yra mūsų vienuolinis luomas. Jei norime būti apvainikuoti, privalome stengtis tapti tobuli savo vienuoliniame luome. Už pigesnę kainą, negu vienuolinį tobulumą, negausime viešpatauti su Kristum. Tai rimtas mums priminimas, kad ištirtume, ar uoliai siekiame tobulumo!

Paskatinimas. O, dangaus mieste, o, karaliaus buveine, sklidina džiaugsmo, pilna ramių, taikingų, laimingų, turtingų gyventojų! Kad galėčiau kada nors į tave patekti! Kad mano tremties bei kelionės dienos baigtųsi laimingai tavo viduje! Kada gi ateis diena, kai išsiskirsiu su šia mirštamybe ir stosiuos nušvitęs prieš maloningą Tavo veidą, Viešpatie? Jau dabar priimk, o Jėzau, mano silpną garbės bei šlovės maldą, kaip privalomą Tau pagerbimą, ir suteik man malonę — kada nors su Tavim amžinai viešpatauti. Amen!

Dievo meilės malda

Atsilsėk, mano siela, toje minty: Kristus nugali, Kristus karaliauja, Kristus valdo — Jam garbė per amžius!

ŠLOVINGOJI DANGAUS KARALIENĖ

Dar vieną ypatingą džiaugsmą bei gėresį turės dangaus gyventojai — jie regės šlovingąją dangaus karalienę Mariją ir džiaugsis saldžiu su ja bendravimu .Nors mažai tegalime suprasti tą laimę, tačiau savo paguodai bei pasiraginimui pabandykime įsivaizduoti Mariją dangaus soste, jos žavioj grožybėje.

1 PUNKTAS. MŪSŲ DANGAUS MOTINOS GARBĖ

Svarstymas. Dangaus Karalienės didingas gražumas pralenkia visus angelų chorus bei visus šventuosius. Kaip Marija pralenkia malonėmis, dorybėmis ir šventumu visas protingąsias būtybes, taip ji iškyla nepalyginamai augščiau danguje savo didingumu bei gražumu. Ypač Marijai tinka šventraščio žodžiai: "Daug dukterų yra susikrovusių turtų, tu perviršijai jas visas" (Pat. 31, 29). O kaip bus miela regėti karališką Marijos asmenį šalia jos Dievo-Sūnaus! Koks gražus jos pašlovintasis veidas, koks maloningas jos žvilgis, koks saldus balsas, koks rimtas jos laikymasis, kokie grakštūs visi jos judesiai! O jos dvasios bei širdies ypatybės! Ten danguje jos garbės vainike regėsime blizgant visus jos skaisčių dorybių bei malonių brangakmenius. Dalyvausime didžiose šventėse bei iškilmėse, kurios keliamos danguje Marijos garbei. Kokia tai bus mums laimė, koks džiaugsmas!

Marija viešpatauja danguje, kaip karalienė šalia savo Sūnaus. Silpną to dalyko šešėlį gali mums suteikti vienas įvykis Saliamono gyvenime. Jo motina Betsabė atėjo pas jį sūnaus Adonijo užtarti. Ir karalius atsistojo, nuėjo jos pasitikti, jai nusilenkė ir sėdosi soste. Tarnautojai atnešė kitą sostą, į kurį sėdosi Betsabė karaliaus dešinėj ir tarė jam: "Turiu prie tavęs vieną mažą prašymą; nesugėdink mano veido. Karalius jai atsakė: Prašyk, mano motina, nes būtų ir neteisinga, kad atstumčiau tavo veidą" (3 Kar. 2,20). Saliamonas negalėjo išpildyti motinos meldimo, nors ir labai ją gerbė. Marija gi neaprėžtai viešpa-

tauja su savo Sūnum. Taip Viešpats atsilygino Marijai už jos ištikimumą, kurį jinai parodė, dalyvaudama atpirkimo veikale.

Pritaikymas. Pasaulio akyse Marija nėra padariusi nieko didžio, o tačiau Dievas ją taip išaugštino. Tai primena mums vėl vieną svarbią tiesą: ne tai svarbu, kad darytume ką nors svarbaus pasaulio manymu, tik kad visuose, net mažiausiuose dalykuose, vykdytume Dievo valią. O kaip mes elgiamės? Gerai pažįstame Dievo valią, bet dalykas dažnai atrodo mums nesvarbus, kad mums būtų verta juo rimtai bei tiksliai užsiimti. Taip prarandame daug nuopelnų; niekada nepasidarome verti ir tinkami padaryti dėl Dievo ką nors didžio, užuot tapę uolesni, daromės vis drungnesni.

Mums paruoštas stovi sostas, kilnus ir puošnus: turime jį užsitarnauti. Tad jokia proga teneatrodo mums per menka danguje nuopelnams krautis!

2 PUNKTAS. DANGAUS KARALIENĖS MIELUMAS

Svarstymas. Mūsų dangaus laimė bus juo didesnė, kad galėsime Mariją regėti jau nebe iš tolo, nebe baigščiai, o galėsime prie jos visai laisvai prieiti, jai maloniai tarnauti ir jos palankumu bei bičiulyste džiaugtis.

Marija yra tokia gera, jog leis mums prieiti prie jos sosto ir su ja kalbėtis. Tada iš jos lūpų išgirsime, ką ji yra padariusi žmonėms, tarp kitko — kiek ji kiekvienu mūsų yra motiniškai rūpinusis ir sėkmingai užtarusi. Kaip mes jai dėkosime, sužinoję, iš kiek pavojų ji mus yra išgelbėjusi, kiek meilės parodžiusi, mumis besirūpindama bei begindama!

Ji ypatingai mylės mus danguje, ir mes mylėsime ją, kaip geriausią savo motiną ir maloningą karalienę. Nors jau iš bendravimo su angelais bei šventaisiais semsimės labai didelės laimės, taip pat nors labai džiaugsimės, bendraudami su savo giminėmis, draugais bei bendrabroliais, vis tiek vėl skubėsime prie Marijos sosto ir šildysimės jos meilės saulėj.

Netgi danguje galėsime tarnauti Dievo Motinai. Kadangi mūsų ordinas yra ypačiai Marijai pašvęstas, tad galime tikėtis, jog kilnioji dangaus Karalienė ir ten mus prileis jai tarnauti.

Reiškia, dalyvausime šlovinamuose himnuose, kurie bus jos garbei giedami. Laikysimės prie jos sosto ir lauksime, kad ji ko iš mūsų panorėtų, ir džiūgaudami vykdysime.

Pritaikymas. Dar nesame pasiekę tos dangaus laimės, kurią čia vaizdavome, bet turim vilties ir stengsimės. Norime nuoširdžiai garbinti Mariją kaip malonių motiną, kad galėtume ją regėti dangaus grožybėse. Te nepraeina nė dienos, be sukalbėjimo jos garbei septynių džiaugsmų rožinio. Toliau, privalome sekti jos pavyzdžiu skaistybės meilėj, ir tai ypač dėl to, kad esame padarę įžadą tos dorybės laikytis: "Pasižadu ir įsipareigoju visagaliam Dievui, palaimintai Marijai, visuomet Mergelei ... laikytis popiežiaus Honorijaus mažesniųjų brolių patvirtintos regulos, gyvendamas ... skaistybėje", — juk taip kalbėjome, darydami šventąją profesiją.

Paskatinimas. Ačiū Tau, augštoji dangaus Karaliene, už visa, ką mums lig šiol esi padariusi! Pasivedu ir toliau galingajai Tavo apsaugai. Suteik man laimę, kad galėčiau kada nors prie Tavo sosto giedoti Tavo garbei. Amen.

Dievo meilės malda

Dieve per savo Sūnaus, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, atsikėlimą suteikei pasauliui neprašomą džiaugsmą. Meldžiame Tave, duok, kad mes per Jo Motiną Mergelę Mariją gautume amžinojo gyvenimo džiaugsmus. Amen.

Dvidešimtasis sekmadienis po Sekminių

VALDININKO SŪNAUS PAGYDYMAS

Mąstyk, kaip karaliaus valdininkas atlieka toloką kelią pas Jėzų į Kaną ir karštai meldžia, kad Jis eitų draug su juo ir pagydytų mirtinai sergantį jo sūnų. Jėzus, tiesa, eina su tuo vyru, bet ligonį išgydo jau iš tolo ir tuo sustiprina silpną tėvo tikėjimą. — Melsk Dievą, kad sustiprintų ir tavo tikėjimą!

1 PUNKTAS. NETOBULAS VALDININKO TIKĖJIMAS

Svarstymas. Šv. Jonas pasakoja: "Buvo tenai, Kaparnaume, vienas karaliaus valdininkas, kurio sūnus sirgo. Tas, išgirdęs, kad Jėzus ateina iš Judėjos į Galilėją, nuėjo pas jį ir prašė jį ateiti ir pagydyti jo sūnų, kurs buvo marinamas" (Jon. 4, 46-47).

Valdininko tikėjimas, tiesą pasakius, nuostabus: jis pats eina pas Jėzų, nepaisydamas, kad kelias ilgokas — keleto valandų. Jis tvirtai pasitiki Jėzaus stebuklinga jėga. Tokiam tikėjimui bei pasitikėjimui Jėzus negalės atsilaikyti.

Tačiau ką gi sako Viešpats? "Jei jūs nematote ženklų ir stebuklų, jūs netikite" (Jon. 4, 48). Tai buvo kartus papeikimas tą valandą, kai tas vyras laukė, kad Kristus jį paguos ir jo prašymą išpildys. Bet Jėzaus papeikimas buvo pagrįstas: valdininko tikėjimas buvo dar netobulas. Tik reikalas atvarė tą vyrą pas Kristų. Be to, jis manė, jog sūnui išgydyti reikia, kad Jėzus pats ten nueitų. "Viešpatie, ateik pirma, nekaip mano sūnus numirs", — sakė jis, nenusigandęs Jėzaus papeikimo. Ir dar: jis laikė Jėzų tik dideliu pranašu, o ne Mesiju.

Pritaikymas. Kad susirūpinusio tėvo tikėjimas netobulas, tenka jam atleisti. Bet ne taip švelniai reikia vertinti silpną daugelio krikščionių, net kai kurių kunigų ar vienuolių, tikėjimą. Prisimenama apie Viešpatį dažnai tik varge, o ir tada tikėjimas dažnai yra labai svyruojąs. Kai tik vargas bus praėjęs, ir Viešpats bus paguodęs bei išklausęs, vėl pamirštama visi geri nusistatymai bei pažadai, kuriuos nelaimė buvo išspaudusi, ir vėl gyvenama taip pat drungnai, pareigas pamiršus ir silpnu tikėjimu, kaip ir pirmiau. Kada gi galų gale pakilsim į stiprų bei gyvą tikėjimą? Klauskime save, kas mūsų tikėjimą daro tokį netobulą, ir galvokime apie priemones savo tikėjimą padaryti stiprų bei gyvą.

2 PUNKTAS. SUSTIPRINTAS VALDININKO TIKĖJIMAS

Svarstymas. Išganytojas iš pat pradžių buvo nusistatęs padėti valdininkui. Tačiau norėjo ne tik jį paguosti, išgydydamas jam sūnų, o ir patobulinti jam tikėjimą. Tad taip jam tarė: "Eik, tavo sūnus gyvas" (Jon. 4, 50). Ir valdininkas tuoj pati-

kėjo Jėzaus žodžiu. Jonas rašo: "Žmogus įtikėjo žodžiams, kuriuos jam pasakė Jėzus, ir išėjo" (4, 50). Jis išėjo paguostas ir pasitikėdamas Viešpaties gerumu bei galia. Kas aprašys tėvo dėkingumą bei džiaugsmą, viltingą jo laukimą?

Jam begrįžtant, pasitinka jį tarnai ir papasakoja apie netikėtą ligonio pagerėjimą, nors prieš tai visi buvo praradę viltį. Tarnų pranešimas nesuklaidino jo tikėjimo, ir jis nebandė teigti, kad sūnaus pagijimas esąs atsitiktinis dalykas. "Jis tad pasiklausė juos apie valandą, kurią jam pasidarė geriau. Jie atsakė: vakar septintą valandą liovėsi krėtęs jį drugys. Tuomet tėvas suprato, kad tai buvo ta valanda, kurią Jėzus jam tarė: tavo sūnus gyvas. Ir įtikėjo jis pats ir visi jo namai" (Jon. 4, 52-53). Koks dabar skirtingas yra valdininko tikėjimas, kada taip stebuklingai buvo pagydytas jo sūnus, kaip pirma, kai jis atėjo pas Jėzų! Taip Viešpats visada turi būdų bei priemonių suteikti mums bei mūsų kūnui ką nors gera ir drauge sielai atnešti naudos.

Pritaikymas. "Ir įtikėjo jis pats ir visi jo namai". Tad vėl laimėta Kristaus karalystei kelios sielos. Kokia laimė, koks džiaugsmas! Dėkokime Dievui už tikėjimo malonę. Kitiems tenka vargingai ieškoti tiesos; jiems tenka pirma sunkiai prasiveržti iš klaidų tamsybės į tiesos šviesą; o mums visai neužtarnautai tikėjimo dovana buvo įdėta tiesiog į lopšį! Bet tikėjimo gavimas dar neužtikrina, kad mes jį išlaikysime iki galo! Juk jau daugelis kunigų bei vienuolių yra tikėjimą praradę per nekunigišką - nevienuolišką gyvenimą. Tad tolydžio turėkime savy Viešpaties baimės! Visais būdais stenkimės ir kitiems suteikti tą didžią tikėjimo laimę ar bent jiems padėti ją išsaugoti. O ypač patys išlaikykime stiprų ir gyvą tikėjimą!

Paskatinimas. Gailestingasis Dieve, aš menkas žmogus prisipažįstu Tavo ir visų šventųjų akivaizdoj, jog noriu kaip geras krikščionis šiame šventame tikėjime su Tavo malonės pagalba gyventi ir mirti, ir meldžiu Tave, geriausiasis Dieve, teikis mane sustiprinti ir išlaikyti tame šventajame tikėjime iki pat mirčiai. Minčių, kurios tam tikėjimui priešingos, nekenčiu ir jų neprisiimsiu. Verčiau su šventaisiais kankiniais mirsiu, kaip švento tikėjimo išsižadėsiu (Theodor Coelde).

Dievo meilės malda

Tave, Dieve, nepagimdytąjį Tėvą, Tave, viengimį Sūnų, ir Tave, šventąją Dvasią Ramintoją, šventąją nedalomąją Trejybę, išpažįstame visa širdim ir lūpomis, Tave šloviname, mylime ir garbiname! (500 dienų atlaidų. 1936.IX.28).

Pirmadienis po 20 sekmadienio po Sekminių

ORDINO MISIJINIS PAŠAUKIMAS

Įsivaizduok šv. Pranciškų, siunčiantį brolius pamokslų sakyti ir jiems beaiškinantį, kaip reikia misijų darbą dirbti. Einant šv. Pranciškaus įsakymu bei pavyzdžiu, mūsų ordinas yra tikras misijų ordinas. Tad šiuo mąstymu turime atnaujinti savy tą mintį apie misijų meilę.

1 PUNKTAS. ŠV. PRANCIŠKUS IR MISIJOS

Svarstymas. Nuo pat pradžios šventajam mūsų ordino kūrėjui rūpėjo misijų idėja — misijų ne tik tarp tikinčiųjų, bet ir tarp pagonių. Jis tai kartkartėmis pareiškė. Sykį jis tarė savo broliams: "Mylimieji mano broliai! Viešpats pakvietė jus į tą ordiną ne tam, kad ramiai bei lėtai darbuotumėtės vien savo pačių išganymui tėvynėj, genčių bei giminių prieglobsty. Jis nori, kad Jo vardą bei tikėjimą išnešiotumėte tarp tautų ir tarp jų karalių". Ir jis ryžtingai tuoj pridūrė: "Kad nedelstume vykdyti Jo valią, rytoj pat pasidalysime savo tarpe Italiją, o paskiau atliksime misijas tolimiausiuose kraštuose."

Mūsų kūrėjas karštai troško ir pats vykti į pagonių šalis, skelbti ten Kristaus tikėjimo ir už Jį išlieti savo kraują. Tada kaip tik vyko Kryžiaus karai, kada visus — didžius ir paprastus — buvo pagavęs nuostabus užsidegimas išvaduoti šventąsias Palestinos vietas. Tad įsižiebė ir tėvas šv. Pranciškus. Nepasisekus 1212 metais nukeliauti į šventąją Žemę, sekančiais metais jis pabandė dar kartą nunešti pagonims šv. evangeli-

ją. Pasiryžo nuvykti į Maroką, bet tenuvyko ligi Ispanijos, iš kur dėl ligos gavo grįžti namo. Antrojoj generalinėj Kapituloj 1219 metais vėl tartasi apie misijinius ordino uždavinius ir misijų kraštus paskirstyta brolių tarpe. Arezzo Benediktas turėjo keliauti į Graikiją, brolis Egidijus su keliais kitais — į Afriką. Marokui paskirta brolis Berardas su keliais palydovais. Pranciškus norėjo vykti su dvylika brolių į Siriją bei Palestiną. Ir iš tikrųjų jis iškeliavo į Siriją. Ptolemanidoj, šiandieninėj Akroj, paskirstė brolius po visą kraštą, pats gi su broliu Iliuminatu išvyko į Egiptą, kur krikščionių kariuomenė kaip tik laikė apgulusi Damiettos miestą. Drąsiai nuėjo jis į saracėnų tvirtovę, stojo prieš sultoną ir skelbė Kristų. Bet šventojo viltis atversti sultoną su jo tauta taip pat neišsipildė, kaip ir jo noras įsigyti kankinio vainiką. Trečią kartą jis gavo grįžti namo, nepasiekęs tikslo. O vis tik ta Pranciškaus kelionė nepasiliko be vaisių. Priešingai, ji atnešė Bažnyčiai bei ordinui daug naudos: nuo tada šv. Pranciškaus vaikai pasiliko Egipte, Sirijoj ir Palestinoj ir, mažiausia, du tūkstančiai išliejo savo kraują, begindami šv. tikėjimą bei Kristaus pašvęstąsias vietas.

Pritaikymas. Nepamirškime tad savo ordino misijinio pašaukimo! Džiaugdamies sveikinkime narsiuosius brolius, kurie vyksta į pagonių kraštus skelbti evangelijos. Nedejuokime, kad tuo būdu susilpninama motina provincija: Dievas pasirūpins gausiu prieaugliu! Tos provincijos, kurios siunčia savo narius į svetimus kraštus, pasilieka gaivios, našios ir stiprios. Nesibijokime, kad mūsų misininkai ras pagonių tarpe didžių kliūčių: jau pats šv. Pranciškus atrėmė tą abejonę, kai ją pareiškė kardinolas Ugolinas. Šventasis jam atsakė: "Jei mano broliai išlaiko, ką yra pažadėję Viešpačiui, Jis suteiks jiems ko reikia tiek netikėlių kraštuose, tiek tikinčiųjų šalyse".

2 PUNKTAS. ORDINO REGULA IR MISIJOS

Svarstymas. Savo valią misijų atžvilgiu Pranciškus išreiškė ir reguloj: "Jei kurie nors broliai, Dievo įkvėpti, norėtų eiti pas saracėnus ir kitus netikinčiuosius, tegul prašo tam savo provincijalinio ministro leidimo, o ministrai tegul duoda leidi-

mą ten eiti tik tiems, kuriuos numatys tam reikalui tinkamus". Pati regula niekieno neįpareigoja vykti į pagonių misijas: tai yra kiekvieno laisva valia. Tačiau viršininkai turi pareigą tyrinėti misijinį pašaukimą tų brolių, kurie nori atsidėti misijų darbui ir, tik ištyrę, privalo siųsti juos į jų veikimo vietas, suteikę klusnumo palaiminimą. Viršininkai taipgi neprivalo sulaikyti (be svarbių priežasčių) tų, kurie nori ir tinka būti apaštalais. Visada, pagal mūsų šv. tėvo Pranciškaus mintį, pagonių misijos turi būti viršininkų širdy laikomos bei puoselėjamos. Misijinio pašaukimo būtinos sąlygos, anot šv. Bonaventūros, yra: sveikas, užgrūdintas kūnas, kad misininkas galėtų pakelti misijinio gyvenimo sunkenybes; tvirtas tikėjimas, kuris nebijo net mirties grėsmės; ištirta dorybė, kuri išsilaiko visuose bandymuose, ir gražus gyvenimas, kuris visiems šviečia pavyzdžiu; galų gale — tinkamas mokslinis išsilavinimas. Turėdami tokias ypatybes, mūsų broliai gali viltingai keliauti į pasaulį.

Pritaikymas. Misijos pagonių tarpe yra svarbus mūsų ordino darbas; jis nėra pirmasis, nes artimesnis mūsų širdžiai už išorines misijas turi būti vidinės misijos — išlaikymas bei stiprinimas Dievo karalystės tikinčiųjų sielose Bažnyčios ribose. Bet tas darbas nėra ir paskutinis, nes Dievo karalystės išplatinimas pagonių ar netikinčių tarpe yra vienas iš didžiųjų Jėzaus širdies troškimų. Jei patys nesijaučiame pašaukti į misininkus, tai bent melskimės už juos. Maldos pagalba paprastai per mažai vertinama, o vis tiek daug maldos reikia misininkams jų erškėčiuotuose keliuose, ir kaip tik malda daro jų veikimą vaisingą. Privalome darbuotis misijų naudai, nes netrūksta tam galimybių. Jau iš anksto reikia žadinti mūsų serafiškajame jaunime misijoms dėmesį bei meilę, ypačiai misijai šventojoj žemėj, mūsų išganymo vietovėse, beveik visų biblinių įvykių scenoje, kad į praretėjusias misininkų eiles galėtų įstoti vis nauji broliai.

Paskatinimas. Apgailestaukime pagonių skurdą ir stenkimės kiek galėdami, jiems padėti. Ypač melskimės už savo ordino misininkus ir kad mūsų tarpe atsirastų daug misijinių pašaukimų.

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau, pilnas meilės pasaulio Atpirkėjau, nusižeminę meldžiam Tave per švenčiausiąją Tavo Širdį: duok, kad visos paklydusios avelės sugrįžtų pas Tave, augščiausiąjį jų sielų Ganytoją bei Saugotoją.

Tesusipranta visi, kurie meldžiasi į stabus, ir kurie didžiuojasi savo niekingais paveikslais.

Melskimės: Dieve, Tu nori, kad visi žmonės taptų laimingi ir pažintų tiesą. Meldžiame Tave: pasiųsk darbininkų į savo dirvą ir suteik jiems jėgų našiai skelbti Tavo žodį. Tavo mokslas turi pasklisti ir būti gerbiamas. Visos tautos turi Tave pažinti, Tave, vieną, tikrą Dievą ir kurį atsiuntei, Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį. Jis gyvena ir viešpatauja su Tavim per amžius. Amen (3 metų atlaidai. 1932.VI.5).

Antradienis po 20 sekmadienio po Sekminių

KAIP BROLIAI PRIVALO KELIAUTI

Šiandien mąstysime apie savo ordino tėvo nurodymus, kaip privalome keliauti pagal tai, ką randame trečiajame regulos skyriuje. To mąstymo vaisius turi būti: išvykti tik su klusnumo palaiminimu ir pasauliečiams visada duoti apaštališko neturto, taikos meilės ir sugyvenimo pavyzdį.

1 PUNKTAS. APIE LEIDIMĄ IŠEITI

Svarstymas. Joks ordino brolis neprivalo išeidinėti iš vienuolyno be viršininko leidimo. Tai galioja visiems vienuoliams be išimčių. Todėl mūsų generalinės konstitucijos įsako, kad brolis, norėdamas kur išeiti, kiekvieną kartą gautų savo viršininko leidimą, o grįžęs jam vėl prisistatytų ir prašytų palaiminti. Gauti "Benedicite" yra mums sveika kontrolė.

Toliau, pagal regulą, broliai neprivalo išeidinėti be palydovo, atsižiūrint į apaštalų pavyzdį, kurie irgi Kristaus buvo

siunčiami poromis. Generalinės konstitucijos nustato, jog viršininkai išeinančiam broliui, kiek tai įmanoma, turi duoti draugą, ypač einant į pasauliečių namus. Priežastis lengvai atspėjama. Juk jau Pamokslininko knygoj sakoma: "Geriau būti dviese kaip vienam, nes juodu gauna gerą užmokestį iš savo vargo. Jei jie parpuola, vienas pakelia kitą; vargas vienam, kai jis parpuola" (Pam. 4, 9).

Pritaikymas. Mielai pasiduokime ordino nuostatui, kai turime kur išeiti. Įtartina, jei kuris brolis nori slapta išeidinėti be liudytojo bei palydovo. Sanbrolio palydas yra tikrai naudingas. Kai esama su draugu, tai trukdo ką bloga padaryti ar blogo link pakrypti. Šiuo atveju žmogaus baimė turi savy kažką gera. Brolių draugijos naudingumas pasireiškia ypač misijų kraštuose. Kai pasauliniai kunigai yra dažniausiai vieniši, išstatyti dažnai visiems galimiems pavojams bei dvasiniams trūkumams, mes džiaugiamės net svetimuose pagonių kraštuose brolių draugijos patogumais. Taip, misijinis gyvenimas yra sutaikomas su ordino gyvenimo dėsniais ir pakenčiamas bei nuopelningas.

2 PUNKTAS. APIE BROLIŲ LAIKYSENĄ KELIONĖSE

Svarstymas. Šv. Pranciškus įspėja mus kelionėj nesiginčyti ir nesibarti. Jei yra biauru, kai nesutinka pasauliečiai, tai dar biauriau, kai savo tarpe pešasi dvasininkai, ypač girdint pasauliečiams! O kas tai per vaizdas — besipešą vienuoliai!

Vaizdusis regulos aiškintojas *Dernoye* mini keletą dalykų, dėl kurių kartais ginčijasi dvasininkai. Pirma, teologiniai klausimai. Kol teologiniai - moksliniai ginčai lieka objektyvūs ir santūrūs, nieko negalima jiems prikišti. Antra ginčų tema — ordino garbė. Šios rūšies ginčai dažniausiai kyla iš pavyduliavimo ir nenešа nieko gero. Trečia — ginčijasi pamokslininkai dėl įžeisto tuštumo, arba viršininkai dėl teisių, titulų ar pirmenybių. Tokie ginčai kenkia mums liaudy, o brolių tarpe sukelia partiškumo. Pagaliau ginčijamasi dėl nuomonių skirtumo mažuose dalykuose, kurie dažnai neturėtų broliams rūpėti.

Pritaikymas. Venkime ginčų jau vien dėl šventos ramybės bei taikos! Gražus pavyzdys mums yra patriarkas Abraomas,

kurs savo karštajam giminei Lotui sakė: "Tenebūna, prašau, vaidų tarp manęs ir tavęs, nes mudu esame broliai" (Prad. 13, 8). Tada jis leido šiam pasirinkti kokį tik nori žemės plotą. Nors Lotas pasirinko labai šališkai, tačiau taikos meilė išėjo Abraomui į gera, kaip paskiau paaiškėjo. Taip yra visada: taikingasis niekuomet neturės gailėtis savo nuolaidumo, o kaip tik priešingai — tas, kuris ginčijasi, turės gailėtis savo kovingumo. Noras, kad tavo nuomonė vis gautų viršų, ir noras peštis teka iš drumsto šaltinio — iš pykčio bei puikybės, o šie niekuomet neatneša nieko gero!

3 PUNKTAS. KAIP MAŽESNIEJI BROLIAI PRIVALO KELIAUTI

Svarstymas. Pagal regulos raidę, mažesnysis brolis neturėtų raitas joti, nebent tai lieptų daryti aiškus reikalas ar liguistumas. Pranciškaus laikais jojimas buvo pirmoj eilėj riterių bei didžiūnų privilegija. Jaunas būdamas ir Pranciškus raitas jodavo. Atsivertęs ėmė kitaip galvoti ir jojimą savo broliams uždraudė. Beje, laikyti jojamus žirgus brangiai atsieina ir dėl to yra priešinga mūsų neturto idealui.

Atsižvelgiant dvasinės prasmės ordino kūrėjas šiuo savo draudimu norėjo mums priminti neturto reikalą jojimo būde, pagal paties Jėzaus pavyzdį. Nors Dievo Sūnus, Kristus pėsčias atlikinėdavo tolimas savo keliones ir, tik įžengdamas iškilmingai į Jeruzalę, panaudojo jojamą gyvulį. Keliauti pėsčia, be abejo, turi būti mums, mažesniesiems broliams, tinkamiausias būdas, kaip iš tikrųjų mūsų pranokėjai yra manę ir darę. Tačiau naujaisiais laikais gyvenimas reikalaute reikalauja greitesnio susisiekimo, o darbovietės esti tolokai nuo viena kitos — tad būtinai tenka naudotis geležinkeliais, autobomiliais ir lėktuvais. Niekad neprivalome pamiršti apaštališko neturto. Tad reikia naudotis kuklesnėmis laivų ar traukinių klasėmis bei maistu, o sustojus, kiek įmanoma, glaustis prie dvasiškų bičiulių.

Pritaikymas. Prisiminimas regulos nuostatų apie keliavimą verčia susimąstyti. Pirmiausia, nereikia keliauti be atitinkamos priežasties, kad nesusidarytų nereikalingų išlaidų. O

keliaujant reikia elgtis ekonomiškai, neleisti be tikro reikalo pinigų ir atitinkamo leidimo netempti per daug savo naudai. Be to, visuomet kelionėje turėti palydovu serafiškąjį neturtą!

Prieš pradėdami kelionę, sukalbėkime bažnytinį kelionės palaiminimą, kurs yra labai gražus ir reikšmingas. Tai bus mums labai naudinga. Jis tuo pačiu primins mums svarbias mintis, tarp kitko — kad kelionėse esame ypač reikalingi dangaus globos bei palaiminimo, kad Dievas mums gali suteikti palydovu angelą, kaip jaunajam Tobijui suteikė net arkangelą Rapolą. Toliau — iš anos maldos galime išmokti tik iš Dievo laukti savo kelionės bei sumanymų ar uždavinių kloties. Galop kiekvienoj kelionėje prisiminkime savo paskutinį tikslą — Dievą bei laimę Dievuje, kaip nurodo kelionės palaiminimo galinė malda:

Suteik mums, meldžiame, visagalis Dieve, kad Tavo šeima eitų išganymo keliu ir, sekdama Tavo šv. pramokėjo Jono žodžiais, po saugia globa nueitų pas tą, kurį jis paskelbė: Tavo Sūnų Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį, kurs su Tavim gyvena ir viešpatauja, šv. Dvasios vienybėje, Dievas per amžių amžius. Amen!

Dievo meilės malda

"Saugok mane kaip akies vyzdį, savo sparnų šešėlyje paslėpk mane nuo nusidėjėlių, kurie supa mane su įtūžimu" (Ps. 16, 8-9).

Trečiadienis po 20 sekmadienio po Sekminių

APIE BENDRAVIMĄ SU PASAULIEČIAIS

Šv. Pranciškus reguloje sako: "Tačiau patariu, įpsėju ir raginu savo brolius Viešpatyje Jėzuje Kristuje, kad, vaikščiodami po pasaulį, nesiginčytų, nesibartų ir neteistų kitų, bet tesie ramūs, taikūs, kuklūs, malonūs ir nuolankūs; tegul mandagiai, kaip pridera, su visais kalbasi".

1 PUNKTAS. VENKIME BEŠIRDIŠKŲ SMERKIMŲ

Svarstymas. Išganytojas yra griežtai pasisakęs prieš bemeilius ir nepalankius savo artimo įvertinimus. Kalno pamoksle Jis kalba: "Neteiskite, kad nebūtumėte teisiami. Nes kokiu teismu teisiate, tokiu ir jūs būsite teisiami; ir kokiu saikiu seikėjate, tokiu bus ir jums atseikėta" (Mat. 7, 1-2). Ir kaip dažnai Kristus kreipėsi į farizėjus bei Rašto žinovus dėl nedoro jų papročio — neatsargiai teisti kitus.

Tad, pilnai sutikdamas su evangelijos dvasia, šv. Pranciškus įspėja brolius, kad nelemtai neteistų kitų, ypač kai kelionėse ar šiaip kur išeidami regi pasauliečių elgesį. Gi antrajame regulos skyriuj, kalbėdamas apie brolių drabužius, sako: "Įspėju juos (brolius) ir raginu, kad neniekintų ir neteistų žmonių, pamatę juos apsirengusius švelniais ir spalvotais drabužiais... Tegul geriau kiekvienas teisia ir niekina pats save". Šv. Pranciškaus gyvenime yra vienas atsitikimas, kada šventasis griežtai papeikė ir pabaudė savo palydovą, kai šis neatsargiai pareiškė nepalankią nuomonę apie vieną žmogų.

Pritaikymas. Kaip būtų gera, kad mūsų beširdžiai bei plepieji broliai turėtų savo tarpe tokį šv. Pranciškų, kurs juos griežtai draustų už meilei priešingus pasisakymus apie kitus žmones! Deja, to nevisada esama! Tačiau jie privalo gauti užsipelnytą bausmę, nes neleistinas kitų teisimas pats save pabaudžia: tokį "teisėją" mielai teisia kiti, o jis pats patenka kaip tik į tą pačią nuodėmę, kurią jis taip smerkia kituose. Gera priemonė prieš nevykusį kitų smerkimą yra šventas paprastumas. Juk ir Viešpats tą dorybę siūlo apaštalams: "Būkite... neklastingi, kaip karveliai" (Mat. 10, 16), tai yra, turėkite paprastutę širdį, be gudrumo bei klastos, apie visus gerai manykite, visiems gera linkėkite.

2 PUNKTAS. APIE DRAUGIŠKĄ BEI VIENUOLIŠKĄ MANDAGUMĄ

Svarstymas. Šlovė tam, kam ji priklauso! Kiekvienas žmogus turi teisę reikalauti iš kitų tam tikro pagarbos bei vertinimo laipsnio. Tą teisę jam suteikia jo padėtis bendruomenėj ir jo asmeninis dorumas. Bet ir tuo atveju, jei jo šlovė

yra nekokia, nėra leista jo paniekinti ar nepareikšti tinkamos pagarbos, nebent jis pats to išsižadėtų. Vienuolis privalo santykiuose su pasauliečiais laikytis draugiško padorumo, turi puoselėti įprastas elgesio formas bei mandagumo taisykles, susitikdamas su žmonėmis, lankydamasis pas juos, prie stalo, laiškus rašydamas ir t.t., jei nenori, kad žmonės jį laikytų nepraustburniu stačioku. Net paprasčiausius žmones, net tuos, kurie yra šiuo tuo nusikaltę, reikia traktuoti padoriai. Tų dėsnių laikėsi pats mūsų tėvas Pranciškus ir juos mums paliko savo testamente. Jis nori pagarbiai kreiptis į kunigus dėl jų šventimų, nors jie ir persekiotų jį; jis nenori niekinti net paprasčiausio kunigėlio ir nesidarbuoti sielovadoj be jų sutikimo; jis ryžtasi žiūrėti ne į jų nuodėmes, o juos gerbti, mylėti ir vertinti, kaip savo viešpačius.

Tačiau dar labiau, negu bendruomeninio padorumo, privalo vienuolis laikytis vienuolinio padorumo. Visa jo būtybė turi būti peršviesta vidinio vienuolinio kuklumo bei rimtumo elgesy, žvilgsny, kalboj, visame gyvenime.

Pritaikymas. Kai kas vienuolinį rimtumą mato dirbtiniame kietume ar švelnioj, saldžioj nuotaikoj. Kas nori išmokti vienuolinio padorumo, teina pas šventuosius mokytis. Šie, apskritai imant, turi tinkamą jautrumą tam, kam pridera. Jei dažniau paskaitysime "Drausmės veidrodį" ar kitą panašią knygą, tai prisiminsime, kur esame suklupę ir ką privalome kitaip daryti.

3 PUNKTAS. APIE MAŽESNIŲJŲ BROLIŲ TAIKINGUMĄ BEI ROMUMĄ

Svarstymas. Broliai "tesie ramūs, taikūs, kuklūs, malonūs ir nuolankūs", — sako šv. Pranciškus. Kristus moko ramumo bei kantrumo; Jis pats yra taikingas ir pasauliui atnešė taiką. Tad nenuostabu, kad šv. Pranciškus moko mus ramumo, švelnumo ir taikingumo. Mūsų taikingumui bei kantrumui tenka laikyti įvairius egzaminus. Sakysime, kas nors ima mus koneveikti. Pasauly esama nemaža žmonių, kuriems užtenka pamatyti tik dvasišką apdarą — ir jie tuoj ima pašaipiai ir grubiai reikšti savo nepasitenkinimą ar neapykantą. Tokiais atvejais tenka prisiminti šv. Pranciškaus raginimus bei Kristaus

pavyzdį ir išlaikyti šaltą kraują, neprarandant kantrybės. Tokie puolikai lengviau duodasi paveikiami ramumo bei meilės, kaip ginčo ar barnio. Gali taipgi atsitikti, kad mums padaroma žemiškos žalos ar neteisingai paliečiama kuris nors mūsų "turtelis". Nors, pagal regulą, neprivalome turėti nei namų, nei žemės sklypų, nei kitų kokių daiktų, tačiau visiškai išsižadėti žemės daiktų neįmanoma, nes juk reikia gyventi ir veikti. Kad gavome teisę vartoti būtinus daiktus, tai yra tarę patys popiežiai, tuo pačiu išspręsdami nuosavybės klausimą. Tad niekas neturi teisės kliudyti mus, ramiai vartoti kai kuriuos daiktus. Tačiau kaip gi dažnai tai atsitinka! Broliai išvaromi iš bažnyčių bei vienuolynų, testamentai nepripažįstami, pelnytos algos sumažinamos ir t.t. Čia kaip tik ir tenka mums parodyti, jog mylime taiką. Teisių bei įstatymų ginčai yra paprastai nemalonūs dalykai, o mums dusyk nemalonesni. Dažnai mum net užkertamas įstatymo numatytas kelias. Tad tenka nusileisti jėgai ar gudrybei, nepuoselėjant nepriešiškumo.

Pritaikymas. Vadinas, privalome būti taikingi, kai mums kas padarė kokią neteisybę; privalome kurti taiką, kur tik galėdami; turime stengtis išlaikyti taiką su kitais bei kitų tarpe, o nesėti nesantaikos bei barnių netinkamais juokais, liežuvių maišymu ir t.t. Gal daugelis dažnai yra pasipiktinę mūsų nekantrumu ir karštumu klausykloje, sakykloje, mokykloje ir šiaip santykiuose su kitais žmonėmis? O kaip su mūsų perdėtu jautrumu, pavyduliavimu brolių ar kitų kunigų atžvilgiu? Juk pasaulis turi akis! Nuoširdžiai gailėkimės už padarytąsias klaidas ir bandykime būti nusižeminę, kantrūs ir meilūs.

Paskatinimas. Stebėkis Jėzaus malonumu bei taikingumu, taip pat šv. tėvo Pranciškaus, ir sek jų pavyzdžiu! Melsk švento atvirumo dvasios. Geriau, jei tave apšauks negudriu, kaip nemeiliu ar žiauriu.

Dievo meilės malda

Visagalis Dieve, didžiuojamės Tavo mylimojo Sūnaus švenčiausiąja Širdim. Atsimename didžią, pilną švelnumo Jo meilę bei taiką, ir meldžiame Tave, duok, kad noriai ją sektume ir kada nors galėtume džiugiai ragauti meilės vaisių. Per Jį, Kristų, mūsų Viešpatį, Amen. (5 metai atlaidų. 1936.X.20).

APIE APSILANKYMUS PAS PASAULIEČIUS

Pamąstysime apie šv. Pranciškaus žodžius: "Įėję į kiekvienus namus, pirmiausiai tegul sako: 'Ramybė šiems namams!' Ir pagal šventą evangeliją leidžiama jiems valgyti visų valgių, kurie yra patiekiami". Iš to privalome pasimokyti, kaip turime elgtis, lankydamiesi pasauliečių namuose, kaip tikri savo serafiškojo tėvo sekėjai.

1 PUNKTAS. MŪSŲ PASISVEIKINIMAS

Svarstymas. Eidamas Jėzaus pavyzdžiu ir turėdamas dėmesy ypatingą Viešpaties apreiškimą, šv. Pranciškus nori, kad, įeidami į kuriuos namus, pirma sakytume: "Ramybė šiems namams!" Pats Viešpats yra taip pamokęs sveikintis savo apaštalus. Anot šv. Luko, Jis dar pridūrė: "Jei tenai bus ramybės sūnus, jūsų ramybė ilsėsis jame; jeigu ne, ji sugrįš pas jus" (10, 6). Visai pagrįstai Kristus vadinamas Taikos kunigaikščiu. Jis atnešė pasauliui ramybę. Bet Jis nori, kad ir Jo mokiniai, toliau tęsdami Jo darbą, neštų pasauliui ramybę. Tada nuo pačių žmonių pareina priimti tą ramybę, ar ne. Jei kas yra "ramybės sūnus", t. y. imlus mesijinei palaimai, vertas Kristaus malonės, — jis priims ir vykdys apaštalinį taikos pasveikinimą; jei ne, šis bus suteiktas kitiems. Jokiu atveju taikos pasveikinimas bei taikos veikimas nežus veltui. Tad apaštališkasis darbininkas neturi nusiminti, net jei pasaulis laikinai blogai aiškina ar paniekina jo pastangas dėl Kristaus.

Pritaikymas. Pasveikinimas "Ramybė šiems namams!" arba "Tegul Viešpats duoda tau ramybę!" šiandien pasauliečių tarpe nėra vartojamas. Galime užtat sveikintis "Garbė Jėzui Kristui". Tačiau mūsų tarpe "ramybės" sveikinimasis, kaip teigia Kerckhove, tepasilieka vartojamas, nes pats Dievas jį apreiškė ir rekomendavo šv. Pranciškui bei jo broliams. O Pranciškus sako: "Kai jūs lūpomis skelbiate ramybę, tai juo labiau privalote ją turtingesnę turėti širdyse. Trokštu, jog per jus niekas

nebūtų sugundytas rūstybei ar papiktinimui. Tegul jūsų nuolankumas, gerumas ir sutarimas veda visus į ramybę". Raginimas sveikintis ramybės linkėjimu, įeinant į svetimus namus, primena mums, kad padoriai laikytumės, kai apsilankome, ir kad atneštume ne nuodėmės papiktinimą, o malonės rimtį!

2 PUNKTAS. SVEČIUOSE

Svarstymas. Naudodamies svečio teise, mes, mažesnieji broliai, privalome elgtis pagal evangelijos dėsnius. To nori šv. Pranciškus. Viešpats Jėzus savo mokiniams sako: "Pasilikite tuose pačiuose namuose, valgydami ir gerdami, ko pas juos yra, nes darbininkas vertas savo užmokesčio. Nevaikščiokite iš namų į namus" (Luk. 10, 7). Jei mokiniai kur naudojasi svečio teisėmis savo misijinių kelionių metu, jie turi tai daryti nebijodami: apaštalų darbą dirbdami, jie turi teisę, kad jo mokomieji juos tinkamai vaišintų, juoba kad jie dėl Kristaus yra visko išsižadėję. Bet jie turi būti santūrūs ir nenorėti, kad juos maitintų geriau už šeimininkus. Be to, jie neturi be tikro reikalo mainyti šeimininkų ir eidinėti iš namų į namus, bet pasilikti pasirinktajame name (Poelzl).

Taip turime elgtis ir mes. Galime nesvyruodami naudotis pasauliečių tarpe svečio teisėmis ir valgyti patiekiamus valgius, nebent šie tam tikru laiku būtų uždrausti Bažnyčios ar regulos. Šv. Pranciškus savo broliams kelionėse nenorėjo uždėti ypatingų naštų ir pasauliečiams suteikti dėl jo vienuolių kokių nepatogumų. Tačiau privalome būti nuosaikūs, kaip ir Kristaus apaštalai, o ne ieškoti ištaigingų bei gausių vaišių. Tie mūsų regulos nuostatai apsaugo mus kelionėse nuo trūkumų, o mūsų vaišintojus — nuo apsunkinimo, nes šiems nereikia ruošti mums kokių ypatingų valgių. Žinoma, ir kelionių metu turi mus lydėti apsimarinimo dvasia.

Pritaikymas. Mūsų regula yra labai lanksti ir gražiai prisitaiko prie aplinkybių, į kurias gali patekti mažesnysis brolis. Bet brolis neturi niekada taip prisitaikyti prie pasaulio, kad jis nebeatrodytų vienuolis, o tik pasaulio vaikas.

Jei savo apsilankymams pasauliečių namuose ieškome

trumpų taisyklių, gal šios būtų tinkamos: mūsų apsilankymai turi būti lydimi klusnumo palaiminimo, geru tikslu, ne per dažni nei per ilgi, vienuoliškai rimti.

Į pasaulį mus vesti turi tik mūsų tarnyba ar šiaip išmintinga priežastis, pripažinta mūsų viršininko. Jei išeiname su viršininko palaiminimu, iš to lengvai nekils mūsų sielai pavojaus. Kas lankosi be viršininko žinios, elgiasi netinkamai.

Lankytis privalome geru tikslu. Vien tik pasaulio meilė, išsiblaškymo noras, smalsumas ar net lengvamintiškumas neturi būti mūsų apsilankymų motyvai, bet kilnesni tikslai, kaip nuliūdusius paguosti, ligonims suteikti dvasinės ramybės, silpnus sustiprinti, savo pačių kūną bei dvasią atgaivinti ir t.t. Mūsų pasirodymai turi žmonėse puoselėti pagarbą bei meilę religijai, kunigams bei vienuoliams.

Apsilankymai turi būti ne per ilgi ir ne per dažni. Apsilankymo tikslą galime pasiekti palyginti greitai. Maloniauseji apsilankymai yra trumpieji bei retieji. Tomas Kempietis rašo: "Geriau gyventi pasislėpus, besirūpinant savo siela, negu daryti stebuklus ir užmiršti patį save (savo išganymą). Yra girtina, jei vienuolis retai išeina iš savo namų, nemėgsta kitus matyti ir būti kitų matomas" (Kristaus Sek. I, 20).

Apsilankymai turi būti vienuoliškai rimti. Bendraudami su žmonėmis, turime būti ypač budrūs savo laikysenoj, šnekose, elgesy, kad pasauliečiai mumis nepasipiktintų. Prasilinksminus, širdį plačiau pravėrus, įsidrąsinus, per daug išsiduodama bei nueinama per toli!

Panagrinėkime save, kaip lig šiol atlikdavome savo apsilankymus. Gal atrasime šį bei tą, kas reikėtų daryti kitaip!

Paskatinimas. Jėzau, mūsų pavyzdy visuose dalykuose, Tavęs vieno trokštu ateity ieškoti, kai išeisiu iš savo kambarėlio. Saugok mane nuo piktojo priešo spąstų, gink mano sielą nuo žalos, o kai nusidėsiu, maloningai atleisk man kaltę!

Dievo meilės malda

Eucharistinė Jėzaus Širdie, kunigo širdies pirmavaizdi, pasigailėk mūsų!

JĖZAUS SANTYKIAI SU MOTERIMIS

Jėzaus gyvenime sutinkame keletą moteriškų asmenų, kurios arba tik trumpam pasirodo, arba ilgiau dalyvauja Jo gyvenime, veikime, kentėjimuose. Bus naudinga pasvarstyti, kaip Jėzus bendravo su moterimis.

1. PUNKTAS. JĖZUS GERBĖ IR UŽJAUTĖ MOTERIS

Svarstymas. Pirmoji moteris, kuri sutinka mus Jėzaus gyvenime, yra Marija, išrinktoji Viešpaties Motina. Vargiai galima žodžiu išreikšti, koks jaukus buvo Jėzaus santykis su Motina. Kaip vaikutis, Jis visai pasiduoda Motinos globai. Kaip berniukas, mielai ir maloniai yra jai klusnus. Kaip jaunikaitis, uoliai darbuojasi šalia Juozapo tyliuose Nazareto namuose, džiugindamas Motinos širdį. Kaip vyras, ima visiškai ja rūpintis, tačiau neapleisdamas savo mesijinio pašaukimo. Nuo tos dienos, kada pradeda viešai veikti, Jis, tiesa, pasišalina nuo savo Motinos, bet vis tiek nesiliauja ja uoliai rūpintis bei visa širdim mylėti. Net prieš mirdamas ant kryžiaus, parodo jai ištikimą Sūnaus meilę ir paveda savo mylimojo mokinio Jono globai. Taigi, matome, kaip Jėzus gerbė, mylėjo ir ištikimai rūpinosi savo Motina.

Be Marijos, Jėzaus gyvenime randame dar keletą dievobaimingų moterų, kurios pagarbiai bendrauja su Juo. Štai atgailautoja Marija Magdalietė, Marija su Morta iš Betanijos, toliau Joanna ir daugelis kitų, kurios padėdavo Viešpačiui savo ištekliais (Luk. 8, 2 ir t.). Šv. Jeronimas praneša, jog, pagal žydų papročius, buvo teikiama Įstatymo mokytojams maistas bei drabužiai, ir jie priimami į savo namus kaip svečiai. Bet mūsų minimosios moterys darė daugiau: jos viešai prisipažino esančios Jėzaus mokinės, nors Jis buvo taip puolamas. Tam reikėjo nemaža drąsos. Jos darbavosi Jėzaus naudai ir Jam tarnavo, nepaisydamos Jo priešų keršto. Kai Viešpats pakeisdavo savo veikimo vietą, tos mokinės iš anksto nuvykdavo į

naują vietą, surasdavo palankių giminių ar pažįstamų ir taip parūpindavo Kristui jaukią buveinę. Bet ypač ištikimomis bičiulėmis jos pasirodė, kai atėjo Jėzui metas kentėti, kada net apaštalai išsigandę pabėgo. Visus tuos dėkingos meilės pareiškimus Išganytojas priimdavo maloningai: Jis leido joms pagarbiai paskui Jį sekti; leido joms dalyvauti mesijinėj palaimoj ir bendradarbiauti evangeliniame darbe. Iš numirusių atsikėlęs, Jėzus dėkingai atsiteisė joms, moterims, paguosdamas jas savo apsireiškimais. Tai atlyginimas už jų auką, kai Jis buvo labiausiai pažemintas ir reikalingas paguodos bei meilės.

Pagaliau iš moterų, pasirodančių Jėzaus gyvenime, reiktų dar paminėti laimingąją Kanos jaunavedę, kurios vestuves Viešpats taip pagerbė ir išgarsino savo dalyvavimu bei pirmuoju stebuklu; gedulingąją Naimo našlę, kurią Jėzus paguodė, iš numirusių prikeldamas jos sūnų; kraujaplūdžiu sergančią moteriškę, kurią Kristus nuo tos ilgos ligos išgydė; svetimoterę, kuriai Viešpats atleido nuodėmes ir išgelbėjo nuo priešų, norinčių jos mirties bausmės; samarietę prie Jokūbo šulinio ir daug kitų. Evangelijose nerandame nė vieno kieto žodžio, kurį Jėzus būtų taręs moteriškei. Pavergtą bei skriaudžiamą moterį Jis visada ėmė į savo globą. Jis pašventė moterystę, ją padaręs sakramentu. Jis teigė, jog moterystės ryšys yra neišskiriamas. Jis vargstančias moteris kvietė maloniai prie savęs. Jis apvainikavo moters vertybę, augštai pagerbdamas mergystę ir nusidėjėles maloningai vedė į dorybės kelią.

Pritaikymas. Sekdami Išganytojo pavyzdžiu, ir mes savo kūno motinai reiškime meilę, pagarbą ir dėkingumą, gyvai ar mirusiai. Kunigo motina yra verta ypatingos pagarbos. Nepamirškime tinkamai gerbti moteriškę bei mergaitę. Dievą mylinčios, išmintingos ir energingos moterys gali mums sielovadoj labai daug padėti. Yra tai tikrai kvailas vienašališkumas dėtis moterų priešu, lygiai kaip netinka beveik išimtinai atsidėti moterų sielovadai. Čia, kaip ir visur, geriausias yra vidurio kelias. Ieškokim sau, kur to gyvenimas reikalauja, tinkamų padėjėjų vyrų bei moterų ir auklėkime juos veikliam pasauliečių apaštalavimui. Nepaskutinėj vietoj rasime jų aps-

čiai tame taip dažnai pašiepiamame trečiajame ordine (tretininkuose), kuriam puoselėti privalome irgi tinkamai pasišvęsti.

2 PUNKTAS. JĖZAUS SANTŪRUMAS MOTERŲ ATŽVILGIU

Svarstymas. Nors Kristus maldingoms moterims reiškė didelį pasitikėjimą, bet vis dėlto jų atžvilgiu laikėsi labai rimtai bei santūriai. Žinoma, to paties Jis reikalavo ir iš apaštalų. Tad niekas nedrįso tuo atžvilgiu įžeisti gero Jo vardo, nors šiaip nesigailėta Jam šmeižtų. To santūrumo pavyzdžių randame pakankamai evangelijose. Imkime Jėzaus susitikimą su samariete prie Jokūbo šulinio. Kai mokiniai su maistu grįžo iš Sicharo miesto, jie rado Jėzų, besišnekantį su viena samariete ir tuo stebėjosi (Jon. 4, 27). Buvo toks rabinų nuostatas, kad jie gatvėse nesveikindavo moterų nei su jomis šnekėdavo, kad nekiltų koks negražus įtarimas. Matyt, Išganytojas irgi taip elgdavosi, kad apaštalai, pamatę Jėzų besišnekantį su moterim, nustebo. Kristus šiuo atveju padarė išimtį iš savo paprasto elgesio, nes reikėjo atversti nusidėjėlę. Net su savo Motina bei artimiausiais giminėmis Jėzus elgdavosi taip pat nuolankiai, kaip, pavyzdžiui, randame Mato evangelijoj (12, 48), kur pasakojama apie Jėzaus Motinos bei keleto giminių apsilankymą.

Pritaikymas. Atsargumas bendraujant su moterimis, net maldingomis bei dievobaimingomis, giminėmis ir negiminėmis, yra ypatinga kunigo bei vienuolio luomo pareiga. Čia esama ne tik reikalo apsaugoti šventą skaistybę, bet išlaikyti gerą savo vardą ir išvengti papiktinimų. Kad ir kažin kaip mums palankiai bei išmintingai yra nusistačiusi maldingoji lytis, kad ir neįkainojamos pagalbos mums teikia, vis tiek turime būti atsargūs bei nuosaikūs. Verta gerai pamąstyti, ką "Kristaus Sekime" rašo Tomas Kempietis: "Nesusidėk su jokia moterimi, bet visas dorąsias užtark pas Dievą. Trokšk Dievo ir angelų draugystės, o venk žmonių draugystės. Reikia mylėti visus žmones, tačiau su niekuo artimai nesusidėti" (1, 8). Kaip labai šv. tėvas Pranciškus įspėja nuo įtartino bendravimo su moterimis, visi žinome. Privalome tai imti į širdį ir vykdyti.

Paskatinimas. Dėkok gerajam Dievui, kad davė tau gerą motiną. Dėkok savo motinai už visą jos meilę bei globą ir melskis už ją. Melskis, kad visi žmonės garbintų Dievą. Melskis už visas motinas, už visas Dievui pašvęstas Kristaus sužieduotines ir visas mergeles. Prašyk malonės, kad įstengtumei, bendraudamas su moterimis, išlaikyti kunigo bei vienuolio rimtumą. Pasivesk dangaus Motinos Marijos globai.

Malda į Mariją

Palaiminta esi Tu, Mergele Marija, Viešpaties augščiausiojo Dievo, labiau už visas žemės moteris!

Šeštadienis po 20 sekmadienio po Sekminių

PRIEŠ UŽDARAS DURIS

Paklausykime, kaip Išganytojas sudraudžia apaštalus už jų nusistatymą prieš atkaklius bei neklaužadas, kad žinotume, kaip privalome laikytis, jei kur nors mus žmonės nepriima. Prašykime Viešpatį, kad tiksliai suprastume Jo žodžius ir juos tinkamai pritaikytume.

1 PUNKTAS. KAI NEPRIIMAMA

Svarstymas. Kristaus bendralaikiai buvo įvairiai nusistatę Jo atžvilgiu, tad, savaime suprantama, jog ir Jo mokinius žmonės ne visur vienodai priimdavo, kai jie išvykdavo skelbti evangelijos. Čia juos audringai sveikindavo, pagerbdavo, mylėdavo, o čia išniekindavo, šmeiždavo, varydavo šalin. Kai jiems atsitikdavo tas antrasis atvejis, jie mielai būtų leidę iš dangaus sierą bei ugnį ant nedorėlių. Ne taip buvo nusistatęs Išganytojas: Jis teigė atėjęs ne žmonių žudyti, o gelbėti. Tiesa, Jis pasakydavo rimtų žodžių tiems, kurie nenorėdavo priimti siūlomojo išganymo, bet drauge Jis turėjo ir taikių bei švelnių žodžių tiems, kurie buvo verti.

Jis tarė mokiniams: "Į kurį tik miestą įeisite, ir jie nepriims jūsų, išėję į jo gatves, sakykite: Net ir dulkes, kurios prie mūsų prilipo iš jūsų miesto, mes nukratome ant jūsų; tačiau tai žinokite, kad Dievo karalystė arti" (Luk. 10, 10-11). Dulkių nukratymas turėjo tokio miesto gyventojams pasakyti, jog apaštalai nebenori turėti su jais nieko bendro, nes jie atstūmė evangelijos skelbėjus. Kai kurie aiškintojai, kaip Augustinas, Krizostomas, Jeronimas, teigia, jog tuo turėjo būti išreikšta tiesa, kad apaštalai bergždžiai darbavosi tiems žmonėms atversti; arba kad atstumtieji mokiniai neieškojo nė mažiausios naudos sau. Todėl ir sakoma: "Net ir jūsų miesto dulkes nukratome ant jūsų!" Jūs nieko nenorite iš mūsų — ir mes nieko nenorime iš jūsų, net jūsų dulkių. Jūs mus atmetėte — tai mes iškilmingai pabrėžiame; bet žinokite, jog mumyse jūs atmetėte Dangaus karalystės pasiuntinius (Schegg).

Pritaikymas. Kai su panieka mus atmeta, yra skaudu, bet dėl to neleistina turėti širdy kartėlio savo priešams. Evangelijos dvasios laikydamasis, mūsų tėvas šv. Pranciškus sako: "Bet kai tik (broliai) nebus kur priimti, tegul bėga į kitą kraštą, kad tenai, Dievo laiminami, atgailautų". Šv. Pranciškus net nenori, kad broliai stengtųsi gauti iš Romos kūrijos kokių rekomenduojamų raštų, kurie jiems padėtų lengviau įsikurti ir apsaugotų nuo persekiojimų. Jis nori, kad jie visiškai pasivestų Dievo apvaizdai. Pasaulis yra didis ir platus: jei mums neleidžiama darbuotis vienoj vietoj, eikime kitur. Kur nors vis tiek atsiras mums vietos. Dažnai Dievas užleidžia savo išrinktiesiems audrą ir tuo pasiekia savo tikslus žmonijos naudai. Ko dažnai neįstengė įvykdyti geriausi reformų sumanymai, tai kartais įvykdė vienu rankos užsimojimu nepalankūs žmonės. "Taigi, išeikime pas jį už stovyklos, nešdami jo pajuoką", — sako šv. Paulius, — "nes čia neturime pasiliekančio miesto, bet ieškome būsimojo" (Žyd. 13, 13-14). Tai reiškia: lauke už miesto kentėjo Jėzus ir taip nutraukė ryšius su žydų tauta. Su Juo drauge laikysimės, nors už tai tektų kentėti paniekos bei persekiojimų. Mūsų tėvynė yra ne žemė, o viršum žemės, būsimoji karalystė. Mūsų gyvenimas yra nuolatinė kelionė, ir neturime niekur pastovios buveinės. Tai yra jau pačioj mūsų or-

dino esmėj, ir tai yra gera, nes tuo būdu mums vis primenama tiesa, jog pasaulis nėra mūsų tėvynė, ir tuo būdu geriau išmokstame visko išsižadėti. Tad nėra gera, jei kuris brolis laikosi įsikibęs į vieną vietą ir visomis jėgomis priešinasi perkėlimui. Reikia visiškai pasiduoti viršininko valiai.

2 PUNKTAS. ATLYGINIMAS

Svarstymas. Evangelijos niekintojai susilauks griežto atlyginimo! "Sakau jums: Tą dieną Sodomai bus lengviau, kaip anam miestui!" (Luk. 10, 12), — sako Viešpats. Bedieviškosios Sodomos pasmerkimą bei nubaudimą Jis rodo kaip vaizdą, kuris per Paskutinįjį teismą ištiks atmestuosius. Tokia baisi yra nuodėmė bei bausmė už Dievo malonės piktnaudojimą.

Bet Viešpats sako tai savo mokiniams ne kad juos paguostų, nors su jais taip negražiai pasielgta, bet kad jiems įkvėptų apaštalinio uolumo, žmonių meilės ir pasigailėjimo, parodęs, koks baisus yra Dievo pasmerkimas.

Pritaikymas. Mums turi rūpėti ne tiek kaltųjų pabaudimas, kiek jų atvertimas. Bet kaip skirtingai mes esame nusiteikę! Tuoj pat atsilyginame, kai kas mums padaro neteisybę; ir net kai jo yra teisybė, o mes buvome kalti, mes nusistatome jam priešiškai, ilgai laikome širdy kartėlį ir negalime nieko pamiršti. Ar tai yra serafiška bei apaštališka dvasia?! Galvojame apie kitų pabaudimą, o gal patys užsitarnaujame didžiausią bausmę už blogą tiek daug malonių panaudojimą. Kasdien Viešpats ateina pas mus, kasdien įspėja mus įvairiais būdais. Jei neklausysime Jo, Jis pasitrauks nuo mūsų ir paliks mūsų pačių aistroms. Teismas bus baisus! Pamąstykime apie tai, kad klusniai priimtume Viešpaties malones. Visiems ateis atsiteisimo diena — doriesiems bei dievobaimingiesiems, evangelijos skelbėjams bei klausytojams, ištikimiesiems Kristaus sekėjams bei Jo žodžių ir malonės niekintojams.

Paskatinimas. Dėkok Dievui, kad Jis serafiškajame ordine nutiesė tau kelią į dangaus tėvynę. Ordine visiškai pasivesk Dievo globai: tegul Jis tave stato bei vartoja, kur ir kaip tinkamas. Melskis už visus Bažnyčios ir ordino priešus.

Dievo meilės malda

Teikis, Viešpatie, visiems, kur mums gera daro, dėl Tavo vardo, užmokėti amžinu gyvenimu. Savo persekiotojams meldžiame malonės bei pasigailėjimo.

Dvidešimt pirmasis sekmadienis po Sekminių

APIE NEGAILESTINGĄJĮ TARNĄ

Įsivaizduok Dievą Išganytoją, savo mokiniams pasakojantį palyginimą apie negailestingąjį tarną, kad jiems įkaltų, jog mūsų pareiga yra būti taikiems, jog reikia pasitikėti Dievo gailestingumu...

1 PUNKTAS. DIEVO GAILESTINGUMAS

Svarstymas. Anuo metu sakė Jėzus savo mokiniams šį palyginimą: "Dangaus karalystė panaši į žmogų karalių, kurs norėjo atsiskaityti su savo tarnais. Kai jis buvo pradėjęs daryti apyskaitą, atvedė pas jį vieną, kurs buvo jam kaltas dešimtį tūkstančių talentų. Kadangi šis neturėjo iš ko atiduoti, jo valdovas liepė parduoti jį, jo moterį, vaikus ir visa, ką turėjo, ir mokėti. Tas tarnas parpuolęs meldė jį, sakydamas: Turėk man kantrybės, ir aš visa tau atiduosiu! Valdovui pagailo to tarno; jis paleido jį ir dovanojo jam skolą" (Mat. 18, 23-27).

To palyginimo karalius yra Viešpats Dievas, tarnai — mes, žmonės. Dievas pavedė mums valdyti Jo turtus ir savo laiku atvyks pareikalauti apyskaitos. Tada paaiškės, kiek labai yra įsiskolinęs neištikimasis tarnas, nuodėmingasis žmogus. Palyginimo tarnas yra skolingas nepaprastai didelę sumą — dešimtį tūkstančių talentų (mūsų pinigais — milijonus), tai mums parodo, kiek daug esame Dievui įsiskolinę savo nuodėmėmis. Tarnas tikina, kad visa išmokės, bet juk tai jam neįmanoma. Panašiai yra, kai įžeidžiame Dievą. Visos pragaro amžinybės negana Dievo įžeidimui atitaisyti, ir visi šventųjų, angelų, net

pačios Dievo Motinos gerieji darbai neįstengtų net už vieną mirtinę nuodėmę atpildo pateikti. Nūn Dievas regi nusidėjėlio skurdą, girdi jo atsiprašinėjimus bei pasižadėjimus — ir atleidžia jam visą skolą. Atpildą Jis pasisemia iš viengimio savo Sūnaus begalinių nuopelnų bei malonių.

Pritaikymas. Koks didis Dievo pasigailėjimas! Kaip labai privalome juo stebėtis ir garbinti! Ir kiek tai kartų patys esame jį patyrę! Permąstykime visą savo gyvenimą, suskaitykime ir pasverkime visas savo nuodėmes! O kokia jų daugybė! Kokia be galo sunki mūsų nusikaltimo našta! Ir už visa tai galime tikėtis pasigailėjimo bei atleidimo, nežiūrint ligšiolinio savo neištikimumo! Taip, Tėve, turėk kantrybės — noriu visą skolą Tau išmokėti! Tiesa, pats savaime neįstengčiau pilnai Tau atsilyginti, bet galiu pasisemti iš Tavo mylimojo Sūnaus nuopelnų, nes jie ir man priklauso. Maloniai juos priimk ir būk man gailestingas.

2 PUNKTAS. ŽMONIŲ KIETAŠIRDIŠKUMAS

Svarstymas. "Bet tas tarnas, išėjęs, rado vieną savo draugų tarnų, kurs buvo jam skolingas šimtą denarų, ir nutvėręs smaugė jį, sakydamas: Atiduok, ką esi skolingas! Jo draugas kniūbščias meldė jį, sakydamas: Turėk man kantrybės, ir aš visa tau atiduosiu! Jis gi nenorėjo, bet nuėjo ir įmesdino jį į kalėjimą, iki atiduos skolą" (Mat. 18, 28-30).

Būtų buvę galima manyti, jog laimingasis tarnas iš to džiaugsmo dovanos savo draugui tą mažą skolą. Bet ne! Jis pasirodo kietas ir neatsiprašomas. Panašiai yra su daugeliu žmonių: ką jie skolingi Dievui, tai jiems atrodo mažas ir atleistinas dalykas, o ką jiems kiti žmonės skolingi, tai jiems yra be galo didelis ir neatleistinas dalykas. Iš čia kyla jų nenoras susitaikinti su įžeidėjais ir jų kietumas vargstantiems žmonėms. O kaip Dievas tai priima? Jis jiems tęsia tą palyginimą:

"Kiti jo drauginininkai, matydami, kas darėsi, labai nuliūdo; jie atėjo ir papasakojo savo valdovui visa, kas buvo įvykę. Tuomet jo valdovas pasišaukė jį ir jam tarė: Nedorasis tarne, aš tau dovanojau visą skolą, nes mane meldei; argi tad nereikėjo ir tau pasigailėti savo draugo, kaip aš tavęs pasigai-

lėjau? Susirūstinęs jo valdovas padavė jį budeliams, iki atiduos visą skolą. Taip ir mano dangiškasis Tėvas jums padarys, jei kiekvienas neatleisite savo broliui iš savo širdies" (Mat. 18, 31-31).

Pritaikymas. Jei norime sulaukti iš Dievo pasigailėjimo, privalome ir savo artimiesiems būti patys gailestingi bei taikingi. Tačiau kaip gi dažnai žmonių gyvenime pasikartoja tai, apie ką pasakoja šios dienos evangelija! Einame šventos išpažinties ir prašome, kad Dievas atleistų, o savo artimą sutinkame piktu žvilgiu, nenorime susitaikinti arba blogai apie jį kalbame. Šv. Gregorijus vienam nenorinčiam taikintis sako: "Savo skolininką tu leidi gulėti kalėjime, o Dievo namuose meldies, kad Viešpats tau atleistų tavo kaltes? Anas kankinamas dėl skolos, o tu nori, kad tau būtų atleista? Tavo malda negali būti išklausyta, nes tavo kankinamojo dejavimai bei klyksmai stipriau šaukiasi į dangų, kaip tavo malda! Tu esi pats savo teisėjas ir skelbi ištarmę prieš save patį tuo, kad esi taip blogai nusiteikęs prieš savo brolį. Kaip tu gali melstis: atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams, — jei tavo širdis parodo tavo žodžių melą, ir tavo elgesys yra priešingas tavo maldai?!"

Paskatinimas. Gėdykimės savo užsispyrimo bei kietumo ir, sekdami Kristum, būkime gailestingi, sutaikomi, meilės pilni: tada pasitikėdami galėsime kreiptis į Dievo gailestingumą.

Dievo meilės malda

Tėve mūsų..., atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams!

Pirmadienis po 21 sekmadienio po Sekminių

PYKTIS IR IRZLUMAS

Mąstyk apie žodžius, kuriuos Dievas tarė piktajam Kainui: "Kodėl įpykai? Ir kodėl tavo veidas pasikeitė? Argi, jei gerai darai, negausi užmokesčio? O jei piktai darai, ar nusi-

dėjimas nebus tuojau duryse? Jo pageidimas tačiau tau palenktas ir tu turi jam viešpatauti" (Prad. 4, 6-7). Kainas, deja, nepaklausė Dievo įspėjimo ir virto broliažudžiu. Liūdnas Kaino pavyzdys turi būti mums įspėjimas!

1 PUNKTAS. ĮVAIRŪS PYKČIO PASIREIŠKIMAI

Svarstymas. Pyktis yra netvarkingas nuotaikos susijaudinimas, kuris pakursto žmogų netinkamai reikšti savo jausmus, net kerštauti. Pykčiui pasidavęs žmogus nebevaldo savęs. Kiekviename jo veido bruože atsispindi smarkus vidinis susijaudinimas, kuris kiekvieną akimirką gresia išsiveržti. Čia jis išrausta, čia vėl išbąla; gyslos kaktoj bei kakle pritvinksta; lūpos virpa; per visą kūną banguoja nejaukus nerimas. Jei ta rūstybė prasiveržia, žmogus balsiai plūstasi, įžeidinėja, keikia, graso, blogio kalnus verčia ant tariamojo kaltininko, kuris dažnai nė nenujautė tos audros. Kartais toks neišmintingas pyktis nusikreipia net į negyvus daiktus ir pasireiškia beprotišku naikinimo siautuliu.

Žemesnis pykčio laipsnis pasireiškia susierzinimu, kuris sužadinamas kokio nemalonaus žodžio ar įvykio. Nors čia paprastai nesama sunkios nuodėmės, tačiau pasitaiko daugybė mažų klaidų bei nuodėmėlių. Irzlus asmuo yra kančia artimiesiems ir kankynė sau pačiam. Jei jis tyli, tai tyli iš atkaklumo; jei kalba, jo žodžiai esti kandūs ir įžeidžią; jei jis veikia, tai vidinį savo nepasitenkinimą pareiškia tuo, jog be reikalo mėto daiktus, kur pakliuvo. Koks biaurus dalykas yra irzlumas vienuolyne!

Pritaikymas. Piktumas priskaitomas septynioms pagrindinėms nedorybėms, tad privalome jo uoliai saugotis. "Rūstus žmogus sukelia vaidų, ir lengvai užsidegąs labiau linkęs nusidėti", — sako Patarlių knyga (29, 22). Pykčio pasėkos yra blogos, nes jos sugriauna širdies ramybę, aptemdo protą ir sumaišo atmintį. Ir, kaip dūmai išgena gyventojus iš buto, taip toji aistra priverčia šv. Dvasią pasišalint iš piktos širdies, nes Jinai mėgsta gyventi tik šventai ramioj širdy (Dovydas Augsburgietis). Todėl šv. Pranciškus 7 regulos skyriuje įspė-

ja viršininkus, kad jie nepasiduotų pykčiui bei sumišimui dėl kurio brolio nuodėmės, "nes pyktis ir susierzinimas ardo meilę savyje ir kituose".

Tačiau privalome saugotis ne tik pykčio, bet ir nepasitenkinimų. Viršininką tai kartais pastumia piktnaudoti savo galią, tarp lygiųjų sukelia nesantaikų bei meilės plyšių, o valdinius kursto negerbti autoriteto, sužadina nesantaiką jam ir kursto pasileisti. Reiškia, turime pakankamą pagrindą rimtai kovoti su savo irzlumu.

2 PUNKTAS. GYDOMOS PRIEMONĖS NUO PYKČIO

Svarstymas. Gera priemonė nepasiduoti, kad pyktis įstumtų į nuodėmingus veiksmus, yra tylėjimas. Tačiau tai neturi būti užsispyrimo tylėjimas, o nusižeminęs, šventas tylėjimas. Todėl šv. Pranciškus Salezietis, kuriam teko daug metų kovoti su savo palinkimu į pyktį, sako: "Mano liežuvis sudarė su manim stiprią sąjungą. Mudu susitarėm, jog jis netars nė žodžio, kol širdis yra nerami ir susijaudinusi". Jei žmonės sektų tuo pavyzdžiu, nuo žemės išnyktų visi barniai.

Antra priemonė yra — užsiimti kitais dalykais, kad dvasia nusigręžtų į šalį nuo pyktį keliančio reikalo. Tuo būdu susijaudinimas atslūgsta. "Kaip kad ugnis, jei pašaliname bedegančius pagalius, išmėtome toliau lengvai užsidegančią medžiagą ir iššarstome anglis", — sako Dovydas Augsburgietis.

Pritaikymas. Kas nėra išmokęs susivaldyti, visada pasiliks savo aistrų vergu. O juk tai būtų tiesiog gėda, jei vienuolis nebūtų savo paties viešpačiu! Kokį gražų pavyzdį yra mums palikęs Išganytojas savo ramumu bei švelnumu ir kaip ištikimai sekė tuo pavyzdžiu mūsų tėvas šv. Pranciškus!

Paskatinimas. Amžinasis Tėve, aukoju Tau visus nesuskaitomus ramumo bei švelnumo veiksmus, kuriuos savo gyvenime atliko Tavo viengimis Sūnus Jėzus Kristus. Išmokyk mane sekti Jo pavyzdžiu ir suteik man susivaldymo dorybę!

Dievo meilės malda

Mieliausiasis Jėzau, stebiu Tavo Širdį ir regiu persigandęs, kaip mano širdis mažai tėra panaši į Tavąją! Užtenka vieno priešingo žodžio, vieno judesio, vieno šešėlio — ir aš tuoj supykstu ir imu bartis! Atleisk man visus mano nemeilumo pasireiškimus! Duok man malonę ateity, susilaukus pasipriešinimo, sekti Tavo ramumu ir taip džiaugtis nuolatine šventa taika. Mieloji Jėzaus Širdie, duok, kad aš vis labiau Tave mylėčiau ir savo širdį daryčiau panašesnę į Tavąją!

Antradienis po 21 sekmadienio po Sekminių

TAIKINGUMAS

Dažnai pyktis yra ne tik praeinąs netvarkingas nuotaikos subangavimas dėl kokio nors priešingumo, bet gali išvirsti nuolatine ugnim, nepalankumu ir neapykanta. Tai atsitinka paprastai, kai vienas žmogus kitą tikrai ar tariamai įžeidžia. Tokios nuotaikos yra priešingos krikščioniškai meilei, todėl Kristus atvirai pareiškia, jog mums yra pareiga būti taikingais.

1 PUNKTAS. TAIKINGUMO PAREIGA

Svarstymas. Pamąstyk apie Jėzaus žodžius: "Jei tu atiduodi savo dovaną prie altoriaus ir tenai atsimeni, kad tavo brolis turi šį tą prieš tave, palik savo dovaną tenai, ties altoriumi, eik pirma susiderinti su savo broliu, o paskui atėjęs atiduosi savo dovaną" (Mat. 5, 23-24). Tokiu gražiu būdu Kristus uždeda mums taikingumo pareigą. Žydams auka buvo už viską svarbesnė. O juk svarbiau už kiekvieną auką yra gyventi taikoj su žmonėmis. Net jei kas jau stovėtų šventyklos prieškiemy ir su savo auka lauktų šventiko ateinant, kad paaukotų Dievui tą auką, reikėtų tai atidėti ir pabandyti pirma susitaikinti su artimu, prieš meldžiant Dievą priimti auką ir atleisti nuodėmes.

Jėzus sako: "Jei... atsimeni, kad tavo brolis turi šį tą prieš tave". Anot šv. Augustino, mūsų artimas turi šį tą prieš mus, jei esame jį įžeidę, ir mes turime šį tą prieš jį, jei jis mus yra įžeidęs. Šiuo paskutiniu atveju, anot šv. Augustino, neturime pareigos artimą aplankyti bei atsiprašyti, bet privalome jam atleisti ir priimti susitaikymą, jei jis mums siūlo. O Krizostomas taria, kad Išganytojas nori net įžeistąjį įpareigoti iš meilės padaryti pirmą žingsnį įžeidėjo linkui: "Jei net ir tavo tiesa yra, vis tiek nereikia leisti nesantaikai glūdėti. Juk ir Kristus ne be pagrindo pyko ant mūsų; tačiau pats pirmas pasidavė už mus auka ir nepaskaitė mums nusikaltimų". Nors nėra tai būtina priimti tą šventojo nuomonę, vis dėl to paprastai turėtume jos laikytis, nes ji mus moko bent tobulesnio dalyko. Tikrovėj gali būti atsitikimų, kada reikia eiti pas įžeidėją ir bandyti susitaikinti. Juk taikingumo įsakymo pagrindas yra tas, kad pyktis bei neapykanta yra priešingi krikščioniškai meilei ir stato į rimtą pavojų artimo sielą.

Reikia eiti susitaikinti su pykstančiu broliu, sako Kristus. Tai paraidžiui išpildyti gali kartais būti neįmanoma; tada turime tai atlikti dvasine prasme, kaip sako šv. Augustinas, stipriai pasiryžę, kai tik bus galima, ištiesti ir kūno ranką.

Pritaikymas. Vis tiek kreipkime dėmesį į savo Viešpaties reikalavimus ir tai ne vien kada esama sunkaus įžeidimo, o ir atsitikus mažiems nesusipratimams: juk ir per juos nukenčia meilė, ramybė, sugyvenimas. Nuostabu, kad kai kas įstengia ilgai — mėnesius bei metus — laikyti širdy mažmožius ir savo broliui kasdieniniame bendravime vis rodyti savo šaltį bei rūstumą. Kaip sunkiai šis dėl to kartais kenčia! Gal jau seniai jis yra pripažinęs savo kaltę ir norėtų vėl turėti glaudžius santykius; bet puikybė, užsispyrimas, nesutaikomumas neleidžia tam įvykdyti. Kiek nuodėmių tuo būdu padaroma! O juk kasdien laikomos mišios, kasdien priimama šv. komunija! Šią pat dieną, jei turime ką nors prieš savo brolį, susitaikykime su juo ir stenkimės vėl maloniai, draugiškai bendrauti! Ir viršininkai nesuklys, jei elgsis pagal Kristaus žodžius!

2 PUNKTAS. TAIKINGUMO AKSTINAS

Svarstymas. Stiprų taikingumo akstiną duoda Viešpats šiame palyginime: "Greitai susitaikink su savo priešu, kol dar tebesi drauge su juo kelyje, kad kartais tavo priešas nepaduotų tavęs teisėjui, teisėjas nepaduotų tavęs budeliui, ir kad nebūtumei įmestas į kalėjimą. Iš tiesų, aš sakau tau, tu neišeisi iš ten, kolei neatiduosi paskutinio skatiko" (Mat. 5, 25-26). Stipriausiasis taikingumo akstinas yra atsakomybė prieš Dievą, nes, anot šv. tėvų, taip reikia tą palyginimą suprasti.

Skundėjas ir skundžiamasis, pagal žydų papročius, eidavo drauge į teismą. Skundėjas galėdavo skundžiamąjį ten jėga atvilkti. Jei tai būdavo skolos klausimas, teismo ištarmė būdavo kalėjimas, iki skolininkas užmokės skolą. Tad suprantama, ką Jėzus sako: "Greitai susitaikink su savo priešu, kol dar tebesi drauge su juo kely". Toliau palyginimą suprasti yra visai lengva: skolininkas yra pykstantysis, įžeidėjas; skolintojas — įžeistasis artimas arba ir pažeistasis įstatymas; kelias į teismą yra žmogaus gyvenimas; teismo tarnautojai — angelai; teisėjas — pats Dievas. Sprendimas yra griežtas: atsiteisimas iki visiško atsilyginimo skaistykloj arba amžina kančia pragare! Trumpai tariant, palyginimas aiškiai sako mums: susitaikinkime su įžeidėjais prie gyvos savo galvos, kad numirę negautume teismo bausmės — kentėti skaistykloj ar net amžinai merdėti pragaro liepsnose!

Pritaikymas. Kadangi nežinome, kada mirsime, privalome pasiskubinti susitaikinti su savo nuskriaustuoju ar įžeistuoju artimu. Drauge turime atleisti tiems, kurie mums nusikalto. Visai pagal Jėzaus mintį rašo šv. Paulius: "Jei rūstinatės, tai nenusidėkite. Tegul saulė nenusileidžia ant jūsų rūstybės. Neduokite vietos velniui" (Efez. 4, 26-27). Tad nuolat turėkime akyse teismą. Ir kaip gi galėtume nuoširdžiai kalbėti: "Atleisk mums mūsų kaltes", jei iš širdies neatleistume savo kaltininkams? Susitaikymas gali dažnai būti mums nelengvas; bet tada patenkinti būsime, kai tą auką atliksime. Būsime didžiai pasitarnavę meilei bei taikai.

Paskatinimas. Stebėkis Kristaus taikingumu ir dėkok Jam už puikų pavyzdį. Kasdien atnašaujame šv. mišių auką, kas-

dien turime ką nors patys paaukoti, taip pat ir dvasinių aukų. Bet mūsų aukos nepatiks Viešpačiui, jei neturėsime savy taikingumo dvasios. Tad elkimės pagal Kristaus nurodymus!

Dievo meilės malda

"Iki kolei, Viešpatie? Ar tu rūstinsies amžinai? Ar tavo uolumas degs kaip ugnis?" (Ps. 78, 5). Negaliu pakelti Tavo įsirūstinimo. Maloniai atgręžk į mane savo veidą! Viskam esu pasiryžęs, jei tik Tu tikrai mane myli!

Trečiadienis po 21 sekmadienio po Sekminių

"NETEISKITE!"

Šiandien mąstysime apie Kristaus žodžius: "Neteiskite, kad nebūtumėte teisiami" (Mat. 7, 1). Net ir vienuolynuose dažnai pasitaiko išgirsti nemeilingus sprendimus apie kitus asmenis. Kad išvengtume tos nuodėmės, gerai įsidėmėsime Jėzaus paraginimą!

1 PUNKTAS. NEMEILINGO TEISIMO NUODĖMĖ

Svarstymas. Nemeilingas nusikalstamas artimo teisimas yra, kai be užtenkamo pagrindo ir be tikro reikalo laikome blogais bei nuodėmmingais artimo veiksmus, žodžius, net planus.

Ne kiekvienas mūsų smerkimas kitų yra jau savaime atšiaurus teisimas. Net neįmanoma išvengti nuomonės susidarymo apie kitus asmenis; tik čia neleistina pasiduoti kokiai aistrai, sakysime, nepalankumui. Reikia saugotis lengvapėdiškumo ir per skubaus sprendimo. Neleistina be tikro reikalo savo nepalankią nuomonę kitiems skelbti.

Tad nereikalingas, per greitas neigiamas artimo teisimas yra nuodėmė. Išganytojas sako: "Neteiskite, kad nebūtumėte teisiami. Nes kokiu teismu teisiate, tokiu ir jūs būsite teisiami" (Mat. 7, 1-2). Nemeilus teisimas yra nuodėmė, nes jis yra įsikišimas į paties Dievo teises, užsimojimas prieš gailes-

tinguosius Dievo teisimus ir žemas nedėkingumas už taip dažnai patirtą Dievo nuolaidą bei gailestingumą. Šv. Paulius pamoko mus: "Taigi, kam tu teisi savo brolį? Arba kam tu niekini savo brolį? Juk mes visi stosime prieš Kristaus teismo kėdę... Taigi, kiekvienas mūsų duos Dievui už save apyskaitą" (Rom. 14, 10-12). Artimo teisimas, toliau, yra jam daroma neteisybė, jo garbės pažeidimas — tad nuodėmė. Kiek daug neteisybės padaroma artimui šiuo atžvilgiu! Pamatę vienų vieną klaidą, tuoj tariame jį turint tokį sugadintą būdą. Pasmerkiamas kurs nors veiksmas, nežinant artimesnių aplinkybių. Prikišama blogi ketinimai, kur tokių visai nėra. Pastebima vien bloga, o gero — nematoma. Reikalaujama daugiau, negu reikia bei galima ar teisinga bei tinkama. Nepripažįstama artimui gerų ypatybių ir visai nebesitikima, kad jis pasitaisys.

Pritaikymas. Nėra nieko dažnesnio, kaip per skubus, kietas, nemeilingas artimo įvertinimas. Net kunigai bei vienuoliai neišsisaugoja nuo tos žalingos nedorybės. Dargi prieš brolius, ir ypač prieš juos, piktas liežuvis paleidžia klastingų savo nuodų srovę. Ir beveik nė nemąstoma apie pasitaisymą ir nuoskaudos atitaisymą. Kaip sunkiai teks atsakyti už tai Dievo teisme! "Nesmerkite, kad nebūtumėte pasmerkti!" O jei esame patys ne kaltininkai, o skaudžiamieji, galime guostis Kristaus pavyzdžiu.

2 PUNKTAS. DĖL KO REIKIA VENGTI AŠTRIŲ TEISIMŲ

Svarstymas. Turėtų užtekti paraginimo — vengti teisimų, nes jie yra nuodėmė; bet čia duosime dar keletą ypatingų priežasčių, kurios sumažins mums norą dėtis kitų teisėjais.

1. Pirmiausią, privalome atsiminti, kad patys darome netinkamų dalykų — tad neturime teisės mesti akmeniu į kitus. Ką čia sako Jėzus? "Kam gi tu matai savo brolio akyje krislą ir nematai rąsto savo akyje? Arba kaipgi tu sakai savo broliui: Leisk, aš išmesiu iš tavo akies krislą, ir štai tavo akyje yra rąstas? Veidmaini, pirma išmesk rąstą iš savo akies, o paskui tu matysi, kaip išmesti krislą iš tavo brolio akies" (Mat. 7, 3-5). Bet tokių yra daug: akli savo pačių stambiems nusikaltimams, o labai akyli mažiausioms kitų silpnybėms! Į-

sidėmėkime šv. Pauliaus žodžius: "Neišteisinamas esi, kiekvienas žmogau, kurs teisi; nes, kitą beteisdamas, pats save smerki; juk tu darai tą pat, ką teisi" (Rom. 2, 1).

2. Privalome pagalvoti, jog dažniausiai nėra mums net įmanoma be niekur nieko tiksliai įvertinti artimų veiksmus, nes neturime būtinų žinių apie jų gyvenimo eigą bei jų mintis. Pagaliau ir mes patys nesame laisvi nuo savimylos, dažnai iš kitų per daug reikalaujame. Teisingai sako šv. Augustinas: "Visur yra pilna netikusių teisimų. Tas, kurio pasitaisymo nebesitikėjome, štai atsiverčia ir tampa geriausiu žmogum, o tas, kurį labai augštai vertinome, puola ir virsta blogu žmogum. Nei mūsų būgštavimai, nei mūsų meilė neturi tvirto pamato".

Pritaikymas. Neklysta apaštalas, sakydamas: "Gerai!... tu stovi tikėjimu. Nesididžiuok, bet bijok!" (Rom. 11, 20). Taip, bijok, nors dar ir stovi! Nes argi tu esi dievobaimingesnis už Dovydą? O juk jis nupuolė! Argi esi stipresnis už Samsoną? Ogi ir jis suklupo. Argi esi išmintingesnis už Saliamoną? O juk ir jis davėsi sukvailinamas. Argi esi tvirtesnis už Petrą? O juk jis išsižadėjo savo Mokytojo! Argi tad tu, silpnas vaikutis, lyginant su tais didvyriais, manytumei galįs nesibijoti! Tu, kurio ligšiolinis gyvenimas buvo vien eilė puolimų ir kėlimųsi, norėtumei didžiuotis savo ištverme ir kitus niekinti už jų silpnumą? Tu, kurio galva jau bent šimtą kartų gal buvo po Dievo teisingumo kardu ir tik per Jo malonę neliko nukirsta, ryžties beširdiškai smerkti savo brolį? "Neteiskite, kad nebūtumėte teisiami! Nesmerkite, kad ir jūs nebūtumėte pasmerkti! Atleiskite — tad ir jums bus atleista (šv. Augustinas).

Dievo meilės malda

Mano Dieve, tikiu Tave; pasitikiu Tavim; myliu Tave už vis labiau visa savo siela, visa savo širdim, visomis savo jėgomis! Myliu Tave, nes Tu esi be galo geras ir meilės vertas. Kadangi myliu Tave, man iš širdies gilumos gaila, kad esu Tave įžeidęs! Būk man nusidėjėliui maloningas! Amen.

BŪKITE GAILESTINGI

Pamąstykime apie Išganytojo žodžius: "Būkite gailestingi, kaip ir jūsų Tėvas gailestingas" (Luk. 6, 36). Dabar pasvarstykime, kokia yra gailestingumo palaima, ypač ligonių slaugyme ir vaišingume.

1 PUNKTAS. GAILESTINGUMO PALAIMA

Svarstymas. Išganytojas nustatė, jog tai yra tiesiog mūsų pareiga būti gailestingiems beturčių, kenčiančių, prispaustų žmonių atžvilgiu. Ir tą pareigą Jis išveda iš paties Dievo gailestingumo. Dievas yra gailestingumo okeanas, be kraštų, be dugno. Atleisti, gera daryti yra Dievui didžiausias malonumas. Gailestingumo dorybė Jo vaikuose yra Jam viena iš maloniausiųjų, ir Jis ypačiai jos ieško. Kas nėra gailestingas savo artimui, tas neturi nei teisės laukti gailestintumo iš Dievo. Gyvename, taip sakant, iš Dievo pasigailėjimo, ir visa, kas esame ar ką turime, yra Dievo išmalda. Tad ir savo artimui turime būti pilni pasigailėjimo. Tuo jam parodome mažą dalelytę to, ko labai daug gauname iš Dievo.

Ant gailestingumo darbų rymo akivaizdi Dievo palaima. "Duokite, tai ir jums duos; saiką gerą, prikimštą, primurdytą ir kupiną duos jums į prieglobstį" (Luk. 6, 38). Tai prižada Viešpats, o Jis visuomet išlaiko savo žodį! Mūsų duodamoji išmalda grįžta mums, lyg derlingas lietus, malonių bei palaiminimų forma. Palaima žemės dalykuose, klotis užsimojimuose, tikėjimo bei meilės dvasia, tvirtumas kietuose bandymuose, atsivertimo malonė ir ypatingos luomo malonės — yra tai dovanos, kurias Viešpats gausingai suteikia labdariams. Kiek daug kunigų bei vienuolių turėtų už savo pašaukimą dėkoti tyliam gerosios savo motulės labdaringumui!

Pritaikymas. Jei norime savo vienuolynams užtikrinti Dievo palaimą, turime būti labdaringi beturčiams bei vargstantiems. Gailestingi darbai yra sau patiems apdrauda nuo vargo bei skurdo. Gailestingumas daro mus Dievui malonius, net į Jį

panašius. Kristus kaip tik sako: "Iš tikrųjų, sakau jums, kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mano mažiausiųjų brolių, man padarėte" (Mat. 25, 40). Didžiausias labdaringumo priešas yra savimyla. Kai reikia kam padėti, mielai pasislepiame už įvairių išsikalbinėjimų, kurie tačiau labai blogai uždangsto mūsų savimylą. Iš pirmųjų Bažnyčios amžių ir taip pat iš savo ordino praeities turime gražiausių nesavanaudiškumo pavyzdžių. Popiežiai bei vyskupai gana dažnai net pardavinėdavo bažnytinius indus bei kitus daiktus, kad galėtų bent kiek sušelpti vargstančius skurde. Šv. Pranciškus vieną sykį paaukojo net vienintelį namų psalmyną, norėdamas išgelbėti iš skurdo vieną vargšę moterį. Iš tokio gailestingumo galime šio to pasimokyti! Tad slopinkime savimylos bei kietaširdiškumo dvasią savo sieloj ir būkime pilni gailestingumo meilės!

2 PUNKTAS. DU ŽYMŪS GAILESTINGOS MEILĖS DARBAI

Svarstymas. Darbo laukas gailestingai meilei yra neaprėpiamai didelis: jis apima visą žmogaus kūno bei dvasios skurdą. Iš gailestingumo darbų šiandien prisiminkime ypač du: beturčių globą ir vaišingumą.

Nuo senovės beturčių globai vienuolynai būdavo nuoširdžiai atsidėję. Visi žinome, kaip šv. Pranciškus mylėjo vargšus. Nuo pat jaunystės jis tiesiog jautė reikalą šelpti beturčius. Žinome, kaip jis gailėjosi, kai vieną kartą, būdamas labai apkrautas darbais, paleido nesušelpęs vieną beturtį. Vėliau, atsivertęs, jautėsi turįs pareigą dalytis su vargšais gautomis išmaldomis. Jis susigėsdavo, sutikęs žmogų, kuris buvo neturtingesnis už jį patį. Jis visada nuoširdžiai gailėdavosi skurstančių ir stengėsi, kiek galėdamas, jiems padėti. Taip nusiteikę privalome būti ir mes. Turime visada būti geri beturčiams ir nelengvai kurį paleisti nepaguostą ir nesušelptą. Neturime beturčius laikyti žmonijos atmatomis, kaip pasauliečiai dažnai daro, o Kristaus bandomaisiais bei mylimaisiais. Neturtas yra labai sunkus bandymas, ir kai kurie žmonės jo neišlaiko. Jei neparemiame vargšų, kurie į mus kreipiasi, jei su jais kietai elgiamės, tai jie, gal būt, pradės nebetikėti Dievu nei žmonėmis. Per maža tepažįstame slegiantį skurdą, griaužiantį alkį,

žiemos šalčių kartumą, mažų butų vargą, visuotinę panieką, po kuria beturčiai skursta. Jei visa tai gerai žinotume, niekuomet nė vienam vargšui neatsakytume savo užuojautos bei galimos paramos. Vargšų globojimas kartais gali atrodyti nedėkingas reikalas, bet iš tikrųjų jis toks nėra: Dievas ir žmonės yra mums dėkingi už kiekvieną geradarybę.

Kitas meilės ženklas yra vaišingumas. Jis yra vienas seniausiųjų bei garbingiausiųjų pasaulio papročių ir praktikuojamas net necivilizuotųjų tautų, o gal jų dar labiau už civilizuotąsias. Penktojoj Mozės knygoj randame: "Jis daro teisybę našlaičiui ir našlei, myli svetimtautį, duoda jam maistą ir apdarą. Taigi ir jūs mylėkite svetimtaučius, nes ir patys buvote ateiviai Egipto žemėje" (Pak. 10, 18). Tą senovinį visų tautų paprotį Kristus pakėlė į dorybės vertę ir jos vykdytojus apdovanos už ją savo teisme. Vaišingiesiems Jis tarė: "Eikite, mano Tėvo palaimintieji, paveldėkite jums nuo pasaulio įkūrimo prirengtą karalystę. Nes aš buvau išalkęs, ir jūs mane pavalgydinote; buvau ištroškęs, ir jūs mane pagirdėte; buvau svečias, ir jūs mane priėmėte" (Mat. 25, 34-35). Vaišingumas, kaip ir beturčių globojimas, visada buvo rūpestingai vienuolynuose praktikuojamas. Iš svečių namų, kuriuos nuo senovės kurdavo vienuoliai, labiausiai išsivystė mūsų laikų viešbučiai. Vaišingumas mūsų laikais per tuos viešbučius pakrypo pelno linkme. Bet, šiaip ar taip, vaišingumo dorybė turi pasilikti mūsų vienuolynuose gyva! Reiškiame ją savo broliams ir kitiems dvasininkams, kelionėse esantiems. Mes, taip dažnai patirdami dvasininkų bei pasauliečių dosnumą, neprivalome pamiršti savo dėkingumo pareigos. Ir šiandien tebegalioja dėsnis: svečias atėjo — Kristus atėjo!

Pritaikymas. Svečius priimti ir beturčiais rūpintis yra, pirmiausia, viršininkų pareiga, toliau — durininko, pagaliau — visų, kuriems tenka susidurti su vargšais bei svečiais. Savo ordino istorijoj turime puikių pavyzdžių, kaip šventi kunigai sukūrė didžių įstaigų vargšų naudai, ir šventų broliukų, kaip Salvatoras Hortietis ir Konradas Parzhamietis, kurie vargšuose pagerbdavo patį Kristų, kai juos pamaitindavo. Meilė šiuo at-

veju daro žmogų išradingą. Sekime jų pavyzdžiu, ir įvykdys Kristus savo amžino atlyginimo pažadą.

Paskatinimas. Turiu prisipažinti, Viešpatie, jog aš vargšuose bei svetimuose ne visuomet tematydavau Tave ir nepagerbdavau. Vien savim besirūpindamas, per dažnai pamiršdavau kitų vargą bei skurdą. Bet ateity noriu pasitaisyti ir, nors ne po daug tegaliu duoti, vieno niekuomet neatsakysiu: gailestingos meilės!

Dievo meilės malda

Gailestingasis Dieve, išmokyk mane vykdyti gailestingumą, kad mylėčiau Tave Tavo mylimuosiuose!

Penktadienis po 21 sekmadienio po Sekminių

APIE GERĄ PAVYZDĮ

Stebėk šventą Išganytojo elgesį. Visų akys į Jį nukreiptos: vienų — kad Jame surastų ką nors, už ką galėtų Jį pasmerkti, kitų — kad iš Jo pasimokytų. Su šiais pastaraisiais ir mes stebėkime savo dievišką Mokytoją ir iš Jo mokykimės.

1 PUNKTAS. GERO PAVYZDŽIO PAREIGA

Svarstymas. Kad esame įpareigoti duoti gerą pavyzdį, Jėzus yra tai aiškiai taręs. Kalno pamoksle Jis sako apaštalams: "Jūs pasaulio šviesa... Nedegama žiburio ir nededama jo po saiku, bet į žibintuvą, kad šviestų visiems, kurie yra namuose; tegul jūsų šviesa taip šviečia žmonių akivaizdoje, kad jie matytų gerus jūsų darbus ir garbintų jūsų Tėvą, kurs yra danguje" (Mat. 5, 14-16). Krizostomas gražiai aiškina tą vietą: "Įžiebiau žiburį, tarė Jėzus; jūs nūn turite rūpintis, kad jis degtų ir tai ne vien jūsų dėlei, o ir tų, kurie ta šviesa gėrisi ir turi tikrąją tiesą pažinti".

Jėzaus žodžiai "Tegul jūsų šviesa šviečia" pirmoj eilėj įpareigoja apaštalus ir visus, kurie dalyvauja apaštalų pašauki-

me. Jis pirmiausia reiškia, jog reikia skleisti tikėjimo bei malonės šviesą. Apaštalai yra pašauktieji šviesos teikėjai, tad jie negali mesti savo uždavinio būti pasaulio šviesa: tuo jie taptų neištikimi savo pašaukimui (Poelzl). Jei jie tenorėtų tik patys naudotis malonėmis, kurių dalytojais jie yra, jie būtų žiburys, pakištas po saiku.

Toliau, tie žodžiai "Tegul jūsų šviesa šviečia" reikia suprasti ir kaip gerą pavyzdį. Taip aiškina Krizostomas: "Tegu jūsų gyvenimas būna vertas jūsų tikėjimo. Tegu sutinka jūsų elgesys su tuo, ką visur skelbiate". Supratus tuos Jėzaus žodžius, jie įpareigoja visus žmones be išimčių. Visi turime duoti vienas kitam gerą pavyzdį: tokia yra Viešpaties valia, to reikalauja meilė!

Pritaikymas. Mes, kunigai, pirmiausia turime pareigą duoti gerą pavyzdį: mes esame lyg koks miestas ant kalno, lyg žiburys žvakidėj. Žmonės ne be pagrindo žiūri į mus, laukdami, kad jiems duotume gerą pavyzdį. Tačiau niekas neturi teisės tuoj galutinai pasmerkti kunigą, jei jis kai kuriuose dalykuose nesilaiko savo skelbiamojo mokslo. Teismą reikia palikti Dievui. Kunigas gi yra tik žmogus ir, nors turi geriausius norus, sutinka sunkenybių doros srity, kaip ir kiti žmonės. Nuo gero pavyzdžio neturi mus sulaikyti baimė, kad taip galime tapti tušti ar kad kiti pradės iš mūsų juoktis ir mus šmeižti. Šiuo klausimu vienas šv. Rašto aiškintojas sako: "Kaip tai? Liepi mums geru savo gyvenimu didžiuotis ir siekti garbės?!" ir Jėzaus vardu pats tuoj atsako: "Ne, to aš visai nenoriu! Juk aš nepasakiau: atlikite savo darbus į akį puolančiu būdu, nei nesakiau: rodykitės su jais žmonėms, o tik sakiau: tegul jūsų šviesa šviečia, t. y. tegul jūsų dorybė būna didelė, ugnis stipri, šviesa skaidri. O kai jūsų dorybė bus tokia, neįmanoma, kad ji pasiliktų nepastebėta, nors jos savininkas gal ir tūkstantį kartų ją slėptų! Todėl gyvenkite nepeikiamai ir nė mažiausiu dalyku neduokite žmonėms papiktinimo — tada testoja net ir tūkstantis skundėjų, niekas neįstengs jūsų šviesos aptemdyti!" Dėl šmeižtų tas pat šv. mokytojas sako: "Jei esate nuliūdę dėl šmeižtų, tai vis tiek turėsite jų daug ir net nuo tokių, kurie per jus pažino Dievą

ir pradėjo Jį garbinti. O jūs renkatės atpildą dvejopu būdu: per jus Dievas yra garbinamas, o jūs dėl Jo esate šmeižiami". Tie žodžiai yra tikra paguoda tiems, kurie bijo, kad dėl jų duodamo gero pavyzdžio kiti žmonės ims juos apkalbinėti. Jei blogieji nesigėdi piktų darbų, tai kam mums gėdytis duoti gerą pavyzdį?

2 PUNKTAS. GERO PAVYZDŽIO JĖGA

Svarstymas. Šv. Bernardas vienoj prakalboj į savo brolius sako: "Darbo pavyzdys yra gyvas bei veiklus pamokslas, nes pavyzdys lengvai paskatina daryti tai, ko mes norėtume, kadangi parodo, jog, ką mes patariame, yra įmanoma įvykdyti". Geras pavyzdys skatina žmones pamėgdžioti ir žadina juose drąsą bei džiaugsmą gera daryti. Pavyzdys yra tylus pamokslas, kurį tačiau labai lengvai visi supranta. Jis sugėdina, kviečia, skatina.

Ir Kristus naudojo gero pavyzdžio jėgą. Viena iš priežasčių, ko lėl Dievo Sūnus prisiėmė žmogaus pavidalą, buvo ta, kad mes Jame pamatytume gera, tartum kūnyte įkūnytą, ir tas pavyzdys mus patrauktų. Todėl Kristus dažnai kvietė Juo sekti: "Imkite sau mano jungą ir mokykitės iš manęs, nes aš ramus ir nuolankios širdies" (Mat, 2, 29). "Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs" (Luk. 9, 23). "Aš daviau jums pavyzdį, kad, kaip aš jums dariau, taip ir jūs darytumėte" (Jon. 13, 15).

Pritaikymas. Tiesa, žmogus yra greičiau linkęs priimti blogą pavyzdį, negu gerą, bet ir geras pavyzdys galingai jį veikia, kol jis dar nėra praradęs noro gera daryti. Šv. Gregorijus Didysis rašo: "Šv. Raštas pagiria Jobą, kad jis pagonių krašte, tarp blogų žmonių, išsilaikė šventas. Nėra didelis dalykas tarp gerų būti geram, bet didelis yra dalykas būti tarp blogų geram. Tačiau, kaip žmogus labiau nusikalsta, jei gerų bei dievobaimingų žmonių tarpe gyvena blogai, taip jis užsitarnauja didesnį pagyrimą, jei blogų ir bedievių tarpe pasilieka doras". Tuos šventojo žodžius turime ypač įsidėmėti mes, kunigai bei vienuoliai, kurie aplink save matome tiek gerų pa-

vyzdžių. Vargas mums, jei jų nepaisysime, arba net iš jų šaipysimės! Duoti pasauliui gerą pavyzdį yra mūsų uždavinys. Šv. Pranciškus kartą sakė vienam naujokui: "Broli, eikim pamokslų sakyti!" Ir juodu ėjo per Asyžiaus gatves; bet, nė žodžio nepratarę, jiedu grįžo namo. Naujokas ir klausia: "O kaip su mūsų pamokslu?" Šventasis atsakė: "Pamokslą pasakėme". Tada naujokas suprato, ko norėjo Pranciškus. Tvarkinga kukli išorė dažnai yra veiklesnė už ilgą pamokslą; ir atbulai, geriausias pamokslas neatneš vaisiaus, jei šalia jos neveikia geras pamokslininko pavyzdys. Tad visada stenkimės duoti gerą pavyzdį; stebėkime gerus pavyzdžius savo aplinkumoj ir juos sekime! O ypač sekime Kristų ir savo tėvą šv. Pranciškų.

Paskatinimas. Stebėkis šventu Jėzaus gyvenimu. Gailėkis, kad lig šiol Jį taip menkai tesekei. Pamąstyk, kur ir kaip galėtum duoti gerą pavyzdį. Aukok Dievui savo gerus pasiryžimus ir švenčiausiąjį Jėzaus pavyzdį. Vaikščiok Dievo akivaizdoj ir dažnai prisimink savo angelą sargą.

Dievo meilės malda

Jėzau einu pas Tave! Tu esi kelias — aš noriu juo eiti! Jėzau, Tu esi tiesa — aš noriu jos klausytis ir ją sekti! Jėzau, Tu esi gyvybė per savo pašvenčiamąją malonę — išlaikyk mane savo malonėj bei meilėj. Amen!

Šeštadienis po 21 sekmadienio po Sekminių

IŠTVERMINGUMAS

Mąstykime apie Jėzaus žodžius savo mokiniams: "Jūs būsite visų nekenčiami dėl mano vardo; bet kas bus ištvermingas iki galui, tas bus išgelbėtas" (Mat. 10, 22). Tai yra ir mums didysis klausimas: ar ištversiu, ar būsiu išganytas? Būsiu, jei ištvermingai veiksiu drauge su Dievo malone. Dabar pamąstykime apie ištvermingumą kaip dorybę ir malonę.

1 PUNKTAS. IŠTVERMINGUMO DORYBĖ

Svarstymas. Šv. Bonaventūra ištvermingumo dorybę aptaria, kaip nesimainančią valią daryti gera ir kaip kitų dorybių rėmėją. Norint išlikti ištvermingu, reikia pastovios valios. Neužtenka gerai pradėti ir, progai pasitaikius, padaryti vieną kitą dorybės veiksmą; reikia tai daryti nuolat ir ligi galo ištverti su Kristum, kaip sako šv. Augustinas. Jei kas padėjo pagrindus visoms dorybėms, jau vien dėl to jis dar nėra pribrendęs dangui: jam dar lieka tas dorybes išbaigti; jam dar reikia parodyti ištvermingumą. Jokio žmogaus, nors jis būtų ir kažkaip šventas, dar negalima vadinti galutinai laimingu, kol jis pradėtą gerą gyvenimą dar nėra pabaigęs šventa mirtim. Taip galvojo ir mūsų tėvas Pranciškus. Kai kažkas stebėjosi jo šventumu, jis nuoširdžiai pabrėžė: "Negirkit manęs per anksti; aš dar galėčiau nueiti į klystkelius bei įsigyti sūnų ir dukterų".

Ištvermingumo dorybei reikia stiprios valios. Todėl serafiškasis mokytojas ištvermingumą vadina krikščioniško dvasios tvirtumo apraiška. Iš tikrųjų reikia stiprios valios išsilaikyti doru bei savo pareigoms ištikimu šiame pasauly — visose aplinkybėse, pavojuose ir pagundose. Reikia stiprios valios per visą gyvenimą ištikimai vykdyti tris įžadus, pakelti visas bendro gyvenimo aukas, laikytis pastovios tvarkos, nenusiminti dėl jokių nusivylimų. Ne be reikalo tad apaštalas ragina būti drąsius kovoj (Žyd. 2, 34).

Pritaikymas. "Be ištvermės galime kovoti, bet ne nuaglėti" — sako šv. Bernardas. Šv. Augustinas ragina: "Mano broliai, nesiduokit susikrimtimui bei nepasitenkinimui jus atitraukti nuo didžio uždavinio — savęs pašventinimo — pradėkite jį ir varykit iki galo. Juk žinote, kad ištvermingumo dorybė įsigyja nuopelnų ir gerus ketinimus užtvindo šviesa; kaip ji atlygina lenktynininkui už vargą, apvainikuoja kovotoją ir visus veda į ramų uostą." Tad pasiruoškime daugeliui kovų ir nepraleiskim malonės akimirkų! Gar dar nežinai, jaunasis broli, jog kiekvieną žmogų, tad ir vienuolį, ne kartą gyvenime užpuola didelė pagunda. Tada pasirodys, ar tavo valia yra pastovi ir pakankamai tvirta. Tad būk budrus ir melskis!

2 PUNKTAS. IŠTVERMINGUMO MALONĖ

Svarstymas. Ištvermei iki galui, be mūsų geros valios, dar yra reikalinga Dievo malonė. Čia stovime prieš didelę mūsų tikėjimo paslaptį. Kas bando žvelgti į tą bedugnę, tą pagauna svaigulys ir baimė. O mes stosimės ant tvirto Bažnyčios pagrindo ir iš to punkto svarstysime šią paslaptį. Tridento visuotinis susirinkimas ištvermingumo malonę iki galui vadina visai ypatinga Dievo malone, didele dovana. Šv. Augustinas ją vadina visų malonių vainiku. Ji dar yra neužsitarnauta malonė, tikra Dievo dovana. Gražiai sako tas pat šventasis: "Tą dovaną teikia Dievas ne pagal nuopelnus, kadangi Jis yra gailestingas; duoda ją ne visiems, kadangi yra teisingas". Kokia guodžianti mintis! Dievo pasigailėjimas yra mano išrinkimo laidas, o mano kuniginis bei vienuolinis pašaukimas yra garantija, kad Dievas suteiks man galutinio ištvermingumo malonę!

Tik malda teužtikrina mums tą malonę. Esama malonių, kurias Dievas suteikia ir tiems žmonėms, kurie to iš Jo visai neprašo — kaip štai tikrojo tikėjimo malonė, pirmojo nuteisinimo malonė; bet esama ir malonių, kurias Dievas nori suteikti tik prašantiems, pav., ištvermės malonė (šv. Augustinas). Ir Bažnyčia tai patvirtina: "Visi krikščionys, net šventieji, privalo melstis Dievo pagalbos, kad jie ištvertų gerame ir būtų išganyti" (II Orangio susirink.).

Pritaikymas. Niekada negalime būti be baimės dėl savo išganymo! Visose maldose turime pakartotinai melsti didžiosios iki galo ištvėrimo malonės. Ištvermingumas maldoj atneša ištvėrimą iki galo. Maldose dažniau užsiimkime šiandien iškeltosiomis mintimis!

Paskatinimas. Šlovink Dievo pasigailėjimus. Mielai pasivesk Jo malonėms. Melsk didžiosios ištvermingumo malonės.

Dievo meilės malda

Gerasis Dieve, duok man didžią malonę, kad to, kas Tau patinka, karštai trokščiau, protingai siekčiau, tinkamai pažinčiau ir ištikimai vykdyčiau iki savo galo: Tavo vardo garbei ir šlovei. Amen.

APIE MOKESČIO PINIGĄ

Stebėk, kaip farizėjai bei erodijiečiai ateina pastatyti Jėzui spąstų, užduodami Jam klastingą klausimą: ar reikia romėnų ciesoriui mokėti mokesčius. Čia stebėkis Kristaus ramybe ir šventu drąsumu, kai Jis atsako priešams.

1 PUNKTAS. KLASTINGAS KLAUSIMAS

Svarstymas. Farizėjai buvo giliai užsigavę, kad Kristus juos atidengė visos tautos akivaizdoj. Todėl jie susitarė Jį įpainioti pavojingu klausimu. Jų planas buvo labai gudrus. Jie, susitarę su erodijiečiais, paprastai savo priešais, davė Jėzui vieną klausimą: "Mokytojau, mes žinome, kad tu tiesiakalbis ir mokai Dievo kelio tiesoje ir nė vienu nesirūpini, nes nežiūri žmonių asmens. Pasakyk tat mums, kaip tau rodos: dera duoti ciesoriui mokestį, ar ne?" (Mat. 22, 16-17). Jų nuomone, čia Jėzus pateks į kilpą. Jei atsakys "taip", tai sugriaus savo gerą vardą liaudy, ir farizėjai galės Jį apšaukti šventų tautos teisių išdaviku; jei atsakys "ne", tai pasirodys vyriausybės priešu, ir erodijiečiai galės Jį apšaukti liaudies kurstytoju.

Pritaikymas. Farizėjai bandė sugauti Jėzų kalboj. Ir šiandien tokia yra Kristaus bei Bažnyčios priešų taktika. Jie iškraipo tikrąją padėtį ir vis suranda kokią priekabę apkaltinti. Jei Bažnyčios kunigai gyvena skaisčiai, tai priešai ima pulti patį celibatą. O jei kuris kunigas turėjo nelaimę suklupti, tai tokį įvykį paskelbia po visą pasaulį ir bando apdrabstyti purvais visą kunigiją. Jei Bažnyčia jaučiasi priversta gintis, kai laužoma jos teisės, tai ji apkaltinama pavojingumu valstybei. O jei moko savo vaikelius būti paklusnius pasaulinei vyriausybei, jai prikišama, girdi, ji bandanti žemu būdu pelnytis didžiųjų palankumą! Visur Bažnyčiai tenka paties Išganytojo likimas. Bet, žiūrėdama Jo kilnaus pavyzdžio, ji sugeba taip pat griežtai apsiginti nuo visų veidmainiškų puolimų, kaip ir jos Įkūrėjas (Ries). Tad būkime drąsūs ir pasitikėkime, jei pasaulis mus puola, guosdamies Jėzaus pavyzdžiu.

2 PUNKTAS. KRISTAUS APSIGYNIMAS

Svarstymas. Įtemptai laukė farizėjai bei erodijiečiai pasiuntiniai, ką atsakys Kristus. O šis jiems atsakė, ko jie nesitikėjo: "Jėzus, pažinęs jų nedorumą, tarė: Kam mane gundote, veidmainiai? Parodykite man mokesčio pinigą. Jie jam padavė denarą. Jėzus jiems tarė: Kieno tas paveikslas ir įrašas? Jie jam sako: Ciesoriaus. Tuomet jis jiems tarė: atiduokite tat, kas ciesoriaus, ciesoriui ir, kas Dievo, Dievui" (Mat. 22, 18-21). Žydai turėjo specialiai padarytus pinigus mokėti bažnyčios bei asmeniniams mokesčiams. Jiems nebuvo leidžiama bažnyčios mokestį apmokėti romėnų pinigais, o romėnai, iš savo pusės, nepriimdavo žydų pinigų mokesčiui nuo galvos. Į tai ir taiko Viešpaties atsakymas: "Atiduokite tat, kas ciesoriaus, ciesoriui ir, kas Dievo, Dievui".

Nurodydamas tos šalies mokesčių pinigo paveikslą bei įrašą, Jėzus viešai pasako, kad reikia juos mokėti, bet drauge patvirtina, jog klusnumas ciesoriui nesipriešina klusnumui, kurį privalome reikšti Dievui — ne taip, kaip farizėjai teigdavo. Tada sugėdinti ir pasmerkti farizėjai bei erodijiečiai nuėjo šalin.

Pritaikymas. Pilietinės pareigos, kaip teigia Kristus, yra sutaikomos su religinėmis. Žinia, čia reikia, kad valstybės viršininkai neišeitų už teisės ribų ir nesipriešintų Dievo bei Bažnyčios įstatymams. Valstybės įstatymai bei įsakymai, kurie nėra sutaikomi su Dievo uždėtomis pareigomis, nesaisto žmogaus sąžinės. Tad kasdien melskimės už valstybės galių nešiotojus, kad Dievas juos vestų. Ramybė bei tvarka yra sėkmingos Bažnyčios pažangos sąlygos. O jei mums tenka kada kęsti nuo Bažnyčiai priešingų, įstatymų, pasirodykime tvirtai, bet ir krikščioniškai kantriai išpažįstą savo Viešpatį! Ir turime, ačiū Dievui, tikrai didvyriškų pavyzdžių, taip tolimoj praeity, taip ir šiandien. Kunigai bei vienuoliai ištikimai tarnavo Kristui ir Bažnyčiai. Bet būta ir liūdnų atsitikimų. Tegul Dievas atitaiso papiktinimą, kurį Bažnyčioj padarė tokie netikę Kristaus tarnai! Kai valdovo valdžią to krašto žmonėms išreiškia jo paveikslas piniguose, tai neprivalome pamiršti, kad aukščiausioji Dievo valdžia mums yra nepalyginamai tobuliau išreikšta mūsų sie-

lose, nes siela yra Dievo panašumas, ir žmogus pirmiausia privalo būti besąlygiškai Jam klusnus! Visai gerai galima sujungti Dievo tarnybą su pasaulio tarnyba, kurią turime atlikti pagal savo pašaukimą. Tik visur reikia Dievui užleisti pirmenybę. Šventuosiuose turime puikių pavyzdžių: jie sugebėjo visose gyvenimo aplinkybėse tarnauti Dievui ir visai atitikti savo padėtį žmonių bendruomenėj. Sekime jų pėdomis!

Paskatinimas. Dėkokime Dievui, kad globoja Bažnyčią. Aukokime Kristaus kantrybę ir ramumą, kai mus puls Jo priešai. Pasitikėdami prašykim Dievą, kad ir toliau padėtų Bažnyčiai bei mūsų ordinui. Pasižadėkime būti ištikimi Dievo bei Bažnyčios tarnyboj.

Dievo meilės malda

Šv. Dvasia, Teisybės Dieve, ateik į mūsų širdis! Dovanok tautoms savo šviesą bei aiškumą, kad jos susivienytų tikėjime ir tuo Tau patiktų!

Valdyk valdovus ir vesk tautas prie jų tikslo, kuriuo esi Tu pats vienybėj su Tėvu bei Sūnum, mūsų Viešpačiu Jėzum Kristum. Amen.

Pirmadienis po 22 sekmadienio po Sekminių

APIE VIDINĮ GYVENIMĄ

Tikras maldingumas neįmanomas be susikaupimo viduje. Tad mąstysime apie vidinio gyvenimo esmę bei laimę ir pačioje pradžioje melsime Dievą, kad savo malone mus ateity vestų į kilnų vidinį gyvenimą.

1 PUNKTAS. KAS YRA VIDINIS GYVENIMAS

Svarstymas. Vidiniai gyventi reiškia jaukiai bendrauti su Dievu ir rimtai užsiimti savim pačiu. Jei stebime tikrus pasaulio vaikus, randame, jog jų dvasia yra visai nusekusi ir jog

jie gyvena tik pasauliui. Apie Dievą bei Jo dalykus jie mąsto lygiai taip mažai, kaip ir apie savo pačių sutaurinimą bei apie savo sielos reikalus. Jie panašūs į geležinkelio keleivius, kurie žiūri pro vagono langus į greitai besikeičiančius vaizdus ir visai pamiršta save bei visą aplinką. Tai nesusikaupę žmonės. O jei stebime šventuosius ar šiaip tikrai maldingus žmones, aiškiai matome juose vidinį gyvenimą. Jie dažnai užsiima Dievu, ir viskas juos veda į Dievą. Visur jie atsimena, kad čia pat yra Dievas ir elgiasi pagal Dievo valią. Jie myli tik Dievą ir gyvena tik Dievui. Nuo žemės jie mintim kyla į augštąją dangaus tėvynę, kur su angelais bei šventaisiais gyvena Dievas, kur ir jiems yra paruošti gražūs sostai.

Pamąstęs apie Dievą bei Jo dalykus, vidinis žmogus sugrįžta į save. Jis uoliai užsiima savim — ne viršiniai susirūpinęs savo sveikata ar gyvenimo patogumais — ne, jis rūpinasi savo tobulėjimu. Dėl to nuolat stebi savo nuotaikas bei jausmus, tvarko savo mintis, troškimus, aistras; vis giliau nusileidžia į savo gelmes ir ten išmoksta didžiojo savęs niekinimo meno. Taip gyventi reiškia tikrai būti vidiniu žmogum.

Pritaikymas. O, kad mes gerai suprastume ir vestume tą vidinį gyvenimą, kuris taip tinka ir yra reikalingas dvasiškam asmeniui! Kristus žodžiu bei darbu mums jį rekomenduoja. Jis leidžia mums kiek pažvelgti net į paslaptingą savo vidinį gyvenimą: "Aš ne vienas; su manim yra, kurs mane siuntė, Tėvas. Jis nepaliko manęs vieno, nes aš visuomet tai darau, kas jam patinka" (Jon. 8, 16 ir 29). Kitą kartą Jis kalba apie kambarėlį, į kurį reikią pasišalinti melstis. Tą kambarėlį šventieji tėvai supranta, be žodinės prasmės, dar ir žmogaus širdį. Pakluskime tad, Kristaus kviečiami, vidiniai gyventi! Tomas Kempietis sako: "Ištikima siela, skubėk paruošti savo širdį dangiškajam sužieduotiniui, kad Jis teiktųsi ateiti ir apsigyventi. Tad nieko daugiau nepriimk į savo širdį, kaip tik Jėzų. Kai turėsi Jėzų, tave saugos, ištikimai globos ir tau nieko nebereikės reikalauti iš žmonių. Žmonės greitai pasikeičia, ir vienu akimirksniu jų netenki, bet Jėzus pasilieka per amžius" (II, 1). Tačiau kaip dažnai žmogus gyvena visai pa-

miršęs save ir Dievą! Mąsto apie visas gyvenimo smulkmenas, įvairias naujienas, pasiduoda nenaudingoms svajonėms, o Dievą pamiršta, save patį apleidžia. Yra pilnas klaidų bei nuodėmių, o beveik to nežino! Gyvena šiam laikui, o nebeprisimena amžinybės. Žiūri į išorę, o ne į vidų. Taip kas didu, tauru, idealu, išnyksta iš mūsų akių, prikimba žema bei bloga. Nusižeminkim! Gėdykimės tokio apsileidimo ir vėl bandykime vidiniai gyventi.

2 PUNKTAS. KOKIĄ LAIMĘ ATNEŠA VIDINIS GYVENIMAS

Svarstymas. Kristaus Sekimo autorius visą vidinio žmogaus laimę yra suėmęs į šiuos trumpus žodžius: "Vidinį žmogų Dievas dažnai aplanko ir su juo maloniai šnekasi; suteikia jam mielos paguodos, gausios ramybės ir teikiasi nuostabiai jaukiai su juo elgtis".

Vidinį žmogų Dievas pripildo malonių bei paguodos. Ką didesnio bei gražesnio galima įsivaizduoti ar trokšti? Vidinės sielos laimė yra lyg dangaus iš anksto ragavimas bei rojus, esant susijungus su Dievu (Weal). Dažnai stebimasi, kaip tie šventieji galėdavo tiek ilgai išbūti vienui vieni. Bet juk Dievas būdavo su jais ir duodavo paragauti, kaip saldu yra bendrauti su Juo. Todėl jie ir nebesiilgėdavo sutvertųjų būtybių. Kad malda neįstengia taip mūsų sudominti, tai pareina nuo to, jog dar nesame ragavę bendravimo su Dievu saldumo, o jei Dievas jau buvo jo mums suteikęs, tai dabartiniame savo gyvenime esame pamiršę. Ar ilgai dar duosimės pasaulio tuštybių suvedžiojami?!

Vidinė siela yra nuolat rami ir pasitenkinus. Kai žemiškas žmogus pergyvena tik nusivylimus ir yra visuomet nepatenkintas bei nelaimingas, tai vidinis žmogus ragauja gilios rimties bei šventos laimės. Dievuje jis neranda nusivylimų, o tik pasitenkinimą. Iš pasaulio jis nelaukia nieko. Jis nusivilko senąjį žmogų ir apsivilko nauju Kristuje. Tų mainų jam neten-

ka gailėtis, kaip sako šv. Paulius: "Todėl mes nenustojame drąsos, nes, nors viršinis mūsų žmogus genda, tačiau vidinis atsinaujina iš dienos į dieną" (2 Kor. 4, 16).

Pritaikymas. Kristus kalba apie atlyginimą už kiekvieną maldą, kuri atliekama tyliam kambarėly: "Tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, tau atsilygins" (Mat. 6, 6). Tas atlygis yra tai jau ant žemės vidinė besimeldžiančio ir su Dievu susivienijusio laimė. Jei norime tos laimės patirti, turime rodyti pastangų. Be pastangų prie jos neprieisim. Bet čia nereikalaujama nepaprastų pastangų. Sunkiausias dalykas yra griežtai norėti! Anot Tomo Kempiečio vidiniam gyvenimui nereikia ypatingos vietos nei nustatytų valandų ar pamaldų. "Vidinis žmogus greit vėl susikaupia, nes jis niekuomet visai nepaklysta išoriniuose dalykuose. Jo nesuraišioja išorinis darbas ar laikinis reikalas. Jis moka, kai reikia, prie jų prisitaikyti. Tavo mintys tebūna visuomet nukreiptos į Augščiausiąjį, ir tavo maldos — į Kristų. Jei dar nemoki įsižiūrėti į augštus dangaus dalykus, tai ilsėkis Kristaus kančioj ir mielai gyvenk Jo žaizdose". O ir savęs paties nepamiršk, neapleisk savo širdies dorinimo — ir gyvensi vidiniai, ragaudamas švento žmogaus laimės.

Paskatinimas. Įsigilink į vidinį — dvasinį Jėzaus gyvenimą, stebėkis juo, bandyk juo sekti ir gyventi, visad susijungęs su Dievu.

Dievo meilės malda

Šventoji Dvasia, mielas mano sielos svety, pasilik su manim ir duok, kad aš visuomet su Tavim būčiau!

Antradienis po 22 sekmadienio po Sekminių

PRIEMONĖS VIDINIAM GYVENIMUI

Vidinis gyvenimas kiekvienam išganymu susirūpinusiam žmogui atrodo toks didis bei geistinas, jog verta stengtis susirasti priemones ir kelius tam reikalui ir juos naudoti. Čia

pamąstysime apie tris geras priemones surasti bei išlaikyti vidiniam gyvenimui: dažną maldą, juslių saugojimą ir nustatytos tvarkos laikymąsi.

1 PUNKTAS. DAŽNA MALDA

Svarstymas. Be maldos niekada nebus galima susidaryti vidinio gyvenimo nei jo išlaikyti. Malda, einant jos esme, yra bendravimas su Dievu. Tad, norint pasilikti vidiniai susijungus su Dievu, yra būtina daug melstis. Išganytojas sako: "Budėkite, visą laiką melsdamies" (Luk. 21, 36). Visada meldžiasi, kas laikosi nustatytų maldų, kaip štai mes, kunigai, ir kiti, kai ieško Dievui patikti. Bet, jei malda turi tikrai patarnauti vidiniam gyvenimui, ji turi būti vidinė, nuoširdi, pilnutinė. Malda, kurią pradedame nešalindami išsiblaškymų, jau iš anksto ilgėdamies, kada gi ji pasibaigs, negali mums suteikti vidinės nuotaikos. Tik žiūrėkime, kaip šventieji dažnai aukojo ištisas valandas, kad sugrąžintų būtiną rimtį, o paskui galėtų melstis visa širdim, nieko netrukdomi. Mes manome galį nuo didžiausių išsiblaškymų stačiai pradėti melstis ir stebimės, kad po tiek pareiginių bei privačių maldų dar taip maža tejaučiame savy vidinės nuotaikos!

Kad net darbo ar pramogų metu išsilaikytume su Dievu, vartokime vadinamąsias strėlines maldeles, trumputes mintis bei jausmus, kylančius tiesiai iš širdies. Čia kalba daugiau širdis, kaip lūpos. Ta priemone naudodavosi visi šventieji, kaip vidinės maldos specialistai, ir net pats Dievo Sūnus, kybodamas ant kryžiaus, šaukės į Tėvą trumpučiais jausmo pilnais žodžiais. Ir mes pasisavinkime tą meldimosi būdą ar jį atnaujinkime, jei esame jį kiek pamiršę kasdieniuose išsiblaškymuose. Su šv. Pranciškum pakartokime meilės aktą: "Mano Dieve ir mano viskas!" Arba kalbėkime mylimąją šv. Leonardo maldelę: "Mano Jėzau, pasigailėjimo!" Pagundose kartokime Jėzaus vardą. Bijodami, ar Dievas mums atleido, melskimės su šv. Jeronimu Emilijonu: "Saldžiausiasis Jėzau, būk man ne teisėju, o Atpirkėju!" Jei dažnai šauksimės į Dievą, dažnai išgirsime Dievo balso aidą savo širdyse.

2 PUNKTAS. JUSLIŲ SERGĖJIMAS

Svarstymas. Kempietis Tomas Kristaus Sekime rašo: "Kas savo viduje yra gerai susitvarkęs bei apsiruošęs, tas nesirūpina keistu bei iškrypusiu žmonių elgesiu. Tik tiek jį tai palies, kiek jis pats iš tų dalykų sau prisiims". Tą pamokymą privalome įsidėmėti. Nekovojant su smalsumu, vidinis gyvenimas yra neįmanomas. Kiek pamaldų metu įsigyta vidinės nuotaikos, vėl greit prarandama per smalsumą. Labiausiai reikia sergėti akis bei ausis. Kai kas tiesiog aistringai trokšta vis ką nauja pamatyti ar išgirsti. Jie viską mato, viską žino, visus žmones pažįsta, viskuo rūpinasi, dėl visko karščiuojasi; o jei dar kas nauja įvyksta, jie tiesiog akis bei ausis išplėtę stengiasi tai susisemti ir skuba naujieną kuo plačiausiai išnešioti. Jei toks žmogus ryžtasi smalsumu nusikratyti — o tai yra būtina — ir nori tapti vidiniu žmogum, jis turės ilgai ir kietai su savim kovoti. Turime būtinai pasiryžti niekuo nesirūpinti, kas nėra mūsų pareigų dalis, o ypač neprivalome netauriais tikslais stebėti kitų veikimą ar neveikimą.

Reikia kovoti ir su dvasios smalsumu, kaip štai nenaudingu laikraščių skaitymu, betiksliu tyrinėjimu, tuščiu galvojimu apie praeitį, dabartį ir ateitį ir t.t. Ir čia esama plačios dirvos kovoti su savim pačiu, norint pasidaryti vidiniu žmogum.

3 PUNKTAS. NUSTATYTOS TVARKOS LAIKYMASIS

Svarstymas. Tvarka laiko vartojime ir tvarka net maldingose pratybose stipriai patarnauja vidiniam gyvenimui. Tvarkinga išorė dažniausiai leidžia spręsti esant tvarkingą ir vidų. Netvarka išoriniame gyvenime įneša netvarką ir į vidaus gyvenimą. Tai seni patyrimo dėsniai. Panašiai ir su maldingomis pratybomis, kurios yra būtina dvasinio gyvenimo dalis. Kas pasitenkina būtiniausiu, tas dvasiniame gyvenime vargiai pasistūmės pirmyn, o gal greičiau nužengs atgal. Kiekvienas žmogus turi savo ypatingų reikalų, o tie būtini ypatingų pagalbos priemonių. Todėl dvasinis gyvenimas ir maldingos pratybos kiek-

viename žmoguje turi formuotis kitoniškai. Bet jei nesilaikoma jokios nustatytos tvarkos, tada praleidžiama maldingosios pratybos: jos atidedama rytojui, paskiau pamirštama, o pagaliau visai metama.

Esama žmonių, kurie yra punktualūs, kaip laikrodžiai. Iš jų galima imti pavyzdį. Kiti vėl visai priešingi: punktualumas jų dienoj pasireiškia vien tuo, kad jie punktualiai visur vėlinasi, kad jais negalima pasikliauti. Kaip atrodo jų vidus? Žinia, ne visuomet galima gyventi pagal laikrodį, bet, apskritai imant, yra įmanoma laikytis tam tikros tvarkos. Viso mūsų gyvenimo pagrindą tesudaro mūsų vadinama "naminė santvarka". Jos laikykimės stipriai. Be to, reikia susidaryti ir savo asmeninę dienos tvarką, kurioj nusistatykime laiką toms pratyboms, kurios nėra bendros: Kryžiaus kelias, serafiškasis rožančius, šv. Rašto skaitymas, dvasiškas skaitymas, Švenčiausiojo lankymas, kai kurios privačios maldos, mokslas, darbas. Nėra reikalo vergiškai laikytis tos savo tvarkos, bet nereikia ir be pagrindo atsitraukti nuo jos, nes šiaip sielai būtų žalos. Sekime šv. Pranciškaus pavyzdžiu. Iš jo gyvenimo žinome, kaip labai jis brangino ištikimybę bei tvarką.

Paskatinimas. Dėkok Viešpačiui už gražų vidinio bei išorinio sutvarkyto gyvenimo pavyzdį. Stebėkis, kaip Jis po sunkių dienos darbų nakties valandas skiria maldai, rodydamas mums, kokia svarbi yra malda ir kaip uoliai reikia melstis. Aukok Jam tą sunkumą, kurį jauti, nugalėdamas savo ydas smalsumą, nenorą melstis: Tegu tai būna atsilyginimas už Jo meilę tau. Melsk, kad žengtumei dvasiškame gyvenime pirmyn.

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau Kristau, Tu buvai klusnus Marijai ir Juozapui ir namų gyvenimą pašventei augštomis dorybėmis. Duok, kad mes, padedant Marijai su Juozapu, Tavo šventos šeimos pavyzdį pasiimtume pamokymu ir kada nors galėtume su ja amžinai bendrauti. Kurs gyveni ir viešpatauji Karalius per amžius. Amen.

VIENATVĖS LAIKYMASIS

Įsivaizduok Išganytoją besimeldžiant. Jis meldžiasi naktį ant kalno, vienas, klūpodamas, akis pakėlęs, giliausiai bei pagarbiai susikaupęs. Melsk malonės išmokti maldos meno. Dabar mąstysime apie kūnišką bei dvasišką vienatvę, kaip vidinės nesiliaujančios maldos sąlygą.

1 PUNKTAS. KŪNIŠKA VIENATVĖ

Svarstymas. 1. Su Dievu bendrauti arba melstis privalo kiekvienas, kuris nori pasiekti dangų. Juk kiekvienas privalo išpažinti Viešpatį ir garbinti kaip Dievą, Kūrėją, Laikytoją ir laimės Davėją. Kiekvienas turi iš maldos semtis jėgų gyvenimo pagundoms bei vargams nugalėti. Kiekvienas privalo per maldą gauti Dievo malonių savo dvasiniam gyvenimui. O kas dar yra įpareigotas siekti tobulybės, turi bandyti išmokti nuolatinės maldos meno, tai yra — visas savo mintis, žodžius ir veiksmus kreipti į Dievą, galutinį savo tikslą. Tai yra labai sunkus menas, ir tik nedaug kas jo teišmoksta. Bet mes, vienuoliai, turime pareigą siekti tos tobulos maldos ir turime iš tiesų kartkartėmis ja tikrovėje užsiimti. To nuolatinio vidinio bendravimo su Dievu būtiniausios sąlygos yra kūniška bei dvasiška vienatvė.

Kas tobulumo kely nori daryti bent kukliausią pažangą, privalo mėgti vienatvę. Nuolatinis bendravimas su žmonėmis jau iš anksto daro negalimą vidinį susikaupimą Dievuje. Turime kasdien bent tam tikrą laiką išsižadėti draugijos ir pagyventi tik Dievui. Tai yra neišvengiama sąlyga išmokti nuolatinio susikaupimo. Šv. Alfonsas sako: "Nėra galima tikrai dievobaimingai gyventi, jei nemėgstama vienatvės, o tik bendravime su žmonėmis ieškoma džiaugsmo".

2. Pats Kristus čia yra mums gražus pavyzdys. Nors Jis nuolatos gėrėjosi Dievo regėjimu ir jaukiame pašnekesy bendravo su Tėvu, tačiau paliko mums gyvą pavyzdį, kaip privalome mėgti maldą vienatvėje. Dažnai skaitome evangelijose:

jis nuvyko į nuošalią vietą melstis; naktį užkopė į kalną melstis; vakarą nuėjo į sodą melstis. Taip ir Dievo tautos vadai Senajame Įstatyme darė, kaip Mozė ir Elijas; taip ir Naujojo Įstatymo šventieji. O kaip mūsų tėvas šv. Pranciškus brangino ir mėgo vienatvę, nors turėjo tiek daug darbų bei rūpesčių!

Pritaikymas. Ir mes privalome mėgti vienatvę. Tik tuo būdu apsisaugosime nuo išsiblaškymų, išlaikysime taiką su Dievu bei žmonėmis, pažinsime praeituosius suklupimus, ugdysime maldos dvasią, darysime pažangą maldos mene. Mylėkime savo celę, mielai laikykimės jos ir nedarykime iš jos pasikalbėjimų kambario su broliais bei kitais svečiais! Nuolatinis bendravimas su žmonėmis nuseklina dvasią, užmuša pamaldumą, apsunkina sąžinę. Branginkime vienuolyno tylėjimą!

2 PUNKTAS. DVASIŠKA VIENATVĖ

Svarstymas. Kūniška vienatvė dar nėra užtenkama, kaip nuolatinio vidinio meldimosi sąlyga: turi prie jos prisijungti dvasiška vienatvė. Jinai esti, kai užmušame netvarkingus palinkimus ir visas savo jėgas nukreipiame į Dievą. Atsipalaidavimas nuo kūrinių ir nusiraminimas Dievuje — tai yra dvi tobulos maldos paslaptys. Kas tame išsilavina ir pasiekia tam tikrą tobulybės laipsnį, yra tikrai laimingas. Jis yra viduj susikaupęs, mielai meldžiasi; visas jo veikimas ar neveikimas, budėjimas ar miegas, darbas ar ilsėjimasis, kalba ar tylėjimas — visa yra pavesta Dievui. Tai yra gražus ir tyras Dievui tarnavimas, pilnas didžių nuopelnų dangui.

Bet tokį tobulumą pasiekti galima tik sunkia kova. Tame kare svarbiausiasis ginklas yra apsimarinimas. Pirma reikia nuvalyti bei pašvęsti kūno jusles: juk jos yra kelias, kuriuo pasaulio gyvenimas įsiveržia į mūsų sielą, kuriuo ir mumyse esti pažadinamos trys nupuolusios žmonijos blogybės: akių geidimas, kūno geidimas, gyvenimo puikybė. Antra, reikia pašventinti atmintį. Kas nori mylėti Dievą visa širdim ir Jam tarnauti visomis jėgomis, tas privalo išvalyti savo atmintį nuo visų nuodėmingų atsiminimų bei įvaizdžių, nuo nenaudingų, tuščių ir nepritinkančių minčių. Į jų vietą turi stoti mintys apie Dievo tiesas bei geradarybes. Ypač šiuo atžvilgiu yra svarbus

skaitomų dalykų pasirinkimas. Visai nenaudingų knygų nereikia skaityti, jau nekalbant apie netinkamas ar pavojingas! Toliau, reikia išvalyti protą. Dievo dalykuose per nuodėmę jis yra pasidaręs labai silpnas ir tamsus. Lenkim jį, tikėkime vaikiškai ir tvirtai, venkime visokios žinojimo puikybės, sergėkimės nenaudingų galvojimų. Galų gale, svarbiausiasis dalykas yra valios pašventimas. Reikia iš širdies išstumti nuodėmingus palinkimus ir ją pripildyti šventos meilės. Reikia puoselėti savy nuodėmės neapykantą. Pirmgimės nuodėmės atneštąją valios silpnybę reikia nugalėti su Dievo pagalba.

Pritaikymas. Tas trumpas žvilgis į tobulybės kelią ir į tikrąjį vidinį susikaupimą mums pakankamai parodo nuolatinės vidinės maldos sunkumus. Tačiau neturime dėl to nusiminti. Nėra mums reikalo tą kovą atlikti vienu užsimojimu, o tik pamažu. Tad kasdien bandykime trumpą laiką be išsiblaškymų vidiniai pasimelsti, tada imsime kaskart didesnę pažangą daryti.

Paskatinimas. Meilingasis Jėzau, kokį gražų maldos pavyzdį esi mums davęs! Kaip ištikimai visą savo gyvenimą pavedei Tėvo garbei ir mūsų sielų išganymui! Rimtai ryžtuos ateity pavesti savo jėgas Dievo garbei ir savo išganymui. Padėk man užmušti nuodėminguosius savo palinkimus ir pripildyk mane šventos Dievo meilės.

Dievo meilės malda

Eucharistinė Jėzaus Širdie, Tu žėruoji meile mums; įžiebk ir mūsų širdyse meilę Tau!

Ketvirtadienis po 22 sekmadienio po Sekminių

APIE GYVENIMĄ DIEVO AKIVAIZDOJ

Dar pamąstykime, kaip Kristus taria šiuos žodžius: "Kada meldies, eik į savo kambarį ir, užsidaręs duris, melsk savo Tėvą slapčia; ir tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, tau atsily-

gins" (Mat. 6, 6). Tie žodžiai ne tik pamoko, kaip reikia tinkamai melstis, bet dar pasako, jog Dievas yra visur. Apie tą didžią savo tikėjimo paslaptį dabar mąstysime ir pasiryšime visuomet gyventi Dievo akivaizdoj.

1 PUNKTAS. DIEVAS YRA VISUR

Svarstymas. Visi tvariniai, kaip apribotos būtybės, yra surištos su tam tikra vieta. Oras, kurs visur įsiskverbia, turi irgi savo ribas: žemai jis atsiremia į žemę, augštumose darosi vis skystesnis iki išnyksta begalinėse visatos platybėse. Augmenys savo šaknimis tvyro žemėj. Žmogaus siela gyvena kūne, ir net angelai turi sau paskirtą vietą danguj. Tik vienas nėra surištas su kuria nors vieta, o yra visur — tai didysis begalinis Dievas. Nėra vietos, esamos ar tik galimos, kur nebūtų Dievo. Neįmanoma įsivaizduoti erdvės, kurios Jis nepripildytų. Galva ima suktis, kai bandome apie visa tai įsimąstyti. O tačiau taip yra! Dievas yra visur — sako protas. Dievas yra visur — sako tikėjimas. Puikiai gieda psalmininkas apie Dievo buvimą visur: "Kur aš eisiu tolyn nuo tavo dvasios? ir bėgsiu nuo tavo veido? Jei žengčiau augštyn į dangų, tu esi tenai; jei išsitiesčiau gelmėse, tu čia. Jei imčiau aušros sparnus, jei gyvenčiau jūros gale, ir tenai tavo ranka ves mane ir laikys mane tavo dešinė. Jei sakyčiau: Bent tamsybės apdengs mane ir naktis apsups mane, kaip apsupa šviesa, pačios tamsybės nebus tau tamsios, ir naktis švies kaip diena, tamsybė bus tau kaip šviesa" (Ps. 138, 7:12). Mąstykime pagarbiai ir baigščiai apie tą didžią paslaptį, ir lenkime savo dvasią prieš begalinį Dievo didumą. Nemanykime perprasią tą paslaptį. Besistengiant ji mus tik sutriuškintų. Verčiau bandykime pajusti širdim bei tikėjimu Dievo artumą ir džiaukimės turį Jėzų prie savęs. Pašvenčiant Jeruzalės bažnyčią, Saliamonas šaukė: "Argi tai tikėtinas dalykas, kad Dievas gyvena su žmonėmis žemėje? Jei dangus ir dangų dangūs negali tavęs sutalpinti, kaip gi mažiau šitie namai, kuriuos aš pastačiau?" (2 Kron. 6, 18). Ir kaip maloniai skamba mums Viešpaties žodžiai, nuo kurių pradėjome mąstymą: "Kada meldies, eik į savo kambarį ir, užsidaręs duris, melsk savo Tėvą slapčia; ir tavo Tėvas, kurs

mato slaptoje, tau atsilygins!" Reiškia, Dievas yra čia pat su mumis — ne nebylys žiūrovas, o su visa savo galybe ir meile! O, kokia tai yra brangi tiesa, kurią turime labai dažnai prisiminti ir dėtis į širdį.

2 PUNKTAS. BANDYKIME ĮSIVAIZDUOTI DIEVĄ SU MUMIS

Svarstymas. Kad nepamirštume ar neapleistume tos kilniosios tiesos, yra svarbu nuolat įsivaizduoti Dievą esant čia pat. Tai galime geriausiai įvykdyti šitaip: pirma, dažnai sau sakykim: čia yra Dievas, neišmatuojamasis, galingasis, trivienis Dievas su visa savo būtybe, visagalybe, visažinojimu, visu didingumu. Jis visa pripildo, visa laiko gyva būvyje, visa tvarko bei valdo — visą visatą, visą pasaulį, visą žmoniją su visomis valstybėmis ir Bažnyčia.

Galime čia pasinaudoti viena labai paprasta priemone — pavartodami alfabetą: su atskirom raidėm siejame įvairias Dievo ypatybes ir jas prisimename kiekvieną valandos ketvirtadalį, pavyzdžiui, A — amžinasis Dievas, B — brangiausiasis Tėvas, D. — didingiausiasis Viešpats, E — Esmė tyriausioji, G. — Galybė beribė ir t.t. Yra pamokoma ir tam tikra prasme verta sekti, kai mahometonai leidžia per pirštus virvutę su karoliais, primenančiais 99 Alacho vardus. Alfabeto raidžių neužteks, kad primintų mums visa, kas gražu bei kilnu Dievuje.

Antra, privalome ne tik mąstyti apie Dievą, bet, kas svarbiausia, jaukiai su Juo bendrauti, pagarbiai kalbėtis, melstis, sakysim, šitaip: mano Dieve, Tu esi čia, aš tai tikiu; leisk man prieiti su pagarba prie Tavęs ir pasitikinčiai su Tavim kalbėtis. Garbinu Tave, pripažįstu savo Viešpačiu, šlovinu Tave ir myliu, kaip gerąjį savo Tėvą. Bet teikis ir į mane prabilti, pareišk man savo valią, tark man, jog mane myli, ir aš be galo tuo džiaugsiuos.

Trečia, privalome ieškoti Dievo visur ir visose aplinkybėse: dangaus grožy, visatos platybėse, visuose padaruose aplink save, savo širdy, Eucharistijoj — visur ir visuomet, ar melsdamies, ar darbuodamies, ar poilsy, ar pramogoj, ar vaikščiodami, ar stovėdami — visuomet ir visur, nesuskaitomus kar-

tus kasdien! Taip prieisime prie to, ką dvasiškieji mokytojai bei šventieji vis ir vis pataria: gyventi Dievo akivaizdoj.

3 PUNKTAS. GYVENIMAS DIEVO AKIVAIZDOJE

Svarstymas. Garbingasis Dievo buvimas čia pat reikalauja iš mūsų pagarbios atodairos.

1. Jau paprastajame gyvenime yra paprotys atsižvelgti į augštus bei kilmingus asmenis: atsistojama jiems įėjus, leidžiama jiems pirmiems įžengti, pagarbiai tylima jų akivaizdoj, kalbama santūriai, elgiamasi atsargiai ir t.t. Argi nereiktų kreipti daug daugiau atodairos į Dievo didybę, to Dievo, kuris yra visur? Kaip privalome rimtai laikytis Jo akivaizdoj, kaip pagarbiai į Jį melstis, tą jaukųjį "Tu" tarti, kaip uoliai vengti visko, kas netinkama, negražu, nuodėminga! Šv. Pranciškus Salezietis sako: "Privalome turėti savo akyse Dievą visur ir visuomet: naktį ir dieną, vienumoj ir draugijoj, o gyviausiai Jo buvimą įsivaizduoti eidami ilsėtis. Kur nėra žmogaus žvilgsnio, yra viską žinąs žiūrovas, kuris regi, ką darai!".

2. Būtų neprotinga sulaužyti įstatymą, regint įstatymo leidėjui ar bent prižiūrėtojui. Be galo didesnis kvailumas — nusidėti amžinojo Teisėjo akivaizdoje! Beje, nuodėmės piktumas yra didesnis, nes be galo šventasis Dievas ne tik apie ją žino, bet dar, taip sakant, yra priverčiamas, tau nusidedant, į tai žiūrėti ir lyg bendradarbiauti, nes juk be Dievo paramos negalėtumei nei pajudėti, nei gyvas būti!

Pritaikymas. Matai, kaip būtina visuomet atsiminti Dievą esant čia pat, ir kaip naudinga pratintis tai prisiminti. Šv. Pranciškus Salezietis sako: "Tikėti bei atsiminti Dievą ir šioj srity uoliai lavintis turi būti mums lyg kasdienė duona. Prie visokių valgių juk vartojama duona, nes ji yra kūnui pagrindinis maistas. Taip pat ir nuolat turėti akyse čia esantį Dievą yra svarbu visuose mūsų veiksmuose. Nėra dvasiškos pratybos, kurią būtų galima naudingiau bei lengviau atlikti". Ji mus geriausiai apsaugo nuo nuodėmės. "Jei kuris žmogus užkluptų mus atliekant kokį biaurų veiksmą, turėtume giliai susigėsti; o Dievo akivaizdoj argi galėtume daryti nuodėmes nesigėdydami ir

nesibijodami?" — sako šv. Efremas. Dievas yra visur — tad ir šalia nusidėjėlio. Jis yra kantrus, bet teisingas. Tad bijokime Jo!

Paskatinimas. Giliai pagarbink čia esantį Dievą. Dėkok Jam, kad per šv. Eucharistiją teikėsi apsigyventi taip arti mūsų, kaip maistas ir kaip auka. Padovanok Jam visą savo meilę.

Dievo meilės malda

Kur turiu eiti, savo augščiausiojo Gėrio pasiilgęs? Kur bėgti kančiose bei pagundose, jei ne prie visuresančiojo Dievo širdies, prie Kristaus Jėzaus, Dievo-Žmogaus, mūsų Viešpaties ir nuolaidžiojo Bičiulio širdies, kuris yra čia pat, garbinamas bei šlovinamas švč. Altoriaus Sakramente!

Penktadienis po 22 sekmadienio po Sekminių

PASISLĖPĘ DIEVAS IR JO LANKYTOJAI

Viena ypatinga Dievo buvimo rūšis yra Eucharistija. Čia yra pasislėpęs mūsų Dievas. Pasvarstysime dvi priežastis, dėl kurių privalome dažniau lankyti Jėzų Altoriaus Sakramente.

1 PUNKTAS. MEILĖ — LANKYMO AKSTINAS

Svarstymas. Meilė pririšo Jėzų prie altoriaus. Kokia palaiminga mintis! Jėzus mane myli! Dėl manęs Jis čia yra! Kaip dažnai Jėzus kartodavo mylįs mus, ir kaip nuostabiai gražiai Jis tą meilę mums parodė! O meilė reikalauja meilės, ir apsilankymas laukia apsilankymo! Tad esame Viešpačiui skolingi dažnai Jį lankyti. Juk tai būtų įžūlus nemandagumas augščiausio Viešpaties atžvilgiu, jei verstume Jį ilgai mūsų laukti. O juk Jis yra dar ištikimiausiasis mūsų bičiulis! Kodėl gi šventieji, kaip Pranciškus, Paskalis, Leonardas, po tiek daug valandų išrymodavo prie tabernakulo? Jie gerai suprato, kiek jie skolin-

gi savo Viešpačiui. Tad gal ir mes ateity būsime mandagesni savo Dievui ir Jį dažniau lankysime?

Jėzaus meilė mus turi traukte traukti prie tabernakulo; bet ir mūsų meilė Jėzui turi mus ten vilioti. Meilės ypatybė yra — kad ji nuolat veržiasi arčiau prie mylimojo, nori su juo bendrauti, tik juo pasitenkina, nori su juo susijungti ir taip pasilikti. Panašiai ir mūsų meilė Jėzui turi mus versti mielai lankyti savo mylimąjį švč. Sakramente, su Juo maloniai bendrauti, Jį garbinti, Jam tarnauti. Tai turėtų būti vienintelis mūsų džiaugsmas. O kaip yra tikrovėj? Kaip dažnai pamirštame tą meilės Kalinį altoriuje, o jeigu Jį kartais, priversti, bendruomenės pamaldose ar šiaip aplankome, tada nesugebame Jam net nieko pasakyti, ir laikas bėga mums per lėtai! Neužmirškim, ką šv. Paulius rašo korintiečiams: "Jei kas nemyli mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, tas tebūnie atskirtas. Maran atha!" (1 Kor. 16, 22). Taip, Viešpats tinkamai atsilygina už tokį mūsų beširdiškumą!

Pritaikymas. Kodėl tu, siela, neateini dažniau lankyti savo Viešpaties? Sakai neturinti laiko. Iš tikrųjų, gi tu nesiteiki rasti to laiko! Šiandien pat nusistatyk laiką lankyti Jėzui švč. Sakramente, nes šiaip privalai nuogąstauti, jog tavo Jam meilė užšals! Nepavesk tiek daug laiko kūriniams, tada turėsi laiko savo Kūrėjui! O Jis jau gausiai atsilygins! Dažnai sakai Jėzui Jį mylįs, bet ar ta meilė yra tikra? Kristus sako: "Kas turi mano įsakymų ir juos laiko, tas mane myli" (Jon. 14, 21). Tad kaip laikais regulos, kaip eini pašaukimo bei paskyrimo pareigas, kaip myli žmones bei brolius? Šv. Jonas rašo: "Jei kas sakytų: Aš myliu Dievą ir nekęstų savo brolio, tas melagis. Nes kas nemyli savo brolio, kurį mato, kaip jis gali mylėti Dievą, kurio nemato?" (1 Jon. 4, 20). Argi tai ne liūdna, jei sanbroliai kits kitą piauna, apie kits kitą be meilės šneka, įtarinėja, griežtai smerkia, net laiškuose netausoja svetimos garbės ir nesilaiko meilės dėsnių? Suprantama, kad tokie vienuoliai nejaukiai jaučiasi šalia altoriaus, nes gėdisi šviesos, kuri iš ten liejasi! Todėl, broli, išlaikyk meilę ir būk atlaidus svetimiems suklupimams — tada bus tikra tavo meilė Dievui!

2 PUNKTAS. ANTRASIS LANKYMOSI AKSTINAS — MŪSŲ PAČIŲ REIKALAI

Svarstymas. Tokia jau yra žmogaus prigimtis, kad jis varguose ieškosi pagalbos. Tik žiūrėk, kaip štai skęstąs šaukiasi pagalbos ir godžiai griebia kartį ar virvę, kurią jam žmonės primeta. O juk mes nuolat esame kūno ir sielos pavojuje. Slegia mus visokie reikalai, nemalonumai, rūpesčiai. Pats gyvenimas kabo lyg ant siūlo. O kiek pavojų, sunkenybių, kovų — išlaikyti Dievo malonei, įsigyti dorybėm, pasiekti išganymui!

Visuose tuose reikaluose Jėzus švč. Sakramente yra geriausias patarėjas, guodėjas, padėjėjas. Tyliai bliksi amžinojo žiburio žvaigždė prieš altorių; aplinkui visa lyg išmirę. Bet koks gilus gyvenimas tabernakule! Kokia jėga liejasi iš jojo! Tad kam ieškome žmonių paguodos bei pagalbos, kai turime čia daug galingesnį guodėją bei padėjėją? Šv. Paulius apie Kristų rašo: "Jis yra naujosios sandoros tarpininkas, kad, įvykus mirčiai, atpirkti nuo padarytųjų po pirmąja sandora peržengimų, pašauktieji gautų amžinosios tėvonystės pažadą" (Žyd. 9, 15).

Pritaikymas. Visuose reikaluose, nieko geresnio negalime sugalvoti, kaip išdėstyti juos Jėzui altoriuje, nes juk yra mums pažadėta pagalba: "Tas yra pasitikėjimas, kurį mes juo turime, kad ko nors prašytume pagal jo valią, jis mus išklauso. Mes žinome, kad jis mus išklauso, ko nors prašytume; žinome, nes gauname dalykų, kurių jį prašome" (1 Jon. 5, 14-15). Todėl niekada neliks be naudos, jei apsilankysime pas Jėzų švč. Sakramente.

Paskatinimas. Dėkokime Viešpačiui už malonų Jo nusileidimą ir už išklausymą mūsų reikaluose. Aukokime Jam šventųjų pamaldas, atliktąsias prieš tabernakulą. Visu pasitikėjimu sudėkime šiandien priešais Jį savo reikalus ir melskime padėti.

Dievo meilės malda

Nusižeminęs pagerbiu Tave, pasislėpusioji Dievybe, kuri esi čia apsivilkus duonos uždanga. Mano širdis, įsižiūrėjusi visai paskendo Tavy, trokšta visiškai Tau pasivesti, kaip kukli dovana!

APIE LAIKO SUNAUDOJIMĄ

Esama trejopo laiko: praeities, dabarties ir ateities. Iš jų tik dabartis yra mūsų, tad privalome ją gerai sunaudoti. Apie tai ir norime pamąstyti.

1 PUNKTAS. GYVENAME DABARTY

Svarstymas. Nors ir labai žinoma yra tiesa, jog žmogus gyvena dabarty ir dabarčiai, t. y. privalo tinkamai panaudoti kaip tik dabartį, — tačiau mes dažnai pasineriame mintimis praeity bei ateity, dabarties nenaudai. Mums malonu plaukioti po praeities bangas, arba įžeista puikybė vėl ištempia iš užuomaršties seniai kęstas neteisybes ir dėl to erzinasi, gal net labiau, kai jas teko iškentėti; arba prisiminimas bei gailestis už seniau padarytas nuodėmes ir klaidas vis ir vis iš naujo erzina širdį.

O kitą kartą svajojame apie laimingą ateitį, darome planus, statome oro pilis, ugdome troškimus bei viltis — o juk nežinome, ar teks mums kiek ilgiau pagyventi ir ta ateitim naudotis, ar visa tai vyks, kaip mes manome ir norime, ar apskritai būtų gera, jei taip visa eitų, kaip mes norime. O dėl tų svajonių pamirštame ar apleidžiame savo dabartį.

Tik dabartis turi tikros vertės. Praeities pakeisti nebegalime: kas įvyko, įvyko; daugiausia ką galime — tai už laiką gailėtis, atgailoti ir kiek įmanoma atitaisyti. Ateitis dar mums nepriklauso, tad mažai tegalima ją paveikti, nors iš dalies yra tiesa, jog kaip pasiklosi, taip ir išmiegosi. Taigi tik dabartis tikrai priklauso mums, ir todėl visu uolumu privalome ją sugriebę formuoti, ir negaišinti laiko tuščiomis svajonėmis ar nenaudingu liūdėjimu dėl praeities.

Taip mus moko jau pats protas. Bet tai sako ir tikėjimas, ir Kristus to pat moko žodžiu bei pavyzdžiu. Įsižiūrėk į Kūdikėlį prakarte, kaip Jis ten guli, pasmerktas nieko nedaryti. Tai Jam buvo, be abejo, didelė auka. Bet Jis mokėjo panaudo-

ti dabartį, ir tylūs Dievo-Kūdikio atodūsiai buvo tiek pat verti, kiek būsimoji Jo kančia ant kryžiaus. Bet ir žodžiais Jis mus pamoko: "Nebūkite bailiai susirūpinę rytojumi, nes rytdiena pati savim rūpinsis. Kiekvienai dienai gana jos vargo" (Mat. 6, 34). Tai reiškia: nesigriaužkite dėl ateities, o užsiimkit šia diena ir visu tuo, ką turite šiandien padaryti! Kiekviena diena atsineša savo priemonių bei būdų, kaip nugalėti sunkenybes. Kam apsisunkinti rūpesčiais dėl rytdienos, kada gana turime šios dienos vargo! Kam griaužtis dėl rytdienos, kai tuo nepalengvinsim rytdienos darbų, nes jie dar ir nėra atėję! Argi ne gero norėjo mums Išganytojas, kai nuo mūsų paslėpė ateitį? Kodėl tiek daug mąstome apie rytojaus dieną, o ne apie šią dieną?

Pritaikymas. Neišmintingas galvojimas bei svajojimas apie praeitį bei ateitį labai kenkia dvasiniam gyvenimui. Mat, išsiblaškoma ir nebeįstengiama nieko rimtesnio daryti ramiai, atsidėjus, rūpestingai. Bedarant vieną dalyką, mintimis jau sukinėjamasi apie kitą. Jei esame bažnyčioj ar chore, tai dvasia jau domisi kokia pramoga. Ir taip toliau. Turime saugotis tos negerovės, jei mums rūpi dvasinė pažanga. Reikalą turime atlikti, kai tam yra proga. Netinka gaudyti netikro dalyko, o paleisti iš rankų tikrą. Žiūrėkime šios dienos, ne tiek daug temąstykime apie vakarykštę, nesvajokime tiek apie rytojų, o užsiimkime šia diena. Žiūrėkime, ką privalom padaryti šiandien, tuoj pat. Atlikim tai gerai ir, tai darydami, nesiduokime trukdomi. Mintis apie vienų vieną šią dieną labai padeda lengviau atlaikyti sunkenybes, kovas, aukas. Nejaugi neįstengtume tą vieną dieną apsimarinti, nusigalėti ir išsilaikyti prieš savo priešus? Juk taip greitai prabėga ta viena diena! Kokia ji trumpa, gretinant su amžinybe, kurioj mums gausiai bus atlyginta už aukas bei kentėjimus.

2 PUNKTAS. SUNAUDOKIME DABARTĮ!

Svarstymas. Kadangi dabartis duota mums veikti, dar pamąstykime, į ką privalome atsižvelgti. Viešpats taria: "Ieškokite visų pirma Dievo karalystės ir jos teisybės, o visa tai bus jums pridėta" (Mat. 6, 33). Privalome ieškoti Dievo ka-

ralystės, t. y. Kristaus karalystės čia žemėj ir danguj, išlaikyti tikėjimą bei Dievo malonę. Privalome ieškoti Dievo karalystės teisybės, t. y. laikytis įsakymų bei savo įžadų, siekti dorybės bei tobulumo, įsigyti nuopelnų dangui. Progų čia suteikia kiekviena diena. "Kas ištikimas mažiausiam dalyke, tas ištikimas ir didesniame" (Luk. 16, 10). Turime paisyti kasdienių savo luomo bei pašaukimo pareigų ir jas gerai eiti: su gera intencija, uoliai ir rūpestingai, ramiai ir visu atsidavimu.

"Bijokite to, kurs gali ir sielą, ir kūną nugramzdinti į pragarą" (Mat. 10, 28). Nereikia gyventi aklai einant į ateitį, bet savo laiku atsižvelgti ir į tai, kas turi mums rūpėti ateity, ypač į paskutiniuosius žmogaus dalykus. Tos mintys teigiamai veikia žmogų: gyvename budriau ir darbuojamės uoliau.

Pritaikymas ir paskatinimas. Matome, jog turime kasdien daug ko nuveikti, ir nelieka laiko tuščioms svajonėms. Bet nėra reikalo laužyti sau galvos dėl ateities. Pats Dievas pasirūpins tinkamu laiku būtinaisiais dalykais. Viešpats žada būti mums teisme maloningas, jei žemėj rimtai rūpinomės Jo tarnyba. Tad visu pasitikėjimu pulkime į Apvaizdos glėbį. Kasdienėse sunkenybėse guoskimės Viešpaties žodžiais Apreiškime: "Būk ištikimas iki mirčiai, ir aš tau duosiu gyvenimo vainiką" (Apr. 2, 10). Tada neteks mums dejuoti tuščiai praradus laiką!

Dievo meilės malda

"Teikis, Viešpatie, šiandieną išsaugoti mus be nuodėmės" (Te Deum).

Dvidešimt trečiasis sekmadienis po Sekminių

JAIRO DUKTERS PRIKĖLIMAS

Žiūrėkime, kaip vienas kilmingas sinagogos viršininkas, vardu Jairas, paskendęs skausme, skuba pas Jėzų ir maldauja: "Mano duktė marinama; ateik, padėk ant jos ranką, kad pagytų ir būtų gyva" (Mor. 5, 23).

1 PUNKTAS. MIRTIS — MIEGAS

Svarstymas. Jairui meldžiant, Jėzus nutraukia savo pamokslą ant Genezarėto kranto ir eina su liūdinčiu tėvu bei savo mokiniais. "Atėjęs į vyresniojo namus ir pamatęs vamzdininkus ir ūžiančią minią, Jėzus tarė: Pasitraukite, nes mergaitė ne mirus, bet miega" (Mat. 9, 23-24). Bet žmonės iš Jo juokėsi.

Kaip Jėzus galėjo pasakyti: mergaitė miega? Ji jau merdėjo, kai tėvas atsiskubino pas Jėzų, o vėliau atbėgo pas jį pasiuntinys pranešti: "Tavo duktė mirė, nebevargink jo" (Luk. 8, 49). Visi dejavo, kad duktė mirus. Ir Jėzus žinojo, kad mirus. O Jis pavadino jos mirtį miegu, nes buvo pasiryžęs ją pažadinti iš trumpo mirties miego į gyvenimą. Tai atsėjo Jam ne sunkiau, kaip pakelti miegantį. Bet ir kitu atžvilgiu žmogaus mirtis yra tik miegas: miręs dar tikrai gyvena, nors ir nebe žmonėms žemėje, o Dievui, ir paskutiniame teisme visi žmonės turės atsikelti naujam gyvenimui. Todėl šv. Paulius kalba apie krikščionių mirtį mažne visuomet kaip apie miegą. Štai jis rašo tesalonikiečiams: "Mes nenorime palikti jūsų, broliai, be žinių apie užmigusius, kad jūs neliūdėtumėt, kaip kiti, kurie neturi vilties. Nes, jei mes tikime, kad Jėzus mirė ir prisikėlė, tai taip Dievas užmigusius per Jėzų atves drauge su juo" (Tes. 4, 13-14).

Pritaikymas. Koks guodžiąs, gražus mirties vaizdas, kurį tik jos nugalėtojas Jėzus Kristus galėjo pavaizduoti! Savo Atpirkėjuje turime laidą, kad su mirtim ne viskas baigiasi, o motina žemė priima mūsų kūną tik kuriam laikui, kad visuotinio atsikėlimo dieną grąžintų jį jo Kūrėjui bei Teisėjui. Tada siela su kūnu vėl susijungs amžinai džiaugtis ar amžinai kentėti. Teisiam žmogui tie tūkstančiai metų, per kuriuos jo kaulai ilsėsis žemėj, bus tik trumpas gaivus sapnas. Mirtis daro galą visiems gyvenimo vargams, darbams ir kovoms. Pasmerktiesiems gi mirtis bus lyg neramus, skausmų trukdomas miegas, po kurio ateis baisus atsibudimas. Pasistenkime kada nors nueiti į amžinąjį atilsį kaip teisūs žmonės — tada atsibusime amžinam džiaugsmui. "Palaiminti mirusieji, kurie miršta Viešpatyje! Jau

nuo dabar, sako Dvasia, jie turės ilsėtis nuo savo vargų; nes jų darbai juos seka" (Apr. 14, 13).

2 PUNKTAS. ATSIBUDIMAS IŠ MIRTIES

Svarstymas. Su tam tikru iškilmingumu atliko Jėzus mirusiosios mergaitės prikėlimą. Pirma Jis pašalino triukšmingus lankytojus, tada pasiėmė mergaitės tėvą bei motiną ir tris išrinktuosius savo mokinius Petrą, Jokūbą ir Joną liudytojais ir įėjo, kur gulėjo pašarvotas lavonas. "Paėmęs mergaitę už rankos, jis jai tarė: Talitha kumi; tai išvertus reiškia: mergaite, (sakau tau) kelkis. Mergaitė tuoj atsikėlė ir vaikščiojo; ji buvo dvylikos metų. Žmones apėmė didžiausias nustebimas" (Mork. 5, 41-42).

Čia Jėzus pirmą kartą pasireiškia, kaip mirties nugalėtojas. Galutinai Jis nugalės mirtį paskutiniajam Teisme. Fleitų pūtėjus, raudančias moteris ir triukšmingus lankytojus reikėjo pašalinti: jie nebuvo verti regėti stebuklų, nes jie arba raudojo nenatūraliai bei perdėtai, arba juokėsi iš Dievo Sūnaus. Ramiai, vienu paprastu žodžiu įsako Viešpats mergaitei keltis iš mirties, kaip iš miego, ir mirtis paleidžia savo auką. Koks tai didis stebuklas! Juo dar stebimės ir šiandien. Kas yra didesnio, kaip numirėlio atgijimas? Dar didesnio stebuklo susilauksime paskutinę dieną, kada visa mirusioji žmonija atsikels! Visi mes ir kiekvienas mūsų būsime Jėzaus pašaukti į naują gyvenimą.

Pritaikymas. Tad įsidėmėkime šv. Ambrozijaus žodžius: "Tegu verkia dėl savo mirusiųjų tie, kurie juos laiko mirusiais. Kur tikima atsikėlimu, ten mirtis atrodo ne mirtis, tik atilsis". Per daug liūdėti dėl mylimųjų mirusiųjų netinka. Taip pat yra ir su perdėta mirties baime. Dažniausiai tai yra ženklas, kad prisirišta prie žemės dalykų ir neturima tvirto tikėjimo.

Paskatinimas. "Ramybėje, kaip tik esu atsigulęs, aš užmingu, nes tu vienas, Viešpatie, suteiki man saugumą" (Ps. 4, 9). Dažnai kalbėkime tą maldelę, ypač eidami gulti. Tegu Viešpats mums ir visiems Jame užmigusiems suteikia ramybę bei atilsį! Teleidžia mums šviesti garbės šviesa ir regėti Jo švenčiausią veidą! Amen.

Dievo meilės malda

Mano Dieve, išliek savo pasigailėjimą bei palaiminimą ant skaistyklos sielų, už kurias aš iš meilės, dėkingumo, ar bičiulystės turiu melstis ir noriu tai daryti. Juk jie yra ir tavo bičiuliai bei mylimieji!

Pirmadienis po 23 sekmadienio po Sekminių

ATSKIRASIS TEISMAS

Įsivaizduok savo sielą toj akimirkoj, kai ji skiriasi nuo kūno. Tai yra drauge ir teismo akimirka. Dabar visu rimtumu mąstyk, kas tame teisme įvyksta!

1 PUNKTAS. PASKUTINIS SĄŽINĖS IŠNAGRINĖJIMAS

Svarstymas. Kai kaltinamasis stoja į teismą, pirmiausia tiriama jo byla. Kai tik žmogus numiršta, tuoj jo siela stoja į Dievo teismą. Ji kaltinama neištikimai tarnavusi savo Viešpačiui. Palyginime apie neteisingąjį užvaizdą, taria Dievas sielai: "Duok apyskaitą savo užvaizdavimo, nes jau nebegali būti toliau užvaizdu" (Luk. 16, 2). Ji Jo nemato, tik jaučia, jog Jis yra čia. Dabar tyrimas. Mirties akimirkoj siela bus taip skaidriai peršviesta, jog ji pati savy pamatys, ką padarė pikta, biauraus arba abejotino ir ką gero bei nuopelningo. Kaip dažnai gyvenime žmogus pats save apgauna ir pasiduoda daugybei iliuzijų? Bet čia jau savęs nebeapgausi, nieko nebepagražinsi, nieko nebeištrinsi! Viską žinanti Dievo akis žiūri į sielos gelmes, ir nieko nebepalieka pasislėpusio tamsoj.

Tai bus toks sąžinės peržiūrėjimas, kokio žmogus, gyvas būdamas, niekuomet neatliko! Prieš sielos akis stos visi gyvenimo veiksmai, gerieji ir piktieji. Ji pamatys pirmą savo nuodėmę, o paskui visą begalinę eilę kitų. Ji pamatys visus savo atpuolimus į tas pačias nuodėmes, savo luomo bei pašaukimo pareigų neatlikimą. Vienuolio siela regės nuodėmes prieš savo

apžadus — klusnumo, neturto, skaistybės; įvairius papiktinimus, kuriuos padarė kitiems. Pamatys vietas, kuriose ji slapta nusidėdavo, nuodėmių dalyvius bei aukas. Visa tai pateiks vienintelis žvilgis. Ir kiek daug ji regės, kas nei jai, nei teisingajam sielos teisėjui negali patikti! Tada ją apsiaus tokia gėda, tokia savo Viešpaties baimė, jog ji trokš prasmegti. Laiminga ji, jei iš šio pasaulio išsiskyrė susitaikiusi su Dievu ir Jo malonėje!

Pritaikymas. Dažnai permąstykime apaštalo žodžius: "Žmonėms skirta vieną kartą mirti, o paskui būna teismas" (Žyd. 9, 27). Kaip nerūpestingai vakare krintame į lovą! O juk ta naktinio poilsio vieta daugumui yra ir teismo vieta! Kaip paviršutiniškai dažnai atliekame sąžinės sąskaitą! Kiek baisių dalykų ras mumyse, darydamas paskutinį mūsų sąžinės ištyrimą Teisėjas, jei dabar gyvename save apgaudinėdami! Tad uoliau atlikinėkime savo sąžinės sąskaitas! Kiekvieną kartą sužadinkime nuoširdų gailestį, o savo geriems pasiryžimams duokime pasireikšti veiksmais! Dar turime laiko gailėtis už nuodėmes ir pasitaisyti. Numirus nebebus laiko!

2 PUNKTAS. TEISĖJO SPRENDIMAS

Svarstymas. Vieną akimirką trunka galutinis mūsų sąžinės tyrimas — ir jau ištarmė: dangus arba pragaras, amžina laimė, arba amžinas atmetimas! Kaip be galo toli nuo vienas antro yra tie dalykai, o juk vienas jų bus amžinas sielos likimas! Ir aš išgirsiu Teisėjo ištarmę. Ji bus arba "Eikite, mano Tėvo palaimintieji, paveldėkite sau jums nuo pasaulio įkūrimo prirengtą karalystę". Arba "Eikite šalin nuo manęs, prakeiktieji, į amžinąją ugnį, kuri sukurta velniui ir jo angelams!" (Mat. 25, 34-41). O, kokie be galo sunkūs yra tie žodžiai!

Bet gal tas sprendimas bus kada sušvelnintas ar net atšauktas? O, ne! Ištarmę paskelbė be galo teisingas ir visa žinąs Dievas — tai ji pasiliks nebepakeista per visą amžinybę! Kaip palaimintieji niekada nebepraras dangaus, taip ir atmestieji niekada nebebus išteisinti nei priimti į dangų. Prakeiktoji siela per savo kaltę ir savo valia puola į amžinąsias kančias, o teisingoji siela angelų nunešama į amžinąją laimę. Ap-

sivalymo gi reikalingoji siela liūdnai, bet pasidavusi Dievo valiai, eina į skaistyklos kalėjimą nusiskaidrinti nuodėmės nešvarumų.

Pritaikymas. Kristus pats yra mūsų Teisėjas: "Tėvas nieko neteisia, bet visą teismą pavedė Sūnui" (Jon. 5, 22). Tad stenkimės laimėti Jėzų savo bičiuliu! Jei vis dar neužtenkamai stipriai Jį mylime ir nesame nuolat geri Dievo vaikai, tai bent Viešpaties Teisėjo baimė tesulaiko mus nuo nuodėmių ir priverčia būti ištikimais Dievo tarnais bei bičiuliais!

Paskatinimas. Marija, būk man užtarėja, kad Tavo Sūnus kada nors tartų man maloningą žodį! Išprašyk man malonę, kad nenumirčiau nuodėmėj! Jėzau, Tu mirei ir dėl manęs — tad viliuos, jog būsi man maloningas Teisėjas!

Dievo meilės malda

Dieve, žmonijos išganymui Tu davei savo Sūnaus sopulingoj mirty pavyzdį bei išganymo priemonę. Meldžiame Tave, duok, kad mes savo paskutinėj mirties kovoj patirtume veiklią didžiosios Jo meilės pagalbą ir tada taptume mūsų Išganytojo šlovės dalyviais! — Marija, malonės Motina, gailestingumo Motina, gink mus nuo priešo ir priimk mus mirties valandoj!

Antradienis po 23 sekmadienio po Sekminių

APIE PRAGARĄ

Žiūrėk į atmestą sielą toj akimirkoj, kai teisingasis Teisėjas taria pasmerkimo ištarmę, ir kai jai atsiveria pragaro vartai, kad jos daugiau iš ten nebeišleistų. Tada pripildyk savo sielą išganinga baime.

1 PUNKTAS. AMŽINAS PRAGARAS YRA!

Svarstymas. Išganytojas pasakoja palyginime: "Buvo vienas turtingas žmogus, kuris vilkėdavo purpuru ir ploniausia drobe

ir kasdien puikiai pokyliavo. Buvo taip pat vienas elgeta, vardu Lozorius, kuris gulėjo pas ano duris, pilnas vočių, ir geidė pasisotinti krintančiais nuo turtuolio stalo trupiniais, bet niekas jam neduodavo. Šunys ateidavo ir laižydavo jo votis. Atsitiko, kad elgeta mirė ir buvo angelų nuneštas į Abraomo prieglobstį. Mirė taip pat ir turtingasis ir buvo palaidotas pragare" (Luko 16, 19-22).

Reiškia, yra pragaras. Tai teigia Išganytojas. Tiesa, Jis čia tą tiesą pasako atsitiktinai ir per palyginimą, bet kitur Jis kalba visai aiškiai apie prakeiktiesiems skirtą vietą. Miršta du asmenys: teisingas vargšas ir nuodėmingas turtuolis. Koks skirtingas yra abiejų likimas! Pirmasis gauna iš Dievo dangų, antrasis — pragarą. Žinoma, Dievas nesidžiaugia piktųjų nelaime, bet Jo teisingumas reikalauja, kad kiekvienam būtų atlyginta pagal jo darbus.

Šiame palyginime suvokiame ir kelią, kuris veda į pragarą: tai išdidumas, kūno gašlumai, kieta širdis artimui. Pačiam nuodėmingo gyvenimo sūkury kaip perkūnas ištinka nusidėjėlį mirtis ir pastato jį teisingojo ir šventojo Teisėjo akivaizdoj. Čia jam kerta baisų smūgį Viešpaties ištarmė: "Aš nežinau, iš kur tu! Atstok nuo manęs, tu, piktadari!" (Luk. 13, 27).

Pritaikymas. Niekas kitas neapgins mūsų nuo pragaro, kaip tik doras gyvenimas! Turime dėkoti Dievui, kad Jis mus apsaugojo nuo pasaulio pavojų, pašaukęs į šv. Pranciškaus ordiną. Išdidumas veda į pragarą, todėl turime būti tikri mažesnieji broliai. Ištaiga bei gašlumas veda į pragarą, todėl turime laikytis apaštališko neturto. Kūno pasileidimas veda į pragarą, todėl turime laikyti savo kūną santūrų, švarų, skaistų! Venkim pasaulio dvasios! Nieko nėra krikščioniškajai dorybei žalingesnio už juslinį, lepnų gyvenimą. Vien tik neturtas dar nepelno dangaus. Neturtas turi būti dvasioje, turi mūsų širdį atpalaiduoti nuo žemiškų dalykų. Tad ir vėl mums primenama laikytis savo apžadų, kad netektų pasidalyti ano turtuolio likimu. Nors gyvenime ir nebuvome turtingi, deja, neturtingesni dorybėmis, kaip žemės gėrybėmis. Ištirkime save, kuri nuodėmė yra mums pavojingiausia, ir visu rimtumu jos venkime!

2 PUNKTAS. BAISU BŪTI PASMERKTAM!

Svarstymas. Neįmanoma įsivaizduoti nei pasakyti, kas laukia pasmerktojo pragare. Kai žmogus bus palikęs šį gyvenimą, supras, ką reiškia būti Dievo atmestam, prarasti Jį visam laikui. Didžiausia atmestųjų kančia yra, kad jie nebegali gėrėtis Dievo regėjimu, ir kad jiems uždarytas dangus. Kaip deginąs ilgesys, graužia jiems širdį atsiminimas, koks neapsakomai gražus ir mielas yra Dievas, ir kokie laimingi išrinktieji, kuriuos pasmerktieji trumpai išvydo teismo dieną. "Būdamas kančiose, jis (turtuolis) pakėlė savo akis ir pamatė iš tolo Abraomą ir jo prieglobstyje Lozorių" (Luk. 16, 23). Ir jis šaukėsi Abraomo pagalbos bei kančių sušvelninimo. O Abraomas jam atsakė: "Sūnau, atsimink, kad tu gavai gėrybių savo gyvenime, o Lozorius gavo nelaimių; dabar jis turi paguodos, o tu kankinamas" (tp. 25).

Be to, paslaptinga ugnis degina jiems kūną bei sielą. Bet jie negali numirti, nors ir labai nori. Tad suprantame turtuolio dejavimą pragare: "Tėve Abraome, pasigailėk manęs ir siųsk Lozorių savo piršto galo pamirkyti vandenyje, kad atgaivintų mano liežuvį, nes kenčiu kančias šitoje liepsnoje" (tp. 24). Bet net ir tos paguodos jis nesulauks.

Pritaikymas. Tuščiai šaukiasi turtuolis į Abraomą kaip tėvą. Taip pat tuščiai šauktumės į Dievą kaip Tėvą, jei žemėj nebūtume dori Jo vaikai. Kas kita galėtų pagundos valandą įkvėpti mums išganomesnės baimės, kaip pragaro prisiminimas?

Paskatinimas. Pulkime ant kelių ir visa širdim melskim: "O, nukryžiuotasis Jėzau, turiu dėkoti Tavo meilei bei pasigailėjimui, kad dar nesu patekęs į pragaro liepsnas! Kaip dažnai jau buvau jų nusipelnęs! Laikyk mane ir toliau savo malonėj ir duok kada nors regėti Tavo veido grožį!".

Dievo meilės malda

Nuo pragaro vartų, išgelbėk mus, Jėzau!

KIEKVIENAS PRIVALO BIJOTIS PRAGARO

Dvasia nusileisk į baisųjį pragaro kalėjimą. Stebėk bejėgį prakeiktųjų siautėjimą. Persmeik žvilgsniu pragaro nakties tamsumą. Pamąstyk, jog čia bus ir tavo amžina pastogė, jei su Dievo pagalba neužsitikrinsi savo išganymo! Dabar pamąstyk, kodėl kiekvienas privalo bijoti pragaro.

1 PUNKTAS. DĖL PADARYTŲJŲ NUODĖMIŲ

Svarstymas. Kas padarė bent vieną sunkią nuodėmę, tas užsipelnė pragarą ir todėl privalo jo bijoti. O kame rasi žmogų, kuris drįstų pasakyti, jog jis tikrai nėra niekada sunkiai nusidėjęs? Ar daug yra tokių, kurie jaustųsi tokie laimingi, galėdami tarti: "Dėl Dievo gailestingumo manau per visą gyvenimą nesąs sunkiai nusidėjęs ir išsaugojęs Krikšto nekaltybę"?

Net ir tie, kurie tikisi jau atlikę atgailą už padarytas nuodėmes, turi dar būgštauti pragaro. Į tai nurodo Tridento susirinkimas, skelbdamas, kad niekas be Dievo apreiškimo negalįs būti tikras, jog gavo išteisinamąją malonę. Tuo Bažnyčia pasako tai, ką apie save kalba šv. Paulius: "Nors aš nieko nenusijaučiu, tačiau ne dėl to esu nuteisintas" (1 Kor. 4, 4). O ar daug yra tokių, kuriems Dievas suteikė garbę, jiems apreikšdamas, kad jie yra išteisinti? Marijai Magdalenai pats Išganytojas pareiškė: "Tau atleidžiamos nuodėmės" (Luk. 7, 48). Mūsų tėvas Pranciškus Poggio Bustone oloj gavo apreiškimą, kad jam yra atleisti jaunystės nusikaltimai, ir jis tikrai ištvers iki galo. Tačiau paprastai pasiliekame netikri: ar esame išteisinti, ir tai mus skatina būti uolius bei nusižeminusius. Tik tas netikrumas neturi mūsų varyti į nusiminimą. Juk turime daug pagrindo pasitikėti. Sakramentai turi didžią galią, ypačiai Atgailos bei Eucharistijos sakramentas. Žinome apie neišsenkamą Jėzaus atpildų bei nuopelnų lobyną. Turime ramios sąžinės liudijimą. Visa tai privalo mums suteikti drąsos ir vilties, kad Die-

vas nuves į dangų. Tik, žinoma, ne tokios drąsos, kuri leistų pamiršti, jog dar galime patekti į pragarą!

Pritaikymas. Kai kuriose legendose apie šv. Pranciškų randame, kad Dievas jam pažadėjęs, jog nė vienas jo sūnus, kuris jo laikysis, nepateksiąs į pragarą. Tai maloni mums toji legenda, tačiau būtų klaidinga ja neišmintingai pasikliauti. Tik vienu pažadu galime be sąlygų pasitikėti — tai Viešpaties žodžiu, jog jis atlygins už gera ir pabaus už pikta! Dabar dvasioj perbėk visą savo gyvenimą: kiek kartų užsipelnei pragarą? Pasvarstyk, ar tavo atgailos buvo tokios, kad galėtumei Dievo teisme tikėtis pasigailėjimo bei malonės?

2 PUNKTAS. PRAGARO BAIMĖ DĖL GALIMŲ NAUJŲ NUODĖMIŲ

Svarstymas. Žmogui nuolat gresia pavojus, kad gali nusidėti, ypač per didelį savo silpnumą. Jei kas nors ir būtų toks laimingas, kad galėtų tarti: "ačiū Dievui, lig šiol nesu dar padaręs jokios sunkios nuodėmės", tai nėra nė vieno, kurs tikrai galėtų pasakyti: "aš niekuomet nebepadarysiu sunkios nuodėmės!" Net šventieji visada atsimindavo savo silpnumą. Be to, žmogui gresia dar daug kitų pavojų, ypač piktojo gundymai. Kiekvieno gyvenime esama tarpsnių, kai jis svyruoja tarp gero ir blogo.

Kunigui bei vienuoliui gresia dar ypatingi pavojai. Ne tie, kurie gresia pasauliečiams, bet kitoniški, kartais net didesni. Kiekvienas prityręs kunigas žino, į kokius pavojus jį stumia jo pareigos. Jei jis tada nėra pakankamai atsargus ir nesišaukia Dievo pagalbos, jie gali jį pražudyti. Kaip dažnai jis pasijunta buvęs dideliame pavojuj, kai šis yra jau praėjęs! Gana dažnai pasaulis kaip tik stengiasi Dievo pasiuntiniui padėti spąstus. Tad yra daug pagrindų, kad kiekvienas bijotų pragaro, nors šiaip būtų ir visad doras.

Pritaikymas. Tegu niekas nesileidžia neišmintingai į nusidėjimo pavojų, nes juk kiekviena nauja nuodėmė užsipelno pragarą! Neįsisupkime į klaidingą ramumą, kad mums negresiąs pragaras! Vienintelis prieš pragarą tikrumas yra šventa mirtis.

Paskatinimas. Gerasis Jėzau, dėl Tavo šventojo vardo būk man gailestingas! Užmiršk, kad Tave esu erzinęs savo nuodėmėmis, ir žiūrėk, jog dabar aš nusižeminęs šaukiuos į Tave iš savo skurdo. Pažink many, kad yra Tavo, ir pašalink, kas mano. Pasigailėk, kol dar laikas pasigailėti, kad nereikėtų manęs pasmerkti, kai ateisi teisti (šv. Anzelmas).

Dievo meilės malda

Mergele, Dievo Motina, mąstyk apie mus, kai stovi šalia Dievo sosto! Tark už mus gerą žodį, kad nusigręžtų nuo mūsų Jo rūstybė! Šventoji Marija, apsaugok mus nuo pragaro bausmių!

Ketvirtadienis po 23 sekmadienio po Sekminių

SKAISTYKLOS SIELŲ KANČIOS

Palydėkime mirusiojo sielą į amžinybę. Jei ji ir laimingai išlaikė Dievo teismą ir buvo pripažinta teisinga, vis tiek dažniausiai jai dar ne tuoj atsiveria dangaus vartai: jai tenka pirmiausia iškęsti skaistyklos ugnį, iki visiškai nusivalys. Dabar pamąstykime apie tą karčią vargšės sielos kančią.

1 PUNKTAS. KENČIANČIŲJŲ SIELŲ ILGESYS

Svarstymas. Skaistykla yra tikra ištrėmimo vieta, kalėjimas, kuriame Dievas uždaro sielą už jos dar nebaigtą atgailą. Sielai tinka Viešpaties posakis šv. Mato evangelijoj: "Iš tiesų, aš sakau tau, tu neišeisi iš ten, kolei atiduosi paskutinį skatiką" (5, 26). Ji nubausta už tai, kad kartais buvo nusigręžusi nuo Dievo arba ne visai buvo atsidėjusi savo Kūrėjui; ji dar negauna gėrėtis Dievo Būtybe nei dangaus linksmybėmis. Šv. Bonaventūra sako: "Kadangi siela buvo savo nuodėmėmis įžeidusi begalinę Dievo didybę, padariusi žalos Bažnyčiai ir savy pačioj sutepusi Dievo panašumą, tai įžeidimas reikalauja bausmės,

žala —atlyginimo, sutepimas — nuvalymo". Visa tai nusikaltusi siela turės atlikti skaistykloj.

Bet tas laikinis sielos atitolinimas nuo dangaus tėvynės sukelia joj neapsakomai sopulingą ilgesį. Pirmoj po mirties akimirkoj jau ją pagauna tas ilgesys. Šv. Bernardinas Sienietis sako: "Juo labiau ko geidžiame, juo skaudžiau jaučiame to trūkstant. O tas geismas, kuriuo vargšės sielos trokšta susijungti su augščiausiąja Gėrybe, yra nepalyginamai didesnis už stipriausią geismą, kurį kas gali turėti, norėdamas įsigyti didžiausią žemės gėrybę. Priežastis: iš vienos pusės, ta, kad sielos jau ryškiai pažino augščiausiąją Gėrybę, o iš antros pusės — kad iš jų atimta visiškai viskas, kas yra šalia Dievo. Atskirta nuo kūno ir viso kas žemiška, siela nebeturi nieko, kur galėtų įsikibti. Todėl ji visu troškimu veržiasi į augščiausiąjį savo tikslą ir negaišdama skristų į Jį, jei Dievas jos nelaikytų toli nuo savęs, kol bus pašalinta kiekviena kliūtis, kuri neleidžia jai su Juo susijungti".

Pritaikymas. Mintis apie skaistyklą turi savy didelę paguodą: jei dar nesame visai pribrendę dangui ir bijome, jog net iki mirties nesuskubsime pribręsti, tai tikimės, jog skaistykla padės mums prisiruošti dangui. Bet nereikia pasidaryti dėl to nerūpestingiems. Skaistykloj siela mato dalykus visai kitoj šviesoj, kaip čia, ir karčiai gailisi už tai, ką žemėje lengvapėdiškai padarė.

2 PUNKTAS. SIELŲ BAUSMĖS KANČIOS

Svarstymas. Laikinis negalėjimas Dievo regėti nėra vienintelė sielų kančia skaistykloje. Jos kenčia dar ypatingą jausminį skausmą už netvarkingą prisirišimą prie kūrinių. Beveik visi teologai, remdamies šv. Raštu, mano, jog sielos valomos ugnim. Kas tai per ugnis ir kaip ji gali deginti sielą, nežinome. Bet ir nėra reikalo tai žinoti: užtenka atsiminti, jog skaistyklos kančia, kaip šv. Augustinas sako, yra didesnė už visas žemės kančias.

Skaistyklos kančia yra tuo didesnė, kad sielos padėtis yra visai bejėgiška. Ji neturi nei poilsio bent kelioms valandė-

lėms, nei jokių pramogų bent trumpam užsimiršti. Negali ji guostis nei tą mintim, kad jos kentėjimai padidina jos dangaus palaimą, (kaip tai buvo jai dar esant ant žemės). Ji gali tik kentėti sopulius, neįstengdama nė kiek jų sumažinti.

Pritaikymas. Kai prisimeni savo netvarkingą kūrinių meilę, argi neprivalai save klausti: kiek sopulių laukia manęs už tai skaistykloj? Dabar tu mažai kreipi į tai dėmesio, bet ateis valanda, kada visu skaudumu patirsi tai ant savęs! Kiek daug dar tavo nuodėmių nėra apgailėtų nei už jas atsilyginta, o tu nieko nenori girdėti apie atgailą, apsimarinimą ir kančią!

Paskatinimas. O, Jėzau, kokia aštri ugnis bus man skirta skaistykloj, nes esu taip pilnas nusikaltimų ir bailiai vengiu atgailavimo! Suteik man ryžto prieš save patį, kad išmokčiau nusigalėti bei apsimarinti! Aukoju Tavo paties brangiausiąjį Kraują paguosti bei išvaduoti vargšėms skaistyklos sieloms.

Dievo meilės malda

Amžinąjį atilsį duok mirusiems, Viešpatie, ir amžinoji šviesa tegu jiems šviečia! Tegu ilsisi ramybėje. Amen.

Penktadienis po 23 sekmadienio po Sekminių

SKAISTYKLOS SIELŲ PAGUODA

Nors skaistykla ir yra neaprašomų kančių vieta, vis tiek į tą apsivalomosios nakties tamsą įsilieja vienas kitas paguodos spindulėlis. Šv. Bernardinas Sienietis suskaito dvylika tokių tenykščių džiaugsmų. Tad su juo ir pasvarstykime tų džiaugsmų pagrindus.

1 PUNKTAS. VĖLIŲ DŽIAUGSMŲ PAGRINDAS

Svarstymas. Kad skaistykloj esama ne tik skausmų, bet ir džiaugsmų, tai sako mums tikėjimas ir jo apšviestas protas. Pirmiausia, vėlės žino, esančios Dievo malonėj, kurioje visada

pasiliks. Šiame pasauly nė vienas nežino, ar yra vertas Dievo meilės, ar neapykantos. O sielos skaistykloj žinosi esančios Dievo kūdikiais, ir todėl džiaugiasi bei gieda savo sopuliuose, kaip kadaise šventieji kankiniai. Tos sielos žino, kad tikrai pateks į dangų ir džiugiai kenčia visa, kas jas priartina prie galutinio jų tikslo. Tiesa, jos dar nežino, kokį vainiką Viešpats uždės joms ant galvos, bet tikrai žino, kad bus laimingos. Be to, skaistyklos sielos yra patenkintos savo likimu ir visai pasidavusios Dievo valiai. Jos nemurma nei skundžiasi, o tobulai pasiduoda, kantriai kenčia ir yra šventai ramios. Galų gale, jos yra pilnos tyriausios bei nuoširdžiausios Dievo meilės. Niekas jų nebeatitraukia nuo tos meilės. Jos vien tik Jį temyli. Ta meilė yra skaistyklos saulė.

Gražų skaistyklos vaizdą duoda mums dievobaimingoji Kotryna Emmerich: "Mačiau skaistyklą. Man atrodė, jog esu vedama į kažkokią gilią bedugnę. Ten išvydau plačią patalpą. Buvo graudu žiūrėti, kaip tos vargšės sielos ten tyliai bei liūdnai sėdi. Tačiau pastebėjau jų veiduose neapsakomą džiaugsmą, kuris man atrodė esąs jų išganymo ženklas".

2 PUNKTAS. KUO GI VARGŠĖS SIELOS DŽIAUGIASI

Svarstymas. Sielos džiaugiasi dangaus šventųjų užtarimu. Šie regi jose savo būsimuosius draugus ir karštai linki, kad jos kuo greičiausiai ateitų į joms paruoštą dangaus garbę. Todėl jie meldžia Jėzų išvaduoti jas. Net tikėtina, kad šventieji bei angelai, ypač angelai sargai, dažnai nusileidžia į skaistyklą kenčiančių vėlių paguosti bei vaduoti.

Toliau, vargšėms sieloms teikia džiaugsmo bendravimas su kovojančiosios Bažnyčios tikinčiaisiais ir ta pagalba, kurią šie joms teikia. Bažnyčia yra vienas ištisas didelis kūnas, kurio galva yra Kristus, o nariai esame mes. To paties kūno nariai palaiko vienas kitą. Taip yra ir Kristaus Bažnyčioj. Su atmestaisiais skaistyklos vėlės neturi nieko bendra, nes anie yra atkirsti nariai. Bet su tikinčiaisiais žemės gyventojais jos gyvai bei glaudžiai bendrauja, ypač su doraisiais bei šventaisiais. Iš šių jos laukia ir gauna pagalbos. Juo pagalbos reikalingesnė yra varg-

šė siela, tuo labiau ji laukia bei tikisi tos pagalbos. Be to, sielos džiaugiasi, kad jų apsivalymas eina vis artyn prie galo, džiaugiasi kitomis sielomis ir jų apsivalymo pažanga bei išsivadavimu. Pagaliau jos džiaugiasi ir tuo laimėjimu, kurį mes patys užsipelnome už joms teikiamą pagalbą. Tad skaistykloj, šalia didelių kančių, esama ir daug paguodos bei džiaugsmo.

3 PUNKTAS. SIELŲ DŽIAUGSMŲ DYDIS

Svarstymas. "Skaistyklos sielų džiaugsmai yra tokie gausūs, neaprašomi, neišsemiami, kaip ir jų kančios. Iš tų pat šaltinių trykšta skaistykloj saldžios ir karčios ašaros. Kas neša skausmo, neša drauge ir džiaugsmo. Nėra ten sopulio, kurs nebūtų sušvelnintas džiaugsmo, bet nėra ir linksmybės, kuri nebūtų apkartinta sopulio" (Keppler). Tačiau galima su šv. Kotryna Genujiete pasakyti, jog nėra žemės džiaugsmų, kuriuos būtų galima sulyginti su skaistyklos sielų džiaugsmais.

Sielų linksmybė auga, artėjant jų išsilaisvinimo valandai. Šv. Kotryna teigia, jog "jų džiaugsmas didėja pagal tai, kiek rūdys nuo jų nudeginamos ir siela atsiveria Dievo spinduliui". Pabaigoj padėtis gali būti tokia, jog vėlė daugiau nebekenčia, o tik laukia išganymo.

Pritaikymas. Gražiai taria šv. Pranciškus Salezietis: "Jei taip yra, kodėl tad apsivalomosios skaistyklos sielos yra nuolatos pavedamos mūsų maldai? Atsakymas: kadangi tų sielų padėtis, nežiūrint anų šviesiųjų pragiedrulių, yra labai sopulinga ir tikrai mūsų pasigailėjimo verta. Pagaliau jos yra sutrukdytos tobulai garbinti Dievą. Tie du pagrindai turi mus raginti gelbėti jas maldomis, pasninkais, išmaldomis, visų rūšių gerais darbais, o ypač šv. mišių auka, kad jos kuo greičiausiai būtų paleistos iš savo kančių". Kad vargšėms sieloms tikrai padėtume, šiandien atnaujinkime herojiškąjį meilės aktą.

Paskatinimas. "O mano Dieve, jungdamasis su Jėzaus bei Marijos nuopelnais, aukoju Tau skaistyklos sielų naudai visus savo atsilyginamuosius veiksmus, taip pat ir tuos, kuriuos per mano gyvenimą, man mirštant ir po mano mirties, kiti mano naudai paves".

Dievo meilės malda

Geriausioji Jėzaus Širdie, numalšink kenčiančiųjų skaistyklos sielų ilgesį ir leisk joms greitai pasiekti Tavo laimę.

Šeštadienis po 23 sekmadienio po Sekminių

"IR TEGUL MELDŽIASI UŽ MIRUSIUS"

Persikelkime dvasioj į skaistyklą ir užjaučiamai stebėkime sielų kančią. Kenčiančių sielų vaizdas turi sužadinti mumyse pasigailėjimą ir paskatinti visais įmanomais būdais jas gelbėti.

1 PUNKTAS. KODĖL PRIVALOME GELBĖTI VARGŠES SIELAS?

Svarstymas. Apaštalų tikėjimo išpažinime pareiškiame tikį šventųjų bendravimą. Jis apjungia ne tik dangaus šventuosius, bet ir skaistyklos vėles. Apie tą bendravimą kalba šv. Paulius laiške korintiečiams: "Jei ką kenčia vienas sąnarys, kenčia visi drauge sąnariai; arba jei vienas sąnarys esti garbinamas, džiaugiasi visi drauge sąnariai. Taigi, jūs esate Kristaus kūnas ir sąnariai vienas prie kito" (1 Kor. 12, 26-27).

Skaistykloj sielos neša didelę kančią, ir yra visai bejėgės sau bent kiek padėti. Bet mes galime joms padėti. Šv. Jonas sako apie mūsų meilės pareigą vargdienių atžvilgiu: "Jei kas turi šio pasaulio lobio ir, matydamas, kad jo brolis turi reikalo, uždaro jam savo širdį, kaipgi pasiliks jame Dievo meilė?" (1, Jon. 3, 17). Tai tinka ir skaistyklos sielų atžvilgiu. Kas neatjaučia jų vargo, tas tinkamai nemyli ir Dievo.

Dievas nori, kad vargšės sielos kuo greičiau išsivaduotų iš kančių, bet Jo teisingumas neleidžia jų paleisti, kol jos išmokės ligi paskutiniojo cento. Tačiau Jis sudėjo į mūsų rankas galią jas užtarti ir už jas atsiteisti. Tad kaipgi galime pasilikti abejingi tiems Jo norams? Sielos ilgesingai laukia Dievo regėji-

mo. Argi mes nieko nedarytume joms tuo reikalu padėti, nors visai lengvai galime?

Sielų tarpe yra tokių, kurios buvo su mumis surištos švelniais bičiulystės ir meilės ryšiais: tėvai, broliai-seserys, vienuoliai broliai, bičiuliai, geradariai. Argi jiems nepadėtume? Gal kas kenčia skaistykloj dėl mūsų kaltės — argi nesuteiktume jiems paguodos bei pagalbos?

Pritaikymas. Visų mūsų meilės pareiga yra melstis už mirusius. Ir regula mus tai įpareigoja. Broliams ji aiškiai uždeda tą pareigą. — "Jie turi melstis už mirusiuosius". Kunigai bei klierikai jau ir taip meldžiasi už sielas kiekvieną kartą savo brevijoriuje — todėl regula apie juos nekalba. Šiaip generalinės konstitucijos nustato, kurias maldas turime kalbėti už mirusiuosius brolius, gimines, geradarius ir Bažnyčios vyresnybes, kad sąžiningai atliktume savo pareigą. Tad nedrįskime apsileisti maldose už skaistyklos sielas.

Ordino kronika pasakoja tikėtiną atsitikimą, kaip Dievui nepatinka, jei praleidžiame konstitucijų nustatytas maldas už mirusius. Brolis Jonas Via buvo šiaip dievobaimingas vyras, bet dažnai praleisdavo maldas už mirusius. Numiręs jis apsireiškė vienam naujokui ir skaudžiai skundėsi didžiomis skaistyklos kančiomis už aną apsileidimą. Jis nebūsiąs iš tų kančių išvaduotas, iki tos maldos, kurias jis buvo praleidęs, bus kitų už jį atliktos.

2 PUNKTAS. KAIP GALIME PADĖTI SKAISTYKLOS SIELOMS?

Svarstymas. Šv. Augustinas sako: "Tegu kiti dejuoja ir verkia, mirus artimiesiems, o tu stenkis padėti numirusiojo sielai aukomis, malda ir išmalda". Tie žodžiai mums nurodo geriausią būdą, kaip galima gelbėti sielas.

Aukomis. Jau Senajam Įstatyme buvo duodamos aukos numirusiems vaduoti. Antrojoj Makabiejų knygoj randame, jog po laimingos kovos Judas Makabiejus nusiuntė į Jeruzalę 12000 sidabrinių drachmų, kad kunigai melstųsi už kovoj kritusius ir aukotų aukas. Dievo apšviestasis tos knygos rašytojas priduria reikšmingus žodžius: "Taigi šventa ir išganinga yra mintis mels-

tis už mirusius, kad jie būtų išvaduoti iš nuodėmių" (2 Mak. 12, 46).

Naujajame Testamente turime šv. mišių auką, kuri atnašaujama kaip atlyginimo auka už gyvus ir už mirusius. Kiek daug raminančių minčių esama mišiose už mirusius!Šv.Jonas Auksaburnis sako: "Ne be pagrindo apaštalai įsakė, kad numirėlis būtų minimas garbingojoj Paslapty, nes jie gerai žinojo, jog tai yra šiam labai naudinga". Ir Trìdento susirinkimas skelbia, jog sieloms per šv. mišias teikiama stipriausia pagalba.

Maldomis. Šv. Augustinas maldą vadina raktu, kuris atveria vėlėms uždaras dangaus duris. Tai dėl to, kad maldoj glūdi dvejopa jėga: atpildoma ir užtariama. Todėl Bažnyčia nuolat kreipia į Dievą prašymą: "Amžinąjį atilsį duok mirusiems, Viešpatie, ir amžinoji šviesa tegu jiems šviečia!"

Didelė pagalba sieloms yra *atlaidai*, per kuriuos teikiame Dievui už jas iš Bažnyčios iždo Kristaus ir šventųjų atpildus bei kančias.

Išmaldomis. Apsimarinimai, atgailos darbai, kūno bei dvasios gailestingieji veiksmai irgi padeda vėlėms, jei visa tai atliekama maldinga intencija. Juk apie išmaldą pasakyta, kad ji "išlaisvina nuo mirties, ir ji tai apkuopia nuo nuodėmių ir duoda rasti pasigailėjimo ir amžinąjį gyvenimą" (Tob. 12, 9). Išmaldos vertybė, kaip ir kitų gerų darbų vaisių, galima pavesti vėlių naudai.

Pritaikymas. Matome, jog galime įvairiais būdais padėti sieloms. Tad nebūkime tingūs bei abejingi! Ką darome vargšėms sielosm, galų gale pasirodo naudinga mums patiems. Palaiminti gailestingieji, nes jie susilauks pasigailėjimo!

Paskatinimas. Teikis, Dieve, valyti mane šiame gyvenime ir patvarkyti taip, kad man nebetektų kęsti bausmių ugnies. Amen. (Šv. Augustinas).

Dievo meilės malda

Viešpatie Jėzau Kristau, garbės Karaliau, gelbėk visų numirusių tikinčiųjų vėles nuo pragaro bausmių ir nuo gilaus ežero; gelbėk jas nuo liūto nasrų, kad nepagrobtų jų požemis, kad jos neįkristų į tamsybes, bet veliavininkas šventasis Mykolas

teįveda jas į šventąją šviesą, kurią kadaise esi pažadėjęs Abraomui ir jo palikuonijai (Mišiolas).

Dvidešimt ketvirtasis sekmadienis po Sekminių

PASKUTINYSIS TEISMAS

Vaizduokis šiurpulingą paskutinįjį teismą. Dievui įsakius, mirusieji atsikėlė. Danguj pasirodo kryžius. Atskrenda angelai. Tautos laukia. Išganytojas sėdasi į Teisėjo sostą teisti viso pasaulio. Niekas neišvengs to teismo. Pasvarstykim, kodėl įvyks tas paskutinysis teismas ir kaip jis vyks.

1 PUNKTAS. KODĖL ĮVYKS PASKUTINYSIS TEISMAS

Svarstymas. Visuotinis teismas bus Dievo pateisinimas, Jo begalinio teisingumo apreiškimas: ten bus paskelbti visiems visų atskirų žmonių visi nusikaltimai bei jų pasmerkimas. Dabar kol kas dar ne vienas blogas žmogus slapsto savo nuodėmes; dabar kartais teisybė nukenčia ir yra sutrypiama. Bet paskutiniajame teisme pasirodys, jog Dievui nėra nieko paslėpto, ir jog teisingumas ištiks ir tuos, kurie žemėj mokėjo nuo jo išsisukti. Romos katekizmas sako: "Kadangi geras dievobaimingųjų vardas esti dažnai įžeidžiamas, o bedieviai garbinami kaip nekalti, tai Dievo teisingumas reikalauja, jog dorieji visų žmonių akivaizdoj — visų žmonių teisme — susilauktų savo neteisingai pažeistosios garbės grąžinimo".

Tačiau tas visuotinis teismas bus drauge ir Dievo gerumo apreiškimas. Mat, tos baisiosios dienos šviesa atsispindi į praeitus tūkstančius metų ir ryškiai nušviečia painius Dievo Apvaizdos kelius. Išvysime ištisų tautų praeitį bei likimą, ir jokie žmonių melai nebedrums daugiau tiesos. Išvysime ir atskirų žmonių visus kelius bei žygius, ir paaiškės visi jų vingiai. Dabar bus įspėta slėpiningoji kryžiaus mįslė. Pažinsime maloningąjį Dievo veikimą Jo Bažnyčioj. Kas mums dabar nesuprantama ir tamsu, tada visai nušvis ir paaiškės. "Teisinga

yra", — sako Romos katekizmas, — "kad ne vien būtų paskirta būsimajam gyvenime geriesiems atlyginimas, o blogiesiems bausmė, bet kad tai būtų pripažinta viešame bei visuotiniame teisme, idant visi sužinotų bei pamatytų, o Dievui būtų visų pripažinta ir šlovinama Jo teisybė bei Apvaizda, vietoj ano nepagrįsto skundo, kurį kartais net šventi žmonės pavartoja, pasiduodami žmogiškam silpnumui, kada regi bedievius, gausiai naudojantis turtais bei žmonių pagarba".

Pritaikymas. Ta tiesa pamoko mus, kad nereikia stengtis, jog būtinai žmonės mus laikytų teisiais, kai pamirštame su Dievu tinkamai atsiskaityti. Ką padės paslėpti nuo kunigo išpažinty nuodėmes? Juk vis tiek Dievas gerai jas pažįsta ir kada nors apreikš visam pasauliui! Be to, mąstymas apie paskutinį teismą turi mus paraginti sąžiningai eiti kunigo bei vienuolio pareigas ir džiugiai nešti dėl Kristaus savo kryžių — neturtą, nusižeminimą, paklusnumą ir skaistybę. Tad dažnai kelkime akis į atpildo dieną, kada po to vargingojo gyvenimo kovų būsime visų žmonių akivaizdoj paskelbti nugalėtojais ir gausime danguj neapsakomą garbę ir laimę. Kas dorai gyvena, gali ramiai laukti antrą kartą ateinant Viešpaties, ir net karštai to trokšti.

2 PUNKTAS. KAIP TAS TEISMAS BUS ATLIKTAS

Svarstymas. Akivaizdžiai aprašo paskutinįjį teismą pats Kristus Mato evangelijoj: "Kai žmogaus Sūnus ateis savo didenybėje ir draug su juo visi angelai, tuomet jis atsisės savo didenybės soste. Visos tautos bus surinktos ties juo, ir jis atskirs juos vienus nuo kitų, kaip piemuo atskiria avis nuo ožių. Avis jis pastatys savo dešinėje, ožius gi kairėje" (Mat. 25, 31-33).

Reiškia, teismą ves Jėzus Kristus. Tai Jam priklauso, nes Jis yra Dievo Sūnus, kaip pats sakosi: "Jis (Dievas) davė jam taip pat valdžios daryti teismą, nes jis žmogaus Sūnus" (Jon. 5, 27). Kristus įsigijo tą teisę kaip žmonijos atpirkėjas; Jam tinka atkeršyti už tą panieką, kurią Jam čia, ant žemės, pareiškė Jo priešai. "Nes Tėvas nieko neteisia, bet visą teismą pa-

vedė Sūnui, kad visi gerbtų Sūnų, kaip gerbia Tėvą" (Jon. 5, 22-23).

Teismas prasideda blogųjų nuo gerųjų atskyrimu: "Išeis angelai ir atskirs piktuosius iš gerųjų tarpo" (Mat. 13, 49). Tada nieko nereikš žemės didumas, pasaulio išmintis, turtas ar pagarba, kuriuos žmogus ant žemės turėjo, o tik šventumas ir dorybė. Kiek daug žmonių teismas išskirs, kurie čia gyveno tose pat aplinkybėse, gal net to paties ordino narius! Širdžių ištyrimas nebus reikalingas ilgesnio laiko: vienoj akimirkoj kiekvienas pažins savo sąžinės padėtį, o taip pat ir kitų žmonių. "Jis tai apšvies paslėptuosius tamsybėse dalykus ir atidengs širdžių sumanymus. Tuomet kiekvienam bus jo pagyrimas iš Dievo" (1 Kor. 4, 5).

Tuoj pat Viešpats paskelbs ištarmę visam pasauliui. Niekas nė bandyte nebandys išsisukinėti ar priešintis. Išrinktuosius Dievas pakvies į amžinąją vestuvinę puotą, bedievius atstums šalin. Koks didingas, o sykiu baisus bus tas reginys!

Pritaikymas ir paskatinimas. Dabar rimčiau įsigilinkime į to teismo reikšmę. Įsivaizduokime ištarmės akimirką. Klauskime save, kokios ištarmės sau tikimės? Dar galime padaryt jai įtakos per atgailą bei gerus darbus. O, Dieve Teisėjau, tegu Tavo teismas kada nors būna man maloningas! O kol kas — persmeik mane šventa baime! Amen!

Dievo meilės malda

Švenčiausioji Jėzaus Širdie, duok, kad visi Tave pažintų, mylėtų, Tavo pavyzdžiu sektų! Būk mums visiems maloningas Teisėjas!

Pirmadienis po 24 sekmadienio po Sekminių

MĄSTYMAS APIE AMŽINYBĘ

Nieko nėra tinkamesnio mums rimtai nuteikti, kaip mintis apie amžinybę. Todėl pamąstykime apie amžinybės reikšmę.

1 PUNKTAS. KAS YRA AMŽINYBĖ?

Svarstymas. Dievas yra amžinas, be pradžios ir be galo. Be galo mus mylėdamas, Jis nori, kad ir mes, Jo kūriniai, dalyvautume, kaip kitose Jo ypatybėse, taip ir šioje. Po trumpo žemės gyvenimo mirtis mums atidaro vartus į amžinybę: tada gyvensime amžinai, kaip Dievas. Bet kas gi yra amžinybė?

1. *Buvimas be galo.* Kai mąstome apie amžinybę, mūsų proto nebeužtenka, mūsų vaizduotė darosi bejėgė. Galime kiek tinkami skaičiuoti amžius, be pabaigos ilginti tūkstančių metų skaičius — jie nė iš tolo neįstengs išreikšti amžinybės dydžio. Ji neturi galo. Reiškia, kai įsivaizduoju savo sielą dangaus laimėj, tikėjimas užtikrina, kad tą laimę niekada nepabaigs. Niekada mano siela nebebūgštaus, kad turės mirti arba prarasti savo gėrį. O jei mąstau apie kurią nelaimingą atmestą sielą, tikėjimas ir čia teigia: ji atmesta visam laikui! Niekada ta siela nebegalės tikėtis kada nors numirti ar išsivaduoti iš pragaro! O, kokia tai palaiminga mintis: visada būti su Dievu! Ir kokia baisi mintis: visada pasilikti Dievo atmestu!

2. *Amžinybė yra padėtis be permainų.* Šiame pasauly viskas nuolat mainosi. Žmonės gema, auga, bręsta, miršta. Laimė ir nelaimė, džiaugsmas ir liūdesys, klotis ir neklotis nuolat pasikeičia. Ar taip pat bus amžinybėj? Ne! "Medis, jei jis virsta į pietus ar į šiaurę, kur jis krito, ten jis guli," — sako Šventraštis (Pal. 11, 3). Palaimintieji neturės bijotis, kad praras savo laimę, bet ir prakeiktieji negalės tikėtis savo kančių palengvėjimo.

Pritaikymas. Kokia bus mano amžinybė? Joje yra dvi karalystės — gyvenimo ir mirties. Kuri karalystė teks man? Ar būsiu laimingųjų dangaus gyventojų tarpe, ar gal vaitosiu drauge su nelaimingaisiais pragaro kankiniais? Dieve, derink mano žingsnius, suteik išminties, duok malonės, kad pasiekčiau aną tikslą, kurį esi man nustatęs! Aš pats atsakau už savo amžinybę: ji bus tokia, koks mano gyvenimas, nes Viešpats kalba: "Žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo garbėje su savo angelais ir tuomet jis atsilygins kiekvienam, žiūrėdamas jo darbų" (Mat. 16, 27). Vienų vienas žingsnis skiria mane nuo amžinybės, ir

mano likimas yra Tavo rankose, o Dieve! Duok man dar laiko rimtai pasitaisyti ir gera daryti, kad galėtumei man suteikti garbės vainiką!

2 PUNKTAS. KĄ PADARO MINTIS APIE AMŽINYBĘ

Svarstymas. Šv. Augustinas sako: "Kas mąsto apie amžinybę, o nepasitaiso, tas arba neturi tikėjimo, arba širdies". O tikinčio dvasiai mintis apie amžinybę padaro giliausią įspūdį — būtent, moko!

Pirma, paniekinti žemiškus dalykus. Ką reiškia trumputis žemės džiaugsmas prieš amžinas dangaus linksmybes? Ką sveria trumpa laisva atgaila prieš amžinas pragaro kančias, kurias Dievo teisybė skiria neatgailaujantiems?

Antra, rimtai atgailauti. Kas gali pasilikti abejingas ir toliau nusidėti, jei jis dažnai regi prieš save pražūties prarają? Kas galėtų nepersigandęs žiūrėti į amžinojo Teisėjo veidą, kas nedrebėtų, mąstydamas apie gūdųjį žodį: "Eikite šalin nuo manęs, prakeiktieji!?"

Trečia, uoliai daryti gera. Kas nesijaučia traukiamas pavyzdžio tų, kurie nūn gėrisi dangaus grožybėmis? Jei Dievas mažiausią gerą darbą taip gausiai apmoka, kodėl gi aš negalėčiau uoliau daryti gerų darbų?

Pritaikymas. Mano pasiryžimas yra tvirtas, Viešpatie! Ateity, ką nors darydamas, vadovausiuos labiausiai atmintim apie amžinybę. Kaip dažnai jau esu Tau pasižadėjęs rimtai pasitaisyti! Tad dabar pripildyk mane išganinga baime Tavo griežto teismo, kad pagaliau įvykdyčiau tai, ką nesuskaitomus sykius esu jau prižadėjęs.

Paskatinimas. Dėkoju Tau, Dieve, kad lig šiol taip kantriai laukei mano pasitaisymo, nežiūrėdamas daugybės mano nuodėmių! Aukoju Tau brangiausiąjį Tavo Sūnaus kraują, kaip atsilyginimą už visa bloga, ką Tau esu padaręs. Meldžiu, būk man gailestingas teisme!

Dievo meilės malda

Viešpatie, esi man davęs čia trumpą laiką. Greit turėsiu vykti tenai. Tad suteik man, vargšui žemės keleiviui, malonę,

kad laikyčiausi Tavo įsakymų ir tą laiką naudingai sunaudočiau. Kiek čia tuo trumpu laiku nusipelnysiu, tiek būsiu nusipelnęs visai amžinybei. Jei tą laiką praleisiu veltui, tai ir jis, ir visi galimi mano nuopelnai bus žuvę visai amžinybei (Stephen Fridolin).

Antradienis po 24 sekmadienio po Sekminių

APIE MIELĄJĮ DIEVĄ

Dievo regėjimas sudarys mūsų laimę danguj. Tad jau dabar pradėkime dažniau mąstyti apie Dievą ir begalines Jo tobulybes. Įsivaizduokime Jį sėdintį savo didybės soste, pulkime prieš Jį ant veido, nusižeminę pagarbinkime Jį, o tada pakelkime akis ir pagarbiai stebėkimės begaliniu Jo meilumu.

1 PUNKTAS. STEBĖTI DIEVĄ YRA NEAPSAKOMAI MALONU

Svarstymas. Kas yra Dievas? Šv. Bernardas bando tai aptarti: "Kas yra Dievas? Tas, be kurio nieko nėra. Be Jo negali nieko būti, kaip ir Jis be Jo paties negali būti. Jis yra Jis pats. Jis yra viskam viskas. Jis, taip sakant, yra vienas pats, kurs yra savo paties ir visko esamo būtis. Jis yra visagalinti valia, geriausio linkinčioji galybė, amžina šviesa, nesimainoma išmintis, augščiausia gėrybė, kuri sukuria dvasią, kad ji galėtų būti Jo paties dalyvė." Mes, silpni padarai, būtume sutriuškinti begalinės Dievo esybės svorio, jei Jis mus nesiteiktų meiliai pakelti ir nepakviestų mūsų draugiškai su Juo bendrauti. Regėti Dievą ir su Juo bendrauti yra be galo malonu. Visos tobulybės, kurias sutinkame padaruose: grožis, gerumas, jėga, išmintis — randamos Jame kaip be galo didelės. Jis mums yra Viešpats, tėvas, brolis, bičiulis, viskas! Jis yra vienintelė tikra, augščiausia maloniausia Gėrybė, kuri viena tik yra verta nedalomos mūsų meilės!

Kaip pažįstame Dievą? Iš pradžių Dievas labai jaukiai bendravo su žmonėmis, iki pirmoji nuodėmė padarė galą. Tada Dievas ėmė kalbėti daugiau su parinktais žmonėmis, kaip štai su Senojo Įstatymo pranašais. Per tuos asmenis Jis davėsi žmonėms pažinti ir jiems skelbti savo valią. Galų gale Jis akivaizdžiausiai bei maloniausiai pasireiškė mums per viengimį savo Sūnų, tapusį žmogum, Jėzų Kristų. Imkime ir skaitykime šventąsias knygas, kas ten rašoma apie Dievą, ir supraskime, kodėl šventiesiems buvo taip malonu mąstyti apie Jį.

Bet ir Dievo kūriniai leidžia mums geriau suprasti Jo meilumą. Pakelkime akis į žvaigždėtą dangų, žvelkime į žydinčias pievas, sraunias upes, plačias jūras, į debesų kylančius kalnus. Įsižiūrėkime į tą margą įvairių tautų mišinį — ir turėsime nustebę garbinti Kūrėjo galybę: "Visi Viešpaties padarai, šlovinkite Viešpatį, girkite ir labai augštinkite jį per amžius" (Dan. 3, 57).

Pritaikymas. Išminties knygoj skaitome: "Tušti visi žmonės, kuriuose nėra Dievo žinojimo ir kurie iš matomų gėrybių negalėjo suprasti to, kurs yra, nei įsižiūrėdami į darbus nepažino, kas yra menininkas" (13, 1). Tad, sekdami šventųjų pavyzdžiu, ypač savo šv. įsteigėjo, mokykimės nuo kūrinių kilti į Kūrėją. Kūriniai turi visiems būti laiptais, kuriais kopiame pas Dievą. Šv. Augustinas savo Išpažinimuose rašo: "Patinka tau kūnai — tad girk juose Dievą ir į jų Kūrėją kreipk savo meilę, kad per tai, kas tau patinka, neprarastumei Jo palankumo. Patinka tau sielos — tad mylėk jas Dievuje, kadangi ir jos gali mainytis, ir tik, jei yra atsirėmusios į Dievą, tampa pastovios. Todėl mylėk jas Jame ir kelk jas su savim į Jį, kiek kelti įstengi ir sakyk joms: Jį mylėsime! Jis visa tai yra sutvėręs ir yra netoli! Nes Jis, sutvėręs, neatsitolino, priešingai — visa yra iš Jo ir Jame. Žiūrėk, štai Jis! Čia rasi tiesą!"

Lengviausias kelias atrasti Dievą yra mąstymas. Bemąstant Jis tampa pažįstamas, jei tik to norime. Mąstymas apie Dievą kelia augštyn, kai, tuo tarpu, bemąstydami apie savo menkystę, pasijuntame slegiami žemyn. Tad kodėl vis esame labiau užsiėmę savim, negu Dievu?

2 PUNKTAS. MĄSTYTI APIE DIEVĄ YRA NAUDINGA

Svarstymas. Juk savaime suprantama, kad dvasioj žvelgti į Dievą gali būti labai naudinga, nes Dievas yra augščiausias Gėris, linki mums tik gera, ir taip iš bendravimo su Juo gali mums ateiti laimė. Pirmiausia, tas užsiėmimas Dievu apsaugo mus nuo klystkelių: "Aš esu Alfa ir Omega, pradžia ir galas, sako Viešpats Dievas, kurs yra, kurs buvo ir kurs ateis, Visagalis" (Apr. 1, 8). Jei apie tai mąstome, niekada neatsitrauksime nuo tikrojo savo tikslo ir, jei augščiausiosios Gėrybės meilė neįstengs mūsų atitraukti nuo blogo, tai padarys teisiojo Teisėjo bei visažinančiojo Dievo baimė.

Toliau, mąstymas apie Dievą ir begalines Jo tobulybes puoselėja mumyse visas dorybes. Šventumas, teisingumas, gerumas, gailestingumas, išmintingumas kviečia ir mus tapti gerais, gailestingais, išmintingais. Dabar suprantame, kodėl šventieji taip uoliai mąstė apie amžinąsias Dievo grožybes, — todėl Dievo gražumas atsispindi juose.

Pritaikymas. Bandykime nuolat savo vidumi bendrauti su Dievu. Taip elgėsi šv. Pranciškus bei jo draugai, ir todėl Dievas juos pažymėjo ypatingomis malonėmis. Šv. Pranciškus liko papuoštas Kristaus kančios ženklais. Brolis Egidijus buvo pagautas iki dangaus. Brolio Pilypo lūpas angelas palietė žėruojančia anglim, kaip tai buvo atsitikę Izaijui. Brolis Silvestras bendravo su Dievu, kaip bičiulis su bičiuliu. Nusižeminęs brolis Bernardas, lyg erelis, pakilo augštyn į dangaus išminties jūrą ir galėjo išaiškinti sunkiausias Šventraščio vietas. Ir ištikimasis Kristaus ginklanešys brolis Rufinas, Asyžiaus bajoras, dar gyvas būdamas buvo Dievo pašventintas ir danguje kanonizuotas. Taip kiekvienas pasižymėjo kuria ypatinga malone (Holzapfel). Kaip privalome dėkoti Dievui už Jo nusileidimą! Darysime tai, stengdamiesi tapti vis panašesni į Jį Jo Sūnuje Jėzuje Kristuje!

Dievo meilės malda

Mano Dieve ir visa! Kas esi Tu, mieliausiasis Viešpatie, mano Dieve, ir kas esu aš, menkas kirminėlis, Tavo tarnas?

Švenčiausiasis Viešpatie, trokštu Tave mylėti! Viešpatie mano Dieve, pavedu Tau visą savo širdį ir visą kūną ir karščiausiai geidžiu, jei tai būtų galima, dar daugiau padaryti iš Tavo meilės! (Šv. Pranciškus).

Trečiadienis po 24 sekmadienio po Sekminių

PARAGINIMAS BUDĖTI

Krikščioniškas budrumas dvasiniame gyvenime yra būtina sąlyga. Be jo nėra pastovumo nei pažangos. Klausykime, ką apie tai sako Dievas Mokytojas:

1 PUNKTAS. "TEBŪNIE JŪSŲ STRĖNOS SUJUOSTOS"

Svarstymas. Ragindamas budėti, Kristus pirma pavartoja vaizdą — namų tarnų, kurie naktį laukia savo viešpaties grįžtant iš vestuvių: "Tebūnie jūsų strėnos sujuostos ir uždegti žiburiai jūsų rankose. Jūs būkite panašūs į žmones, laukiančius savo valdovo, pargrįžtančio iš vestuvių, kad, kai tik ateis ir pabels, tuojau jam atidarytų" (Luk. 12, 35-36). Tarnai laukia, kaip tai Rytuose įprasta, savo valdovo, pasikaišę viršinį drabužį ir užsidegę žiburius, kad, kai tik jis grįš, galėtų jam tinkamai patarnauti. Taip ir mes privalome visada būti pasiruošę sutikti Viešpatį.

Dabar pasvarstykime, ką reiškia atskiros to vaizdo dalys. Tarnai turi būti persijuosę strėnas ir darbui pasikaišę drabužius — tai reiškia, jog privalome apmarinti savo kūno, juslines aistras, kad būtume pasiruošę kovai su išganymo priešais ir laisvi nuo žemės rūpesčių. Tarp kitko — galime čia turėti dėmesy savo skaistybės įžadą, per kurį laikome savo kūną pažabotą, o antra vertus, būdami nevedę ir neturėdami reikalo rūpintis šeima, galime visai atsidėti Dievo tarnybai.

Žiburiai reiškia pašvenčiamosios malonės padėtį. Ji padaro, kad tamsus vidus nušvinta, ir butas pasidaro tinkamas priimti Viešpatį.

Valdovas grįžta iš vestuvių, bet valandos, kada grįš, nenurodė. Valdovas yra pats Jėzus Kristus. Jis ateina iš savo dangiškųjų vestuvių pirmą kartą, kai žmogus miršta, antrą kartą paskutiniam teisme. Kada Jis ateis, nežinoma — todėl turime būti pasiruošę

Pagaliau mąstykime apie Viešpaties grįžimą. "Palaiminti tie tarnai, kuriuos atėjęs valdovas ras budinčius. Iš tikrųjų, sakau jums, jis susijuos, pasodins juos prie stalo ir, eidamas aplinkui, tarnaus jiems. Jei jis pareitų antroje nakties sargyboje ar pareitų trečioje sargyboje ir taip juos rastų, palaiminti tie tarnai" (Luk. 12, 37-38). Tuose žodžiuose vaizdas ir tikrovė beveik susilieja į viena. Atlygindamas už budrumą, Jėzus bus paruošęs savo ištikimiesiems puotą dangaus vestuvėse ir pats juos padarys laimingus.

Pritaikymas. O, koks bus mūsų atlyginimas! Bet, jei norime jo susilaukti, privalome budėti! Aleksandras Natalis skiria tris veiklaus budrumo rūšis: 1. sąžinės apyskaitos budrumą: būtent, kad tiksliai patys su savim atsiskaitytume, ką darome ir ko nedarome. 2. pareigų atlikimo budrumą, kai jas einame ne apsileidę, bet uoliai. 3. tobulumo budrumą, kai ne tik gero norime, bet ir veržiamės prie tobulumo. Žinoma, tai neįmanoma be nuolatinio savęs išsižadėjimo. Labai tinkamai apie visa tai kalba šv. Gregorijus Didysis: Persijuosiame strėnas, jei kūno gašlumą pažabojame susilaikymu. Bet dar per maža tik nuo blogo susilaikyti: privalome daryti gera. Tai reiškia anot Išganytojo, laikyti rankose žiburius, kai savo gerų darbų pavyzdžiu šviečiame kitiems. Vienas skaistumas be kitų dorybių, pav., be nusižeminimo, paklusnumo ir t.t., neturi vertės. Bet ir atbulai: turėti visas dorybes, o neturėti skaistumo būtų nuostolinga. Tai labai svarbi tiesa! Apie naktines vigilijas arba budimuosius tarpus tas pat šv. Gregorijus sako: "Pirmasis budimasis tarpas yra vaikystė, antrasis — jaunystė, trečiasis — senatvė. Kas nebudėjo pirmajame, tebudi antrajame, t. y., kas vaikystėje buvo paklydęs, tegu jaunystėje stoja į tikrąjį kelią. O kas jaunystėje nenorėjo budėti, teneišeikvoja išganymo galimumų senatvėje!"

2 PUNKTAS. "BŪKITE IR JŪS PRISIRENGĘ!"

Svarstymas. Su palyginimu apie budinčius tarnus jungia Viešpats antrą palyginimą — apie namų savininką, kuriam gresia vagis. Jėzus sako: "Jei šeimininkas žinotų, kurią valandą ateis vagis, jis juk budėtų ir neleistų įsilaužti į savo namus" (Luk. 12, 39). Tas palyginimas yra savaime aiškus. Niekas neleistų plėšikui šeimininkauti savo namuose, jei tik galėtų jį sutrukdyti. Tik dvasiniame gyvenime kartais taip apsileidžiame, jog, taip sakant, net patys plėšikui padedame!

Išvadą iš to palyginimo daro pats Viešpats, įspėdamas apaštalus: "Ir jūs būkite prisirengę, nes žmogaus Sūnus ateis valandą, kurią nemanote" (40). Iš esmės yra tas pats pamokymas, kaip ir anksčiau, tik dabar budėjimo reikalas kiek kitaip pristatomas: mokiniai privalo budėti, kad neprarastų savo pašaukimo brangenybės: "Jūsų Tėvui patiko duoti jums karalystę" (Luk. 12, 32). Bet visada dar esama pavojaus, kad koks plėšikas jus apiplėš, ką paliudija Judo pavyzdys!

Pritaikymas. Būtina, kad nuolat stengtumės budėti. Tik pamąstykime, ką galime prarasti! Pradinis noviciato uolumas, jauno kunigo užsidegimas labai lengvai atvėsta, jei nuolat jis nekurstomas. Vienas Rašto aiškintojas sako: "Abu palyginimus Bažnyčia parinko skaitymu išpažintojo šventėj, nes juose glūdi tobulo krikščioniško gyvenimo vaizdas: 1. visada turėk norą nuolat vykdyti Dievo valią ir laikyki tikėjimo žiburį, degantį meilės liepsnoj, maitinamą vilties aliejum; 2. niekada nepamiršk Viešpaties grįžimo ir nebijok jo, bet, paklusniai pasitikėdamas ir net džiugiai, priimk mirtį; 3. gyvenk nuolat budėdamas ir mąstyk, jog kiekviena valanda gali būti tau paskutinė".

Paskatinimas. Ačiū Tau, Dieve, kad žadi man tokį didelį atlyginimą. Todėl noriu budėti ir Tavęs laukti. Išlaikyk mane vis budrų, kad nusipelnyčiau laimę patekti į amžiną puotą!

Dievo meilės malda

Trivienis Dieve, Tu esi čia. Persunk mane gyvu tikėjimu, kad Tu tikrai esi. Suteik šventą baimę, kuria angelai prie Tavo sosto Tau tarnauja. Įžiebk man širdy šventą meilę bei uo-

lumą, kad vykdyčiau Tavo valią. Tegu mano darbai teikia Tau garbės. Šventoji Dvasia, pripildyk man širdį savo šv. šviesa bei malone (šv. Bonaventūra).

Ketvirtadienis po 24 sekmadienio po Sekminių

RAGINIMAS BŪTI IŠTIKIMIEMS PAŠAUKIMUI

Žiūrėk, kaip Petras klausia Viešpatį: "Viešpatie, ar mums sakai tą prilyginimą, ar ir visiems?" (Luk. 12, 41). Jėzus atsako nei teigiamai, nei neigiamai: atsako nauju palyginimu, kuris yra ypačiai pritaikytas mokiniams.

1 PUNKTAS. IŠTIKIMAS IR NEIŠTIKIMAS UŽVAIZDAS

Svarstymas. "Kas gi yra ištikimas ir gudrus užvaizdas, kurį valdovas pastatė savo šeimynai, kad jiems duotų savo metu paskirto maisto? Palaimintas tas tarnas, kurį valdovas parėjęs ras taip darantį. Tikrai, sakau jums, jis pastatys jį visam, ką turi" (Luk. 12, 42-44). Šeimininkas išvykdamas pastatė užvaizdą savo ūkiui. Šio pareiga — prižiūrėti tarnautojus, rūpintis jų maistu, dalyti jiems darbą ir t.t. Jei užvaizdas sąžiningas, jis tai tinkamai atliks. Atsilygindamas už ištikimą tarnystę, šeimininkas paaugštins jį, pavesdamas jam valdyti visą savo turtą.

Į tą užvaizdą yra panašūs apaštalai bei jų įpėdiniai. Jie yra Kristaus atstovai, nes jiems Viešpats pavedė savo Bažnyčią. Jie privalo rūpintis tikinčiaisiais, su jais dalytis šventomis paslaptimis, teikti jiems evangelijos duoną, juos vesti tikru keliu. Tą uždavinį jie turi atlikti, kaip ištikimi bei išmintingi užvaizdai, visu sąžiningumu. Atsilygindamas Viešpats juos pasodins į sostus ir jiems paves teisti dvylika Izraėlio giminių (luk. 22, 30).

Apie neištikimą užvaizdą sako Viešpats: "Bet jei tas tarnas sakytų savo širdyje: Mano valdovas užtrunka pareiti, ir pradėtų mušti tarnus ir tarnaites, valgyti, gerti ir girtuokliauti, tai to tarno valdovas ateis nelaukiamą dieną ir nežinomą

valandą, atkirs jį ir duos jo dalią su netikinčiaisiais" (Luk. 12, 45-46). Viešpats tą žmogų vadina nebe užvaizdu, o tarnu, nes jis nebevertas to vardo, kuris reiškia ypatingą pasitikėjimą. Tas asmuo pamažėliu nuklydo. Pirma jis apsileido, nes jo neberagino uoliai veikti viešpaties artumas; paskiau prasidėjo valdžios piktnaudojimas ir suktybės. Pagaliau vyras visai sunyko, pasinėręs girtavime. Toks yra ir pareigas užmiršusio kunigo bei vienuolio kelias. Bausmė dažnai yra baisi: Viešpats užklumpa jį staigia mirtim ir pasmerkia amžinai kančiai.

Pritaikymas. Tas palyginimas, be įspėjimo būti ištikimiems, dar aiškiai įrodo, kad Bažnyčios hierarchija yra dieviškos kilmės ir tveria pastoviai. Tai privalo sustiprinti mums tikėjimą. Kunigai, įsisąmoninkime, kaip augštai Viešpats mus iškėlė, užtat kaip žemai galime pulti, ir kokia didelė yra mūsų atsakomybė! Deja mums, jei, kaip anas užvaizdas, apsileidome pareigose ar net piktnaudojome savo įgaliojimus! Kunigai, esame pakankamai išmokslinti suprasti visą tų žodžių reikšmę, ir nėra čia reikalo ilgiau apie tai kalbėti. Šv. Fulgencijus sako: "Nors visi turi budėti, kaip tarnai, laukią savo Viešpaties, bet ypač Kristaus bei Bažnyčios tarnautojai, kurių pareigas Jėzus čia aprašo. Kas yra Viešpaties šeimyna? Gerojo Ganytojo kaimenė yra Atpirkėjo šeimyna. Užvaizdai yra apaštalai ir jų įpėdiniai, kaip liudija šv. Paulius: "Tegul žmonės žiūri į mus, kaip į Kristaus tarnus ir Dievo paslapčių teikėjus" (1 Kor. 4, 1). Pagalvokime, kokia brangia kaina Viešpats juos atpirko, kad sąžiningiau bei uoliau gyventume kilniam savo pašaukimui".

2 PUNKTAS. ŽINANTIEJI IR NEŽINANTIEJI TARNAI

Svarstymas. Kristus priduria dar vieną pavyzdį, kuris, kad ir ne visai ryškiai, atsako į Petro klausimą: "Tas tarnas, kuris žinojo savo valdovo valią, bet neprisirengė ir nepadarė, kaip jis norėjo, bus labai plakamas; mažai gi bus plakamas tas, kuris nežinodamas padarė, kas verta plakti. Iš kiekvieno, kuriam daug duota, bus daug ir reikalaujama, ir kam daug pavesta, iš to daug ieškos" (Luk. 12, 47-48).

Tas pavyzdys glaudžiai siejasi su palyginimu apie ištikimą ir neištikimą užvaizdą ir pamoko, jog teisme bausmės dydis

bus pritaikytas prie žinojimo ar nežinojimo laipsnio. Todėl žinantįjį tarną reikia suprasti kaip apaštalus bei jų įpėdinius. Jie pažįsta Viešpaties valią — Jo įsakymus bei ypatingąsias savo pašaukimo pareigas; jei tad juos peržengia ar šių neišpildo, jų kaltė yra didesnė ir blogos tarnystės žala sunkesnė. Nežinąs tarnas yra paprasti tikintieji: jie ne tiek pažįsta Dievo valią ir lengviau užsipelno išteisinimą. Tačiau ir jie nėra be kaltės, nes juk turi prigimtą teisę, kuri, anot šv. Pauliaus, yra įrašyta širdyse (Rom. 2, 15).

Pritaikymas. Ir mes imkime į širdį Kristaus pamokymą. Šv. Augustinas rašo: "Tegu niekas nesisupa į nežinojimo tamsą ir neieško joj pasiteisinimo; nes viena yra nežinoti, o kita — nenorėti žinoti. Nežinojimas tų dalykų, kurių nenorima žinoti, ir tų, kurie tiesiog (per savo kaltę) nežinomi, žmonių neišteisina, nebent padaro tai, kad jie bus ne taip sunkiai pabausti". Pažįstame ir šv. Gregorijaus žodį: "Su pavestomis dovanomis auga drauge atsakomybė. Tad žmogus privalo būti tuo labiau nusižeminęs ir uolus tarnybai, kuo jis Dievo akyse jaučiasi esąs atsakomingesnis dėl gautųjų dovanų bei pavestųjų pareigų".

Paskatinimas. Dėkok Viešpačiui už savo pašaukimą. Paaukok Jam visas gyvenimo sunkenybes. Melsk, kad išsaugotų tave nuo nusikalstamo nežinojimo ir nuo neištikimumo!

Dievo meilės malda

Marija, kunigystės luomo Karalienė, melsk už mus! Išmelsk mums daug šventų kunigų!

Penktadienis po 24 sekmadienio po Sekminių

SIAUROS DURYS

Stebėk, kaip Jėzus eina per miestus bei kaimus, skelbdamas savo mokslą. Štai prieina prie Jo vienas žmogus, klausdamas: "Viešpatie, ar maža bus išgelbėtų? Jis jiems sakė: Stenkitės įeiti pro angštas duris; nes, sakau jums, daug ieškos į-

eiti, bet negalės" (Luk. 13, 23-24). Dabar pasvarstykime, ką reiškia tie Atpirkėjo žodžiai.

1 PUNKTAS. PARAGINIMAS ĮEITI

Svarstymas. Pirma pasvarstykime klausimą: "Viešpatie, ar maža bus išgelbėtųjų?" Kadangi Kristus visur kalbėjo apie Dievo karalystę, į kurią žydai vieni jautėsi pašaukti esą, tai kažkoks klausytojas, gal vienas iš mokinių, paklausė, ar didelis bus išrinktųjų skaičius. Jis tai darė tikrai iš tam tikro tuštumo ar smalsumo, todėl Viešpats nesiteikė jam tiesiog atsakyti. Bet Kristus užtat suteikė kitą svarbų savo karalystės paaiškinimą. Jis ją palygina su pastatu, į kurį veda tik siauros durys. Žmonėms tenka bandyti įeiti. "Stenkitės įeiti pro angštas duris", sako Jėzus. Kas stengiasi, tas bus laimingas. Visa kita neturi vertės. Žinoti išrinktųjų skaičių nenaudingas dalykas. Svarbu, kad mes patys būtume jų tarpe. Kas įeina pro tas angštas duris, ir atgal nebegrįžta, tas bus palaimintas. Kaip karštai Kristus kviečia: "Stenkitės įeiti!" ir tai daro dėl to, kad durys yra atdaros tik trumpai. Žmonės laužo galvą, ar daug bus išrinktųjų, o Kristus rūpinasi sielų išganymu.

Pritaikymas. Dievas neduoda mums sužinoti, ar esame išrinkti, kad nusižeminę ir išmintingai bijodami, darbuotumės dėl išganymo. Kad Viešpats nori mūsų išganymo, negalime nė valandėlės abejoti. Juk turime begales garantijų, kad esame skirti išganymui! Tik reikia neapsileisti savo išganymo darbe. Ir mane Viešpats pakvietė į savo karalystę. Pakvietimai buvo šiuo keliu: per krikštą, per pašaukimą į ordiną, į kunigystę, per kiekvieną gerą pamokymą bei įkvėpimą. Kodėl tad nesistengiu, kaip reikia, arčiau prie Dievo prieiti? Kaip turiu gėdytis savo tingėjimo ir nedėkingumo! Tačiau šiandien ryžtuosi vėl pradėti klausyti Dievo kvietimų. Kai mane šauki ir kvieti, Viešpatie, ar galima Tavęs nesekti?

2 PUNKTAS. SUNKENYBĖS ĮEINANT

Svarstymas. Įėjimas į Kristaus karalystę yra vargingas ir sunkus. Jėzus iš karto kreipia į tai mūsų dėmesį: "Įeikite pro

angštus vartus, nes erdvi vartai ir platus kelias, kurs veda į prapultį, ir daug tų, kurie juo eina. Kaip angšti vartai ir siauras kelias, kurs veda į gyvenimą, ir maža tų, kurie jį randa!" (Mat. 7, 13). Kaip į pilį patenkama pro siaurus vartus ir nepatogiu keliu, taip ir į dangaus karalystę per darbą bei vargą.

Angšti vartai ir siauras kelias yra Dievo įsakymai, evangelijos nuostatai, kuriuos išpildyti taip sunku mūsų menkystei. Todėl, sekant Kristų, ženka daug ko, net savęs, išsižadėti. Platūs vartai ir lygus kelias yra pasaulio smagumai, kuriuos daugumas gaudo. Ten nėra sunkenybių įeinant, nes vartai platūs, iš tolo matyti ir visada atviri. Bet kelias, kuris per juos eina, veda į pražūtį.

Vartų angštumą pajuntame jau krikščioniško ar vienuolinio gyvenimo pradžioj, kai viduj nusigręžiame nuo nuodėmės ir imame daryti tikrą atgailą. Siauras kelias yra tada naujas gyvenimas pagal Kristaus mokslą, arba vienuolinis gyvenimas. Tas kelias juo einantiems ne kartą tampa labai grubus, bet, pabuvus ilgiau ordine, išsilavinus pasiaukojimo dvasioje, sunkenybės ima nykti. Kas nori ateiti pas Kristų, privalo įeiti pro angštas savęs išsižadėjimo duris, privalo su Jėzum eiti atgailingu kryžiaus keliu.

Pritaikymas. Kiek daug vienuolių jau seniai yra ordine, o dar tebestovi prie pat angos, arba siauro dangaus kelio pradžioj, nes dar dažnai jie bando eiti aplinkiniu keliu, dažnai nusiminę sustoja, grįžta atgal, vėl ima eiti artyn — ir taip beveik nepasistūmėja pirmyn. Bet tegu niekas nenustoja vilties! Juk vis geriau yra stovėti bent dangaus kelio pradžioj, kaip pačiame plačiojo pasaulinio kelio vidury! Rytais — nesikelti laiku, maldose bei pamaldose laisvai pasiduoti nuoboduliui, mažinti savo valios budrumą, leisti pasireikšti savo susierzinimui, ieškoti lengvesnio bei malonesnio gyvenimo ir vengti kiekvieno kryžiaus — tai ir daug kitų dalykų reiškia eiti per plačius vartus (Lercher).

Paskatinimas. Jėzau, ačiū Tau už pašaukimą bei pakvietimą į savo karalystę! Tegu joks vargas neatrodo man per didelis, kad tik pas Tave ateičiau! Duok man jėgos bei ištvermės siaurajame dangaus kely!

Dievo meilės malda

Kristau, Tu tikroji meile,
Tu apvalai mūsų nusikaltimus,
Tu pripildai širdis malone,
Tu sugrąžini dangaus linksmybes.

Šeštadienis po 24 sekmadienio po Sekminių

UŽDAROS DURYS

Kristus įspėja, kad eitume pro angštas duris, kurios veda į amžinąją laimę. Bet ir tas angštas bei sunkus įėjimas po trumpo laiko liks uždarytas. Ta aplinkybė turi raginti mus rimtai apsimąstyti.

1 PUNKTAS. PRALEISTAS MALONĖS LAIKAS

Svarstymas. Nurodytą rimtą tiesą Jėzus įvelka į šį palyginimą: "Įėjus šeimininkui ir užrakinus duris, jūs, stovėdami lauke, pradėsite belsti į duris ir sakysite: Viešpatie, atidaryki mums! Atsakydamas jis jiems tars: Aš nežinau, iš kur jūs" (Luk. 13, 25).

Rimtais žodžiais Kristus piešia malonų mesianiškos puotos vaizdą. Dievo karalystę Jis palygina su didele iškilmių sale, kurioje šeimininkas — Jis pats — suruošė didelę puotą. Dar salė atvira, ir šeimininkas įeina jon: Jis nori pats priimti svečius. Įeina patriarkai, pranašai ir kiti Senojo Įstatymo teisingieji, o paskui juos minios iš visų Kristaus karalystės giminių bei visų kalbų. Kaip Bažnyčios galva ir dangaus Valdovas, sėdi Kristus savo soste ir palankiai žiūri į susirinkusiuosius.

Bet ateis valanda, kada Viešpats nebemano įsileisti daugiau svečių ir pradeda puotą, pirma uždaręs duris. O ten už durų dar yra pasivėlinusių svečių, kurie beldžiasi į duris, kad juos įleistų. Tačiau šeimininkas juos atstumia, kaip svetimus. Tuo tarpu, pasivėlinę nenori pasišalinti, manydami turį teisės dalyvauti puotoj, atsišaukdami į glaudžius santykius, kuriuos jie

turėję su šeimininku: "Mes valgėme ir gėrėme tavo akivaizdoje, ir tu mokei mūsų gatvėse" (Luk. 13, 25). Bet Viešpats atsakys: "Aš nežinau, iš kur jūs. Atstokite nuo manęs jūs visi, piktadariai!" (Luk. 13, 27).

Pritaikymas. Kur norėtum būti, viduj ar lauke? Abu dalykai dar galimi, vienas iš abejų tikrai. Tad žiūrėk, nepasivėlink ir tegu niekas tavęs nesulaiko, kad tik įeitum! Kristus taria žydams: "Jūs, stovėdami lauke, pradėsite belsti į duris" (25). Nelaiminga atmestoji tauta! Jos pačios kunigai prisidėjo prie jos pražūties, nes stengėsi ją sulaikyti, kad neįeitų į Kristaus Bažnyčią. O, koks skaudus priekaištas turėtų ištikti mažesnįjį brolį, vienuolį kunigą ar viršininką, jei per jo kaltę kai kurie tikintieji ar vienuoliai broliai nepatektų į dangaus karalystę! Kaip žydams nepadeda teigimas, kad jie esą Abraomo vaikai, taip ir tokiam pareigas pamiršusiam nieko nepadėtų šauktis, kad, girdi, jo tėvas yra šv. Pranciškus!

2 PUNKTAS. PRARASTOJI LAIMĖ

Svarstymas. Neapsakomai liūdnas yra pasivėlinusiųjų svečių likimas. Jie atranda duris uždaras. Žvilgsnis į dangaus karalystę, kurį mesti jiems leidžia šeimininkas, kai jie smarkiai beldžiasi, o jis praveria duris — tas žvilgsnis parodo jiems, kokiose puikybėse gyvena šventieji jų pirmatakai, ir dabar svečiai įsisąmonina, ką jie prarado. Štai jie išmesti į nakties tamsybes! Skausmas ir neviltis yra jų dalia.

Tą skausmą padidina dar tai, kad jie, išrinktoji tauta, liko atstumti, kai jų niekinamieji pagonys įėjo į Dievo karalystę ir pasiekė amžinąją laimę. Juk Viešpats palyginime taria: "Ateis iš rytų ir vakarų, iš šiaurės ir pietų ir sėsis prie stalo Dievo karalystėje. Taip pat yra paskutiniųjų, kurie bus pirmi, ir pirmųjų, kurie bus paskutiniai" (Luk. 13, 29-30).

Pritaikymas. Čia peršasi pati nusižeminimo dorybė. Iš puikybės, pasitikėdami savo teisiniais gerais darbais, klaidingai suprasdami būsimą Mesiją, nesutiko žydai įeiti pro angštas duris — nusižeminimą, savęs išsižadėjimą ir kūdikišką tikėjimą. O kurie tapo mažučiais tikėjimu, nusižeminimu ir išsižadėjimu,

atrado savo laimę. Niekuomet nereikia prarasti baimės, kad galime būti išmesti iš Kristaus karalystės! Bet nuo baimės tuoj privalome pakilti prie meilės ir nuoširdaus troškimo susivienyti su Kristum.

Paskatinimas. Jėzau, Tu pakvietei mane į savo amžinąją vestuvinę puotą! Kaip galiu Tau už tai tinkamai atsidėkoti? Priimk kasdienes mano pašaukimo aukas ir kasvalandinius vienuolinio gyvenimo savęs išsižadėjimus! Tikrai leisk man kada nors dalyvauti Tavo didenybėj ir laimėj, ir suteik man amžiną džiaugsmą su serafiškojo ordino broliais bei seserimis!

Dievo meilės malda

Jėzau, būk mano Išganytoju, suteik man išganymą!

Šv. Paulius rašo: "Kas tik seks tą taisyklę, juose ir Dievo Izraėlyje tebūnie ramybė ir gailestingumas... Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jūsų dvasia, broliai! Amen" (Gal. 6, 16-18).

PRIEDAS PRIE II TOMO

Ypatingosioms Ordino šventėms ir kiekvienam pirmajam mėnesio penktadieniui

Pirmasis birželio penktadienis

ANTRASIS IR TREČIASIS JĖZAUS ŠIRDIES PAŽADAS: PAŠAUKIMO MALONĖS IR PALAIMINIMAI

Įsivaizduok šv. Margaritą Mariją Alacoque besimeldžiančią prieš tabernakulą. Altoriaus apibraižos nyksta, ir iš spindulių bei šviesos tvano išžengia Viešpats Kristus. Jo krūtinė atvira, tartum tabernakulas, ir matosi meile liepsnojanti Širdis. Rodydamas į ją, Viešpats tvirtina savo ištikimajai tarnaitei, jog Jis visiems tikriems Jo Širdies garbintojams suteiksiąs reikalingas pašaukimo malones ir gausią palaimą visuose žygiuose. Pamąstysime apie to pažado prasmę.

1 PUNKTAS. "SAVO ŠVČ. ŠIRDIES GARBINTOJAMS DUOSIU VISAS JŲ LUOMUI REIKALINGAS MALONES"

Kiekvienas luomas bei pašaukimas, kuriame gyvename, turi savo grožio ir idealų, bet ir savo sunkenybių. Tik prisiminkime, kaip džiugiai, kaip užsidegę kadaise įstojom į ordiną ir prisiėmėme vienuolio pareigas. Tačiau šiurkščioj tikrovėj idealai labai lengvai blėsta. Pašaukimo pareigos darosi nepakeliamai slegiančios, atsiranda nenujaustų sunkenybių, gema nenoras bei nusiminimas. Žmogus nustoja drąsos, nuotaikos, darosi irzlus, kai anksčiau visa atrodė gražu kaip auksas. Tokios nuotaikos neša pavojų, kad apsileisime, imsime abejoti savo užsimojimų sėkme, ir taip prarasime visą pašaukimo džiaugsmą.

Kaip tik tokiais tarpais gyvai pajuntame, koks brangus

yra Jėzaus Širdies pažadas visiems jos gerbėjams: "Duosiu visas jų luomui reikalingas malones". Kiekvienam pašaukimui skirtos ypatingos malonės, kurias iš dalies užsipelnome ir išmeldžiame, bet niekada patys sau negalime suteikti. Jėga, apšvietimas ir ištvermė turi ateiti mums iš augšto. Teisingai meldžiasi psalmininkas: "Jei Viešpats nestatys namo, veltui vargsta tie, kurie jį stato. Jei Viešpats nesaugos miesto, veltui budi sargas. Tuščia jums keltis prieš aušrą, sėdėti iki vėlos nakties. Jums, kurie valgote kieto darbo duoną, nes savo mylimiesiems jis duoda jos per miegą" (Ps. 126, 1-2).

Kokia paguoda uoliesiems Jėzaus Širdies gerbėjams, kad jie gali pasikliauti ypatinga pagalba savo pašaukimo darbuose! Kad būtume visai tikri, jog Jėzus ištesės savo pažadą, paklausykime, kaip tai patvirtina evangelija. Jėzus pažada savo mokiniams padėti, kai jie vykdys pašaukimo darbus: "Kai jie jus išduos, nesirūpinkite, kaip ir ką turite kalbėti, nes aną valandą bus jums duota, ką turite kalbėti" (Mat. 10, 19). Panašiai ir kitais atvejais.

Ko gi turime savo pašaukimui laukti iš Jėzaus Širdies?

1. Tikslų pašaukimo pasirinkimą, kol dar nesame apsisprendę.

2. Augštą savo pašaukimo idėją ir tikslų jo pareigų supratimą.

3. Būtinas malones savo pareigoms atlikti kiekvienoj padėty, kurioj mus bus pastatęs Dievas ir paklusnumas. Tai didelės malonės, kurių privalome uoliai ieškoti.

Pritaikymas. Svarbiausia, kad išlaikytume pašaukimo malonę. Žinome, jog ir vienuolis gali prarasti savo kelią. Tas augštas ir gražus pašaukimas patenka į pavojų, kai nusigręžiama nuo Dievo ir apleidžiama malda. Žiūrėkime į Judo pavyzdį. Per savo aistrą jis vis labiau atvėsta savo apaštaliniame pašaukime ir kaskart labiau praranda ryšį su savo Mokytoju bei draugais. Kai šie pasilieka prie Viešpaties, jis vis atranda kokį pašalinį reikalą, nerasdamas ramybės. Net per paskutiniąją vakarienę jis išeina. Laikykimės tvirtai prie švč. Jėzaus Širdies, kad išliktume ištikimi savo luomui bei pašaukimui ir darytume gera.

2 PUNKTAS. "IŠLIESIU GAUSIĄ PALAIMĄ ANT VISŲ SAVO GERBĖJŲ ŽYGIŲ"

Svarstymas. Persikelk dvasioj prie Genezareto ežero. Prie kranto pririšti du laivai. Žvejai išlipę mazgoja tinklus. Jie nieko nepagavo. Čia ateina Jėzus ir, įžengęs į Petro valtį, prašo jį nuplaukti truputį nuo kranto ir iš naujo išmesti tinklą. Ir ką gi? Pasisekimas stebuklingas! Taip mylinčioji Jėzaus Širdis atsilygina už klusnumą, meilę ir ištikimumą. Petras patyrė, kokią gausią palaimą atneša Jėzaus Širdis savo ištikimiesiems.

Taip dar yra ir šiandien. Visuose žygiuose esame reikalingi Dievo pagalbos. Kad ir kažin kiek triūstume, jei dangus nelaimins, mums nesiklos. Taip yra visuose sumanymuose bei darbuose, net moksle ar maldoj. Tad dėl ko nesišaukiame labiau Dievo malonės, dėl ko nesikreipiame dažniau į Jėzų tabernakule? Pašaukimas su viskuo, ko iš mūsų reikalaujama, yra mums kelias į amžinąją paskirtį. O kaip pasieksime savo tikslą, jei neseksime Kristum, kurs yra kelias, tiesa ir gyvenimas? Kaip galime skųstis, kad paklusnumo mums skirtasis darbas esąs netinkamas?

Pritaikymas. Pavesk švč. Širdžiai savo pašaukimą išsaugoti ir visus savo didelius bei mažus pašaukimo darbus palaiminti. Uoliai ir meiliai garbink tą meilingiausiąją ir galingiausiąją Širdį. Tada galėsi iš jos tikėtis, kaip atsilyginimo, gausingos kloties bei palaimos savo darbuose.

Dievo meilės malda

Švenčiausioji Širdie, pasirenku Tave vieninteliu savo meilės objektu, savo gyvenimo saugotoju, išganymo užtikrintoju, savo silpnybės bei nepastovumo parama, savo visos praeities klaidų atitaisytoju ir saugia priebėga mirties valandoj (atlaidinė malda).

TIKROS IŠMINTIES MOKYTOJAS

Daugiausia garbinamasis mūsų ordino šventasis yra Antanas Paduvietis. Bet jis yra ir malonus šventasis ir pirmasis ordino teologijos mokytojas, paties šv. Pranciškaus tam uždaviniui paskirtas bei pasveikintas. Visu savo gyvenimu Antanas buvo tikros išminties skelbėjas, iš kurio ir mes privalome mokytis.

1 PUNKTAS. ŠV. ANTANAS MOKO MYLĖTI IR ATSIDUOTI DIEVUI

Svarstymas. Jau nuo mažens jis pavedė gyvenimą visiškai Dievo tarnybai. 15-kos metų paliko tėvų namus Lisabonoje ir Koimbrijoj įstojo į augustiniečių kanauninkų vienuolyną. Uoliai studijavo Dievo mokslą bei šiaip maldingus veikalus. Tačiau augštesnio tobulumo troškimas ir noras tapti kankiniu veikiai nuvedė jį į neseniai įkurtąjį šv. Pranciškaus ordiną. Čia pagaliau buvo patenkinta jo Dievo meilė bei atsidavimas. Per liepsnojančią atgailą giliame nuošaly jis ruošėsi pasidaryti Dievo meilės auka. Bet lygiu uolumu ir pagaunančia iškalba skelbė jis Dievo žodį, reiškė beribę meilę Jėzaus kančiai bei švč. altoriaus Sakramentui ir rodė tiesiog dorybių stebuklus.

"Dievo karalystė yra jumyse" (Luk. 17, 21), — sako Jėzus. Šv. Antano širdis buvo iš tikrųjų karalystė, kurioj vienas Dievas viešpatavo. Tad netenka stebėtis, jog, kaip pasakoja legenda, šventasis turėjo laimę laikyti kūdikėlį Jėzų savo glėby. Garsusis abatas Tomas Verčelietis, kadaise Antano mokytojas, apie savo didįjį mokinį taip liudija: "Antanas Dievo meilėj padarė tokią pažangą, jog teisingai galima jam pritaikyti, kas šios dienos evangelijoj sakome apie Joną Krikštytoją: jis buvo degąs ir šviečiąs Dievo meilės žiburys."

Pritaikymas. Ir mes, įstodami ordinan ir padarydami apžadus, visai pasivedėme Dievui. Bet ar tikrai be atodairų Jam atsidavėme? Ar visuose dalykuose ieškome tik Dievo? Ar uo-

liai Jam tarnaujame? Šv. Antanas mums parodo, jog Dievas labiau žiūri į mūsų tarnybos uolumą, kaip į mūsų darbų didumą bei ilgumą. Visuomet tą pavyzdį laikykime akyse ir juo sekime. Tada būsime tikri Antano broliai, ir jis mus ypatingai mylės ir bus mums palankus.

2 PUNKTAS. ANTANAS MOKO MUS PAŽINTI SAVO NIEKINGUMĄ

Svarstymas. Savęs pažinimas yra nusižeminimo motina. Šv. Antanas pažino save; jis žinojo, kad už visą turi būti dėkingas Dievui. Jis giliausiai lenkėsi prieš Dievą ir Jam vienam teikė garbę. Jis nesididžiavo savo kilme, nuostabia iškalba, stebuklingais pasisekimais. Verčiau jis meldės su psalmininku: "Ne mums, Viešpatie, ne mums, vien savo vardui duok garbę" (Ps. 113, 9). Jam joks darbas nebuvo per žemas, nes jis galvojo apie save kukliai ir mokėjo ilgai slėpti savo didžius gabumus bei gilų mokslą. Nusižeminimo brangakmenis gražiausiai sublizgėjo jame, kai jis Pauliaus kalne atlikinėjo žemiausisius vienuolyno virtuvėj patarnavimus. Tačiau kaip tik dėl to, kad jis buvo toks nusižeminęs, Dievas per jį darė tokius didžius ir stebuklingus dalykus.

Pritaikymas. O kokios niekingos yra mūsų įsivaizduotos ar tikros gerosios ypatybės! Neretai savo pačių "aš" reiškia mums daugiausia, ir visur stengiamės jį iškelti į skaidriausią šviesą. Tačiau kaip tik dėl to susilaukiame tiek maža palaimos bei kloties vargingame savo triūse. O, kiek daugiau būtų mūsų tarpe broliškos meilės bei taikos, jei būtume nusižeminę ir nesiskverbtume į priekį! Būtume kantresni brolių silpnybėms, jei nesikeltume virš kitų ir laikytume save menkiausiais vienuolijoj. Tada kiekvienas darbas atrodytų mums tinkamas ir didis, ir tikrai šlovintume Viešpatį!

3 PUNKTAS. ŠV. ANTANAS MOKO ŠIRDIES GRYNUMO

Svarstymas. Išganytojas pats yra taręs: "Palaiminti nesuteptos širdies, nes jie matys Dievą" (Mat. 5, 8). Ir šv. Dvasia sako Išminties knygoj: "Išmintis neįžengia į piktavalę sielą"

(Išm. 1, 4). Būti skaistus širdim ir kūnu visom jėgom stengėsi šv. Antanas. Jau vaikystėje jis apsižadėjo pasilikti skaistus. Pagrįstai jis vaizduojamas su lelija rankoj. Tikrai jis buvo įsikūnijęs angelas. Vien žvilgsnis į jį jau pripildydavo žmones skaistybės meile. Bet šv. Antanas ir gindavo tą skaistybės turtą labai uoliai, nes, anot šv. Pauliaus, tas turtas saugomas trapiame kūno inde (2 Kor. 4, 7). Tolydžio marindamas jusles, nepailsdamai melsdamasis, jautriai mylėdamas Jėzų ir Mariją, Antanas sėkmingai nugalėjo visus pavojus, gresiančius jo skaistybei.

Pritaikymas. Ir mes per skaistybės įžadą atsidavėme Dievui — ir mes privalome išsaugoti baltą kaip leliją skaistybę. Nepamirškime: anot šv. Rašto, skaistybė yra lelija tarp erškėčių. Erškėčiai reiškia apsaugos sieną, kuri turi ginti mūsų širdies bei kūno nekaltumą. Pirmoji apsauga yra nusižeminimas; ji yra apsiaustas, kuris saugomai dengia švelnų skaistybės drabužį. Kiti ginklai yra: įtemptas darbas, malda, akių saugojimas, juslių marinimas, gėdingumas ir skaisčiausios Mergelės meilė.

Dievo meilės malda

Šv. Antanai, švytįs mūsų ordino papuošale, leisk man šiandien įsižiebti nuo tavo meilės liepsnų, kad užsidegtų ir mano silpna Dievo meilė, menkas nusižeminimas ir skaistybė! Duok man tapti ištikimu tavo dorybių atspindžiu! Prašyk man tikslaus supratimo, stiprių pasiryžimų ir ištesėjimo!

Birželio 24 diena: šv. Jonas Krikštytojas

VIEŠPAČIUI KELIŲ TIESĖJAS

Visais laikais Dievas iškelia vyrų bei moterų, kurie gyvena pagal Jo dvasią ir žmonėms rodo tiesos bei atgailos kelią. O didžiausias Dievo pasiuntinių tarpe yra Jonas Krikštyto-

jas, apie kurį pats Kristus liudija: "Iš tiesų, sakau jums, tarp gimusiųjų iš moterų nekilo didesnio už Joną Krikštytoją" (Mat. 11, 11).

1 PUNKTAS. ŠV. JONO IŠRINKIMAS

Svarstymas. Dievas išrinko Joną Krikštytoją pasaulio Atpirkėjo pirmataku. Tokios garbės nesusilaukė nė vienas pranašas. Jie galėjo pranešinėti apie ateisiantį Išganytoją, o jam teko pirštu nurodyti jau atėjusį. Todėl Dievas jį ir apdovanojo ypatingomis malonėmis. Jo pradėjimas ir gimimas, jo visas gyvenimas buvo ištisa eilė didelių stebuklų bei malonių. Jau motinos įsčiose jis buvo išvaduotas nuo pirmgimės nuodėmės ir pašvęstas. Visai dar jauną Dievas jį nuvedė į tyrus, kur jis ruošėsi savo pašaukimui, saugodamas nesuteptą nekaltybę, laikydamasis visai nuošaliai ir gyvendamas nepaprastai griežtai. Taip jis pasidarė pranašu, Viešpaties pranokėju bei apaštalu, įsikūnijusiu angelu, kuris tiesė kelius Viešpačiui ir po nekaltųjų bernelių liko pirmuoju Naujojo Įstatymo kankiniu. Jis buvo vertas stovėti Naujojo Testamento slenksty ir kreipti pasaulio žvilgį į ateinantį Atpirkėją.

Iš visur plaukė žmonės pamatyti to kilnaus atgailautojo ir išgirsti jo jaudinančių pamokslų. Kokią didžią žinią atnešė Jonas Jeruzalės bei apylinkių minioms! "Tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate. Jis yra tas, kurs po manęs ateis, kurs pirm manęs buvo; jam aš nesu vertas atrišti jo kurpių dirželio" (Jon. 1, 26-27). Ir kai jis išvysta Jėzų su minia ateinantį pas jį, jis džiūgaudamas sušunka: "Štai, Dievo avinėlis, štai, kurs atima pasaulio nuodėmę. Jis yra tas, apie kurį aš sakiau: Po manęs ateina žmogus, kurs pirm manęs buvo, nes jis buvo anksčiau už mane" (Jon. 1, 29-30).

Pritaikymas. Ir mes, vienuoliai, esame pašaukti būti Viešpaties kelių taisytojais, Kristui takų į širdis tiesėjais ne tik sielovados darbais, bet ir savo elgesiu. Kai žmonės regės, jog iš Dievo meilės paniekiname pasaulį su jo malonumais, jiems tai bus stiprus liudijimas, kad religinis įsitikinimas yra rimtas ir galingas dalykas. Vienuolių luomas yra iš tikrųjų antgamtinio pasaulio gyvas priminimas, yra Jono pašaukimas. Tad ei-

kime savo pareigas uoliai, meiliai ir atsidavusiai, o savo apsileidimus atitaisykime dvigubu uolumu!

2 PUNKTAS. ŠV. JONO BENDRADARBIAVIMAS SU DIEVO MALONE

Svarstymas. Kokį vertingą įrankį Dievo malonė surado Jono Krikštytojo asmeny! Ankstyvoje jaunystėje jis paliko malonų tėvų lizdelį ir nuvyko į žiaurią dykumą ruoštis augštajam savo pašaukimui, nuolat bendraujant su Dievu ir aštriai atgailaujant. Toli nuo pasaulio lepnumo bei tuštumo gyveno jis vientulystėj maldai bei atgailai. Jonas "vilkėjo apdaru iš kupranugario plaukų ir buvo susijuosęs savo strėnas odiniu diržu, o jo valgis buvo skėriai ir miškinis medus" (Mat. 3, 4). Per griežtumą sau pačiam ir per ištikimą veikimą drauge su malone jis įsigijo tvirtą būdą, kuris jį padarė tinkamą jo pašaukimui. Savo giliu nusižeminimu jis užsipelnė tapti Viešpaties pirmataku bei pirmuoju apaštalu. Karštu savo uolumu jis buvo vertas ruošti Atpirkėjui kelią.

Pritaikymas. Stebėkis Jono gyvenimu. Gyventi Dievui ir iš Jo gautam pašaukimui buvo jam viskas. Jis neieškojo patogumų kūnui nei garbės pasauly, o tik Dievo valios. Jis nesileido žmogiško gudrumo vedamas, o tik Dievo dvasios. Taip jis apsisaugojo nuo prieštaravimų savo veikime ir sugebėjo vesti pasaulį į Išganytojo glėbį.

Paskatinimas. Šv. Jonai, didysis kunigų bei vienuolių pavyzdy, būk mano mokytoju bei padėjėju pasaulio paniekinime, ištikimume pašaukimui ir būdo tvirtume. Tavo pavyzdys teapsaugo mane nuo svyravimų bei pusėtinumų. Nenoriu būti darbams lėkštas bei tuščias Dievo ir žmonių akyse! Viešpatie, duok man tikrą kuniginę bei vienuolinę dvasią, kuriai svetima kiekviena savinauda ir kuriai neatrodo per didelė jokia auka, net gyvenimo auka, Tau tarnaujant!

Dievo meilės malda

Dieve, Tu esi paruošęs neregimų gėrybių tiems, kurie Tave myli! Įliek ir į mūsų širdis Tavo meilės dvasią, kad mes

visur ir už viską labiau Tave mylėtume ir taip taptume dalyviais Tavo pažadų, kurie prašoksta visus mūsų troškimus. Per Kristų, mūsų Viešpatį (Bažnyčios malda).

Birželio 29 diena: šv. Petras ir šv. Paulius

APAŠTALŲ KUNIGAIKŠČIAI — ATSIVERTIMO PAVYZDŽIAI

Stebuklingi yra Dievo lėmimai šventųjų gyvenime. Tai ypač aiškiai matome abiejų apaštalų kunigaikščių kely. Tą pačią birželio 29 dieną jie laimėjo kankinių palmę, labiau už kitus apaštalus pasidarbavo Kristui ir atsivertė su tuo pačiu atgailos nusiteikimu. Mąstysime apie jų sunkų nupuolimą, greitą atsivertimą ir nuoširdžią atgailą.

1 PUNKTAS. PETRAS IR PAULIUS NUSIDĖJO

Svarstymas. Petras išsižadėjo Viešpaties. Kaip žemai jis puolė! Apaštalų kunigaikštis, tikėjimo kertinis akmuo, Kristaus kaimenės piemuo, viešai ir iškilmingai išsižadėjo savo mokytojo, viršininko ir viešpaties, kurį pirmiau pripažino Dievo Sūnum ir pasisakė esąs pasiryžęs už Jį mirti! Stebėdamies turime save klausti: kaip buvo galima, kad apaštalų galva taip nupuolė; kaip Viešpaties labiausiai palaimintas bei augščiausiai tarnybai skirtas mokinys taip biauriai išdavė savo geriausiąjį bičiulį ir Dievą mokytoją? Puikybė buvo to nupuolimo priežastis! Petras pąsitikėjo savo paties jėgomis. Jis miegojo Alyvų darže, užuot meldęsis. Iš smalsumo bei neišmintingo drąsumo nuvyko jis į teismo kiemą, norėdamas pamatyti, kuo baigsis byla, užuot su Jėzum budėjęs maldoj. Jis nepaisė Kristaus įspėjimo ir lindo į pavojų, tvirtai pasitikėdamas savo stiprumu.

Ir Paulius sunkiai nusidėjo Viešpačiui. Jis sutiko su šv. Stepono žudytojais. Jis persekiojo Kristaus mokinius. Jis nuėjo pas vyriausiąjį kunigą ir išprašė įgaliojimą tikinčiuosius iš Da-

masko surakintus parvilkti į Jeruzalę. Jo uolumas Įstatymui buvo aklas fanatizmas.

Pritaikymas. Kodėl visa žinąs Dievas kaip tik Petrą išsirinko, nors numatė, kad pavojaus valandą jis gėdingai išsižadės savo Išganytojo? Kodėl Jis kraugerį persekiotoją Saulių išsirinko savo išpažintoju ir pagonių apaštalu? Todėl, kad Viešpats norėjo mums juose parodyti savo gailestingumo didumą ir nuoširdaus atsivertimo pavyzdį. Tad niekada nenustok pasitikėjimo Dievo gailestingumu bei meile! Nors ir didelės būtų tavo nuodėmės, Dievas gali ir nori tave išgelbėti, jei bendradarbiausi su Jo malone.

2 PUNKTAS. PETRAS IR PAULIUS ATSIVERTĖ

Svarstymas. Pasižiūrėk, kaip greit Dievo malonė pakėlė abu apaštalus iš žemo jų nupuolimo. Ji keliaujantį į Damaską Saulių trenkė žemėn ir iš įsiutusio persekiotojo padarė karštą išpažintoją; plėšrų vilką permainė į paklusnų avinėlį. Petrui Dievo malonė atėjo pagalbon per Jėzaus žvilgsnį. O kokia stebuklinga ir galinga yra Dievo malonė! Ji įstengia širdžių šaltį bei neapykantą perkeisti į degančią ugnį. Tiesa, malonė mūsų neverčia, o tik stengiasi tinkamai nuteikti mūsų valią, jei Dievas, atsižvelgdamas į būsimąjį mūsų dėkingumą, taip yra nutaręs. Nugalinčios malonės suteikimas ir priešamžis paskyrimas yra neištiriamos mums paslaptys. Bet žinome, jog nė vienas žmogus nepražūna dėl būtinos jam malonės nesuteikimo. Dievas kiekvienam suteikia pakankamą malonę. Nuo paties žmogaus pareina su jos pagalba užsidirbti išganymą.

Pritaikymas. Stebėkimės ne vien malonės galybe, kuri taip skaidriai pasireiškė Petro bei Pauliaus atveju, bet sekime ir jų klusnumą malonei. Apie Petrą sakoma: "Patras atsiminė Jėzaus žodį... ir, išėjęs laukan, graudžiai verkė" (Mat. 26, 75). O Paulius taria žodį, kuriame drauge skamba nusižeminimas, viltis ir meilė: "Viešpatie, ko nori, kad daryčiau?" (Apd. 9, 6). O, Dieve, duok man jėgą sekti Tavo įkvėpimus, nusigalėti ir savęs išsižadėti, kad vaikščiočiau Tavo malonėj ir, jei per nelaimę nupulčiau, vėl mane pakelk!

3 PUNKTAS. PETRAS IR PAULIUS ATGAILAUJA

Svarstymas. Petras ir Paulius buvo sunkiai nusidėję. Bet tai neturi sumažinti mūsų pagarbą jiems, nes nuostabi buvo jų atgaila. Karčiai verkė Petras už savo kvailybę bei nedėkingumą. Viešpaties išsižadėjimas buvo visame vėlesniame jo gyvenime didelis jam skausmas, ir sakoma, kad jis savo didesniam pažeminimui, savo mokiniui evangelistui Morkui pavedęs tyčia plačiai papasakoti evangelijoj apie gėdingą jo puolimą. Savo nusikaltimą jis išpirko nuolatiniu apaštaliniu darbu ir kankinio mirtim. Tokią pat nuoširdžią bei pastovią atgailą atliko ir Paulius. Tiksliausiai jis atlieka visa, ką Viešpats jam įsako padaryti, norint atsiversti. Jis vyksta į Damaską pasiruošti šv. krikštui. Vyksta į Arabiją pasiruošti per trejus maldos bei studijų metus apaštaliniam darbui, o jis drąsiai leidžiasi į pasaulį skelbti tautoms tiesos, iškęsti daugybę vargų bei persekiojimų galų gale pakelti už Kristų net kankinio mirtį.

Paskatinimas. Garbingieji apaštalų kunigaikščiai, savo pavyzdžiu padėkit man, užtardami pas Dievą, kad Jam suteikčiau kuklią atgailą už daugybę savo nuodėmių. Kada ir aš džiaugsiuosi kentėjimais, kurie bus man siunčiami atgailai už mano nusikaltimus? Kada pagaliau nusikratysiu tuštybe ir vargų bei kančių baime ir džiugiai bei nusižeminusiai paaukosiu Dievui savo menkutes kančias? Noriu numirti pasauliui ir tik tarnauti Dievui.

Dievo meilės malda

Mieliausiasis Jėzau, dangaus ir žemės Karaliau, giliausiai nusižeminęs, lenkiuos Tau! Tu myli mane ir manim rūpinies asmenine meile, nepalyginti labiau kaip visi, kurie yra mane kada mylėję ar dar mylės, kad ir kažin kiek jie būtų man palankūs. O, gaivink ir stiprink many tą tikėjimą savo palaiminga meile!

KETVIRTASIS JĖZAUS ŠIRDIES PAŽADAS SAVO GARBINTOJAMS: TAIKA ŠEIMOJE

Įsivaizduok Išganytoją teikiantį savo tarnaitei šv. Margaritai Alacoque guodžiantį pažadą: "Šeimoms, kurios mane garbina dovanosiu taiką". Mąstykime apie tą brangią taikos dovaną šeimoje, taip pat ir vienuolijoje, ir apie priemones jai palaikyti.

1 PUNKTAS. DIDI TAIKOS VERTĖ ŠEIMOJE

Svarstymas. Taika. Koks tai malonus, palaimingas žodis! Pažįstame jos vertę ypač dėl to, kad esame pergyvenę tokį baisų karą. Kaip jis buvo suvaržęs visą gyvenimą, sutrukdęs pažangą, žmonėms atnešęs skurdą bei kančią. Kas yra karas, imant plačiu mastu, tai yra nesantaika šeimose, mažu mastu. Kur namuose įsigalėjo nesantaika, barniai, ginčai, ten nepasitenkinimas, atvėsimas, sunkus gyvenimas, vietoj laimės bei palaimos. Tai ypač pritaikytina vienuolynams. Jei yra ten įsimetus nesantaika, bendras gyvenimas pasidaro nepakeliama našta. Malda, darbas, atgaiva, džiaugsmas, bendri kentėjimai nebeįstengia vėl suartinti bendruomenės narių. Psalmininko žodis ten yra praradęs savo prasmę: "Štai kaip gera ir kaip malonu, kai broliai gyvena iš vieno!" (Ps. 132, 1).

Kiek liūdni yra nesutikimo vaisiai, tiek džiugios ir mielos yra taikos gėlės. Taikinguose namuose Viešpats pasirenka sau pastogę, nes jų gyventojai turi širdį atvirą malonės įkvėpimams, ir jie lengviau išlaiko susikaupusią ir vidiniai susijungusią su Dievu dvasią.

Pritaikymas. Kas gi yra priežastim nesantaikos vienuolijose? Savimyla, puikybė, užsispyrimas, plepumas, meilės trūkumas — tai svarbiausiosios. Kaip stropiai turėtume jomis kratytis! Tiesa, kad vienuolynuose yra susitelkę įvairiausi būdai. Bet tai neturi būti tikro sutarimo kliūtis. Jei visi būtų pilni veržimosi į tobulybę, brolišką meilę bei kantrumą, jie

pakestų kitų silpnybes bei klaidas, kits kitą skatintų į gera, gelbėtų, vertintų. Tad rūpestingai venkime viso, kas galėtų sudrumsti vienuolyno taiką: neapšviesto, neapvaldyto uolumo, smulkaus garbės ieškojimo bei savimylos, plepumo, blogų atsiliepimų apie kitus, pašaipos ir pavydo. O palaikykime broliškąą meilę, tą tikrąjį Kristaus mokslo pažymį. Juk turime daug priemonių bei priežasčių ugdyti ir stiprinti meilę, švelnumą, kantrybę ir atlaidumą. Viena veikliausių priemonių yra nuoširdus Jėzaus Širdies garbinimas.

2 PUNKTAS. "MANO ŠIRDIES GERBĖJAMS SUTEIKSIU TAIKĄ ŠEIMOSE"

Svarstymas. Kristus, išpranašautas Taikos Kunigaikštis, yra tinkamiausias taikos kūrėjas bei išlaikytojas. Viskas Jame kvėpuoja taika, visas Jo laikymasis, gyvenimas ir veikimas. Taikos kūrinys buvo Jo atpirkimo darbas. Dažnai Jis ragino ir žodžiais laikytis taikos: "Palaiminti taikieji, nes juos vadins Dievo vaikais" (Mat. 5, 9). "Ramybė jums!" — buvo Jo sveikinimasis. Ir dar paskutinėj vakarienėj paliko Jis mums, kaip brangiausią lobį taiką: "Aš jums palieku ramybę, duodu jums savo ramybę" (Jon. 14, 27).

Tačiau ne tik savo pavyzdžio jėga teikia mums Jėzaus Širdis ramybę ir santarvę, bet dar labiau sakramentinėmis malonėmis, ypač per švč. Eucharistiją. Per tą Sakramentą Kristus sujungė visus tikinčiuosius į vieną didelę šeimą, vieno Jėzaus kūno nariais. Tas vidinis Jo išpažintojų sujungimas į vieną Bažnyčią ir vieną šeimą buvo vienas iš svarbiausių Jo tikslų, steigiant Eucharistiją. Tai primena šv. Paulius, rašydamas korintiečiams: "Neș mūsų daug esame viena duona, vienas kūnas, mes visi, kurie esame vienos duonos dalyviai" (1 Kor. 10, 17). Prie to paties altoriaus stovime, prie to paties stalo, toj pačioj puotoj dalyvaujame, to paties valgio ragaujame. Privalome būti viena siela ir viena širdis, bendruomenėj su ta pačia viena Galva, Jėzum Kristum, kaip nariai įjungti į šventąjį Jo kūną. Taip išsipildo karštas Kristaus noras, kurį Jis prieš savo mirtį pareiškė savo dangaus Tėvui: "Prašau ne tik už juos, bet ir už tuos, kurie per jų žodį įtikės į mane, kad visi

būtų viena, kaip tu, Tėve, esi manyje ir aš tavyje, kad ir jie būtų mumyse viena, kad pasaulis įtikėtų, jog tu esi mane siuntęs" (Jon. 17, 20-21).

Pritaikymas. Jėzaus Širdies garbinimas yra nepalyginama priemonė išlaikyti taikai vienuolynuose. Puikybė, meilės trūkumas, netaikingumas, savimyla ir užsispyrimas turi dingti, mąstant apie Jėzaus Širdį ir sekant jos pavyzdžiu. Kur tvyro mielas švelnios bei pasižeminusios Jėzaus Širdies vaizdas, negali laikytis nesantaika, pavydas ir neapykanta. Kur veikia tos Širdies laiminimai, ten tirpsta ir nyksta vaidų priežastys.

Paskatinimas. Dėkokime Atpirkėjui, kad toliau plečia savo taikos darbą meilės Sakramente ir per savo Širdies kultą. Drauge su Juo mylėkime santaiką ir ramybę. Mielai atnašaukime tas aukas, kurių iš mūsų kasdien reikalauja toks nusistatymas.

Dievo meilės malda

Jėzau, visa mano laimė yra Tavy. Noriu Tave mylėti, kiek tik galėdamas, ir visuomet Tau teikti džiaugsmo. Nieko nenoriu Tau atsakyti. Trokštu vis ištikimai eiti savo pareigas ir pasiaukojančiai mylėti artimą. Padėk man tapti visiems viskuo, o ypač savo aplinkai turėti meilės ir gera daryti net tada, kai manęs nesupranta, man nėra dėkingi ir neatsimoka meile. Jėzau, dovanok mums savo ramybę!

Liepos 1 diena: brangiojo Kristaus Kraujo šventė

BRANGIAUSIOJO JĖZAUS KRAUJO GARBINIMAS

Įsivaizduok Išganytoją merdintį ant Kryžiaus. Jo švč. kraujas teka iš žaizdų medžiu žemėn. Angelai leidžiasi iš dangaus, renka tą kraują į aukso indus ir laisto jį po visą pasaulį. Dabar mąstyk, kas tave turi skatinti giliai gerbti ir garbinti tą švenčiausiąjį kraują.

1 PUNKTAS. KRISTAUS KRAUJAS YRA DIEVO KRAUJAS

Svarstymas. Kristaus kraujas yra neatskiriamai susijęs su Jo dievybe. Yra tai Dievo kraujas ir nepalyginti vertesnis už visą pasaulį su visu jo grožiu bei didumu, vertesnis už visų angelų, šventųjų ir visų beskaičių Dievo kūrinių gyvybę. Neregimos angelų minios su giliausia pagarba garbina Kristaus kraują. Ir per šv. mišias jie yra šalia, garbindami švenčiausiąjį Jėzaus kūną ir kraują.

Pritaikymas. Sužadinkim savy tikėjimą, jog švč. Sakramente yra tikrai Jėzaus Kūnas ir Kraujas. Tikime tai, Jėzau, nes esi pats pasakęs: "Imkite ir valgykite, tai yra mano kūnas. Gerkite iš jos visi, nes tai yra mano kraujas" (Mat. 26, 27-29). Jei jau gerbiame šventųjų relikvijas arba Tavo kryžių, tai kiek labiau privalome gerbti bei garbinti Tavo kūną bei kraują, kuriuos šv. Dvasia suformavo iš Marijos kūno.

Sąžiningai laikysime ir nuostatus, kuriuos yra davus Bažnyčia, kad žmonės giliausiai gerbtų švenčiausiąjį Kristaus kraują. Altorius, šventieji indai, ciborija turi liudyti, jog mes tikrai garbinam ir mylim šv. kraują, kaip kad ragina šv. Pranciškus: "Jo švenčiausiąjį kūną ir kraują... užvis labiau noriu garbinti, šlovinti ir brangiose vietose laikyti". Kas šventa, turi būti šventai ir puoselėjama. Vargas mums, jei nepagerbtume Naujojo Testamento kraujo!

2 PUNKTAS. KRISTAUS KRAUJAS YRA ATPIRKĖJO KRAUJAS

Svarstymas. Kristaus kraujas, išlietas ant kryžiaus, yra mūsų atpirkimo kaina. Tai pasako šv. Petras pirmajame laiške: "Esate atpirkti... brangiu krauju Kristaus, kaip nesutepto ir be ydos avinėlio" (1 Petr. 1, 18). O pirmajame laiške korintiečiams šv. Paulius rašo: "Esate nupirkti didele kaina" (6, 20). Dievas nuo amžių buvo nutaręs, kad žmonių nuodėmės bus nuplautos Dievo-Žmogaus krauju. Jei Kristus nebūtų išliejęs už mus savo kraujo, nebūtume buvę atpirkti. Todėl šv. Paulius rašo žydams: "Be kraujo išliejimo nėra atleidimo" (9, 22). Kokia tai vertinga žmogaus siela, kad Dievas paskyrė tokią augš-

tą atperkamąją jos kainą! Kaip rūpestingai privalome saugoti tą taip brangiai atsėjusią sielą dangui bei Dievui!

Kristaus Atpirkėjo kraujas yra malonių šaltinis. Iš jo yra ištekėjusios visos malonės, kurios buvo suteiktos Marijai, šventiesiems ir visiems kitiems žmonėms lig šios valandos. Už sakramentų malonę, gerus apšvietimus bei įkvėpimus, atsivertimus ir pažangą, už kiekvieną tobulumą bei šventumą tenka dėkoti Jėzaus kraujo nuopelnams. Tas kraujas turi begalinę užtariamąją galią. Todėl šv. klebonas Jonas Vianney dažnai sakydavo, jog geriausioji malda esanti Jėzaus Kraujo aukojimas per Marijos rankas, ir priduria: "Kada tiktai esu gavęs kokią malonę, išprašiau ją tuo būdu. Ta malda niekada nenuvilia".

Pritaikymas. Be jokios abejonės pasitikėkime Kristaus kraujo veikimu. Per kiekvienas mišias aukokime jį už nusidėjėlių atsivertimą, už misijas, už mirštančius, už vėles, už savo reikalus.

Paskatinimas. "Amžinasis Tėve, aukoju Tau brangųjį Jėzaus Kristaus kraują atsiteisti už savo nuodėmes ir išprašyti palaimos Bažnyčios reikalams" (Atlaidinė malda).

Dievo meilės malda

Iš begalinės žmonių meilės, Dieve Išganytojau, atidavei savo kraują ir gyvybę. Kaip galėčiau pasipriešinti tokiai meilei? Kaip galėčiau tokią meilę prarasti? Išlaikyk many savo meilę, Jėzau, Išganytojau, palaimos nešėjau!

Liepos 2 diena: Marijos aplankymas

MARIJA IR SERAFIŠKASIS ORDINAS

Marijos aplankymo šventė mūsų ordine buvo pirmiausia švenčiama didžiojo šventojo Marijos garbintojo ir generalinio ministro Bonaventūros rūpesčiu. Tik 15-me amžiuje ta šventė liko įvesta visoj Bažnyčioj. Tad ji tam tikra prasme yra ma-

rijinė ordino šventė ir turi mums būti kasmetiniu paraginimu atnaujinti savo pagarbą švenčiausiajai Mergelei ir Dievo Motinai. Tad intimieji Marijos santykiai su serafiškuoju ordinu tebūna šiandienio mąstymo tema.

1 PUNKTAS. ORDINAS ATSIRADO PO MARIJOS GLOBA

Svarstymas. Vienas karščiausiųjų Marijos garbintojų yra šv. Pranciškus. Jautri meilė, kurią jis nuo jaunumės rodė Marijai, paragino jį tuoj po atsivertimo atnaujinti apleistąją Angelų Marijos bažnytėlę šalia Asyžiaus. Ten jis pasirinko ir savo buveinę, savo tikrąją tėviškę. Šv. Bonaventūra sako: "Tą vietą mūsų šventasis tėvas Pranciškus mylėjo labiau už visas kitas pasauly". Ten buvo ir jo ordino lopšys. Ten jis meldė Dievą, vardan švč. Mergelės nuopelnų, duoti jam pažinti savo pašaukimą. Toj bažnytėlėj jis liko įjungtas į evangelinės tiesos dvasią. Ten jam buvo apreikštas naujas gyvenimo būdas, kurio jis turėjo laikytis. Ten jis taipgi šventė pirmųjų savo mokinių įvilktuves. Ten jis nusivedė, kaip geras piemuo, savo kaimenėlę, kai ji buvo jau išaugusi iki dvylikos. Prie Porciunkulės šventas patriarkas įkūrė pirmąjį ordino noviciatą, nes norėjo savo mokiniams nuolatos laikyti prieš akis nuostabų Dievo Motinos pavyzdį. Ir šv. Klara buvo įvilkta ir su dangaus Sužiedotiniu sujungta Porciunkulėj. Toliau — ten pat buvo atlikti pirmųjų ordino generalinių kapitulų posėdžiai ir švč. Mergelės globai pavesti svarbiausieji reikalai.

Pritaikymas. Šv. Pranciškus tikrai gali pasakyti, jog savo ordiną įkūrė Marijos globoje ir jai padedant. Jis gali mus, savo vaikus, kaip Jėzus ant kryžiaus, pavesti Marijai: "Sūneliai, štai jūsų Motina!" Mylėkim ją ir stebėkimės! Kaip Marija giliausiai nusižeminusi leido į pasaulį Dievo Sūnų, taip ir Pranciškus norėjo, kad jo ordinas gimtų, augtų ir stiprėtų neturte bei varguos. Kristaus neturtas ir Marijos nusižeminimas turi visuomet šviesti pavyzdžiu šv. Pranciškaus mokiniams ir juos visur lydėti, lyg mieli palydovai. Jei norime būti tikri šv. Pranciškaus mokiniai, labiausiai mylėkime pasižadėtąjį evangelinį neturtą, būkime nusižeminę, stenkimės tapti panašūs į švelnųjį Jėzų ir skaisčiausiąją Mariją!

2 PUNKTAS. MŪSŲ ORDINAS VISUOMET GARBINO ŠVČ. MERGELĘ

Svarstymas. Siracho knygoj randame: "Miršta jo tėvas, tai būna taip lyg kad nebūtų miręs, nes jis paliko po savęs panašų į save" (Ekli. 30, 4). Tuos žodžius galime pritaikyti serafiškajam ordinui. Tėvas Pranciškus mirė prieš 700 metų su viršum, bet jo dvasia, kaip tikimės, tebėra mūsų tarpe gyva. Ir jo Marijos meilė bei garbinimas tebėra gyvi jo sūnuose. Tai matyti iš to, ką pranciškonai yra nusipelnę Marijos garbinimo klausimu. Kaip dažnai kalbame: "Šventoji Marija, Dievo Motina, melskis už mus nusidėjėlius dabar ir mūsų mirties valandoje." Tą priedą pirmas pradėjo kalbėti mūsų ordinas, jį išplatino po pasaulį — ir tik 16-me amžiuje tas priedas tapo visų katalikų lobiu. Malonus paprotys skambinti "Dievo Angelui" yra taip pat kilęs iš mūsų ordino švelnaus maldingumo Marijai. Gražiajame Septynių Marijos Džiaugsmų rožančiuje irgi pasireiškė pranciškonų išradingoji Marijos meilė. Marijos Aplankymo bei Marijos Sužiedavimo šventės buvo pirmiausia švenčiamos mūsų pranokėjų. Didžiausius nuopelnus Marijos garbei įsigijo mūsų ordinas, uoliai visada gindamas tikėjimą į Jos nekaltą prasidėjimą. Kas suskaitys mūsų ordino mokslininkus bei šventuosius, kurie žodžiu ir raštu garbino Mariją, visas bažnyčias, koplyčias, altorius ir paveikslus, kuriuos serafiškasis ordinas yra pašventęs Marijos garbei? Visas maldas, pamaldas ir meilės veiksmus, kurie kasdien kyla į dangų po visą pasaulį iš Pranciškaus sūnų bei dukrų širdžių Marijos garbei? Tad argi ne suprantamas dalykas, kad mūsų ordinas turi teisės Mariją vadinti savo Motina ir Karaliene?

Pritaikymas. Eikime ir mes takais, kuriais ėjo mūsų pamaldieji, mokytieji ir šventieji pranokėjai, būkime uolūs Dievo Motinos gerbėjai — tada kunigiškas mūsų veikimas bus panašiai palaimintas. Pagrįstai galima teigti, jog garsieji mūsų ordino pamokslininkai kaip tik per savo nuoširdžią Marijos meilę padarė tiek gera. Tokio šv. Antano Paduviečio, Bertoldo Regensburgiečio, Bernardino Sieniečio, Jono Kapistraniečio ar Leonardo iš Porto Mauricijo pasisekimų paslaptis buvo jų ypatinga pagarba Marijai.

Paskatinimas. Marija, nekaltai pradėtoji, visada skaisti Mergele ir šventa Dievo Motina, leiskis vadinama mano Motina ir kaip Motina gerbiama! Padėk man sekti Tavo švytinčios dorybės pavyzdžiu ir kada nors nuvesk mane pas savo Dievo Sūnų Jėzų! Serafiškojo ordino Karaliene, melskis už mus!

Dievo meilės malda

Marija, Dievo malonės Motina, išmelsk man iš savo Sūnaus tobulą Dievo meilę, kaip Tu ir mūsų šventąjį tėvą Pranciškų nuvedei į serafišką meilę.

Liepos 10 diena: palaimintasis Engelbertas Kollandas,
Šv. Žemės misininkas ir Damasko kankinys

GYVENIMAS ŠV. ŽEMĖS MISIJŲ TARNYBOJ

Palaimintasis Engelbertas Kolland yra mums tapęs mielu ordino šventuoju, į kurį žvelgiame su pasididžiavimu ir pagarba. To šventojo, kaip misininko ir kankinio, asmenybė turi savy kažką ypatingai malonaus ir ragina juo sekti mūsų brolius savo krašte ir svetur. Visiems tėvas Engelbertas yra šv. Pranciškaus tikro sūnaus pirmavaizdis. Dabar pamąstykime apie pagrindinius jo gyvenimo bruožus.

1 PUNKTAS. STUDENTAS IR NAUJOKAS

Svarstymas. Kaip tikras kalnų vaikas, dvylikametis Mykolas Kollandas iš Zillertalio atvyko į Salzburgo gimnaziją. Bet neįstengė prisitaikyti prie griežtos berniukų bendrabučio drausmės ir susidūrė su mokytojais bei draugais kaip kietas kalnietis. Jis susilaukė iš seminarijos vadovybės patarimo išstoti. Bet tirolietis mokinukas nepriėmė to tragiškai ir su tėvu kuriam laikui išvyko į Steiermarką medžių kirsti.

Noras toliau mokytis jo nebepaleido. Ir jis kilniame Salzburgo arkivyskupo asmenyje susirado atlaidų globėją, taip jog

galėjo vėl įstoti į Salzburgo gimnaziją ir sėkmingai ten mokytis. Dabar Mykolas ne tik mokėsi, bet ir meldėsi. Mielai eidavo į pranciškonų bažnyčią prie stebuklingojo švč. Mergelės altoriaus ir ten savo mylimajai dangaus Motinai pavesdavo pašaukimo klausimą, kuris jį ne juokais domino.

Ir štai netikėtai 1847 m. rugpiūčio 18 d. Mykolas Kollandas įstojo naujoku į pranciškonų vienuolyną Salzburge. Tada jis turėjo 20 metų, buvo didelis, stiprus, ir įvilktuvėse gavo Engelberto vardą, gal kiek per švelnų jo išvaizdai. Užtat jo širdis buvo minkšta ir būdas tyras. Naujokų viršininku buvo anuomet tėvas Petras Sigeris, kompozitorius ir garsiojo Pansymphonikumo pastatytojas, sykiu pamaldus ir mokytas. Jo plačiai pasklidusi knygelė "Dvasiškas mąstymų laikrodis lavintis nuolatiniame bendravime su Dievu" yra geriausias to įrodymas. Tuo būdu ir jauname pranciškonų klierike liko padėtas geras pagrindas tolimesniam vienuoliniam gyvenimui.

Pritaikymas. Pakantri bei išmintinga pedagogika neklysta, kai ji tuoj griežtai nepasmerkia jaunuolio audringajame jo persilaužimo amžiuje. Juk ir Mykolo Kollando gyvenime paryškėjo, kad iš vaikėzo gali dar kas nors gera pasidaryti. "Viešpats gano mane: nieko man netrūksta" — randame dvidešimt antroj psalmėj. Ir tai svarbiausia, kad Dievas sielą veda, o ji pasiduoda.

2 PUNKTAS. TEOLOGIJOS STUDENTAS IR JAUNAS PRANCIŠKONAS TĖVAS

Svarstymas. Po noviciato Engelbertas tuoj ėmė studijuoti teologiją ir jau 1851 m. liepos 3 d. liko įšvęstas į kunigus. Pirmąsias šv. mišias atlaikė Bozeno vienuolyno bažnyčioj. Jau klierikavimo laiku veikliajame jaunuoly gimė noras tapti misininku. Ypač jį žavėjo šv. Žemė. Uoliai jis mokėsi kalbų. Įžymusis lingvistas tėv. Morkus Vergeineris rimtai jį mokė arabiškai. Be to, Engelbertas labai gerai išmoko prancūziškai ir itališkai.

Uoliai studijuodamas, tėv. Engelbertas toli gražu neapleido religinio gyvenimo. Ypačiai jis mylėjo Dievo Motiną. Ne

tik kasdien kalbėjo Septynių Marijos Džiaugsmų rožančių, bet ir Marijos Valandas. Iš jo novicijato laikų žinoma, kad jis negėrė nei alaus, nei vyno, nei kavos. Tur būt ir vėliau jis taip pat elgėsi, kaip galima spėti iš jo laiškų. Taip tėv. Engelbertas ruošėsi misininko pašaukimui.

Pritaikymas. Būtinos apaštalo ypatybės yra: sveikata, teologijos mokėjimas ir dorovingumas. Be to, kalbų mokėjimas. Šv. Žemė yra pirmasis mūsų ordino misijinis kraštas ir iš viso — visos Bažnyčios pirmoji misijinė šalis. Tiesa, dabar beveik kiekviena ordino provincija turi savo ypatingą misijų kraštą, kuriam paaukojama visos jaunosios misininkų jėgos. Tačiau nereikėtų pamiršti šv. Žemės misijų arba jų nustumti į šalį.

3 PUNKTAS. MISININKAS IR KANKINYS

Svarstymas. Baigęs teologines studijas, tėv. Kollandas tuoj pasišovė vykti į šv. Žemės misiją. Gavo iš Romos įgaliojimą ir jau 1855 m. vasario mėn. ten iškeliavo. Kovo pradžioj randame jaunąjį apaštalą Vienoj šv. Žemės generalkomisaro įstaigoj, kuri aprūpino kelionės išlaidas. Balandžio 17-tą tais pat metais atvyko tėv. Engelbertas Kollandas į Jeruzalę ir liko tuoj paskirtas šv. Grabo sargu. Šv. Grabo bažnyčios tarnyba buvo labai kieta ir butas mažučiam vienuolyne labai prastas. To nežiūrėdamas, Engelbertas ten jautėsi laimingas, ką jis yra aiškiai išreiškęs savo laiškuose į tėvynę.

Po trijų mėnesių Engelbertas buvo perkeltas į Damaską sielovadai tarp vietinių katalikų, 200 lotynų apeigos ir 500 unitų armėnų. Arabų kalbos mokėjimas čia jam labai pravertė. Jis ėmė gyvai darbuotis, ir žmonės jį pamilo už jo šviesų būdą.

Jam taip palaimingai besitriūsiant, visoj Sirijoj lyg vėtra įsiveržė druzų sukilimas, kurio aukomis krito tūkstančiai krikščionių, taip pat ir Damasko Bab Tuma vienuolynas su visais gyventojais. Sukilimą rengė mahometonai, ir vyriausybė negynė krikščionių. Valdininkų akyse siautė žmogžudžiai gatvėse ir namuose, o krikščioniškųjų didžiųjų valstybių sąžinė snaudė — kaip jau dažnai pasitaiko. 1860 m. liepos 10 d. sufanati-

zuota minia įsiveržė į ramųjį pranciškonų vienuolyną Damaske ir nužudė kankinių mirtimi šešis tėvus ir du brolius. Tėv. Engelbertas bandė persirengęs pasišalinti, bet liko pažintas ir, drąsiai išpažinęs savo tikėjimą, buvo nužudytas kaip kankinys. Druzų sukilimas siautė visoj Sirijoje dar dienų dienas, iki prisisotino kraujo. Misija liko ilgam sunaikinta, tačiau iš kankinių kraujo išdygo naujas Kristaus pasėlis. Pranciškonų kankinių relikvijas surinko likusieji krikščionys ir garbingai palaidojo. Po eilės metų Damasko vienuolynas ir bažnyčia buvo atstatyti, ir kankinių relikvijos palaidotos naujoj bažnyčioj. 1926 m. spalių 10 d. Damasko kankinius Roma paskelbė palaimintais, ir tuo būdu altorių garbė buvo suteikta ir mūsų tėv. Engelbertui Kollandui.

Malda

Palaimintasis Engelbertai, melskis už mus! Išmelsk mums tikėjimo uolumo ir drąsumo! Globok provinciją ir išprašyk iš Viešpaties mūsų ordinui pašaukimų, ypač pašaukimų misijoms plačiajame pasauly, o pirmiausia šv. Žemės misijai!

Liepos 13 diena: šv. Pranciškus Solanietis

ŠV. PRANCIŠKAUS SOLANIEČIO DVASINIS UOLUMAS

Šios dienos šventė primena mums draugišką ir malonų šv. Pranciškaus Solaniečio vaizdą. Jis buvo didžiausias bei sėkmingiausias mūsų ordino misininkas: todėl ir buvo išrinktas pranciškonų misijų draugijos globėju. Šiandien mąstysime apie jo nuostabų uolumą sieloms.

1 PUNKTAS. SIELOMS UOLUMAS — ŠVENTOJO GYVENIMO VARIKLIS

Svarstymas. Mantilėj, gražiojoj Ispanijos provincijoj Andalūzijoj, 1549 m. gimė mūsų šventasis iš kilmingų bei maldingų tėvų. Po nekaltos jaunystės, sulaukęs 20 metų amžiaus, jis

įstojo į mažesniųjų brolių ordiną. Veikiai po kunigo šventimų parodė nepaprastą sieloms uolumą, kuris ypač pasireiškė maro metu. Visas jėgas jis pavedė ligonių tarnybai, taip jog liaudis laikė jį šventuoju. Tačiau ta pagarba buvo priešinga jo nusižeminimui, ir jis prašėsi savo viršininkų perkeliamas į Afrikos misijas. Bet jis buvo skirtas didžiojo tretininko Kristoforo Kolumbo atrastajai Amerikai ir gavo darbuotis didžiuose Tukumanijos bei Paragvajaus kraštuose.

Patyręs daug sunkumų, jis nuvyko ten ir uoliai pradėjo veikti, kaip tikėjimo skelbėjas. Lyg kadaise tautų apaštalą, ir jį laikė pripildęs karštas troškimas dėl Kristaus visa iškentėti, kad tik kuo daugiausia sielų atvestų į Jo karalystę. Jį degino toks sielų išganymo troškimas, jog jam beveik per mažas atrodė tas didelis jam skirtas misijų kraštas. Jis sugebėjo taip galingai bei pagaunamai kalbėti apie Kristaus kančią bei mirtį, jog išspausdavo gausių ašarų iš pagonių klausytojų ir tūkstančius atvedė į tikėjimą. O Dievas rėmė jį, suteikęs jam galią daryti stebuklus, kalbėti nežinomomis kalbomis ir pranašauti. Vieną Sekminių dieną jis, esą, laimėjęs Kristui 9000 indėnų.

Pritaikymas. Kaip toli yra mano uolumas sieloms nuo šv. Pranciškaus Solaniečio uolumo! Kokios atrodo man sunkios jau mažosios aukos, kurių reikalauja iš manęs sielovados darbas namie! Argi neprivalau gėdytis, kai prisimenu brolius, kurie vargsta tolimuose kraštuose, nežiūrėdami didžiausių sunkumų, aukų ir pavojų, kad tik galėtų gelbėti žmonių sielas? Argi negalėčiau paremti didžiojo misijų darbo maldomis, raginimais ir triūsu? Tuoj pat noriu ištirti savo sąžinę, ar mano uolumas šioje svarbioje mūsų ordino dirvoje yra veiklus ir neša vaisių?

2 PUNKTAS. ŠVENTAS GYVENIMAS — SĖKMINGO SIELOMS GELBĖTI UOLUMO ŠALTINIS

Svarstymas. Kas buvo nuostabaus šv. Pranciškaus Solaniečio pasisekimo paslaptis? Gi jo gyvenimo šventumas. Jis buvo maldos vyras. Jo maistas, jo jėga, jo gyvenimas buvo malda. Niekas neįstengdavo sudrumsti jo Dievuje susikaupusios min-

ties. Laikydamas šv. mišias, jis atrodė kaip angelas. Mintis apie Jėzaus meilę švč. Sakramente galėjo jį stačiai pagauti. Jis nuoširdžiausiai troško pripildyti visą pasaulį meilės bei pagarbos švč. Mergelei ir Dievo gimdytojai Marijai, žmones įtraukti jos tarnybon ir juos įraginti, kad sektų jos dorybe. Tolydžio su jo maldingumu ėjo atgailos dvasia. Kaip ir šv. Jonas Krikštytojas, jis gyveno griežčiausiai susilaikydamas ir vargino savo kūną pasninku, plakimusi, naktiniu budėjimu ir jausmų marinimu.

Pritaikymas. Jei nori sėkmingai veikti sielų naudai, ypač melskis, gyvenk dievobaimingai ir švęsk save atgailos darbais. Kas nori kitus daryti šventus, turi pirma pats tapti šventas. Kas ištikimai išpildo luomo bei pašaukimo pareigas, daug meldžiasi ir atgailauja, tas sėkmingai veiks kiekviename uždaviny, kurį jam bus pavedęs šventasis paklusnumas. Net ir paprasti broliai gali bendradarbiauti pasaulio atvertime pamaldumo darbais ir šventu gyvenimu.

3 PUNKTAS. MALONUMAS KAIP PRIEMONĖ SIELOMS ATVERSTI

Svarstymas. Pranciškus Solanietis ypatingu būdu traukė vargšus Amerikos pagonis savo malonumu. Iš jo pamokslų bei pašnekesių visur liete liejosi meilė. Giesmėmis ir gražiu smuiko griežimu jis linksmindavo vargstančius bei ligonis. Jis stengėsi būti visiems viskuo, kad tik juos laimėtų Kristui. Taip Pranciškus visas savo proto ir širdies jėgas bei gabumus pavedė savo misijiniam veikimui, iki Dievas jį pasišaukė pas save 1610 m. šv. Bonaventūros dienoj.

Pritaikymas. Ir mes stenkimės padoriu draugišku ir maloniu elgesiu laimėti žmonių širdis. Rūstus būdas, nekantrumas ir šiurkštumas atstumia žmones. Pagalvok, jog tau tenka skelbti ramų, gerą, mielą Dievo Sūnų, apie kurį šv. Paulius rašo Titui: "... pasirodė mūsų Išganytojo Dievo maloningumas ir gerumas žmonėms" (3, 4). Kiekvienas privalome rūpintis, kad nuo senovės įprastas mūsų ordino gerabūdiškumas bei draugiškumas santykiuose su žmonėmis laikytųsi ir toliau.

Paskatinimas. Šv. Pranciškau Solanieti, būk mums pavyzdžiu, kaip reikia uoliai ieškoti sielų, šventai gyventi ir maloniai su žmonėmis elgtis. Išmelsk mums bent dalelę tavo maldingumo, atgailos troškimo ir meilingumo, kad ir mes būtume maldingi, šviesiai nusiteikę, dievobaimingi ir daug sielų laimėtume Kristui!

Dievo meilės malda

"Ją (išmintį) aš mylėjau ir pasirinkau nuo pat savo jaunystės ir stengiausi paimti ją sau kaip sužadėtinę" (Išm. 8, 2). Viešpatie, dovanok man tą išmintį, leisk man tapti tos išminties skelbėju!

Liepos 14 diena: šv. Bonaventūra

ŠV. BONAVENTŪROS DIDUMAS

Šiandien švenčiame šv. Bonaventūros dieną. Jis 18 metų valdė serafiškąjį ordiną taip apdairiai ir išmintingai, jog apskritai yra laikomas antruoju to ordino kūrėju. Sau pasimokyti, pasiskatinti ir jį sekti pamąstykime apie jo, kaip mažesniojo brolio, šventojo ir Bažnyčios mokytojo, didumą.

1 PUNKTAS. ŠV. BONAVENTŪRA — MAŽESNYSIS BROLIS

Svarstymas. Būdamas 22 metų, išpuoštas gražiausiomis gamtos bei malonės dovanomis, jis įstojo į šv. Pranciškaus ordiną. Padaręs įžadus, buvo pasiųstas į Paryžių pagilinti savo studijų. Jo mokytojas, garsusis Aleksandras Halietis, stebėjosi savo mokinio talentu bei nekaltumu ir sakė apie Bonaventūrą, kad atrodą, lyg jame Adomas nebūtų nusidėjęs. Bonaventūra elgėsi lyg angelas, mokėsi taip nuostabiai sėkmingai, jog, mirus garsiajam mokytojui, liko paskirtas jo įpėdiniu vesti Paryžiaus teologinei ordino mokyklai, nors teturėjo dar 27 metus.

Tą sunkų uždavinį jis atliko taip uoliai bei apdairiai, jog vėliau buvo pripažintas įžymiausiu to garsiojo viduramžių universiteto mokytoju. Teologija buvo įsigyvenusi ne tik jo prote, bet ir širdy; ji ne tik švytėjo jo raštuose, bet ir jo gyvenime. Jis mėgo laisvomis valandomis atlikinėti vienuolyne žemuosius patarnavimus ir maloniai slaugyti namų ligonis. 1257 m. liko išrinktas generaliniu ordino ministru. Ligi pat mirties jam labiausiai rūpėjo pranciškonų ordinas. Žodžiu ir raštu jis gynė ordiną nuo galingų priešų ir bandė visur puoselėti serafiškąją dvasią bei tikslų regulos laikymą. Tačiau ir šiuo sunkiu tarnybos metu rasdavo progų pasidarbuoti sielų išganymui.

Pritaikymas. Kaip šv. Bonaventūra, taip ir tu privalai stengtis vyresniųjų pavestąją tarnybą atlikti visu uolumu ir savo pašaukimo pareigas eiti tiksliai ir sąžiningai. Neužtenka darbuotis — reikia taip darbuotis, kaip įsako klusnumas. Daryk tai, kas tau pavesta visu karštumu, ir neprašomas nesikišk į svetimus reikalus. Nesiveržk į priekį, o pasitenkink tuo, kas tau pavesta. Darbuose laikykis išmintingo saiko, kad dėl daugybės užsiėmimų nepamirštumei dievobaimingumo bei pamaldumo dvasios.

2 PUNKTAS. BONAVENTŪRA — ŠVENTASIS

Svarstymas. Užsidegęs tyra Dievo meile, Bonaventūra niekino visa, kas neturėjo Dievo tikslu. Vienas Dievas buvo jo siekių tikslas. Asmeniniu savo gyvenimu jis bandė sekti Kristaus bei šv. Pranciškaus pavyzdžius. Taip pasidarė gražių dorybių įsikūnijimu, ypač tų dorybių, kurios tinka pranciškonui. Didelis buvo jo nusižeminimas. Jam dažnai buvo siūlomi augšti Bažnyčios laipsniai, bet jis tvirtai atsisakydavo, kol pagaliau paklusnumas jį privertė priimti kardinolo skrybėlę. Gilus buvo jo maldingumas. Kai jį sykį šv. Tomas Akvinietis klausė, iš kur jis semiąsis tą savo nuostabų mokslingumą, Bonaventūra jam nurodė kryžiaus kančią ir pasakė: "Štai mano vadovėlis ir knygynas". Bet ne menkesnė buvo ir jo atgaila, jo Dievo meilė, teisingumas ir draugiškumas bendraujant su žmonėmis.

Pritaikymas. Ir tu, serafiškoji siela, bandyk šventai gyventi, kaip šv. Bonaventūra. Nesiduok įbauginamas, jei vis dar

savy jauti blogų palinkimų. Nereikia nuleisti rankų kovoj su blogiu, kuris iš dalies yra mums net įgimtas, tik privalome drauge stiprinti savy dorybes. Puoselėk meilę Nukryžiuotajam, švč. Sakramentui, Marijai ir Pranciškui. Būk šventai neturtingas, klusnus, skaistus, nusižeminęs, prisitaikęs prie Dievo valios! Šiandien iš naujo pasiryžk rimtai siekti šventumo per tobulą dvasinį gyvenimą!

3 PUNKTAS. BONAVENTŪRA — BAŽNYČIOS MOKYTOJAS

Svarstymas. Šv. Bonaventūra ne tik serafiškajam ordinui pavedė visas savo jėgas, bet ir šv. Bažnyčiai. Šios atžvilgiu didelį nuopelną jis įsigijo savo veikimu per visuotinį Lyono susirinkimą, kurį jis vedė, įgaliotas popiežiaus. Jam pasisekė įtemptomis pastangomis palenkti graikus rytiečius bent tam kartui susijungti su Romos Bažnyčia. Bet kaip tik tos pastangos sukėlė jam sunkią ligą. Jau po trečiojo posėdžio jis pasijuto nebeįstengsiąs toliau dalyvauti susirinkime ir greit mirė, priėmęs šv. sakramentus iš popiežiaus rankų, liepos 14 d. naktį 1274 metais.

Tačiau ir mirtis nepabaigė jo veikimo. Jis gyvena ir veikia dar ir šiandien savo giliuose raštuose. Jie liudija, kokia didi jo dvasia bei jo šventumas. Raštuose regime jį, kaip Dievo meilės bei skaistumo serafiną ir įsikūnijusį angelą. Todėl jau jo bendralaikiai vadindavo jį serafiškuoju mokytoju. Sikstas V tą titulą pakeitė dar garbingesniu, pavadindamas serafišku Bažnyčios mokytoju. Dar vieną titulą suteikė jam Leonas XIII, praminęs jį mistikų kunigaikščiu.

Pritaikymas. Mes, kunigai, esame įpareigoti rimtai atsidėti mokslui, ypač teologijai. Bet rūpestingai venkime pavojingų povandeninių uolų, kurios slypi moksluose, tarp kitko — puikybės ir supasaulėjimo. Dėkimės į širdį įspėjimą, kurį mūsų įsteigėjas parašė net tokiam šv. Antanui: "Man patinka, kad tu broliams dėstai šventųjų teologiją. Tik aš norėčiau, kad tas mokslas nenuslopintų maldos ir dievotumo dvasios, kaip to reikalauja regula".

Paskatinimas. Šv. Bonaventūra, didžioji mūsų ordino bei šv. Bažnyčios puošmena, pamokyk mus tinkamai sujungti mal-

dą su mokslu! Būk mums pavyzdžiu ir pagalba, siekiant mokslo bei šventumo!

Dievo meilės malda

Gerasis Mokytojau, šviesus Bažnyčios Žibinte, šv. Bonaventūra, Dievo įsakymų Mylėtojau, išmelsk mums iš Dievo Sūnaus, kad ir mes būtume bent kiek į Tave panašūs. Amen.

Liepos 26 diena: šv. Ona

ŠV. MOTINOS ONOS GARBINIMAS

Šv. Onos garbinimas siekia giliausią Bažnyčios senovę. Antai imperatorius Justinijonas jau 550 m. skyrė jos garbei didelę bažnyčią. Vėliau jos garbinimas dar labiau paplito. Dabar pasvarstykime, dėl ko Bažnyčia taip gerbia šv. Oną.

1 PUNKTAS. DIDELĖ ŠV. ONOS VERTYBĖ

Svarstymas. Šv. Ona yra verta didžios pagarbos, nes yra Marijos motina. Ji pagimdė tą asmenį, kurį Dievas jau rojuj pažadėjo žmonių giminei kaip paguodą, asmenį, kuris vienintelis iš visų Adomo vaikų buvo pradėtas be gimtosios nuodėmės ir buvo Dievo paskirtas būti viengimio Jo Sūnaus motina. Tai tikrai didelė garbė. Jei kitos motinos laiko didžiausia garbe, kai jų sūnus paskelbiamas šventuoju, kai jo palaikai aukso bei sidabro karste išstatomi žmonėms garbinti, — tai toji garbė negali nė iš tolo lygintis su ta šlove, kuri yra tekusi šv. Onai. Juk jos duktė paties Dievo buvo paskelbta šventa, nuo pat prasidėjimo apipilta malonėmis ir jomis yra pralenkusi visus žmones bei angelus. Jei neįstengiame suvokti Dievo Motinos vertingumo, tai negalime tinkamai suvokti ir jos motinos vertės. Dievas šv. Onai suteikė malonę perduoti savo kraują per dukterį Mariją iš šv. Dvasios pradėtajam Dievo Sūnui.

Pritaikymas. Tad gerbkime motiną šv. Oną dėl didelės jos

vertės! Tuo džiuginsime ir jos dukrą, švč. Mariją, ir jos vaikaitį pagal kraują — patį Dievą Išganytoją.

2 PUNKTAS. NEPAPRASTAS ŠV. ONOS ŠVENTUMAS

Svarstymas. Ne be savo bendradarbiavimo šv. Ona gavo iš Dievo augštąją garbę. Dievas teikia malones vertiems ir dėkingiems. Turime spėti, jog šv. Ona savo augštą paskyrimą atitiko nepaprastu šventumu. Šiaip kaip gi Dievas būtų jai pavedęs savo Sūnaus Motiną? Tad galime tikrai būti įsitikinę, jog augštas Marijos dorybes, lyg skaisti aušra, iš anksto pavaizdavo jos motinos dorybės. Turime teisę manyti, jog šv. Ona buvo deganti giliausios Dievo meilės žvakė, brangi skaistaus nusižeminimo skrynia ir taurus augšto nekaltumo indas. Pats Viešpats yra pasakęs: "Medis pažįstamas iš jo vaisiaus" (Luk. 6, 44). Jau pats jos vardas leidžia nujausti didį šventumą bei jos malonių gausumą, kurios ją atžymėjo Dievo bei žmonių akyse. Žodis "Anna" reiškia "malonė". Todėl šv. Jonas Damaskietis rašo: "Malonė pagimdė valdovę".

Pritaikymas. Tad gerbkime švč. Mergelės motiną ir už jos šventumą. Savo gyvenimu ją sekime, ištikimai bendradarbiaudami su Dievo malone.

3 PUNKTAS. DIDI ŠV. ONOS GALYBĖ

Svarstymas. Jei jau šv. Ona čia, žemėje, viską galėjo gauti iš Marijos, tai ir danguje jos užtariamoji galia pas savo dukterį, malonių Tarpininkę ir dangaus karalienę, negali būti mažesnė. Net ir stačiai pas Dievą ji turi didžios vertės už savo švč. Trejybei patarnavimus, kai ji dar buvo ant žemės. Šv. Ona Dievui Tėvui pagimdė mylimąją dukterį, ją išaugino, išauklėjo ir paaukojo Jo tarnybai šventykloj. Dievo Sūnui ji suteikė Motiną, kokios negalima rasti visoj žemėj. Šv. Dvasiai ji padovanojo dangiškai nekaltą ir gražią sužieduotinę. Tad neįmanoma abejoti, kad šv. Onos galia bei užtarimas danguj yra itin dideli bei sėkmingi, ir kad Dievas neatsispiria, jos prašomas.

Pritaikymas. Ir mes stipriai pasitikėkime šv. Onos užtarimu. Šiandien, jos šventėj, paveskime jos globai savo reikalus bei rūpesčius. Ryžkimės ir šiaip dažnai garbinti švč. Marijos motiną ir į ją šauktis. Deja, per maža tebranginame šv. Oną! Turime neužmiršti, jog, ją garbindami, pagerbiame ir jos dukterį Mariją.

Paskatinimas. Palaiminta tu tarp moterų, garbingoji šv. Ona, nes tavo duktė yra sykiu ir Dievo Motina! Stebiuos tavo išrinkimo kilnumu ir malonėmis, kuriom Augščiausiasis tave apibėrė. Jungiuos su švč. Marija tave pagerbdamas, mylėdamas, ir save pavedu tavo globai! Jėzui, Marijai ir tau atiduodu visą savo gyvenimą, kaip nusižeminusį savo vaikiško garbinimo mokestį. O tu išmelsk man malonę, kad mano gyvenimas būtų šventas ir amžinos laimės vertas. Amen (Atlaidinė malda).

Dievo meilės malda

Šventoji motina Ona, gauk man malonę, kad tobulai mylėčiau Dievą ir žmogum tapusį Jo Sūnų, Jėzų Kristų, kuriam ir tu galėjai dovanoti savo meilę.

Pirmasis rugpiūčio penktadienis

PENKTASIS IR ŠEŠTASIS ŠVČ. ŠIRDIES PAŽADAS: MŪSŲ GYVENIME IR MIRTYJE

Įsivaizduok Išganytoją ant kryžiaus. Jis jau miręs. Kai kareiviai laužė nusikaltėlių kojų kaulus, norėdami juos veikiau numarinti, vienas kareivis ietim pradūrė Jėzui šoną, ir iš žaizdos ištekėjo kraujas su vandeniu (Jon. 19, 34). Evangelistas Jonas čia sako tai įvykus, kad išsipildytų Raštas: "Nesulaužysite nė vieno (avinėlio) kaulo" (Išėjimas, 12, 46), ir kita vieta: "Jie pažvelgė į mane, kurį jie pervėrė" (Zak. 12, 10). Iš tikrųjų, dabar turime atvertame Jėzaus šone, švč. Jo Širdy, kaip Jis pats tikrina, saugią priebėgą gyvenime ir mirty.

1 PUNKTAS. MŪSŲ PRIEBĖGA GYVENIME

Svarstymas. Pagal šv. Margaritos Alacoque užrašus, Viešpats žada visiems Jo Širdies gerbėjams būti saugia priebėga gyvenime ir mirtyje. Koks guodžiąs ir brangus yra tas pažadas!

Priebėga vadiname vietą ar asmenį, kur bėgame ieškant pagalbos. Kaip dažnai gyvenime žmogui tenka ieškotis priebėgos bei apgynimo! Ieškoma apsaugos nuo vėjo ir lietaus ar sniego; didžioj nelaimėj ieškoma pagalbos pas gerus žmones; iš didžiūnų prašoma apgynimo nuo prispaudėjo bei skriaudėjo; skaudžiuose abejojimuose ieškoma patarimo iš protingo žmogaus. Ir Jėzaus Širdis yra priebėga žmogui varge, net geriausioji priebėga: pats Viešpats sako šv. Margaritai: Aš būsiu tikra jų priebėga!

Dabar pažiūrėkime, kaip tai pasitikrino dar Jėzui gyvenant šioj žemėj. Kai Jis kur rasdavo prispaustą ar persekiojamą žmogų, Jis būdavo pasiruošęs padėti. Svetimoterę, kurią žydai atvilko pas Jį, kad ją pasmerktų, Jis ėmė savo globon prieš kietaširdžius žydus ir tarė jai paguodos žodį: "Aš tavęs nepasmerksiu; eik ir daugiau nebenusidėk!" (Jon. 8, 11). Išgydytąjį aklą gimusį, kurį žydai dėl Jėzaus neapykantos buvo išvarę iš sinagogos, Jėzus bičiuliškai pakvietė, kad Jį sektų, davęs jam suprasti, jog Jis, Kristus, yra tikrasis mesijas (Jon. 9, 37).

Pritaikymas. Švč. Jėzaus Širdy ieškokime priebėgos savo sunkenybėse, vidinėse ir išorinėse pagundose, šio pasaulio varguose. Ne dovanai belsimės. Jėzaus Širdis yra atverta tam, kad suprastume, jog joje turim vietą prisiglausti. Jėzaus žaizdos, ypač Širdies žaizda, anot šv. Bonaventūros, yra tai tos kalnų olos bei mūrų skylės, kuriose randa prieglaudą Giesmių Giesmės balandėlė. Pats Viešpats kviečia ten ateiti Jo ieškoti ir Jo žaizdomis stebėtis. Išmintingas žmogus turėtų verčiau ieškoti pagalbos bei apgynimo pas Jėzų, kaip pas neištikimus žmones!

2 PUNKTAS. MŪSŲ TIKRA PRIEBĖGA MIRTY

Svarstymas. Svarbiausia, atsakingiausia, sunkiausia ir sopulingiausia valanda žmogui yra išsiskyrimas su šiuo gyvenimu. Teisėjo baimė, nežinojimas, kuo baigsis teismas, skaudūs sąžinės priekaištai, nuodėmingo gyvenimo prisiminimas, kūno skausmai, prigimties baimė skirtis sielai su kūnu, atsisveikinimas su pasauliu ir viskuo, kas žmogui brangu, velnio gundymai ir daug kitko, kas neįmanoma aprašyti. Jei norime įsitikinti, koks sunkus yra mirimas, įsižiūrėkime vaizduotėj į merdintį. O kas tame dalyke karčiausia — mes patys vieną sykį lig dugno ragausime merdėjimo baisybes.

Kas mums tada padės? Kas bus mums priebėga? Švč. Jėzaus Širdis! Pati merdėdama ant kryžiaus, ji suteikė prieglaudą bei išganymą besigailinčiam nusikaltėliui: "Šiandieną tu būsi su manim rojuje" (Luk. 23, 43). Be galo guodžia mus mintis, jog teisėju bus tas pats, kuris mus atpirko! Jei gyvi Jo laikėmės, galime Juo pasitikėti ir mirdami. Pagalba, kurią Jėzus suteikia mirštančiam, yra daugeriopa: ji padeda tinkamai prisiruošti mirčiai, palengvina mirties sopulius, pašalina mirties akimirkoj skaudžius rūpesčius, suteikia vilties ateinančio teismo valandai.

Pritaikymas. Taip visai pasitikėdami galime pavesti Jėzaus Širdžiai savo mirties valandą. Bet negalime to atidėlioti, iki išvysime jau ateinančią mirtį. Privalom dar sveiki būdami iš anksto, net kasdien, pasivesti mieliausiajai Jėzaus Širdžiai ir iš anksto užsitikrinti sau Jos galingą apsaugą. Pasiveskime Jai ir melskime malonės, kad mirtis neištiktų mūsų nepasiruošusių!

Paskatinimas. "Gailestingiausiasis Jėzau, mūsų Išgelbėjime, mūsų gyvenime, mūsų atsikėlime! Tad meldžiame Tave, neapleisk mūsų varguose ir baimėse. Vardan Tavo švenčiausiosios Širdies merdėjimo bei Tavo nesuteptosios Motinos kančių ateik padėti savo tarnams, kuriuos atpirkai brangiuoju krauju" (Atlaidinė malda).

Dievo meilės malda

Jėzaus Širdie, tikiu Tavo meile. Leisk man pasakyti: Ir Tu tikėk mano meile!

DIDIEJI PORCIUNKULĖS ATLAIDAI

Svarstymas. "Dangaus karalystė panaši į paslėptą dirvoje lobį. Radęs jį, žmogus laiko slaptoje, iš to džiaugsmo eina, parduoda visa, ką turi, ir perkasi tą dirvą" (Mat. 13, 44). Toks lobis yra ir didieji Porciunkulės atlaidai, kurį šv. Pranciškus užkasė Bažnyčios dirvoj. Bet tas lobis neliko paslėptas, o buvo palengva paskelbtas visai Bažnyčiai. Jam išsikasti nereikia pavartoti viso savo žemės turto, tik keleto gerų darbų. Dabar pamąstysime apie tų atlaidų atsiradimą bei veikimą.

1 PUNKTAS. PORCIUNKULĖS ATLAIDŲ ATSIRADIMAS

Svarstymas. Porciunkulė, švenčiausios Angelų Karalienės bažnytėlė netoli Asyžiaus, yra pirmasis serafiškojo ordino dievnamis, taip sakant, to ordino lopšys. Toj bažnytėlėj šv. Pranciškus savo atsivertimo metu melsdavosi ir savo rankų darbu apsaugojo ją nuo sugriuvimo. Jis ją mylėjo kuone labiau už visas kitas pasaulio vietas, laikė ją savo tikrąja tėviške ir dažnai ją lankė, kad pasimelstų ir išsiprašytų malonių bei įkvėpimų. Čia jam buvo apreikšta, kad jis būsiąs ordino kūrėju, čia jis įvilko pirmuosius savo mokinius, čia jis įteikė vienuolinį drabužį savo pirmajai dvasiškai dukrai, šv. Klarai.

Bet ta bažnytėlė turėjo pasidaryti reikšminga visam pasauliui. Kai vieną kartą šventasis Porciunkulėj meldėsi, jam pasirodė, kaip sako legenda, persimainęs Išganytojas su savo Motina bei daugeliu angelų ir tarė: "Pranciškau, tu ir tavo broliai esate mano leisti į pasaulį, kaip mano Bažnyčios švyturys bei ramstis. Prašyk, ko norėtum sielų išganymui". Dievo tarnas atsakė: "Nors esu tik skurdus nusidėjėlis, betgi meldžiu Tave, mano Atpirkėjau, suteik visiems tikintiesiems visuotinį nuodėmių atleidimą, jei jie po gailios išpažinties aplankys šią bažnyčią". Ir Kristus atsakė: "Tavo noras yra didelis, bet išpildau tavo prašymą. Tik eik pas mano atstovą žemėje ir tegul jis tuos atlaidus patvirtina". Nudžiugęs Pranciškus nuskubėjo į

Perugiją pas popiežių Honorijų III, kuris kaip tik ten buvo išrinktas. Honorijus patikėjo Pranciškum ir patvirtino visuotinius atlaidus visiems tikintiesiems, kurie, atlikę su gailesiu išpažintį, lanko Porciunkulės bažnyčią. Bet kad tais negirdėtais atlaidais nesukeltų per didelį nustebimą, popiežius suteikė Pranciškui tą nutarimą tik žodžiu ir paskiau surišo tų atlaidų veikimą su rugpiūčio 2 diena. Vėliau atlaidai buvo išplėsti visom bažnyčiom, priklausančiom trims pranciškonų ordinams, o galų gale ir visom sielovadinėm pasaulio bažnyčiom. Be to, buvo pareikšta, jog atlaidus galima aukoti ir už skaistyklos vėles. Benediktas XV panaikino visus Porciunkulės atlaidų apribojimus laiko atžvilgiu.

Pritaikymas. Kaip gražiai anas šv. Pranciškaus prašymas atitinka jo dvasią ir uolumą! Ištroškęs sielų išganymo, jis galėjo prašyti tik kažko labai didelio, ir tam Asyžiaus vargdienėlio norui bei šventam pasitikėjimui nesipriešino nei dangus, nei Bažnyčia. Plačiai prasivėrė dvasinių turtų durys su Kristaus, Marijos ir šventųjų nuopelnais.

Ačiū šv. Pranciškui už tą didelę malonę, kurią jis išprašė pasauliui, — už Porciunkulės atlaidus! Jie yra mūsų serafiškojo tėvo meilės bei šventumo gražus ir pastovus palikimas. Uoliai naudokimės ta malone, kurią įsigyti mes, šv. Pranciškaus vaikai, turime ypatingą teisę.

2 PUNKTAS. PORCIUNKULĖS ATLAIDŲ VEIKIMAS

Svarstymas. Porciunkulės atlaidai skirti pirmoj eilėj *gyviems.* Kiek kartų tikintieji aplanko Angelų Marijos bažnytėlę arba rugpiūčio 2 dieną kurią ordino ar šiaip sielovadinę bažnyčią, jie gali užsitarnauti visišką visų laikinių už nuodėmes bausmių atleidimą, jei išpildo paprastąsias sąlygas, t. y. jei gailingai atlieka išpažintį, priima Komuniją ir pasimeldžia popiežiaus intencija. O kas bent dukart per mėnesį eina išpažinties ir beveik kasdien priima komuniją, nebėra reikalinga tiems atlaidams laimėti atskiros išpažinties (Can. 931).

Žmogus gal nesuvokia visos visuotinių atlaidų malonės didingumo bei vertės. Bet jis gali tai nujausti, jei pamąsto apie

savo nuodėmių daugumą ir didumą, prisimindamas, kokias dideles bausmes uždėdavo nusidėjėliams senoji Bažnyčios drausmė. Kad gauti tokiai malonei teturi teisę tik gerai pasiruošusi širdis, netenka abejoti. O tas širdies prisiruošimas yra įsigijimas pašvenčiamosios malonės, gyvo atgailos troškimo ir nuoširdaus stengimosi slopinti kiekvieną prisirišimą prie didžios ar mažos nuodėmės. Gerai apmąstykime tas dvi sąlygas — troškimą ir tvirtą ryžtą slopinti visus prisirišimus prie bet kurios nuodėmės — nes nuo jų priklauso malonės didumas, kurią galime laimėti. Nepasitenkink vieną kartą pabandęs įgyti sau visuotinius atlaidus. Tai daryk dažniau, nes nežinai tikrai, ar tavo širdies paruošimas buvo pakankamas laimėti ištisiems visuotiniams atlaidams. Yra galima, kad kiekvieną kartą telaimėjai tik dalinį savo bausmių už nuodėmes atleidimą!

Ir skaistyklos sieloms Porciunkulės atlaidai yra neįkainojamai didelė geradarybė, šviesi dangaus paguoda. Garbingasis popiežius Inocentas XI tai aiškiai pasakė savo 1687 sausio 22 raštu. Tuo šventoji Bažnyčia tiksliai ir tikrai patvirtino, kas jau per šimtmečius buvo daroma, būtent: kad Porciunkulės atlaidus galima aukoti už skaistyklos vėles.

Koks didelis lobis yra pavestas tavo rankoms, kurį tu gali skirti kenčiančių skaistykloj brolių naudai! Neduok jam trūnyti! Meiliai ir uoliai vartok jį gelbėti anoms vargšėms vėlėms, kurios taip ilgesingai trokšta regėti Dievą! Statyk joms tiltą, kuriuo jos galėtų džiugiai bėgti pasitikti brangiojo Išganytojo! Kaip malda šv. tėvo intencija, dabar galioja šeši Tėve mūsų, Sveika Marija ir Garbė Tėvui. Nepamiršk savo mirusiųjų gimdytojų, giminių, geradarių, bičiulių ir brolių — visų, už kuriuos privalai melstis.

Paskatinimas. Porciunkulė, pirmojo mūsų ordino bažnyčia, kaip gausiai Dievas tave palaimino už serafiškojo Pranciškaus pamaldumą, meilę ir šventumą! Visos tavo sienos yra brangūs akmens. Jie liudija Dievo gailestingumą, kuris atleidžia šio pasaulio teisiesiems bausmes už nuodėmes ir išvaduoja iš skaistyklos vargšes vėles. Tegu Dievo angelai, kurie iš tavęs, brangioji bažnytėle, taip dažnai nešė į dangų mūsų serafiškojo tė-

vo meilės atodūsius — tegu jie nuneša prie Viešpaties sosto ir mano atlaidines maldas!

Dievo meilės malda

O, Dieve, kokios įvairios yra priemonės, kuriomis mane valai ir prie savęs trauki! O kad aš jas visada tinkamai įvertinčiau ir uoliai naudočiau! Garbė Tau ir šlovė už begalinį Tavo gailestingumą bei gerumą! Duok man, kad Tavo meilę vis geriau pažinčiau ir gausiau patirčiau!

Rugpiūčio 3 diena: šv. Domininko šventės išvakarės

GLAUDŪS ŠV. DOMININKO SANTYKIAI SU ŠV. PRANCIŠKUM

Matyti, šventieji ryšiai šv. Domininko su šv. Pranciškum buvo labai nuoširdūs, nes mišiose ir brevijoriuje šv. Domininkui net priskiriamas garbės titulas "mūsų Tėvas". Iš tikrųjų, labai glaudūs santykiai jungė abu šventuosius per jų gyvenimą, ir ta abišalė šventa meilė tebėra gyva jų ordinuose. Čia pamąstysime apie tuos nuoširdžius ryšius tarp tėvo šv. Domininko ir tėvo šv. Pranciškaus.

1 PUNKTAS. ABIEJŲ IŠRINKIMAS IR DRAUGYSTĖ

Svarstymas. Ordino istorijos knygos praneša: Domininkas vienoj Romos bažnyčioj buvo paskendęs maldoj. Pasirodė jam Kristus, įsirūstinęs ir pasirengęs pabausti žmoniją už nuodėmes. Rankoj laikė Jis dvi strėles, kurios turėjo žmonijai atnešti galą už nedorybes. Čia Dievo Motina puolė Išganytojui po kojų ir nurodė du vyrus, kurie išgelbėsią pasaulį nuo pražūties. Viename tų vyrų Domininkas pažino save patį, o antrojo visai nepažino. Kitą dieną Domininkas bažnyčioj pamatė vyrą elgetos apdare ir pažino, kad tai tas antrasis, kurį regėjo vizijoj, ir su kuriuo drauge juodu turėsią pataisyti pasaulį. Skubiai priėjo Domininkas prie jo ir, apkabinęs, tarė: "Mudu

laikysimės išvien — to nori Viešpats Dievas!" Jis papasakojo Pranciškui, ką regėjęs, ir nuo tos valandos tos dvi sielos, kurios liepsnojo Dievo garbei ir žmonių išganymui, susijungė gilia bičiulyste.

Šventoji tų dviejų patriarkų bičiulystė pasikartojo vėliau jų ordinų istorijoj. Taip, sakysime, 13 amžiuje du didžiausi to laiko teologai, Tomas ir Bonaventūra, buvo stipriai ir ištikimai susibičiuliavę. Kur rasime, sako vienas naujausių rašytojų, tokį nesavanaudišką, tokį taurų atsidavimą vienas antram, koks buvo šv. Tomo ir šv. Bonaventūros! Tomas yra daugiau Dievo mokslo kerubinas, šv. Bonaventūra daugiau teologijos serafinas. Garsusis Lacordairas apie tų dviejų ordinų draugystę rašo: "Tas sandorinis Domininko su Pranciškum pasibučiavimas, kaip šventas palikimas, buvo iš kartos į kartą perduodamas palikuonių lūpoms. Dar ir šiandien jaunatviška bičiulystė jungia pamokslininkus brolius su mažesniaisiais broliais." Lig šiol tebėra paprotis, jog, kur domininkonai gyvena netoli pranciškonų, mažesnieji broliai pas juos laiko iškilmingas pamaldas šv. Domininko dieną, o pamokslininkai broliai pas mus — šv. Pranciškaus dieną. Tada jie drauge laužo duoną, kurią jiems Apvaizda suteikė, ir taip gieda: "Serafiškasis tėvas Pranciškus ir apaštališkasis tėvas Domininkas — jie tai išmokė mus tavo įstatymo, Viešpatie!" Mirus pranciškonų ordino generolui, pamokslininkų brolių generolas paskelbia tinkamą paminėjimą, o mirus pamokslininkų generolui, tai padaro mažesniųjų brolių ordino generolas.

Pritaikymas. Šventa ištikima bičiulyste, nesiduok niekada sudrumsčiama, o pasilik nepajudinama iki laikų galo! Be abejo, šv. tėvas Domininkas šiandien ypač džiugiai žiūrės į mus ir mels mums malonių, jei tik pasitikėdami į jį kreipsimės. Dviejų patriarkų, Domininko ir Pranciškaus, bičiulystė nė danguj nėra pasibaigus. Kaip tik ten ji išskaistėjo, ir mes turime Domininko asmeny tikrai tėvišką bičiulį. Čia visai pasiteisina šv. Rašto posakis: "Ištikimas bičiulis — tvirta globa: kas jį rado, rado turtą" (Ekli. 6, 14).

Svarstymas. Domininkas su Pranciškum, suradę viens antrą, laikė save tarpininkais tarp Dievo ir žmonių. Juodu turėjo didį planą — laimėti pasaulį Kristui. "Kas nebūtų linkęs pasijuokti", — sako vienas rašytojas, "išgirdęs du pavargėlius be pripažinimo ir be jėgos, susidarančius tokį planą, kuriam įvykdyti jie atrodė esą netinkami. Bet vis tiek jiems pasisekė, nes Dievas išsirinko pasaulio silpnuosius sugėdinti stipriesiems. Juodu primena šventuosius Petrą bei Paulių, kurie toj pačioj Romoj pasiryžo atversti pasaulį, skelbdami evangeliją". Jų ryžtą stiprino mintis, kad čia juos parems Marijos globa. Marija nuo senovės ir iki šios dienos buvo ir tebėra nusidėjėlių priebėga, jų užtarėja bei gynėja ties Dievo sostu.

O, kiek daug tie dviejų ordinų kūrėjai ir patys, ir per savo ordinus yra padarę žmonijai! Juodu tikrai atnaujino sužemėjusio ir sugedusio pasaulio veidą. Juodu buvo reformatoriai tikra to žodžio prasme. Savo balso galybe juodu, kaip ypač Domininkas su savo sekėjais, ir savo pavyzdžiu, kaip ypač Pranciškus su savo broliais, išravėjo anuometines klaidas ir visur sėkmingai kovėsi su godumo, gašlumo ir lepumo polinkiais. Su rožiniu rankoj brolis pamokslininkas eina per pasaulį jau šimtus metų, ir kiek malonės stebuklų Dievas padarė per maldingą rožinio maldą!

O mažesniųjų brolių skelbimo pagrindinė tema yra karti mūsų Viešpaties kančia, ir tie pamokslai švelnina užkietėjusias nusidėjėlių širdis. Kiek dvasinės naudos skleidžia visur trečiasis šv. Pranciškaus ordinas! Iš tikrųjų didingai veikė per šimtmečius abu tie ordinai, kurie yra taip glaudžiai susiję per savo kūrėjus!

Pritaikymas. Tokių patriarkų sūnūs privalome ir toliau pagal jų dvasią veikti ir jų pradėtą darbą tęsti. Tam progų turime savo šventajame pašaukime. Kaip anų laikų, taip ir mūsų, žmonės yra reikalingi šv. Domininko ir šv. Pranciškaus dvasios. Popiežiai tolydžio teigia tai savo prakalbose ir raštuose. Reikia tik, kad mes kiekvienas stengtumės ir patys gyventi pa-

gal tų patriarkų dvasią, ir kitus prie to trauktume. Tada susilauksime stebuklingų malonių iškrypusiam ir sugedusiam pasauliui!

3 PUNKTAS. ABIEJŲ DORUMAS

Svarstymas. Kai šv. Domininkas jau turėjo mirti, surinko visus ten buvusius brolius prie savo lovos ir kalbėjo: "Mano mylimieji broliai, palieku jums šį testamentą: turėkit meilės, saugokit nusižeminimą, pasilikit neturtingi". Toks buvo švento vyro testamentas savo mokiniams per visus amžius. Jis dar labiau pabrėžė laisvo neturto reikšmę, grasydamas Dievo bei savo paties prakeikimu tiems, kurie išdrįstų pakenkti ordinui, nesilaikydami neturto.

Kaip ir jo bičiulis šv. Pranciškus, Domininkas degte degė meile Dievui bei artimiesiems. Iš meilės Dievui bei artimui jis metė pasaulį, išsižadėjo visų jo patogumų ir įkūrė pamokslininkų ordiną atversti nusidėjėliams, tarp kitko — eretikams albigensams, labai pavojingiems tų laikų žmonėms. Jo visa širdis liepsnojo meile Dievui. Kai vieną dieną jis nulipo nuo sakyklos, kažkas paklausė, iš kurios knygos jis paruošęs savo pamokslą. Domininkas atsakė: "Iš meilės knygos: ta knyga teikia pamokymų viskam". Taip, meilė yra geriausioji mokytoja. Koks panašus tame dalyke Domininkas į Pranciškų! O koks nusižeminęs buvo Domininkas! Jis gebėjo sakyti: reikia nusižeminimo pavyzdžiu, o ne išdidumu įtikinėti priešus tiesos dalykuose. Karšta malda ir nusižeminimas yra geriausieji ginklai prieš eretikus. Kaip labai jis pats stengėsi būti nusižeminęs! Lygiai kaip ir Pranciškus, jis dorybės pagrindan dėjo nusižeminimą. Ir jo didis šventumas, kaip ir darbų didumas yra gražiausieji jo nusižeminimo vaisiai. Jis nenorėjo, kad jo mokiniai būtų iškeliami į bažnytines augštesnes vietas. Kardinolui Ugolinui jis sakė: "Karščiausiai geidžiu, kad mano broliai pasiliktų savo luome, ir stengsiuos, kiek galėdamas, juos ten išlaikyti". Kaip labai troško Domininkas savo ordine išsaugoti neturtą, apie tai jau girdėjome jo testamente. Jam akyse nuolat stovėjo neturto idealas — tad jis nuolat tą idealą primindavo ir broliams. Jis norėjo visą savo pasitikėjimą sudėti Dievuje.

Domininkas dalyvavo 1219 metų Asyžiaus kapituloj ir kalbėjo broliams, kurių buvo susirinkę 5000 ir kurie nieko neturėjo valgyti. Tada šv. Pranciškus tarė šv. Domininkui: "Eime, melskime Augščiausiąjį, kurs tyruose papenėjo 5000 žmonių, nes Jo pasigailėjimo jėga nėra sumažėjusi, ir neturime nustoti pasitikėti Jo gerumu". Ir Dievas išklausė dviejų šventųjų maldų, nes žmonės iš apylinkių gausiai sunešė visa, kas reikalinga. Domininkas su Pranciškum buvo tobuli Dievo įrankiai — labai į viens antrą panašūs, nepaisant įvairių asmeninių skirtumų.

Pritaikymas. Kiek įmanydami, sekime šv. Domininko pavyzdžiu meilėj, klusnume ir neturte, ir tapsime ne vien panašūs į tą didįjį patriarką, bet džiaugsimės jo palankumu ir drauge pasidarysime tiksliu šv. Pranciškaus atvaizdu. Tai juk ir yra kilnusis mūsų ordino siekis.

Dievo meilės malda

Bičiulių, nors ir šventų, meilė yra tik silpnas Tavo meilės atspindys mums, vargšams žmonėms. Bet ji kelia mane, Viešpatie, pas Tave augštyn ir teikia man laimės. Koks didis dalykas, kad Dievas mus myli! O kokia bus laimė, kai ta meile galėsime džiaugtis danguje per visus amžius! Mano Dieve, išlaikyk mane Tavo meilėj!

Rugpiūčio 4 diena: šv. Domininkas

ŠV. DOMININKAS — BAŽNYČIOS KOLONA

Vienoj Romos bažnyčioj pirmą kartą pasimatė du ordinų kūrėjai, Pranciškus ir Domininkas. Ištiesęs rankas, dvylika metų vyresnis Domininkas priėjo prie Pranciškaus, jį apkabino ir meiliai prabilo: "Tu — mano brolis! Tu eisi su manim! Mudu laikysimės išvien, ir niekas mum neatsispirs!" Nuo to laiko dailininkai geba juodu vaizduoti šalia vienas antro, kaip dvi kolonas ar du alyvų medžius, ir jų ordinai vienas kitam yra

giminingi. Čia mąstykime apie "savo tėvą Domininką", kaip apie Bažnyčios koloną.

1 PUNKTAS. ŠV. DOMININKAS KAIP PAMOKSLININKAS

Svarstymas. Dar jaunas būdamas, Domininkas įsitikino, jog jo gyvenimo uždavinys yra skelbti tikrąjį šv. Bažnyčios mokslą. Nuolat melsdamasis, šventai gyvendamas ir rimtai studijuodamas Dievo mokslus, jis stengėsi prisiruošti savo uždaviniui. Liepsnojantį sielų išganymui uolumą iš pradžios jis bandė panaudoti kovai su albigensų erezija, kuri anuomet jau buvo plačiai pasklidusi po Prancūziją, Ispaniją ir Italiją. Be turto, be tarnų ar apsaugos, apsiginklavęs tik evangelija ir Kristaus kryžiumi, jis stojo prieš tuos pavojingus eretikus. Septynerius metus veikė jų tarpe, didžiuose pavojuose, nuolat stengdamasis švelnumu bei rimtumu, liepsnojančiu žodžiu ir šventu pavyzdžiu grąžinti paklydusiuosius į šv. Bažnyčią. Dievas palaimino jo pastangas gausiausiu pasisekimu. Erezijos nuodingos piktžolės sudegė jo iškalbos ugny, ir suklaidintieji dideliais būriais grįžo į krikščionišką tikėjimą bei gyvenimą. Palyginti maža tebuvo tokių, kurie pasiliko atkaklūs priešai, ir tuos jis turėjo perleisti kryžeivių baudžiamiesiems dėsniams. Domininkas skelbė Bažnyčios mokslą ne tik prigimta jėga, kurią teikia tobula iškalba, bet ir ta antgamtine galybe, kurią apaštalams teikia Dievo malonė. Taip jis savo veikimu išgelbėjo Bažnyčią nuo pavojingos sektos ir užsipelnė Bažnyčios ramsčio vardą.

Pritaikymas. Šv. Domininkas yra šviesus pavyzdys pamokslininkams ir sielų vadovams. Jis jiems rodo, kaip jie privalo nesvyruodami ir be sąlygų klausyti Dievo šaukimo ir visą savo gyvenimą pavesti savo kilnios paskirties tarnybai. Jis rodo pavyzdį, kaip reikia Dievo mokslą bei įstatymą skelbti ne tik žodžiu, bet ir gyvenimu, švariu, pavyzdingu, šventu elgesiu. Tad imkime šv. Domininką pavyzdžiu savo kuniginiuose bei vienuoliniuose darbuose. Kokių vaisių būtų galima iš mūsų belaukti, jei Dievo tarnyboj norėtume patenkinti savo tuštumą, garbės troškimą ir savinaudą? Daugiau piktintume žmo-

nes, kaip darytume gera! Negalime įžiebti širdžių dangiškiems dalykams, jei patys esame prikibę prie žemės. Neįstengsime sukelti atgailos nuotaikų, jei patys ieškome pasaulio džiaugsmų bei malonumų. Tad žiūrėkime, kad mūsų gyvenimas atitiktų tai, ką skelbia mūsų lūpos!

2 PUNKTAS. ŠV. DOMININKAS — ORDINO KŪRĖJAS

Svarstymas. Dideli pasisekimai, kuriuos šventasis pasiekė savo apaštališku veikimu, jo liepsnojančiai sielai neatrodė užtenkami. Jis būtų norėjęs turėti tūkstantį rankų Dievo garbei platinti, tūkstantį liežuvių Jo mokslui skelbti, tūkstantį gyvenimų paaukoti sielų labui. Jis norėjo būti visur, kur Dievo priešai kelia savo galvą ir suvedžioja žmones. Karštai trokšdamas Dievo garbės ir Bažnyčios sėkmės, jis rado priemonę pragriauti jį varžančias laiko bei vietos ribas, įsteigdamas pamokslininkų ordiną. Savo šventų ir mokytų sūnų lūpomis Domininkas net šiandien dar kalba pasauliui apie atgailą ir atsivertimą. Jis meldžiasi savo šventų dukterų širdimis. Saugo ir veda daugybę pasauliečių tretininkų. Šv. Domininko ordinas tapo galingu Bažnyčios ramsčiu, kurį galima lyginti su anuo Dovydo bokštu, ant kurio kabo tūkstantis skydų, ginančių Dievo tautos kovotojus. Domininkas padovanojo Bažnyčiai daug šventųjų, daug mokslo žiburių, daug uolių misininkų ir gerų pamokslininkų. Dėl to jis tapo dideliu geradariu, klestinčiu alyvos medžiu ir šviesiu Bažnyčios žibintu visiems laikams, kaip šv. Benediktas, šv. Pranciškus ar šv. Ignotas.

Pritaikymas. Šiandien, šv. Domininko šventėj, vėl sustiprinkime savy vienuolinio gyvenimo meilę bei pagarbą. Juk žinome, kad vienuolinis gyvenimas laikosi ant trijų evangelinių patarimų, kuriuos skelbė ir kurių pats paisė Kristus. Turtingajam jaunikaičiui Jis tarė: "Jei nori būti tobulas, eik, parduok, ką turi, ir duok beturčiams, ir turėsi turtą danguje; paskui ateik ir sek mane" (Mat. 19, 21). Sekimas Jo tobulu neturtu, nusižeminimu ir skaistumu yra, anot Išganytojo, augščiausioji tobulybė. Kad toks gyvenimas yra gražus, tai paryškėja ir kat. Bažnyčios istorijoj. Mažne visi ordinai, kurie per tuos 20 amžių išdygo iš Kristaus pasodintojo, visuomet žydin-

čio ir vaisių nešančio Bažnyčios medžio, kūrė ir puoselėjo Dievo karalystę žemėj, ugdė savo ir kitų sielos išganymą ir vykdė visus artimo meilės darbus su nuostabiu pasiaukojimu. Jokie pavojai, jokie persekiojimai, joks nedėkingumas, jokie trūkumai negalėjo užgesyti jų uolumo ir sulaikyti veikimo. Jei dabar pasaulis nenori matyti tų gražių vaisių ir vienuolinius ordinus laiko nebetinkamais mūsų amžiams, tai dėl to nenusiminkime ir rankų nenuleiskime. Kristaus žodis bei pavyzdys kalba už mus, o Kristus tinka visiems laikams.

Paskatinimas. Meilingasis Dieve, ačiū Tau už vienuolinės dvasios bei sieloms ganyti uolumo pavyzdį, kurį mums teikeis duoti Domininko asmeny. Noriu Tavo tarnybai pavesti visas savo jėgas ir gailiuosi už ligšiolinį apsileidimą!

Dievo meilės malda

Pakvietei mane, Viešpatie, sekti Tave: tad seksiu ir būsiu ištikimas! Tik dovanok man ištvermingumo ir ištikimybės malonę Tavo meilėj!

Rugpiūčio 12 diena: šv. Klara

ŠV. KLAROS IŠMINTINGUMAS

Šv. Klara, kurios šventę šiandien džiugiai švenčia serafiškasis ordinas ir su juo visa Bažnyčia, yra viena iš tų mergelių, kurias giria evangelija, ir kurios su skaistumu jungia tikrą išmintį. Ji papuošta švytinčiu šventumo bei išminties vainiku ir turi Klaros vardą, tai reiškia — šviesiosios, ir ne be pagrindo. Šiandien ir pamąstysime apie tą dangiškąją jos išmintį.

1 PUNKTAS. KLARA PAŽINO PASAULIO TUŠTUMĄ IR JĮ METĖ

Svarstymas. Buvo tai žymi naktis, kada po 1212 metų Verbų pirmadienį Klara metė savo gimdytojus ir slapta pasišalino

į Porciunkulę, kur šv. Pranciškus su draugais priėmė ją su degančiomis žvakėmis, nuvedė prie bažnytėlės altoriaus ir iškilmingai įvilko ją kaip pirmąją pranciškietę vienuolę. Tas vaizdas turėjo džiaugsmu pripildyti dangaus šventuosius ir angelus, net patį Dievą. Mat, vėl viena išmintinga mergelė nugalėjo kūną, pasaulį, šėtoną ir tapo daugelio dvasinių dukterų būrio motina bei vadovė.

Klara turėjo gausiai visų gerų ypatybių, kurios taip plačiai atveria mergaitėms pasaulio malonumus. Ji buvo taurios kilmės, turtingos šeimos ir pasižymėjo grožiu. Tačiau Dievo malonė davė jai suprasti žemės džiaugsmų niekingumą. Ji veržėsi į augščiausią ir tobuliausią tikslą. Ji išsižadėjo pasaulio ir ėmė sekti beturčiu, nusižeminusiu, niekinamu Pranciškum. Ji mielai pasiaukojo nedalomai ir tobulai Dievo tarnybai visiškoj skaistybėj, neturte ir paklusnume. Ji atmetė visa, kas galėjo ją čia trukdyti. Ji paliko tėvus, tėviškę, atsisveikino su turtais bei šlove, metė papuošalus, paslėpė savo grožį grubiame rudame drabužy ir užsidarė nuo pasaulio vieno skurdaus namo sienose šalia šv. Damijono bažnytėlės. Pasaulis maža tesupranta tokius idealus, todėl ir Klaros tėvas visomis jėgomis stengėsi atitraukti dukterį nuo jos pasiryžimo. Bet jo prašymai bei grasinimai pasiliko be vaisių. Priešingai, Klarai pasisekė netrukus sutraukti į savo vienuolynėlį didelį būrį bendraminčių mergaičių, jų tarpe ir savo karštai mylimą jaunesnę sesutę Agnietę.

Pritaikymas. Ir mus Dievas pašaukė savo tarnybai šventame vienuoliniame luome. Mes džiugiai paklausėme Jo balso. Bet ar visa širdim išsižadėjome pasaulio? Ar tikrai esame mirę jam ir jo dėsniams? Tai yra labai svarbus klausimas, nes tikrasis vienuolinis gyvenimas, kuriam įsipareigojome, nėra tik išorinis įžadų bei regulos laikymasis, o drauge ir išvidinė nuolatinė apsimarinimo bei savęs išsižadėjimo dvasia. Dievas ne tiek žiūri į išorinius veiksmus, kiek į širdies nusistatymus. Kaip galėtų visažinančiam Dievui patikti mūsų auka, jei vėliau gailėtumės ją padarę.

2 PUNKTAS. KLARA SAVE PAČIĄ PAŽINO IR TAPO ŠVENTA

Svarstymas. Šv. Klara su savo draugėmis pradėjo tarnauti Dievui, laikydamasi šv. Pranciškaus nurodymų. Jos neturtas bei pasaulio išsižadėjimas buvo toks didelis, kad jis popiežiui Aleksandrui IV atrodė net neįmanomas, ir jis patarė regulą sušvelninti. Bet Klara jam atsakė, kad Jo Šventenybė verčiau teatleidžianti joms nuodėmes, kaip duodanti dispensą nuo neturto. Ir ilgai prašydama, ji susilaukė, kad popiežius jų daugiau nebevargino. Gyvenimas, kuriame šv. Klara ėjo savo draugių prieky, buvo pilnas herojiškos aukos, kančios ir atgailos. Jos maldos dvasia prašoko visas ribas. Kūną ji kankino visais įmanomais būdais. Plika asla buvo jai lova, o medžio gabalas — pagalvė. Pasninkas buvo jai mylimas svečias. Taip gyveno šventoji 42 metus savo vienuolyne ligi mirties, ir niekada nebuvo atvėsęs jos uolumas. Ji troško daryti atgailą už visas gyvenimo nuodėmes. Bet tos nuodėmės buvo tik mažiukai nukrypimai. Tur būt, niekuomet mirtina nuodėmė nebuvo sutepus jos krikšto nekaltumo. Didis buvo jos savęs niekinimas ir nusižeminimas. Tai ji įrodė, kai ilgai nenorėjo sutikti būti viršininke. Bet, kai šv. Pranciškus jai griežtai įsakė, ji sutiko, bet vis laikė save žemiausia namų tarnaite ir pasilaikė sau vis menkiausias bei sunkiausias tarnybas. Paskutiniuosius 28 savo metus ji vis sopulingai sirgo, tačiau vis rodydavosi seserims šypsodama ir melsdavo Dievą padidinti jos kančią. Klara buvo tikrai tvirta ir išmintinga mergelė, kuri niekada neleido išdegti savo žiburio aliejui nei užgesti šviesai, kol dangaus Sužieduotinis pasirodė šalia mirties patalo ir paėmė ją į dangaus laimę.

Pritaikymas. Šv. Klaroj regime, koks brangus, sveikas ir naudingas yra savo niekingumo bei nuodėmingumo pažinimas. Tikrai nusižeminusi siela žino, kad visa gera turi iš Dievo, o bloga iš savęs. Toks žmogus apie save galvoja kukliai, laiko save paskutiniu bei netobuliausiu, visuose dalykuose grąžina Dievui šlovę ir stengiasi įsigyti Dievo pasigailėjimą maldingais ir atgailingais darbais. Ištirkime save, ar ir mes turime tokio nusižeminimo. Su Dievo malone bandykime jį įsigyti!

Paskatinimas. Šv. Klara, mano serafiškojo tėvo pirmoji dukte, padėk sekti tavo pavyzdį paniekinant pasaulį ir išsižadant savęs!

Dievo meilės malda

O Dieve, koks nuostabus ir didis esi savo šventuosiuose! Tu juos formuoji pagal neišsemiamą savo išmintį bei viską nugalinčią savo meilės jėgą. Suformuok ir mano širdį pagal savo nuožiūrą, kad Tavo meilė parodytų many savo stebuklus!

Rugpiūčio 15 diena: Marijos į dangų paėmimas

MARIJOS GARBĖ JOS Į DANGŲ PAĖMIME

Marijos garbę Jos dangun paėmimo šventėj skelbia šiandien iškilmingi varpų garsai ir linksmos Bažnyčios giesmės: "Džiaukimės visi Viešpatyje, švęsdami palaimintosios Mergelės Marijos šventą dieną, dėl kurios į dangų ėmimo džiūgauja angelai ir garbina Dievo Sūnų". Ir mes norime savy sukelti tą džiaugsmingą nuotaiką, mąstydami apie Marijos garbę šios dienos šventės paslapty.

1 PUNKTAS. PALAIMINGA BUVO MARIJOS MIRTIS

Svarstymas. Visas palaimintosios Mergelės Marijos gyvenimas buvo stebuklingas. Stebuklinga buvo ir jos mirtis. Viena iš jos mirties priežasčių buvo jos liepsnojanti Jėzaus meilė. Jėzuje Marija mylėjo savo Sūnų ir savo Dievą. Nėra nieko stipresnio už meilę, kurią gamta suteikia motinai sūnaus atžvilgiu, ir už meilę, kurią malonė įkvepia šventiesiems Dievo atžvilgiu. O Marija mylėjo savo Sūnų tokia švelnia ir gilia meile, kokią gali turėti meilingiausioji motina meilės verčiausiajam sūnui. O kadangi ji, be to, dar buvo atžymėta malonės pilnumu, tai ji mylėjo Jėzų drauge augščiausia antgamtine meile.

Ta meilė tolydžio ėjo didyn, gimus Betliejuj Dievui Vaikeliui ir Marijos širdy įžiebė karščiausią meilės liepsną, kol galų gale ta širdis iš tos didžios meilės nusilpo, ir jos siela džiūgaudama pakilo į dangų pas savo Sūnų ir Dievą. Taigi, galima sakyti, Marija mirė iš Dievo meilės. Kokia tai laiminga ir garbinga mirtis!

Pritaikymas. O kaip aš kada nors mirsiu? Ar mano mirtis bus nušviesta Dievo meilės spinduliais ir tos meilės šviesoj susilauks paguodos? O, Dieve, noriu Tave mylėti per visą gyvenimą, kad toj meilėj galėčiau laimingai numirti!

2 PUNKTAS. GARBINGAS BUVO MARIJOS Į DANGŲ ĖJIMAS

Svarstymas. Marija tuoj pat kėlėsi iš karsto bei mirties raiščių, nes Dievo Motinos kūnas negalėjo susilaukti gedimo. Iš Marijos kūno Dievo Sūnus buvo pasiėmęs kūną ir kraują. Jokia blogų geidulių dėmė niekada nebuvo to kūno sutepus — dėl to tuoj po mirties Dievas Marijos kūną bei sielą vėl sujungė garbingame prikėlime. Netrukus po jos palaidojimo pasirodė Viešpats su savo angelais prie švč. Mergelės kapo (taip pamaldi legenda vaizduoja Marijos atsikėlimo eigą), įsakė nuriedėti akmeniui, pakvietė Mariją išeiti iš karsto ir paėmė ją į dangų, džiūgaujant dangaus dvasioms. Ten Jis ją pasodino augščiausioje vietoje, šalia savo sosto, ir paskelbė ją dangaus Karaliene.

Pritaikymas. Vienas Dievas tėra didis ir galingas. Žmogus yra tik dulkė ir privalo vabalėlį vadinti savo broliu. Bet Dievo malonė ir gerumas laiko mus savo vaikais bei savo karalystės paveldėtojais ir leidžia draug su dangaus kariuomenėmis dalyvauti amžinoj Jo garbėj bei linksmybėj. Tad kaip augštai privalome vertinti savo pašaukimą į dangaus džiaugsmus, kaip uoliai bendradarbiauti su Jo malone! Gyvenkime uoliai, skaisčiai, apsimarinę ir be nuodėmių, kad garbingai atsikeltume! O, Marija, kuri esi ir mano Motina, padėk man gerai gyventi ir mirti!

3 PUNKTAS. GARBINGAS YRA MARIJOS IŠAUGŠTINIMAS DANGUJE

Svarstymas. Visų kūrinių tarpe Marija buvo labiausiai panaši į savo Sūnų — Dievą. Kaip Jėzus, ir ji išgėrė kančių taurę, mylėjo žmones, elgėsi visais atžvilgiais dorai. Visų žmonių tarpe Marija pasiekė didžiausią tobulumą, šventumą ir į Dievą panašumą. Todėl Kristus, ją išaugštindamas, padarė panašią į save ir iškėlė į bendrą didingumą bei kilnumą, kaip dangaus ir žemės Karalienę. Kad Marija buvo paimta į dangų su kūnu ir siela, tai yra dogma, kurią 1950 metų lapkričio 1 dieną iškilmingai paskelbė Pijus XII, pritariant visai Bažnyčiai. Būtų beprotystė ir išsiskyrimas iš Kristaus Bažnyčios apie tai abejoti ar kitaip manyti. Tuo paskelbimu į Dievo Motinos garbės vainiką įdėtas dar vienas gražus brangakmenis.

Marijos šlovinimas danguj neturi įkvėpti mums baimės ar susivaržymo, nes juk Ji yra ne tik dangaus Karalienė, o drauge ir mūsų motina bei tarpininkė. Visas malones teikia Dievas per Jos rankas. Ji visada yra pasiryžus mus galingai globoti, kai į Ją šaukiamės.

Pritaikymas. Kreipkimės į Jėzų per Mariją, Jo Motiną! Tai trumpiausiasis ir tikriausiasis kelias. Marija tobuliausiai pažįsta Dievo Širdies palinkimus, norus ir tikslus. Tad Ji moka geriausiu bei sėkmingiausiu būdu pristatyti Dievui mūsų prašymus bei reikalus. Iš savo nuopelnų bei dorybių Ji pateikia Dievui atpildą, kad mus padarytų vertesnius Dievo pasigailėjimo. Kai Ji drauge su mumis prašo, Dievas negali atsisakyti.

Paskatinimas. Išreišk Marijai pagarbos, meilės ir šlovinimo jausmus! Prašyk, kad padėtų sekti Kristaus pavyzdį! Pasiryžk visose sunkenybėse ieškoti prieglaudos galingoje Marijos širdy!

Bažnyčios malda

Dievo Motinos malda tepadeda, Viešpatie, Tavo žmonėms! Žinome, jog Ji, pagal kūno dėsnius atsiskyrė su šiuo gyvenimu. Leisk mums dabar patirti Jos užtarimą pas Tave Dangaus šlovėj! Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

SERAFIŠKOJO JAUNIMO PAVYZDYS

Šv. Liudvike iš Tulūzos turime žibantį pavyzdį savo serafiškajam jaunimui. Jis pralenkė Gonzagą Aloyzą trimis amžiais, šiaip būtų galima, kaip kad dažnai ir daroma, jį vadinti serafiškuoju Aloyzu. Savo angelišku nekaltumu ir besąlyginiu atsidavimu Viešpaties tarnybai šv. Liudvikas tikrai yra nuostabus pavyzdys mūsų serafiškajam jaunimui.

1 PUNKTAS. ŠV. LIUDVIKO PASAULIO IŠSIŽADĖJIMAS

Svarstymas. Liudvikas buvo antrasis Neapolio karaliaus Karolio sūnus. Jau keturiolikos metų jis paliko mieluosius gimdytojus bei jų pilį ir vyko Barcelonon į nelaisvę, kaip užstatas už tėvą. Kantrus ir Dievui atsidavęs, jis 7 metus kentė savo tremtį. Liudvikas sakė: "Nelaimė Dievo draugams yra naudingesnė už laimę, nes nelaimėje gali jie parodyti savo ištikimybę". Todėl kūno varžtai, kurie jį skyrė nuo pasaulio, nebuvo jam sunkūs, bet malonūs. Jis turėjo didžią paguodą, kai buvo leista nueiti į pranciškonų vienuolyną bei bažnyčią pasimelsti ir mokytis. Jis stropiai mokėsi šv. Rašto ir filosofijos, bet dar uoliau atsidėjo pamaldiems darbams. Jis kasdien atlikdavo išpažintį ir maldingai bei graudžiai priimdavo komuniją. Savo kūnui Liudvikas uždėjo sunkią atgailą, kad jau pačioj užuomazgoj suvaldytų geidulius. Visa, ką galėdavo sutaupyti, atiduodavo beturčiams. Labai mėgo patarnauti ligonims. Taip jo širdis kaskart labiau apmirė pasauliui ir pakilo į saulėtas tobulo Kristaus sekimo augštybes. Jis padarė apžadą, atgavęs laisvę, įstoti į pranciškonų ordiną. Grįžęs namo, pasisakė tėvams, kad pasiryžęs mesti pasaulį ir tarnauti vienam Dievui. Tačiau Liudvikas, tėvui norint, turėjo priimti karaliaus vainiką, nes vyresnysis jo brolis jau buvo miręs. Bet jaunikaitis, nuošir-

džiai prašydamas tėvą, susilaukė leidimo išsižadėti savo teisių bei turtų už save jaunesniojo brolio naudai. Greitai Neapoly jis buvo įšvęstas kunigu ir Romoj apvilktas šv. Pranciškaus drabužiu.

Pritaikymas. Ir mus Dievas iš savo ypatingos malonės pašaukė tarnauti šv. Pranciškaus ordine. Džiaukimės tuo pašaukimu! Nesigailėkime aukų, kurias turime pakelti, įstoję į tą ordiną. Mūsų serafiškasis jaunimas gali šv. Liudviko veidrody stebėti save pačius ir taip susirasti stiprų paraginimą džiugiai priimti visas ordino pareigas ir uoliai siekti tobulumo.

2 PUNKTAS. ŠV. LIUDVIKO VIENUOLINIS GYVENIMAS

Svarstymas. Dar prieš įstodamas į šv. Pranciškaus ordiną, Liudvikas buvo popiežiaus Bonifaco VIII paskirtas Tulūzos vyskupu. Paklusnus Kristaus vietininkui, šventasis karaliaus sūnus priėmė tą sunkią tarnybą, paprašęs, kad jam būtų leista nešioti vargana pranciškonų drabužį. Tik pusantrų metų jis tevaldė vyskupiją, tačiau jo veikimas buvo palaimingas. Ypač jis rūpinosi kunigais. Dažnai apsilankydavo kunigų seminarijoj, kad galėtų pasakyti studentams apie uolaus kunigo pavyzdį. Jis rūpestingai stebėjo, kad prie šventimų tebūtų prileidžiami tik išmokslinti ir ištirtos dorybės kandidatai. Nepailstamai uoliai jis skelbė Dievo žodį iš sakyklų bei mokyklose. Privačiame gyvenime buvo labai neturtingas, nusižeminęs, ramus ir linksmas. Ligoninėse sergantiems rodėsi meilingu guodėju ir rūpestingu slaugytoju. Jo darbo kambarys buvo vienuolinė celė. Jis visur stengėsi, kiek įmanoma, net ir vyskupas būdamas, gyventi vienuoliškai, ko iš mažens taip troško.

Šv. Liudvikas ypač pasižymėjo savo angelišku skaistumu, per visą savo gyvenimą saugodamas jį nuo mažiausio sudrumsdimo. Santykiuose su moterimis buvo labai santūrus. Bet vartojo ir kitas reikiamas apsaugoti nekaltybės turtui priemones. Buvo kietas savo kūno atžvilgiu, nuosaikus valgy ir gėrime, nepailstąs pašaukimo darbuose, uolus maldoj ir sakramentuose.

Nors jis buvo ir labai uolus vyskupo pašaukime, nors ir turėjo didelio pasisekimo, tačiau vis ilgėjosi tylaus vienuoli-

nio gyvenimo. Jau buvo pasiryžęs vykti į Romą prašyti šv. tėvą, kad atleistų nuo vyskupo tarnybos. Bet, apsilankius tėvo pily, užpuolė jį sunki liga, kuri greit nuvarė į kapą. Jis mirė 1297 m. rugpiūčio 19 d., pamaldžiai priėmęs šv. sakramentus, eidamas 23 savo amžiaus metus. Palaidotas Marselio miesto pranciškonų bažnyčioj, kur Dievas jį garsina gausiais stebuklais.

Pritaikymas. Mylėkime, kaip šv. Liudvikas, vienuolinį gyvenimą. Juk tai yra dovana, kurią Dievas suteikia tik savo išrinktiesiems. Bandykime, kaip jis, būti beturčiai ir paklusnūs, o ypač skaistūs. Nors mirė jaunas, tačiau dorybėmis ir nuopelnais — jau pribrendęs amžinybei. Jis neieškojo garbingų laipsnių nei vietų, bet tik Dievo garbės, artimo labo ir savo šventumo. Serafiškasis jaunuoli, jei nori tapti šventas, pradėk tai, dar jaunystei žydint, ir karštai melsk Dievą, kad suteiktų malonių.

Paskatinimas. "Pavasarinė meilės rože, mergystės lelija, žibanti žvaigžde, šventumo inde, šv. Liudvikai, melskis už mus!"

Dievo meilės malda

Visagalis amžinasis Dieve, iš nuostabios savo meilės Tu dovanoji meldžiantiems daugiau, kaip jie užsipelno ar prašo: tad išliek ant mūsų savo pasigailėjimą, pašalink, kas baugina sąžinę, ir dovanok, ko nedrįsta prašyti malda. Per Kristų mūsų Viešpatį (Bažnyčios malda).

Rugpiūčio 25 diena: Prancūzijos karalius šv. Liudvikas

ŠV. LIUDVIKO DORYBĖS

Viena šviesiausių trečiojo serafiškojo ordino pažibų yra didysis Prancūzijos karalius Liudvikas IX. Jis yra valdovams tobulas pavyzdys, o ir mums šviesus dorybių veidrodis. Pamąstysime apie jo maldingumą, nusižeminimą ir uolumą Dievo garbei.

1 PUNKTAS. ŠV. LIUDVIKO MALDINGUMAS IR NUSIŽEMINIMAS

Svarstymas. Kastilijos Blanka, Liudviko VIII našlė, ne tik išmintingai tvarkė už jaunutį sūnų Liudviką valstybės reikalus, bet ir gražiai išauklėjo jį savo žodžiu bei pavyzdžiu, kad būtų geras krikščionis tikėjimu ir gyvenimu. Labiausi ji stengėsi sukelti vaikelyje gilų pasibiaurėjimą nuodėme ir dažnai jam sakė: "Sūnau, meiliau man būtų matyti tave negyvą, bet dar nekaltą, kaip pastebėti tave mirtinoj nuodėmėje". Tą motinos įspėjimą vaikinas taip giliai priėmė į širdį, jog savo krikšto nekaltumą išlaikė iki kapo, kaip teigia jo gyvenimo aprašytojai. Atsistojęs valdžios prieky, jis teikė dvarui ir visai tautai nuoširdaus pamaldumo ir nesutepto gyvenimo pavyzdį. Kasdien klausydavo šv. mišių ir po kelias valandas melsdavos. Kai jam pranešta, jog kažkur Kristus apsireiškęs ostijoj kūdikio pavidalu, jis sušuko: "Kad Viešpats Kristus tikrai yra švč. Sakramente, aš tikiu taip tvirtai, jog anas stebuklingasis apsireiškimas neįstengtų labiau sustiprinti mano tikėjimo". Viešajame gyvenime karalius, kiek įmanydamas, rūpinosi pašalinti papiktinimus ir visur išlyginti teisingumui kelią. Jo nusistatymas buvo: "Noriu tik tokius turėti valdininkus bei tarnautojus, kurie ir savo Dievui ištikimai tarnauja ir Jo keliais vaikščioja". Krikščionio vardas jam atrodė vertingesnis už karaliaus titulą ir todėl, gyvendamas Egipto nelaisvėj, jis taip pasirašydavo: "Liudvikas, Kristaus belaisvis".

Šv. Liudvikas suteikė tuometiniui Prancūzijos karalių sostui daugiau garbės už bet kurį savo pirmataką. Jis privertė savo valstybės didžiūnus paklusti Dievo įsakymams ir žmonių įstatymams. Jis stengėsi įvesti krašte ramybę, tvarką ir gerovę. Jis gynė savo tautos teises nuo imperatoriaus ir kitų svetimų galybių. Popiežius ir kiti kunigaikščiai kreipdavos į jį, kad spręstų jų bylas. Jis sugebėdavo taip tauriai pasirodyti, jog saracėnai skelbė, kad dar niekuomet nebuvo sutikę tokio didingo krikščionio. O juk jis buvo giliai nusižeminęs! Be to, Liudvikas taip stipriai buvo įsitikinęs savo nuodėmingumu, jog verkė prie bažnyčios durų. Jis buvo nusižeminęs, kaip visos didžiosios sielos. Jis nekentė pataikavimo, o mylėjo tiesą,

net sau nemalonią. Jis garbę teikė Dievui, jei kuris žygis jam pasisekdavo, ir pasilikdavo ramus bei Dievui pasidavęs, jei kas nepasisekdavo. Jis bandė tapti vertas Dievo pasigailėjimo per atgailą bei maldą. Todėl, dar jaunas būdamas, Liudvikas priėmė trečiojo ordino drabužį ir jo nepaliko iki pat mirties. Jis brangino Asyžiaus elgetos uniformą labiau už paveldėtą karaliaus purpurą bei blizgančius kryžeivio šarvus, nes buvo ne tik apsivilkęs šv. Pranciškaus drabužiu, bet pasisavinęs ir jo dvasią.

Pritaikymas. Argi neturime daugiau pagrindo už šv. Liudviką verkti dėl savo nuodėmių bei silpnybių, imdamies atgailos darbų ir apsimarinimų? Pasiryžkime labiau ir labiau valyti savo širdį nuo puikybės. Tapkime panašūs į anas kūdikiškas šventųjų sielas, kurios menkai tevertina savo nuopelnus, pripažindamos juos kituose; kurios už teisingą papeikimą bei sudraudimą yra dėkingos ir visur ieško tik gero!

2 PUNKTAS. ŠV. LIUDVIKO UOLUMAS DIEVO GARBEI

Svarstymas. Savo gilų pasibiaurėjimą nuodėme parodė Liudvikas ir įstatymų reformose. Išleido kietus nuostatus prieš keiksmus bei piktžodžiavimus. Uždraudė dvikovą, nes ji priešinga Dievo ir Bažnyčios įstatymams. Griežtai baudė nelemtą prekiavimą dvasiškomis tarnybomis bei bažnytiniais turtais. Negeriems kunigams bei vienuoliams jis grasė kietomis bausmėmis.

Bet skaidriausiai sušvytėjo jo uolumas Dievo garbei dviejuose Kryžiaus žygiuose, kuriuos jis atliko šventosioms vietoms išvaduoti iš netikinčiųjų valdžios. Tas uždavinys buvo jam svarbiausias visame gyvenime. Bet, kaip jau pirmiau penki Kryžiaus žygiai pareikalavo upes krikščionių kraujo, o neatnešė pastovios sėkmės, taip ir jam jo žygis nepasisekė dėl kitų krikščionių valdovų nevieningumo bei klastingumo. Savo žygy prieš Tunisą jis apsikrėtė maru ir mirė, pasiduodamas Dievui, 55 metų amžiaus. Jo paskutiniai žodžiai buvo: "Įeisiu į tavo namus, pašlovinsiu tave šventnamy ir išpažinsiu tavo vardą!" (Ps. 5).

Pritaikymas. Dievą garbinti yra pirmasis mūsų uždavinys. Jis privalo mus gaivinti visuose darbuose bei varguose. Tarnaukime Dievui tyra širdim ir savo lūpų išpažinimą junkime su angelų bei šventųjų himnais danguje!

Paskatinimas. Šventasis Liudvikai, tavo gyvenimas ir mirtis žavi mane. Išmelsk malonę, kad tave sekčiau nuoširdžiu maldingumu bei nusižeminimu ir budriai rūpinčiausi Dievo garbe!

Dievo meilės malda

Ištiesk, Viešpatie, savo tikintiesiems iš dangaus pagalbos ranką, kad jie Tavęs visa širdim ieškotų ir susilauktų, ko nusižeminę meldžia! Per Kristų mūsų Viešpatį. Amen.

Rugpiūčio 27 diena: šv. Kazimiero kūno perkėlimo šventė

MŪSŲ ŠVENTOJO PRANCIŠKONŲ PROVINCIJOS UŽTARĖJO VAIZDAS

Mūsų atgimusią šv. Kazimiero kustodiją ordino vyriausybė 1931 m. lapkričio 19 juridiškai paskelbė nepanaikinta šv. Kazimiero provincija su nepriklausomo komisariato teisėmis. Lygiai prieš 200 metų, 1731-mais spalio 12-tą Tarnovijos konvente, Lenkijoje, Lietuvos pranciškonai, generalinės kapitulos nutarimu, Milane (1729 m. birželio 12) buvo atskirti nuo lenkų provincijos ir savąją provinciją pavadino mūsų tautiečio — šv. Kazimiero vardu. Jei klausime, kas palenkė juos išsirinkti jį savo globėju, labai gražiai atsako pats to šventojo karalaičio gyvenimo vaizdas.

1 PUNKTAS. ŠV. KAZIMIERAS — LIETUVOS GLOBĖJAS

Svarstymas. Šv. Kazimieras yra vienintelis viešai pripažintas mūsų šventasis. Jis yra lietuvis iš tėvo pusės (motina bu-

vo austrė). Gimė (Krokuvoje) karališkame dvare 1458 m. spalio 3 d. Jam duotas vardas reiškia — *taikos nešėją*. Jo būde iš mažens skleidėsi artimo meilė, užuojauta vargdieniams, paslaugumas padėti nelaimingiesiems. Suėjus trylikai metų, tėvas jaunajam Kazimierui nenorint, pasiuntė užimti vengrų sosto. Vengrai pasipriešino ir jis grįžo atgal. Dar mokėsi karališkoje mokykloje, paskui šalia savo tėvo, karaliaus Kazimiero, dirbo Lenkijos ir Lietuvos administracijoje. Tada jis labai rūpinosi, kad būtų drausmė krašte, teisingumas ir saikingumas papročiuose. Išmintis sklido iš jo lūpų, teisingumas ir skaistumas švietė iš jo akių, tvirta valia vyravo jo veiksmuose. Pasauliečiai jį tada vadino dievišku jaunuoliu. Eidamas 21 metus jis su tėvu atvyko į Vilnių. Niekas tada nei pamanyti negalėjo, kad tas miestas vėliau priglaus jo šventus palaikus ir amžiams bus papuoštas jo dangiškos garbės. Atliekamu nuo darbo laiku Kazimieras lankė Vilniaus varguolius, šelpė beturčius, globojo nuskriaustuosius ir apleistuosius. Gal norėdamas išmelsti palaimos Lietuvai, kuriai grėsė priešų pavojai, jis darė atgailą: dėvėjo ašutinę, du kartu savaitėje pasninkavo, miegojo ant grindų, nuolat apmąstydavo Kristaus kančią, o mišių metu net pakildavo ekstazėn.

Asketiško šv. Kazimiero gyvenimo jėgos greit išseko, bet žemiškajam kely suspėjo pririnkti gausių nuopelnų amžinybei. Iš anksto pranešęs savo mirties dieną, 1484 m. kovo 4, vos išaušus, kunigams bei vienuoliams dalyvaujant, Gardine išsiskyrė iš šio pasaulio.

Garsas apie tą šventąjį karalaitį vis labiau plito. Pats stambiausias laiškas yra Vilniaus pranciškonų, kad jį paskelbtų šventuoju. Jie išvardija mirusiojo karalaičio dorybes ir sumini, kad prie karsto vyksta daug stebuklų. Vienuoliai prašo išklausyti tikinčiųjų balso ir *"Kazimierą įrašyti į šventųjų skaičių"*. Prašymas užbaigiamas kreipimusi į šv. Tėvą: *"Jeigu Jūsų Šventenybė tai padarytų, būtų didelė parama tikėjimui Lietuvos žemėje"*.

Nepraėjus nei 40 metų po jo mirties, pop. Leonas X Lietuvos karalaitį įrašė į šventųjų eiles. Gi pop. Paulius V, 1621 m. Kazimiero kultą paskelbė visuotiniu Bažnyčioje. Jo palaikai

1604 m. rugpiūčio 27 dieną viešai perkelti ant altoriaus jo vardui įrengtoje Vilniaus katedros koplyčioje. 1953 m. jo karstas yra perneštas į šv. Petro ir Pauliaus bažnyčią Vilniuje. Pop. Urbonas VIII 1636 m. šv. Kazimierą paskyrė Lietuvos globėju. Gi Pijus XII 1948 m. šv. Kazimierą paskelbė ypatingu katalikiško Lietuvos jaunimo globėju ir pavyzdžiu.

Bažnytinė malda

Dieve, kurs šventą Kazimierą tarp karališko gyvenimo malonumų ir pasaulio vilionių sustiprinai ištvermės dorybe, meldžiame, kad jo užtarimu tavo tikintieji niekintų žemiškuosius dalykus ir visuomet siektų dangiškųjų.

2 PUNKTAS. ŠV. KAZIMIERO KRYŽIUS IR VAINIKAS

Svarstymas. Šv. Kazimieras paveiksluose ir lietuvių liaudies mene vaizduojamas su karališku šermunėlio apsiaustu, su *vainiku* ant galvos, dešinėj rankoj su *kryžium,* o kairėj su žydinčia *lelija.*

Kryžius yra tikėjimo ir pergalės ženklas. Iš tikrųjų Kazimieras nebuvo valdovas, kuris dėl garbės troško prievarta varyti savo valdinius į kruvinus mūšius. Tačiau skaisčiame ir asketiniame gyvenime jis buvo tikras didvyris, milžinas ir šventasis. Savo valios jėgą jis parodo ne kaip karys, bet kaip asketas. Ir jis kuria savyje tobulą krikščionį, nes kova su savim nemažiau kieta, kaip kova su išorės priešais. Jis, karalaitis, naktį apleidžia savo patogų guolį ir ilsisi ant grindų. Po šermunėlio apsiaustu dėvi aštrią ašutinę. Jis pasninkauja daugiau negu eiliniam krikščioniui reikia. Lanko slaptai Dievo namus, kai dvaras miega po pokylių ar dienos darbų. Jis eina pas elgetas, neša jiems išmaldas, guodžia ligonis. Bet gi Kazimieras ne vienuolis. Jis turi tiek daug tiesioginio administracinio darbo tėvo kanceliarijoj — jis ir čia dirba nemažiau už kitus valdininkus. Darbo tvarka jam taip pat šventumo priemonė.

Vainikas ant jo galvos ar prie jo kojų vaizduoja jo valdovinę kilnybę, bet augštesne prasme, ir jo pasiektą garbingą dangaus užmokestį. Jame turėjo glūdėti stiprus amžinybės ilgesys ir vaizduotės sukurtas bei dieviškos valios įkvėptas šven-

tumo idealas. Šv. Kazimierui skirtose šv. mišių ir brevijoriaus maldose ypač pabrėžiama, kad Dievo įstatymą jis buvo įglaudęs į savo širdį ir kovojęs iki mirties.

Pritaikymas. "Baimė Viešpaties yra išminties pradžia" (Ps. 110, 10), — sako psalmistas. Vysk. Z. Ferrari, rašydamas apie Kazimiero dorybes, ypač pabrėžia jo teisingumą, santūrumą, skaistumą, dvasios tvirtybę ir išmintį. Ten pasakyta: "Jis buvo labai išmintingas ir doras . . . ir visi žmonės daug gero apie jį girdėjo". Pasaulio protingumas yra nukreiptas tik į žemiškus dalykus. Jis daro žmones nei tikrai gerus, nei tikrai laimingus. O Dievo vaikų išmintis, kuri turi prieš akis Dievą bei dangų, tikrai daro žmones laimingus. Be tikėjimo ir Dievo baimės aistra neturi ribų, įstatymas pagrindo, nekaltumas gynėjo, nelaimė paguodos, mirtis vilties. Būkime tad išmintingi ne kaip pasaulio, o kaip šviesos vaikai. Visuose dalykuose pirmiausia klauskime: ką tai man padės amžinybėje?

3 PUNKTAS. LELIJA ŠV. KAZIMIERO RANKOJE IR MARIJA

Svarstymas. Dažnai mūsų menininkai šv. Kazimierą nutapo rankoje laikantį leliją, kuri reiškia nekaltą ir tyrą jo gyvenimą. Yra užsilikęs lotyniškas posakis, kuris retkarčiais išsiverždavo iš šventojo lūpų: *"Malo mori, quam feodari!"* — "Mieliau mirti, negu nusidėti!" Jis buvo paveiktas šv. Bernardo marijinių himnų ir raštų, paskendęs juose ir tapęs Marijos dainium. Jos garbei kuria himnus ir su jų nuorašais panori būti palaidotas. Jos garbei pasninkauja šeštadieniais, jos šlovei gieda skirtas Valandas. Mūsų žemės šventasis karalaitis Kazimieras savo valstybėje paskelbė: "Jokia karalienė neturi būti pavadinta Marija. Mes turime tiktai vienintelę Karalienę — Dievo Motiną!"

Pritaikymas. Šv. Kazimieras tegul mums visiems būna pavyzdžiu. Jis turėjo ir įgyvendino visas vienuoliškas dorybes. Nelaimė tiems vienuoliams, kurie pamažu apleidžia savo vienuolinius įžadus, pamaldumą į švč. Mariją ir taip kartu pažeidžia savo ordino drausmę, drauge sulaužydami Dievui padarytus pažadus.

Širdies žodis. "Šv. Kazimierai, Marijos žemės globėjau, kuris himnais šlovinai švč. Mergelę, kuris naktimis prie bažnyčios durų klūpodamas šaukeisi jos pagalbos, kuris taip mylėjai skaistybę, kad išsižadėjai visokios pasaulio garbės ir visų patogumų, išmelsk ir mūsų kraštui skaistumo žiedų, kurie savo kvapu patrauktų mus visus tavo keliais.

Šv. Globėjau, niekur nenorėjęs išvykti iš savo šalies, o jai esant pavojuje, iš dangaus padėjęs mūsų kariuomenei, sugeltomis širdimis maldaujame, padėk prisikelt mūsų tėvynei kilniam gyvenimui, o mums greit sugrįžti į žemę, pašventintą kankinių krauju, nekaltomis ašaromis ir begaliniu sielvartu" (Iš Sibiro maldyno "Marija, gelbėki mus").

Bažnytinė malda

Dieve, kurs šventąjį Kazimierą, nugalėjusį pasaulį ir kūną, iš žemiškosios karalystės perkėlei į dangiškąją, duok, meldžiame, kad mes, kurie šiandien minime jo kūno perkėlimą, visuomet gautume jo pagalbos nelaimėse. Amen.

Rugpiūčio 29 diena: šv. Jono Krikštytojo nukirtimas

PASKUTINIOJO PRANAŠO MIRTIS

Šiandien pamąstykime apie tragišką didžiojo Kristaus pranokėjo mirtį. Pasaulio akyse ji yra skurdi ir labai liūdna, o tikėjimo šviesoj — garbinga ir kilni. Iš Machero pilies (į rytus nuo Mirusiosios jūros) kalėjimo didi jo siela pakilo skristi į dangų.

1 PUNKTAS. JO MIRTIES PRIEŽASTIS

Svarstymas. Begėdė moteris įstūmė į kalėjimą bei mirtį paskutinį didįjį pranašą. Jordano apylinkėse Jonas skelbė atgailą, tad negalėjo tylėti apie papiktinimą, kurį visai tautai davė Erodas, Galilėjos tetrarchas, nuodėmingai gyvendamas su savo brolio žmona. Tai sukėlė kilmingosios nusidėjėlės pyktį bei kerštą, ir ji nenurimo, kol valdovas nužudė nepatogų atgailos skelbėją. Evangelistas pasakoja: "Erodas buvo liepęs

suimti Joną, jį surišti ir įmesti į kalėjimą dėl savo brolio moteries Erodijados, dėl to, kad Jonas jam sakė: Tau nedera ją turėti. Ir, norėdamas jį nužudyti, jis bijojo tautos, nes jie laikė jį pranašu" (Mat. 14, 3-5).

Tačiau nedoroji moteris nebuvo tuo patenkinta, kad nekenčiamasis asmuo sėdėjo požemy: ji vis dar nesijautė pakankamai saugi ir dėl to galvojo, kaip čia jį nužudžius. Gera proga pasitaikė Erodo gimtadienis, kai karalius suruošė didelę puotą. "Erodijados duktė šoko viduaslyje ir patiko Erodui; todėl jis su priesaika pažadėjo jai duoti, ko tik ji jo prašys. Jinai gi, savo motinos pamokyta, tarė: Duok man čia padėkle Jono Krikštytojo galvą" (14, 6-8).

Erodas neturėjo jėgos pasipriešinti tam žiauriam geismui. Pirmiau jis ilgai buvo priešinęsis Erodijados prašymams nužudyti Joną. Evangelistas Morkus sako: "Erodas bijojo Jono, žinodamas jį esant žmogų teisų ir šventą; jis sergėjo jį, pasiklausęs jo, daug darė ir mielu noru jo klausydavo" (Mork. 6, 20). Tačiau svarbiausiojo dalyko Erodas nepadarė — nepašalino iš savo namų piktojo šėtono — tad ir įvyko nelaimė. Susižavėjęs gražiosios šokėjos žavingumu, padarė neapgalvotą priesaiką, kurią išpildyti pačiam vėliau pasirodė baisu. "Karalius nuliūdo, bet dėl priesaikos ir dėl drauge sėdėjusių už stalo nenorėjo jos liūdinti. Taigi, jis nusiuntė budelį ir liepė atnešti padėkle jo galvą" (Mork. 6, 26). Tauresnieji širdies virpesiai nuslopinami, žemiausieji sumetimai nugali sąžinės įspėjimus, ir nusikaltimas eina paskui nusikaltimą . . .

Pritaikymas. Erodijada yra moteriško iškrypimo tipas. Net vienuolis privalo tokių sergėtis! Ordinas apsaugo mus nuo pavojų, kylančių iš bendravimo su kitos lyties asmenimis per mūsų skaistybės įžadą ir per tris specialius regulos nuostatus: neturėti jokių įtartinų draugysčių su moterimis . . . tegul nebūna vyrų ar moterų krikšto tėvais . . . ir laikytis klauzūros. Tačiau to neužtenka: ir kituose būtinuose santykiuose su moterimis privalome elgtis be galo atsargiai. Ne tiek pavojingos mums gali būti atvirai palaidos moterys, kiek kartais, net dažnai, bendravimas su maloniomis bei patikimomis doromis moterimis! Net taip vadinamoji dvasinė meilė gali pasidaryti la-

bai pavojinga! Vargas tam, kuris yra patekęs į moters žavesį! Jei tai yra kunigas ar vienuolis, blogybė dar didesnė. Be skaičiaus papiktinimai bei šventvagystės, net dideli nusikaltimai bei apostazijos gali kilti iš neskaistaus santykio, kuris buvo prasidėjęs visai nekaltai. Dabar suprantame, kodėl šventieji buvo tokie atsargūs santykiuose su kita lytim! Ateičiai pasiryžkime ir mes būti rimti ir apžvalgūs santykiuose su moterimis!

2 PUNKTAS. GARBINGA KRISTAUS PRANOKĖJO KANKINYSTĖ

Svarstymas. Aplankykime dvasia šv. Joną kalėjime. Jis ten buvo jau metus su viršum. Ko gi tikėjosi šv. kankinys? O, jis gerai žinojo, kas jam bus! Jis buvo pasiruošęs mirti! Drąsiai draudė Erodą už nedorą santykį su Erodijada ir drąsiai, net mielai laukė mirties. Savo uždavinį jis buvo jau visai atlikęs. Kas jam beliko žemėj? "Reikia, kad jis augtų, o aš eičiau mažyn", — Jonas buvo jau seniau pasakęs (Jon. 3, 30). Dabar tas jo žodis turėjo įsipildyti kankinio mirtimi. Tai šventas didvyriškumas!

Įsižiūrėkime į šventojo kankinio mirtį. Budelis įeina į kalėjimo celę, bet Jonas neišsigąsta. Nepalaužtu tvirtumu jis klaupiasi ir ramiai priima mirtiną kirtį. Paskutinė jo mintis — Išganytojas, kurį jis paskelbė pasauliui. Šventojo galva nuriedėjo į dulkes, pranašo burna tyli. Išblyškus ir be žado guli ta galva padėkle, ir budelis ją nuneša nešvankiajai Erodijadai. Dabar jos pagieža pasisotino, ir ji, kaip sakoma, iš to savo pykčio dar išniekinusi tą šventąją galvą ir liepusi užkasti. O kankinio.kūną jo mokiniai paėmė ir garbingai palaidojo.

Pritaikymas. Koks tai priešingumas: nedorasis Erodas su savo paleistuve sėdi soste, o nekaltasis Dievo vyras — kalėjime, kaip aklo pykčio auka. Čia nejučiomis veržiasi klausimas: kaip galėjo Dievas tai prileisti? Bet tokia jau yra nuolatinė kova blogio su gėriu — didžioji Dievo paslaptis. Nuodėmė viešpatauja ir engia gera, bet ne visada. Ateina valanda, kada puslapis atsiskleidžia! Tada laimingi, dėl Kristaus persekiojamieji ir nužudytieji. Gražiausias atžymėjimas, kurį Kristus gali

suteikti savo mylimiesiems, yra dalyvavimas Jo kančiose bei mirtyje.

Paskatinimas. Dieve, koks didis esi savo paslaptyse! Aukoju Tau garbingąją Tavo šv. tarno Jono kankinio mirtį. Užtariant tam šventam Kristaus pranokėjui, apsaugok mane nuo piktojo spąstų, o ypač nuo suvedžiojimo tinklo!

Dievo meilės malda

Viešpatie, kaip gėdina mane didžiojo Tavo pranokėjo heroizmas! Jis džiaugdamasis atiduoda už Tave savo gyvenimą, o aš bijau net mažučių aukų! Kokia tai silpna yra mano meilė Tau! Suteik man malonę, kad bent savo pašaukimo aukas skirčiau Tau iš meilės!

Pirmasis rugsėjo penktadienis

SEPTINTASIS BEI AŠTUNTASIS JĖZAUS ŠIRDIES PAŽADAS: UOLUMAS IR PAŽANGA

Įsivaizduok meile degančią Dievo Sūnaus Širdį, kaip ji apsireiškė šv. Margaritai Marijai Alacoque. Liepsnos veržėsi iš Širdies žaizdos, erškėčių vainikas supo tą Širdį, ir viršuje glūdėjo kryžius. Kas negalėtų suprasti tos nebylios meilės kalbos?! Šiandien bandysim susišildyti prie šitos liepsnos ir mąstysime apie du tolesnius Jėzaus Širdies pažadus.

1 PUNKTAS. "DRUNGNOS SIELOS PASIDARYS UOLIOS"

Svarstymas. Pirma pasvarstykime didelę drungnumo blogybę. Kaip gamtoj šiluma greit nyksta, jeigu ją nepapildo nauja, taip ir dvasiškajame gyvenime. Kad ir kažkiek uolaus būta laimingaisiais pirmaisiais vienuolinio gyvenimo laikais, uolumas pamažu silpsta, daromasi palengva drungno, jei nuolat ir nuolat nešildoma dvasia. Kas dar nėra pajutęs savy atvėsimo žymių?! Dvasiškasis gyvenimas tavęs nebedžiugina, kaip pirmiau; per daug jau atsidedama laikiniams dalykams; šventoji

vidinio susikaupimo tyla vis labiau drumsčiasi ir palengva užleidžia vietą augančiam supasaulėjimui; lengvųjų nuodėmių nesibijoma, net pasibaisėjimas mirtinosiomis mažėja; vienuolinės pareigos atliekama nepunktualiai ir tik dalinai; šventųjų pavyzdžiai nebeturi pirminio patrauklumo. O blogiausia drungnume yra tai, kad jis sunkiai bepagydomas ir lengvai nuveda į pražūtį.

Tačiau yra graži prieš jį priemonė — pamaldumas į švč. Jėzaus Širdį. Kas dar gali apie tai suprasti, tas jau yra lyg laimėjęs kovą. Jėzaus meilė vėl mus sušildo. "Jei drungnasis įsistebi į tą Dievo Širdį, kuri viską dėl jo padarė, jį mylėjo, už jį savo kraują išliejo, už jį numirė, kuri dar ir šiandien Altoriaus Sakramente už jį muša: tai jis arba turi nebežiūrėti į ją, arba turi užsidegti jos ugnim" (Gerteis). Dievo malonė pakelia savo įspėjimo balsą; nuolatos ji beldžiasi, prikaišioja žmogui jo šaltumą bei nedėkingumą ir ragina atsiversti. Netrukus jis pajunta savy jėgą — ir išdrįsta žengti bent pirmą žingsnį į pasitaisymą ir į pastovų uolumą.

Pritaikymas. "Jėzaus Širdie, liepsnojąs meilės židiny, pasigailėk mūsų!" — taip meldžiamės litanijoj. Tad, kam trūksta šilimos, teprisiartina, kiek įmanydamas, ir tepriima dažnai, net kasdien, komuniją. Tada jis vėl sušils, jei buvo drungnas, ir nebebus drungnas, jei yra šiltas.

2 PUNKTAS. "UOLIOS SIELOS DARYS DIDELĘ PAŽANGĄ TOBULUME"

Svarstymas. Tai buvo šv. Pranciškaus Asyžiečio šventė, kai jį regėjo šv. Margarija Marija. Jis buvo aplietas šviesa ir žėrėjo taip puikiai, jog toli pralenkė kitų šventųjų garbę. Tai dėl to, kad jis, būdamas žemėj, stengėsi kiek galima labiau sekti Jėzaus neturtingumu, o be to, turėjo retą garbę — savo kūne nešiotis šventąsias Viešpaties žaizdas. Tada Jėzus jai apreiškė, kaip tas didysis šventasis vienkartiniu būdu buvo su Juo susivienijęs ir dabar turi labai ypatingą galią išprašyti iš Dievo malonių. Tada Viešpats paskyrė jai serafiškąjį patriarką užtarėju ir ypatingu gynėju. Iš to matome, viena, kad mūsų tėvas Pranciškus turi glaudžius santykius su švč. Jėzaus Šir-

dim, o antra, kokia didelė yra Jėzaus Širdies garbinimo galia. Prie tos Širdies šventieji įsigijo savo uolumą siekdami tobulybės; į tą Širdį ir mes visi turime kreiptis!

Mūsų šventa pareiga yra rimtai siekti tikro mažesniojo brolio tobulumo — kunigo pagal Jėzaus Širdį. "Kuriuos jis iš anksto pažino, tuos iš anksto ir paskyrė, kad jie būtų tos pačios išvaizdos, kaip jo Sūnaus paveikslas" (Rom. 8, 29). Kristus yra mūsų pirmavaizdis, mūsų idealas. Bet varomoji jėga tam idealui pasiekti gali būti tik meilė, o šios galime pasisemti Jėzaus Širdy. Gražiai sako šv. Bonaventūra vienai maldingai sielai: "Artinkis prie nusižeminusios kilniojo Tarpininko Širdies, pro ietim prakirstojo Jo šono vartus. Ten slypi, tu juk žinai, begalinis amžinosios nuostabios meilės lobis. Ten plūsta vis naujo pamaldumo šaltinis, iš ten ateina mieloji ašarų dovana. Toj Širdy yra švelnumo bei priešingybėse kantrumo mokykla, ten galime pasimokyti, kaip užjausti liūdinčius; bet tame ižde labiausiai gali siela rasti gailesčio bei gilaus nusižeminimo. Jėzus šaukia tau: Tegu mano kančia tave sugraudina, ir pasidėk mane kaip paveikslą ant savo širdies, kad, pagal tą paveikslą, visose savo mintyse bei darbuose taptum į mane panašus. Būk mano kančių, mano begalinio pasiaukojimo atlyginimas tu, už kurį aš pasiaukojau mirties kančiai!"

Pritaikymas. Daugelis siekia tobulumo, bet ne visi turi prieš akis tikrąjį tobulumą. Kai kurie beveik vergišku tikslumu atlieka tam tikras pamaldas; jie esti uoliausi choro dalyviai, pirmieji pasiduoda naujiems nuostatams, užvis labiau gerbia išviršines paraiškas; tačiau vieno dalyko jie nepažįsta: meilės! Jie nėra paslaugūs, neužjaučia kitų kančios, kiekvieną smerkia už mažiausią netikslumą, pagerbimus rezervuoja sau, naštas palieka kitiems. Bet tai nėra tikras tobulumas. Priešingai! Stenkimės kiekvienas tapti panašesnis į Dievo Sūnaus pavyzdį!

Paskatinimas ir baigiamoji malda. "Maloniausias Viešpatie Jėzau, apiplauk mane nuo mano kaltės ir apvalyk nuo nuodėmės, kad aš, Tavo nuskaidrintas, galėčiau prie Tavęs prisiartinti, per visą gyvenimą būti Tavo Širdy, visuomet joje pažinti Tavo valią ir ją vykdyti. Amen" (Šv. Bonaventūra, *Vitis Mystica).*

Dievo meilės malda

Saldžiausioji mano Jėzaus Širdie, duok, kad vis labiau Tave mylėčiau!

Rugsėjo 8 diena: Marijos gimimas

GIMIMAS — DŽIAUGSMO ŠVENTĖ DANGUI IR ŽEMEI

"Tavo gimimas, Mergele, Dievo Motina, suteikė džiaugsmo visam pasauliui, kadangi iš Tavęs kilo teisingumo Saulė, Jėzus Kristus, mūsų Viešpats, kuris nuėmė prakeiksmą ir suteikė palaimą, sugėdino mirtį ir atnešė mums amžiną gyvenimą" (Magnificat antifona). Taip gieda Bažnyčia šią dieną, kuri yra dangui ir žemei džiaugsmas.

1 PUNKTAS. MARIJOS GIMIMAS DŽIUGINA DANGŲ

Svarstymas. Šv. Tomas Vilanovietis sako: "Visa, ką nori sužinoti bei suprasti apie Mergelę Mariją, tu gali surasti trumpajame evangelijos posaky: "Marija, iš kurios gimė Jėzus, kurs vadinasi Kristus". Iš tikrųjų, visa Marijos vertė, didybė ir augštybė glūdi tuose žodžiuose. Marija yra Dievo Sūnaus pagal kūną motina. O Dievo Sūnus galėjo turėti tik tokią Motiną, kuri būtų Jo verta. Jos neturėjo niekuomet sutepti jokia prigimtosios ar asmeninės nuodėmės dėmė. Jau pačiam prasidėjime ji turėjo būti papuošta malonės pilnumu. Per visą savo gyvenimą jai teko bendradarbiauti atpirkimo darbe savo nepaliesta skaistybe, šventumu, veikliomis dorybėmis. Tad galime Mariją pasveikinti anuo gražiu Giesmių Giesmės šauksmu: "Kas yra toji, kuri ateina lyg kad tekanti aušra, graži kaip mėnulis, rinktinė kaip saulė, baisi kaip surikiuota kariška stovyklos eilė?" (6, 9). Marija savo didumą yra gavus iš Sūnaus Jėzaus Kristaus, kaip aušra gauna visą savo šviesą iš tekančios saulės. Bet dėl to jos gražumas netapo mažesnis, ir dangaus bei žemės džiaugsmas dėl jos atėjimo į pasaulį dėl to nesumenko.

Jei Viešpats Dievas kūrybos dienų vakarais su pasigėrėjimu žiūrėdavo į savo rankų darbus ir dėl tų gražiųjų kūrinių pareikšdavo džiaugsmą, tad kaip gi pasigrožėdamas turėjo Jis žiūrėti į gimusią Mariją! Juk Marija yra kūrinijos vainikas, Dievo meilės, visagalybės ir išminties šedevras, rojinės nekaltybės lelija, švytįs visokių dorybių bei šventumo veidrodis, skaistumo bei mergystės pažiba, nusižeminimo bei apsimarinimo pavyzdys, išminties bei proto paveikslas. Dievo Sūnus džiaugdamasis pasveikino Marijoje būsimąją savo motiną bei ištikimą bendradarbę atpirkimo uždaviny. Šv. Dvasia pasigėrėdama žiūrėjo į tą, prieš amžius išrinktąją, be dėmės Dievo Sužieduotinę. Ir dangaus angelai džiaugėsi prie šios mergelės lopšio — būtybės, kurios jie taip seniai ilgėjosi, kuri buvo pažadėta jau rojuje, kuri turėjo sumindyti žalčiui galvą, kuri turėjo per savo Sūnų atidaryti dangų visiems teisingiesiems ir ateity, kaip angelų bei šventųjų Karalienė, amžinai viešpatauti danguje.

Pritaikymas. Niekas plačiai nesidomėjo tos kilnios Mergelės gimimu, nors ji turėjo būti Išganytojo Motina. Bet Dievas į ją žiūrėjo džiaugdamasis bei gėrėdamasis, nes Jo akivaizdoj vertės turi tik tikrasis didumas, dorybė ir šventumas. Pasaulis su savo blizgesiu bei garbe Dievui yra tuštybė ir niekis. O Marija yra didi Jo akyse savo ištikimu bendradarbiavimu su malone ir ištvermingu dorumu. Garbinkime šiandien išmintingąjį, gerąjį ir dosnųjį Dievą, kad Jis savo Sūnui suteikė tokią kilnią bei mielą Motiną!

2 PUNKTAS. MARIJOS GIMIMAS NUDŽIUGINO ŽEMĘ

Svarstymas. Ir mes, žmonės, vargšai, paklydusieji Jievos vaikai, galime džiaugtis švč. Mergelės ir Dievo Motinos gimimu, kadangi ji yra mūsų išganymo pradžia, pasaulio išgelbėjimo aušra. Išganytojo Motina, garbinga žalčio nugalėtoja, malonės šaltini, neapsakomai palaiminta, įžengia į pasaulį. Su Marija susilaukiame gynėjos, tarpininkės, užtarėjos ir motinos. Nuo šiol danguje žiba mums šviesi jūros Žvaigždė, kuri savo malonia šviesa nuskaidrina gyvenimo audras ir mūsų begrimstančią valtį iš visų pavojų veda į saugumą ir tikrąjį išganymo uostą.

Kai Dievas Marijoj sveikina savo pirmgimę dukrą, motiną ir sužieduotinę, tai mes joje sveikiname "savo karalienę, tarpininkę, užtarėją, krikščionių pagalbą, ligonių sveikatą, nusidėjėlių gynėją, dangaus vartus" ir malonių dalytoją.

Pritaikymas. Džiaukimės didžia verte, kai šiandien gimė Marija. Džiaukimės išganymu, kurs mums atėjo per Mariją. Palietas aliejus yra jos vardas, kurs suspaustose širdyse sušvelnina bei pasaldina kiekvieną kančią. Iš naujo sužadinkime savy Dievo Motinai meilę ir pagarbą, o taip pat ir pasitikėjimą ta švelnia ir galinga Karaliene. Vėl rimtai pasišvęskime jos tarnybai, sekdami jos meilės, skaistumo ir nusižeminimo dorybes.

Mergele prieš gimimą, melskis už mus!
Sveika, Marija.
Mergele gimimo metu, melskis už mus!
Sveika, Marija.
Mergele po gimimo, melskis už mus!
Sveika, Marija.

(Atlaidinė malda)

Dievo meilės malda

Prašome Tave, Viešpatie, dovanok savo tarnams dangaus malonę, kad mums, kuriems švenčiausiosios Mergelės motinystė tapo Išganymo pradžia, jos gimimo šventė padidintų ramybę. Per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Amen. (Bažnytinė malda).

Rugsėjo 15 diena: Marijos sopuliai

MARIJOS SOPULIAI IR JOS ATLYGINIMAS DANGUJ

Du kartus metuose šv. Bažnyčia mini Marijos sopulius: sopulių penktadieny ir šiandien. Kai sopulių šventė Kančios savaitėj kvėpuoja liūdesiu, šiandien pro sopulio garsus prasiveržia ir džiaugsmo bei paguodos balsai. Bažnyčia gieda: "Taurioji kunigaikštiene, kankinių rože, kuri mums pražydai, merge-

lių lelija, sveikiname Tave!" (VIII respons.). Šios dienos šventė nori ne tik pagerbti Mariją jos sopuliuose, bet ir ją guosti, primenant atlyginimą. Tad mąstysime apie Marijos sopulius žemėje ir jos atlyginimą danguje.

1 PUNKTAS. MARIJOS KANČIA ŽEMĖJ IR JOS NEPSAKOMA LAIMĖ DANGUJE

Svarstymas. Šv. Bažnyčia, jos tėvai ir teologai atžymėjo Mariją "Kankinių Karalienės" titulu. Taip pat bažnytinis menas vaizduoja Mariją, kaip sopulingą Motiną su septyniais kalavijais širdy ir vainiku ant galvos. Septyni kalavijai reiškia septynis sopulingus jos momentus, o vainikas — garbingą jos atlyginimą danguje. Marijos sopuliai buvo didesni už kankinių, ir tie sopuliai buvo pralenkti tik gilių bei karčių jos Sūnaus kentėjimų. Marijai galime pritaikyti Jeremijo raudų žodžius: "Su kuo aš palyginsiu tave, ar į ką laikysiu tave panašią, Jeruzalės dukte?.. kad paguosčiau tave, mergaite? Tavo sunaikinimas didelis kaip jūra; kas pagydys tave?" (Raud. 2, 13). Tačiau Dievas pagydė jos žaizdas, paguodė ją neapsakoma dangaus palaima. Jis jai suteikė dangaus bei žemės Karalienės sostą. Kadaise Marija su savo Sūnum buvo išėjusi už miesto dalyvauti Jo pažeminime bei skausmuose; dabar ji su Juo dalyvauja danguje Jo garbėje. Ji po kryžium išpažino savo kenčiantį, apleistąjį Jėzų savo Sūnum; dabar išaugštintasis Jėzus prieš visą dangų išpažįsta ją savo Motina.

Pritaikymas. Marijos sopuliai yra ir mums džiaugsmo šaltinis. Tiesa, Atpirkėjas per savo kančią bei mirtį atliko už mus net per daug didelį atpildą ir sudarė neišsemiamą nuopelnų lobyną. Bet ir Marija pelnė mums brangų bei gausų nuopelnų iždą. Jai nereikėjo daryti atgailos už jokią nuodėmę. Visos jos mintys, žodžiai ir darbai buvo grynas dvasinis auksas. Todėl visi jos nuopelnai nesumažėję tenka Bažnyčiai ir jos nariams. Kadangi Atpirkėjo Motina, mus mylėdama, atidavė savo Sūnų mirti, ji tapo ir atpirktųjų Motina, neišsenkamu nuopelnų bei malonių šaltiniu. Niekada nepamirškime Marijos sopulių, kuriuos už mus iškentė. Kasdien jai dėkokime už jos geradarybes bei užtarimą; gerbkim ją ir mylėkim, kiek įmany-

dami. Nesibijokim tuo įžeisią Jėzaus garbę; juk motiną girti reiškia pagerbti sūnų.

2 PUNKTAS. MARIJOS TVIRTUMAS KANČIOJE IR JOS GUODĖJOS UŽDAVINYS DANGUJE

Svarstymas. Švč. Mergelės sopulių didumą parodo ta aplinkybė, kad jų būta labai daug, ir jie ilgai tvėrė. Septynis stiprius sopulius randame Marijoje; septynias karčias jos gyvenime stotis, kurios yra padrikusios po visą jos bei Sūnaus gyvenimą... Kokia jūra kančių tvylo tarp baugaus bėgimo į Egiptą ir paskutinio skaudaus atsisveikinimo su žaizduotu Jėzaus kūnu! Bet su krikščioniška tvirtybe pasiduodama Dievo valiai, Marija kantriai iškentė visus sopulius. Žinia, ji liūdėjo dėl savo Sūnaus kančių ir pasaulio nuodėmių, bet ji jungė savo širdies jausmus su Dievo Sūnaus pasiryžimu kentėti; ji aukojo Dievui Sūnaus ir savo pačios kančias, kad būtų atleistos žmonėms nuodėmės. Jokie atkalbinėjimai neįstengė sulaikyti jos nuo sekimo paskui Sūnų Jo kančios kely: ji norėjo su Sūnum užkopti į Kalvarijos kalną ir stovėti po kryžium, kad galėtų drauge kentėti ir aukotis. Už mus visus ji atidavė savo Sūnų, kad mes galėtume pasiekti amžinąjį gyvenimą.

Užtat Dievas danguj pavedė jai guodėjos bei malonių tarpininkės uždavinį. Bažnyčios tėvai bei teologai vienbalsiai paliudija, jog Marija turi nuostabią užtariamą galią prie Dievo sosto. Šv. Bonaventūra ją tiesiog vadina "maldaujančiąja visagalybe". Šv. Bernardas, tas liepsnojąs švč. Mergelės garbintojas, sako savo vienuoliams: "Mano vaikai, leiskit man išlieti jums savo širdį: Marija, taip, Marija po Dievo yra mano pasitikėjimas ir mano vienintelė viltis. Žinau, kad ji mane myli, kad laiko mane savo sūnum, ir aš laikau ją savo motina. Jei įžeidžiau Viešpatį ir turiu bijoti Jo rūstybės, tada puolu į Marijos glėbį: ten grįžta mano pasitikėjimas, nes niekuomet jos Sūnaus žaibas netrenks tų, kurie glaudžiasi prie Jo Motinos kojų".

Pritaikymas. "Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate apsunkinti, ir aš jus atgaivinsiu... taip jūs rasite savo sieloms poilsio" — (Mat. 11, 28-29), tuos žodžius kalbėjo Išga-

nytojas savo žemės gyvenime. Tuos pačius žodžius Marija kreipia iš dangaus į visas sielas, kurios yra pavojuje arba varguose. Jokia motina neįstengtų taip jautriai mumis rūpintis, kaip Marija. Kiek daug žmonių per Mariją gavo atsivertimo malonę, kiek daug tapo išgelbėti nuo nevilties bei amžinos pražūties! Dviejų tūkstančių metų patyrimas pateisino tą didį pasitikėjimą, kurį šv. Bernardas yra išreiškęs savo maldoje Memorare: "Atmink, maloningiausioji Mergele Marija, jog nuo amžių negirdėta, kad, kas nors, kurs prie tavęs bėgo, tavo pagalbos šaukėsi, tavo užtarimo prašė, būtų apleistas!"

Bažnyčios malda

Meldžiame Tave, Viešpatie Jėzau Kristau, kad švč. Mergelė Marija, Tavo Motina, kurios švenčiausiąją sielą Tavo kančios valandoj pervėrė sopulio kalavijas, dabar ir mūsų mirties valandoj būtų mūsų užtarėja priešais Tavo gailestingumą — per Tave, Jėzau Kristau, pasaulio Atpirkėjau, kuris su Tėvu bei šv. Dvasia gyveni ir viešpatauji per amžius. Amen.

Rugsėjo 17 diena: šv. Pranciškaus žaizdų šventė

PRANCIŠKUS — NUKRYŽIUOTOJO PAVEIKSLAS

Tėvas šv. Pranciškus yra pirmas šventasis, apie kurį žinoma, kad Dievas jį pagerbė Kristaus žaizdų dovana. Tokia didi ir nepaprasta atrodė šv. Bažnyčiai ta dangaus malonė, jog ji tam įvykiui atminti įsteigė šios dienos šventę ir įsakė ją minėti visame pasauly. Dabar pasvarstysime priežastis, dėl kurių Dievas tokiu nepaprastu būdu atžymėjo šv. Pranciškų.

1 PUNKTAS. PRANCIŠKAUS NUSIŽEMINIMAS IR SAVĘS IŠSIŽADĖJIMAS

Svarstymas. Pirmasis dalykas, kuriuo šv. Pranciškus pasiruošė priimti žaizdų dovaną, buvo jo didvyriškas Viešpaties nusižeminimo bei savęs išsižadėjimo sekimas. Kristaus pasaky-

mas: "Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, tegul kasdien neša savo kryžių ir teseka mane" (Luk. 9, 23) — buvo Pranciškui galutinio atsivertimo dienomis šūkis visam gyvenimui. To balso jis paklausė, kai, būdamas 24 metų, išsižadėjo turtingo palikimo, metė tėvus bei tėviškę, apsivilko menku drabužiu ir pradėjo pilną tobulo neturto bei trūkumų gyvenimą. Jis laikė laime būti dėl Kristaus niekinamas ir, kaip kvailiukas, pašiepiamas. Savo nusižeminimą ir savęs išsižadėjimą jis ir toliau įrodė, kai vengė visokių dvasiškų titulų bei tarnybų, nes laikė save didžiu ir nevertu nusidėjėliu. Jis tvirtai atsisakinėjo priimti kunigo šventimą, sakydamas: "Jeigu Dievas būtų pasirinkęs bet kokį kitą piktadarį žmogų ir jam būtų suteikęs tokį gailestingumą, esu tikras, kad jis būtų daug dėkingesnis." Ir įkūrus ording, Pranciškus vis norėdavo šalia savęs turėti brolį, kuris jam būtų viršininko atstovas. Visiško savo valios išsižadėjimo, tiksliausio klusnumo ir giliausio pasižeminimo Pranciškus išmoko, žiūrėdamas į nukryžiuotąjį Jėzų, apie kurį apaštalas rašo: "Jis pats save pasižemino, pasidaręs klusnus iki mirčiai, mirčiai gi kryžiaus" (Pilyp. 2, 8). Nusižeminimas buvo gilus bei stiprus šv. Pranciškaus dorybių pagrindas. Jis galėjo pritaikyti sau šv. Pauliaus žodžius: "Aš esu su Kristumi prikaltas ant kryžiaus. Esu gyvas, tačiau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus" (Gal. 2, 19-20).

Pritaikymas. Nusižeminimas yra pirmasis ir būtiniausias pasiruošimas Dievo malonėms priimti. "Dievas priešinasi puikiems, o nuolankiems duoda malonės" (Jok. 4, 6). Ištirkime save, kaip yra su mūsų nusižeminimu: ar tikrai esame įsitikinę esą silpni bei nuodėmingi ir ar tą savo nusižeminimą ir viršuje išreiškiame?

2 PUNKTAS. ŠV. PRANCIŠKAUS APSIMARINIMAS

Svarstymas. Pranciškuje išsipildė apaštalo žodis: "Mes visados nešiojame savo kūne Jėzaus marinimą" (2 Kor. 4, 10). Bet ne tik nuo stigmų dienos, bet ir nuo savo atsigręžimo į Dievą Golgotos kryžius visada stovėjo jo akyse. Nukryžiuotojo paveikslas buvo jo vadovėlis, mieliausias jo skaitymas. Sa-

vy atvaizduoti tą paveikslą jis be paliovos stengėsi. Pranciškus regėjo Kristų nuogą kybant ant kryžiaus — todėl jis taipgi nenorėjo turėti savo nuosavybės, o vartoti būtiniausius gyvenimui daiktus. Jis regėjo Jėzų mirštant ant kieto, šakoto kryžiaus kamieno — tai ir jis norėjo miegoti ant plikos žemės, nuvargusią galvą glausdamas prie akmens ar medžio gabalo. Jis regėjo Jėzų rykščių nučaižytą bei kruvinomis žaizdomis apdengtą — dėl to ir jis be pasigailėjimo plakė nekaltą savo kūną bei ritinėjosi po sniegą ar erškėčius. Jis regėjo ant kryžiaus Jėzų išskėstomis rankomis — todėl ir jis ištiestomis rankomis meldė, kad atleistų jam jaunystės klaidas, o kitiems žmonėms jų nedėkingumą. Jis regėjo Jėzų pabalusiomis lūpomis tariant vargais negalais paskutiniuosius žodžius — todėl jis norėjo nusikratyti smaguriavimu bei liežuvio nuodėmėmis mylėdamas tylą ir vienatvę. Jis regėjo merdintį Jėzų užmerkiant akis — tad ir jis bandė saugoti savo akis nuo kiekvieno neatsargaus žvilgsnio. Per tą nuolatinį pasinėrimą į Nukryžiuotojo vaizdą, per nusižeminimą, savęs išsižadėjimą ir atgailą Pranciškus tapo savo viduje tikru Išganytojo atvaizdu. Tą didvyrišką kovą Dievas teikėsi ir iš viršaus apvainikuoti bei atžymėti, įspausdamas šventojo kūne penkias kruvinas, sopulingas savo Sūnaus žaizdas.

Pritaikymas. Nesame tokie stiprūs ir didvyriški, net nesame nė pašaukti taip giliai savęs išsižadėti ir taip aštriai save nukryžiuoti, kaip mūsų serafiškasis tėvas. Bet tam tikrą nusižeminimo bei apsimarinimo laipsnį privalo pasiekti kiekvienas ištikimas šv. Pranciškaus sūnus, būtent, tą laipsnį, kurio reikalauja mūsų vienuolinis pašaukimas bei mūsų prisiimtoji regula. Jei uoliai vykdome savo pašaukimo pareigas, šventai laikomės savo įžadų ir tiksliai pildome regulos nuostatus, tada turime progos išsižadėti savo valios ir nukryžiuoti savo kūną. Čia netrūksta daugelio kryžių, dažnai labai sunkių.

Paskatinimas. Šiandien, šv. tėvo Pranciškaus žaizdų šventėje, iš naujo sustiprinkime savy kryžiaus meilę ir karštai melskime savo Tėvą, kad mus galingai užtartų.

Amor seraphicus incendat sensus et praecordia nostra! — Serafiškoji meilė tegul uždega mūsų jausmus ir pačias mūsų širdies gelmes! Amen.

Rugsėjo 29 diena: šv. Mykolas Arkangelas

ŠV. MYKOLO ARKANGELO GARBINIMAS

Ši diena yra pašvęsta šv. Mykolo Arkangelo garbei. Jis — dangaus kariuomenių vadas, Dievo tautos gynėjas žemėje ir dėl to vertas mūsų ypatingo vertinimo bei gerbimo.

1 PUNKTAS. ŠV. MYKOLO KILNUMAS

Svarstymas. Šv. Mykolas yra angelų kunigaikštis, tauriausioji rojaus dvasia, milijonų dangaus dvasių vadas. Čia slypi didi jo vertybė. Jo vardas reiškia: "Kas kaip Dievas?" Tas vardas buvo jam suteiktas po kovos, kurią jis vedė prieš Liuciferį ir kitus atpuolusius angelus. Melagingam kovos šūkiui, kurį iškėlė išpuikęs Liuciferis ir jo šalininkai, "Kas kaip aš?" — Mykolas paskelbė priešingą šventos teisybės šūkį "Kas kaip Dievas!" Ir ištikimieji angelai nugalėjo: žaibo smarkumu sukilėliai liko nutremti iš dangaus į pragaro gelmes, kaip parašyta Apreiškimo knygoj (12, 8): "Kovojo slibinas ir jo angelai; bet jie nenugalėjo, ir danguje neberasta daugiau jų vietos". Mykolas yra augščiausias visų angelų, supančiųjų Viešpaties sostą. Jei jau mažiausiojo angelo grožis pralenkia saulės švytėjimą, tai kaip skaisčiai turi žibėti jų augščiausiasis — Mykolas! Vienas žvilgis į jo grožybę pripildytų mums sielą neapsakoma palaima. Mykolas turi augščiausiame laipsny visą uolumą bei meilę, kuriais pasižymi serafinai, neišmatuojamą augščiausiųjų dvasių valios jėgą, šviesiausią bei aiškiausią žinojimą, kuriuo pasižymi tyrieji tarnautojai prie Dievo sosto. Šv. Mykolo garbės bei viešpatavimo pirmenybę pripažįsta visi angelai, dėkingai stebėdamies, kadangi jam, po Dievo, jie yra

skolingi savo ištvermę bei laimę. Pavyzdžiu bei paskatinimu jis jiems įkvėpė drąsos pasipriešinti šėtono viliojimams. Todėl jie gerbia jį, kaip nugalėtoją kunigaikštį bei vadą, gauna iš jo rankų tarnybas, mielai pasiduodami jo valiai, ir seka mažiausiu jo valios mostu, nes ta valia visuose dalykuose turi tikslu Dievo garbę ir išaugštinimą.

Pritaikymas. Kaip gi negarbintume šv. Mykolo, kurį taip labai vertina pats Dievas bei kiti angelai? Jis yra Dievo tautos Senajame ir Naujajame Testamente globotojas, dangaus sargas, visuotiniojo teismo šauklys. Nebūkštaukime, kad Mykolas yra per didis mūsų pagarbai. Žvilgterėjus į mūsų tėvą Pranciškų, išsisklaido tie būgštavimai: kokiuose mieluose santykiuose buvo Pranciškus su angelais, ypač su jų vadu! Anot legendos, dar prieš jam gimstant, apsireiškė angelas motinai ir nurodė varganą vietą, kur ji turėjo padovanoti sūnų pasauliui. Anot tos pat legendos, angelas dalyvavo jį krikštijant. Angelai giesmėmis pripildė Porciunkulės bažnytėlę, o su jais jungėsi Pranciškus savo dūsavimais. Šv. Mykolo garbei jis kasmet pasninkavo 40 dienų. Tad kodėl gi mes turėtume svyruoti, pasiryždami tapti šv. Mykolo garbintojais? Juk per savo įžadus virtome pikčiausiais šėtono priešais ir tapome šv. Mykolo riteriais!

2 PUNKTAS. ŠV. MYKOLO TARNYBA

Šv. Mykolas yra augščiausias Dievo pasiuntinys žemėje. Jau Senajame Įstatyme jis turėjo tą paskirtį. Anot šv. Bažnyčios tėvų, Mykolas pamokė mūsų tėvą Adomą, koks yra sutvėrimo tikslas, Nojui pranešė apie tvaną, Abraomui paskelbė nuostabiuosius Dievo pažadėjimus, sergėjo Jokūbą, lydėjo išrinktąją tautą, einant iš Egipto, pranašams teikė regėjimus, kovojo Makabėjų prieky... Ir Naujajam Testamente jis tebėra Dievo vėliavos nešėjas. Anot padavimo, jis buvo skirtas Marijai angelu sargu, paskelbė Betliejaus piemenims gimusį Išganytoją, stiprino Jį merdintį Alyvų kalne, o po Viešpaties į dangų įžengimo perėmė globoti Kristaus Bažnyčią.

Patarnavimai, kuriuos jis, Dievo pavedamas, daro tikintiesiems, yra labai vertingi bei palaimingi. Jis, būtent, yra vy-

riausias Dievo tarnas Bažnyčią valdant. Jis, kaip galime spėti, išvadavo iš kalėjimo pirmąjį popiežių — šv. Petrą — Jeruzalėj. Jis, anot šv. Tomo Akviniečio, yra kiekvieno naujo popiežiaus angelas sargas, vyskupų bei misininkų globėjas, krikščionių persekiotojų baudėjas, švč. Altoriaus Sakramento sergėtojas. Galop, jis yra mirties valandoj velnio nugalėtojas ir mirštančiųjų užtarėjas. Šventųjų gyvenimai pasakoja mums daug galingosios jo globos pavyzdžių karčiojoj išsiskyrimo su pasauliu valandoj. Todėl Bažnyčia pačiam Dievui į lūpas deda šiuos guodžiančius žodžius: "Arkangele Mykolai, aš paskyriau tave kunigaikščiu tų sielų, kurios yra tikrai išrinktos". Galų gale, Mykolas yra vargšių skaistyklos vėlių išlaisvintojas.

Pritaikymas. Kaip privalome šv. Mykolą garbinti? Pirma, nuoširdžia malda. Bažnyčia dažnai duoda progų šauktis į šv. Mykolą. Daug kartų šv. mišiose ir brevijoriuje yra šaukiamas jo vardas ir meldžiama jo pagalbos. Kiekviename Confiteor jam gailingai išpažįstama nuodėmės. Antra, sekant kilniom jo dorybėm, kaip tobulu jo paklusnumu Dievo įsakymams, uolumu Dievo garbei, meile Bažnyčiai, maldingumu švč. Sakramentui, nuolatiniu budrumu šėtono atžvilgiu.

Paskatinimas. Noriu jau ir šiame gyvenime būti garbingojo Mykolo Arkangelo kariu ir po jo vėliava kovoti už Viešpatį! Jei Liuciferis gundys mane puikybe, aš jam atsikirsiu: Kas yra toks didis kaip Dievas? Jei jis jaudins mane kūno geiduliais, aš atsakysiu: Kas yra toks skaistus kaip Dievas? Jei jis pirš man gobšumą, aš sakysiu: Kas yra toks turtingas kaip Dievas? Nieko negaliu be Dievo! Tik Dievą noriu turėti, Jame visos savo laimės ieškoti!

Malda į šv. Mykolą Arkangelą

Šventasis Mykolai Arkangele, gink mus kovoje, būk gynėju nuo velnio nedorybių ir žabangų. Tesudraudžia jį Dievas, nuolankiai meldžiame, o tu, dangaus galybių Kunigaikšti, velnią ir kitas piktąsias dvasias, kurios pasaulyje slankioja, tykodamos sielų pražudyti, Dievo padedamas, nugramzdink į pragarą. Amen.

DEVINTASIS IR DEŠIMTASIS ŠVČ. JĖZAUS ŠIRDIES PAŽADAS: ATSIVERTIMO MALONĖ

Įsivaizduok palaidūną sūnų, kai jis gailingai glūdi prie tėvo kojų ir gauna iš jo atleidimą. Tame paveiksle Atpirkėjas mums rodo Dievo pasigailėjimo didumą. Šios dienos mąstyme svarstysime Jėzaus Širdies pažadus vargšams nusidėjėliams, tos Širdies, kuri pilna tėviškos meilės.

1 PUNKTAS. "NUSIDĖJĖLIAI MANO ŠIRDY RAS PASIGAILĖJIMO ŠALTINĮ, GAUSINGĄ KAIP BEGALINĖ JŪRA"

Svarstymas. Būti gailestingam reiškia gailėtis gyvo padaro skurde ir jam mielai padėti. O jei kas yra tikrai vertas pasigailėjimo — tai nusidėjėlis, nes didžiausias skurdas yra nuodėmė. Pats Atpirkėjas tai aiškiai pavaizdavo palaidūno sūnaus palyginime. Dabar svarstyk apie begalinį Dievo nusileidimą, kai Jis pasigaili nusidėjėlio. Tas Dievas, kurį nedėkingas nepaklusnus žmogus įžeidė, teikia jam atleidimą ir meilę. Jis nesigėri galia duoti silpnam padarui pajusti savo visagalybę, bet verčiau teikiasi jam parodyti savo malonę bei meilę. Jis lyg pamiršta įžeidimus ir mąsto labiau apie neapsakomai didelį nusidėjėlio skurdą. Juk kiek gi daug šis yra praradęs, kokioj padėty atsidūręs, ko turi tikėtis? Jei žmogus apie visa tai gerai pasvarstytų, jis niekada taip žemai nenupultų. Bet kaip tik tada, kai žmogus guli giliausioj nuodėmės žemumoj, pasirodo kilnioji Dievo didybė. Nesuskaitysi visų Dievo įrodymų, kad Jis tikrai nori nusidėjėliui išreikšti savo pasigailėjimą. Išminties knygoje skaitome: "Pasigailįs lig tūkstantinei kartai tų, kurie mane myli ir sergi mano įsakymus" (Iš. 20, 6). Ir per pranašą Jeremiją Viešpats kalba: "Aš duosiu jums rasti pasigailėjimo ir pasigailėsiu jūsų" (Jer. 42, 12). Bet visai akivaizdžiai pasireiškė Dievo gailestingumas Kristaus asmeny. Atpirkimo žygis buvo ištisas pasigailėjimo veikalas. Tiems, kurie murmėjo, kad Jis bendrauja su nusidėjėliais, Jis sakė: "Žmo-

gaus Sūnus atėjo ieškoti ir gelbėti, kas buvo pražuvę" (Luk. 19, 10). Argi tad nuostabu, kad Išganytojas per savo tarnaitę Margaritą Alacoque žada, jog Jo širdy nusidėjėliai ras gailestingumo šaltinį, gausų kaip jūra? Jėzaus gerumas neturi nei ribų, nei galo!

Pritaikymas. Kokia mums tai paguoda! Nė viena nuodėmė nėra per sunki, nė vienas skaičius nuodėmių nėra per didelis, kad jų nebūtų galima atleisti. "Jei uždarysiu dangų", — sako Viešpats, — "ir nelys lietus, ... ir jei siųsiu marą į savo tautą, o atsigręžus mano tauta, ant kurios šaukiamas mano vardas, maldaus mane, ieškos mano veido ir darys atgailą dėl nedoriausio savo pasielgimo, aš išklausysiu danguje, dovanosiu jų kaltes ir pagydysiu jų žemę" (2 Kron. 7, 13-14).

Tad tegu niekas nepraranda vilties, kad jo ar kitų nuodėmės gali būti atleistos, nes Dievas yra pilnas pasigailėjimo.

2 PUNKTAS. "KUNIGAM SUTEIKIA DOVANĄ SUGRAUDINTI NET KIEČIAUSIAS ŠIRDIS"

Svarstymas. Geros valios žmonėms yra skaudu žiūrėti, kai kas nors yra kurčias visiems geriems įspėjimams. Kaip dažnai tuo skundėsi net mūsų Išganytojas: "Jeruzale, Jeruzale, kuri žudai pranašus ir užmuši akmenimis tuos, kurie tau siųsti! Kiek kartų aš norėjau surinkti tavo vaikus, kaip višta surenka savo viščiukus po sparnais, ir tu nenorėjai" (Mat. 23, 37). Mat, žmogaus valia yra laisva — jis gali laisvai pakrypti į gera ar į bloga. Dievo malonė, tiesa, daro žmogaus valiai įtakos, bet varu neverčia daryti gera. Nuo Dievo pareina, kiek malonės Jis suteiks žmogui. Tada atitinkamai nusiteikia ir žmogaus širdis. Štai — Jėzaus Širdy yra begaliniai malonių turtai, ir Ji dosniai juos dalija. Reiškia, uolieji Jėzaus Širdies gerbėjai, anot to pažado, turi didžią jėgą ant Dievo Sūnaus Širdies ir įstengia iš jos išgauti sau ir kitiems gausių malonių. Iš čia aiškėja palaimingas daugelio dievobaimingų kunigų veikimas, kurie mažiau turi žėrinčių dvasios gabumų, o daug daugiau gilaus maldingumo.

Pritaikymas. Tai turėtume įsidėmėti ypač mes, kunigai, kurie darbuojamės apaštalinėj dirvoj. Nedaug telaukime iš savo

protingumo, iškalbos ar mokslo: žmonių širdis gali sujaudinti tik malonė. Jei tai atsiminsime, išvengsime nemaža nusivylimų. Pažadą, kad per nuoširdų Jėzaus Širdies garbinimą išmokstama meno atversti nusidėjėlius, gali panaudoti net nekunigai — klierikai ir broliai. Jie gali savo maldomis kunigams, kurie nėra per uolūs švč. Širdies garbintojai, išmelsti malonių jų dvasios vaikams.

Švč. Jėzaus Širdies meilės malda

O, Jėzau, šlovinu Tavo Širdies meilę bei gailestingumą! Kaip dažnai esu jų patyręs! Kaip labai kas valandėlę esu jų dar reikalingas! Lenk pats savo malone mano širdį, kad ji nepatektų į neviltį ir užkietėjimą! Palaimink mano veikimą! Padaryk našų mano atvertimų darbą bei maldas! Tegu Tavo švč. Širdis būna visada tinkamai pažinta, mylima ir garbinama — visada ir visur!

Spalio 2 diena: šventieji Angelai sargai

YPATINGAS ANGELŲ SARGŲ PALANKUMAS VIENUOLIAMS

Įsivaizduok savo angelą sargą, pilną dangiško grožio, lydintį tave ir jautriai besirūpinantį tavo gerove. Mąstyk apie ypatingą angelų sargų palankumą vienuoliams.

1 PUNKTAS. ANGELAI SARGAI YPAČ MYLI VIENUOLIUS

Svarstymas. Šv. Angelai sargai didžiuojasi, kad jiems tenka sergėti vienuolį, nes jie labai gerbia mūsų luomą. Vienuoliai bando gyventi tobulai, taip sakant, angeliškai; gyventi Dievuje ir Dievui, kaip gyvena angelai. Ypačiai angelai mumyse mėgsta skaistybės apžadą, per kurį tartum esame įsirašę į didžiąją angelų šeimą. Šv. Ambrozijus sako: "Skaistybė padaro angelu, ir kas ją turi, yra angelas". Mūsų skaistybėje ange-

lai atpažįsta tikrą jų šventumo atvaizdą. Jų mums palankumą dar padidina tai, kad mes tą dorybę nešiojamės labai trapiame inde, kūne, kuris yra pilnas geidulių, aplinkoje, kur tiek daug viliojimų bei jaudinimų. Angelai mato kovas, kurias turime dėl tos dorybės pakelti, ir jie labai džiaugiasi, jei nugalime, o labai liūdi, jei pasiduodame.

Toliau, angelai sargai yra ypatinga meile mums atsidavę už mūsų neturto apžadą, per kurį atsiskiriame nuo žemės dalykų, ir atsigręžiame į dangų. Taipgi ir už mūsų paklusnumo apžadą, kadangi angelai bei šventieji danguje ir patys yra šventai klusnūs Dievo valiai.

Pritaikymas. Juo uoliau atliekame savo vienuolines pareigas, juo daugiau džiaugsmo ragauja mūsų angelai sargai. Tad, jei mylime savo angelą sargą ir jei norime jį nudžiuginti, tai tiksliai laikykimės šventųjų savo luomo įžadų!

2 PUNKTAS. ANGELAI SARGAI YPAČ MELDŽIASI UŽ VIENUOLIUS

Svarstymas. Apie angelus sargus žinome, kad jiems labai rūpi sau pavestųjų žmonių gerovė, ir kad jie visomis jėgomis stengiasi ją ugdyti. Todėl jie pirmiausia meldžia tų malonių, kurios mums reikalingos pašaukimo bei luomo pareigoms atlikti. O, kiek daug malonių esame skolingi angelams sargams! Jei kas nors yra kaip negyvas medis kada nors stovėjęs nuodėmėse žydinčiame šv. Pranciškaus sode, jo angelas tur būt meldėsi į Dievą: "Nenukirsk jo, turėk dar kantrybės, aš pabandysiu dar jį atgaivinti!" Viešpats išklausė jo meldimo ir gausiomis malonėmis padėjo atversti nusidėjėlį.

Angelai sargai yra skirti mūsų maldoms pas Dievo sostą nešti. Tai žinome iš Tobijo knygos (12, 12), kur arkangelas Rapolas sako Tobijo tėvui: "Kuomet meldeis su ašaromis ir laidojai numirėlius... aš nunešiau tavo maldą Viešpačiui". Angelai sargai stebi mus, kai meldžiamės. Šv. Bernardas vieną kartą regėjo daug angelų, surašinėjančių vienuolių maldas. Vieno žodžius jis užrašinėjo aukso raidėmis, kito — sidabro, trečio — rašalu, o dar kito — vandeniu, — pagal tai, kaip gerai

kas meldėsi. O iš kito maldos jie visai nieko neužrašinėjo, nes šis savo dvasia buvo toli nuo Dievo, užsiėmęs pašalinėmis mintimis. Tad ir mes melsdamies atsiminkim čia esant angelą sargą ir prašykime, kad mums padėtų išsilaikyti susikaupus. Ypač šv. mišias laikykime su didžiausiu pamaldumu, kad angelas džiaugtųsi ir mūsų maldas palaikytų savo paskatinimais.

Pritaikymas. Dažnai dėkok savo angelui už jo maldas. Jei net paprastam žmogui esi dėkingas už jo menkutę maldą, tai kur kas labiau dėkingas privalai būti angelui sargui, kurio malda Dievo akivaizdoj turi tokią didelę vertę!

3 PUNKTAS. ANGELAI SARGAI YPAČ GINA VIENUOLIUS

Svarstymas. Tik amžinybėj sužinosime, kiek pavojų angelai nuo mūsų nukreipė — net kūno pavojų! Juk turime pavyzdžių, kaip jie globojo Agarą, Tobiją, Eliją, Danielių, Roką, Henriką, Ferdinandą ir daug kitų šventųjų. Tačiau jie stengiasi padėti pirmiausia sielos reikaluose. Kaip kokia sargyba, jie, savęs išsižadėję, neregimai veikia tarp mūsų, gindami nuo velnio pagundų. Kaip rūpestingi gydytojai, jie rūpinasi išgydyti mūsų žaizdas, kurias gavome, kovodami su pasauliu, velniu ir kūnu. Ir mus, vienuolius bei kunigus, yra apsupusios pagundos, kartais labai pavojingos, nes piktasis ypač stengiasi mus pergriauti. Gailestingasis Dievas tai žino, ir todėl pavedė mus ypatingai angelų globai. Jie turi žadinti mus, kad neužmigtume dvasios reikaluose, ir davinėti mums išganingų įtaigų, o liūdesy bei drąsos nuopuoly guosti nurodymais į dangaus atlyginimą, padėti kietose gyvenimo kovose ir gelbėti mirties valandoj. Visus tuos patarnavimus jie mums teikia tuo maloniau, kuo uoliau mes patys kitiems žmonėms suteikiame angeliškų patarnavimų, vesdami juos į amžinąjį išganymą savo maldomis, paskatinimais, pamokslais, išpažintimis ir ligonių lankymais.

Pritaikymas ir paskatinimas. Serafiškoji siela, ar supranti, kokia ypatinga malonė yra tau suteikta, kad tau patarnauja angelai, ypač angelas sargas? Kuo už tai jiems atsilyginsi! Gerbk ir mylėk juos, klausyk jų paskatinimų, šaukis į juos reikaluose, nieko nedaryk, nepaprašęs jų palaiminimo ir pagal-

bos! O ypač venk neskaistumo, nes ta nuodėmė labiausiai yra priešinga angelų prigimčiai, malonei ir meilei. Saugokis duoti papiktinimų, ypač papiktinimų jauniems, nes angelai verkdami uždengtų savo veidą.

MALDA Į ANGELĄ SARGĄ

Švč. Trejybės vardan — Tėvo, Sūnaus ir Šv. Dvasios — aš, vargšas nusidėjėlis, išpažįstu tavo akivaizdoj, mano angele sarge, kad turiu karštą troškimą ir rimtą valią mirti šventajame katalikų tikėjime ir nenoriu gyventi ilgiau nė vienos dienos, negu nori Dievas.

Užtikrinu, mano ištikimiausias kelionės palydove, kad karščiausiai noriu tavo globoje palikti šį pasaulį, tikėdamas bei vildamasis Dievo gailestingumu ir Jėzaus Kristaus brangiausiuoju krauju.

Meldžiu tave, mano mylimiausias šventasis angele sarge, prašyti iš Dievo, kad manęs pasigailėtų, atsižvelgdamas į Jėzaus Kristaus kančią ir į švč. Mergelės Marijos bei angelų su šventaisiais nuopelnus.

Dar prašau, šv. angele sarge, kad be galo geras Dievas priimtų mane į savo išrinktųjų skaičių, nors būčiau vertas lig pasaulio galo atgailauti skaistykloje.

Pagaliau prisipažįstu, kad norėčiau turėti tave, mano galingasis gynėjau, savo testamento vykdytoju: išmelsk man iš gailestingosios Jėzaus Širdies tris malones: pirmą, vieno merdinčiojo Jėzaus atodūsio paguodą sušvelninti mirimo sopuliams ir vieną guodžiantį mano dangaus Motinos žvilgsnį. Antra, savo ypatingą pagalbą sunkioj su šiuo gyvenimu skyrimosi valandoje. Trečia, malonę palydėti mano sielą pas mano Viešpaties bei Išganytojo Teisėjo sostą ir išgauti man palankų sprendimą, kad danguje galėčiau regėti savo Dievą, Jį amžinai mylėti ir Juo gėrėtis, kuriam tesie gyrius, pagarba ir viešpatavimas. Amen (kasdienė šv. Karolio Boromėjaus malda).

MŪSŲ ŠV. TĖVAS PRANCIŠKUS

"Pranciškus, beturtis ir nusižeminęs, turtingas įžengia į dangų ir garbinamas šlovingomis dangaus giesmėmis". Taip giedame, melsdamiesi pakilioj valandoj, kada minime gražią savo serafiškojo tėvo mirtį. Šventas dangaus ilgėjimasis pagauna mus, ir, panašiai į apaštalus Alyvų kalne, akimis sekame savo mylimąjį tėvą, skubantį į dangų. Dabar mąstysime apie šv. Pranciškaus mirtį bei išaugštinimą ir apie reikalą jį garbinti.

1 PUNKTAS. ŠV. PRANCIŠKUS SAVO MIRTY

Svarstymas. Kai Pranciškus pajuto artėjančią mirtį, paprašė nunešt save į Porciunkulę, kad, kaip sako šv. Bonaventūra, ten iškvėptų savo kūno gyvenimą, kur jam buvo įkvėptas dvasinis. Ten jis paprašė nuvilkti varganąjį abitą ir paguldyti save ant žemės, kur, viską palikęs, turėjo laukti mirties. Visi dalyviai verkė, kai jis, saldžiai mąstydamas apie dangaus malonumus, peršviestu veidu žvelgė augštyn. Kai jau atėjo mirtis, jis paprašė sušaukti visus vienuolyno brolius, guodė juos švelniais žodžiais ir paskutinį kartą ragino mylėti Dievą, būti beturčiais, nusižeminusiais ir tvirtai tikėti. Tad ištiesė brolių link rankas, labai nuoširdžiai juos palaimino ir tarė: "Likit sveiki, mano broliai, laikykitės Dievo baimės. Laimingi, kurie ištveria tame, ką pradėjo! O aš skubu pas Dievą, kurio malonei jus pavedu". Tada paprašė perskaityti jam iš šv. Jono evangelijos apie Jėzaus kančią ir kalbėjo 141 psalmę: "Dideliu balsu aš šaukiuos Viešpaties". Ir su paskutiniaisiais žodžiais: "Teisieji apstos mane, kai padarysi man gera", nusilpo jo balsas, ir jo siela nuskrido pas Viešpatį.

Pritaikymas. "Brangi yra Viešpaties akyse jo šventųjų mirtis" (Ps. 115, 6). Kokia brangi buvo Dievui šv. Pranciškaus mirtis! Ir mes mirsime, ir mes tikimės gerai numirsią. Tin-

kamiausia priemonė gerai pasiruošti yra ištikimai sekti šv. Pranciškų, griežtai laikantis jo regulos.

2 PUNKTAS. ŠV. PRANCIŠKUS SAVO IŠAUGŠTINIME

Svarstymas. Kai tik Pranciškus, tikslus Nukryžiuotojo paveikslas, iškvėpė savo tyrąją sielą, tuoj Dievas pradėjo garsinti savo ištikimąjį tarną. Jo mirties valandą būrys vieversių, kuriuos jis taip mylėjo ir dažnai kvietė drauge giedoti Kūrėjo garbei, nutūpė ant Porciunkulės stogo ir, linksmai plasnodami sparneliais, sugiedojo atsisveikinimo giesmelę. Sergąs brolis Augustinas iš Asyžiaus, Kapuvos provinciolas, labai šventas vyras, regėjo Pranciškaus sielą šviesios žvaigždės pavidalu kylant į dangų ir, vargais negalais kilstelėjęs iš savo ligos patalo, sušuko mirdamas: "Mano tėve, palauk manęs! Aš noriu su tavim eiti!" Ir savo bičiuliui Gvidui, kuris tada atlikinėjo kelionę, pasirodęs Pranciškus tą pat naktį, jam tarė: "Palieku šią tremties vietą ir einu į tėvynę".

Dvasioj galime įsivaizduoti mūsų tėvo sielą įžengiant į dangų: Kristus su dideliu palaimintųjų būriu išėjo jo pasitikti, palydėjo jį pro dangaus chorus prie jam skirtojo sosto, kurį jis, būdamas žemėje, Dievo malonei padedant, užsipelnė per nusižeminimą ir savęs išsižadėjimą. Joks žmogaus protas nesuvoks, kokia garbė bei laimė teko Pranciškui, kurs jau ir žemėj buvo tikras serafinas.

Pritaikymas. Džiaukis dvasioj neapsakoma laime, kurią tėvas Pranciškus ragauja danguje, ir pats stenkis ją pasiekti, sekdamas Pranciškaus pavyzdžiu neturte ir nusižeminime. Jei būsi serafiškojo tėvo sekėju — būsi ir Kristaus sekėju bei paveldėtoju.

3 PUNKTAS. ŠV. PRANCIŠKUS MŪSŲ PAGARBOS OBJEKTAS

Svarstymas. Ordinų kūrėjų tarpe visame pasauly, tur būt, Pranciškus yra labiausiai ir visuotiniausiai garbinamas. Tik pamąstykime apie tuos nesuskaitomus tūkstančius, kurie lig šiol yra įstoję į tris jo ordinus. Pamąstykime apie begales bažnyčių

bei koplyčių ar altorių, kur jo garbei pastatyti visuose krikščionių kraštuose. Kokia daugybė žmonių kasmet keliauja prie jo karsto Asyžiuje, kad toj didžiojoj malonių vietoj gautų nuodėmių ir bausmių atleidimą! Kaip dažnai ir kiek stebuklų yra Dievas suteikęs, užtariant šv. Pranciškui! Kiek daug knygų bei sakyklų skelbia jo garbę! Net netikėliai bei klaidatikiai dažnai viešai prisipažįsta labai gerbią ir mėgstą tą Asyžiaus šventąjį!

Pritaikymas. Nepaprasta pagarba, reiškiama šv. Pranciškui, privalo ir tave paraginti giliai gerbti savo serafiškąjį tėvą ir juo neaprėžtai pasitikėti. Būk ir pats ištikimas jo garbintojas. O geriausiai jį pagerbsi, jei būsi geras jo sūnus. Pasiryžk iš naujo sužadinti savy serafiškąją ordino dvasią. Atmink tą gražų ir svarbų įspėjimą, kurį Pranciškus taip dažnai taikydavo savo broliams: "Broliai, pradėkime tarnauti savo Viešpačiui Dievui, nes ligšiol maža Jam tesame tarnavę!"

ŠV. PRANCIŠKAUS DIEVO MEILĖS MALDA

Mano Dieve ir viskas! Kas Tu esi, saldžiausiasis Viešpatie, mano Dieve, ir kas esu aš, menkas kirminėlis, Tavo tarnas? Švenčiausiasis Viešpatie, norėčiau Tave mylėti! Viešpatie, mano Dieve, atidaviau Tau visą savo kūną, visą širdį ir trokšte trokštu dar daugiau nuveikti iš Tavo meilės. Amen.

Spalio 22 diena: pranciškonų ordino Bažnyčios pašventinimo šventė

ORDINO BAŽNYČIOS REIKŠMĖ

Krikščionių bažnyčia yra tikrai Dievo namai, todėl tinka, kad jos būtų paties vyskupo šventinamos, prisilaikant kilnių bei reikšmingų apeigų; tinka, kad bažnyčios šventinimo metinės būtų iškilmingai minimos. Šiandien, minėdami viso ordino bažnyčių pašventimo metines, pamąstykime apie didelę mūsų bažnyčių reikšmę.

1 PUNKTAS. ORDINO BAŽNYČIA PRIVALO BŪTI TAVO MĖGSTAMA VIETA

Svarstymas. Kur turime maloniausiai jaustis, jei ne savo ordino bažnyčioj? Juk ji yra mums dangus žemėj. Jėzus, Išganytojas ir Dievo Sūnus, yra čia altoriuje ir mėgsta kalbėtis su mumis. Mūsų tėvas Pranciškus niekur kitur taip mielai nepasilikdavo, kaip bažnyčioj, prie altorių, kur maloniai kalbėdavosi su savo mylimuoju Jėzum. Ypač jį traukė pas save Angelų Marijos koplytėlė. Čia jis galėdavo patogiausiai mąstyti apie Jėzaus kančią ir ragauti visą jos kartumą. Kai jis jausdavosi vienas pats tamsiam ir tyliam dievnamy, galėdavo nekliudomas išlieti jausmus. Iš skausmo dėl Jėzaus sopulių jis garsiai dūsaudavo bei verkdavo. Sykį vienas jo buvusiųjų draugų ėjo pro tos bažnyčios šalį ir išgirdo jo kūkčiojimą. Įėjęs rado Pranciškų, apsipylusį ašaromis ir garsiai dejuojantį, kad Jėzus tiek daug turėjo kentėti. Svečias klausia: "Ko taip verki, mano bičiuli?" Pranciškus jam atsakė: Meilė nemylima!"

Pritaikymas. Mūsų laimei, brolių tarpe yra daug, kurie uoliai darbuojasi Dievo bei žmonių tarnyboje, o vis dar randa laiko paklūpėti prieš Švenčiausiąjį ir melsti Jo malonių mūsų ordinui. Sekime jų pavyzdžiu! Kiek įmanydami stenkimės kasdien išklausyti po kelerias šv. mišias ir visada dalyvauti chore. Niekur kitur taip maldingai nesimeldžiama, kaip ordino bažnyčioje. Tad net savo privačias pamaldas atlikinėk mieliau savo bažnyčioje, chore — savo vietoj. Kiekvienam mūsų turi būti pritaikinti psalmės žodžiai: "Man linksma buvo, kai man sakė: eisime į Viešpaties namus" (Ps. 121, 1).

Mano Dieve, prisipažįstu ir gailiuos, kad lig šiol per maža tebranginau savo bažnyčią. Mylėdamas Tave, noriu ją padaryti savo mėgstamiausia buveine ir dažnai per dieną šitoj malonių vietoj prieš Tavo sostą klūpėti ir Tave garbinti!

2 PUNKTAS. ORDINO BAŽNYČIA TURI BŪTI MALONIŲ ŠVENTYKLA

Svarstymas. Meldimasis ordino bažnyčioj užsipelno ypatingą paklusnumo palaimą. Ta bažnyčia yra Dievo būstinė, ku-

rion tave šaukia paklusnumas. Kaip vienuolis, net savo maldų vietos pasirinkime nesi visai laisvas: daugeriopai ordino bažnyčia yra tau skirta melstis vieta. Ten privalai akis kelti į Viešpatį, savo pareigines pamaldas atlikti, Dievui savo reikalus pavesti ir Jo palaimos laukti. Ir Dievas ten tikriausiai išklausys. Klusnumas teikia maldai ypatingos galios. Be to, mūsų bažnyčiose dvelkia serafiškoji ordino dvasia. Ordino šventųjų paveikslai bei statulos įkvepia tau pamaldumo,, kas taip tinka šv. Pranciškaus sūnui; jie įkvepia tau pasitikėjimo Dievo galybe bei gerumu; jie užtikrina tau savo užtarimą bei pagalbą prieš Dievo sostą. Tavo vietoj gal jau yra meldęsi daug šventų brolių, širdies audras numalšinę, susilaukę apšvietimų bei paakinimų, padarę šventų pasiryžimų, gavę jėgų ir palaiminimų savo darbams. Ir tavo bažnyčiai tinka šv. Pranciškaus žodis, kurį jis taikė Porciunkulės koplytėlei: "Čia yra amžinojo gyvenimo vartai".

Pritaikymas. Gausi malonių palaima liejasi ant besimaldžiančių ordino bažnyčiose. Argi netenka tau prisipažinti, kad lig šiol per mažai branginai tą palaimą? Prisipažink su patriarku Jokūbu: "Iš tikrųjų Viešpats yra šitoj vietoj, ir aš nežinojau!" (Gen. 28, 16).

3 PUNKTAS. ORDINO BAŽNYČIA YRA NUOŠIRDAUS GLOBOJIMO VERTA

Svarstymas. Žinoma, kaip uoliai šv. Pranciškus rūpinosi bažnyčių grožiu, kaip jis savo rankomis atstatydavo griūvančias koplyčias ir nebijojo jokių sunkenybių, jei to reikėjo Dievo namų garbei. Jis atsiminė psalmės (92, 5) žodžius: "Tavo namams dera šventumas". Jis norėjo, kad švč. Sakramentas būtų augščiausiai gerbiamas ir liepė broliams ordino bažnyčias laikyti švarias bei gražias. Tabernakulas, altoriai, žvakidės, apdanga, pamaldų rūbai, klausyklos, šventieji indai — visa turėjo būti švaru ir savo augšto paskyrimo verta. Mums mūsų bažnyčių švarumas turi labai rūpėti, o ypač viršininkams ir zakristijonams. Su visais tais daiktais apsieiti privalome pagarbiai bei saugiai, atsimindami augštą jų paskirtį ir savo neturtą!

Pritaikymas. Rimtai patyrinėk sąžinę, ar Dievo namų šventuosius daiktus traktavai pagarbiai bei saugiai. Prašyk Dievą, kad atleistų visus nusikaltimus prieš Dievo namams pagarbą. Daryk pasiryžimus ateičiai, kad mirdamas galėtumei tarti: "Viešpatie, aš mėgstu tavo namų buveinę ir tavo garbės padangtės vietą" (Ps. 25, 8).

Švč. Trejybės meilės malda

Švenčiausiasis, trivienis Dieve, Tėve, Sūnau ir šv. Dvasia! Prieš Tavo augščiausiąją didybę puolame kniūpšti ir meldžiame atleisti nuodėmes!

Visagalis Tėve, lenkiamės Tau. Visa širdim tariame ačiū, nes davei mums savo vienatinį Sūnų, Jėzų Kristų, atpirkėją ir Jį mums visiškai palikai švč. Altoriaus Sakramente ligi laiko pabaigos, toj tikėjimo bei meilės paslapty apreikšdamas mums Jo švč. Širdies stebuklus.

Dievo Žodi, mielasis Išganytojau švč. Sakramente, lenkiamės Tau. Iš širdies gilumos sakome Tau ačiū, nes dėl mūsų tapai žmogum, net mums atpirkti pasidarei aukotoju ir auka ant kryžiaus altoriaus. Dabar iš per didelės savo meilės, iš naujo pakartoji tą auką. Dieve augščiausiasis Kunige, duok, kad mes Tavo švč. auką Eucharistijoj vertai gerbtume, jungdamies su Tavo Motinos ir visos Bažnyčios garbinimais.

Šv. Dvasia, Dieve Ramintojau, lenkiamės Tau. Visa širdim sakome Tau ačiū, nes Tu iš meilės mūsų naudai įvykdei tą neapsakomą Dievo Žodžio įsikūnijimo paslaptį ir leidi mums visiems švč. Eucharistijoj vis dalyvauti toje Tavo geradarybėje! Per tą kilnųjį Jėzaus Širdies kūrinį meldžiame Tave, suteik mum ir vargšams nusidėjėliams savo malonę ir meilę. Amen!

Paskutinysis spalio sekmadienis

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖ

Kada netikėjimas smarkiai puolė mūsų Atpirkėją Kristų, palaiminto atminimo popiežius Pijus XI savo enciklika Quas Primas 1925 m. įvedė Kristaus Karaliaus šventę spalio paskuti-

nį sekmadienį, kad žmonija įsisąmonintų Kristų esant jos karaliumi. Čia įsigilinsime į tą gilią tikėjimo paslaptį, kad sustiprėtų mūsų meilė ir ištikimybė Kristui, mūsų Dievui bei Valdovui. Laikydamies enciklikos, mąstysime apie Kristų karalių pagal laipsnį, vertybę ir galią.

1 PUNKTAS. KRISTUS YRA KARALIUS PAGAL LAIPSNĮ

Svarstymas. Savo laiške kolosiečiams šv. Paulius tai gražiai išreiškia taip: "Jis (Kristus) yra neregimojo Dievo paveikslas, pirmagimis pirm viso sutvėrimo" (Kolos. 1, 15).

Duns Skotas ir pranciškonų mokykla šalia kitų naujesnių teologų laikosi nuomonės, kad antrasis Dievo Asmuo ir be Adomo nuodėmės būtų tapęs žmogum. Skotas sako: "Jei nupuolimas būtų buvęs Kristaus paskirties priežastis, tai augščiausiasis Dievo darbas būtų tik atsitiktinis veikalas, kadangi ta garbė, kurią teikia Dievui visa kūrinija, yra ne tokia didelė, kaip ta, kurią suteikė Jėzus Kristus. O Dievas tikrai tokio didelio žygio nebūtų praleidęs, jeigu Adomas ir nebūtų nusidėjęs".

Kristus, pagal švenčiausiąją savo žmogystę, yra tauriausias kūrinys tarp kūrinių, anot šv. Pauliaus: "Pirmagimis pirm viso sutvėrimo". Per Jį susilaukėme atpirkimo — per Jo kraują, nuodėmių atleidimo. "Jis yra neregimojo Dievo paveikslas, pirmagimis pirm viso sutvėrimo, nes per jį sutverta visa danguje ir žemėje, matomi ir nematomi dalykai; visa sutverta per jį ir jam; jis yra pirm visų, ir visa juo laikosi. Jis yra Bažnyčios kūno galva" (Kolos. 1, 15-18).

Taip, Kristus, pagal laipsnį, tikrai yra pirmasis kūrinių tarpe, visos kūrinijos karalius.

Pritaikymas. Kaip gražiai švyti karališkoji Kristaus vertybė šv. Pauliaus mokslo šviesoje! Per Kristų gavome antgamtinį gyvenimą — Dievo vaikų garbę. Jis yra amžinasis Dievo Sūnus, Dievas iš Dievo, Šviesa iš Šviesos, pagimdytas, o ne sukurtas. Per Jį tapome dievystės dalyviais. Kaip tuo turime džiaugtis! Tad ir patys save, ir visa, kas mūsų, pašvęskime Kristui karaliui!

2 PUNKTAS. KRISTUS YRA KARALIUS PAGAL VERTYBĘ

Svarstymas. Bet Kristus yra karalius ir tikrąja prasme: Jis yra visos kūrinijos Viešpats, ir tą viešpatystę Jis yra įsigijęs ne prievarta; Jis yra karalius ne išrinktas kieno nors ir ne giminės paveldėjimo keliu, o per hipostatinį susivienijimą, tai yra, per paslaptingąjį antrojo Dievo asmens susijungimą su Kristaus žmogybe.

Kaip gimusio Dievo — Karaliaus, Jo yra visos teisės ir visa vertybė lygiai kaip ir Tėvo bei šv. Dvasios.

Kristus pats save vadina karalium ir tai tokioj valandoj, kada nieko iš Jo karališkos galios bei kilnybės nebuvo Jame matyti. Pilotas klausia Jėzų: "Ar tu esi žydų karalius?" ir Jėzus atsakė: "Tu sakai" (Luk. 23, 3). Juk tokia didi priešingybė tarp karaliaus kilnybės ir suimtojo Jėzaus bejėgiškos išvaizdos! O tačiau Kristus atvirai prisipažįsta. Jis žino, jog po to pažeminimo kančios metu nugalės Jo Dievybė. Jis paaiškina tariamąjį savo silpnumą šiaip: "Mano karalystė ne iš šio pasaulio". Jei Jis būtų tik norėjęs, būtų galėjęs pasišaukti legijonus angelų sau padėti!

Kristaus karalystė yra visai kitos rūšies, kaip žemės karalystės. Ji yra dvasios karalystė, meilės karalystė. Iš meilės žmonėms Dievas — karalius Kristus — atėjo į pasaulį, kad įžeistajam Tėvui suteiktų atpildą ir išgelbėtų nusidėjusią žmoniją.

Pritaikymas. Kristaus karaliaus prefacijoj kunigas meldžiasi: "Tikrai yra verta ir teisinga, reikalinga ir išganinga, kad mes tau visuomet ir visur dėkotume, šventasis Viešpatie, visagalis Tėve, amžinasis Dieve, kurs savo viengimį Sūnų, mūsų Viešpatį, Jėzų Kristų, amžinąjį Kunigą ir visatos Karalių, patepei džiaugsmo aliejumi, kad jis, pats save ant kryžiaus aukuro aukodamas, kaip be dėmės auką, šventąjį žmonių išganymo darbą atliktų ir, palenkęs savo valdžiai visus kūrinius, atiduotų tavo beribei Didybei amžiną ir visuotinę karalystę: tiesos ir gyvenimo karalystę, šventumo ir malonės karalystę, teisybės, meilės ir taikos karalystę".

Taip, iš tikrųjų, tokiam karaliui norime mielai pasiduoti ir visa širdim Jo begalinei meilei pasišvęsti! O Jėzau, visų širdžių karaliau ir vadove, teateina pas mus Tavo karalystė! Suteik mums taiką bei ramybę!

3 PUNKTAS. KRISTUS YRA KARALIUS SAVO GALIA

Svarstymas. Kaip karalius, Kristus leidžia įstatymus ir turi galios vykdyti savo valiai. Jis kreipia ir veda pasaulį, valdydamas žmoniją didžiuose ir mažuose dalykuose. Jis dar yra ir kiekvienos sielos teisėjas. Kada nors bus ir viso pasaulio teisėjas. Tada Jis pareikš visą savo galybę neaprėžtai, nes "Tėvas ... visą teismą pavedė Sūnui" (Jon. 5, 22).

Kristaus karalystė yra dvasinė, o vis tiek pilna jėgos ir galybės. Toji karalystė yra išsitiesusi po visą pasaulį; ji siekia dangaus augštybes ir pragaro gelmes. Kristaus karalystė yra amžina ir niekada nežūstanti.

Pritaikymas. Nors Kristaus karalystė yra ir ne iš šio pasaulio, tačiau ji yra šiame pasauly ir nuolat jam priešinasi. Todėl visada šėlsta kova prieš Kristaus karališkąją valdžią. Dar ir šiandien iš visų pusių girdėti tas amžinasis "Nenorime, kad ir ant mūsų viešpatautų!". O mes šiandien su visa šv. Bažnyčia džiaugiamės ir dėkojame dangaus Tėvui, jog Jis savo viengimį Sūnų pastatė visatos karalium!

Malda į Kristų karalių

Viešpatie Jėzau, lenkiuos prieš Tave, pasaulio karalių! Visa, kas yra sutverta, sutverta Tau. Daryk su manim, ką tinkamas! Atnaujinu savo krikšto pažadą: išsižadu velnio, jo puikybės bei darbų ir ryžtuos gyventi kaip geras krikščionis. O ypačiai įsipareigoju, kiek įmanydamas, bendradarbiauti, kad Dievo bei Bažnyčios teisės gautų viršų. Jėzaus — Dievo Širdie, Tau pašvenčiu, ką tik galiu padaryti, kad visos širdys pripažintų Tavo šventąją karalystę, ir kad tuo būdu visame pasauly stipriai įsigalėtų Tavo taikingoji karalystė.

PAŽADŲ PABAIGA: PALAIMINGAS MIRIMAS

Žiūrėk į Kristų ant kryžiaus, kai Jis taria paskutinį žodį: "Atlikta" (Jon. 19, 30). "Tėve, į tavo rankas aš atiduodu savo dvasią" (Luk. 23, 46). O, jei ir mums būtų suteikta, kad tokiu pasitikėjimu galėtume grąžinti Kūrėjui savo sielą! Jei norime žinoti, kaip tai galėtume pasiekti, Jėzaus Širdis duoda atsakymą šiuo pažadu: "Iš per didžio savo Širdies pasigailėjimo prižadu, jog mano visagalinčioji meilė suteiks ištvermės malonę tiems, kurie priiminės komuniją per devynis po kits kito sekančius mėnesius kiekvieną pirmąjį penktadienį". Tas pažadas turi mus užimti šią valandą.

1 PUNKTAS. DIDŽIOJI IŠTVERMĖS MALONĖ

Svarstymas. Trumpą laiką gera daryti, aukas aukoti, aistras tramdyti nėra taip jau sunku. Bet visa tai daryti ligi galo, nežinant, kada tas galas bus, kasdien ir kas valandą, visose aplinkybėse — tai yra sunku, ko negalima be ypatingos Dievo malonės atlikti. Tridento susirinkimas aiškiai pabrėžia: "Galutinė teisingųjų ištvermė yra dalim ypatingos maldos vaisius, dalim tam tikra ir savarankiška Dievo malonės dovana".

Tos ypatingosios malonės šaltinis yra Jėzaus Širdis. Kad ją gautume, Jėzus reikalauja nedaug:

1. Kiekvieną mėnesio penktadienį per maldingas pratybas pašvęsti švč. Jėzaus Širdies garbei. Juk penktadienis yra Kristaus kančios diena.

2. Devynis, po kits kito sekančius, pirmuosius mėnesio penktadienius maldingai priimti šv. komuniją. Jei norime ką didžio pasiekti, reikia nuoširdžiai kreiptis į Dievą. Malda yra sėkmingiausia po šv. komunijos; todėl komunijos priėmimas sujungiamas su novena švč. Jėzaus Širdies garbei, kad išprašytume galutinę ištvermę!

3. Atsiprašymas ir atlyginimas už visus įžeidimus, kurie padaromi prieš Jėzų švč. Sakramente.

Nesistebėkime, kad Jėzus už tų pratybų atlikimą žada tokią didžią malonę. Jei kas tos malonės yra vertas — tai tikrai ta siela, kuri tinkamai atlieka anas pratybas. Be to, atsiprašymas ir atlyginimas yra Išganytojui labai malonus. Jam žmonių šaltumas bei nedėkingumas yra karčiai skaudus, tai teisingųjų atsiprašymas bei atpildo Komunija suteikia Jam didelio džiaugsmo. Kaip geriau Jis už tai galėtų atsidėkoti, jei nesuteikdamas be galo svarbią galutinės ištvermės malonę?

Pritaikymas. Viskas pareina nuo to, kad ištvertume iki galo. Tad argi nemaldautume malonės ištverti? Nuo Dievo priklauso bet kada pašaukti mus pas save. Jo reikalas suteikti mums ne tik užtenkamų, bet ir paveikiančių, netgi per kraštus besiliejančių malonių. Tikrai tai nebus per daug, jei nuolatos atliksime noveną į švč. Jėzaus Širdį ir nepamiršim pirmųjų mėnesio penktadienių. Jėzaus Širdis yra dėkinga. Dar melskime, kad mumyse augtų vis didesnis skausmas bei liūdesys dėl žmonių nedėkingumo; kad Jėzus leistų mums su Juo pasidalyti tuo liūdesiu, kurį Jis jautė Alyvų daržely dėl anų visų negerovių. Atsiprašinėkim Jį už jas visas ir aukokim Jam kaip atpildą tuos apsimarinimus bei savęs nugalėjimus, kuriuos mes iš Jo meilės užsidedame ir iškenčiame; aukokim Jam visus pagerbimus bei pagarbinimus, kuriuos suteikia teisingieji žemėj ir šventieji bei angelai danguje; paaukokim Jam skaisčiausiąją ir švenčiausiąją Marijos širdį, kuria Jis labiausiai gėrisi (Noldin).

2 PUNKTAS. PASKUTINIŲJŲ SAKRAMENTŲ MALONĖ

Svarstymas. Dar vieną pažadą daro Jėzaus Širdis savo pamaldiesiems gerbėjams: "jie nemirs be šventų sakramentų paguodos". Nors įmanoma, kad kas, ūmai mirties ištiktas ir negavęs paskutinių sakramentų, padoriai numirtų, tačiau daug saugiau, jei savo laiku priimami tie sakramentai. Bet tuo pasirūpinti daugiau pareina nuo Dievo, kaip nuo mūsų.

Atsidėkodamas už meilę, atsimokėdamas už visas komunijas bei atsiprašymus, atsilygindamas už pasitikėjimą, Viešpats žada parūpinti, kad Jo Širdies gerbėjai gautų paskutiniuosius sakramentus: išpažinties, komunijos, patepimo. Tai yra galutinės

ištvermės malonės išbaigimas, kurį Jis yra pažadėjęs, nes taip ištvermingai maldauta. Dievas padės ir paguos sunkioj mirties valandoj.

Pritaikymas. Pranešimuose apie mirusiuosius brolius išmintingai pažymima, jog jie laiku buvo aprūpinti šv. sakramentais. Tai įrodo mus esant budrius, tai puikus paliudijimas, jog velionis buvo rūpestingas, bet taipgi įrodymas, jog Dievas budėjo! Kaip kartu, jei mirštąs nebeturi laiko nei galimumo priimti šv. sakramentų. Žinoma, čia neturima dėmesy misijinių kraštų padėtis. Tai gali atsitikti net ir mūsų tvarkingose aplinkybėse. Todėl dažnai melskimės, kad Dievas suteiktų tą malonę — kad netektų mirti be sakramentų! Šv. Komuniją priiminėkime visada taip, lyg ji būtų mūsų paskutinioji; taip pat Atgailos sakramentą.

Paskatinimas. Dėkok Dievui už pažadus, kuriuos mums padarė per savo tarnaitę Margaritą Mariją. Per savo tėvą Pranciškų pasivesk Jėzaus Širdžiai. Kas penktadienį atlik Jai atsiprašymo bei atlyginimo aktą, ypač ta intencija paaukodamas šv. komuniją. Melsk galutinės ištvermės malonių ir paskutinių sakramentų paguodos.

Dievo meilės malda

Viešpatie, savo žodį Tu pavertei veiksmu: "Niekas neturi didesnės meilės, kaip tas, kas guldo savo gyvybę už savo draugus" (Jon. 15, 13). Noriu vėl Tave mylėti visa širdim, visa siela ir visomis jėgomis. Sutvirtink mane toj meilėj! Jėzau, gyvenu Tau! Jėzau, mirštu Tau! Jėzau, esu Tavo gyvas ir miręs! Amen!

Lapkričio 1 diena: Visų šventųjų šventė

PALAIMINTŲJŲ DŽIAUGSMAS

Prisimink psalmininko žodžius: "Tedžiūgauja šventieji jo garbe, tesilinksmina savo guoliuose" (Ps. 149, 5). Toliau mąs-

tyk apie neapsakomą palaimintųjų džiaugsmą danguje. Tą džiaugsmą serafiškasis mokytojas suima į tris žvilgius, kurie liečia žemę, save ir Dievą.

1 PUNKTAS. PALAIMINTŲJŲ DŽIAUGSMAS, ŽIŪRINT ŽEMĖN

Svarstymas. Kai palaimintieji žiūri žemėn, kur jie kovojo ir laimėjo, jie jaučia didį džiaugsmą. Pirmiausia, jie mato nugalėję labai galingus, įnirtusius ir žiaurius priešus, būtent, šėtoną, piktąjį pasaulį ir kūno geidimą. Antra, jie džiaugiasi, kad, Dievo malonės padedami, išvengė klaidų bei nuodėmių, arba bent jas atitaisė atgaila ir apsimarinimu. Trečia, jie džiaugiasi per Dievo pasigailėjimą išvengę baisių pragaro kančių. Jų dėkingumas Dievui darosi didesnis, kai jie pagalvoja, kiek daug žmonių, suviliotų kūno, pasaulio ir velnio, amžių amžiams žūna. Juo sunkesnė bei pavojingesnė buvo jų kova su nuodėme, tuo didesnis ir įvairesnis yra jų džiaugsmas dėl savo laimėjimo.

Pritaikymas. Jei tave bando pagundos ar spaudžia vargai, prisimink dangaus džiaugsmus; pasvarstyk, jog visi iškęsti negandai atitinkamai padidins dangaus laimę. Žemės kančia yra niekas, lyginant su malone, kuri mums teikiama, su garbe, kurią laimėsime danguje.

2 PUNKTAS. PALAIMINTŲJŲ DŽIAUGSMAS, ŽIŪRINT Į SAVE

Svarstymas. Siela stebėdamasi žiūrės ir į save. Kai po atsikėlimo paskutiniajam teismui siela bus vėl susijungusi su kūnu amžinai laimingam gyvenimui, tada ir kūnas gaus savo atlyginimą ir, būtent, ketveriopą: nemirštamybę, nesopulingumą, didžiausią judrumą ir šviesų skaidrumą. Tai bus nesiliaująs sielai džiaugsmas, kai ji galės prisiimti tik tobulą kūną. Šventosios dangaus sielos karštai trokšta vėl susijungti su savo kūnais ir ilgesingai to laukia, nes be kūno nei jų laimė nėra tobula, nei gėrio troškimas negali dar būti visiškai patenkintas.

Šaltinis visos garbės, kuri spinduliuoja iš palaimintųjų kū-

nų, yra sieloj. Ji yra ištisa šviesa bei skaidrumas. Nebėra jos pažinimo galiai klaidos, nes ji regi Dievą akim į akį, o Dievuje — visa gražu, gera ir tikra be uždangos ir apribojimo, be nuovargio ir maišaties. Nebėra jokio pasipriešinimo nei kovos prieš sielos valią. Užgesęs yra piktasis geidulys, išnykęs apakimas. Gyvenimas yra ištirpęs palaimingame džiaugsme ir begeismiame turėjime. Atmintis džiaugiasi iškęstomis kančiomis, nugalėtais sunkumais ir atliktais gerais darbais.

Pritaikymas. Tobulų palaimintųjų džiaugsmo kol kas dar neįstengiame suvokti, o tik žemės gėrybių niekingumą, lyginant su anuo. Ištirkime save, ar nebandydavome susirasti džiaugsmų, kurie gali būti nepalankūs bei žalingi aniems dangaus džiaugsmams. Protingai nepasitikėkime šio pasaulio gerumais, kad pasiektume tikrus bei tobulus džiaugsmus danguje. Sakykim su šv. Tomu Akviniečiu: "Jokio kito užmokesčio netrokštu, kaip Tavęs, Viešpatie!".

3 PUNKTAS. PALAIMINTŲJŲ DŽIAUGSMAS, ŽIŪRINT Į DIEVĄ

Svarstymas. Augščiausioji bei esminė dangaus šventųjų linksmybė tačiau glūdi žiūrėjime į Dievą. Tas džiaugsmas yra toks stiprus bei saldus, jog jo negali apsakyti nė angelas, negali pavaizduoti joks menas, suvokti jokia vaizduotė. Mūsų protas gali išsakyti tą džiaugsmą tik palyginimais, toli nelygiaverčiais sakiniais.

Tad, pirma, pasvarstykime, jog dangaus šventieji, regėdami Dievą, turi Jį mylėti, kaip augščiausią Gėrį. Dievas jų prie to neverčia; bet begalinis Jo gražumas bei mielumas tiek padidina jų pažinimą ir meilę, jog jie daugiau nebegali įimti kitos būtybės. O, palaiminga prievarta, kurią danguje išgyvena valia! O, begalinis Dievo regėjimo džiaugsmas, kurs pašalina bet kurią kovą ar nevieningumą ir pasotina visus širdies ilgesius!

Toliau, pasvarstykime, jog visa šventųjų savęs pačių meilė ir kitų padarų meilė ištirpsta Dievo meilėj. Mat, šventieji mato, jog visa, kas šalia Dievo yra gera bei miela, turi savo šaltinį bei priežastį tik Dievuje. Jų vientisumas bei vieningumas

meilės, kuri tobulai paskęsta Dievuje, yra antrasis neapsakomosios laimės požymis.

Su besiliejančiu džiaugsmu bei nustebusiu žavesiu laimingoji siela žvalgysis po tą kilnųjį miestą, kurį Dievo Išmintis jai pastatė, po tą dangaus Jeruzalę; gėrėsis dangaus puota, kurią Dievas jai paruošė, ir be paliovos džiaugsis dangaus draugija — Jėzum, Marija, angelais ir šventaisiais. Pagauta žavesio ir džiaugsmo, siela su šv. Petru sušuks: "Gera čia būti, Viešpatie! Čia mano tikroji tėvynė! Čia palik mane per amžius!".

Pritaikymas. O, kad mane mintis apie begalinį Dievo gražumą taip sklidinai pripildytų, jog jokia kita būtybė nebeatitrauktu Jo nuo manęs! Kas geriausia žemėj, yra tik silpnas atspindys tos Saulės, kuri per amžius šviečia dangaus šventiesiems. Stengsiuos tik tiek naudotis žemės daiktais, kad pasiekčiau dangų!

Paskatinimas. "Kokios meilingos tavo buveinės, kareivijų Viešpatie! Trokšta ir išsiilgus geidžia mano siela Viešpaties padangčių... Palaiminti, kurie gyvena tavo namuose, Viešpatie, jie šlovina tave visados" (Ps. 83, 1-5).

Bažnyčios malda Dievo meilei įsigyti

Dieve, Tu neregimus turtus paruošei tiems, kurie Tave myli; įliek į mūsų širdis gilią Tavo meilę, kad mes Tave visame ir už viską labiau mylėtume ir galėtume pasiekti Tavo pažadus, kurie prašoksta visus troškimus. Per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, Tavo Sūnų, kurs su Tavim gyvena ir viešpatauja šv. Dvasios vienybėje, Dievas per amžių amžius. Amen!

Lapkričio 2 diena: Vėlinės

KENČIANČIOS VĖLĖS

Labai prasmingai ir tiksliai šv. Bažnyčia visų mirusiųjų paminėjimą paskyrė tuoj po visų šventųjų dienos, nes kuo giliau mąstėme vakar apie išrinktųjų laimę danguje, tuo skaudžiau jaučiame šiandieną skaistyklos vėlių skurdą bei pagalbos reika-

lingumą, tuo labiau jaučiamės verčiami padėti joms savo maldomis bei gerais darbais. Vargšių sielų pagalbos reikalingumas bei priemonės bus mūsų šios dienos mąstymo dalykas.

1 PUNKTAS. SKAISTYKLOS VĖLIŲ KANČIOS

Svarstymas. Didžiausioji bausmė ir sunkiausioji kančia, kurias Dievo teisingumas uždeda skaistyklos vėlėms, yra Dievo regėjimo atidėjimas. Tai sudaro vargšėms skausmą, kurį galime apskaičiuoti tik pagal Dievo ilgėjimosi laipsnį. Šv. Bernardinas Sienietis sako: "Juo stipriau ko geidžiama, juo skaudžiau jaučiama tas trūkumas. Bet vargšių vėlių ilgėjimasis susijungti su Dievu yra nepalyginamai didesnis už stipriausius žmogaus troškimus kurio nors žemės gėrio. Tai dėl to, kad sielos jau labai gerai pažįsta augščiausiojo Gėrio vertę, ir dar dėl to, kad jos nebeturi nieko, kas yra šalia Dievo. Atskirta nuo kūno ir visko žemiško, siela nebeturi nieko, prie ko galėtų prisirišti, tad visu karštumu veržiasi prie augščiausiojo tikslo, prie susivienijimo su Dievu". Kaip tai karštai bei sopulingai vargšės vėlės laukia ir trokšta Dievo!

Be to, jos turi kentėti dar kitų smarkių kančių. "Bus išganytas, tačiau taip, kaip ugnimi", sako šv. Paulius (1 Kor. 3, 15). Ir šv. Augustinas pažymi: "Nors skaistyklos vėlės darosi laimingos per ugnį, tačiau ta ugnis yra sopulingesnė už viską, ką žmonės turi iškentėti čia, žemėje". Šv. Bonaventūra mano, jog šita sielų kančia yra daug sopulingesnė už visus šio gyvenimo skausmus, nes jos neapmalšina joks Dievo pasigailėjimo lašas. Ir šv. Kotryna Genuvietė tikina, jog nesą jokio posakio nei palyginimo, kurs galėtų išreikšti visą sielų kančią; joks žmogaus liežuvis neįstengs jos pavaizduoti ir joks protas jos suprasti

Vargšių skaistyklos vėlių kančioms suteikia ypatingo kartumo ta aplinkybė, kad jos nieko negali sau padėti, nes veikimo laikas yra išsibaigęs, ir jos nieko nebegali užsitarnauti nei maldomis, nei kentėjimais, nei gailesčiu, nei meile. Jos tikrai yra vargšės, kurios labai ir labai vertos mūsų pasigailėjimo!

Pritaikymas. Meilė reikalauja, kad gailėtumės vargšių vė-

lių. Su mirtim neprivalo pasibaigti mūsų meilė tiems, kurie nors kūnu ir yra atskirti, bet, kaip dvasiškojo Kristaus kūno, šv. Bažnyčios nariai, pasilieka su mumis sujungti. Tikrai būtumei pripildytas pasigailėjimo, jei galėtumei pamatyti jų kančias, išgirsti jų dejavimus. Jei dabar tikėjimas patvirtina, kokia skaudi yra jų padėtis, tai tavo užuojauta pasidaro dar nuopelningesnė bei galingesnė Dievo akyse. Tad padėk joms greičiau pasiekti amžinąjį atilsį. Tuo padarysi daug didesnį gailestingą darbą, kaip lydėdamas jų kūną į žemės poilsio vietą. Kaip ilgai jau jos šaukias tavo pagalbos, jei tu nenori išgirsti jų balso!

2 PUNKTAS. PRIEMONĖS PADĖTI VARGŠĖMS VĖLĖMS

Svarstymas. Tos priemonės gerai žinomos: mišių auka, šv. komunija, apskritai malda, didvyriškasis meilės aktas, atlaidai bei atgailos darbai. Kaip tik mes, vienuoliai, labai lengvai galime tas priemones pavartoti. Tad uoliai jas vartokime! Vargšės vėlės laukia pagalbos pirmiausia iš mūsų! Juk mes tokie turtingi malonės lobiais! Jei taip gyvai užjaučiame žmonių laikinus vargus ir taip uoliai rūpinamės artimų išganymu, kol jie gyvi, tai kaip gi galėtume neužjausti skaistykloj kenčiančiųjų vėlių? Šv. tėvas Pranciškus ir daugelis šventųjų mūsų ordino narių pasižymėjo veiklia vargšių vėlių užuojauta. Sekim jų pavyzdžiu, stenkimės kasdien visomis jėgomis padėti sieloms, atsimindami jas šv. mišiose, laimėdami joms atlaidų, herojišku meilės aktu pavesdami jų naudai savo maldas bei atgailas. Pamoksluose mes, kunigai, dažnai raginkime klausytojus gelbėti skaistyklos vėles.

Ypatingas akstinas joms padėti yra jų dėkingumas mums bei atsilyginimas. Tos vėlės, kurioms būsime padėję, kada nors ir mus užtars pas Viešpatį žemiškuose bei dvasiškuose varguose, ypač kai mes patys būsime skaistyklos liepsnose. Beje, kai kurie teologai pakankamai pagrįstai mano, jog skaistyklos vėlės, dar būdamos tenai, jau galinčios mums padėti. Užtai kalba ir tikinčiųjų paprotys melstis į skaistyklos vėles. Kiekvienas darbas, kuriuo joms padedame, yra nuopelnas Dievo akyse, jei

esame pašvenčiamosios malonės stovyje. Taip pelnome nepalyginti daugiau, negu patys duodame. Nesvyruodami, didvyrišku meilės aktu paveskime vėlėms visą atlyginamąją savo darbų, atlaidų ir šv. mišių vertę, nes tuo būdu laimime amžiną nuopelną ir didelės dalies savo bausmių už nuodėmes atleidimą.

Pritaikymas. Rimtai ištirk save, ar tu tikrai myli vargšes vėles ir ar jas uoliai šelpi? Nieko negalėtumei daryti Dievui malonesnio ir sau pačiam naudingesnio. Visa, ką darome Jėzaus broliams, Jis priima, lyg tai būtų daroma Jam pačiam. Išvaduoti vieną vėlę iš skaistyklos yra lyg patį Jėzų išvaduot iš kalėjimo! Nėra meilės patarnavimo tauresnio nei išganomesnio, kaip pagalba skaistyklos vėlėms. Žmonių meilė per dažnai kyla iš prigimto gailestingumo ir labai dažnai laukia žemiško atlyginimo; o sielų meilė lengviau gali būti nesavanaudiška ir remtis tikėjimu.

Paskatinimas. "O, mano Dieve, susivienijęs su Jėzaus bei Marijos nuopelnais, aukoju Tau už skaistyklos vėles, visus savo atsiteisimo darbus, net tuos, kuriuos man gyvenime, mirties valandoj ir po mano mirties kiti už mane paaukos" (Trumpa meilės akto formulė).

Dievo meilės malda

Dieve, Tu esi meilė. Tavo meilė mums pasireiškia tuo, jog atsiuntei į pasaulį savo vienatinį Sūnų, kad mes per Jį laimėtume gyvenimą. Nūn galiu ir aš pasakyti: Esu gyvas, tačiau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus! Toks turi būti visas mano gyvenimas: gyvenimas tikėjime ir Tavo meilėje. Leisk, Viešpatie, sieloms, kurios Tavo meilėj iš čia išėjo ir apsivalymo vietoj ilgisi Tavęs, galų gale gėrėtis Tavo veido regėjimu.

Lapkričio 13 diena: šv. Didakas

TINKAMO DARBO IR MEILĖS PAVYZDYS

Ne didžiuosius, turtinguosius ir mokytuosius paprastai išsirenka Dievas įvykdyti savo sumanymams žemėje, o mažuo-

sius, beturčius, nemokytus ir nusižeminusius. Tai pasireiškė šv. Didako gyvenime, kurio šventę turime šiandien. Mąstysim apie tą mieląjį brolių globėją, besidarbuojantį, bendraujantį su žmonėmis, ir mokysimės iš jo pavyzdžio, kaip reikia darbuotis ir mylėti.

1 PUNKTAS. ŠV. DIDAKAS PRIE DARBO

Svarstymas. Mūsų šventasis gimė Ispanijoj apie 1400 metus ir savo tėvų buvo išauklėtas darbštus bei pamaldus. Pasidavęs malonės traukimui, jaunikaitis nuvyko į vieną miestelį netoli Kordovos, kur šv. Pranciškaus sūnūs gyveno skurdžiame vienuolyne. Kaip darbo ir maldos vyrai, jie laikės pirmykštės aštrios regulos. Jaunuolis buvo džiugiai priimtas ir įvilktas Didako vardu. Greit jis įsigijo draugų meilę bei pagarbą, nes nepralenkiamai uoliai ėjo visas savo luomo pareigas. Jokia tarnyba jam neatrodė per sunki ar per žema. O kai jis pats galėjo pasirinkti, pasirinkdavo sunkiausią bei žemiausią darbą. Jo kelias buvo nusižeminimo lydimas ir paklusnumo vedamas. Jis klausė mielai, kai viršininkai jį pasiuntė į Kanarų salas padėti misininkams jų sunkiam darbe. Lygiai mielai jis pakluso, kai liko viename misijų vienuolyne pastatytas gvardijonu; taip pat kai jį atšaukė į Ispaniją, kad čia įvairiuose vienuolynuose tarnautų kaip brolis ir savo jaunesniuosius draugus pratintų prie tikros ordino drausmės.

Pritaikymas. Tebūna šv. Didakas mums pavyzdžiu darbe. Ir mes privalome triūsti uoliai bei ištikimai, nes darbui esame gimę, o ne tingėjimui ar savo kūno pataikavimui. Toliau, privalome darbuotis nusižeminusiai ir paklusniai. Nesame nė vienai tarnybai per geri, o turime kiekvieną atlikti visu širdies atsidavimu. Ir dar: savo darbus privalome dirbti pamaldumo dvasia, šalia darbo ir maldai aukodami daug laiko. Tada mūsų veikimas bus palaimingas ir sėkmingas, nors ir atrodys gal labai menkas bei pašalinis. Kaip aiškiai tai pasireiškė šv. Didako gyvenime! Nors jis tebuvo paprastas brolis, Dievas kaip tik per jį pradėjo tokią palaimingą pranciškonų ordino Ispanijoj reformą.

2 PUNKTAS. ŠV. DIDAKAS BENDRAUJA SU ŽMONĖMIS

Svarstymas. Dievobaimingumo pagrindas yra artimo meilė. Žmogus, kuris tikrai myli Dievą, turi gerbti ir mylėti ir Jo atvaizdą žmonėse. Taip ir Didakas buvo pilnas šventos, nepavargstančios, pasigailinčios artimo meilės. Visiems sanbroliams jis buvo nuoširdžiai atsidavęs, visiems mielai ir linksmai tarnavo. Dievas vieną kartą gyvenime suteikė jam malonę pasiduoti savo širdies palinkimui — ligonis guosti, juos aptarnauti, laiminti ir gydyti. Kai jis 1450 m., kaip kunigo vienuolio, Alfonso de Castro, palydovas nuvyko į Romą, ten prasidėjo epidemija, kuri greit visus namus pripildė ligonių bei mirštančių. Ir Aracoelio vienuolynan buvo priimta keletas šimtų ligonių, o Didakui pavesta jais rūpintis. Džiaugsmingai ėmėsi jis to darbo ir jį atliko neapsakomai rūpestingai. Dievas palaimino jo veikimą daugeliu stebuklingų išgydymų. Grįžęs į Ispaniją, jis buvo paskirtas į Alkalos vienuolyną. Jo šventumo bei išminties garsas jau plačiai paplito. Iš visų pietinės Ispanijos kraštų vyko pagalbos reikalingieji pas jį, net garsūs teologai ir valstybės vyrai, laukdami iš jo pagalbos, patarimo, paguodos. 1463 m. lapkričio 12 d. jis mirė, aprūpintas šv. sakramentais, bučiuodamas kryžių ir tardamas: "Saldusis medi, nešiojęs saldžias vinis ir saldžią naštą, tu vienas buvai vertas paimti ant savęs dangaus karalių bei Viešpatį!".

Pritaikymas. Mus Dievas greičiausiai nėra pašaukęs, kaip šv. Didaką, atlikti nepaprastų, didvyriškų artimo meilės darbų. Bet galime ir privalome sektį jį savo paprastuose mažuose darbuose. Gal turime sau prikišti ne vieną prasilenkimą su brolių meilės pareiga bei dorybe. Imkime gi šv. Didaką meilės pavyzdžiu! Gerbkime ir mylėkime visus sanbrolius, tarnaukim jiems palankiai bei džiugiai, melskimės už jų dvasinę bei kūninę gerovę, kantriai kęskime artimo silpnybes, būkime meilūs bei paslaugūs ligonims!

Paskatinimas. Meilingasis Dieve, ačiū Tau už gražų darbo bei meilės pavyzdį, kurį mums suteikei šv. Didavo asmenyje. Noriu visomis jėgomis jį sekti, noriu darbuotis, kol dar diena, o žmonėse regėti Tave.

Dievo meilės malda

Dieve, Tu leidi tiems, kur Tave myli, kad jiems visa išeitų į gera, įliek į mūsų širdis pastovią Tavo meilę, kad troškimą, kurį mumyse įžiebi, jokia pagunda neįstengtų nukreipti į šalį. Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen (Bažnyčios malda).

Lapkričio 19 diena: Šv. Elzbieta Turingietė

NUKRYŽIUOTAS GAILESTINGUMAS

Niekas nėra taip gyvai, šiltai ir gražiai aprašęs šv. Elzbietos gyvenimo, kaip Albanas Stolzas. Jau knygelės antraštėj jis aiškiai ir tiksliai apibrėžė žavų tos didžios moters paveikslą dviem žodžiais: "Nukryžiuotas gailestingumas". Tad nustebę įsižiūrėkim į tą dvasinį Elzbietos nukryžiavimą ir į palaimų jos gailestingumą.

1 PUNKTAS. JOS GAILESTINGUMO NUKRYŽIAVIMAS

Svarstymas. Jei šv. Pranciškuje vėl sušvitėjo Išganytojo neturtas bei nusižeminimas, tai jo pirmojoj vokiečių dukroje, šv. Elzbietoje, rado gražią atošvaitą Jėzaus gerumas bei žmonių meilė. Jai iš mažens ta vengrų karaliaus duktė labiausiai mėgo davinėti išmaldas. Sulaukus ketverių metų, ji turėjo išsiskirti su mylimaisiais gimdytojais ir atvykti į Turingijos Vartburgą, kad ten bendrai būtų auklėjama su savo būsimuoju vyru, vėliau landgrafu Liudviku. Ten Elzbieta išaugo kaip žydinti rožė, kas kartą aiškiau reikšdama savo meilę bei gailestingumą visai aplinkai. Kai ji, dar vaikutis, ėjo elgetauti, kad pavargėliams galėtų surinkti išmaldų; kai ji, jau mergaitė, į dvaro bei giminių pašaipą bei panieką atsakydavo nuoširdžia meile visiems; kai ji, jau landgrafo žmona, dažnai kentė karčiausių trūkumų, padėdama vargšams bei ligonims — tai buvo tik maža įžanga į atgailą, kurią ji kaip motina ir našlė, iškęs vardan kryžiaus.

Elzbieta mylėjo savo gražų, kilniadvasį ir dorovingą vyrą karšta meile. Bet po nedaugelio metų laimingos moterystės, ji turėjo savo mylimąjį palydėti į Kryžiaus karą ir greit sulaukti žinios apie jo staigią mirtį. Savo vyro gimines ji mylėjo nuoširdžiai, bet šie ją žiauriai išvarė iš jos namų bei nuosavybės. Ji savo valdinius mylėjo, kaip meilinga ir rūpestinga motina; bet kai ji savo varge, atmesta ir ištremta, tamsią žiemos naktį su verkiančiais savo kūdikiais ieškojo pas juos prieglaudos, ji rado išsisukinėjimus, pašaipą ir uždaras duris! Tačiau visą tą neapsakomą vargą, pažeminimą ir nedėkingumą Elzbieta iškentė, kaip tikra šv. Pranciškaus duktė: kantriai, nesiskųsdama ir nemurmėdama. Vidunaktį ji nuėjo į pranciškonų bažnyčią ir prašė vienuolius po matutinum sugiedoti Te Deum, kaip padėką už jos skurdą. Ji nebeturėjo nieko savo, tik seną apsiaustą, kurį kadaise šv. Pranciškus jai buvo atsiuntęs iš Italijos. Į tą apsiaustą ji susivyniojo ir garsiai dėkojo Dievui už tai, kad ji dabar yra visai beturtė ir nuoga, kaip Dievas — Kūdikėlis Betliejuje ar mirštąs Išganytojas ant kryžiaus. Vieno tik dalyko ji prašė Dievą, kad pasigailėtų jos vargšų vaikučių vardan savo tarno Pranciškaus maldų. Taip buvo nukryžiuota ir nukankinta Elzbietos meilė! Kaip šviesiai ji švyti toj tamsioj kančių nakty — meilė, kuri pati tampa neturtinga, kad paguostų vargšus; kuri pasiaukoja ligonims ir kenčiantiems, kuri karčiausią neteisybę džiugiai atleidžia ir karštai meldžiasi už persekiotojus.

Pritaikymas. Elzbieta tebūna mums pavyzdžiu artimo meilėj. Kaip ir ji, mes mylėsime artimą dėl Dievo ir darysime jam gera. Prigimtoji meilė žmonėms nėra smerktina, priešingai — gera ir palaiminga, jei ji kyla iš tyrų šaltinių ir yra tinkamai tvarkoma. Bet jos vienos dar negana išpildyti krikščioniškajam meilės įsakymui. Dievo vaikai privalo kits kitą mylėti pirmiausia dėl bendrojo Tėvo danguje, iš kurio ateina visa gera bei gražu, kurio yra visa žemėje, kas sutverta. Kas šitaip myli, myli visus, net ir tuos, kurie neįkvepia jam jokio prigimto palinkimo. Lavinkimės artimo meilėj, bet būkime atsargūs su kiekvienu prigimtu palinkimu. Per daug lengvai šis pereina į įsimylėjimą, į tą meilės iškraipą, kuri mus apaki-

na ir atitraukia nuo vienintelės pastovios ir tobulos Dievo grožybės.

2 PUNKTAS. ELZBIETOS GAILESTINGUMO PALAIMA

Svarstymas. Tikro gailestingumo žemėj neįsivaizduosi be savęs išsižadėjimo ir pasiaukojančio atsidavimo. Bet kas savo meilę nukryžiuoja, vartodamas uoliai ir be savimylos, randa labai gausią Dievo palaimą. Taip ir Elzbietos nukryžiuotas gailestingumas liko stebuklingu būdu Dievo palaimintas. Ji mirė 1231 m. lapkričio 19 d. Marburge, mažam namely šalia pranciškonų vienuolyno. Tik 24 metus ji išgyveno šiame pasauly ir po jos mirties jau yra praėję daugiau kaip 700 metų, o palaimos srovė, kuri tekėjo iš jos švelnios širdies ir dosnių rankų beturčiams bei ligonims, apleistiems bei našlaičiams, yra kibirkštis, nesuskaitomose širdyse įžiebianti pašalpos reikalingų ir kenčiančių meilę. Didelė eilė vienuolinių bendrijų bei sąjungų jos vardu toliau rūpinasi šio pasaulio vargšais. Nesuskaitomi palaimingi paskatinimai ir išganingi pasiryžimai vis dar kyla iš Elzbietos mielojo vaizdo bei pamokinančio gyvenimo.

Duoti yra palaimesnis dalykas, kaip imti. Gailestingumas praktikuoti yra saldu. Save patį paaukoti yra laimė. Kas skelbia gi tas sunkia tiesas taip tiksliai bei įkalbamai kaip šv. Elzbieta? Ji moko mus tobulos meilės, kuri yra nusimetus visa, kas grynai įgimta, kuri yra tyras kilnumas, gera darąs ir dėkingumo nelaukiąs, kuri, tarnaudama artimui, užmiršta save.

Pritaikymas. Kur galėtume rasti gražesnį meilės veiklumo pavyzdį, kaip savo šventojoj bendrasesėj Elzbietoj? Nėra būtina ir su mūsų luomu nesutaikoma aklai pamėgdžioti jos išorinius meilės darbus. Bet privalome turėti vidinę jos meilės dvasią ir ją savo sąlygose vykdyti. Mes turime dažną meilės darbą paaukoti, kuris kartais yra kietas. Taip sunku, pavyzdžiui, išlaikyti kantrumą bei ramumą santykiuose su žmonėmis, kurie nemalonūs mūsų prigimčiai ar kurie skaudžiai mus pašiepia. Kartais nemiela, kai turime patarimu ar įspėjimu sudrausti klystantį sanbrolį. Gal neretai sunku iš įžeisto brolio prašyti atleidimo arba savo įžeidėjui iš širdies atleisti. Tokiuo-

se mažuose dalykuose turi pasitikrinti mūsų meilė. Jie dažnai yra sunkesni, kaip didieji — į akis puolantieji gailestingi darbai.

Paskatinimas. Melsk nuoširdžiai Dievą, kad Jis, vardan šv. Elzbietos nuopelnų, duotų tau tikros ir tobulos artimo meilės malonę.

Dievo meilės malda

Viešpatie, esi pasakęs: "Tai mano įsakymas, kad mylėtume kits kitą, kaip aš jus mylėjau". Norime, laikydamiesi Tavo žodžio, mylėti savo artimus, ne tik žodžiais, bet ir darbu.

Meilė yra kantri, meilė yra geraširdė; ji nepavydi, ji nesigiria, ji nesididžiuoja; ji nesielgia netinkamai, ji neieško savo naudos; ji nesiduoda suerzinama, ji nesinešioja minty blogo; ji nesidžiaugia neteisybe, o verčiau džiaugias teisybe; ji iškenčia viską, tiki viską, viliasi visko, iškenčia viską. Meilė niekuomet nesiliauja.

Tokia turi būti ir mano meilė. Jai vykdyti suteik man savo malonę, Viešpatie. Amen!

Lapkričio 26 diena: šv. Leonardas Portietis

ŠV. LEONARDO APAŠTALINĖ TARNYBA

Kartkartėmis Dievas siunčia bažnyčiai vyrų, kuriuos galima palyginti su apaštalais už jų liepsnojantį sieloms uolumą, jų nepailstamus darbus ir didelius pasisekimus. Vienas tų apaštališkų vyrų yra Pranciškaus sekėjas šv. Leonardas iš Porto Mauricijo, apie kurio uolią tarnybą dabar ir mąstysime.

1 PUNKTAS. ŠV. LEONARDAS RUOŠIASI APAŠTALINEI TARNYBAI

Svarstymas. Jau ankstyboj jaunystėj šv. Leonardas suprato esąs pašauktas į kunigus. Bet prieš pradėdamas laimėti Dievui žmones, pirma jis norėjo dėl Dievo apleisti save patį. Ta-

me dalyke jis matė svarbiausią prisiruošimą apaštalinei tarnybai. Jis žinojo, jog tikras sielų žvejys turi pirmiausia apmirti sau pačiam, kad su tautų apaštalu galėtų pasakyti: "Esu gyvas, tačiau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus" (Gal. 2, 20). Jis suprato, jog net vienų viena nenugalėta aistra sutrukdo apaštalinę tarnybą. Kas yra tuščias ir garbėtroška, skelbs ne nukryžiuotąjį Kristų, o save patį. Kas yra savanaudiškas ir gobšas, ieškos ne Dievo garbės ir žmonių išganymo, o savo naudos. Kas yra irzlus ir piktas, greit praras kantrybę, nes jis neįstengs laukti malonės valandos.

Šv. Leonardas norėjo tapti rimtu, tikru, visišku apaštalu, kuris visai save pamiršta ir su šv. Petru gali sakyti: "Štai mes visa palikome ir tave sekėme" (Mat. 19, 27). Dėl to jis metė pasaulį ir įstojo į mažesniųjų brolių ordiną, kuris jau nuo pradžios išauklėjo tiek daug tikrų apaštališkų vyrų. Šv. Leonardas drąsiai pradėjo vykdyti visas mažesniojo brolio dorybes: neturtą, paklusnumą, nusižeminimą, skaistybę, degantį sielų uolumą. Gavęs kunigo šventimus, jis prašė viršininkus, ar jie negalėtų jo pasiųsti misininku į Kiniją. Tačiau šie paskyrė Leonardą verčiau liaudies apaštalu, nes jis turėjo didelį kalbėtojo talentą. Dėl ligos jis tą sunkų uždavinį tegalėjo pradėti tik 1708 m. gegužio mėnesį.

Pritaikymas. Ir tave Dievas pašaukė apaštališkai gyventi šv. Pranciškaus ordine, ir tu džiugiai paklausei to šaukimo. Tik dabar žiūrėk — išlaikyk ligi galo ir puoselėk didžią pašaukimo malonę. Geriausioji priemonė čia yra tiksliai pildyti įžadus bei regulą ir griežtai eiti paskirtų tarnybų pareigas ir visuomet melstis. Jei tuos tris dalykus rimtai vykdysi, nesibijosi prarasti pašaukimo malonę. Gali būti įsitikinęs, jog kiekvienoj tarnyboj, kurią tau viršininkai bus skyrę, galėsi atlikti gražių dalykų Dievo garbei ir žmonių išganymui.

2 PUNKTAS. KAIP ŠV. LEONARDAS ATLIKO APAŠTALINĮ PAŠAUKIMĄ

Svarstymas. Tikras Kristaus apaštalas yra karštas bei ryžtingas, o drauge protingas ir kuklus; nepailstąs, meilingas; uo-

lus, bet ne smarkuolis; tvirtas, bet be tuštybės; sau pačiam griežtas, o kitiems atlaidus. Toks buvo ir šv. Leonardo apaštalinis uolumas. Jis buvo didis kalbėtojas, pilnas galios ir patrauklos, nes skelbė tik nukryžiuotąjį Jėzų. Jis nebuvo rūstus karštuolis, kuris graudžia Dievo bausmėmis bei teismu. Jis buvo visiems viskas, kaip pirmieji apaštalai. Jis įvarydavo baimės lengvapėdžiams bei nusikaltėliams, bet meiliai guodė silpnavalius ir nusiminusius. Žodžiu sakant, jo uolumas buvo apšviestas ir išmintingas, nes jį sėmėsi iš nuolatinio susivienijimo su Jėzaus Širdim.

Dėl to jo veikimas buvo toks galingas, palaimingas ir patvarus. Po 88 vyskupijas plito jo darbai, ir jo liaudies misijų skaičius, sakoma, siekė 326. Kur tik tas Dievo vyras pakeldavo balsą, ilgam išnykdavo dorovinės ar religinės negerovės. Net didžiausi nusidėjėliai ateidavo gailiai išpažinti nuodėmių ir pradėdavo naują gyvenimą. Pranešama, jog daugelis, tik jį pamatę, pajusdavo gailestį dėl praeito gyvenimo ir tuoj imdavo gilintis į save. Visur tas nepailstamas Dievo šauklys maldomis remdavo savo žodį: ne tik pats prieš pamokslus karštai melsdavosi, bet ir prašydavo ištvermingai melstis tas parapijas, kur vesdavo misijas. Ypač jis bandydavo stiprinti savo pasėtąją sėklą Kryžiaus Kelių pamaldomis, kurios anuomet buvo dar mažai žinomos. Gausiai Dievui ir Bažnyčiai pasidarbavęs, Leonardas mirė Romoj 1751 m. lapkričio 26 d. po 44 metų įtempto misijinio darbo. Pijus IX 1867 metais iškilmingai paskelbė jį šventuoju.

Pritaikymas. Toks gausus bei palaimus veikimas Dievo garbei ir žmonių išganymui, žinoma, tenka priskaityti daugiausia nepaprastai ar net stebuklingai Dievo pagalbai. Bet tai neturi mūsų nubaidyti nuo pastangų: savo srity privalome, kiek įmanydami, įtempti jėgas Dievo bei sielų dėlei. Juk kiekvienas tikras mažesnysis brolis turi gyventi ir kitų žmonių išganymui. Malda ir geras pavyzdys — tai dvi priemonės, kurias turime pavartoti pasauliui atversti. Kaip būtų mums sunku mirti ir stoti Dievo akivaizdoj, jei gyvenimo gale turėtume prisipažinti Jo karalystėje daugiau griovę, kaip statę!

Meilės malda

Sekdamas savo karalių, narsiai imsiu Dievo meilės kardą ir visose pagundose, varguose, gyvai tikėdamas, pasitikėdamas visagalinčia Dievo meile, kovosiu už tą savo karalių, dėl Jo darbuosiuos, kentėsiu, ir su Jo malone nugalėsiu! Tai visa darysiu tik tam, kad mano visagalis valdovas būtų gerbiamas ir mylimas. Amen (Krescencija Kaufbeurietė).

Lapkričio 29 diena: serafiškojo ordino visi šventieji

MŪSŲ MIELIEJI ORDINO ŠVENTIEJI

Jau popiežius Klemensas V šv. Pranciškaus ordiną yra pavadinęs rojum, kur pražysta gražiausios šventumo gėlės ir noksta brandžiausi dorybių vaisiai. Mūsų naujasis brevijorius turi 258 šv. Pranciškaus sūnus bei dukteris, iš kurių 141 yra pirmojo ordino nariai, 23 antrojo, 94 trečiojo. Bet, norėdami pelnytai pagerbti ir tuos, kurie dar nėra paskelbti šventais ar palaimintais arba dar nėra įdėti į mūsų brevijorių, Bažnyčia leido mums šiandieną švęsti visų trijų mūsų ordinų šventųjų bei palaimintųjų šventę. Tad mąstysime apie mūsų mielus šventuosius, kaip mūsų pavyzdžius bei užtarėjus.

1 PUNKTAS. ORDINO ŠVENTIEJI MŪSŲ PAVYZDŽIAI

Svarstymas. Šv. Pranciškuje ir jo vienuolijoje Dievas atnaujino pasaulio krislelį - žmogų. Gobšumas ir malonumų troškimas lig dugno persunkė krikščionių gyvenimą. Tam pasipriešinti šv. Pranciškus įkūrė savo tris išsižadėjimo ordinus. Pirmasis mažesniųjų brolių ir antrasis klarisių turėjo tobulai puoselėti ordino dorybes ir jas taip iškelti, kad pasaulis vėl imtų branginti. Trečiasis, pasaulinis ordinas, turėjo nesantiems vienuolynuose, bet norintiems šventai gyventi krikščionims pateikti priemonių bei kelių, net ir pasauly liekant, išvengti godumo ir siekti pranciškoniškos tobulybės. Kad Pranciškus tikrai vartojo tinkamas priemones savo tikslams pasiekti, parodo šiandienė šventė — parodo daug tūkstančių laimingųjų, kurie,

vartodami tris jo regulas, gyveno šventai ir dievobaimingai. Jau istorikas Fortunatas Hueberis savo Serafiškojo ordino giminės knygoj rašo, jog esą ne mažiau, kaip 6000 kankinių, išpažinėjų, mergelių ir našlių, kurie šventai išsiskyrė su šiuo pasauliu.Nuo to laiko jų skaičius labai paaugo.

Kaip guodžia ir kelia augštyn širdį, kai žiūrime į tą neaprėpiamą būrį savo brolių ir seserų danguje! Jie taip pat gyveno, kaip mes; turėjo nugalėti tokias pat sunkenybes ir vartojo tas pačias priemones. Bet tapo šventi! Tad ir mes galim tapti šventais, jei tik rimtai norime, jei tik juos sekame. Kaip jie, ir mes turime užsidėtus įžadus bei regulos dėsnius vykdyti, gerbdami savo kūrėjo nuostatus ir juos įkūnydami gyvenime.

Pritaikymas. Šv. Pranciškaus sūnau, ar pažįsti savo šventųjų bei palaimintųjų brolių ir seserų gyvenimus? Dažnai ir uoliai skaityk pranciškoniškus raštus. Ten rasi skaidrią atgailos dvasią, gilią Dievo bei artimo meilę, nepailstamą sieloms gelbėti uolumą, begalinį dorybių lobį. Priimk į širdį raminantį įspėjimą, kurį mums suteikė serafiškasis tėvas: "Negali mums būti sunku pamėgdžioti, ką šventos ir teisingos sielos yra įvykdę, nes jos padarė tai pirmos, be kitų duoto pavyzdžio. Mes jau turime jų gražų pavyzdį".

2 PUNKTAS. ORDINO ŠVENTIEJI MŪSŲ UŽTARĖJAI

Svarstymas. Kad šventieji užtaria tikinčiuosius žemėj, yra šv. Bažnyčios mokslas. Tikėjimo išpažinime, kurį Tridento susirinkimas nustatė dvasininkų šventimams, skaitome šiuos žodžius: "Tvirtai tikiu, jog šventieji, kurie viešpatauja su Kristum, turi būti gerbiami ir jų šaukiamasi, ir kad jie mus užtaria pas Dievą". Tad šventieji žino mūsų reikalus, meldžiasi už mus ir teikia Dievui savo kančias bei nuopelnus. Ordino šventieji ypačiai mus myli. Tuo negalime abejoti, nes juk dangus, anot gražaus šv. Bernardo posako, "ne užmaršties kraštas; dangaus gyventojų atmintis nėra susilpnėjus, jų meilė nėra sumažėjus, jų užuojauta nėra atbukus". Mūsų ordino šventieji tebelaiko save dar mūsų broliais. Jie nėra dar užmiršę šv. Pranciškaus žodžių šeštajame regulos skyriuje: "Jei motina peni ir

myli savo kūno sūnų, tai kiek kartų stropiau turi kiekvienas mylėti ir maitinti savo dvasišką brolį?" Šventieji nėra užmiršę, kad per mūsų ordiną pateko į dangaus linksmybes. Jie vis dar tebėra prisirišę prie Asyžiaus serafino šeimos ir ištikimai rūpinasi visų jos narių gerove bei išgyvenimu. Tad jie yra galingiausieji bei uoliausieji mūsų užtarėjai pas Dievą.

Pritaikymas. Kaip šv. Pranciškaus vaikai, mes turime ypatingai mylėti ir gerbti savo ordino šventuosius. Nuoširdi ordino šventųjų meilė, uolumas juos gerbiant ir ištvermė į juos šaukiantis yra be abejo gyvi ordino dvasios ženklai. Tad šaukimės į juos visuose savo reikaluose bei sunkenybėse, ypač pagundose! Greit pajusime jų ištikimą, galingą pagalbą.

Paskatinimas. Meilingasis Dieve, dėkoju už tą daugybę garbingų mūsų ordino šventųjų. Duok man malonę pasiekti amžinojo gyvenimo vainiką, sekant Tave ir juos, kad ir aš drauge su savo garbingais broliais šlovinčiau Tave per amžius!

Dievo meilės malda

Dieve, permainei mus pagal savo paveikslą sakramentų galia ir įsakymų žodžiu. Leisk mums tobulai vaikščioti Tavo keliais ir kiekvienoj šventoj aukoj įgyti meilės dovaną, kurios mus leidi tikėtis. Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Gruodžio 1 diena: serafiškojo ordino vėlinės

VIENUOLIS SKAISTYKLOJE

Dvasia persikelk į skaistyklą ir įsižiūrėk į vienuolių sielas jų kančiose. Pasvarstyk kančių dydį bei jų priežastį ir melsk Dievą, kad Jis pripildytų tave tos kančių buveinės baime.

1 PUNKTAS. SUNKIOS VIENUOLIŲ KANČIOS SKAISTYKLOJE

Svarstymas. "Iš kiekvieno, kuriam daug duota, bus daug ir reikalaujama", sako Viešpats evangelijoj (Luk. 12, 48). Juo didesnė buvo malonė, kurią jis gavo, juo augštesnė tarnyba,

kurią jis turėjo, tuo didesnio tobulumo Viešpats iš jų laukė ir tuo sunkesnė buvo jų atsakomybė teisme. Vieną kartą Viešpats pasirodė šv. Pranciškui ir įsakė paaukoti trigubą auką: "Tu žinai, Viešpatie", — atsakė šventasis, —"jog aš visiškai Tau esu pasiaukojęs". Tada Viešpats jam liepė įkišti savo ranką už ančio ir Jam paaukoti, ką ten ras. Šventasis tai padarė ir ištraukė didelį pinigą, kurį įteikė Viešpačiui. Išganytojas dar du sykius pakartojo tą pat įsakymą, ir Pranciškus jį panašiai išpildė. Tada Kristus jam išaiškino, jog tie trys pinigai reiškia klusnumą, neturtą ir skaistybę. Tas tris dovanas jis privaląs ateity taip tobulai aukoti, kad negalėtų jam padaryti mažiausio priekaišto.

Matai, serafiškoji siela, ir tu esi Viešpačiui pažadėjus tas tris aukas profesijoj. Šventieji ordino įžadai yra tau dideli garbės atžymėjimai, gražiausi Dievo pagerbimo aktai, nuopelningiausias veiksmas. Per tai tapai Dievo nuosavybe, pasišventei ir pasiaukojai Dievo tarnybai. Dabar Dievas teisingai reikalauja, kad laikytum savo šv. įžadus ir stengtumeis daryti pažangą tobulybėje. Jei tų lūkesčių nepateisini, kokia sunki atsakomybė lauks tavęs po mirties! Kokias sunkias kančias turi kęsti skaistykloje apsileidusių vienuolių sielos! Kokia aštri turi jiems būti mintis, jog jiems taip lengva buvo pasiekti augštą tobulybės laipsnį ir dabar džiaugtis dangaus laime. Tiek daug malonės priemonių buvo po ranka, o jomis nepasinaudojau! Tiek daug gražių pavyzdžių teikė dievobaimingieji broliai vienuoliai, o jų nesekiau!

Pritaikymas. Kai mąstau apie savo vienuolinį gyvenimą, ką turiu sau pranašauti? Ar neprivalau bijoti, kad man teks labai skaudi bausmė skaistykloj? Dar turiu laiko užbėgti už akių baugiai Dievo teisybei, rimtai veržðamasis į tobulybę. Tad veiksiu, kol dar diena, kad manęs netikėtai neužkluptų mirtis apsileidime ir nuodėmėse!

2 PUNKTAS. VIENUOLIŲ NUODĖMĖS YPAČ SUNKIAI BAUDŽIAMOS

Svarstymas. Ypač aštrios bausmės skaistykloj susilaukia vienuolių nepaklusnumas. Klusnumo įžadas yra tikrai vertin-

giausiasis ir nuopelningiausiasis pasiaukojimas, kurį Dievui aukojame per profesiją. Jame glūdi savo laisvosios valios išsižadėjimas, kuris protą bei valią pajungia kitam asmeniui. Šv. Tomas duoda tris priežastis, kodėl paklusnumas turi būti laikomas vertingiausiu įžadu. Pirma, nes jis Dievui daugiau duoda, kaip kiti įžadai; antra — jis yra įjungęs savy likusiuosius įžadus; trečia — jis mus glaudžiausiai suvienija su Dievu. Tad kokių sunkių bausmių turi laukti skaistykloje neklusnieji vienuoliai, jei tik jie nepateks į pragarą! Todėl saugokimės bet kurio neklusnumo, atkaklumo ir savivalios, nepasitenkinimo ir skundų prieš vyresniuosius.

Neturto įžeidimas bus skaudžiai nubaustas, ypač mūsų, mažesniųjų brolių! Tobulas neturtas yra mūsų ordino žymė, mažesniojo brolio garbė ir šlovė. Tad ir jį vykdykime didžiausiu punktualumu bei griežtumu. Neturėkime nieko savo, nevartokime nieko nereikalingo, nesiskųskime dėl trūkumų! Stenkimės kas kartą labiau nuslopinti savo širdy palinkimą į pasaulį ir savanaudiškumą, kad netektų už juos skaistykloj kęsti skaudžią bausmę!

Toliau, broliškos meilės įžeidimai gaus smarkią bausmę. Kaip rimtai ir pabrėždamas, šv. Pranciškus savo reguloj mus įpareigojo nuoširdžiausiai mylėti kits kitą ir gyventi sutarime! O kaip dažnai ir lengvabūdiškai tą pareigą įžeidžiame mintimis, žodžiais ir darbais! Kaip sunkiai teks skaistykloj atgailauti už slaptas pavyduliavimo mintis, pykčio prasiveržimus ir piktus šlovės plėšimus! Taipgi apsileidimas pašaukimo darbuose, ypač pažeidimas choro pareigos, atneš mums skaudžią baudą! Karčiai gailėsimės, jei dabar išsiblaškę ar per skubiai atliekame savo pamaldas arba be būtinos priežasties vengiame choro!

Pritaikymas. Vėl tvirtai pasiryžk siekti tobulumo ir sąžiningai laikyti šv. įžadus bei regulos nuostatus. Žvilgterėk su užuojauta ir į savo brolių sielas skaistykloje: jos laukia tavo pagalbos, jos yra vis dar tau artimos. Gal ne vienas kenčia skaistykloj per tave. Tiek turi priemonių jų kančioms sušvelninti, o gal ir visai jas išvaduoti! Aukok už jas atlaidus bei atgailos darbus, melskis už jas, dovanok joms savo atlyginamuosius veiksmus.

Paskatinimas. "O, mano Dieve, jungdamasis su Jëzaus bei Marijos nuopelnais, aukoju Tau už skaistyklos vėles visus savo atlyginamuosius darbus, net tuos, kuriuos kiti už mane aukos, man dar gyvam esant ar mirštant, ar po mano mirties!".

Dievo meilės malda

O, amžinoji Meile, tobulai pakankama pačiai sau, Tu nori, kad mes, vargšai, nuodėmingi žmonės, Tave mylėtume ir taptume Tavo begalinės laimės dalyviais! Kaip galėčiau atstumti tokią meilę, ar ją prarasti? Noriu Tave mylėti, mano Dieve, nors esu toks silpnas! Meldžiu Tave, be galo didis Dieve ir visų Tėve, priimti tą menką mano meilę! Amen.

Pax et Bonum!

TURINYS

III DALIS

SEKMINIŲ LAIKAS

PRIEDAS PRIE II TOMO

Ypatingosioms ordino šventėms ir kiekvienam pirmajam mėnesio penktadieniui